

TŰZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR TŰZOLTÓK SZAKLAPJA.

AZ ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS
ÉRTESÍTŐJE.

XVI-^{IK} ÉVFOLYAM.

1894.

KIADÓTULAJDONOS:

A BUDAPESTI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-TESTÜLET.

FŐSZERKESZTŐ:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

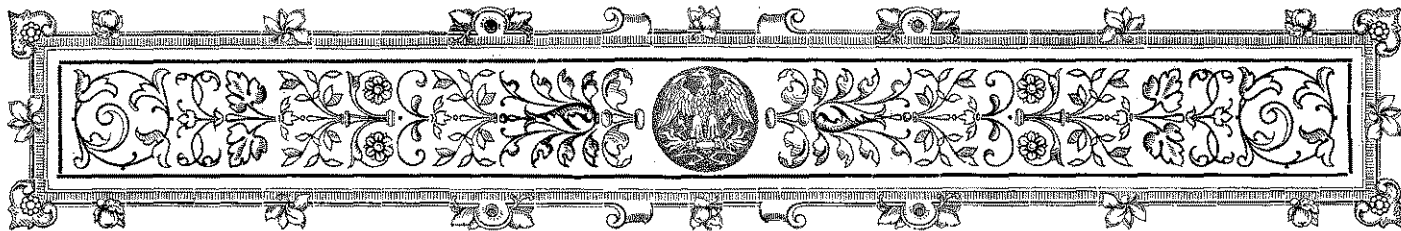
KÁLMÁN GÉZA.

BUDAPEST.

RÓZSA KÁLMÁN ÉS NEJE KÖNYVNYOMDÁJA.

1894.

TARTALOM.

	Oldal		Oldal
Előfizetési felhívás	1, 155	Szervezés és rangjelzés. <i>Ó. T.</i>	77
A községi tűzoltóság betegsége	1	A falvak tűzvédelme érdekében. <i>Harangi F.</i>	78
Értesítés	77	Fejérvármegye alispánjának évi jelentéséből	78
		Hevesvármegyei szöv. alapszabályai	79, 95, 109
		A verseny-gyakorlatokról. <i>S.</i>	93.
		A vizszerzés kérdéséhez. <i>Harangi F.</i>	95
		A tűzrendészeti törvény. <i>M. J.</i>	108
		A VIII. közegészségügyi kongresszusról	122
		Az életmentés ügyének megoldása a tűzoltó testületek által.	
		<i>Dr. Major Ferencz</i>	
		A tűzrendészet a parlamentben	146
		Miniszteri rendeletek	156
Hivatalos rész.			
A fejérvármegyei szöv. felirata József főherceghez	3		
József főherceg levele az orsz. szöv. választmányához	13		
Meghívó az orsz. szöv. márcz. 4-ki ülésére	13		
Kimutatások	14, 31, 32, 46, 62, 91, 121, 132		
Felhívás a tagtestületekhez	29		
Körlevél a választmány tagjaihoz	29		
Belügyminiszteri leirat a módosított alapszabályokra vonat-			
kozólag	29		
Jegyzőkönyv az orsz. szöv. vál. 1893. aug. 12-iki üléséről	30		
Felhívás a segélyező szövetségbe való belépésre	32		
Alapszabály jóváhagyások	33, 47, 63, 93, 133		
Titkár jelentése az elnökség működéséről	45, 61, 131		
Jegyzőkönyv a sopronmegyei szöv. vál. febr. 18-iki üléséről	47, 63		
Körirat a fejérvármegyei szöv. elnökségétől	64		
Az ezredéves kiállítás elnökségének átirata a vál. elnöksé-			
géhez	91		
Meghívó az orsz. szöv. vál. szept. 8-iki ülésére	107		
Jegyzőkönyv a sopronvármegyei szöv. vál. jun. 30-iki üléséről	107		
Jegyzőkönyv a sopronmegyei szöv. jul. 1-iki közgyűléséről	108		
Czermak R. osztr. szöv. elnök köszönőlevele a választmányhoz	119		
Jegyzőkönyv az orsz. szöv. márcz. 4-én tartott üléséről	119		
Meghívó a bács-bodroghmegyei szöv. okt. 22-iki ülésére	133		
A zalavármegyei tűzoltó szöv. közgyűlésének jegyzőkönyve	143		
A sopronvármegyei tűzoltó szöv. választmányának közgyűlése	145		
A veszprémvármegyei tűzoltó szöv. közgyűlésének jegyzőkönyve	155		
Általános rész.			
Bács-Bodroghvármegye tűzrendészeti szabályrendelete	4, 18		
Az orsz. t. szöv. alapszab. tervezete (I—III.)	14		
Veszprémvármegye tűzrendészeti szabályrendelete	33, 48, 65, 80		
Tűzek helyszíni rajz felvételei. <i>V.</i>	48		
Szervezés és rangjelzés. <i>Egy tűzoltó</i>	64		
		A vészvonatokról (3 ábrával). <i>K.</i>	6
		Téli tűz a provinciában. <i>Harangi F.</i>	20
		A villámhárítókról	20
		Kivonat a salgótarjáni ö. t. t. tüzesetek könyvéből (2 ábrával)	21
		Petroleum-motor fecskendő (1 ábrával). <i>K.</i>	34
		Vizkiszorító hengerpad (2 ábrával). <i>Harangi F.</i>	35
		Magirus forgatható toló-létrája (7 ábrával). <i>K.</i>	50
		Nád és szalmatető tüzek. <i>F. R.</i>	52
		Villanyos motor fecskendő, (1 ábrával). <i>K.</i>	66
		Figyelő szolgálat a tűzhelyen. <i>P. Ch.</i>	67
		A gyakorlatokról. <i>A. V. K.</i>	80
		Házi állatok mentése tűz esetén. <i>R. F. Z.</i>	81
		Színházi építészetiünk	82
		Jelentés Veszprémben volt tüzesetről (1 ábrával)	83
		A fecskendő és annak készenlétben tartása. <i>K.</i>	96
		A Wolfner-gyár égése (1 rajzzal). <i>Christe Loránd</i>	97
		Tarlóégés mozdony által. <i>Harangi F.</i>	110
		A tömlő kezelése és javítása. <i>K.</i>	111
		Egy új oltóvonat (2 ábrával). <i>K.</i>	123
		Az égési sebekről. —k—	134
		Önmentő készülék (3 ábrával). <i>B.—K.</i>	135
		Egyetemes szoporoka (1 ábrával). <i>D—F.</i>	136
		Téli feladatok. <i>K.</i>	149
		Az alcsuthi vas mászó-torony. <i>k.</i>	160
		Esőviz gyűjtése tűzoltás céljából. <i>K.</i>	161

Testületek köréből.

Az alcsuthi tűzoltó-szakasz évi jelentése 1893-ról	21	A nagybányai ö. t. t. 4000-ik őrsége	102
A csáktornyai tűzoltó-testület közgyűlése	22	A fiemei ö. t. t. közgyűlése... ..	112
A mezőkövesdi önk. tűzoltó-testület közgyűlése	23	A margitai ö. t. t. évi jelentéséből	112
A budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságának évi jelentése 1893-ról	36	Az orsz. szöv. választmányának ülése szept. 8-án	124
A nagykanizsai önk. tűzoltó-testület közgyűlése	39	25 éves jubileum. (Temesvár gyárváros)	126
A fityeházai önk. tűzoltó-testület közgyűlése	40	Zalamegyei szöv. közgyűlése	136
Az orsz. szöv. választmányának ülése márczius 4-én	53, 67	A bácsmegyei tűzoltó szöv. közgyűlése	150
A bajai önk. t. t. közgyűlése	54	A bácsmegyei szöv. vál. ülése	163
A csurgói önk. t. t. közgyűlése	69		
Az egri önk. t. t. közgyűlése	70		
A győr-szt.-mártoni önk. t. t. főparancsnokának évi jelentése 1893-ról	71		
A fejérmegyei tűzoltó-szöv. gyűlése Sárbogárdon	83		
Az aradi önk. tűzoltó ker. par. évi jelentése	84		
A zalaegerszeghi önk. t. t. közgyűlése	85		
A kismartoni ö. t. t. közgyűlése... ..	86		
Kivonat az orosz-lamosi testület jegyzőkönyvéből... ..	100		
A székelyhídi ö. t. t. par. évi jelentése 1893-ról	100		

Hirek.

8, 9, 24, 25, 40, 41, 55, 56, 71, 72, 87, 102, 103, 114, 115, 127
137, 138, 139, 164.

Hirdetések.

9, 10, 11, 12, 25, 26, 27, 28, 41, 42, 43, 44, 56, 57, 58, 59, 60,
72, 73, 74, 75, 76, 87, 88, 89, 90, 103, 104, 105, 106, 115, 116,
117, 118, 127, 128, 129, 130, 139, 140, 141, 142, 165, 166, 167, 168.

zatokat fundáljanak arra, hogy valjon miképen is építsék fel azt a leendő kártyavárat!

Akad azonban köztük egypár szájasabb egyén, akik alaposabban tudnak érvelni, ezáltal bizalmassá teszik magukat a hívők csoportjában.

Most már a vicze tagok ezekben helyezik feltétlen bizalmukat, a reményt, 's egyelőre ezek rendeleteinek vetik magukat alá.

Van azonban minden ilyen községnek egy pátrónusa ki a haladás eszméjét pártolja és felkarolja, ilyen nélkül nem tud mozdulni a sereg, ehhez símulnak tehát, hizelegnek nyájaskodnak neki, toborzanak, buzgólkodnak s ekként kineveztetik pátronusokat főparancsnokká avagy elnöké, de csak azért, hogy biztosíthassák maguknak a magas állást.

Ha ilyetén befejezett a dolog, az egyletösszeházasodik s megkezdí áldástalan nevelésű funkcióját, neveznek ki a tulajdonjogi tisztéken kívül, fejszés, villás puskarancsnokokat, szivattyúmestereket, rendező, rendfentartó tisztet, vízmestereket, fő- és alszertárnokot, titkárt, segédtestet, helyettes főparancsnokokat és tiszteletbeli tisztet, a minek meg is kell lenni, mert hát sok a babérokra vágyó ember és egyik sem akarja magára vonni a másik haragját, mint hogy rendszeren már jó előre megkészítetik izlésük szerint a különféle szabású ruhát, felöltözik a tarka kis sereg, mozgolódnak az utcákon és tüntetnek néhány napon át. A tiszték feltűnő helyen csoportosulnak főnökük körül, mert mindegyike szívesen fitogtatja magát, és éppen ebből kezdődik meg a czimkórságos romlás, bomlás, mert a tisztet ilyenkor alantossai csak gyakran találják, kiknek már is derogál a sűrű tisztelgés.

Egy pár hét múlik míg az örömszomj szűnik, a köztűzoltóvá lett tag, elméleti és gyakorlati tanalap hiányában, hősieskedő a birkózáshoz hasonló erőmutatványokkal izzasztja s fárasztja ki magát, belátja dolguk czéltalanságát, megunja az üdvösséget, a tagok egymásra néznek, bosszankodnak sikertelen nehéz fáradalmaik felett, és végtére közönyösnek veszik a dolgot, kinevetik önön magukat, de ám a kíváncsi néző sereg is kikaczagja őket; átlátják ők maguk is, hogy egyik annyit ért mint a másik, elkedvetelnek, a fegyelmet megtagadják, feljebbvalóikat lenézik, ignorálják, s a dolgot abban hagyják.

A főrangúknak most már nem marad más tenni való hátra, mint kecsegtetni alantosaikat, előnyöket nyújtani nekik, csupán azért, hogy ott ne hagyják őket a szégyen piacznán; következik tehát a *rózsá*-hullás! Neveznek ki újfent rendfentartó, szakaszvezető, csővezető, őr-parancsnok, mászó, előmászó, szerelő, előszerelő, rajvezető, villás, ásós, kapás, szénavágó és szénakamós altisztet, szóval minden kigondolható czimet, csak hogy a gallérokön *rózsá* legyen; a rang nélkül maradtak

pedig restelni kezdik a dolgot, végtére is ha már így van, török vagy szakad! azt az egynehány rózsát bizony engedély nélkül is felvarrják, így válik aztán teljessé a jelczimkórság!

Varrnak fél schain-krajczár nagyságú arany, ezüst, magán és gyári szabású posztó polár-csillagokat feltűnő alapszínű gallérokra, hogy azokat már a távolból is bizton meglássák, s ezzel csak feltűnőbbé teszik a komédiát!

Igy megkezdik újfent a funkciót rövid béke reményében, minden kigondolható dolognak megadják praktikus módját, kijelölik a vezéreket, mestereket, meghatározzák mindenkinek tulajdon hatáskörét, ezzel kiki a maga tudósa lett, és most már jajj annak, aki a másik jogába vagy mesterségébe kottyant.

Ujongás, lármázás, zavaros készülődéssel fognak a rendgyakorlat első paragrafusához, kezdődik az összekavart egyenetlen menetezés, ki ki ugrosnak a sorból, egyik megyen másik szalad, sürgezőldnek forgalódnak, haszontalan futkosás, kézi szerszámmal való légtámadással körömgig kiizzasztják egymást, a szereket bepíszkolják jól, megrongálják s ilyen állapotban lökdösik be a falu vagy község félszerébe, s úgy hagyták ott állani addig míg a szükség elő nem huzatta vagy az esetleg tartandó gyakorlat úgy nem kívánja.

Rosszul esett magamnak is látni ilyen pár községi egyletformát. Az egyik községbe egy ünnepelelőtti napon érkeztem meg, hol a tarajos csillagú álbajtársak szívesen láttak engem, örültek, hogy tűzoltót látnak, de éppen ezen alkalommal győződhetek meg magukról, hogy ők nem tűzoltók!

Egy helyiség égett a községben, örömmel fogtak a munkához, mert régen nem volt tűzük, e nélkül pedig nem gyakoroltak talán soha; a tűz közeli kútjához szerelték a vadonatúj billenő mozdony fecskendőt, a nép majd agyon verte őket, mert bár mint is okoskodtak, bár mint is bábázták a szivattyút, és bár mint is babonáskodtak, a jeles szer nem szállított vizet. Nem bizony! mert 10 méternél is mélyebb volt a kút vizének felszine.

Alig értem a tűzhöz, a kútba lestem, s aztán a szivó tömlőt rögtön egy előhozott kádba helyeztettem a nép hordott elég vizet, dolgozott a sugár eszeveszetten, a hadsereg pedig czéltalanul ugrosott, mert a köznép maga dolgozta le a tüzet.

A második helyen az egylet tagjai gyakorlatot tartottak.

Reggel fogtak a furcsa futkosó gyakorlathoz és délig a község nagyobb tereit ugyancsak összeszaladgálták, mint a kengyelfutók; a vasvillákat, ásókat és fejszéket majd az égnek lökdösték, majd visszarántották, s magukat körömgig kiizzasztották.

Tökéletes bábszínház volt az, nem is közeli-tette meg a tűzoltók komoly gyakorlatát!

Ezen tűzoltói betegség, fájdalom, sokáig maradt

mindenütt eltitkolva, mert a provinciából nem irt ez ellen senki sem, a betegek pedig ön magukat annál kevésbé árulták el, csendes sutyomban maradt a dolog. Azt hiszem, hogy az olvasó, ki pár éven át szorgalmasan olvassa a tűzoltói szaklapokat és visszaemlékezik az egyszer elolvasottakra, az nem fogja túlzásnak venni, ha egy szót kockáztatok, hogy eme helyzetnek felderítője én voltam! habár főparancsnokok is voltak kik lebeszéltek eme lépésről, azzal, hogy a helyzetet jobban ne zavarnám.

Akkori soraim több oldalról is visszhangra találtak és azóta folyton előbbre értünk. Azért közlöm jelen soraimat, hogy ezzel ki legyen egészítve a szitnáció a maga eredetében, s kívánom, hogy ezen soraim megkönnyítsék a budapesti önkéntes tűzoltó-parancsnokságnak fáradozó munkáját.

Megvallva az igazat, mi sok köszönettel tartozunk a fentebbit parancsnokságnak, mert ez volt az, ki kinyitotta a magyar tűzoltóság szemeit, ez a parancsnokság nem sajnál fáradozást, sem áldozatot, felvilágosítással szolgál a hozzáfordulóknak, gyakorló tanítókat küld ki kívánatra, országos tűzoltó tanfolyamot rendez minden évben, és ingyen nyújtja az alkalmat minden honpolgárnak arra, hogy megismerkedjék a tűzoltóság alapfeltételeivel, a tűzoltók mikénti kiképzésével, szóval mindazzal, a mit egy szakavatott tűzoltótól kívánni lehet.

Fájdalom mégis akadt a IV. orsz. tanfolyam képesített hallgatói között olyan úri egyén, a ki daczára hogy saját egyletének képtelenségét retentő módon ecseteli, és ez által be is ismeri, hogy az általam itt elősoroltakhoz sok tekintetben hasonló egyletével saját vallomása szerint haladni nem lehet, nem hogy elismeréssel volna a budapesti önkéntes tűzoltó testület előadó karának önfeláldozó fáradozása iránt, és nem hogy beismerné azt, hogy tűz-

oltótiszti képessége, melylyel oly kegyetlenül lebi-rálja saját testületét, Pesten látott napvilágot, hanem előállítja, alaptalanul megtámadja azokat, kik egy kezdő tűzoltót minden tűzoltói előképzettség vagy gyakorlati képesség nélkül 21 napi tan hallgatása után, a *további gyakorlat megszerzése* reményében tisztté kvalifikáltak.

Uram, uram! Lantay Ferencz kunhegyesi rektor uram, szólok egyet az úrhoz!

Ott kezdem és ott végzem, hogy a tűzrendészeti lapok 22-ik számában, a *IV. Országos szaktanfolyam* című közleményével nemcsak hogy nem értek egyet, de minthogy a közleményből kiviláglik, hogy csak megalégedetlenségből eredtek czáfoló sorai, én határozottan rosszalom eljárását, mert akkor, midőn maga is belátja, hogy tűzoltó-egyletnek nem lehet haladni szakember nélkül, miért szórja tehát a konkoly magvát az olvasó bajtársak közé? Hiszen azzal éppen semmi czélt nem ér!

Látja, bajtárs, én már öreg tűzoltó vagyok és vittem egy csomó gyakorlati és elméleti képzettséget is a tanfolyamra, de azért daczára hogy 21 napon át betegeskedtem, és daczára annak, hogy társaimtól is szenvedtem, mégis az igazság kiderítéseért beismerem, hogy a tudottakhoz még sokat, de igen sokat tanultam a tanfolyamon! Az ujonnan tanultak itthon igen jól esnek, mert azokat szent ügyünk fejlesztésére és egyletünkhöz is alkalmazom.

Midőn tehát a tanfolyam tisztelt előadó karának a tűzoltóügy előmozdítását czélzó fáradhatlan oktataisakat hálásan megköszönöm, a tanfolyamon szerzett sok szép tapasztalatok indítanak arra, hogy az országos tűzoltó-szaktanfolyamot a községek és bajtársak különös figyelmébe ajánljam.

Harangi Ferencz,

m.-kövesdi Ö. T. szertárnok.

HIVATALOS RÉSZ.

Fejérmegyei tűzoltó-szövetség.

191. szám. szö. 93.

Császári és Királyi fenség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Ha párhuzamot vonunk a katonaság és tűzoltóság hivatása között, kétségtelenül feltaláljuk e két fontos társadalmi tényezőnél a feladat hasonlatosságát.

Mert míg a katona életével s fegyverével a hazát és királyt szolgálva öre és védője az ország békéje s területi épségének, a nemzet törvényes jogainak s az apostoli király trónjának: addig a tűzoltó — a humanismus ez önkéntes katonája — védő eszközeivel s testi épségének veszélyeztetésével siet embertársainak a pusztító tüzelem által fenyegetett élete s vagyonának védelmére, szolgálván ekként az egész nemzet közgazdasági érdekeit.

A feladat eme rokonsága bátorít fel bennünket arra, miszerint Császári és Királyi Fenségedet magyar királyi

honvédfőparancsnoki minőségének 25 éves évfordulója alkalmával szintén üdvözöljük.

Ama fényes eredmények, melyeket a magyar királyi honvédség — a nemzet ezen rajongásig szeretett véderő intézménye — Császári és Királyi Fenséged bölcs vezérlete alatt a lemúlt 25 év folyamán elért, hivatottabb oldalról fognak ugyan méltatásban részesülni, mindazonáltal mi is, fejérmegyei tűzoltók, *mivel sorainkban Fenséged legmagasabb személyét is tisztelni szerencsénk van*, szintén indítatva érezzük magunkat kifejezést adni a feletti örömünknek s háláérzetünknek, hogy Császári Királyi Fenséged a magyar királyi honvédség fejlesztésén épp oly buzgón és sikerrel munkálkodott s munkálkodik, mint a minő vezérő csillagként mutatta s mutatja hazai tűzoltó intézményünk felvirágzására előttünk az utat, elévülhetlen hálára kötelezve ez által a jelen s utókor nemzedékeit a történelem lapjain megörökítendő nagy s üdvös alkotásaiért.

Engedje meg tehát Császári és Királyi Fenséged, hogy a mi szerény szövetségünk is helyt foglalhasson a nemzet milliói közt, kik 25 éves honvédfőparancsnoki év-

fordulója alkalmával leróni törekednek az elismerés és hála adóját sikeres fővezéri működéséért s ezekkel egyetemben fejezhessük ki azon óhajtásunkat, hogy a mindenható Isten áldja meg Császári és Királyi Fenségedet és legmagasabb családja minden tagját az emberi élet boldogságával és örömeivel, jutalmazza meg a kegyes Ég nemzetünk iránt való jó érzelmeiért és fáradozásaiért mindazzal, mit fenkölt lelke óhajt, s tartsa meg drága életét még hosszú időn át a magyar nemzet és hadseregének dicsőségére, a hazai tűzoltó intézménynek pedig további felvirágoztatására.

Melyek után mély hódolattal maradtunk Császári és Királyi Fenségednek a fejevármegyei tűzoltó-szövetség nevében

Székesfehérvárott, 1893. november hó 30-án

Legalázatosabb szolgálai:

Vida Pál,
a szövetség titkára.

Verebi Végh István,
a szövetség alelnöke.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Bács-Bodrogh vármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

I. FEJEZET.

Előzetes óvintézkedések.

1. §.

A tűzrendészetet a községekben a községi bíró, illetve helyettese, az előljáróság segédkezésével kezeli.

2. §.

A községi bíró köteles intézkedni az iránt, hogy mindaz, a mi a tűz kiütésére okul szolgálhatna, mellőztessék és eltávolíttassék.

Nevezetesen köteles évenként tavasszal és ősszel a helyi tűzoltó-egylet parancsnokának, esetleg más kiküldöttjének közbejöttével, s ott ahol községi mérnök van, ennek s lehetőleg egy kéménysöprőnek, ilyenek hiányában két előljárósági tag részvétele mellett az összes épületeket házról-házra járva szemle alá venni, a tűzveszélyes állapotokat felfedezni, ezek megszüntetése iránt rendelkezni, a lakosok által tartani köteles oltószerek meglétéről és jókarban tartásáról meggyőződni, a kémények, kürtők, tüzelő helyek tisztántartását, szóval a tűzvész kitörése elleni óvintézkedéseknek mindenki általi szoros betartását ellenőrizni, végül az ezen szabályrendeletbe ütköző mulasztások megtartása iránt a szükséges lépéseket megtenni.

3. §.

A községi épületek között minden tűzveszélyes cselekmény, milyenek; szélvész esetén vagy nyomtatás és hordás idején nyílt helyen, továbbá szénrűk, kazlak, csűrök vagy félszerek körül, padlásán s általában könnyen gyuló anyagok közelébeni dohányzás, nyílt világgal járás, lövöldözés, tüzelés, zsaratnok, hamu kihordás, vagy bármely tüzelőszert használata szigoruan tiltatik.

Égő gyertyák vagy szövétnekek csak különös ünnepélyességeknél és csak az előljáróság külön kikérendő engedélyre és az engedélyben megállapított feltételek mellett hordozhatók körül.

4. §.

Szalmás gabonáknak a beltelkekre való behordása általánosságban tilos. Azoknak azonban, akik beigazolják, hogy szérűskertjeik lakházkertjeikhez lettek kiszolgáltatva, beépítve nincsenek, s azokon behordandó gabonájukat saját és szomszédjaik lakházai és gazdasági épületeitől legalább 40 méternyi távolságra rakhatják asztagokba, a szalmás gabonának beltelkekre való behordását a járási főszolgabíró engedélyezheti, de kötelezendők az engedélyt nyertek, hogy az asztagok között legalább 10 hektoliternyi víz-

mennyiséget s a tűzoltásra alkalmas kézi eszközöket készen tartsák.

5. §.

Takarmány, szalma vagy egyéb gyulékony anyagok az épületektől 40 méternyi távolságra helyezhetők el. Laképület padlásán vafő elhelyezésük egyáltalán tilos. — A gazdasági épület padlásán pedig ha, cseréppel fedvék, két havi különben egy havi szükségletet meg nem haladó mennyiség elhelyezése engedtetik meg.

6. §.

A község belterületén gőzgépekkel való cséplés egyáltalán tilos.

7. §.

Minden használatban levő kémény havonként legalább egyszer, ott azonban, hol a napnak nagyrészen vagy éjjel is tüzelnek, havonként legalább kétszer tisztítandó.

A kémények tisztántartásáért a háztulajdonos felelős.

8. §.

Jóllehet tűzvész esetén első sorban a közkutak vagy viztartók veendőik igénybe, mindazonáltal a telkén levő vizet a tűzoltástól senki meg nem vonja.

9. §.

Minden község köteles a házak számához képest az alábbi tűzoltószereket beszerezni, s azokat biztos, e célra készült helyen jókarban fentartani:

a) 50—200 házat számláló község: 1. egy szivó fecskendő legalább 10 cm. átmérőjű széles henger és 60 m. tömlővel, 2. két vízfordó kocsi, mindegyikét 3 hl. hordó és 1 hl. káddal, 3. 4 drb. 10 méter hosszú tűzlétrát, 4. 4 drb. csákányt, 5. 4 drb. 6 méter hosszú nyéllal ellátott tűzhorgot, 6. négy fejszét, 7. 6 négy vasvillát, 8. négy lámpást.

b) 200—600 házat számláló község: 1. két szivó fecskendő, mindenikét legalább 10 cm. átmérőjű széles henger és 60 m. tömlővel, 2. három vízfordó kocsi, mindenikét 3 hl. hordó és 1 hl. káddal, 3. 6 drb. tíz méter hosszú tűzlétrát, 4. 6 drb. csákányt, 5. hat darab 6 méter hosszú nyéllal ellátott tűzhorgot, 6. hat fejszét, 7. hat vasvillát, 8. hat lámpást.

c) 600—1000 házat számláló község: 1. három szivó fecskendő, ugyancsak legalább 10 cm. átmérőjű széles henger és 60 m. tömlővel, 2. négy vízfordókocsi, mindegyikét 3 hl. hordó és 1 hl. káddal, 3. 8 darab tíz méter hosszú tűzlétrát, 4. nyolcz csákányt, 5. nyolcz, hat méter hosszú nyéllal ellátott tűzhorgot, 6. nyolcz fejszét, 7. nyolcz vasvillát és 8. nyolcz lámpást;

d) ezer háznál többet számláló községben minden további 500 ház után még egy szivó fecskendő s a jelen §.a) pontja alatt felsorolt tűzoltó eszközök fele beszerzendő.

10. §.

Minden háztulajdonos köteles házánál egy erős, a házfedél legalább fél magasságáig felérő nyéllal ellátott tűzhorgot, 2 vedret vagy azt helyettesítő vízfordó edényt és legalább 2 darab szikracsapot, egy fejszét, egy vasvillát s egy lámpát használható állapotban, nyáron át pedig ezeken felül két hektoliter vizet állandóan készletben tartani.

A szegényebb sorsuaknak az oltási eszközök tartása aluli részben vagy egészben való felmentését a helyi rendőrhatalóság adhatja meg.

11. §.

A mennyiben szerződéses előfogatosok által ez irányban kellőleg gondoskodva nem lenne, a községnek lófogat-tal bíró lakosai tartoznak a községi előjáróság által megállapítandó sorrendben felváltva fogataikkal egyfolytában 24 óráig tartó készenlétet és pedig nyáron a község házánál, más időben saját istállójukban tartani.

Szükség esetén kötelesek ugy ezen lakosok megállapított sorrend szerint, lovas küldöncz szolgálatot a községi előjáró rendeletére teljesíteni.

12. §.

A községnek évenként összeírandó és nyilvántartandó minden 20—40 éves kora férfi lakos köteles tűzoltási szolgálatot teljesíteni.

13. §.

A 10. §-ban meghatározott személyes kötelezettség alól fel vannak mentve;

- a) kiknek testi állapotuk a szofgálatteljesítést meg nem engedi,
- b) a tényleges szolgálatban álló katonák,
- c) minden állami és közszolgálatban álló tiszviselő és szolgál,
- d) lelkészek, tanárok, tanítók,
- e) a magánházaiknál nem nélkülözhető cselédség,
- f) a tűz színhely környékének lakói, a mennyiben a tűzveszélynek kitéve vannak.

14. §.

Azok, kik az önkéntes vagy köteles tűzoltóságnak nem tagjai, az előjáróság által éjjeli őrszolgálat teljesítésére kötelezhetők.

Azok pedig, kik lovas vagy igavonó marhás fogatot tartanak, fogatjukkal a tűz színhelyére vízfordásra kötelezhetők.

Bércocsi-tulajdonosok a vízfordáson kívül, külön r-endeletre kötelesek a szivattyukat s más oltó-eszközöket, valamint az oltásra siető lakosokat a tűz színhelyére hadéktalanul és díj nélkül szállítani.

15. §.

Azon községekben, melyekben önkéntes tűzoltóság nincsen, rendszeres tűzoltóság pedig nem állítható fel a 10. §-ban kijelölt tűzvédkötelesek sorából községi (köteles) tűzoltóság szervezendő, melynek fegyelmezéséről és szakszerű kiképzéséről a község köteles gondoskodni.

16. §.

A községi tűzoltóság, mely 1000 léleknél többet nem számláló községben legalább 25 tagból, — s minden további 1000 lélek után még 10—10 tagból kell hogy álljon, havonként legalább egyszer erre legalkalmasabb időben gyakorlatot tart, melyre minden tag megjelenni, s ez alkalommal, valamint tüzeteseknél is az előjáróság által lehetőleg

a kötelezettek óhajának tekintetbe vételével kijelölt vezetőknek feltétlen engedelmességgel tartozik.

17. §.

A községi tűzoltóság tagjai szolgálatban a bal felkaron egy 5 centiméter széles vörös szövetből készített jelvényt tartoznak viselni, melylyel a község által látlatnak el.

18. §.

A 10. §. szerinti kötelezettség évenként 2 forinttal megváltható. Ezen váltásdíj a megváltásra jelentkezéskor nyomban lefizetendő,

19. §.

A község tűzfecskendői és tűzoltó szerei a község előjárósága által e célra (lehetőleg a község házában) kijelölt helyen tartandók s mindenkor jókarbani tartásukról a községi bíró, illetve helyettese köteles gondoskodni.

Tűzrendészeti tekintetből a községi előjáróság által minden község, terjedelméhez képest két vagy több tűzoltási kerületre, melyek sorszámokkal jelölendők meg — osztandó fel, s ezen kerületek sorszámaik s határvonalait képező utak, utcák s egyéb jelet képező tárgyak megnevezésével kellőleg nyilvánosságra hozandók.

20. §.

A hol a rendőrség rendes éjjeli őrzőjásokat nem tart, ott a község legalább két éjjeli őrt állandóan alkalmazni köteles.

Amennyiben azonban a községnek módjában nem volna fizetéses örököt alkalmazni, a községi bíró köteles a 10. §-ban kijelölt tűzvédköteles egyének közül a szükséghez képest a kellő számú örököt a házszám sorrendjében ki-rendelni.

A járási főszolgabíró feljogosított az éjjeli örök számát a községhez képest felemelni.

21. §.

Az éjjeli örök kötelesek márczius hó 1-től szeptember hó végéig esti 9 órától reggeli 4 óráig, október 1-től pedig február végéig esti 7 órától reggeli 6 óráig folytonosan az utcán tartózkodni.

Nagy hidegben a községi bíró köteles gondoskodni az éjjeli öröknek megfelelő időközben való felváltásáról.

22. §.

Minden háztulajdonos a községben levő minden háza után, valamint minden kereskedő, az általa birt bolt, illetve magtárhelyiség után évenként tűzrendészeti díjat fizet. Ezen díjak a következő fokozatokban állapíthatnak meg:

- a) egy lakrészből álló ház után 20 kr.,
 - b) két lakrészből álló ház után 50 kr.,
 - c) három lakrészből álló ház után 1 frt.,
 - d) négy vagy ennél több lakrészből álló házak után minden lakrészéért 50—50 kr.,
 - e) egy osztályból álló boltihelyiség után 1 frt., — minden további osztály után 50 kr.,
 - f) egy emelet nélküli magtár után 2 frt; egy emeletes magtár után 3 frt; minden további emelet után 1 forint.
- Ezen díjak, amennyiben az év január havában le nem fizettetnének, az előjáróság által végrehajtás utján szedendők be.

23. §.

A 12., 14. és 22. §-okban megállapított kötelezettségek teljesítésének ellenőrizhetése, illetőleg végrehajtása

czéljából, a községi előljáróság köteles évenként augusztus hó folyamán összeírni:

- a) a személyes tűzvédköteles egyéneket,
- b) a lovas és igavonó marhás fogatokat,
- e) a háztulajdonosokat és kereskedőket.

Ezen összeíró jegyzékek szeptember hó 15-ik napjáig közszemlére tétetnek ki, s ez azzal hozatik köztudomásra, hogy az ellen szeptember hó végéig felszólamlással élni mindenkinek joga van.

24. §.

A felszólamlások felett, melyeket az előljáróság a fősolgabíró útján minden év október hava 15-éig a vármegye alispánjához beterjeszteni köteles, első fokon az alispán, ennek határozata ellen 15 nap alatt beadható felfolyamodások felett végső fokon a közigazgatási bizottság határoz.

(Folyt. köv.)

TECHNIKAI RÉSZ.

A vészvonatokról.

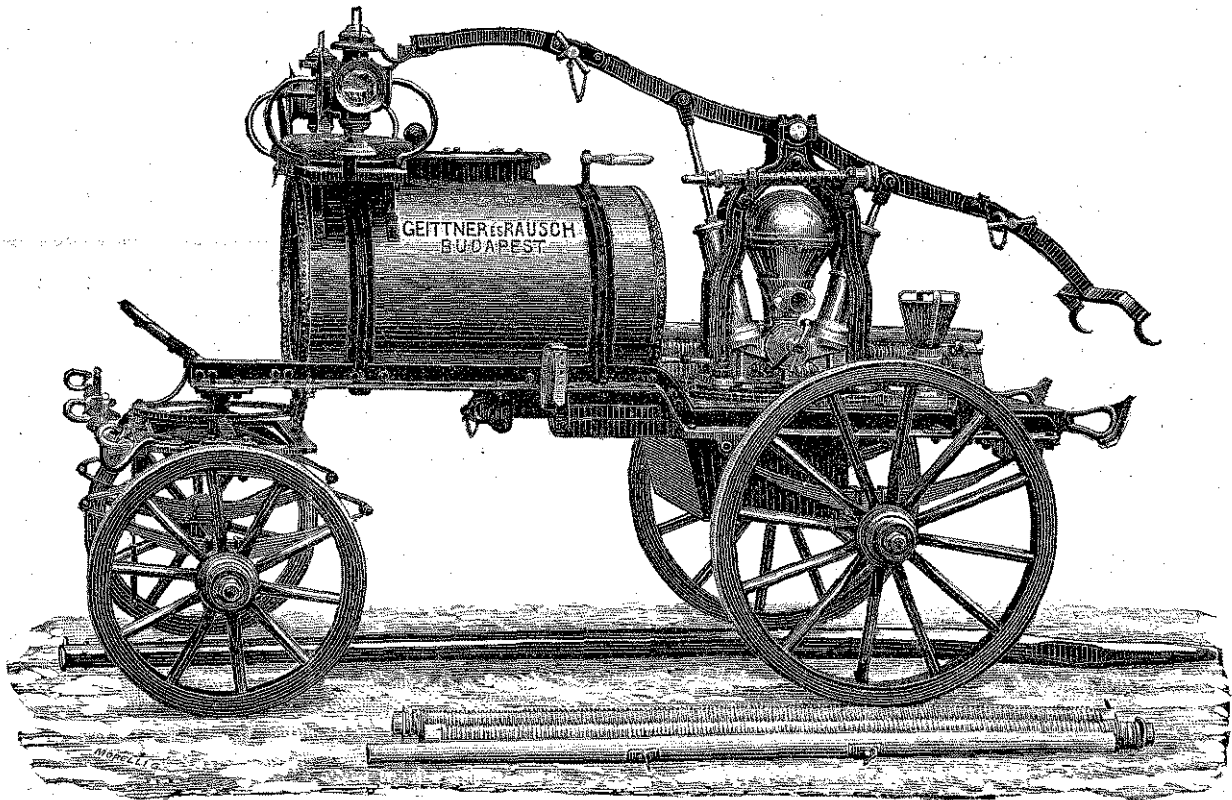
(3 ábrával.)

II.

A »Tűzoltó-Közlöny« mult évi utolsó számában megkezdett fenti című ismertetés folytatásaként most *Geittner és Rausch* jóhírű hazai tűzoltószerszám-gyárosunk vészvontatát kívánom megismertetni, mely úgy a székesfejérvári, mint a soproni tűzoltó-nagygyűlések alkalmával rendezett kiállításokon méltó feltűnést keltett.

vizhordóból és ennek háta megett alkalmazott fecskendő-szerkezetből.

A mint az ábrán látható, a vaspléhből készült ovalis alakú vizhordó a kocsis elejére van szerelve, a mi már is, tekintve hogy a teher közelebb esik a húzási pontokhoz, a szállításhoz előnyösebb, s e mellett lehetséges a vészvontat egész hosszát a lehető legrövidebbre készíteni, a mi ismét csak a szállítás könnyűségét mozditja elő. Az ülés a hordó elő részén van alkalmazva három egyén részére. Az ülés megett van az ugynevezett buvólyuk, melyen át a hordó

1. ábra.

Hazánkban a vészvontat-készítés nem új dolog, nem is a fent említett gyáros cég volt az első, a ki ilyenmű gyártmányát először bemutatta, de az bizonyos, hogy úgy a könnyed, de azért mégis szilárd építési modor, mint a gyakorlati használhatóság tekintetében ezen gyártmányokat illeti meg az első hely, nem csak itthon nálunk, hanem talán, mint a mult ismertetéséből kitűnik, még a külföldön is.

A *Geittner és Rausch*-féle vészvontatot az első ábra oly alakban mutatja, a mint az a szertárban menetkészen áll. A vészvontat, a mint az rendszeren lenni szokott, áll egy teljesen vasszerkezetű, rúgókon nyugvó kocsira helyezett

megtölthető, egyuttal arra is szolgál, hogy az ezen nyíláson a hordóba eresztett szivótömlőn át kiüríthető legyen.

A hordó nyílásának fedele, illetve ajtaja egy gömbbel ellensúlyozott záróval, egy pillanat alatt zárható vagy nyitható, az ellensúlynak felemelése vagy lenyomása által.

A hordó hátsó részén egy fogantyú látható, melynek rudja a hordóban levő szabályozócsapra van erősítve, a mely csapnak a segélyével a víz vagy a fecskendőhöz eresztendő, vagy a hordó alján a kocsis jobb oldala felé nyúló lefolyási csövön keresztül vagy víztartó kádba, vagy pedig egy más fecskendő víztartó szekrényébe vezethető tömlő segélyével, minthogy a levezető cső vége a szivó-

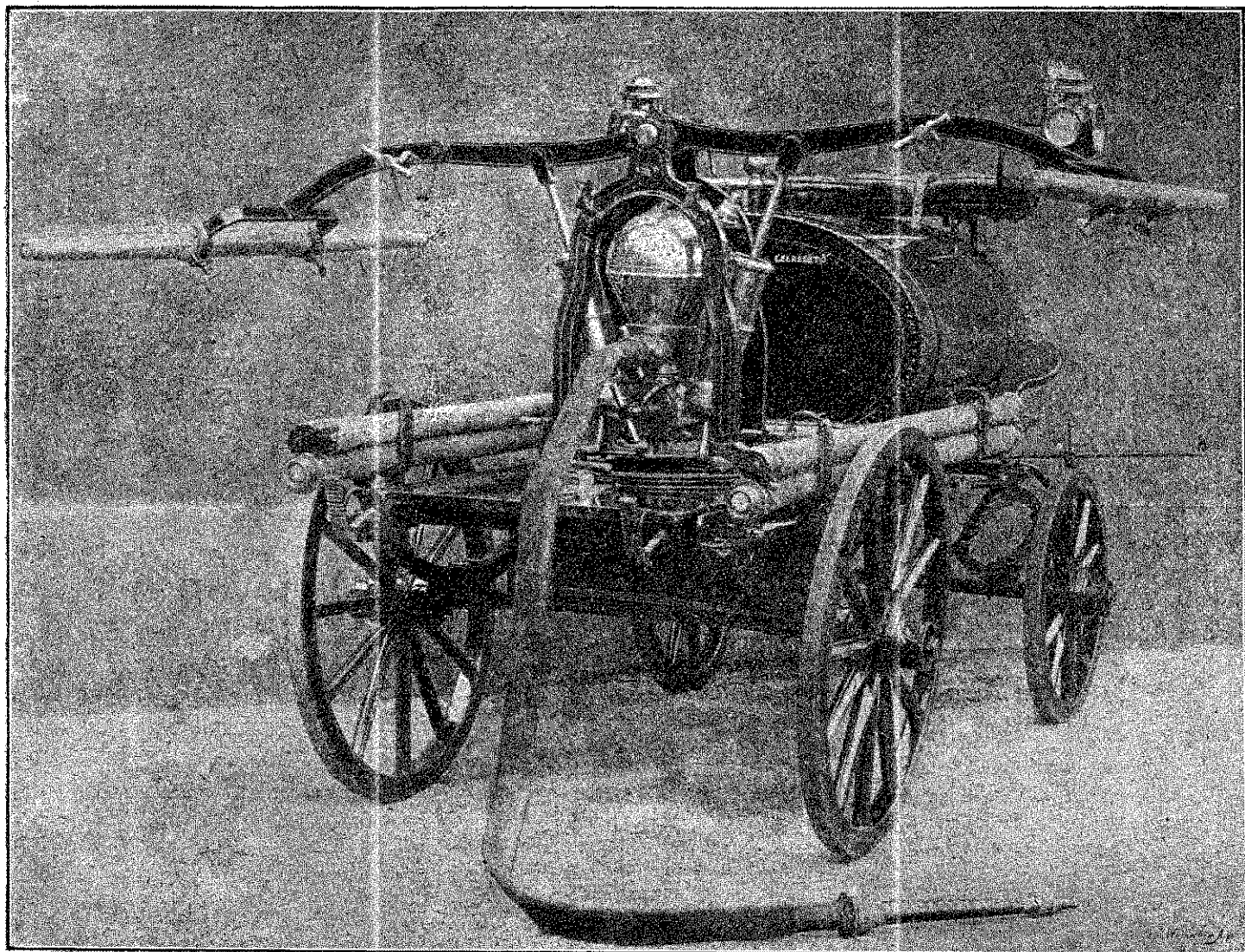
tömlő csavarjának megfelelő apacsavarrészben végződik és egy sapkával elzárható; vagy lehetővé teszi még az összeköttetést a fecskendő és a vízforrás közt a hordón keresztül, úgy tudniillik, hogy a szívótömlők a leeresztő cső végére lesznek csavarva és a vízbe behelyezve, míg maga a fecskendő a hordóval van összekötve, mint azon esetben, mikor direkt a hordóból történik a működés, a mint azt a 2-ik ábra mutatja.

A hordó háta megett a hátulso kocsitengely felett a billenő rendszer szerint lemozdonyozhatólag van elhelyezve a fecskendőszervezet, mely nagyságához mérten az egyéb formájú mozdonyfecskendőktől sem különbözik, csak megerősítő szerkezetére tér el némileg.

Ha most a hordóból akarunk működni, akkor először a rögzítő csavarokat kell megengedni, azután a fecskendőszervezetet olyként fordítani, hogy a nyomónyílás a kocsi hátsó része felé, az emeltyü pedig a kocsira keresztbe álljon.

Ekkor a hordó hátsó végén — a szívónyílásnak megfelelő magasságban — állandóan alkalmazott rövid tömlőcsavarja a szívónyílásra csavarandó, ha ez megtörtént, a szabályozócsap beállítása, a buvolyuk ajtajának kinyitása és a nyomórudaknak az emeltyüre való felerősítése után — ha ugyan addig a nyomótömlő fektetése elkészült — a működés megkezdhető.

A mint a leírásból is látható, a tűzhelyre való megérkezés után a vészvonathárom — szükség esetében két, ter-

2. ábra.

Ugyanis a fecskendő csak egy a hátsó részen alkalmazott excenter tolózár által lesz védve a kocsiról való leesés ellen, az első hasonló tolózár elesik, minthogy — a mint az ábrán is látható — a fecskendő talpának előrése a vízfordó alá betolatik, a mi szintén nagyban elősegíti azt, miszerint a kocsi maga minél rövidebbre legyen készíthető.

Maga a fecskendőszervezet az alapra forgathatólag van felszerelve úgy, hogy az bármely oldala körül forgatható. Hogy pedig menet- vagy működésközben ne mozogjon, illetve el ne forduljon, a hengerek előtt a forgógyűrűn alkalmazott két csavaros kulcs segítségével az egész szerkezet rögzíthető.

mészetenes ahhoz értő vagyis gyakorlott egyén által $\frac{1}{2}$ —1 percz alatt működési állapotba hozható.

Ha a hordóból a víz kifogyott, a szabályozóval a nyílást el kell zárni s a kis szívótömlőt a szívónyílásról lecsavarni, a minek megtörténtével, az excenter zár nyitása után, a fecskendőszervezet, úgy a mint áll és felszerelve van, lemozdonyozható s a kocsi vizszállításra alkalmazható.

A lemozdonyozás után (3-ik ábra) a fecskendő a többi mozdonyfecskendők szerint felszerelhető a további működéshez.

E végből az emeltyüt a talp hosszirányában vissza kell állítani és ott rögzíteni, míg a szívónyílásra a szívótömlők csavarandók fel.

Hogy pedig az emeltyűnek a kocsin való működtetéséhez mérten, a rendes mozdonyfecskendők emeltyűjéhez képest tetemesen hosszabb végei, melyek az előbbi oknál fogva, a megengedett távolságon túl közel jönnek a földhöz, a szabályos távolságra állíthatók legyenek, az első harmadban csuklóval bírnak, mely által az állítókulcs illetve villa alkalmazásával, a szabályos magasságra visszahajthatók és ott fixirozhatók.

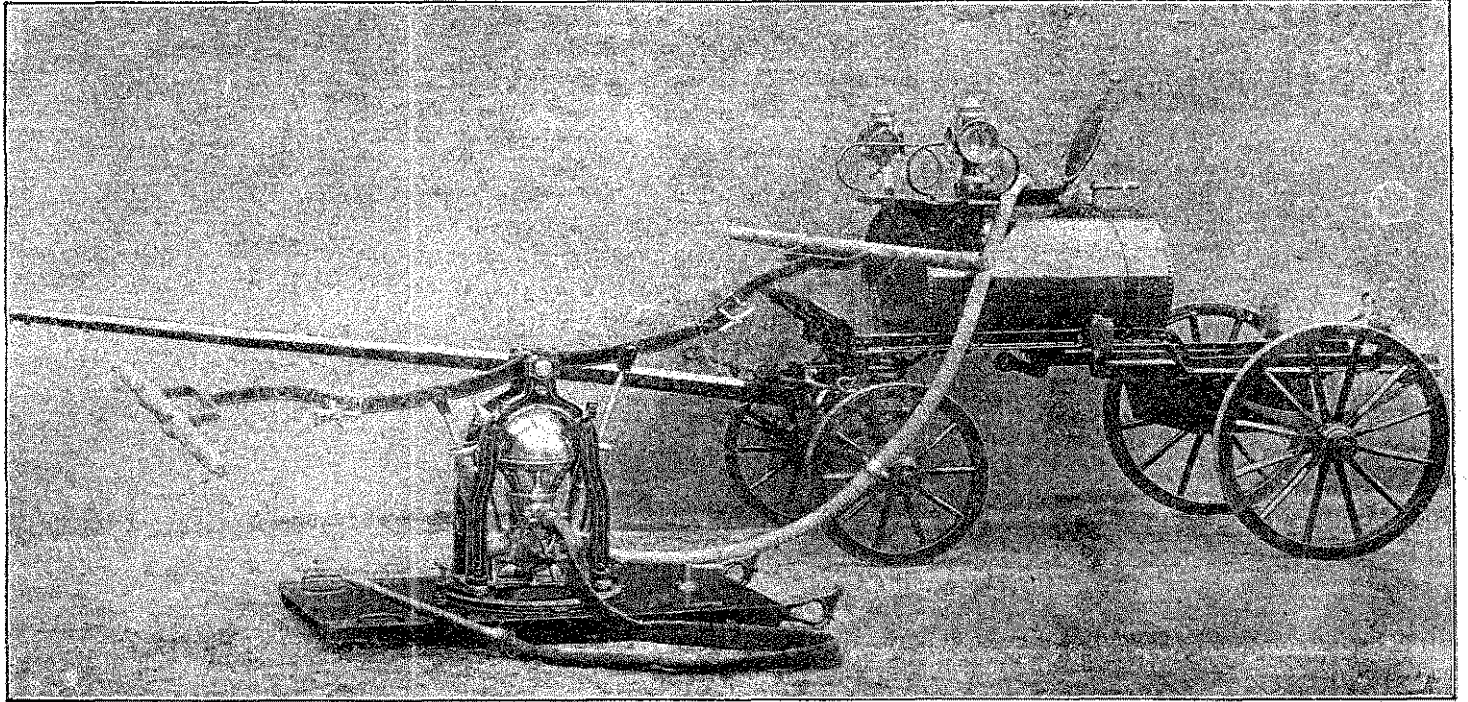
A vészvonat különben a többi rendes fecskendők felszerelésével bír.

Ott, a hol a súlyt nem kell oly nagyra mérlegelni, a

hordóra még egy hátsó ülés is alkalmazható, nem különben az első támadáshoz szükséges 3—4 angol dugólétra is elhelyezést nyerhet olyképen, hogy az a fecskendő szerelésénél hátráltatólag nem lesz. Hasonlóképen utána akasztható lesz még egy könnyű, az első szükséglet kielégítésére szolgáló 120—180 m. tömlőt felvevő kétkerekű tömlőtalyiga is.

A vészvonat három nagyságban készül, s a hordó nagysága a fecskendő vizszállító képességéhez alkalmazott, olyképen, hogy abból a fecskendő 5—6 percig táplálható legyen.

K.

3. ábra.

H I R E K.

Ujévi üdvözltek. József főherczeg ő cs. és kir. fenségét az ujévben is táviratilag üdvözölte a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnoksága, melyre ő fensége kegyes volt következő távirattal felelni:

»Fogadják legőszintébb hálám mellett legbensőbb üdvözlataimat a derék budapesti önkéntes tűzoltókar részére, gyarapodjék és viruljon ez uj évben.

József főherczeg.«

Gróf Széchényi Ödön pása altábornagy Konstantinápolyból a budapesti önk. tűzoltó-test. parancsnoksága ujévi üdvözlétére következőleg válaszolt:

Köszönöm, boldog, ujévet kedves bajtársak.

Széchényi.

A helybeli üdvözléteket dr. Szily J. főparancsnoki helyettes által vezetett küldöttség tolmácsolta Ráth K. főpolgármester, Kammermayer K. polgármester, Gerlóczy K. I. alpolgármester, Horváth J., Haberhauer J., Márkus J., Rózsavölgyi tanácsos és Kullmann főjegyző uraknál, nemkülömben gyulafalvi Bulyovszky Aladár min. titkár urnál is. A küldöttség mindenütt szíves fogadtatásra talált.

Ui szaklap. A vasvármegyei tűzoltó-szövetség megbízásából Bezerédi Adorján Szombathelyen »Vasvármegyei tűzrendészeti Közlöny« czimmal új szaklapot ad ki, mely mint a megyei szövetség hivatalos lapja minden községnek megrendelve lett. Előfizetési ára: 1 forint és havonként egyszer jelenik meg.

Egyleti történet. Bodroghy Gyula a máramarosszigeti önkéntes tűzoltótestület főparancsnoka és titkára a testület jegyzőkönyvei alapján »A máramarosszigeti önkéntes tűzoltó-egylet története 1873—1993« czimű művet bocsátott ki, melyben kimerítőleg ismerteti a testület beléletének és fejlődésének minden mozzanatát.

Két színház égése. Az Ohio-államban fekvő Columbus városnak legszebb színháza égett le a múlt hó végén, a pompás Henrietta-színház. Alig, hogy felhúzták a függőnyt, kiütött a tűz, mely óriási pánikot keltett a közönség sorában. Olyan tolongás támadt, hogy két embert a szó szoros értelmében összenyomták, tizet pedig veszélyesen megsebesítettek. A tűz a szomszédban épült Park-színházra is átcsapott, s az is teljesen leégett, de ott a közönség közül senki sem sérült meg. A közelfekvő vendégfogadónak egy része is martaléka lett a lángoknak, úgy, hogy az okozott kár meghalad egy millió dollárt.

Távozó főparancsnok. A kapuvár-garthai önkéntes tűzoltó-testület múlt hó 25-ikén rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Rác Ottó főparancsnok beterjesztette évi jelentését, egyttal benyújtotta lemondását is, minthogy lakhelyét Sopronba teszi át. A közgyűlés a főparancsnok lemondását sajnálattal vette tudomásul és egyhangulag tiszteletbeli főparancsnokká választotta,

Tűz. Turócz-Szt.-Mártonban január hó 4-én reggel 4 órakor a város északi kijáratánál levő első ház ismétlője kigyuladt s az éppen akkor dühöngő északi szél hatalmas

csomókban dobálta tova a hatalmas üszköket. Szerencse, hogy a háztetőket hó fedte, mert különben az egész város lángok martalékává lett volna. A tűzoltóság a nagy hidegben gyéren volt képviselve és így a priekopai tűzoltóságnak idejekorán történt megjelenése nagy segítségére szolgált a helybelinek. A tűz oltása különben lehetetlen volt, mert a tűzfecskendők a nagy hidegben nem voltak alkalmazhatók. A tűzoltóság kénytelen volt tehát a szomszédos házak megmentésére szoritkozni, s erélyes védekezéseiknek köszönhetni, hogy csak a kigyuladt istálló égett el a benne volt lovakkal és tehennel együtt. A tűz, mint értesülünk, a gazda vi-gyázatatlansága folytán keletkezett. Ugyanis reggeli három óratájban petróleumlámpa világításánál adott takarmányt jószágainak s míg ő került-fordult, a lámpa feldült s legott lángot fogott az istálló belseje, s oly hatalmasan terjedt, hogy lehetetlen volt a bent levő állatok megmentése.

A szabadkai önkéntes tűzoltó-testület mult vasárnap pót-zászlószegbeveréssel egybekötött házi ünnepélyt tartott. Délelőtt 9 órakor sorakoztak a tűzoltók a tűzoltói laktanya előtt; ezt követte a zenekarral felvonulás *Vermes Béla* főparancsnok lakása elé a zászlóért, honnan a *Pest* szálló dísztermébe tértek vissza; itt a pót-zászlószeg beverése eszközöltetett, melynek bevégeztével a főparancsnok kihirdette a legénységi előléptetéseket; az ünnepély kifejezéséül 200 korona jutalomdíjat osztottak ki a legénység közt.

Mulatságok. A farsang első napján tartotta meg a VI—VII. kerületi kör termeiben táncvigalmát a budapesti önkéntes tűzoltó-testület szerbeszerzési alapja javára. A mulatság fényesen sikerült, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben. A siker érdeme a buzgó rendező-bizottságot illeti, mely nem kimélt semmi fáradságot, mely nem is veszett kárba. A budapesti önk. tűzoltók e téli vigalma iránt mindig nagyobb lesz az érdeklődés, mi abból is kitűnik, hogy az első négyest 140 pár tánczolta. A sikerült mulatságnak a reggel vetett végét.

A gyöngyösi önkéntes tűzoltó-testület f. évi február 4-én saját pénztára javára táncmulatságot rendez a »Vas korona« összes termeiben.

Az újvidéki önk. tűzoltó-testület f. évi február 1-én alapja javára bált rendez, mely sorshuzással lesz összekötve. A közhumánus célra való tekintetből nyereménytárgyak köszönettel elfogadtatnak s a kik a sorshuzásra szánt nyereménytárgyakat ajándékozni kívánnak, felkéretnek, hogy azokat legkésőbb e hó 30-ig az egylet helyiségeiben átadni sziveskedjenek.

Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

HERKE JÓZSEF

gombkötő-mester.

Budapest, VIII., Főherceg-Sándor-utca 30 sz.

Ajánlja a tisztelt közönségnek mindennemű
kézi és gépi

✳️ **gombkötőmunkáit** ✳️

aranyból, ezüsből és teveszörből; díszpolgári-, katonai-,
tűzoltó és nemkülönbén papi egyenruhákhoz a
legjobb anyagból. **Mérsékelt árak.**

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik meg.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer gyár,

harang- és ércöntöde

részvény-társaság.

[Budapest, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít:

**Tüzi fecskendőket gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket,**

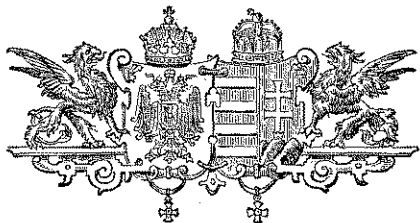
☛ községi egységes vészvonatokat,

továbbá **községek** s a **szerezendő tűzörségek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízhordó-kocsikat, tűz- és mászólétrákat,** és minden egyéb mentőeszközöket, és **köteles tűzörségek és önkéntes tűzoltó-testületek** egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. **Utcaöntöző kocsikat, hímhatargonozákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, peczegődör és csatorna-tisztító gépeket légszivattyuval.** Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkből hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Alapított 1816-ban.

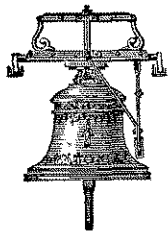
Hazánk legrégebb tűzoltó-szer-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

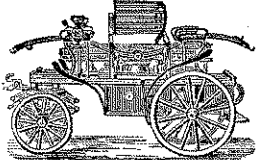
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBA

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kütünő hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

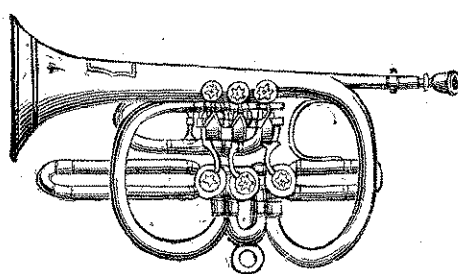

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

Saját javító-műhely.

MICHL JÁNOS és FIA

hangszergyárosok
GRASLITZBAN, CSEHORSZÁGBAN.

Gyártmányaikat ajánlják a t. tűzoltó-testületeknek hangszerszükségleteik beszerzésére.

Gyárunkban készülnek a legjobb minőségű mindenféle **trombiták, kürtök és helikonok; nagy és kis dobok; réztányérok; klarinéták; fuvalák és pikolok; nemkülönben hegedűk, violák, gordonkák és bőgők** stb.

Nagy raktára **jelzősíp- s jelzőkürtöknek; riadókürtöknek; valamint oltóerák, száj- és húzóharmonikák** nagy választékban.

Nagyobb mennyiségű megrendeléseknél, zenekarok teljes felszerelésénél a legelőnyösebb fizetési feltételeket szabunk meg. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Saját javító-műhely.

Legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

Legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és hadsereg-szállítók.

Szerb királyi udvari és hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR és TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapestben, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

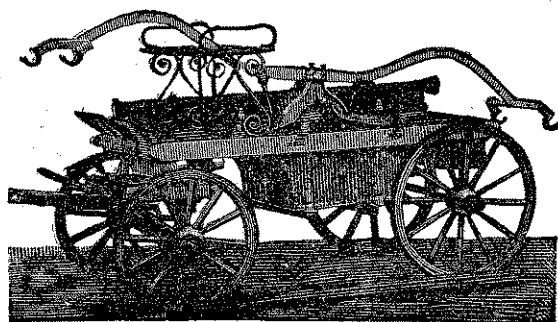
mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, díszsisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kesztyűket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

* Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivőeszközök, érmek és rendjelek. *

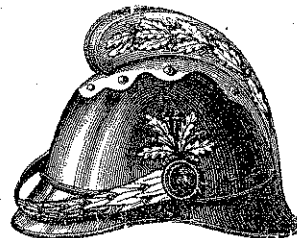
Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyezim Tiller udvari szállító, Budapest.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

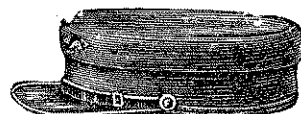
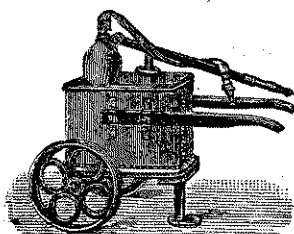
TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

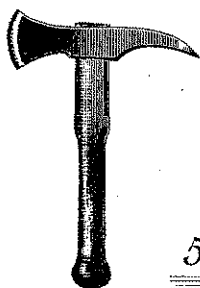
Gyár: Külső váczi-út 1527.
Mintatelep: váczi-körút 78.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-
gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb. nagyfalusi fecskendőt és
12. drb. targoncza fecskendőt nevezett gyárnál kiprobáltuk és azok a bemutatott minta-
fecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és
mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt úgy a kiállítás, mint működési képesség
tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket
érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Koncz Ármin s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk.
tűz. egyl. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a föv. önk. tűz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

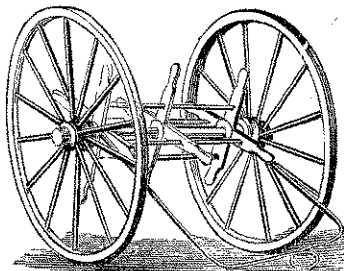
Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. I. sziv.
szak. parancsnoka.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

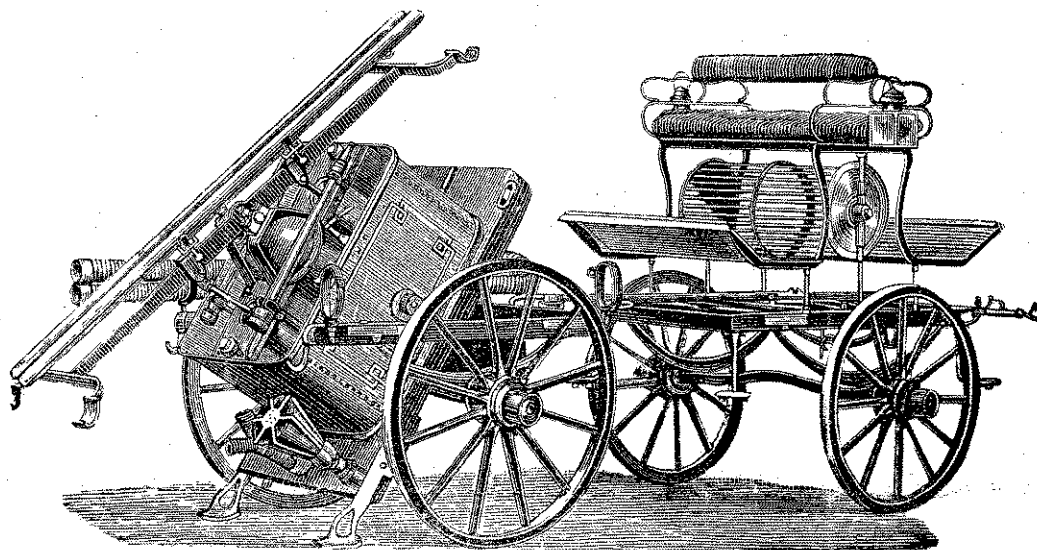
➔ Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű ➔
 ➔ érmeikkel kitüntetve. ➔

GEITTNER ÉS RAUSCH

Központi üzlet: **Budapest, Andrásy-út 8.** Tűzoltószergyár: **Budapest, Nádor-utcza 46.**

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által
 52,971/1873. és 6840/II. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőkbnél csak ércszelepek a be-
 csiszolt ércdugattyuk alkalmaztának.

Fecskendőkbnél, saját új találmányainkon
 fontos és czélszerű javításokat eszközöltünk.

Állandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányu szivattyuknak, ugymint:
 tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsik, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű
 mézga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mézgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkbnél, saját új találmányainkon, fontos és czélszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab.
 tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle
 kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

**Mászó- és mentőszerek, tolólétrák, mindennemű mászó-
 és párkánylétrák a legkitünőbb fanemekből:**

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlő-
 szállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tiszték és legénység számára
 sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetű, még befecskendezésre is alkalmas **kutakat**
 kiválóan szilárdan készítünk.

*A t. cz. egyleteknek, előljáróságoknak, községeknek, gyáraknak, szin-
 házaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan
 felszerelésére.*

**A budapesti országos kiállításon kitünő munkáért, kivitelképességért,
 versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.**

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁSI

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tüztoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tüztoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 fnt 40 kr., félévre 1 fnt 20 kr.
A magy. orsz. tüztoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 1 fnt 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* József főherczeg levele. Meghívó. Kimutatások. — *Általános rész.* Az országos tüztoltó-szövetség alapszabálytervezete: I. Budapest székesfőváros tanácsának véleménye a tervezetre. A vasvármegyei tüztoltó-szövetség felterjesztése a tervezet ellen. Észrevételek a két felterjesztésre. Bács-Bodrogh vármegye tűzrendészeti szabályrendelete. — *Technikai rész.* Téli tűz a provincián. A villámhárítokról. Kivonat a salgótarjáni ö. t. testület tüzesetek könyvéből. — *Testületek köréből.* Az alcsuthi tüztoltó-szakasz jelentése 1893-ról. A csáktornyai tüztoltó-testület közgyűlése. A mezőkövesdi tüztoltó-testület közgyűlése. — *Hirek.* — *Felhívás.* — *Hírdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

József főhög ő cs. és kir. fensége

levele a szövetséghez.

A magyar országos tüztoltó-szövetség a magyar királyi honvédség negyedszázados fennállásának évfordulója alkalmából mély, hazafias érzelmektől áthatott üdvözléssel lepott meg, mely keblemben visszhangra talált. Fogadjja ezért az országos tüztoltó-szövetség legbensőbb, forró hálámat és legyen meggyőződve, hogy szives figyelme hazám és annak minden egyes része iránt táplált, szívem mélyében gyökerező ragaszkodásomat, ha lehet, még öregíteni fogja.

Ha a magyar királyi honvédségnek huszonöt év alatt tanusított haladása ő császári és királyi apostoli felsége, koronás királyunk legfelsőbb megelégedését és hazánk bizalmát kiérdemelte, úgy köszönje azt az ország saját fiainak, mert e haladás csakis tisztakarunk végtelen kötelességérzetének és buzgóságának, valamint a legénység kiváló jóakarátának tulajdonítható. Mindnyájunkat az ő magyar szellem és apáink legszebb erényei: tántoríthatatlan hűség királyunkhoz és lángoló hazaszeretet vezettek. Ily viszonyok közt Isten szent áldása sem maradhatott el intézményunktől és kisérni is fogja örökké.

Fogadjja az országos tüztoltó-szövetség hálám ismétlése mellett, benső ragaszkodásom kifejezését, melylyel maradok

Alcsuth, 1894. január hó 10-én.

József főherczeg.

Magyar országos tüztoltó-szövetség.

84/94.

Meghívó.

A magyar orsz. tüztoltó-szövetség közp. választmánya 1894. évi márcz. hó 4-én (vasárnapon) délelött 9 órakor Budapest IV. ker. a régi városháza első emeleti tanácstermében

választmányi ülést tart,

melyre az alanti napirend közlése mellett a t választmányi tag urat tisztelettel meghívjuk.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó. — 2. Bejelentések. 3. Az 1893. évi aug. 12-én Szabadkán tartott választmányi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. — 4. József főherczeg ő cs. és kir. Fenségének leirata a 25 éves honvédfőparancsnoki jubileuma alkalmából hozzá intézett feliratra. — 5. Az elnökség jelentése az ügyforgalomról s a legutóbbi választmányi ülés óta tett intézkedésekről. — 6. Pénztárnok jelentése. — 7. Jelentés a módosított alapszabályok jóváhagyásának akadályairól. — 8. A nagymt. kereskedelmi miniszter urnak, mint az ezredéves országos kiállítás rendező bizottság elnökének leirata a kiállításon való részvétel tárgyában, kapcsolatban a budapesti tüztoltó-szövetségnek egy a kiállítási minta falu keretébe beillesztendő falusi minta tüztoltóság felállítására tárgyában beadott indítványával. — 9. Intézkedés a folyó év szeptember havában Budapestén tartandó VIII. nemzetközi közegészségi és demografiai congressus XX. szamaritanus szakosztályában való részvétel tárgyában. — 10. Lukáts Gyula indítványa »Hivatalos Értesítő« kiadása tárgyában (az 1893. jun. 29. választmányi ülés határozata értelmében). — 11. Lukáts Gyula lemondása választmányi póttagaságáról. — 12. Ungvármegye közönségének a vármegye tüztoltó parancsnokainak államköltségen leendő kiképzettése iránt a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz intézett, s onnan véleményezés végett leküldött fölterjesztése. — 13. Gróf Széchenyi Ödön basa megkeresése 3 emlékérem kiadása iránt. — 14. A budapesti önkéntes tüztoltó-testület kérvénye Schwert Frigyes működő tagja részére X éves szolgálati érem engedélyezése tárgyában. — 15. A síófoki önkéntes tüztoltó-testület megkeresése folytán határozathozatal, vajjon tiszteletbeli tagok, kik annak elötte működő tagok voltak, igényt tarthatnak-e tiszteletbeli tagságuk idejére is szolgálati éremre. — 16. Safrán János kotóri főparancsnok panaszos jelentése az ottani elnökség ellen az alapszabályok megsértése tárgyában. — 17. Ecker Sándor csallóközi járás tüzfelügyelő panaszos jelentése az önkéntes tüztoltó-testületek őrségeinek a csendőrök által eszközölt felülvizsgálása tárgyában. — 18. Nefalán egyéb indítványok és előterjesztések.

Keit Budapestén, 1894. február 24-én.

Dr. Kék Lajos, alelnök.

Dr. Szily József, titkár.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

1894. január 1-től február 14-ig terjedőleg.

I. Tagsági díjakat befizettek:

Közzétellenül.

A tordai önkéntes tűzoltó-testület 1894-re 6 frt, a temes-hidegkuti 1892—93-ra 12 frt, a lengyeli 1894-re 6 frt, a tövisi 1894-re 6 frt, a nagy-károlyi 1894-re 6 frt, a paksi 1894-re 3 frt, a tápió-szelei 1894-re 6 frt, a mándoki 1894-re 6 frt, a balatonfüredi 1893—94-re 5 frt, a nagy-mácsédi (uj) 1894-re 6 frt, az iglói 1894-re 3 frt, a nagy-bajomi 1892—93—94-re 18 frt, a rajkai 1894-re 6 frt, a magyar-diószegi 1894-re 6 frt, az aranyos-gyéresi 1894-re 6 frt, a vág-sellyei 1894-re 6 frt, a libetbányai (uj) 1894-re 6 frt, a török-szent-miklósi 1894-re 6 frt, a komáromi 1894-re 6 frt, a nagy-zsámi 1894-re 6 frt.

Zalavármegyei szövetség útján.

A perlak, alsó-domború, sormás és drávaegyházi önkéntes tűzoltó-testületek részéről 1893-ra 12 frt, = Összesen 24 testület befizetett 144 frtot.

II. Uj tagtestületekként beléptek:

Nagy-Mácséd (Pozsonymegye), Galambok (Zalavármegyei szövetség), Magyar-Diószeg (Pozsonymegye), Libetbánya (Zólyommegye). = Összesen 4 testület.

III. Gyakorló-szabályzatot vettek:

Arad 7, Veszprém 4, Geittner és Rausch czég 6, Gölniczbánya 3, Dobóberkalja közjegyzősége községei 8, Felső-Mindszent 1, Porpáczy Kálmán Hegyhát-Morát 1, Veszpréymegyei tűzoltó-szövetség 200, Pápa 3, Budapest Saxlehner-forrás 1, Pátka (Fejérmegye) 6, Naszód 1, Komárom 13, és Iharosberény 1 dbot. = Összesen eladatott 255 db.

VI. Szolgálati érmet kaptak:

Szent-Endre: Petrovits János, Leitner Samu, Weisz Gusztáv, Unger György, Mihailovits Mihály, Mihailovits István és Timpauer István V évi szolgálat után.

Budapest önkéntes: Dr. Gerber Béla XV, Jobbágy Károly X, Tomcsányi Béla, dr. Lisznyay Elemér és Tóth János V évi szolgálat után.

Szombathely: Hetmanek Ignác és Sebestyén András XV évi szolgálat után.

Eger: Szabó György és Szabó János XV, Lóor Gyula, Simonyi Károly, Perger Ignác, Cségeri János, Hágerer Károly, Tóth János és Wurm János V évi szolgálat után. = Összesen 4 testületnek kiadatott: 17 db. V, 1 db. X, és 5 db. XV éves szolgálati érem.

Magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetsége

Az 1894-re beléptek és tagsági díjaikat befizették:

Paks	42 tag után befizetett	12.60
Tápió-Szele	36 " " "	10.80
Mándok	32 " " "	9.60
Nagy-Mácséd (uj)	31 " " "	9.30
Moson-Szt. János	41 " " "	12.30
Csáktornya	45 " " "	13.50
Alcsuth	42 " " "	12.60
Nagy-Kanizsa	115 " " "	34.50
Rajka	56 " " "	16.80
Budapest M. Á. V. gépgyár	96 " " "	28.80
Kismárton	157 " " "	47.10
Aranyos-Gyéres	30 " " "	9.—
Köpcsény	52 " " "	15.60
Tolna	42 " " "	12.60
Budapest önkéntes	100 " " "	30.—
Török-Szt-Miklós	43 " " "	12.90
Komárom	10 " " "	33.—
= Összesen 17 testület 1070 tag után befizetett		321 frtot.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Az országos tűzoltó-szövetség alapszabály-tervezete.*)

I.

Budapest székes főváros tanácsa az országos szövetségnek-hozzávéleményezés végett beküldött alapszabály-tervezetére mult évi november 20-án 47950: szám alatt a következő véleményt terjesztette föl a belügyminiszteriumhoz:

»Hivatkozással Nagyméltóságodnak f. é. november hó 3-án 94260/V—10 szám alatt kelt nagybecsű leiratára, a magyar országos tűzoltó-szövetség módosított alapszabályának és a módosításokat elhatároló országos közgyűlés jegyzőkönyvének / a. felterjesztése mellett van szerencsénk Nagyméltóságodnak tiszteletteljesen javaslatba hozni, hogy a bemutatott módosított alapszabályoktól az alább kifejtendők alapján a jóváhagyást megtagadni méltóztassék.

*) Tudvalevő dolog, hogy az országos tűzoltó-szövetség mult évi szabadjai közgyűlésén megállapított alapszabálytervezet még mindig nem nyert jóváhagyást, sőt azt a belügyminiszterium pár nap előtt ellenészrevételek megtétele végett az orsz. szövetséghez visszaküldötte, az eziránt előzetesen meghallgatott Budapest székes főváros tanácsának véleményével és a vasvármegyei tűzoltó szövetség fölterjesztésével egyetemben.

Ugy hisszük nem lesz érdektelen, ha ezen most említett két ügyiratot egész terjedelmében közöljük, már csak azért is, mert azokkal kapcsolatban egyttal a szövetség titkáráról is közlünk egy cikket mely azokkal részletesen foglalkozik. Szerk.

Ugyanis, bár nem zárkozhatunk el azon állítás igazsága elől, hogy a tűzoltó ügynek országszerte egyenlő elvek szerinti fejlesztése és tökéletesítése céljából célszerű és kívánatos, hogy Magyarországnak minden tűzoltó-testülete egymással az országos szövetségbe való belépés által szerves összeköttetésbe hozassék, — de e kérdésnek oly alakbani megoldását, mint azt az alapszabályok 6. § a kontemplálja, hogy minden tűzoltó-testület, ha akar, ha nem, köteles az országos tűzoltó szövetségbe tagul belépni, kivihetőnek, s mint önkényes intézkedést a tűzoltó-testületek, mint külön-külön autonóm jogkörrel felruházott egyesületek, szabad elhatározási jogával összeegyeztethetőnek nem tartjuk.

Ugyszintén nem véljük jogosnak és nem helyeselnünk az alapszabályok 7. és 9. §-ainak azon intézkedéseit sem, melyek a városi, illetve községi eljárásokat a tűzoltó-testületek belépési nyilatkozatainak aláírására kötelezik s a be nem folyó tagsági díjakért a nyilatkozatot kiállító hatóságot teszik vagyoni jogilag felelőssé, s melyek által a hátralékoknak közigazgatási uton leendő behajtása céloztatik.

Az előrebocsátottakon kívül a módosított alapszabályoknak több alaki hiánya is van, így az elnökség hatáskörét tárgyzó 14. §-ban arról, hogy az elnökség üléseiről jegyzőkönyv vezetnék, említés nem tétetik; nincs meghatározva az alapszabályokban a választmányi ülések és a nagygyűlések összehívási módja, ez utóbbiak jegyzőkönyveinek vezetése és azok mikénti hitelesítése; a tagsági díjak fix összegben nem állapították meg, s

minthogy a tagsági díjak nagyságának időről-időre leendő megállapítása a nagygyűlések hatáskörének van fentartva, intézkedés lett volna teendő az iránt is, hogy a tagsági díjak emelése vagy csökkentése csakis alapszabály-módosítás útján eszközölhető s ebből kifolyólag az idevágó határozatok jóváhagyás végett a nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszteriumhoz terjesztendők föl.

Végül tiszteletteljesen megjegyezzük, hogy az alapszabályoknak a vármegyei és járási szövetségekre vonatkozólag a 23. és 24. §-ban foglalt határozmányait, melyek csak az elől említett belépési kötelezettség érvényben tartása mellett állhatnának meg, mint az egyes tűzoltó-testületek jogainak megnyirbálását célzó intézkedéseket, a már előbb kifejtetteknél fogva jogos alapon állóknak nem véleményezhetjük.

II.

A vasvármegyei tűzoltó-szövetség felterjesztése. A vasvármegyei önkéntes tűzoltó-testületek szövetségének választmányja által adott megbízatásunkhoz képest van szerencsénk az országos tűzoltó-szövetség módosított alapszabályaira, melyek jóváhagyás végett a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz vannak beterjesztve, — észrevételeinket megtenni, kérve azok kegyes figyelembe vételét.

A tűzoltó-testületeknek vármegyénkét való szövetkezése vármegyei szövetségek alakítása által az országos tűzoltó-szövetség tevékenységét sokkal kisebb térre szorította, átvevén tőle teendőinek javarészét, hogy semmiképen sem áll arányban a szövetség által követelt évi tagdíj befizetés nagysága azon előnyökkel és szolgálattal, a mit tőle várhatunk.

Vasvármegyében 140 önkéntes tűzoltó-testület van, s ha ezek mind tagjai volnának szövetségünknek, a mire törekszünk is, a befolyó 840 frt fele a vármegyei, fele pedig az országos tűzoltó-szövetséget illeti meg.

A vármegyei szövetség a megyében szaktanfolyamot rendez, tűzoltó-testületek alakítására és szervezésére megbízottokat küld ki, fedezi saját közegeinek utiköltségeit, fedezi kiterjedt levelezések költségeit, a működés közben megsérült tűzoltókat segíyezi, hivatalos lapot tart fenn és szakkönyvtárt létesít, — ezek mind oly dolgok, a melyek pénzbe kerülnek.

Ezzel szemben az országos tűzoltó-szövetség azon tekintélyes összegért, ami neki tagdíjak címén be lesz szolgáltatva, vajmi keveset képes nyújtani a vármegyei szövetségeknek s azok tagjainak. Mert alapszabályai szerint az országos tűzoltó-szövetség célja: szakvéleményeket adni, a vonatkozó törvényeket és rendeleteket végrehajtani, a tűzoltói statisztikai adatokat beszerezni, a tűzoltói szaktanfolyamot a központban szervezni; végül a tűzoltói versenyek és a szakirodalom pártolása és létesítése, — mind olyan teendők, a melyek a vármegyei tűzoltó-szövetségek által közvetlenebbül és sokkal eredményesebben végeztetnek el.

Az egyes tagtestületek jogai pedig az alapszabályok szerint olyanok, melyek ezek által alig fognak igénybe vétetni, mert a testületek jól szervezett vármegyei szövetség és jó közigazgatási közreműködés mellett nem szorulnak az országos tűzoltó-szövetségre, sem sérelmeinek orvoslása miatt, mert azok orvoslását a vármegyei hatóság-nál fogják találni, sem támogatás tekintetében, sem javaslatok tevésére, de még a hivatalos lap miatt sem.

Még a közgyűlésen s azzal kapcsolatos ünnepeken is vajmi ritkán vehet részt a gyűlésnek a gazdákra nézve helytelenül választott ideje és helyének nagy távolsága folytán.

Helytelen alapokra van fektetve az egész alapszabálytervezet, mikor az országos tűzoltó-szövetség jövedelmét s

így fennállását is az egyes tűzoltó-testületekre alapítja; pedig az országos tűzoltó-szövetség nem lehet vezető közeg, mert egy oly különböző és különféle részekből álló intézményt, mint a tűzoltó-szövetséget egy országos vezetés alá hozni legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik, — nem lehet hatóság, sem tűzrendészeti ügyekben, mert nincs hatósági joggal felruházva, hanem csakis szaktanácsnak tekinthető, s mint ilyennek fennállása nemcsak a tűzoltó-testületek érdeke, de országos állami érdek, a mit a magas kormány a subvenció megadása által el is ismert.

Eltekintve tehát az alapszabálytervezet számos oly rendelkezésétől, a mely meg nem állhat, mint a milyen az, hogy jóváhagyott alapszabályokkal bíró önkéntes tűzoltó-testületek a szövetség által a belépésre köteleztetnek, hogy a tagdíj nagysága nincs meghatározva, hanem a közgyűlésen állapittatik meg, s végre, hogy a tagdíjra nézve a tűzoltó-testületi elnök és főparancsnok vagyoniilag felelős, — az egész tervbe vett szervezet helytelen alapon nyugszik, s így megalakítva az országos tűzoltó-szövetség nemcsak hogy céljának megfelelni nem tud, de a testületek kétoldalú megterhelése miatt bénítólag fog hatni a vármegyei szövetségekre is, amennyiben azok nem lesznek képesek a kettős tagdíjak miatt annyi tűzoltó-testületet megnyerni, mint a mennyi fennállásukhoz és sikeres működésükhöz szükséges.

Ezek előrebocsátása után kérjük Nagyméltóságodat, miszerint méltóztassék ezen alapszabályok oly megváltoztatását kívánni, hogy:

1. kimondassék, hogy az országos tűzoltó-szövetség egy legfelsőbb szaktanács minden tűzoltói és tűzrendészeti ügyben;

2. legyen tagja minden vármegyei tűzoltó-szövetség, a mely megyében pedig ilyen nincs, ott a megyei tűzoltó-testületek összevéve egy tagot képeznek;

3. legyen a tagdíj 25 frt;

4. a vármegyei szövetségek működésének szabad tér engedtettsék;

5. az országos tűzoltó-szövetség rendelkezéseit a vármegyei tűzoltó-szövetség hajtja végre.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! A vasvármegyei tűzoltó-szövetség mindenkor meleg érdeklődéssel kísérte a tűzoltóság és tűzrendészet ügyének országos fejlődését, de első sorban szívén fekszik saját vármegyének tűzrendészete, mert annak fejlesztésével és tökéletesítésével szolgál legjobban a tűzrendészet országos ügyének is.

Ez vezetett minket most is, mikor azon alázatos kéréssel járulunk Nagyméltóságod elé, hogy az előadottakat kegyes figyelmére méltatni, s az alapszabályok jóváhagyása iránt ezek tekintetbe vételével határozni méltóztassék.

Szombathely, 1894 január 28.

Károlyi Antal s. k.,
a tűzoltó-szövetség elnöke.

Bezeredy Adorján s. k.,
a tűzoltó-szövetség alelnöke.

III.

Ellen-észrevételek Budapest székes főváros tanácsának észrevételeit illetőleg.

Mindenekelőtt előre kell bocsátanom, miszerint nem osztozhatom teljes egészében a székes főváros tanácsának abbéli fölfogásában, mintha az alapszabálytervezet 6. §-ának intézkedései a tűzoltó-testületek, mint külön-külön autonóm jogkörrel felruházott testületek szabad elhatározási jogaival összeegyeztethetők nem volnának.

Mert ha meg is engedem, hogy az egyes testületek ügyeik intézésében bizonyos fokú autonomia föltétlenül megilleti, sőt arra határozottan szükségük is van, mégis az autonómiának azon tuhájtott voltát, mely úgy látszik

a székes fővárosi tanács lelki szemei előtt lebegett, s mely a bármely oldalról jövő, s egyébként bármily czélirányos beavatkozást már eleve perhorreskálja és kizárja, a tűzoltó-testületeknél alkalmazhatónak nem tarthatom.

Nem pedig azért, mert a tűzoltó-testületek, mint az elsőrangu állami feladatot képező tűzrendészetnek tényezői, a közvagyonnak őrei, egészen más szempontból itélendőek meg, mint az ugyancsak egyleti alapon szervezett torna, zene, dal, temetkezési stb. egyesületek, melyek különben bármily hasznos és kiterjedt tevékenység mellett is, többé-kevésbé mindig csak magánjellegűek lesznek, holott a tűzoltó-testületeknek mint ilyeneknek közjellegét, sőt tűzoltás körüli ténykedésükben egyes tagjaiknak is hatósági jellegét már csak az 1888-iki 53,888. sz. tűzrendészeti kormányrendelet 20. §-a alapján is mindenki elismerni kénytelen.

Ha pedig áll az, amint hogy tényleg áll is, hogy a tűzoltó-testületek első sorban állami feladat megoldására vállalkoznak, s mint ilyenek a közigazgatás egyik ágának a közrendészetnek tényezői lesznek, miként ez a tűzrendészeti kormányrendelet számtalan szakaszából is kiviláglik. — ha áll az, hogy a fentisztelet kormányrendeletben az egyes tűzoltó-testületekre nemcsak kötelezettségek rovatnak ki, hanem bizonyos tekintetben jogok is adatnak, — úgy bé kell látnunk, hogy a tűzoltó-testületeknél az autonómiának határok nélkül való alkalmazása lehet egyesek hiúságának talán hizelegne, de bizony igen sok esetben csak a közérdek rovására szolgálna.

Kell tehát, hogy a hatósági teendőt végezõ tűzoltó-testületek ügyeibe az illetékes közhatalóságoknak bizonyos mértékig befolyás biztosíttassék, mert enélkül lehet, hogy maga a testület vagyoniilag igen jól prosperálna, tagjai pedig a végtelenig menõ autonomia mellett kitünõen éreznék magukat, de hogy ép annak a feladatnak, melyet az állam tőle vár, megfeleljen, azt csak a legkritikább esetekben tapasztalhatnók.

Kétségtelen tehát miszerint a tűzoltó-testületeknél az illetékes hatósági beavatkozásnak, — a testületek autonómiájának egyébként épségben tartása mellett, — oly ügyekben, melyek az állami vagy a közérdeket közlelõ érintik, föltétlenül hely biztosítandó annál is inkább, mert nem engedhető meg, hogy egyesek az önkormányzat leple alatt a köz érdekeibe ütközõ eljárást tanusítsanak.

Hogy ez eddig sok helyütt megvolt, azt sajnos tapasztalhattuk, de nem sokat tehattünk ellene, mert az ezek meggátlására leginkább hivatott országos tűzoltó-szövetség eddigi szervezete mellett úgyszólván tehetetlenségre volt kárhóztatva.

Az országos szövetség alapszabályai, határozatai mi kötelező erővel sem bírtak azon nagyszámu testületek fölött, melyek önkéntes csatlakozásukkal ezeknek magukat alávetni nem akarták.

Igy létezett egy oly szervezet, melynek szálai ugyan minden irányban messzire kinyultak, de melyek egymással mégis csak nem állottak szerves összefüggésben.

Sok volt a hézag, sok a szakadás; megpróbáltuk toldozni, földozni, de biz az nem sokat használt, s elvégre is be kellett látnunk, hogy az eddigi eljárás mellett a kívánt eredményt soha sem fogjuk elérhetni.

Évek óta hangsúlyozta az országos-szövetség annak szükségességét, hogy a hazánkban létező összes tűzoltó-testületek egy szerves egészbe csoportosuljanak, mert csakis így képzelhető el, hogy a szervezetben, kiképzésben, adminisztrációban, egyenruházatban annyira kívánatos egység létesüljön.

E törekvéseink eddig sikerre nem vezettek, mert az ez irányban az orsz. szövetség által a belügyminiszteriumhoz évek óta több ízben felterjesztett kérelmek mindeddig elintéztést nem nyertek.

S ha mégis a mult évi XI. országos közgyűlés alapszabályait a kötelező csatlakozás alapjára helyezte, ugy tette azt azon meggyőződésben, hogy ezen, a viszonyok által parancsolt szükségességnek elodázhatatlanságát annál inkább dokumentálja.

Egy perczig sem áltathatjuk ugyan magunkat azzal, mintha az alapszabálytervezetnek jelen alakjában való pusztá jóváhagyása már maga is megteremné gyümölcseit, mert nagyon jól tudjuk, hogy az alapszabályok kötelező ereje csakis a szövetség keretébe tartozó testületekre terjedhet ki, s a kormányzat hathatós beavatkozása nélkül, ha a viszonyok némileg javulnának is, azt a czélt, melyet kitűztünk magunk elé, mégsem érhetnénk el, mert alapszabályaink pusztá kijelentései csakis elvi jelentőséggel bírhatnának.

Ha tehát a székes főváros tanácsa tisztán és kizárólag e szempontból tekinti a dolgot, s e szempontból mondja az alapszabálytervezetet kivihetetlennek, ugy abban tökéletesen igazat kell adnunk neki.

De nem is így ohajtanók mi, mert nem lehetett czélünk az, hogy a tűzrendészet fejlesztését gyakorlati jelentőséggel nem bíró módon akarjuk elősegíteni.

Szerény nézetem szerint akkor amidõn a szövetség alapszabálytervezete jóváhagyást nyer, föltétlenül kell, hogy a kormányzat részéről is megfelelő intézkedések tészenek.

Ez intézkedések állhatnak vagy egy az egész tűzrendészetet magába foglaló törvény megalkotásából, vagy a mennyiben ez a jelen viszonyok között kivihetetlen volna, ugy legalább is egy az 1888-iki tűzrendészeti kormányrendelethez hasonló kormányrendeletből, melyben mig egy részről az 1888-iki 53,888. számu kormányrendeletnek végrehajtása a legszigorubb módon megköveteltetnék, másként pedig az összes tűzoltó-testületek, — tekintet nélkül azok jellegére, — kötelezettnének az országos szövetséghez való csatlakozásra.

Hogy a belügyi kormányzatnak még az autonómiával bíró önkéntes tűzoltó-testületekkel szemben joggal megletheti ezt, az kétségtelen, s hogy részben már eddigelé is a kötelező csatlakozás álláspontjára helyezkedett, azt eltekintve egyes vármegyei tűzoltó-szövetségek alapszabályainak jóváhagyásától, melyekben ezen elv kifejezésére jutott, — a legelénkebben illusztrálja a hevesvármegyei tűzoltó-szövetség alapszabályai tárgyában Hevesvármegye közönségéhez mult évi november hó 1-én 94261/V—10. szám alatt intézett rendelete, melynek egyik pontja a következőleg hangzik: »A tűzrendészet jól telfogott érdekében a 7. §-ban kontemplált önkéntes csatlakozás helyett a Hevesvármegye területén létező minden szervezett tűzoltó-testületre nézve a kötelező csatlakozás mondandó ki, ekként adatván meg egyedül a lehetőség arra, hogy a szervezés, felszerelés, kiképzés és tűzszolgálat terén eddegelé annyira nélkülözött egyöntetűség létesíthetõ legyen.«

Ezek után ugyhiszem, teljes bizalommal tekinthetünk a belügyminiszterium határozata elé, mert a mi Hevesvármegyeiben és másutt lehető volt, az lehető lesz az egész országban mindenütt, s ha a székesfőváros tanácsa részéről bizonyos tekintetben aggodalmak merültek föl, az csak azért volt, mert az a véleményezést végett hozzá leküldött alapszabálytervezetet nem általános szempontból, hanem csakis ad hoc volt kénytelen megítélni, bár mint mondja is fölterjesztésében »maga sem zárkozhatott el azon állítás igazsága elõl, hogy a tűzoltó ügynek országszerte egyenlõ elvek szerinti fejlesztése és tökéletesítése czéljából czélszerű és kívánatos, hogy Magyarország minden tűzoltó-testülete egymással az országos szövetségbe való belépés által szerves összeköttetésbe hozassék.«

A mi már most a székes főváros tanácsának további

észrevételeit illeti, úgy azt hiszem, hogy a 7. és 9. §-ok ellen felhozott aggodalmak könnyen elenyészhetnek, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a városi, illetve községi előljáróságok a 7. §. második pontjának értelmében nem egyúttal az önkéntes, hanem csakis a fenhatóságuk alá tartozó városi fizetett és köteles (községi) tűzoltóságok nyilatkozatainak aláírására vannak szorítkozva, s csakis ezek tagdíjait illetőleg felelősek, már nem lehet kétségbe vonni, hogy akkor a midőn a községek a tűzrendészet költségeinek fedezésére amugy is általában az önkéntes tűzoltótestületek költségeihez való hozzájárulásra pedig a tűzrendészeti kormányrendelet 17. §-ának 3. pontja értelmében ugyancsak kötelezve vannak, — ezen vagyoni jogi felelősség általánosságban is kimondható volna.

A 14., 15. és 17. §-okra tett észrevételekre nézve, hogy t. i. nincs kimondva az, hogy az elnökség és nagygyűlés üléséről jegyzőkönyv vezetendő, s utóbbi hitelesítendő továbbá nincs körvonalozva a választmányi és nagygyűlések összehívási módja, kénytelenek vagyunk elismerni, hogy az elnözéséből maradt ki.

E tekintetben az eddigi szokás volna megtartandó annyiban, hogy az összes ülések jegyzőkönyveit a titkár vezesse, az elnökségi ülések 8 nappal a választmányi és nagygyűlések pedig egy hónappal előbb hivandók egybe. Az elnökségi ülések jegyzőkönyveit, úgy miként az, a 16. §-ban a választmányra nézve kimondva is van, kéttagu, a nagygyűlések jegyzőkönyveit pedig öttagu, e célra az ülés elején választott bizottság hitelesítse.

Végül a székesfőváros tanácsának amaz észrevételére, mely szerint a tagsági díj a 9. §. 2. pontjában fix összegben állapítandó meg, s annak emelése vagy csökkentése csakis alapszabályváltoztatással legyen eszközölhető, bátor vagyok megjegyezni, miszerint akkor, amidőn az orsz. szövetség a tagsági díj fix összegben való megállapítását az alapszabályokban felveendőnek nem tartotta, tette ezt azért, mert azon cél lebegett szemei előtt, miszerint ezen eddig 6 frtban megállapított tagsági díjat fokozatosan leszállítani törekedett anélkül, hogy e miatt az alapszabályok módosítására szükség lett volna.

Az országos szövetség ugyanis már korábbi felterjesztéseiben is többször kifejezést adott azon tapasztalatának, hogy a testületek nagyrészt a tagsági díjak nagysága riasztja vissza a szövetséghez való esatlakozástól, s épp azért kérte mindig az állami subvenczióknak fölemelését, hogy ezen tagdíjak leszállíthatók, esetleg teljesen eltörölhetőek legyenek.

Ugyancsak e szempontból nem tétetett az alapszabályokban intézkedés a vármegyei szövetségeknek tagsági díjban való részesüléséről, holott a most érvényben levő alapszabályok 7. §-ának 4. harmadik pontjában világosan kimondatik, hogy az egyúttal vármegyei szövetséghez tartozó testületek által fizetendő 6 frt tagsági díjnak fele az illető vármegyei szövetséget illeti meg. Nehogy azonban ezen hiányok az alapszabályok régen ohajtva várt jóváhagyása elé akadályokat gördítsenek, másrészt pedig a föltétlenül szükséges átmeneti intézkedések előtt különösen a vármegyei szövetségek ügykezelésében zavar támadjon, egyelőre kívánatosnak mutatkozik a tagsági díjnak 6 frtban való megállapítása olyként, hogy annak fele, esetleg pedig kétharmada az illető vármegyei szövetséget illesse meg.

II. Attérve már most a vasvármegyei szövetség felterjesztésében foglaltakra, mindenekelőtt előre kell bocsátanom, miszerint nagyon jól ismerem azon rugókat, melyek a vasvármegyei szövetséget az országos szövetség alapszabálytervezete ellen való fellépésre indították; mindazonáltal csodálkozásomnak kell, hogy kifejezést adjak amaz eljárása fölött, hogy daczára annak, hogy bőségesen módjában lett volna ezen tervezetthez annak idején hozzászólni,

és kifogásait illetékes helyen megtenni, mégis nem ezen szabályszerű módját választotta a nézete szerint reá nézve sérelmes intézkedések sanálására, hanem megvárta azt az időpontot, amidőn tudta, hogy váratlan megjelenésével legalább egy időre képes lesz az alapszabályok várva várt jóváhagyása elé akadályokat gördíteni.

Meg kell ütköznöm másrészt azon is, hogy bár a saját különálló szempontjából talán jóindulatú önzéstől sugalt eljárásában nem átalja még az országos szövetség létjogosultságát is kétségbe vonni; elbizakodottságában feledi azt, hogy egy országos intézményt korántsem szabad különleges helyi érdekek alapján megítélni, annál kevésbé várhatja pedig azt, hogy egy kétségtelenül nagyratörő, de mindazonáltal helyi szövetkezet képes lenne valaha azt az országos célt elérni, melyet az országos szövetség ép ezen alapszabálytervezettel maga elé tűzött.

Magának a fölterjesztésnek egyébként majdnem minden sorából a legnagyobb foku tájékoztatlanság, a viszonyok kevés ismerete tűnik elő, s ezen legkevésbé sem csodálkozhatunk, ha meggondoljuk, hogy ép a vasvármegyei szövetség volt az, mely daczára 4 éves fennállásának egész a legutóbbi időkig következetesen távol tartotta magát az országos szövetségtől, s annak munkálataiban soha részt magának venni nem akart, mindazonáltal úgy az országos szövetség, mind pedig a saját alapszabályainak világos rendelkezései ellenére nem átalotta tagjaitól teljes 6 frtnyi összegben beszedett tagsági díjakat a maga részére konfiskálni, s bár ekként tagjainak nagy száma mellett tekintélyes alapot tudott magának teremteni, szemben a többi, kevesebb számu tagokból álló szövetséggel, mégis most ő az első, a ki az iránta jóindulatú elnözéssel viseltető országos szövetséget fejlődésében kicsinyes okokból megakasztani iparkodik.

Valóban bámulatos tájékoztatlanságra vall, amidőn azt mondja, hogy az alapszabálytervezetben kifejtett célokat a vármegyei szövetségek sokkal eredményesebben képesek megoldani, mint az országos szövetség, s emellett feledi, hogy a teljes önállósággal felruházott, s mindenkor csak partikuláris érdekeket szemelőtt tartó vármegyei szövetségek között az országos szövetség híján hiányoznék az a kapocs, mely éppen hivatva van a nélkülözhetetlen egységet megteremteni, s az összefüggő szervezetet létesíteni.

Egy pillanatra sem akarom kétségbevonni azt, hogy a vasvármegyei szövetség nemcsak akar, de fog is tudni vármegyéje területén oly állapotokat létesíteni, amelyek mindnyájunknak közös ohajtásai kell hogy legyenek mindazonáltal a tárgyilagosság szemelőtt tartásával ohajtandó lett volna, hogy ne akarja a maga részéről úgy tüntetni föl a dolgokat, mintha az alapszabályaiban kifejezett feladatok már mind megoldást nyertek volna, mert bizony azok még mindig csak a kezdet kezdetén vannak.

Nem láttam én még vasvármegyei tűzoltó-tanfolyamot, nem hallottam még arról, hogy a szolgálat közben meg sérült tűzoltókat segítette, avagy a szakkönyvtárt létesítette volna stb. Sok, nagyon sok van még hátra ott is itt is, s e tekintetben őszintén bevallhatjuk, hogy minden tettünkben, minden törekvésünkben egymás támogatására vagyunk utalva, s nagy hibát, nem, bünt követ el az, magasztos elveivel ellenkezőt, a ki a helyett, hogy keresné azt, a mi bennünket összefűz, a szétválasztó elemeket kutatja.

A vasvármegyei szövetség egész felterjesztésére tudtommal csakis az adott alkalmat, hogy a tagsági díjából való feles részesedést nem tartja a maga részéről igazságosnak, s ha felterjesztésében csakis emellett maradt volna meg s né iparkodott volna egyúttal az orsz. szövetség létjogosultságát is kétségbe vonni, úgy felszólalása mint tárgyilagossá alappal bíró lett volna tekinthető; így azonban

ezen egynek előmozdítása fejében túllött a célon s magamagával is ellenkezésbe jut.

Óhajtja, hogy a vármegyéje területén létező 140 testület mind tagja legyen szövetségének, de az erre kínálkozó legelső alkalmat mindjárt siet megtámadni.

Kétségbe vonja, hogy az autonómiával bíró egyes testületek a szövetséghez való csatlakozásra kényszeríthetők volnának és mégis javasolja, hogy a vármegyék területén létező összes tűzoltó-testületek tagjai legyenek az orsz. szövetségnek.

Megtámadja az orsz. szövetséget alapjában, fölöslegesnek nyilvánítja s mégis felruházni akarja azt minden tűzoltói és tűzrendészeti ügyben a legfelsőbb szaktanács jellegével.

A vármegyei szövetségeket teljes önállósággal és működési szabadsággal ruházza föl s ugyanakkor kimondja, hogy az orsz. szövetség rendelkezéseit a vármegyei szövetségek végrehajtani kötelesek.

A tagdíjaknak igazságosabb elosztását akarja s nem veszi észre, hogy ő maga esik a legnagyobb igazságtalanságba akkor, a midőn az egyes vármegyék tagsági díját, — tekintet nélkül azok nagyságára és tűzoltó-testületeik számára, — egyaránt 25 frtban állapítja meg.

Ily ellentmondások után valóban joggal tehetjük föl a kérdést, mit akar tulajdonképen a vasvármegyei tűzoltószövetség és mit nem akar?

A nagy zürzavarból egyet látok csak világosan s ez az, hogy a vármegyei szövetségek a befolyó tagsági díjakból nagyobb részt kapjanak, mint az orsz. szövetség.

Ahogy már fentebb is bátor voltam hangsúlyozni, a tagsági díjak nagysága és a részesedés aránya alapszabálytervezetünkben tisztán csak azért nem lett körvonalozva, mert egyrészt azt az orsz. szövetség a kötelező csatlakozás kimondása után fokozatosan leszállítani törekedett, másrészt pedig a részesedés arányára nézve bevárando volt, hogy vajjon az életbeléptetendő tűzfelügyelői intézmény mily anyagi terhet fog egyrészt az országos, másrészt pedig a vármegyei szövetségekre hárítani.

Mert a mennyiben a felügyelői intézmény az orsz. szövetségre legfeljebb az állami subvenczió erejéig terjedő megterhelhetést szűlné, holott ugyanakkor a vármegyei és járási felügyelők költségeinek fedezésére a törvényhatóságok megfelelő segélye nélkül tisztán a vármegyei szövetségek volnának hivatva, úgy természetesen a tagsági díjakból való részesedés arányának felette meg kellene változnia s e tekintetben biztos tudomásom szerint az orsz. szövetség az egyes vármegyei szövetségekkel szemben a legnagyobb mérvű engedményekre is hajlandó volna, oly engedményekre, melyekkel talán még a vasvármegyei szövetség is meg lehetne elégedve.

Szentül meg vagyok győződve, hogy ha a vasvármegyei szövetség az orsz. szövetség tanácskozásaiban való sűrűbb részvétele által az orsz. tűzoltó ügyekben nagyobb tájékozottságra tett volna szert előzetesen, s ez alkalommal meggyőződést szerzett volna magának az orsz. szövetségnek a tagdíjak ügyében már régóta elfoglalt álláspontjáról, úgy fölterjesztésével nem nyílt volna alkalmam foglalkozni.

Ezekben előadván az ügy tisztázása céljából észrevételeimet, azon óhajtással zárom soraimat, vajha a nmélt. belügyi miniszterium az országos tűzoltó-ügy érdekében érett megfontolással megalkotott alapszabálytervezetünket magas jóváhagyásával mielőbb ellátná s az annak alapján szükségessé váló intézkedéseket a maga részéről is megtenné

Dr. Szily József.

Bács-Bodrogh vármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

II. FEJEZET.

Tűzjelzés.

25. §.

Ki a községben kitört tüzet vagy tűzveszélyt észreveszi, köteles azt a tűzrendészeti kormányrendelet II. §-a értelmében azonnal köztudomásra hozni, jelesen a lakosságot kikiáltás által felriasztani.

26. §.

Az éjjeli örök kötelességévé tétetik éber figyelemmel lenni, s ha esetleg tűzveszélyt észlelnek, azt a községi bírónál vagy a tűzoltóságnál bejelenteni, zajjal és harang félreverésével jelezni, mindaddig, míg az eset köztudomásra jutott és a tűzvész elnyomására a kellő segély megérkezett.

27. §.

A községben létező templomok legalkalmasbikának tornya tűzjelzővel, mely nappal egy vörös zászlóból, éjjel egy égő lámpából áll, — látandók el, hogy a segélyre siető lakosság ez által magának tájékozást szerezhessen a tűz kiütésének irányáról s a helyszínén megjelenve segédkezését haladéktalanul érvényesíthesse.

A tűzriadó az egyház nagy harangjával jelzendő, mely jelzést a községben lévő valamennyi egyház harangozói átvenni tartoznak.

A tűzvész színhelye a kerületek sorszámának megfelelő számú harangkongatással jeleztetik, tehát az első kerületé egy, a másodiké két harangkongatás s így tovább.

Az egyes kerületek szerinti jelzések között csekély szünet tartandó.

A jelzések minden toronyban addig folytatandók, míg azokat az előljárásság elégségesnek tartva be nem szünteti.

III. FEJEZET.

Tűzoltás.

28. §.

A községi előljárásság s illetve a tűzoltóság, amint a tűz kiütéséről tudomást vett, köteles azonnal a tűzoltószereknek a tűz színhelyére szállításáról és a tűz lehető gyors elnyomásáról gondoskodni.

29. §.

A tűzoltók kötelesek a riadó első jelzései után, és pedig a tüztől távolabb lakók a szertárnál, a tűz közelében lakók a tűz színhelyén haladéktalanul gyülekezni és a vezetésükkel, megbízott — avagy a községi bíró, vagy helyettese utasítása szerint a szolgálatot teljesíteni.

30. §.

Minden a község területén lévő egyén kötelezhető arra, hogy a tűzoltásnál tehetségéhez mérten segédkezet nyújtván, esetleg cselédjét vagy fogatját rendelkezésére bocsássa.

31. §.

A tűzvész színhelyén, ha a m. kir. csendőrség nincs jelen, a vagyon- és közbiztonsági felügyeletet a község előljárássága gyakorolja.

32. §.

Más környékből érkezett segély esetében is a helybeli előljárásági tagot, illetve a helybeli tűzoltók vezetésével megbízottat illeti meg az oltás körüli legfőbb intézkedési jog.

33. §.

A tűzveszély továbbterjedésének meggátlása céljából épületek vagy egyéb tárgyak lebontása csak okvetlen és elkerülhetlen szükség esetén van megengedve s akkor is csak a vezénylő parancsnok rendeletére történhetik.

A mennyiben idegen segély igénybe vételét a körülmények nélkülözhetlenné tennék, köteles az előljárásági intézkedni, hogy a szomszédos községek tűzoltóságának gyors megjelenését mi se gátolja.

34. §.

Éjjeli tűz esetén a helyszínére vezető utcákban az utcára nyíló ablakok az illető lakók által kivilágítandók.

35. §.

A kigyult épületek szomszédjai és a szélirányban fekvő házak birtokosai kötelesek házuk padlásán vagy falán lévő minden nyílást lehetőleg elzárni és vízkészletről gondoskodni, a házfedél gerinczét vizes szikracsapóval ellátva elfoglalni, hogy a tűz terjedése meggátolassék.

IV. FEJEZET.

Oltás utáni intézkedések.

36. §.

Ha a veszély elhárított és a tűz látszólag eloltott, ennek daczára a helyszínén örök állítandók fel, kik eber figyelemmel őrködni tartoznak a netán ujonnan keletkező tüzre.

37. §.

Más községekből segélyre sietett fecskendőknek és egyéb tűzoltó-szereknek a tűzvész elfojtása után tulajdonosaikhoz díjmentesen való azonnali visszaszállításáról a községi előljárásági köteles gondoskodni.

38. §.

Ha a tűz eloltott, a községi előljárásági a jelen volt tűzoltó-parancsnok, nemkülömben a szükséges tanúk és szabértők közreműködésével azonnal köteles a tűzvész okaira nézve a legbehatóbb kutatót eszközölni, a tűzvész okát lehetőleg biztosan kinyomozni s figyelemmel lenni, nem történt-e oly cselekmény vagy mulasztás, mely a törvénybe ütközik, s kit terhel az? Végre a tűzoltó- és mentő-intézkedések megfeleltek-e rendeltetésüknek? Ha valaki ellen alapos gyanu támad, a büntető törvénykönyv által tiltott cselekmény vagy mulasztás miatt, a jelentés az illetékes bírósághoz azonnal beadandó.

A tűz eredetének megállapítása iránt eszközölt vizsgálatról azonnal jegyzőkönyv veendő fel, mely a vizsgálatot eszközölők által aláírandó.

Ezen jegyzőkönyv szigoruan azon minta szerint veendő fel, mely az 1870. évi augusztus hó 24-én 3339. belügyminiszteri szám alatt kelt körrendelettel s 1879. október 22-én 47.381. sz. alatt megállapított.

Ezen jegyzőkönyv további intézkedés végett rögtön a járási főszolgabíró elé terjesztendő.

V. FEJEZET.

Büntető eljárás.

39. §.

A jelen szabályrendelet határozmányaiába ütköző cselekmények és mulasztások, a mennyiben az 1879. évi XL. t.-cz. másként nem rendelkezik, mint kihágások 2—50 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

40. §.

A jelen szabályrendelet ellen vétők tekintetében

- a) elsőfokon a főszolgabíró,
- b) másodfokon az alispán, és
- c) harmadfokon a belügyminiszter bíraskodik.

VI. FEJEZET.

Tűzoltói segélyalap.

41. §.

A jelen szabály 18. §-ában említett személyi váltásdíj és 22. §-ában megállapított tűzrendészeti díjak, valamint a jelen szabályrendelet alapján kiszabott pénzbüntetésekkel minden község tűzoltói segélyalapot létesíteni kötelesek.

42. §.

A tűzoltói segélyalapba évenként befolyó jövedelmek azon községekben, melyek szervezett tűzoltó-egyesülettel bírnak, ezen egyesületet illeti meg, minélfogva ezen összeget köteles a községi előljárásági minden év márczius hava végével a tűzoltó-testület parancsnokságának átszolgáltatni.

A tűzoltó egyesület az átvett díjakat csak egyleti céljaira használhatja fel s ezek hováfordításáról évenként a jövő év február hava végéig okmányolt számadást köteles a községi képviselőtestület elé terjeszteni.

43. §.

Azon községekben, hol szervezet tűzoltó-egyesület nincsen, az egész tűzoltó-segélyalap a község által gyümölcsözőleg kezelendő, évenként befolyó kamatai — a törvényhatósági jóváhagyás előzetes kinyerése mellett — pedig az alapnak állaga és a következő célokra használható fel, u. m.:

- a) tüzeset bejelentők s a tűznél magukat kitüntetett tűzoltók jutalmazására;
- b) a működésben önhibáján kívül károsult vagy szerencsétlenül járt tűzoltónak a kár és munkaképtelenség mérvéhez képesti segélyezésére, mely az illető körülményeihez képest egyszer mindenkori kielégítés, vagy állandóan huzandó segélyösszegeből állhat,
- c) a működésben önhibáján kívül ért baleset folytán elhalt tűzoltók özvegyei és kiskoru árváinak segélyezésére;
- d) tűzoltó-eszközök jókárban tartására, átadomítására, esetleg újaknak beszerzésére tűzoltásból felmerülő kiadások fedezésére.

44. §.

A tűzoltó-segélyalapból évenként a tavaszi közgyűlésre okmányolt számadás terjesztendő a községi képviselő-testület elé.

VII. FEJEZET.

Zárhatározat.

45. §.

Jelen szabályrendelet megerősítése után azonnal életbe lép, s joghatálya Zenta városra ki nem terjed.

TECHNIKAI RÉSZ.

Téli tűz a provinciában!

Az 1892. év karácsony beköszöntőjének délutánján az egyik határszéli tanyáról lovas küldönczvágtatott be hozzánk. Az őrtanyán, hol a szertárban éppen rendet csináltam egy szolgáló-tűzoltó kezem mellett, igyekeztem, hogy kinyerjem újévi közgyűlésünk megalégedését.

Az istenadta kegyetlen időtől elgyalázott ember alig tudta megmondani:

»Tűz van a tanyánkon!»

A munkát azonnal félbehagytam és az emberemmel gyorsan felszerelve kikészültem, két perc mult el és az oltóvonattal már útban voltam a vészhely felé.

A határszéli tanya ámbár $\frac{3}{4}$ órai kocsijárás hozzánk, mégsem tartott 22 percnél tovább az odaérkezés, a tanya terét, takarmány-letétét, valamint a tért is jól ismerve, tervem azonnal kész volt, minden habozás nélkül munkához fogtam.

Egy 29 méternyi hosszú szalma- és 31 méter hosszú törekkazal, valamint kisebb és nagyobb boglyák és imitt-amott a kazlak mellett rudasokba hányott törmelék állottak lángban s megállapítottam, hogy a tűz takarmány-befüllésből vette eredetét.

A szalmakazal farozatától két lépés távolságban egy másik még nem égő szalmakazal állott, a melytől a gazdasági nagy épület már csupán néhány lépésnyire volt — s erre is itt volt már a gyulladási pillanat, vagyis a végső veszély. Az égő szalmakazaltól 18 méternyre, a törekkazaltól pedig 20 méternyre állott egy lakó-épülettel egy haj alá épített, s a tüzlángok ellenébe néző, valami 60 méter hosszú földszintes nádtetős épület, jászlokkal, takarmánnyal és marhaállománnyal. Ugy ez, valamint az 5 méterrel átellenben álló terményes kamara és szekérszín voltak legnagyobb veszélyben.

A tanya közepén egy igen szűkvízű kút volt, melynek tartalma talán a marha-állománynak egyszeri itatására sem volt elég, tehát azt igénybe nem vettem, hanem e helyett a következő oltást vettem elő.

A tanyán maradt két cselédhez, melyekhez, miután még az úton haza haladt napszamosokból öt embert jó fizetésért tartani sikerült, kilenczed magammal fogtam a munkához.

A térden felül érő magas egy táblává összefagyott hóból hópalástokat szakították s a két ember és feleségeikkel a nem égő kazal veszélyezett részét borítottam, a szerencse kedvezett a hó külszíne olvadt, mi által borító hóburok képződött a kazal testén, ezúttal a tanyai gyegekkel az ólaktól a marhákat a közeli völgybe kiveztettem, mi többiek pedig az égő kazlakat égni hagyva, a törmeléket ganajjá tettük, s minthogy a heves szél által égő pernyecsomók dobattak az éllel álló nagy épület tetőjére, asszonyokat és gyermekeket söprökkel állítottam a tetőre, a tetőre hullottakat leverettem, az emberekkel pedig gyorsan hóburkot rakattam a veszélyes pontokra, és így lassan hóval borítottuk a tető veszélyezett részét.

Minthogy este 8 óra tájban fogadott embereim elszökdöstek egyenként, csak a két őrbéres és szolgatűzoltómmal dolgoztunk, reperálgattuk a hiányos hófalakat és a hóburkot a tetőn, míg végtére a beállott szélcsendben póznákat, rudakat vettünk kézbe, alávájtuk a szalmakazlat és szakaszonként a völgybe döntöttük, a mellette előre felhalmozott havat reá borítottuk, addig hánytuk a havat reá, míg csak az ganajjá nem lön.

Az égő polyváskazal égő palástját körül lenyestük, hóval összekeverve továbbítottuk, az égést így sikerült megszüntetnünk.

Egy hosszú éji veszedelmes küzdelem után megmaradtak a tanya épületei és a reggel oltva talált mindent.

Harangi Ferencz,
mezőkövesdi szertárnok.

A villámhárítókról.

Érdekes és tanulságos felolvasást tartott dr. Hoór Mór a »Magyar Mérnök- és Építész-Egylet« december 16-án tartott egyetemes ülésén, melyből közérdekű voltánál fogva közöljük a következőket: »A villámhárítók szerkezetében az utóbbi évtizedig haladás nem volt. Mindenütt a feltaláló Franklintól ajánlott általánosan ismert berendezést alkalmazták, bár a tapasztalás szerint az ily villámhárítók az épületeket nem minden esetben és körülmény közt védik meg, noha régibb nézet szerint helyesen vannak szerkesztve, azaz ha a függőleges csucsban végződő háritórudak valamint a levezető rudak nagy keresztmetszetű és jó vezető fémekből valók és a fölvezetés tökéletes.

Az újabb korban kivált *Lodge Olivérnek* a közelmúlt években tett kísérletei azt mutatják, hogy a villámhárítók szerkesztésekor nem annyira a vezeték keresztmetszése, a vezető képessége s a fölvezetésre kell figyelemmel lenni, hanem inkább az egész rendszer electromagneszes tehetetlenségére, a minek lehető csökkentésére kell törekedni.

Valamely épületet abszolút biztossággal úgy lehetne megvédeni, ha fémlemezekből vagy fémhálóból készült burkolatot szerelnék az épület felé vagy köré s azt a földdel jóvezető összeköttetésbe hozzuk.

Az ily villámhárító berendezés nagy költségeinél s a vele járó kényelmetlenségénél mint aesthetikai okokból is csak ott lesz helyén a hol a védelemre *absolut* biztosság szükséges mint a robbantószer, lőpor-, gyufa- stb. gyáraknál.

Lakóházakat minden nagyobb veszedelmessé válható villámcsapástól, oly módon védhetjük meg, ha az épület körvonalainak mentén tehát a tetőgerinczet, a tető széleit s az épület sarkait, követve 3—4^m átmérőjű, helyenként apró csucsokkal ellátott vassodronyt húzunk, s az épületnek vezetékvezét több helyen kötjük össze a földdel. (Ilyen ház készítésére legjobban megfelel a kerítések készítéséhez használni szokott közönséges tüskés vasdrót).

A földvezetékekkel lehetőleg a talajvizig kell bemenni, bár ez nem éppen szükséges, mert a földvezetés elég jól megfelel ha a vezeték körülbelül 5—6 méternyi mélyen elásott szénporral megtöltött fa hordókban ágaztatjuk széjjel, gondoskodván arról, hogy az illető helyet a csatornából lefolyó víz mindig nedvesen tartsa.

A földvezetékekkel kerülni kell a vízvezetési és gázvezetési csöveket s azt csak akkor kössük össze a földalatti csövezetési hálózatokhoz, ha annak közvetlen kell a földalatti vezetékkel elhaladni.

A házban lévő a háritó vezetékhez közel fekvő vezető-testek, kisebb kisülésektől nincsennek megvédve, az ily testeket, mint vaskályhákat, vas-, rézcsövezeteket stb., a mennyiben a földdel nem volnának földvezetéssel már összekötve földvezetéssel kell ellátni, de ezt nem szabad e célból a háritó vezetékhez kapcsolni.

Kivonat

a salgó tarjani ö. tűzoltó t. tűzesetek könyvéből.

65-ik tűzeset.

Tűzkitörés 1894. január 15-én reggel 6 ó. 40 p.

Tűzoltás befejezése » » » 9 ó. —

(országos nagy vásár alkalmával.)

A tűzoltásnál részt vett (rendesen sorakozva) ö. t. 40 tag Weisenbach János, főparancsnok vezetése alatt.

Tűzoltáshoz kivonult szerek:

II-ik sz. szivattyú II-ik sz. tömlő orsó

IV-ik » » I-ső és II-ik sz. vízkocsi és 5 vízfordó

I Extingteur, I Annihilator.

Vízbeszerzés IV. sz. szivattyúval,

a 15. sz. I-rendű vásártéri közkútból és a 40. sz. József-aknai vízből.

Fogatok. salgó-tarjani kőszénbánya vállalatától 2 fogat, Böhm Bélától 1 fogat és 5 vásáros fogat.

Szereknek működése általános jó.

Mgj. II. sz. szivókosár befagyott és védő vasa eltört, I nyomótömlő elrepedt egy gerenda rádobása folytán, 4 drb. tömlőszij elveszett, 2 tűzi csákyarúd eltört.

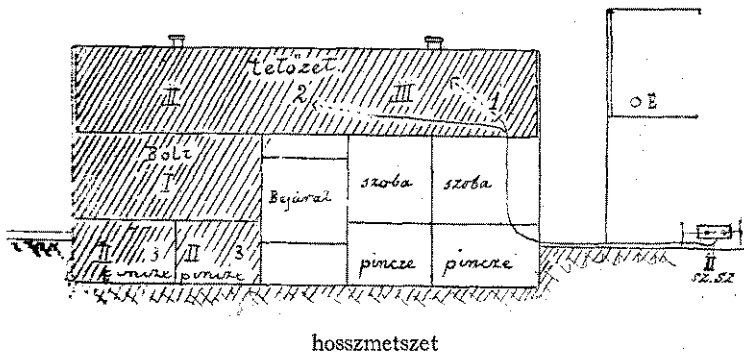
Hely. S.-Tarján n. k. Üveggyári-utca 8./c. sz. ház.

Háztulajdonos. Korsós József.

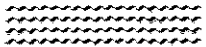
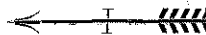

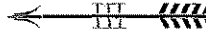
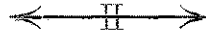

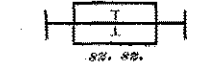
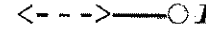
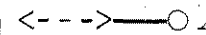

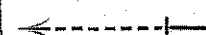
Házbérlők. Eckstein J. kereskedő és Bekke lakatos.

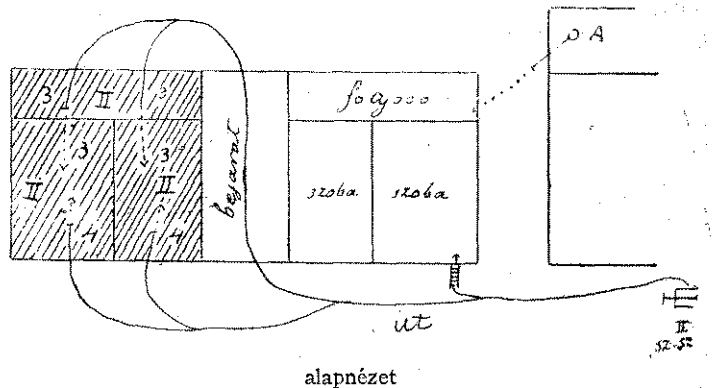
Tűznek a tápanyaga, fa, fűszerek, szalonna, zsír, faggyu, petroleum, olaj, szeszes-italok, cukor liszt, szappan.

fazsindelyes tetőzet

A tűzesetek feljegyzéséhez jelmagyarázat.

	tűz
	szétbontott rész
	gyöngye szél
	középerős szél
	szélvihar
	Forgószél
	szélcsend
I.	első tűz-támadási hely
2. 3. 4. stb.	további tűz-támadási helyek
I.	tűz keletkezése
II. III. IV. stb.	tűz további terjedése
	I. sz. szivattyú stb.
	Extingteur
	Annihilator
	füstálarcz
	létra
	tömlő
	vízszugár
a. b. c. d. stb.	leírásához helyek megjelölése.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

Az alcsuthi önk. tűzoltószakasz évi jelentése 1893-ról.

I. Tűzesetek előfordultak: márczius 9-én Alcsuth, postaépület, kéménytűz; márczius 29-én Szaári erdő felé nagy füst miatt kivonulás; június 16-án Szalánka, Blau J., szalmakazal; július 22-én Doboz, Ádám Mihály, háztetőtűz; július Alcsuth, Gászler J., belsőistálótűz; augusztus 23-án Bicske, Nebelez, Szabó, Freud, Kocsis, 2 1/2 ház, szalma-, takarmány-, polyva- és szemházégés; augusztus 30-án Alcsuth, Csapó István, rozs-asztag égés; szeptember 1-én Ádám Ferencz, polyva-kazal; október 12-én Vaál, zsellér-

házak; október 25-én Tabajd, Pintér Ferencz, szalmakazal; november 12-én délután Zsár András, szalma és takarmány; november 12-én este 6 órakor Sárközi István, szalma- és takarmánycsűr; november 21-én Vaál, Kiss Béla, szalma és takarmány; december 5-én Tabajd, Szalay János, háztetőtűz. Kivonulás volt tehát összesen 14 esetben. Működött összesen 290 tűzoltó, összesen 25 óra 35 percz munkaidőt. A tüzek közt terjedelmességöket tekintve, a bicskei augusztus 30-iki és a tabajdi november 12-iki tűzesetek említethetők; a veszélyesek között az augusztus 30-iki és a szeptember 1-sei tüzek voltak, melyeknél a gyors és sikeres működésért és a már-már beállott nagyobb veszély elhári-

tásáért tűzoltóságunk az érdemet határozottan magának vindikálhatja.

II. Kivonulások voltak: márczius 2-án istentiszteletre; díszkivonulás zászlóval, Ő császári és királyi Fensége, legkegyelmesebb főparancsnok urunk születése napján: márczius 19-én istentiszteletre; díszkivonulás zászlóval, Ő császári és királyi Fensége névünnepe alkalmából; ápr. 1-én díszkivonulás zászlóval feltámadási ünnepélyre. A szent sír-örség is végeztetett a husvétii ünnep alkalmából; kivonulás ápr. 11-én Feith Antal mászó vezetőtszertemetésére testületileg; június 3-án dr. Steiner Fülöp püspök úr ő méltósága fogadtatására; július 30-án alulírott parancsnok által a szakasz átvétele, kivonulás a gyakorlótérre; augusztus 18-án Ő császári és apostoli királyi Fensége születése napján a tisztikarral testületileg istentiszteletre; augusztus 20-án díszkivonulás zászlóval Szent István napi istentiszteletre; okt. 4-én Juhász alezredes temetésére a szakasz testületileg kivonult; november 15-én díszkivonulás zászlóval Ő császári és királyi Fensége, József Ágost főherczeg úr esküvője alkalmából tartott istentiszteletre; december 28-án a szakasz képviselőiben 22-en jelentek meg Ő császári Fenségeik, a Thurn-Taxis család keresztelési ünnepélye alkalmából tartott istentiszteletre.

III. Gyakorlat összesen 13 tartatott. A gyakorlatok gépszerezési, mászási, láb- és támadási gyakorlatokból állottak. A mászásnál a mászótoronyra létra nélkül, kötéllel feljutás, ereszkedés és ugróponyva alkalmaztatott. A rajokba osztott működésnél pedig a szó helyett a kürtjel hozatott be. Különösen kiemelendő nevezetes gyakorlatok voltak az augusztus 13-iki, midőn szakaszunkat azon kitüntetés érte, hogy legkegyelmesebb Fenséges főparancsnok urunk a legmagasabb megjelenésével szerencsételte. Április 9-iki gyakorlatnál a Peér Augusztia által oltóanyaggal tett tűzoltási kísérletek eszközöltettek. Szeptember 17-én tömlőpróba; a gépekkel 207 méter távolságból 6 murnyi magasra dobatott a vizsugar. Október 1-én a főherczegi kastélynál mászási gyakorlat tartatott, midőn tűzjeladás után a 13 m. magas háztetőre a tűzoltó nem egészen 35 másodperc alatt ért fel és kért tömlőt, egyik kezében sugárcsövet tartva.

IV. Az örségek január 1-től legfelsőbb rendelettel következőkép alakultak, a szolgálati szabályzat 3-ik szakaszában és az 1882. évi augusztus 5-iki rendeletek érvényben hagyásával; kastélybeli tűzörségre szivattyusok, segéd mászó-legénység éjfélig 50 kr. díj, vacsora és reggeli mellett, éjféltől a fizetett tűzoltó törzskürtös örködik. A 2-ik számú szertárörség szerelők, mászók, csővezető-tisztesek által láttatik el 20 kr. díjpótlék mellett. Az örségek felülvizsgálatát a tiszték teljesítik 30 kr. díjpótlék mellett. Decz. 1-től magas rendeletre a kastély-tűzörök a vacsora és reggeli helyett étkezési pótlék-pénzösszeget kapnak.

V. A személyzetben előfordult változás volt: Ziegler Nándor eltávozásával megüresedett parancsnoki állást alulírott parancsnok július 1-én foglalta el. Vörösmarti Mihály I. segédtszert mászóvezetővé, Sebaszta József 2-ik segédtszerté, Vasanics Lajos csővezető zászlótartóvá, Beck Ferenc csővezető, helyettes mászóvezetővé lett előléptetve; azonkívül a szivattyusokból szerelők, segédmászókból mászókká történtek előléptetések. Az eltávozott ujonczok és a kötelekből kiléptettek helyett újak léptek be, és így a rendes létszám kevés ingadozással állandó volt. Szentgyörgyi Gábor szivattyus-felügyelő a 10 éves szolgálati érmet kapta; később betegeskedése miatt azonban kilépett. Feith Antal mászó vezetőtszert tüdővészben elhalt.

VI. A pénztárnál az összes évi bevétel volt 1140 frt 93 kr., a kiadás 1017 frt 78 kr., maradt 1894. évre 123 frt 25 kr. A Geiger-féle alapítvány kamatai jó magaviseletű s bátor tűzoltóknak osztattak ki.

VII. Különfélék: A Petrozsényen, Ettyeken, Tinnyén,

Mányon, Karván alakult testületeknek szabályzatok küldettek. A szabadkai zászlószentelésre meghívó és zászlószeg érkezett és az ünnepélyen szakaszunk az ottani tisztség által lett képviselve. A mányi tűzoltó-testület általunk begyakorolva és gyakorlatilag kiképezve lett. A vármegyei tűzoltószövetség megbízásából Tabajd, Felcsuth, Ettyek községekben tűzrendészeti szemlék tartattak. A küldött 2 török tűzoltó-sisak Ő Fensége legkegyelmesebb főparancsnok urunknak átadatott. Gráczból érkezett tűzoltóanyaggal a kellő kísérletek megejtettek. Az eredmény azonban nem elégitette ki az eladó készítő által hangoztatott és így a hozzá fűzött reményeket. A hydrofor át lett alakítva és újra festve, fényezve. Az országos tűzoltó-szövetség segélyalapjához 49 tűzoltóval csatlakoztunk. Egy budapesti cégétől angol vasvillák és egy új rendszerű kőolaj-fáklya rendeltetett. Egy lámpagyárosnál 2 új balancz kocsilámpa készítettett. A szakasz téli sötétkéek egyenruházata helyett sötétszürke, igen praktikusnak ajánlkozó szövet rendszeresítettett, mikor a zsinórzaton is némi változás eszközöltetett. A szakasznak a téli hónapokban havonként kétszer felolvasó és tanórák tartattak az olvasóteremben, mit a legénység látható érdeklődéssel hallgatott. A szakasz kebelében fennálló dalárda pedig hetenkint kétszer gyakorolta magát és észrevehető haladást ért el.

Dorner Béla,
parancsnok.

A csáktornyai tűzoltó-testület 1894. január 7-én tartott rendes évi közgyűlése.

Elnök: Nyuzsi Mátyás. Jegyző: Alszeghy.

Jelen voltak a működő tagok közül 48-an.

1. Nyuzsi Mátyás elnök úr üdvözlővén a megjelent tagokat, a közgyűlést az alapszabályok 6. §-a értelmében határozatképesnek és megnyitottnak nyilvánítja és a mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Molnár József és Neumann Samu tag urakat kéri fel.

2. Elnökség jelenti hogy a választmány a folyó ügyek elintézése céljából a múlt évben két ülést tartott, melyek egyikén szomorú kötelesség hárult az elnökségre: bejelenteni néhai Sárosi László egyletünk elnökének halálát azon férfit, ki egyesületünknek (1883. január 7.) választmányi tagja, majd alelnöke (1884. január 6.) és 1886. január 10-iki közgyűlés óta egyletünk buzgó elnöke volt, ki teljes odaadással és szeretettel karolta fel mindazon intézkedéseket, melyek humánus egyletünk előmeneteléhez és fölvirágzásához hozzájárultak. A választmány nem is késett annak idején legmélyebb részvételének kifejezést adni néhai elnökünk bánatos özvegyénél, ma pedig, évi rendes közgyűlésünkön arra kérem önöket, méltóztassanak elfogadni, hogy néhai Sárosi László volt elnökünk emléke jegyzőkönyvileg örökíttessék meg. Választmányi ülésünk más tárgya volt a XV, X és V év óta egy huzamban működő tagok számára szolgálati érem megrendelése. Az érmek megérkeztek és a mai ünnepélyes alkalomból fogja egyletünk főparancsnoka a jól kiérdemelt szolgálati érmet az illető működő tagok között szétosztani. A mi az egylet vagyoni állapotát illeti, van szerencsénk jelenteni, hogy az egylet vagyona készpénzben 962 frt 38 kr. a segélyző-testület készpénz vagyona . . . 2681 frt 58 kr. leltár szerint 4054 frt — kr.

összesen vagyon: 7797 frt 96 kr.

Tudomásul vétetett.

3. Parancsnok jelenti: A működő tagok száma az 1892. év végével volt 46, belépett 1893-ban 3, kilépett 2 és így az 1893. december 31-én a létszám 47 tagból állott; ehhez hozzájárult a rendfentartó-osztály 13 taggal. Tartott 11 gyakorlatot, 3 közgyűlést, 3 választmányi ülést,

4. segélyző-testületi gyűlést. Tüzeset 3 volt és pedig 1893. ápril 14-én Csáktornyán szalmakazal égés, ápril 14-én Százkön épületek, szeptember 14-én Dráva-Szent-Mihályon épületek. 1893. ápril 15-én testületileg vonult Nehai Sárosi László elnökünk temetésére és az egyesület nevében koporsójára koszorút helyeztet. Tudomásul vétetett.

4. A számadások felülvizsgálására kiküldött bizottság jelenti, hogy a számadásokat rendben és helyesen kezeltek találta s kéri a pénztárnoknak a felmentvény megadását. A közgyűlés a bemutatott zárszámadást tudomásul vette s Deák József pénztáros urnak köszönete nyilvánítása mellett a felmentvényt megadja.

5. Parancsnok bemutatja a segélyző-testület számadásait, mely szerint az évi bevétel 123 frt 30 krt, az évi kiadás 52 frt 50 krt tesz ki, ez utóbbiban van az-országos tűzoltó-testület segélyző-szövetségébe 1893. évben beküldött tagsági díj 13 frt 50 kr. A testület vagyona készpénzben ma 2781 frt 58 kr. Tudomásul vétetett és Gonda Miklós pénztáros urnak köszönet szavaztatott.

6. Elnök bemutatja a testület szerelvényeiről felvett leltárt 4054 frt értékben. Tudomásul vétetett. Egy példány Debics János szertáros urnak átadatni s egy példány az irattárba helyeztetni rendeltetik.

7. Elnök jelenti, hogy a választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében az évenként megtartani szokott táncmulatságot folyó hó 13-ik napjára tüzte ki s az erre szóló meghívókat ki is nyomatta és szét is küldette. A közgyűlés a választmány előrelátó intézkedését a táncmulatságra vonatkozólag nemcsak helyeslőleg, hanem tekintve az idei rövid farsangot, köszönettel vette tudomásul.

8. Sárosi László halála folytán megüresedett elnöki állásra a közgyűlés egyhangulag Ziegler Kálmán kir. közjegyző urat választá meg s egyuttal Pálya, Morandini, Berniák, Klein és Krampacs tag urakból álló bizottságot küldött ki a közgyűlés ezen határozatáról Ziegler Kálmán urat értesítendő. A bizottság távozásával elnök a gyűlést felfüggeszté, és az említett bizottság visszaérkezésével azt ismét megnyitá, midőn is pálya Mihály úr a bizottság nevében előadja, hogy Ziegler Kálmán úr köszöni a közgyűlésnek belé helyezett bizalmát, üdvözlétét küldi minden egyes tagjának azon ígérettel, hogy ő kész egész tehetségével az egylet érdekeit szolgálni, de az elnöki tisztet semmi szín alatt sem hajlandó elfogadni, ellenben az alelnökséget, ha a közgyűlés bizalmával megtiszteli, a legnagyobb készséggel elfogadja. A közgyűlés Ziegler Kálmán kir. közjegyző úr óhajának eleget teendő elnökké Nuzsy Mátyás urat, alelnökké Ziegler Kálmán tag urat választá meg.

9. Ziegler Kálmán választmányi tag urnak alelnökké történt megválasztása folytán a választmányban egy tagsági hely megüresedett, mely helyre Berniák Károly úr pártoló tag egyhangulag választmányi taggá megválasztatott.

10. Elnök bemutatja az 1894. évi költségvetést, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

11. Szeivert Antal parancsnok úr fölhívá egyenkint azon működő tagokat kik XV, X és V év óta egyhuzamban tényleg az önk. tűzoltó-testület szolgálatában állottak s lelke mélyéből fakadó örömeinek adott kifejezést, hogy itt ezen ünnepélyes alkalommal üdvözölheti őket, mellükre tűzheti a szolgálati érmet azoknak, kiket nem az anyagi érdek, hanem egy nemes, fenkölt érzés lelkesít és táplálja bennök a férfias önérzetet, hogy akkor, midőn a kürt szava veszélyt jelez, férfias bátorsággal vegyék fel a küzdelmet a bűz elemmel és nyujtsanak segílyt veszélyben levő embertársaiknak; ugyanekkor buzdítja a fiatalabb működő tagokat, hogy kövessék e szép példát, támogassák egész erejükkel szép testületünket, maradjanak a működő

tagok soraiban, hogy alkalma legyen őket is minél előbb feldiszíteni a szolgálati éremmel. Szolgálati éremmel lettek díszítve: Masztnak József XV arany érem (8197). Klein Mór XV arany érem (8198). Kukovecz Ferencz X ezüst érem (8199). Godina Miklós X ezüst érem (8200). Adelmann Ferencz X ezüst érem (8201). Döring Emil X ezüst érem (8202). Morandini Bálint V bronc érem (8203). Kelemen Ferencz V bronc érem (8204). Krizsán Ferencz V. bronc érem (8205). Sztrahunya Ferencz V bronc érem (8204). Czeizek József V bronc érem (8207). Pullay Henrik V bronc érem (8208). Krampacs József V bronc érem (8209) működő tagok és az érmet viselni engedő igazolvány is minden egyes tagnak átadatott.

12. Elnöklő Nuzsi Mátyás úr, üdvözli a szolgálati éremmel feldiszített bajtársakat, köszönetét nyilvánítja a tagoknak ily szép számmal való megjelenésük fölött, a gyűlést pedig ezennel bezártnak nyilvánítja.

A mezőkövesdi önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

A Mezőkövesdi önk. tűzoltó-testület 1894. évi január hó 1-én Juhász Alajos testületi elnök elnöklete alatt 22 pártoló és 58 működő tag jelenlétében tartotta évi alakuló közgyűlését.

1. Elnök a szép számmal megjelent tagok üdvözlésével a gyűlést megnyitván, Morvay János főparancsnok által mondott buzdító beszéd után, a parancsnokságnak 1893. évi jelentése olvastatott fel.

A parancsnoksági jelentés tudomásul vétetvén abból kifolyólag dr. Tarnay Gyula indítványára Kardos Sándor testületi pénztárnoknak, a pénztár pontos es díjtalan kezeléseért a közgyűlés jegyzőkönyvi kivonaton köszönetet szavaz.

Egyszersmind ugyancsak dr. Tarnay Gyula indítványára a közgyűlés Harangi Ferencz testületi szertárnoknak, a szertárszerek és felszerelések gondos ápolása és kezelése s az azok körül valamint tüzeseteknél kifejtett odaadó buzgalma és kitartó munkásságaért jegyzőkönyvileg köszönetet mond.

2. Előterjesztetett a Kardos Sándor pénztárnok által és a választmány által 1893. év december 15-én megvizsgált s rendben talált számadás.

A számadás szerint melynek tételei ugy a kiadás mint a bevételnél kellő okmányokkal igazolva volt.

Volt az 1893. évi bevétel 1045 frt 39 kr.

A kiadás pedig 562 frt 12 kr.

A pénztári maradvány 483 frt 27 kr.,

mely összegből 400 frt a takarékpénztárban, 83 frt 27 kr. pedig a folyó kiadások fedezésére készpénzben kezeltek. A számadás rendben találtatván, a számadó pénztárnoknak a nagygyűlés a felmentvényt a szokásos óvások fentartása mellett megadja.

3. A parancsnokság által előterjesztett 1894. évi költségvetés.

A költségvetés egész terjedelmében elfogadtatván, utasittatik a parancsnokság, miszerint az alapszabályok 21. §-a szerint a tartalék és segélyalapra kivetett összegek takarékpénztárilag kezeltessenek, hogy így az abból idővel nyerendő összegből esetleges segély nyujtható legyen.

4. Elnök ugy a maga mint tisztársai, és a választmány nevében megbizatusuk letelvén, azt a nagygyűlésnek adja vissza, kérvén a választás megejtését.

A választás eredménye:

Elnökké: *Juhász Alajos.*

Alelnökké: *Holló Kálmán.*

Választmányi tagokká: *dr. Tarnay Gyula, Kaló Jenő,*

Gaszner Gyula, Ligethy Gyula, Harangi Gyula a pártolók közül. A működő tagok által pedig az alapszabályok 30. §-a értelmében mint megválasztottak bejelentettek. *Köhler József, Dereksy István és Kis Imre.* Orvossá: *dr. Ráczkevy József,* ügyészszé *dr. Roth Dezső,* lelkészszé pedig *Kutsera Ferencz* választottak meg egyhangulag.

5. A működő tagok által a fogadalom letelvén főparancsnok tiszti társai nevében leköszön, s miután a belépett tagok a fogadalmat letették, kéri a tisztujítás megajtását.

Megválasztottak:

Főparancsnokká: *Morvay János.*

Helyettes-főparancsnokká: *Ligethy Béla.*

Osztály-parancsnokká: *Csizmadia József* és *Farkas József.*

Szertárnokká: *Harangi Ferencz.*

Pénztárnokká: *Kardos Sándor* egyhangulag.

6. Harangi Ferencz testületi szertárnok által 3 példányban betérjesztett leltár tanúsága szerint, szerek, felszerelések és szerelvényekben a testület vagyona 5445 frt 70 krt képvisel, s így szerelvényei értékében 725 frt 95 kr. szaporodás mutatkozik, a mi örvendetes tudomásul szolgált.

A jegyzőkönyv hitelesítésére *dr. Tarnay Gyula* és *Harangi Vilmos* urak kérték fel.

Mely után elnök a közgyűlést bezárta.

H I R E K.

József főherceg Ő cs. és kir. fensége hosszabb tartózkodásra Fiuméba utazott.

Ő cs. és ap. kir. Felsége Szalók, Kecskéd és Nagy-Öved községek tűzkárosultjainak egyenkint 200 frtot, az alsó-lászlói és felső-mindszenti önkéntes tűzoltó-testületeknek egyenkint 50 frtot, a *szakcsi* önkéntes tűzoltó-testületnek pedig 100 frtot méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni.

József főherceg Ő fensége honvéd főparancsnoki 25 éves jubileuma alkalmából a budapesti, kolozsvári, nagyváradai és máramaros-szigeti önkéntes tűzoltó-testületek üdvözlő felirataira, — az országos tűzoltó-szövetséghez intézett hasonló tartalmu — levélben fejezte ki köszönetét.

A belügyi miniszteriumnak 1893. évi december hó 31-én köztett hivatalos kimutatása szerint, az 1893. évben az országos tűz- és vízkárosultak segélyezésére összesen 14,944 frt 65 kr. folyt nála be könyöradományokból.

Tűzoltótestület feloszlófélben. Nagy az elkeseredés az újvidéki tűzoltó testületben. Panaszolják, hogy a város a legkissebb anyagi áldozatot sem akarja meghozni a testület érdekében. De kétszeresen fáj nekik, hogy a hatóság részéről kevés tiszteletben részesülnek. Most azt hangoztatják, hogy kilépnek az egyesületből vagy 80-an.

A fővárosi tűzoltóparancsnokság 1893. évi működésének kimutatásából kitűnik, hogy a tűzoltóság 385 tüzesetnél működött, s 75 esetben vaklarmára vonult ki. Tüzeset volt januárban 58, februárban 33, márciusban 30, áprilisban 44, májusban 30, júniusban 24, júliusban 24, augusztusban 32, szeptemberben 25, októberben 24, novemberben 32, decemberben 24. Ezek közül az első kerületben volt 15, a másodikban 27, a harmadikban 19, a negyedikben 38, az ötödikben 36, a hatodikban 65, a hetedikben 72, a nyolcadikban 66, a kilencedikben 27 s a tizedikben 24. A tűzoltóság az évben négyszer kivonult a vidékre is, még pedig Kispestre, Ujpestre, Jászládányba és Erzsébetfalvára. A tüzek így osztottak meg: tető 45, fészker 7, padlás 2, szoba 106, bolt 28, raktár 1, pincze 55, kazal 1, kőszén 2, kocsi 2, ruha 10, szemét 7, kémény 100, fatelepl 1, istálló 2, szinpad 2, benzin, kátrány 9, szalma 2, fű 1, robbanás volt 2-szer. A tüzeseteknél bennégett 3 ember, 6 ló, 1 liba, 5 tyúk, 1 macska, égési sebet szenvedett 21 ember. A 385 tüzeset közül volt 205 nappal, 180 éjjel. Munkaközben 45 tűzoltó sérült meg. A múlt évben tűzrendőri eljárás volt 340, elintézés alá került 2120 ügyirat, volt 61 összgyakorlat s 1120 riasztás. A tűzoltóság 120 esetben végzett pinczeszivattyuzást, 290 esetben ruha, illetőleg szalmaégetést s 5-ször segédkezett balesetknél. Az év folyamán betegedés volt 131, halálozás

pedig 2. A legnagyobb tűz szeptember 16-án volt, a mikor is a jégtársaság jégraktárai égtek le. A létszám a múlt évben 20 fővel szaporítottott, a X. kerületi őrséget újjját építették s egy új gőzfecskendő szereltetett be.

A kassai tűzoltóság statisztikája. Mihalik Béla tűzoltó-főparancsnoknak a választmány elé terjesztett s a tűzoltóság működéséről szóló jelentéséből kiemeljük a következő adatokat: Kassán az elmúlt esztendőben 39 tüzeset volt, mely a tűzoltóság segélye folytán mindannyiszor gyorsan elfojtatott. E tüzesetek részletezése a következő: Kémény-tűz volt 10, szobátűz 6, tetőtűz 4, boltitűz 4, műhelytűz 1, padlástűz 1, erdőégés 3, pinczetűz 1, padozattűz 2 s oly vidéki tüzeset, melynél a kassai tűzoltóság gyors segélye lön igénybe véve 6 volt s ezek a következők: Enyiczke községben 4 esetben, Zsebes községben egyszer és Nagy-Szalánczon egyszer. Ez egyszerű adatokból is feltűnő módon világlik ki a kassai tűzoltóság humanus működésének jótékony volta és tevékenysége. A tűzoltó-testület tagjai számáról a következő adatok számolnak be: a működő tagok száma volt évközben 71, ezek közül kizártak kifogásolható magaviseletük miatt 12-tőt, a katonasághoz bevonult 9, kilépett 10, tehát maradt az év végén összesen 40 tűzoltó tag. Ezenkívül a tűzoltó-testület kebelében fennálló s a tűzoltóság hivatásos tagjaiból alkotott mentő-egyesület 35 esetben nyújtott gyors segélyt különféle esetekben.

A pásztói önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése. A pásztói önkéntes tűzoltó-testület január hó 14-én tartotta X-ik rendes évi közgyűlését, mely alkalommal elhatározatotott, hogy folyó évi ápril 1-én megünnepli a testület fennállásának 10 éves jubileumát s erre az előkészületek a parancsnokság által már is széles körben megindítottak. E közgyűlésen lettek a választások is megejtve, még pedig a következő eredménnyel: főparancsnok gróf Kreith Gyula ügyvéd, főparancsnok-helyettes Duch Aladár városi főjegyző, mászóosztály-parancsnok Székely Ferencz, mászószakas-parancsnokok Almásy Arnold és Wiltner István, szivattyus-osztályparancsnok Halama Bertalan, szivattyus szakas-parancsnokok Gottlieb Lajos és Szlovencsák János, őrszaktály-parancsnok Járdek János, őrszakasz-parancsnok Szabó Pál, segédtiszték Gáspár István tanító és Horváth Gyula, titkár Demecs József, szolgálatvezető tiszt Fridrich József, pénztárnok Halama János, ellenőr Büchler Vilmos, szertárnokok Csoór Béla és Brezina Antal, orvosok dr. Barna Antal és dr. Radnay Manó. Ezenkívül választottott 12 csővezető, 9 választmányi tag és 5 választott bírósági tag. Az egyletnek, — a parancsnokság jelentése szerint — 57 alapító, 4 pártoló és 74 működő, tehát összesen 135 tagja van, vagyonának értéke pedig 1580 frt.

Ováció. Abból az alkalomból, hogy Mihalik Béla tűzoltó-főparancsnok s városi rendőrkapitány súlyos betegségéből szerencsésen felépült, a kassai önkéntes tűzoltó-testület szép ünnepet ült az őrtanyán január 21-én. Az ünnep színhelyére küldöttségileg hívták meg Mihalik Bélát, hol Korponay Mihály alparancsnok elismerő szavakkal adózott az ünnepeit érdemeinek, ki a tizenkilencz év óta fennálló tűzoltóságot mai virágzó állapotába helyezete s kifejezte a tűzoltóság örömét a felett, hogy az ég távolabbra is megtartotta a tűzoltóság élén. Emléül egy piros plüss-fedelű díszes albumot nyújtott át ezután a szónok Mihalik Bélának, ki meghatottan köszönte meg a titokban készült, váratlan ovációt. Az album úgy kívül, mint belül a legcsinosabb kiállítású, a tűzoltóság remek kivitelű elismerő sorait, jellegjét, aláírásait és arczképeit tartalmazza.

Gyűjtogató kereskedő. Január 21-én hirdették ki a kir. Curia ítéletét Illés Ignác fűszerkereskedő előtt, a ki boltját a múlt évben felgyújtotta. A budapesti törvényszék Illést 10 s fél évi fegyházra ítélte, de felebbezésére a kir. tábla felmentő ítéletet hozott. A tegnapi kihirdetett ítélet szerint a kir. Curia ismét bünsnek nyilvánította, csak hogy jóval kisebb büntetést mért reá, mint az első bíróság, mert csakis három évi fegyházra ítélte.

Tűzoltó-banket. Azon alkalomból, hogy a székesfehérvári tűzoltó-testület január 28-án tartott rendes évi közgyűlésén ismételen egyhangú lelkesedéssel Seidel Lajos rendőrkapitányt választották meg tűzoltó főparancsnokká, tisztelői február 4-én bankettet rendeztek a »Fekete Sas« emeleti nagytermében.

A tűzoltó főparancsnok teljes díszben, éljenek közepette lépett a terembe, a hol őt az ünneplők impozáns serege fogadta.

Csakhamar felhordták a menu első fogását, mely után felállt Tóth Arthur és a főparancsnokot megleghangu beszédben üdvözölte.

A főparancsnok a legnagyobb tűzoltóra, József főherczegre mondott áldomást.

Paulovits Ferencz a testület elnökét, Kempelen Imrét köszöntötte fel. Ezután megeredt a felköszöntők árja, felköszöntötték a testület választmányát, a város polgármesterét, a megyei szövetség fáradhatatlan titkárját stb. Az ünneplők csak éjfél tájban oszlottak szét.

Háromszáz ember halála. A ningpoi templomban néhány nap előtt, az esztendőnként ismétlődő előadások alkalmával tűz ütött ki. Egy gyermek ugyanis vigyázatlanságból égő szivart dobott el, s ettől gyúlt meg a templom. Néhány percz alatt a templom lángokban állt, egy órával később pedig teljesen leégett. A vész alkalmával háromszáz ember — nagyobbára asszony meg gyermek — szenvedett tűzhalált.

„Néplap“ czimen *Rombay Dezső* (István gazda) szerkesztésében új gazdasági heti közlöny indult meg, mely kisebb gazdáknak s általában a földmivelő népnek kíván szolgálni. A »Néplap« előfizetési ára egész évre 2 frt. Előfizetni lehet Budapesten a »Házánk« irodalmi és nyomdai vállalatnál.

Felhívás.

Kindl Lajos a ki huzamosabb ideig volt a troppai önkéntes tűzoltó testület tagja, s mint ilyen a radautzi tűzoltóságnak lett parancsnoka, ezen állása elfoglalása után hátgerincz sorvadásba esett melynek következtében úgy mozgási mint látó képességét elvesztette.

Miután mint a kezünk közt lévő adatokból kitünik,

ugy az osztrák mint a német tűzoltóságok megtették a lehető a nyomorba jutott ember felsegítésére, most Magyarország tűzoltóihoz fordul könyörért.

Emberbaráti kötelességet vélünk teljesíteni mikor a tehetetlenül nyomorba jutottnak dr. Kék szöv. alelnök urhoz intézett kérést szavát közzétéve bajtársaink figyelmét arra felhívjuk.

A kérés levél következőleg hangzik :

Nagyságos Elnök úr!

Bárhol Ausztriában, egy nagyobb szerencsétlenség a nyilvános könyörületet adakozásra hívta fel, a szép magyar föld lakossága, melegen érző szíve sugallatát követve gazdag adománygyűjtést nyújtott segélyt, bizonyítva azt, hogy a jótékonyosság nem ismer sem politikai sem nemzetiségi határt.

A magyar nép ezen nemes jellemvonásának megnyilatkozása még fokozottabb mérvben várható a népesség egy bizonyos osztálya a magyar tűzoltóságnál. A keresztény felebaráti szeretet ezen úttörői nem lesznek hűtlenek azon jelszavukhoz: „Egy mindannyiért mindannyi egyért.“ bizonyára nem tagadják meg segélyöket azon bajtárstól, a kinek segélykiáltása hangzik feléjük.

Az egész névtelen nyomoruság a melyben alázattal alólított jutott a mellékelt felhívásból, a mely az igen tisztelt szövetségi elnökségek közvetítése folytán, a német és osztrák tűzoltó lapokba felvétel.

Önhöz fordulok tehát nagyságos Uram azon alázatos kéréssel legyen szószóllóm Magyarország tűzoltóságainál. Talán lehető lesz ezen kérelem nyilvánossá tétele által, a magyar bajtársak figyelmét, alulírottak gyámolításra való szorult helyzetére irányítani és könyöradományok nyújtására felhívni.

A magyarok lovagias érzülete, a magyar tűzoltók bajtársassága kezeséget nyújt nekem arra, hogy az ön szószóllása felfogja éleszteni áldozatkészségüket.

Még egyszer ajánlva magamat kegyes jóakarataiba.

*

Mi a fentiekhez több szót nem fűzünk csak kijelentjük, hogy könyöradományokat elfogadunk és nyugtázás mellett rendeltetési helyére juttatjuk.

Könyöradományok a kiadóhivatalhoz küldendők Budapest, IV. Molnár-utca 26.

Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

HERKE JÓZSEF

gombkötő-mester.

Budapest, VIII., Főherczeg-Sándor-utca 30. sz.

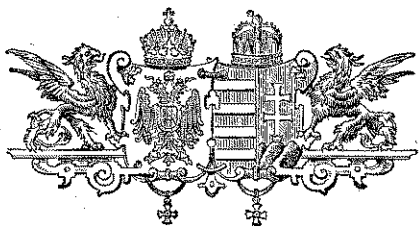
Ajánlja a tisztelt közönségnek mindennemű
kézl és gépi

gombkötőmunkáit

aranyból, ezüstből és teveszörből; díszpolgári-, katonai-,
tűzoltó és nemkülönben papi egyenruhákhoz a
legjobb anyagból. **Mérsékelt árak.**

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik meg.

— Alapított 1816-ban. —

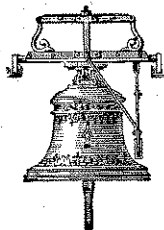
Hazánk legrégebb tűzoltószér-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és ércöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

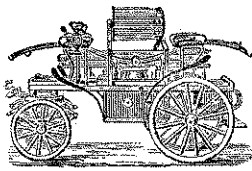
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőket** és **tűzoltó szereket**, valamint kitűnő hangú harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

— Előnyös feltételek! * 5 évi kezesség! —

**A magyar
ipar- és kereskedelmi-bank**

részvénytársaság

1894. évi márczius hó 1-én délelőtt

tartja

Budapesten, saját helyiségében, Nádor-u 4. sz. a.

III-ik rendes közgyűlését.

TÁRGYAI:

1. Az 1893. évi mérleg és igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeresemény mikénti felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti határozat.
5. Határozathozatal az üresedésben levő igazgatótanácsosi állások betöltése iránt.
6. A felügyelő bizottság tagjai számának meghatározása és javadalmazásuk megállapítása.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.

Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít teljes egyenruhákat, valamint az egyenruházathoz szükséges felszereléseket

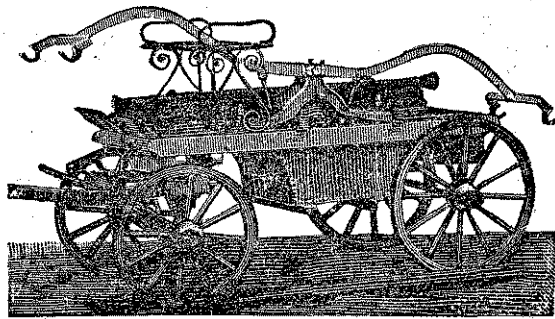
mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, díszsisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtókat, kesztyűket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

* Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivő-eszközök, érmek és rendjelek. *

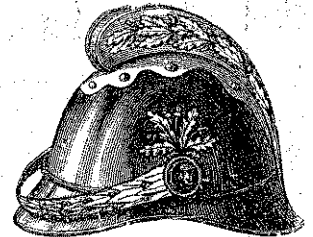
Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyezim: **Tiller udvari szállító, Budapest.**

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

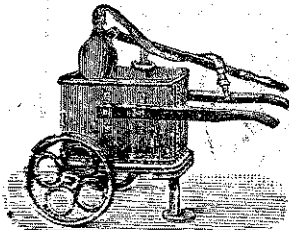
TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak vezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 db. nagyfalusi fecskendő és 12 db. targoncza-fecskendő nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt úgy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Konez Ármín s. k.
mint a sz. udvarhelyi önk. tűz. egyt. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

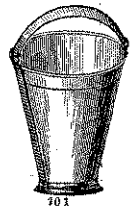
Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. 1. sz. oszt. parancsnoka.

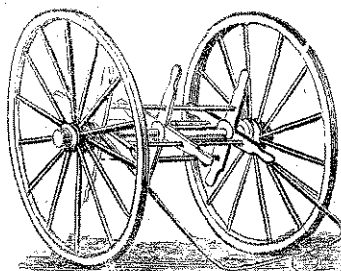

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

10 évi részletfizetés mellett.

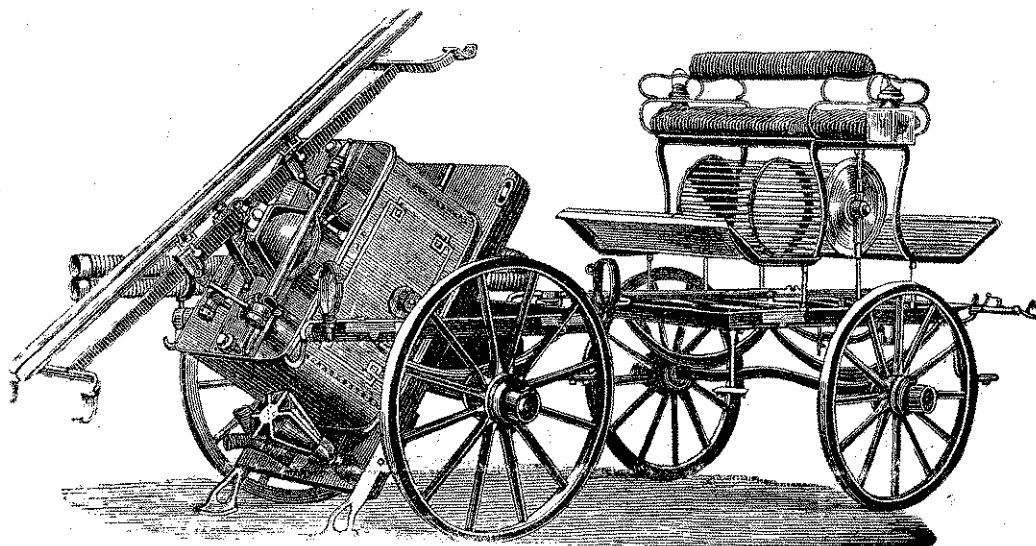
Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű
érmekkel kitüntetve.

GEITTNER ÉS RAUSCH

Központi üzlet: **Budapest, Andrassy-út 8.** Tűzoltószergyár: **Budapest, Nádor-utcza 46.**

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által
52,971/1873. és 6840/II. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőknek csak ércszelepek s be-
csiszolt érczrugattyúk alkalmazatának.

Fecskendőkben, saját új találmányainkon
fontos s czélszerű javításokat eszközöltünk.

Állandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányu szivattyuknak, ugymint:
tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsi, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű
mézga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mézgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkben, saját új találmányainkon, fontos és czélszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab.
tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle
kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

**Mászó- és mentőszerek, tolólétrák, mindennemű mászó-
és párkánylétrák a legkitűnőbb fanemekből:**

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlő-
szállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tiszték és legénység számára
sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetű, még befecskendezésre is alkalmas **kutakat**
kiválóan szilárdan készítünk.

*A t. cz. egyleteknek, előljáráóságoknak, községeknek, gyáraknak, szin-
házaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan
felszerelésére.*

**A budapesti országos kiállításon kitűnő munkáért, kivitelképességért,
versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.**

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁS!

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 ft 40 kr., félévre 1 ft 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 ft 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Felhívás. Körlevél a közp. vál. tagjainak. Jegyzőkönyv. Kimutatások (I. II. III. IV.) Kimutatás a szöv. pénztár állásáról. Felhívás. Magy. orsz. tűzoltótestület segélyező szövetezete. Kimutatás. — *Általános rész.* Veszprém vármegyei tűzrendészeti szabályrendelete. — *Technikai rész.* A müncheni tűzoltószervekiállításról. (2 képpel.) Petroleummotor fecskendő. Víz-kiszorító-hengerpár. (2 ábrával.) — *Testületek köréből.* A budapesti önk. tűzoltótestület parancsnokságának évi jelentése. A nagykanizsai önk. tűzoltó testület közgyűlése. A csurgói önk. tűzoltó testület közgyűlése. A fityeházai önk. tűzoltó testület közgyűlése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Felhívás

a magyar országos tűzoltó-szövetség t. tagtestületeihez.

Hivatkozással az alapszabályok 7. §-ának 4-ik pontjában foglaltakra, tisztelettel felkérjük a t. tagtestületeket, miszerint tagsági díjhátralékaikat az országos tűzoltó-szövetség pénztárába (Budapest, VIII., Üllői-út 22. sz.) mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Kelt Budapesten, 1894. márczius hó 17-én.

Dr. Kék Lajos,
alelnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

123. szám.
1894.

Körlevél a közp. vál. tagjainak.

A múlt évi augusztus hó 14-én Szabadka sz. kir. városában megtartott XI. országos közgyűlésen elfogadott alapszabály-tervezetet a nagyméltóságú m. kir. belügyi miniszterium folyó évi márczius hó 6-án 19052/V. B. sz. alatt kelt magas rendeletével némi pótlások, illetve módosítások eszközzése végett visszaküldötte.

Tekintettel arra, hogy a múlt évi közgyűlés a központi választmányt felhatalmazta arra, hogy a nagyméltóságú belügyminiszteriumtól esetleg követelt csekélyebb módosításokat rövid úton saját hatáskörében foganatosítsa, a fent hivatott magas rendeletnek egész terjedelmében való közzétele mellett az alapszabálytervezetnek egyidejűleg csatolásával tisztelettel felkérjük a t. választmányi tag urakat, miszerint esetleges észrevételeit miheztartás végett hozatni 8 nap alatt beterjeszteni, egyúttal tudatni sziveskedjék, vajjon tekintettel a lényegyet nem érintő módosításokra, választmányi ülés egybehívását szükségesnek tartja e?

Kelt Budapesten, 1894. évi márczius hó 12-én.

Dr. Kék Lajos s. k.,
alelnök.

Dr. Szily József s. k.,
szöv. titkár.

H. másolat.

Magyar kir. belügyminiszter 19052 sz./V. B. A magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének Budapesten. A magyar országos tűzoltó-szövetségnek, az 1893. évi augusztus hó 14. napján Szabadka sz. kir. városban megtartott XI. közgyűlésében elfogadott újabb alapszabályaira nézve a következő észrevételek merültek fel: A 2. §-ra nézve megjegyzem, hogy Magyarország egyesített czimere a szövetség által csak az esetben használható, ha erre az 1883. évi XVIII-ik t.-cz. 1-ső és 3-ik §§-ai alapján a m. kir. miniszterelnöktől engedélyt nyer, vagy szerez. — A 6. § első sorában a »tagja« szó után közbeszurandó a következő kitétel: »Budapest székesfőváros hivatásos fizetett tűzoltóságát kivéve, mely azonban kifejezett óhajására tagtestületként szintén beléphet.« — Ugyanezen szakasz utolsó pontjában a »vármegyében« szó helyébe »törvényhatóság területén« irassék. — A 9. § második pontjában a »díjat« kitétel után közbeszurandó »mely azonban évenként összesen 6 forintnál, azaz 12 koronánál több nem lehet.« — Ugyanezen pont után következő bekezdésben a »tagtestületek« szó után irandó: — »a mennyiben az év első fele még nem folyt le.« — A 14-ik, 15-ik és 17. §§-ok azon hiányai, melyek szerint nem történt gondoskodás az elnökségi és a nagygyűlés üléseiről vezetendő jegyzőkönyvek és ezek mikénti hitelesítése felől; továbbá elmulasztatott az országos választmányi és nagygyűlések összehívási módjának körvonalozása, az elnökség által tett javaslatokhoz képest pótlások lesznek. — A 15. § 13. pontjában »választás útján« kitétel után közbeszurandó: »mindaddig, míg az állam e jogot maga nem kívánja gyakorolni.« — A 25. §-ra nézve megjegyzem, hogy vármegyei és járási tűzfelügyelői állások a szövetség részéről csak az esetben létesíthetők, ha erről a közigazgatási hatóságok maguk nem gondoskodnának; minnek határozott kifejezés adandó. — Miről az országos tűzoltó-szövetség elnökségét, a folyó évi február hó 12-én 57. szám alatt kelt előterjesztésére, az alapszabálytervezet három írott és egy nyomtatott példányának, a jelenleg érvényes alapszabályoknak és a jegyző-

könyvi kivonatnak visszazárása mellett, azon felhívással értesitem, hogy az alapszabálytervezetet a fentebbiekhez képest módosítatva, a bemutatási záradékkal való elláthatás céljából három egyező példányban, az ezuttal bírálat alá vett példánnyal és a jegyzőkönyvi kivonattal együtt terjesztse ide fel; a czimerhasználat tekintetében pedig az esetleg szükséges lépéseket tegye meg. — Budapestén, 1894. évi márczius hó 6-án. A miniszter meghagyásából Jekelfalusy s. k. miniszteri tanácsos.

A jelen másolat hitelül

Dr. Szily József,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Szabadkán, a magyar országos tűzoltószövetség központi választmányának a városháza tanács-termében 1893. évi augusztus hó 12-én délután 4 órakor tartott ülésén.

Elnök: gróf Cziráky Béla szöv. elnök.

Jegyző: dr. Szily József szöv. titkár.

Jelen voltak: dr. Kék Lajos, Martinengó Nándor, dr. Pásztor Bertalan, Polcz Rezső, Scossa Zoltán, Simigh Rezső, Suda János, Szeidl Lajos, Szabó Gyula, Vermes Béla közp. vál. tagok; Mezey Mihály a nagyváradi, Rösch Frigyes a sopronvármegyei, Putsch Tóbiás a tátravidéki szövetség elnöke, Lukáts Gyula a barsvármegyei szövetség h. elnöke, Városov László a bács-bodroghvármegyei szövetség alelnöke és Vida Pál a fejevármegyei szövetség képviselőjében; végül Tomcsányi Béla szöv. pénztáros.

Elmaradását igazolta: Bárány N. Ernő.

1. Elnök üdvözlőlvén a megjelenteket, az ülést megnyitottnak nyilváníttja, egyben javasolja, hogy a napirend tárgyalása előtt alakittassanak meg a különféle bizottságok.

A választmány az elnök javaslatát elfogadván, a kiállítási bíráló-bizottságba a helyi rendező-bizottság részéről: Vermes Béla, Scossa Zoltán és Váry Gyulát, — a választmány részéről: Putsch Tóbiás, Polcz Rezső és Vida Pált küldi ki, kik is nyomban megválasztották elnökükké dr. Pásztor Bertalant. A bizottság eljárásában a régi szabályzat leendő mérvadó.

A versenygyakorlatokat bíráló bizottságba kiküldettek a helyi bizottság részéről Vermes Béla és Scossa Zoltán, míg a választmány részéről Mezey Mihály elnöklete alatt dr. Kék Lajos, Martinengó Nándor, Lukáts Gyula és Szabó Gyula.

2. A június 29-iki választmányi ülés jegyzőkönyvét a választmány észrevétel nélkül hitelesíti.

3. A számvizsgáló-bizottságba Vermes Béla, Suda János és Szeidl Lajos küldetnek ki.

4. Az igazoló-bizottságba a választmány Szeidl Lajos elnöklette alatt Rösch Frigyes és Simigh Rezsőt küldi ki, azon meghagyással, hogy a netán későn érkezőkre tekintettel az igazolást a közgyűlés megnyitása után is, legkésőbb azonban 10 óráig fogadja el.

5. Pénztárnok bemutatja számadásait az 1891. aug. 12—1893. aug. 11. közti időszakról. E szerint pénzmaradvány volt 3777 frt 54 kr.
Bevétel volt 10643 » — »

Összesen . 14420 frt 54 kr.

Kiadás volt 6160 » 31 »

Pénztári maradvány tehát 8260 frt 23 kr.

Ugy a zárszámadást, valamint Vermes Bélának azon jelentését, mely szerint a rendező-bizottság a versenytárgyak vásárlása és mászófal építése céljából az orsz. szövetségtől kapott összegeket a jelzett célokra fordította, a választmány tudomásul veszi.

6. 1893/95. évi költségeloirányzatot 8291 frt 53 kr. bevétellel és ugyanannyi kiadással a választmány tudomásul veszi, egyuttal elnök és dr. Pásztor hozzászólása után, már ezuttal is hangsúlyozni kívánja annak szükségességét, hogy az 1895. évben megtartandó rendes közgyűlés mellett az 1896-iki Millenniumi kiállítás alatt egy rendkívüli közgyűlés is tartassék.

7. Lovag Bogyay Zsigmond sárospataki főparancsnoknak a kötelező tűzbiztosítás tárgyában beadott indítványa vétetvén ezután tárgyatás alá, a választmány többek hozzászólása után határozatilag kimondja, miszerint az indítvány olykép terjesztessék a közgyűlés elé, hogy bár annak czélszerű voltát mindenki elismeri, mégis, mivel a kormány maga is már foglalkozik azzal, miként azt az egyizben megtartott szaktanácskozmány is mutatja, — fölterjesztésnek szükségét fenforogni ezuttal nem látja, mindazonáltal megbizzza a választmányt, hogy az ügygyel behatóbban foglalkozva, a legközelebb tartandó szaktanácskozmányban a kötelező tűzbiztosítás czélszerű voltáról az illetékes faktorokat meggyőzni iparkodjék.

8. Titkár felolvassa dr. Major Ferencz székesfejevári tb. főparancsnok és főorvos indítványát mentőcsapatok létesítése iránt.

A választmány az indítványt olykép terjeszti a közgyűlés elé, hogy az mint helyes, elvileg elfogadtassék, a kivitellel pedig bizassék meg a választmány.

9. A tűzoltó-szerek mikénti megvizsgálásáról szóló szabályzatot a választmány többek hozzászólása után olykép határozza a közgyűlés elé terjeszteni, miszerint az oly felhatalmazással adassék vissza a választmánynak, hogy azt kellő tanulmányozás után végérvényesen megállapítsa.

A versenygyakorlatok, kiállítások, valamint a szervezés, egyenruházat, rangjelzés és felszerelés tárgyában alkotott szabályzatokat a választmány a közgyűlés elé terjeszteni határozta.

10. Titkár előterjeszti a bács-bodroghvármegyei szövetség jelentését, mely szerint versenydíjul 200 koronát tűzött ki oly kikötéssel, hogy arra bács-bodroghvármegyei tűzoltó-testületek nem versenyezhetnek. Tudomásul szolgál.

11. Titkár bejelenti, hogy a versenyekre összesen 6 tűzoltó-testület jelentkezett, kivétel nélkül a nagy versenyekre, holott a falusi tűzoltó-testületek versenyére jelentkező nem akad. Jelentkeztek a mezőtúri, topolyai, zombori, bajai és szegedi önkéntes tűzoltó-testületek 1 szivattyús- és 2 mászó-, míg a budapesti önkéntes tűzoltó-testület 2 szivattyús- és 4 mászócsoporttal.

A választmány a jelentkezéseket tudomásul veszi és az iratokat felhasználás céljából kiadja a bíráló bizottságnak.

12. Titkár felolvassa a kolozsvári önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának, valamint Kolozsvár sz. kir. város közönségének meghívóját az 1895. évi közgyűlésnek Kolozsvárt leendő megtartására.

Polcz Rezső kolozsvári főparancsnok testülete s a város nevében élőszóval ismétli a meghívást. A meghívást a választmány köszönettel elfogadja, s ily értelemben teendő előterjesztést a közgyűlésnek, egyben elnök indítványára javasolni fogja, miszerint mondja ki a közgyűlés, hogy az 1896-ik évben Budapestén az ezredéves ünnepélyek alkalmából rendkívüli országos közgyűlést tart, a melyre vonatkozó előkészületek megtételével megbizzza a választmányt azzal, hogy javaslatait az 1895. évi kolozsvári országos közgyűlés elé terjesztsze.

13. Szóba hozatván a választmány megalakításának mikéntje, erre vonatkozólag a választmány a közgyűlés elé azon javaslattal fog járulni, mely szerint a most alakítandó választmány megbízatása ne terjedjen ki 2 évi időtartamra, hanem, amennyiben az alapszabálytervezet jóváhagyást nyerne, úgy a jóváhagyástól számított egy hó mulva rend-

kivüli közgyűlés hívassék egybe Budapestre az országos szövetség vezetőségének az új alapszabályok szerinti megalkotása céljából.

14. A Walsler-féle részvénytársaság ama jelentése, mely szerint a kiállításban a gyár átalakulása miatt nem vehetett részt, tudomásul vétetvén, kiadatik a helyi rendező-bizottságnak.

15. Titkár előterjeszti Follmann Alajos szöv. alelnök lemondó levelét.

A választmány méltányolván alelnökének indokait, a lemondást a legnagyobb sajnálattal tudomásul veszi, egyúttal pedig elhatározza, hogy a szövetség fennállása óta annak, de általában a tűzoltó-ügynek érdekében kifejtett önzetlen működése és ügybuzgó tevékenysége által szerzett érdemeinek elismerésül köszönetének jegyzőkönyvileg ad kifejezést, ugyanily irányu határozatnak hozatala végett javaslatot tesz a közgyűlésnek, végül pedig a maga részéről érdemeinek felsorolásával előterjesztést teendő legfelsőbb helyen való kitüntetésére végett.

16. Lukáts Gyula jelenti, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által rendezett IV. országos tűzoltó-szaktanfolyamon a választmány megbízása folytán résztvett, jelentését azonban, tekintettel arra, hogy az csak 1 nap előtt végződött, ezideig írásba nem foglalhatta. Tudomásul vétetik.

17. Mezey Mihály kifogásolja, hogy a rendező-bizottság a kiállítás 30 kros belépődíjának fizetési kötelezettsége alól a tűzoltókat nem vette ki. Vermes Béla ígéretet tesz az intézkedés megváltoztatására.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszöni a vál. tagok buzgalmát s az ülést esti 7 órakor berekeszti.

Kmf.

Jegyzette:

Dr. Kék Lajos,
elnök h.

Dr. Szily József,
titkár.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

az 1894. február hó 15-től márczius hó 16-ig terjedőleg.

I. Tagsági díjakat befizettek:

Uszod, Versecz, Tisza-Igaz, Arad, Mezőtúr, Alsó-Metenzéf, Báltaszék, Ács, Újpest, Somogy-Berzencze,

Oroszlámos és Zagyva-Róna-Inaszó az 1894. évre 6—6, Brád az 1888—1893. évekre 36, összesen tehát 108 frtot.

Az év elejétől tagsági díjából eddigelé befolyt 252 forint.

II. Új tagtestületként belépett:

Zagyva-Róna-Inaszó (Nográdm.) és Brád (Hunyad-megye.) = 2.

Az év elejétől eddig belépett összesen 6 testület.

III. Gyakorló szabályzatot vettek:

Magyarósd 1, Lőcse 18, Sopron-Lövő 5, Krausz A. Veszprém 1, Magyar-Óvár 5, Antalfalva 2, Orosháza 10, Bodola 1, Zsarnócza 5 és Tövis 10 drbot = 58 drb.

Az év elejétől eladatott összesen: 313 drb.

IV. Szolgálati érmet kaptak:

Versecz: X éves érmet: Bernátsky Géza, Gröschl József, Grecsák Ede, Müller Miksa, Springer Jakab, Watz József és Albach József; V éves érmet: Kempf A. István, Till Antal, Mázor János, Andrejkovits Ferencz, Glaser Alajos, Dimitrievits Pera és Kinn Lipót.

Pázmánd (Fejérm.): V éves érmet: Balogh Sándor, Farsang István, Ambrus Péter, Glócz András és Kőszegi István.

Pásztó: X éves érmet: Gróf Kreith Gyula, Halama János, Dr. Barna Antal, Halama Bertalan, Csoór Béla, Brezina Antal, Horváth Gyula, Wiltner István, Almássy Arnold, Szlovencsák János, Volek Antal, Tura József, Kelemen István, Kovács János, Pullmann Károly, Gottlieb Lajos, Gáspár Ferencz, Járdek János, Szabó Pál, Büchler Vilmos és Institurisz István; V éves érmet: dr. Platthy Adorján, Németh Sándor, Rösler Károly és Csányi Mihály.

Ósi: X éves érmet: Kukorelly Ferencz.

Lugos: XV éves érmet: Gewendicher József; X éves érmet: Horger Ferencz, Kondali Aurel, Jenye József és Popovits Aurél.

Debreczen: XV éves érmet: Kovács Károly; X éves érmet: Pósalaki Mihály, Csemák Henrik és Fonó Mihály; V éves érmet: Bagdi István.

Hat testületnek tehát kiadatott: 2 drb XV, 36 drb. X és 17 drb V éves szolgálati érem.

Az év elejétől 10 testületnek kiadatott összesen: 7 drb XV, 37 drb X és 34 drb V éves szolgálati érem.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztára állásáról az 1893. évi augusztus hó 13-tól 1894. évi márczius hó 3-áig,

Bevétel.

1. Pénztármaradvány 1893. augusztus 11-én . . .	8260.23
2. Tagsági díjak:	
a) Önálló testületektől	432.—
b) Zalamegyei szövetségtől	12.—
c) Trencsénmegyei szövetségtől	12.—
d) Vasmegeyi szövetségtől	249.—
3. Tőkék takarékpénztári kamatai	262.54
4. Gyakorló-szabályzatért	108.26
5. Szabadkai közgyűlést rendező bizottságtól, mint pályadíjából fenmaradt fölőslég	25.—
6. Egyéb	3.—
Összesen:	9364.13

Kelt Budapesten, 1894. évi márczius hó 3-án.

Kiadás.

1. Irodai, ügykezelési, postaportó és kézbesítési kiadások	116.—
2. Tisztviselők tiszteletdíja és irodaszolga fizetése	543.31
3. Utiköltség megtérítésére	159.95
4. Irodahelyiség lakbéré 1893. nov. 1-től 1894. ápr. 30-ig	140.—
5. Hivatalos és szaklapokra	23.64
6. Tagsági díjak visszafizetésére	12.—
7. Pénzmaradvány mint egyenleg	8369.23
Összesen:	9364.13

Tomcsányi Béla,
pénztáros.

Magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetsége.

34. s. sz.
1894. sz.

Felhívás.

Köztudomású tény, hogy hazánk önkéntes tűzoltó-testületeinek legnagyobb contingensét azon osztály alkotja, mely a megfelelő vagyon hiányában két keze munkájával kénytelen napi kenyerét megkeresni.

Pedig a tűzoltó emberbaráti működésében léptenyomon veszélynek van kitéve, s szerencsétlenségek a legnagyobb elővigyázat dacára is előfordulnak. Képzeltető-e aztán szomorúbb helyzet, mint midőn azokat, kik tisztán nemes szívük sugallatát követve, saját egészségük, sőt életük kockáztatásával már annyiszor siettek veszélyben forgó embertársaik segítségére, s kiket éppen ezen önfeláldozó ténykedésük közben ért baleset, mely által rövidebb vagy hosszabb időre munkaképtelenné lettek, avagy éppenséggel életüket veszítették, a kellő anyagi eszközök hijával családjaikkal együtt nyomorban, kétségbeesésben kell hagynunk.

Nagy jótétemény, hogy a Magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetségének alapítása óta módunkban áll, a szolgálat közben megsérült, megbetegedett, s így keresetüktől megfosztott tűzoltókat, avagy elhalálzásuk esetén azok hátramaradottjaikat segélyezni.

Testületek és egyes nemes emberbarátok alapítványai és adományai, nevelve az időközi kamatokkal, valamint a tagtestületek által befizetett tagsági díjakból fenmaradó évi fölöslegekkel, lehetővé tették, hogy vagyonunk ma már 10,679 frt 50 kr.-ra rúg. Ez összegből a folyó évi segélyezésekre 927 frt 64 kr. áll rendelkezésünkre, mely az ezután befolyó tagsági díjakkal még előreláthatólag tetemesen fog szaporodni.

Bővebb tájékozás végett közöljük, hogy az 1892. évben kiadatott segélyképen 310 frt, az 1893. évben 318 forint, míg a folyó évben 17 frt. Nagy előnyünkre szolgál, hogy tagjaink segélyezésében nem kizárólag szövetségünk pénztárára vagyunk utalva, hanem kedvezményképen igénybe vehetjük az Első magyar általános biztosító-társaság jótékonyágát is.

A jelenleg személyenkint 30 krajczárban megállapított évi tagsági díjat a legközelebbi közgyűlésen már a jövő évtől kezdődőleg szándékunk van tetemesen leszállítani 20, esetleg 10 krajczárra, úgy hogy ekként még a legszegényebb testületeknek is módjukban álland tagjaikat biztosítani. Hogy azonban ez kivihető legyen, kell hogy az egyes testületek — félretéve az eddigi idegenkedést és közönyt, tömeges csatlakozásukkal intézményünk felvirágoztatásában hathatósan közreműködjenek.

Felhívjuk azért 1893. évi zárszámadásunk s alapszabályaink megfelelő paragrafusainak közlése mellett hazánk összes tűzoltó-testületeit, hogy működő tagjaikkal, azok jól felfogott érdekében, minél tömegesebben csatlakozzanak segélyző-szövetségünkhöz, hogy ekként intézményünk fejlődését előmozdítva, az annak áldásaiban való részesedést minél több szerencsétlen bajtársunk számára lehetővé tegyék.

Alapszabályokkal és egyéb felvilágosítással kívánatra szívesen szolgálunk.

Kelt Budapesten, 1894. évi március hó 6-án.

Az igazgató választmány nevében:

Dr. Kék Lajo,
h. elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetsége.

Az 1894. évre beléptek és tagsági díjikat befizették:

Vág-Szered	55 tag után befizetett	16.50
Szeged	33 " " "	9.90
Mezőtúr	27 " " "	8.10
Báttaszék	48 " " "	14.40
Lengyel	39 " " "	11.70
Kassa	53 " " "	15.90
Somogy-Berzence	40 " " "	12.—
Moha-Agnes-forrás	211 " " "	63.30
Ujpest	25 " " "	7.50
Összesen 9 testület 531 tag után befizetett		159.30
Az év elejétől belépett 26 testület 1601 tag után befizetett összesen 480 frt 30 krt.		

Kimutatás a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetsége pénztárának állásáról az 1893-ik évben.

Bevétel:	Érték		Pénz		Kiadás:	Érték		Pénz	
	frt	kr.	frt	kr.		frt	kr.	frt	kr.
1. Pénztári maradvány az 1892. évről	7000	—	1945	53	1. Irodai, ügykezelési, posta-portó és kézbesítési kiadások	—	—	29	72 $\frac{1}{2}$
2. Két drb. papíráj. kötvénynek koronájár. kötvényekké convertálásából	1050	—	34	23	2. Járadék-kötvények convertálására	1000	—	—	—
3. Budapesti Goldberger gyár önkéntes tűzoltó-testületének adománya	—	—	40	—	3. Hét drb. regále-kártalanítási kötvény vásárlására	—	—	2523	50
4. Hét drb. m. kir. regále-kártalanítási kötvény	2450	—	—	—	4. Segélyezésre	—	—	45	—
5. Tagsági díjakból	—	—	844	30	5. Nyomdai költség	—	—	14	—
6. Kamatok:					6. Pénztármaradvány mint egyenleg:				
a) értékpapírok után	422.24 $\frac{1}{2}$				Érték		Pénz		
b) takarékbetétek	34.30		456	54 $\frac{1}{2}$	a) Törzsvagyon	9500.—	251.85 $\frac{1}{2}$		
Összesen	10500	—	3320	62 $\frac{1}{2}$	b) 1894. évi szükségletekre	—	456.54 $\frac{1}{2}$		
					Összesen	9500	708.40	9500	708 40
					Összesen	10500	—	3320	62 $\frac{1}{2}$

Kelt Budapesten, 1894. évi január hó 1-én.

Tomcsányi Béla,
pénztáros

A nagymélt. m. kir. belügyi miniszterium.

a *topánfalvai* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 105121, a *dobronakiét* 105594, az *árpásiét* 105616, a *ferenczfalvaiét* 105980, a *sósdiaiét* 106221, a *csongrádiét* 106549, a *ligvánd-langatóiét* 111762, a *fodeliét* 111791, a *polgárdiét* 113106/1893, a *sósdiet* 1154, a *gyúróiét* 3370, a *patakfalvaiét* 4306, a *gyüdiét* 4739, a *felső-mindszentiet*

(Baranyam). 4822, a *palánkaiét* 11307/93, a *vaspolonyiét* 6572, az *oscsadniczaiét* 6268, az *alsó-némediét* 8866, a *zsidóbiét* 8867, a *szakonyfalviét* 10617, a *giladiét* 14363, az *istvándiét* 14963, a *homoródiét* 14967, a *dráva-szabolcsiét* 15829, a *héttúriét* 16288, a *horvát-lőiét* 17178, a *nemes-csoóriét* 20173, végül *hevesvármegyei tűzoltó-szövetség* alapszabályait 19415/94. szám alatt bemutatási záradékkal ellátta.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.**Veszprémvármegye tűzrendészeti szabályrendelete.****I. FEJEZET.****Megelőző tűzrendészet.****1. §.**

A tűzrendészetet minden község maga kezeli.

A községi tűzrendészetet szoros-értelmű *tűzrendészeti* tekintetben a községi előjáróság által külön e célra kiküldött előjárósági tag,

tűzoltói tekintetben pedig az ahhoz értő és az előjáróság által e célra kinevezett községi lakos vezeti.

2. §.

Az utcák szabályozásáról, az építkezési engedély ki-
eszközléséről, s a hatóságnak eljárásáról, végre az építés-
nél figyelembe veendő közbiztonsági és egészségügyi sza-
bályokról a vármegyének »építkezési szabályrendelete«
intézkedik.

3. §.

Minden legalább 50 házból álló község köteles, a
mennyiben még nem volna, legkésőbb 3 hónap alatt, egy
szívó-fecskendőt 10 cm. átmérőjű széles hengerrel és 60
m. tömlővel, egy vízfordó kocsit 3 hl. hordóval és 1 hl.
káddal; két tűzi-létrát; két csákányt; két tűz-horgot; két
fejszét; négy vasvillát és két lámpát beszerezni és ezen
tűzoltószereket, hogy azok minden rongálástól és károsodástól
mentve legyenek, egy alkalmas zárható helyiségben
elhelyezni, és azok jó karban tartásáról gondoskodni.

Oly községek, melyek 50 házból nem állanak, vala-
mint nagyobb építmények birtokosai targonca-, vagy put-
tony-fecskendőket tartani kötelesek.

4. §.

A községek részéről beszerzendő szívó-fecskendők a
magyar országos egységes csavarral látandók el; a létező
fecskendők pedig, ha hengerüregük 10 vagy több cmt., a
magyar országos egységes csavarra idomitandók át.

5. §.

Oly község, melyben tűzoltószerekkel kellőleg ellátott
tűzoltó-testület van, a 3. §-ban jelzett tűzoltószerek beszer-
zésére nem kötelezhető.

6. §.

A községek tűzoltószerek-beszerzési költségeinek mi-
kenti. kivetése tekintetében költségelőirányzataikban az
1886. XXII. t.-cz. 136. §-ának rendelkezései szerint in-
tézkednek.

7. §.

Minden háztulajdonos házában egy erős és legalább 6
méter hosszú, használható létrát, egy 6 méter hosszú nyéllel
ellátott tűzhorgot, egy jó karban levő vedret, és legalább

két darab szikra-csapót, valamint nyáron egy hektoliter
vizet állandóan készletben tartani köteles.

8. §.

Minden község, hol az oltáshoz szükséges vízmennyi-
ség természetes tartályokban nem található, vagy elégséges
bőtartalma kutak nem léteznek, a szükségnek megfelelő,
és a helyi viszonyok által igényelt vízmedenczét, viz-
fogók, usztatók, zúgók, vagy könnyen hozzáférhető köz-
kutatokat előállítani és folyton jó karban tartani köteles.

9. §.

A takarmány és termények összehalmozása a házak
között lehetőleg korlátozandó.

10. §.

Belső telkeken boglyák, kazalok, asztagok, tűzifa,
általában gyúlékony anyagok egymástól lehetőleg távol
helyezendők el.

11. §.

A takarmány és élelem behordásánál, csürökben,
csürkertekben, szérükön, istállóban, padlásokon, kazalok,
boglyák, asztagok és általában könnyen gyúló anyagok
közeliében a dohányzás, nyílt világgal való járás, tüzelés
és bármely tüzelő-szernek használata szigorúan tiltatik,
gyufák és más tüzelőszerek a gyermekek elől gondosan
elzárandók; tűzveszélyes gyermeki játékszerek használata
általában meg nem engedtetik. Gyufát zselben, szabadon,
vagy pedig papirtartóban hordani tilos.

12. §.

A községben, vagy kazalok, boglyák és asztagok
körül lövöldözni tilos.

13. §.

A községhez 100 méternél közelebb sertést perzselni,
kendert és lent tűz által szárítani tiltatik.

14. §.

Nagy szélben gözcséplőgéppel csépelteni nem szabad,
kisebb szélben is csak úgy, ha kellő mennyiségű víz s leg-
alább egy kézi fecskendő készletben van, s a gőzgép tüzelő
ajtaja a szél ellen kellőleg védve és a gép kettős szikra-
fogóval ellátva van.

Mindenki, a ki gözcséplőgéppel csépelteni akar, kö-
teles ebbeli szándékát a cséplés megkezdése előtt a község
előjáróságának bejelenteni. — A község előjáróságának
pedig kötelessége, ezt az illető járási főszolgabírónak, a
tűzrendészeti szempontból netán szükséges intézkedések
megtétele végett, azonnal tudomására hozni.

15. §.

Nyílt helyeken a tűz esténként eloltandó, és a parázs
alkalmas edényvel betakarandó.

16. §.

Pörnyét és hamut csak tűzbiztos helyeken szabad tartani; szabad helyre és különösen gyulékony anyagok mellé önteni tiltatik.

17. §.

Égő gyertyának, mécsnek zárt lámpás nélkül padlásra, pajtába, szabadba vitele, az istállókban gyertyának, vagy mécsnek zárt lámpa nélkül való égetése és használata tilos.

18. §.

Kemenczék, kályhák, vagy tűzhely körül fát, lent, kendert avagy más könnyen gyuló anyagokat lerakni, vagy azok tetején, kürtjén szárítani; ugyszintén fát, szalmát és eféléket kémények és tűzhelyek közelébe, lakszobák vagy konyhák padlására rakni tilos.

19. §.

Könnyen tüzet fogó tárgyakat nagyobb mennyiségben a műhelyben tartani, s fával dolgozó iparosoknak, neveze-

tesen asztalosok, bognárok, esztergályosoknak és kádárok-
nak a hulladék-forgácsot a műhelyben összehalmozni tilos.

20. §.

A lőpor, szurok, salétrom, kén, terpentín minden gyúanyagtól gondosan óvandók és 30 foknál nagyobb me-
leggel bíró helyeken nem tarthatók; különösen a lőpor és ásványolajok tartására, szállítására és kezelésére nézve ki-
adott utasítások pontos megtartása úgy a kereskedőknek, mint magánosoknak szoros kötelességévé tétetik és azok közvetlen ellenőrzésével a községi előljáróság bizatik meg.

21. §.

A kémények gondosan tisztítandók. Ennek módjáról és ellenőrzéséről a »kéményseprési szabályrendelet« in-
tézkedik.

22. §.

A csavargóknak s általában gyanus egyéneknek szem-
mel tartása és ha vidékiek, illetőségi helyükre való tolon-
czoltatása a község előljáróságának szoros kötelességévé tétetik.

(Folytatása következik.)

TECHNIKAI RÉSZ.

A müncheni tűzoltószer-
kiállításból.

(Két képpel.)

I.

Petroleum-motor-fecskendő.

A múlt évben Münchenben a német tűzoltóságok szövetsége által tartott XIV-ik nagygyűlés alkalmával rendezett tűzoltószer-
kiállítás úgy terjedelmére, mint gazdagságára az eddigi ily alkal-
makkor rendezett hasonló kiállítá-
sokat nemcsak túlszárnyalta, ha-
nem az ott kiállított számos ujdonság által technikai szempontból is felülmulta.

A kiállítás helyéül a város által e célra átengedett 157 m. hosszú nagy vásárcsarnok szolgál, melyet a közepén egy 4 m. széles út két egyenlő részre osztott, mely részeket a német birodalom kis- és nagygyárosai zsu-
folásig megtöltötték a tűzoltók céljaira szolgáló mindennemű sze-
rek, szerkezetek és felszerelésekkel.

A kiállítók nagy száma közt C. D. Magirus, ulmi gyáros vívta ki az első-
séget és közérdeklődést, nemcsak legnagyobb collectiv kiállításával, hanem azért is, mivel a legtöbb és figyelemre méltó ujdonságot is ő mutatta be.

A kiállítási helyiség közepén az egész kiállítás díszítésének mintegy középpontját képezte a Magirus által kiállított 9 m. magas díszoszlop (lásd I ábra), mely azért is emli-

1. ábra.

tést érdemel, mert ez mint első kísérlet szolgált arra, hogy a tűzoltószer-kiállítás összelrendezésének művészi dísz kölcsönözzön. Az oszlop ezen célján teljesen megfelelt, úgy az általa keltett összbnyomás, mint díszes kiállítása által, a mennyeiben 4 oldala művészi kivitelű díszfelszerelésekkel, díszsisakok, tisztí díszbalták és kardokkal s jubileumi emléktárgyakkal stb. volt ékesítve. Az első oldalon voltak kiállítva a cégnek a különböző országokban és kiállításokon nyert érmei és oklevelei. Az oszlop négy sarkán kettenként a cég által készített különböző létráknak $\frac{1}{20}$ -ad nagyságban készített mintái állottak, míg az asztal lapján a gyár és készítményeinek számos fényképe, azon kívül Magirusnak 1850 óta irt tűzoltói szakművei, nemkülönben Joh. van der Hayde, a tömlő feltalálójának egy 1690-ben megjelent műve.

Az oszlop körül volt elhelyezve a cég által kiállított 25 drb nagy kocsi-fecskendő és 15 drb különböző kivitelű és nagyságu tololétra, váltakozva számtalan kisebb fecskendőkkel és egyéb, tűzoltói célokra szolgáló tárgyakkal.

Ezek között — mint elsőrendű ujdonság, mely a szakférfiak érdeklődését a legnagyobb mértékben felkeltötte — állt a Magirus által készített petroleum-motor-fecskendő, (2-ik ábra), mely a kiállítás 7

napos tartama alatt folytonosan működésben állott, s mely a kiállított gőz- és gázfecskendők közül egyedül lett vízzel működtetve bemutatva.

A petroleum-motor 8 lóerejű és egy szabályozóval van ellátva, mely a gép túlgyors járását a petroleum-tápszivattyú elzárása folytán megakadályozza. A mozgató munkahengerben a petroleumból nyert gázok gyors elégeése, illetve robbanása, vagyis az ez által keletkezett expanzió idézi elő. A dugattyúra ható nyomás, az ezzel összekötve levő tolattyú-rud által, a lendkerékkel ellátott forgató-tengelyre vitetik át, mely a mozgatót a szivattyú dugattyuinak adja át. A motor munkahengerének lehűtése a fecskendő által szállított víz része szolgál.

A motor 5 perc alatt működésbe hozható olyképen, ha a gázfejlesztőt a melegítő lámpával veres izzóvá hevítjük, a mi néhány pillanat alatt megtörténik s ekkor egy csap megnyitása által a petroleumot a gázfejlesztő előterébe bocsátjuk, azután a motort egy forgattyú által mozgásba hozzuk, minek folytán a robbanások bekövetkeznek és maguktól ismétlődve, a motor minden más beavatkozás nélkül tovább működik. A motor megállítása az által történik, ha a petroleum-tápszivattyút elzárjuk.

A motor-fecskendőnek működésbe hozatalára és működés közben való felügyeletére egy egyén elegendő. A motor működésbe hozatalára szükséges 5 percnyi idő annyira lényegtelennek mondható, mivel ezen idő jóformán nem elegendő, kivált nagyobb tömlővezetékek fektetésére, a legénységnek.

A szivattyú műszívó (vacuum) légüsttel, két függőleges munkahengerrel és négy könnyen hozzáférhető vízszintes elrendezésű szeleppel bír. A nyomó légüstön manometer van alkalmazva, mely rendszeres működésnél 5–6 légkörnyei nyomást mutat; 7 légkörnyei nyomásnál egy biztosító szelep nyílik ki, mely a víztöbbletet kiengedi.

Hogy a vízszállítás időközönként — a nélkül, hogy a motor működését is megállítani kelljen — megszüntethető legyen, erre nézve egy oly készülék van alkalmazva, melynek segítségével a víz a nyomótömlők helyett a szivótérbe vezethető vissza, a mi a tömlővezeték hosszabbítása vagy rövidítésével avagy elrepedt tömlő kiváltásánál fordulhat elő.

A teljesen vasból készült kocsit rugókon nyugszik, melyek rugózárakkal rögzíthetők. A kocsit lófogatra van berendezve, 3 lámpával és kerékfékkel is ellátva. A bakéles 3 egyénre való, alatta tömlő-motola van, megetté pedig szereláda.

A motor a kocsit derekán, a hátsó tengely előtt és a kocsi keret felett van szerelve, míg a szivattyú a tengely után, a kocsit hátulján és a keret alatt függ, úgy hogy a szívó- és nyomó-nyílás a kocsit hátulja felé nyílik. A szivótömlők a kocsit mindkét oldalán a kereten alkalmazott villákokban nyerne elhelyezést.

A motor-fecskendő szállítási képessége a legnagyobb követelményeknek is megfelel, a mennyiben a megejtett próbák alapján a gép mint vízszállító percenként 500 liter, óránként tehát 30,000 liter vizet szállít; sugár előállításnál

18—20 mm. szoporkával 40 méter, míg szoporkával 30 méter sugártáv éretett el. A fecskendő hét méter mélyen fekvő vízből is működik.

A működésre szükséges közönséges petroleum óránként 40 krba kerül.

Az egész kocsit és gépszerkezet hossza 3,25 m., szélessége 1,75 m. és magassága 2,20 m. Fel van szerelve: 4 darab 2 méteres szivótömlővel bekötött csavarokkal, 1 védpánttal ellátott vörösréz szivókosárral, 1 tömlőtartó kötéllel (kútkötél), 2 darab egyenként 3 m. gummival bélelt kender-tömlővel bekötött csavarokkal, 2 darab sugárcső, 5 szoporka, olajozó kanna, szivacs, zsirosdoboz, tisztító kefe, csavarkulcsok s egyéb szükséges szerszám. A teljesen felszerelt fecskendő ára 3000 frt. K.

II.

Vízszállító-hengerpár.

(2 ábrával.)

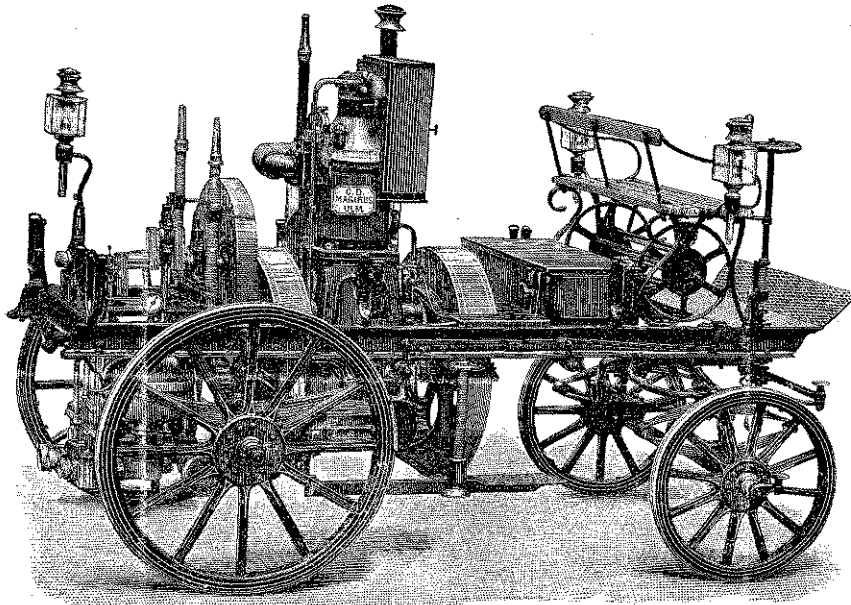
Vízszállító kender-tömlőjeink azon felszerelési részeket képezik, melyek szivattyúpróbák, jelképes és gyakorlati tá-

madásoknál, de főképen a különféle nemű kárteknő tüzeknél csak folyton igénybe vétetnek, igen terhes szolgáltatásokat végeznek s ezáltal alaposan megrongálódnak. Ezen tömlők összehajtott, száraz és tiszta állapotuktól, vízzé és bekevertté, és ismét szárazon s tisztán történő rendszeres összehajtásukig, igen sok — részint a különféle idők befolyásai, valamint ide s tova vonszoláson és más sok viszállyon vagy megcsigáztatáson mennek át.

A tömlők vízdagályos állapotban történő bármilyen módu összehajtás által is, a lég-

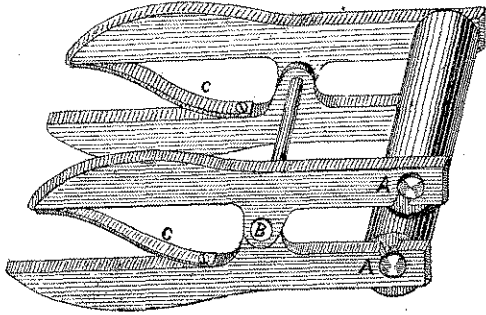
jobb s legalaposabban romolnak, mert, a vízzel telt állapota alatt, a tömlőszövetnek kender- vagy len-szálaí úgy-szólván dagadtakká lesznek, a szövetszálaí ekként közlelde érintkeznek s összesűrűsödnek, miáltal a tömlőtest törékeny merevvé változik.

Ha ilyen és ekképen merevvé lett kender-tömlőt a szövet vagyis test bármelyik helyén is össze akarjuk hajtani, úgy a hajtás által elkövetett éles sarokba való betöréssel azon szomorú tapasztalatra jutunk, hogy az élessé betört saroknak mindkét oldalú hatott szegletein, kender-szállátágulást, szálkihuzódást, avagy törésszerű szálszakítást követtünk el, a mivel tömlőnkét sérültté s beteggé tettük, ugyannyira, hogy első vagy másodszori használatnál szép új tömlőnk likacsos lesz s vizet fog szoporkázni; majd későbbben ágabogasan permetezni és végtére a magas víznyomásától a kikezdett likacsos helyen a víz magának csak mindig kiszökő tért fog tágitani, ezen víznyomás folytán a likacs lyukká surlódik ki, a sértett kenderszálaí pedig ki-rojtosodnak és tömlőszakadás vagy repedés következik be. Ezen bajon azonban segíthetünk azáltal, hogy a tömlőre még használatba vétele előtt, a tömlőnél valamikével bővebb tömlőkarmantyút húzunk, melyet szükség esetén a repedésre vagy lyukra vonunk elő, vagy hát fűzős

2. ábra.

nyílt karmantyút is erősíthetünk közé ideiglenesen szükségből, de megjegyzem itten, hogy mindez elősorolt műtétekkel csak ideiglenes szükségmunkát végzünk, és ezzel a kívánt célt korántsem érjük el, mert ha eme tömlőpántok bármelyike is volna a tömlő repedésén alkalmazva, mint-hogy már a két tömlővastagság lévén ikresülve, dagadt állapotban kitörés vagy szakadás nélkül nem fogjuk sarokba hajthatni, így hát a foltos helyet mellőzzük és tért adunk újabb helyek kitörése vagyis kilyukasztásának, miáltal a karmantyuzások annyira fel fognak szaporodni, hogy a

1. ábra.

tömlőjeink végig toldottak és foldottakká válnak, ugyanarra, hogy a lomtárba dobhatjuk és drága pénzünkön és idővesztés mellett vehetünk a tönkrement új tömlők helyett ismét csak új tömlőket. Ebből könnyen belátható, hogy a tömlőszövet és dagadt szálaiból a vizet még a tömlő összehajtása előtt feltétlenül kiszorítani kell, hogy így a tömlő puhábbá téve a veszélyes kilyukasztástól mentve legyen.

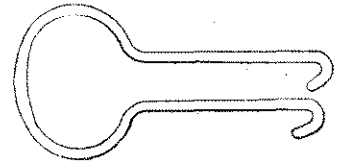
Miután eme műtét körül természetes kézi és ujjak általi kísérleteim, részint a kezujjak megmeredése, részint pedig a kimerülésig fárasztó és időtrábló görnyedező mély hajlongás miatt meghiusultak, elhatároztam magamat egy

olyan könnyen kezelhető kis gépet készíteni, mely által minden kínos fáradalom mellőzve és minden idővesztés megtagarítva, kívánt célunk pedig egész várásig elérve lesz.

Ezen gép az általam kombinált vizkiszorító-hengerpár, mely gépezet abban áll, hogy egy iker-pár 5—6 cm. vastag olyan mézga- (Gummi) hengert állítunk elő, melyek tömlőjeink lapos külső átmérőjénél 10 cm-terrel hosszabbak legyenek, és hogy a hengerek mindkét oldalai középeiből kinyúló öntött acéltengelykék végein és azoktól 7 cm-terrel beljebb is felforrasztott acélgűrűk legyenek, úgy hogy a tengelykék végei törzscsapokat képezzenek (A—A).

Ha most már ezen mindkét oldalú törzscsapárokat egy-egy darab a B tengelylyel összekötött s az 1-ső ábrában bemutatott félpersely pófakkal ellátott fogantyúkkal összefogjuk, melynek szárai között egy C jeggyel megjelölt erős acélrugany van megerősítve, melynek segítségével a szár összenyomása vagy széjjeleresztésével a félperselyes szorítópfák széjjelnyithatók és erősen összecukhatók, ugyanarra, hogy ha a hengerpárokat egymásra tesszük és a hengerek mindkét oldalú csaphelypárokra ilyen fogantyút alkalmazunk, úgy a hengerek összeszorítva a fogantyupófák közt, a fogantyszárak meghuzásával forgathatók, e célból még a fogantyút összetartó mindkét oldalon kiálló csapszegeire az itt bemutatott 2-ik ábra szerinti huzókat helyezük, melynek használata által a fogantyszárak érintetlenül maradnak.

Ezen gépet pillanat alatt működésbe tehetjük, s ha vele a vizet kiszorítottuk tömlőnkéből, isnét széjjel ereszt-hetjük.

2. ábra.

Harangi Ferencz,

mezőkövesdi Ö. T. szertárnok.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságának évi jelentése 1893. évről.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn van szerencsénk testületünknek mult 1893. évi működéséről szóló jelentésünket a t. közgyűlés elé terjeszteni, röviden jelezni kívánjuk, mikép a lefolyt évben is, hasonlóan az előbbi évekhez, minden törekvésünket különösen két fő-irányban érvényesíteni iparkodtunk. Testületünk tevékenysége ugyanis leginkább a kártűz kitörésének meggátlására és vész esetén ennek csökkentésére, az általános oltás- és mentésre szorított, de másrészt és lényeges gondunkat képezte a tűzoltóügynek fejlesztése és terjesztése.

Mindenek előtt tehát emberbaráti intézményünknek minél szélesebb körben való terjesztésére és a lehető legmagasabb fokra való emelésére irányult tevékenységünknek kell a t. közgyűlés becses figyelmét felhívunk. Az alapszabályaink által elének tűzött és magunkra önként elvállalt eme feladatunkat és kötelességünket pedig gyakorlómesterek kiküldése, országos tűzoltó-tiszti szaktanfolyam megtartása, a tűzoltás ügyének a budapesti állami polgári- és elemi tanítóképző-intézetben egész éven át rendszeres tanítása mellett különösen saját tagjainknak úgy elméleti, mint gyakorlati kiképztetése által óhajtottuk leginkább s lehető legjobban teljesíteni.

A lefolyt évben megtartott immár IV. országos tűzoltó-tanfolyamra vonatkozólag meg kell jegyeznünk, hogy az — habár a magunk részéről minden lehető elkövettünk, csakhogy azt minél kedvezőbb eredményűvé tehesük — eredményére nézve a résztvevők csekély száma miatt korántsem felelt meg a látogatása céljából szükségesnek vélt és általunk kellő időben meg is tett intézkedések után méltán hozzá fűzött reményünknek. Mert daczára annak, hogy a tanfolyam látogatására kibocsátott felhívásunkat a magyar országos tűzoltó-szövetség útján történt felterjesztésünk folytán a nagyméltósága belügyi miniszterium méltán megérdemlett kellő ajánlás mellett az összes hazai törvényhatóságoknak megküldte, a tanfolyamon való részvételi szándékukat írásban csak 24-en jelentették be; személyesen azonban már csak 18-an jelentkeztek. Ugyanezen felterjesztésünkben nyilvánított kérelmünk folytán a belügyi miniszter úr Önegyméltósága a tűzoltóintézmény iránt táplált előszeretetéről ismert gyulafalvai Bulyovszky Aladár belügyminiszteri titkár urat, testületünk alapító tagját és a korábbi három tanfolyam volt miniszteri biztosát küldte ki ezen tanfolyamhoz is miniszteri biztosul, ki ügyünk iránti szeretetének és meleg érdeklődésének ez alkalommal is bizonyítékát ada az által, hogy az egész tanfolyam ideje alatt az előadásokat és gyakorlatokat, valamint a képesítővizsgálatokat is mindvégig a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel kísérvén, annak erkölcsi értékét emelte és az előadói kar önértékét nem kis mértékben növelte.

A július 19-én 18 hallgatóval megkezdett tanfolyam augusztus 11-ig tartott; augusztus 9., 10. és 11-én tartottak írás- és szóbeli elméleti- és gyakorlati vizsgák.

Meg kell itt említenünk, miszerint a tanfolyam érdekében, az aziránti érdeklődés emelése és a hallgatók számának gyarapítása céljából jónak véltük a szakképzettségéről széles körben előnyösen ismerf Breuer Szilárd urat, a fő- és székvárosi tűzoltóság segédtisztját és testületünk volt szakaszparancsnokát is belevonni annak előadói karába, ki szíves volt ezen megbízást a legnagyobb készséggel magára vállalni, mely feladatának teljes mértékben meg is felelt. És megemlítendőnek tartjuk azt is, hogy a tanfolyam látogatottságának emelése érdekében 25 egyén részére ingyenes elszállásolásról is gondoskodtunk, mely kedvezményt 15-en vették igénybe.

E tanfolyam eredményeként jelezhetjük, hogy 4 tanfolyam-hallgató jeles, 6 jó, 6 kielégítő eredménnyel tiszt, 2 pedig altiszt minősítést nyert.

Elismerés és hála érzetével kell itt visszagondolnunk mindazokra, kik a tanfolyam körüli törekvéseinkben segítségünkre voltak. Hála köszönetet mondunk első sorban a Nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszter úrnak azon készséges támogatásért, melylyel a tanfolyam ügyét a törvényhatóságok figyelmébe és jóakaratába ajánlotta; köszönettel adózunk gyulafelelvi Bulyovszky Aladár miniszteri biztos úrnak a jelen tanfolyam iránt is tanusított buzgalmaért; köszönet-nyilvánításra vagyunk kötelezve a székes fővárosi tekintetes tanács iránt, mely a tanfolyam céljaira a Lipótczai polgári iskola egyik tanítási termét az előadásokra, egy másikat pedig 25 felszerelt ágygyal és egyéb szükséges berendezéssel együtt a hallgatók részére lakásul átengedni kegyeskedett, lehetővé tevén ezáltal részünkre tetemes költségmegtakarítást. Köszönetünket nyilvánítjuk továbbá a fő- és székvárosi tűzoltó-főparancsnokságnak készséges támogatásaiért, Geittner és Rausch, Tarnóczy, és Walsér Ferencz-féle részvénytársaság tűzoltószergyárak igazgatóságainak, hogy a tanfolyamhoz szükséges fecskendőket rendelkezésünkre bocsájtani, és ugyanazoknak, valamint a Ganz- és társa waggongyár igazgatóságának, hogy tanfolyam-hallgatóinkat ismereteik bővítése céljából tett látogatásaink alkalmával gyártelepeiken szívélyesen fogadni és készséggel kalauzolni szíveskedtek; nemkülönben köszönetet mondunk a magyar kir. operaház műszaki főnökének, ki az opera berendezésének tanulmányozását készséggel megengedvén, tanfolyam-hallgatóink ismereteinek gyarapítására irányuló törekvéseinket hathatósan támogatta.

A tűzoltó-ügy fejlesztésére irányuló törekvéseinket azonban a tanfolyam megtartása mellett még azáltal is érvényesíteni iparkodtunk, hogy a hozzánk forduló vidéki tűzoltó-testületek begyakorlás- és elméleti kitanítása céljából gyakorlómestereket küldtünk ki a lefolyt évben is. Így Szidanits Ferencz oszt. parancsnok a baltai önkéntes tűzoltó-testületet a nyári vasárnapokon tanította, Tomcsányi Béla szakasz-parancsnok a galántai járás községeinek kiküldöttjeivel Galántán, Christe Lóránd szakaszparancsnok pedig Nagybányán az ottani önkéntes és a bányakincstári tűzoltósággal végezte a begyakorlás munkálatait, míg Kálmán Géza szakaszparancsnok és Köhler István szivattyumester Eperjesen a sárosmegyei községek tűzoltóival tartottak szaktanfolyamot.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszteriumnak 1892. évi márczius 23-án 49745/91. sz. a. kélt rendeletével elrendelte a tűzoltás ismereteinek a tanítóképző-intézetekben való tanítását. Ennek folytán dr. Szily József főparancsnok-helyettes és Szidanits Ferencz osztályparancsnok magukra vállalván e tiszteket, a tanév minden vasárnapján kimentek a budapesti állami polgári és elemi tanítóképző-intézetbe, hol elméleti előadásaikat 83 tanító-jelölt hallgatta, ugyanazok az intézet udvarán az oda vite-

tett fecskendővel a szivattyu-szerelési, a fővárosi gyakorlótéren pedig a mászó gyakorlatokat végezték. A tanév végén megejtett vizsgálatokon az intézet igazgatója és a fővárosi tanfelügyelő is megjelentek s azokat végighallgatták, melyek után 80 tanító-jelölt látogatási igazolványt, kik közül az év végén az intézetből kilépő 18-an képesítő-bizonyítványt kaptak. Az intézet igazgatósága e tanfolyam megtartása feletti meglegedésének jeléül a parancsnoksághoz intézett átiratban a legmelegebb hangu köszönetét fejezi ki.

Ezzel kapcsolatban jelentjük, hogy a folyó iskolai évben is folynak tűzoltói előadások a tanítóképző-intézetben, melyeknek megtartására Szidanits Ferencz osztályparancsnok volt szíves vállalkozni, Geittner és Rausch tűzoltószergyár igazgatósága pedig a szükséges fecskendőt a legnagyobb készséggel átengedni.

Határtalan szeretet s ragaszkodásunk parancsolta s lojális kötelességünket véltük teljesíteni, midőn a köztisztletben álló s a magyarok rajongó szeretetétől környezett ő császári és apostoli kir. fensége József főherczeg urat, kinek legmagasabb személyében tiszteletbeli főparancsnokunkat is tisztelhetni szerencsések vagyunk, úgy az évforduló alkalmából, valamint Ő fenségének születése 60-ik és honvédfőparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából hódolat-teljesen üdvözöltük. És Ő fensége kegyes volt hódolatunk eme nyilvánításait nemcsak fogadni, de azokat mindannyiszor igen megleghangu legmagasabb válaszára is a legkegyelmesebben méltatni.

Táviratilag üdvözöltük még a lefolyt évben a fumei önkéntes tűzoltó-testület 7000-ik éji őrsége, a verseczi és belovári önk. tűzoltó-testületeket 20, és a kőszegit 25 éves fennállásuknak évfordulója alkalmával.

Testületünket képviseltettük a magyar országos tűzoltó-szövetségnek Szabadkán augusztus 12—16-áig megtartott XI. közgyűlésén, a szabadkai önkéntes tűzoltó-testületnek augusztus 13-iki zászlószentelési ünnepén 9 parancsnok és 24 legénységi állományu tűzoltóval, valamint Hérman Ödön osztály-parancsnok által a soroksári önk. tűzoltó-testületnek augusztus 6-án tartott zászlószentelésén. A hozzánk intézett megkeresések folytán pedig rendfőntartás céljából kivonult testületünk a január 15-én rendezett jégünnepélyre és a május 20-án rendezett virágkorzóra a városligetbe, mely közreműködésünkért elismerő köszönetben részesült a testület.

Testületünknek a szabadkai közgyűlésen való képviseltetésére vonatkozó jelentésünk kapcsán fel kell említenünk, hogy a közgyűlés alkalmából augusztus 14-én rendezett tűzoltó-versenyen, ennek juryje testületünknek ítélte az első díjúl kitűzött és a bács-bodrogmegyei tűzoltó-szövetség által felajánlott ezüst serleget. És a midőn kijelentjük, hogy a verseny eredményét illetőleg mi arra előre is el voltunk készülve, elismeréssel és dicsérőleg kell megemlékeznünk a Szabadkára kiküldött legénységünkről, mely kitűnő magatartásával, kitartásával, illdelmes és komoly viseletével testületünk tekintélyét emelte.

A lefolyt év márczius 27-én tartott közgyűlésen hozott ama határozat végrehajtásáról, mely szerint tagjaink téli ruhával láttassanak el, kellőképen gondoskodva lett. Ezen ruha szállítására pályázatot hirdettünk, minek folytán 4 szállítótól érkeztek ajánlatok s ezek közül a legelőnyösebbnek talált Tiller Mór és Társa czéggé fogadtatván el, általa 100 órb téli nadrág és ugyanannyi kabátot (jász) készítettünk. Ugyanezen közgyűlés Halász Zsigmond őrparancsnokot, ki testületünknek huzamosb időn át szertárnoka és szakaszparancsnoka volt, testületünkből magánviszonyaira való tekintetből bejelentett kilépése alkalmával a testület körül annak idején szerzett érdemeinek elismeréseül tiszteletbeli szakaszparancsnokká választotta.

Testületi tagjaink szorgalmának elismeréseül, részben

pedig buzdításul a jövőre nézve, jutalmakat és kitüntetések is osztottunk ki azok között. Mint ügybuzgó és szorgalmas tagok a következők lettek kitüntetve: Zsigmond József csővezető 5 drb arany és elismerő oklevelet, Szabenyi Gyula mászó 4 drb arany és elismerő oklevelet és Bránovits Dezső csővezető 3 drb arany és elismerő oklevelet kapott.

És midőn évi jelentésünk kapcsán örömmel megemlékezünk ama körülményről, hogy a debreczeni önkéntes tűzoltó-testület gyulafalvai Bulyovszky Aladár parancsnoksági tagunkat tiszteletbeli főparancsnokává megválasztotta, sajnálat hangján kell megemlékeznünk Szeghő István volt parancsnoksági tagról, ki a debreczeni kir. ítélőtábla tanácselnökévé történt kinevezetése után kénytelen lévén lemondani ama folyton táplált reményéről, hogy idővel ismét visszajön a fővárosba, nálunk viselt eme tisztéről legnagyobb sajnálatunkra és lemondásának visszavonása céljából hozzá intézett kérésünk daczára is végleg lemondott.

Emberrársaink javára irányuló szolgálataink elismerésül a Concordia-malomban 1892. évi október 22-én volt tűznél való közreműködésünkért a biztosító társaságok által nyújtott összegből 50 frtnyi, és Lövy Dávid és fia upesti fűrészgár égésénél tett szolgálatainkért pedig a tulajdonos által felajánlott 30 frtnyi segélyben részesültünk, míg a Biehn János kispesti kátrány-gyár égésénél való közreműködésünket nyilvános köszönetnyilvánítás érte.

Bajtársainknak tartozó kegyeletünket lerovandók, testületünk tagjai a lefolyt évben is testületileg vonultak ki halottak napján a temetőbe, hol emlékbeszédek tartása mellett koszorut helyeztek Spetka János és Wagner Ferencz elhunyt bajtársaink sírjára. Igás Gábor, a magy. államasutak nyugati műhelye önk. tűzoltójának temetésén pedig szintén testületileg vettünk részt.

Egyes testületek és hatóságok vagy községek megkeresésére mindenkor készséggel állottunk azok szolgálataira. Többi között a parancsnokság egyes tagjai több alkalommal napokon át vettek részt a helybeli tűzoltószergyárakban készített fecskendők átvételekor megejtett próbákon.

Megemlékezünk itt még ez évi január hó 28-án tartott táncmulatságunkról is, mely erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt teljesen megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak.

A parancsnokság a lefolyt évben hozzáérkezett, valamint beléletünket illető ügyek elintézése végett 30 parancsnoksági és 2 fegyelmi bírósági ülést tartott, melyeken 417 határozatot hozott. Fegyelmi vétség miatt pedig Falk Sándor és Lóczy Béla mászókat, valamint Kuthy Lajos ujoncz-szivattyust a testületből kizárta. A titkári hivatalhoz összesen 323 ügyszer érkezett, melyekből 215 parancsnoksági üléseken, 108 pedig ülésen kívül nyert elintézés.

A hazai és külföldi szaklapok valamennyijét a lefolyt évben is járattuk; a testületünk kiadásában megjelenő „Tűzoltó Közlöny“-t pedig, mint a magyar országos tűzoltószövetség hivatalos közlönyét, a szövetség összes tagtestületeinek díjmentesen küldöttük szét. Megküldetett továbbá e lap ugyancsak díjmentesen az ország összes törvényhatóságainak a lefolyt évben is. Lapunk szerkesztésével Kálmán Géza szakaszparancsnok volt megbízva, míg Bárány N. Ernő főparancsnok a főszerkesztői tisztséggel bízott meg.

Betöltött szolgálati idejük után Gerber Béla orvos és Haluska János őrparancsnok a XV éves, Jobbágy Károly, Schwerth Frigyes őrparancsnokok a X éves, Tomcsányi Béla szakaszparancsnok, Lisznyai Elemér orvos, Ruff József őrparancsnokok, Branovics Dezső, Fink Konrád csővezetők és Tóth János mászó pedig az V éves szolgálati érem viselésére szereztek jogosultságot a lefolyt évben, kik közül azonban csak Haluska és Ruff őrparancsnokok

és Branovics és Fink csővezetők kapták meg a lefolyt évben az őket megillető szolgálati érmet, míg a többieknek adminisztrationalis nehézségek miatt csak a folyó évben lehetett azokat kiosztani.

Sikeresen kiállott elméleti és gyakorlati vizsgálataik alapján Endler Emánuel, Mihájlovs Gyula csővezetők, Szidanits Ferencz mászó és Zárda Antal törzskürtös őrparancsnokokká minősítették, Bundschuh Pál, Mihájlovs Gyula, Klein József, Saly Mátyás és Stern Henrik mászókat a csővezetői szolgálat teljesítésére alkalmasnak találván, az év folyamán csővezetőkké léptették elő.

Az év folyamán beléptünk a budapesti tűzoltó-testületek szövetségébe és 100 bejelentett taggal tagja volt a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetségének és a folyó évben pedig ugyancsak 100 taggal maradtunk meg ezen segélyalap kötelékében.

Saját segélyalapunkból 56 frtot adtunk ki a lefolyt évben a csak rövidebb ideig tartó keresetképtelen állapotba jutott bajtársainknak; az 1891. évi november 8-án Kispessten előfordult tűznél lábát törött Takács György mászó bajtársunk részére a bécsi „Kaiser-Jubileum-Stiftung stb.“ nevet viselő jótékony intézetnél 50 frtot, az E. M. Ált. B. T. által Ö Felsőgeik ezüst lakadalma emlékére letett alapítványból pedig 100 frtot mint egyszersmindenkori segélyt sikerült kieszközölnünk.

A testületi vagyon- és pénzkezelést illetőleg pedig utalunk a számvizsgáló bizottság beterjesztendő részletes jelentésére.

Éji őrseink naponként pontosan lettek megtartva, a tornaórákat pedig, melyeket ez évben is a téli hónapokon át hetenként kétszer Szidanits Ferencz osztályparancsnok vezetett, tagjaink szintén kellő buzgalommal látogattak.

Testületünk beléletének mozgalmas képét az alább következő statisztikai adatok tüntetik elő:

1892. évi december 31-én testületünknek 104 tagja volt; az 1893. év folyamán felvételre 9 volt és 32 új tag, összesen 41; ugy hogy a lefolyt évben összesen 145 működő tagja volt testületünknek. Ezek közül az év folyamán kilépett 31, töröltetett 18, kizáratott 3, összesen 52; az apadás tehát 11 volt úgy, hogy a tényleges létszám 1893. december 31-én 93 fő volt. Ezenkívül volt 14 tiszteletbeli, 2 alapító, 2 kedvelő és 11 pártoló tagja, míg a parancsnokságnak a nem működők sorából 2 tagja volt.

A működő tagok létszámában, — a legtöbb esetben a szolgálati idő folytonossága mellett — 23 évi szolgálati idővel van 2, 21-gyel 1, 19-czel 1, 18-czal 1, 15-tel 4, 13-mal 5, 12-vel 1, 11-gyel 1, 10-zel 3, 9-czel 3, 8-czal 3, 7-tel 1, 6-tal 4, 5-tel 6, 4-gyel 1, 3-mal 8, 2-vel 7, 1-gyel 17, 1 éven alul 24.

Polgári foglalkozásra nézve: bankigazgató 1, orvos 3, mérnök 2, építész 1, hivatalnok 7, tanár 3, tanító 1, gyáros 1, kereskedő 1, gépész 1, fényképész 1, gépmester 1, ezüstlemezelő 1, aranyműves 1, betűszedő 3, könyomdász 1, kőfaragó 1, könyvkötő 2, pallér 2, kőműves 3, asztalos 7, műszerész 1, kárpitos 4, lakatos 10, vasesztergályos 6, bádogos 8, szerelő 4, czipész 5, sarkantyús 3, szobafestő 2, egyéb foglalkozásu 6.

Rangfokozatra nézve: parancsnok és tisztviselő 16, őrparancsnok 15, csővezető 10, mászó 25, vizsgázott szivattyús 10, ujoncz szivattyús 17.

Az elmúlt évben 365 éjjeli őrseg tartatott, melyeken 104 tiszt és 3276 ember, vagyis összesen 3380 fő vett részt; átlag tehát egy őrsegre majdnem 10 ember jutott.

Kivonult az őrseg 23 esetben, riasztva lett 3 esetben, míg a tanfolyamhallgatók gyakorlataikról 4 esetben vonultak ki tüzesethez.

Az őrseg eltekintve a parancsnoksági ülések alkalmával történt ellenőrzéstől, 29 ízben volt felülvizsgálva.

Tüzesetknél testületünk 57 esetben volt képviselve;

jelen volt ezeknél 36 parancsnok és 368 ember, egy tüzesetnél átlag 1 parancsnok és 7 ember vett részt.

Az 57 tüzesethez szereink 27 esetben vonultak ki, míg 30 esetben azok a tűz színhelyén nem voltak.

Esti 6 órától reggeli 6 óráig esik 32, reggeli 6 órától esti 6 óráig 25 tüzeset.

E tüzesetek közül január hóban volt 5, februárban 8, márcziusban 3, áprilisban 7, májusban 5, júniusban 3, júliusban 5, augusztusban 5, szeptemberben 10, októberben 1, novemberben 4, decemberben 1 tüzeset.

Minőségre nézve volt tetőtűz 24, szobatűz 2, boltitűz 2, pinczetűz 7, műhelytűz 4, raktártűz 1, istálótűz 4, padlástűz 2, gerendatűz 2, félszertűz 1, fatelepégés 2, kazaltűz 2, szemétégés 1, végül 3 házomlás.

Az 57 tüzeset kerület és községenként a következőleg oszlik meg: az I. kerületre esik 3, a II-ra 3, a III-ra 1, a IV-re 4, az V-re 5, a VI-ra 1, a VII-re 7, a VIII-ra 14, a IX-re 11, a X-re 4; ezenkívül Ujpestre 1, Kispestre 1, míg a Soroksáron és Csepelben előfordult tüzesetekhez kivonult őrség a nagy távolság miatt a határon visszafordult.

A lefolyt évben a tanfolyamhallgatókkal tartottakat nem számítva, 28 gyakorlat tartott, melyeken résztvett 96 parancsnok és 857 ember, összesen tehát 953 testületi tag, úgy hogy egy gyakorlaton résztvett átlag 4 parancsnok és 31 ember. Ezen gyakorlatok közül 21 köz-, 1 szemle- és 6 vizsgagyakorlat volt.

A vizsgagyakorlatokon tanúsított képesség folytán őrpáncsnokká minősített 4, mászóvá 15, szivattyússá 16.

A téli vasárnapok délutánjain 8 előadás tartott, melyeken 16 parancsnok és 279 ember, vagyis összesen 295 fő vett részt, úgy hogy egy előadáson jelen volt átlag 2 parancsnok és 35 ember.

Testületünk szolgálati viszonyait illetőleg egyébként utalunk a legkisebb részletekre kiterjedő szolgálatvezetői évi jelentésre.

Ezekben előterjesztve röviden a lefolyt év nevezetesebb eseményeit, kérjük jelentésünk szives tudomásul vételét.

Kelt Budapesten, 1894. évi márczius hó 14.

A parancsnokság.

A nagykanizsai önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

A nagy-kanizsai önkéntes tűzoltó-testület 1894. évi január hó 28-án a testület helyiségében tartotta rendes évi közgyűlést.

Lengyel Lajos elnök a szép számban megjelent tagokat szívélyesen üdvözlőlvén, a közgyűlés fontos tárgyaira figyelmezteti s ezután a közgyűlést határozatképesnek kijelenti s azt megnyitja, egyszersmind a jegyzőkönyv hitelesítésére Vágner Károly és Bódis János urakat kérte fel.

Ezután Roming Lajos titkár olvasta fel a következő elnöki és főparancsnoki jelentést:

Testületünk ez évi működéséről számot adandó, jelentésünket a következőben van szerencsénk előterjeszteni.

Örömei tudatjuk, miszerint testületünk minden tagja a becsületszó és kézadás által tett fogadalmának az ügy felvirágzásához megkivántató buzgalommal tett eleget.

Úgy a tagok számának szaporodása, mint a szerek beszerzését illetőleg a lefolyt év a haladás esztendeje volt testületünk életében.

Az adminisztratívális ügyeket alapszabályaink értelmében a választmányi és parancsnoksági ülés intézvé; tartatott a lefolyt évben 1 rendes, 2 rendkívüli közgyűlés, 4 választmányi és 18 parancsnoksági ülés, melyeken 220 ügyszer nyert elintézés.

Tartatott az év folyamán 2 nagy gyakorlat, melyek közül az első, vagyis a tavaszi, városunk főterén iskola-

gyakorlattal egybekötve, a második, vagyis az őszi, a Honvéd-utczában vészjelre rohammal egybekötve, azonkívül 14 iskola-gyakorlat volt.

Az elmúlt évben 9 tüzeset fordult elő. Mely 9 esetben elégett 4 cserépszindelyes, 17 szalmafedeleles ház, 23 pajta, 17 istálló, 15 ól, 5 fakamara, 1 szalmakazal és 38 szekér széna: bentégett 2 tehén, 1 borjú és 3 drb disznó; 5 épület kivételével mind volt biztosítva. Az összes kár 15,264 frt. Működésben állott az önk. tűzoltóságon kívül a helyben állomásozó Ernő főherceg nevét viselő 48. gyalogezred valamint a m. kir. nagykanizsai 20. honvédszászlóalj legénysége, kik a tűzoltósággal karöltve, különösen április hó 23-án kiűtött tűzvézsnél, annak teljes eloltásáig, amely délután 2 órától éjjelután 1 óráig tartott, emberfeletti munkát végeztek. Működésben megsérült 1 tűzoltó és 1 polgártárs, ki ugyanis égési sebeiben néhány nap mulva meghalt.

Az év elején volt a testületnek 101 pártoló tagja; kilépett 3, belépett 4, marad az év végével 102.

Működő tag volt az év elején 99; kilépett 14, belépett 27, marad az év végével 112.

A kérielhetlen halál az elmúlt évben is szedte áldozatait a testület tagjai közül. Így az év folyamán elhalt tevékeny és buzgó pénztárnokunk Weismayer Mór, Szakonyi József választmányi és Horváth József működő tag, kik iránt a kegyelet adóját lerovandó, testületünk temetésükön testületileg megjelent.

Az év folyamán az őrtanyán mindennap rendes, azonkívül a színházban, valamint a circusban kellő számú jól ellenőrzött őrség volt jelen.

Szabadságoltatott 1—3 havi időre 16 tag.

Szolgálat-mulasztásért megintetett 16 tag.

Az országos tűzoltó-szövetség XI. rendes évi közgyűlésén, mely ez évben Szabadkán tartott, testületünket Knortzer György főparancsnok képviselte.

Ünnepélyes kivonulásban testületünk az úrnapi körmenet alkalmával vett részt.

Szolgálati éremre jogosultak az év végével 9-en és pedig 15 évesre Schável János, Kaizer József; 10 évesre Staab József, Metz János, Knobloch Frigyes, Németh József és László Lajos; 5 évesre Weiss József és Gáspár József.

Pénztári forgalmunk a következő:

A testületi pénztár összes bevétele 1658 frt 59 kr., kiadásai 1655 frt 33 kr., Marad pénzkészlet 3 frt 26 kr. A segély-alap összege kamattökésítés után felszaporodott 3039 frt 84 kr., kiadatott 27 frt 90 kr., 2 tag segélyezésére 27 frt., összesen 54 frt 90 kr., marad az év végével 2984 frt 94 kr. Felszerelési alap I—V. kerület 335 frt 18 kr., a VI—VII. kerület felszerelési alapja 57 frt 90 kr., összesen 393 frt 08 kr. A leltári vagyonérték 8919 frt 56 kr., úgy hogy az összes testületi vagyon 12,297 frt 58 kr. értéket képvisel.

Megemlítjük továbbá, hogy a testület részére az év folyamán 100 méter kendertömlő, 13 szivattyusi balta szíjjal, 12 darab mászó-, 6 darab szivattyusi csákó, 5 pár rohamszija, a testületi zenekar részére 8 emberre vonós hangszer, 2 czintányér és 1 drb kürt, összesen 389 frt 32 krajczáron szereztetett be; tudatjuk továbbá, hogy a nyomó-szerkezettel bíró fecskendő szívó és nyomó szerkezetűvé 274 frtért alakítottuk át, mely által egy fontos és igen használható gépet nyertünk.

Testületünk beléletére vonatkozólag e helyütt még megemlítjük, hogy a múlt év folyamán a helyben állomásozó 48. Ernő gyalogezred legénysége és a m. kir. nagy-kanizsai 20. honvédszászlóalj legénysége a tűzoltói működésben szakszerűleg testületünk főparancsnoka által hetenkint a szombat délutáni órákban kiképeztetett.

Az évi jelentés tudomásul vétele után előterjesztett a számvizsgáló bizottságnak az évi számadásokra vonat-

kozó jelentése, melynek alapján a pénztárnoknak a felmentvény megadatott.

A költségelőirányzat 1894. évre 1557 frt bevétellel és ugyanily összegű kiadással elfogadtatott.

Knortzer György főparancsnok egy mentő-osztály felállítására tett javaslatot, indokolván annak ugy tűz, mint egyéb vész esetén czélszerű voltát; a közgyűlés a javaslatot elvben elfogadta s megbizta a parancsnokságot a szolgálati szabályzat kidolgozására.

Ezután a szolgálati érmek lettek kiosztva illetve felítve a főparancsnok által az arra jogosultaknak. XV éves érmet kapott: *Schável János* és *Kaizer József*. X éves: *Staab József*, *Metz János*, *Knobloch Frigyes*, *Németh József* és *László Lajos*. V éves: *Gáspár József* és *Weisz József*.

Ennek megtörténtével az üresedésben levő szakaszparancsnoki állások töltettek be, melyekre *Morandini Román* és *Brück Sándor* egyhangulag választattak meg. Ezzel a tárgysorozat kimerítettén elnök a közgyűlést bezárta.

A fityeházai önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése.

A fityeházai önkéntes tűzoltó-testület január 21-én tartotta rendes évi közgyűlését, melyen jelen voltak Knortzer György elnök, Vlári István titkár és a működő tagok összessége.

I. Elnök a jelenlevőket üdvözlőlvén, a gyűlést határozatképesnek kimondja és azt megnyitja.

2. Az elnöki és főparancsnoki jelentésen lévén a sor, azokat a jelenlevők örvendetes tudomásul veszik és levéltárban elhelyezni rendelik.

3. Beterjesztetett az 1893. évi zárszámadás, mely szerint 271 frt bevétellel szemben 248 frt 90 kr. kiadás állván, 22 frt 10 kr. pénztári maradvány mutatkozik, mely ifju Fesselhofer József és Csondor János által felülvizsgáltván, helyesnek találtatott s e szerint a felmentvény a pénztárnoknak megadatott.

4. Beterjesztetett az 1894. évi költségvetés, mely 123 frt 09 kr. bevétel és 114 frt kiadás előirányzattal elfogadtatott.

5. A betérjesztett panaszt s különösen a körjegyzői állás került betöltés alá.

Ezen mászóparancsnoki állásra egyhangulag Takács János választott meg.

6. Az indítványok sorában a testület összes tagjai által azon panasz emeltetik, hogy a körjegyző a helyett, hogy az intézményt hivatásból kifolyólag támogatná, ellenkezőleg a haladásban gátolja s különösen a zenekar kiképzését azon megokolással, hogy ezen célra sem az iskola, sem a szerház használata meg nem engedtetik — akadályozza.

A betérjesztett panaszt s különösen a körjegyzőtől nem várt eljárást a közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul s megbizza az elnökséget, hogy hasonló eljárások megszüntetése végett a kellő lépéseket tegye meg.

Egyéb tárgy nem lévén, miután előbb még a jegyzőkönyv hitelesítésére ifj. Fesselhofer József és Csondor János kiküldettek, elnök az ülést bezárta.

H I R E K.

Meghívó.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület évi rendes közgyűlését f. évi április hó 8-án, délután 3 órakor, tartja a belvárosi főreáliskola tantermében (IV., Reáltanoda u.) melyre a testület alapító, tiszteletbeli, pártoló, kedvelő és működő tagjai meghívotnak.

A parancsnokság.

Királyi adományok. Ő cs. és ap. kir. Felsege Vámos község tűzkárosult lakosai segélyezésére 400, Vanyola község tűzkárosultjainak pedig 200 frtot méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni.

Kitüntetések. Ő Felsege megengedte, hogy Libits Adolf kir. tanácsos, József főherczeg Ő fenségének uradalmi főigazgatója, az alcsuthi önkéntes tűzoltó-szakasz volt parancsnoka, a bajor kir. Szent-Mihály érdemrend II. osztályu jelvényét,

Dr. Károly Antal kir. tanácsos, vasvármegye alispánja és a vasvármegyei tűzoltó-szövetség elnöke pedig a III. osztályu porosz királyi koronarendet elfogadhassa és viselhesse.

Adomány. A szeged-csongrádi takarékpénztár a szegedi önkéntes tűzoltó-egylet javára 100 frtot adományozott.

Telefonhálózat Aradvármegyében. Aradvármegye közgyűlésén a megyei telefonhálózat ügye is került tárgyalás alá. Szathmáry alispán javaslatot terjesztett elő a telefonhálózatra vonatkozólag. Az állam a terv szerint a telefonhálózatnál az összes költségeknek mintegy felét fedezi, a megye közönsége 33,800 frt hozzájárulási költséget fizet. A hét fő telefon-vonal: I. Arad—Pécska—Szemlak. II. Arad—Kurtics—Sóköháza—Elek. III. Arad—Szent-Anna—Simán—Kis-Jenő. IV. Arad—Szent-Anna—Világos—Pankota—Boros-Jenő—Csermő. V. Arad—Gyorok—Világos—Ternova—Silingyia—Tauc. VI. Arad—Borosjenő—Borossébes—Gurahonc—Halmágy. VII. Arad—Paulis—Radna—Berzova—Soborsin. E hét fő vonal főbb állomásairól — és pedig rendszerint a főszoigabirói székhelyekről — ágaznak ki a

többi községbe vezetett mellékvonalak. Az alispán javaslatba hozta, hogy a vármegyei székhelyvel köttessék össze minden járási székhely; a járási székhelyekkel pedig minden jegyzőszékhelyvel és posta-állomással bíró község. A javaslatot a közgyűlés elfogadta.

Az 1893-dik évben Szabadka szab. kir. város területén előfordult tüzesetek statisztikai és a szabadkai hivatásos tűzoltóság tevékenységi kimutatása. Az elmúlt 1893. évben a városi tűzoltó-parancsnokság iktatójába beérkezett és elintéztetett 1040 ügydarab, összesen volt 91 tüzeset. Az ebből származott összes kár kitett 25,061 forintot, biztosítva volt 10,088 forintnyi érték, nem volt biztosítva 10,493 frtnyi érték. A tűznemek fajai szerint: volt 37 tetőtűz, 26 kazaltűz, 7 szobatűz, 17 kéménytűz, 2 boltitűz, 1 pinczetűz, 1 erdőtűz és 1 gerendatűz. Legtöbb tüzeset márczius havában (18), legkevesebb november hóban (2) volt. Összgyakorlat 46 esetben lett megtartva, gyakorlatképpen riasztva lett a városi tűzország 9 esetben, vaktüzilárma folytán kivonult 12 esetben, tehát összesen kivonult 113 esetben.

A pécsi önkéntes tűzoltóság reorganizálása. A városi közgyűlési teremben e hó 4-én vasárnap délután a felvételi bizottság, *Reeh György* alkapitány mint tűzoltó főparancsnok elnöklete alatt 42-öt talált alkalmasnak és vett fel a tűzoltó-testület tagjai közé, a kikkel csak nyert a tűzoltó-testület, mivel ezek más városokban már működtek. Az alapszabályokat a budapesti önkéntes tűzoltó-testület alapszabályainak mintájára készíti el a parancsnokság. Föl fogják hívni a gyártulajdonosokat, hogy járuljanak hozzá az intézményhez olyanformán, hogy 3—4 állandó munkást léptessenek be a testületbe. A szerelvényeket részben tataroztatni fogják, részint újból beszerzik. Miután pedig a tűzoltó-budget nagyon kevés, a tanácsot megkeresik, hogy az évi összeget, mely a fizetésekön kívül nem haladja meg a 800 frtot, emelje fel. A jövedelem fokozására minél több pártoló tagot fognak szerezni. Megkeresik továbbá a tanácsot az iránt, hogy tűzoltó-torony építtessék, a mely célra legalkalmasabb volna a marhavásár-tér azon helye, amelyen

a régi tűzoltó-torony állott. Ha a 42 belépett önkéntes tűzoltóhoz hozzá számítjuk a 8 állandó tűzoltót s 6 parancsnokot: Pécs város tűzorsége ezidőszent 56 tagból áll.

Tűzoltóság a diósgyőri vasgyárban. A diósgyőri vasgyárban rendszeres tűzoltóságot szerveznek. Az igazgatóság nemcsak az oltószerekkel való teljes felszerelést, hanem az egyenruhákat is szolgáltatja. Főparancsnok Fleischmann Győző főmérnök lesz. A csapat létszáma lesz: 1 főparancsnok, 2 alparancsnok, 2 osztályparancsnok, 7 szakaszparancsnok, 8 őrparancsnok, 8 csővezető, 8 mászó és 131 legény; továbbá 1 karmester alatt 24 tagból álló zenekar. Ezen intézmény létesítése a városra nézve is előnyös, mert esetleges nagy tűzvész alkalmával a gyár közelsége folytán idejekorán jöhetnek segítségül a veszedelem elfojtására.

Leégett színház. *Homel* városkában, a mely a mohilevi kerületben van, az ott hat évvel ezelőtt épült színház leégett. A tűz esti fél 8 órakor, az előadás kezdete előtt ütött ki, egy petroleumos lámpa lezuhanása következtében. A közönségnek és a zenekari tagoknak sikerült, a felső-kabátjaik hátrahagyása után elmenekülni. A színház aztán minden díszletestől együtt elpusztult.

Kimutatás. A mező-kövesdi öntétes tűzoltó-testület által folyó év február 3-án rendezett táncmulatság alkalmával történt felülfizetések közlésére kérve, — fogadják ezúttal a nemesszivű adakozók a testület hálás köszönetét. — Barnay László Poroszló 4 frt 40 kr., dr. Roth Dezső 2 frt 40 kr., Morvay János 2 frt, Belányi Lajos Szemere 1 frt 40 kr., Kolo Jenő 1 frt 40 kr., Strélinger Vili 1 frt 40 kr., Horvátty Imre 1 frt 40 kr., dr. Ketezar Ákos 1 frt 40 k., Róth József 1 frt 40 kr., özv. Szokolóczkyné 1 frt 20 kr., Harangi Ferencz 1 frt, Tarbay Lajos 1 frt, Farkas József 1 frt, Hillinger Mór 1 frt, Schvarcz Albert 1 frt, Fierek Béla 1 frt, Zságer Jakab 1 frt, Herkel Ágoston 80 kr., Pongrácz Pál 80 kr., Kardos Sándor 60 kr., Szép Lajos 60 kr., Kis Imre 60 kr., Schvarcz Mór b. 60 kr., Pap Sándor 50 kr., Bárdosy Mihály Pard 40 kr., Murányi József 40 kr., Harajda András 40 kr., Tarbay Ede 40 kr., Pázmándy István 40. Schvarcz Geiza 40 kr., Spitz Dávid 40., Ninies Péter 40 kr., Okos Györgyné 40 kr., Harangi Gyula

40 kr., Ligetty Béla 40 kr., Kőszeghy Sándor 40 kr., Zsóry György 40 kr., Haász Jenő 40 kr., Barna József 40 kr., Harangi Vilmos 40 kr., Kostanszky József 40 kr., Ligetty Gyula 40 kr., Antóny Ágoston 40 kr., Szép László 40 kr., Borda Kálmán 40 kr., Egry Gynla 40 kr., dr. Ráczkevy József 40 kr., Balogh Béla 40 kr., Klein József 30 kr., Nagy Sándor 30 kr., Balogh József 20 kr., Sefkovicz Vilmos 20 kr., Molnár József 20 kr.,

Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

Hirdetések.

HERKE JÓZSEF

gombkötő-mester.

Budapest, VIII., Főherceg-Sándor-utca 30. sz.

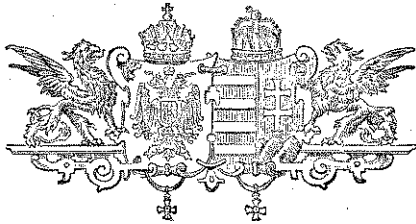
Ajánlja a tisztelt közönségnek mindennemű
kézi és gépi

✿ gombkötőmunkáit ✿

aranyból, ezüstből és teveszorból; díszpolgári-, katonai-,
tűzoltó és nemkülönb papi egyenruhákhoz a
legjobb anyagból. **Mérsékelt árak.**

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik meg.

Alapított 1816-ban.

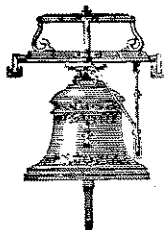
Hazánk legrégebb tűzoltószersz., szivattyu- és kút-gyára, harang- és ércöntödéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

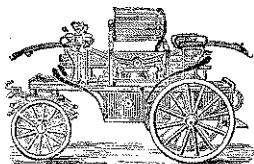
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szerceiket**, valamint kitűnő hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! ✱ Öt évi kezesség! ✱

Tűzoltó egyenruháknek való

kiváló minőségű

posztó-, daróc- és háromnyüstös

vászon-szövetet

nemkülönb

kész egyenruhákat

ajánl versenyt kizáró áron

D. Wassertrilling,

posztókereskedő

Boskovitzban, (Brünn mellett).

Minta kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Számos elismerés minden ország tűzoltóságaitól.

Kérelem! Megkeresés lehetőleg németül kéretik intéztetni.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD,

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.

Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, díszsisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztból valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kesztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

✿ Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivó-eszközök, érmek és rendjelek. ✿

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kivánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyczim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószerszám-gyár,

harang- és ércöntöde

részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít:

Tüzi fecskendőket gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket,

közégségi egységes vészvonatokat,

továbbá közégségi s a szerezendő tűzorségek részére kocsi- és mozdonyfecskendőket, vízfordó-kocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és kötelek tűzorségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utezaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, peczegődör és csatorna-tisztító gépeket légszivattyuval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomittatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkből hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

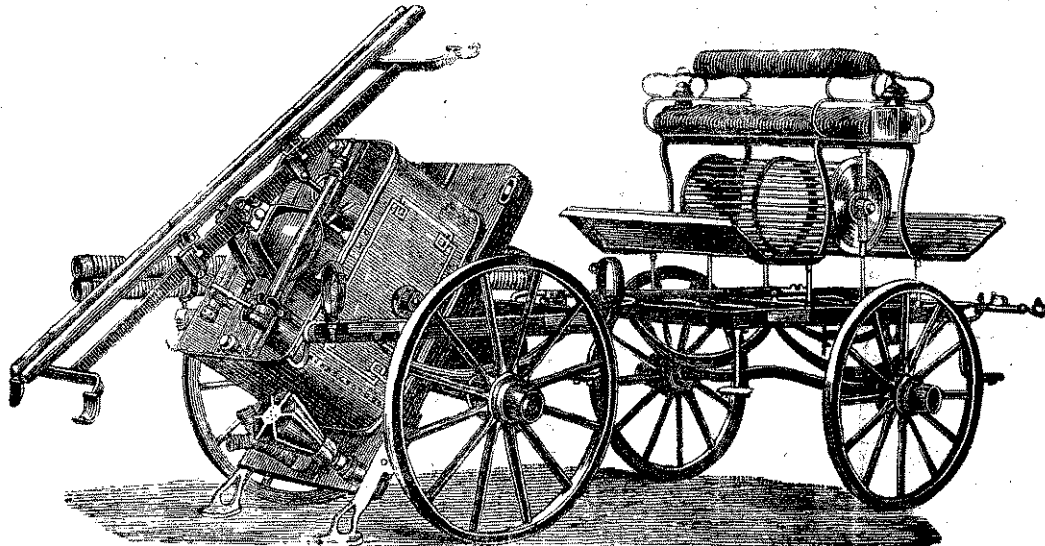
Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű
érmekkel kitüntetve.

GEITTNER ÉS RAUSCH

Központi üzlet: **Budapest, Andrásy-út 8.** Tűzoltószergyár: **Budapest, Nádor-utcza 46.**

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által
52,971/1873. és 6840/II. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőkínél csak ércszelepek s be-
csiszolt érczdugattyúk alkalmaztatnak.

Fecskendőkínél, saját új találmányainkon
fontos s czélszerű javításokat eszközöltünk.

Allandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányu szivattyuknak, ugymint:
tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsik, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű
mészga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mészgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkínél, saját új találmányainkon, fontos és czélszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab.
tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle
kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

**Mászó- és mentőszerek, tolétrák, mindennemű mászó-
és párkánylétrák a legkitünőbb fánemekből:**

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlő-
szállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tiszták és legénység számára
sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetű, még befecskendezésre is alkalmas **kutakat**
kiválóan szilárdan készítünk.

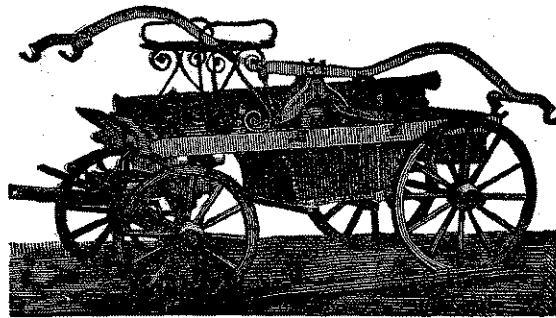
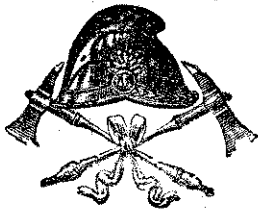
*A t. cz. egyleteknek, előjáróságoknak, községeknek, gyáraknak, szin-
házaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan
felszerelésére.*

**A budapesti országos kiállításon kitünő munkáért, kivitelképességért,
versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.**

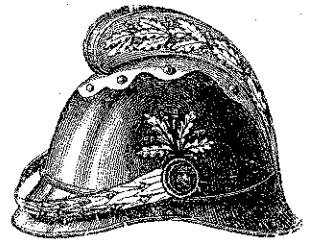
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁSI

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

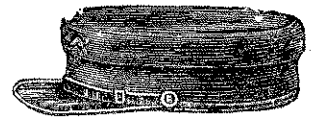
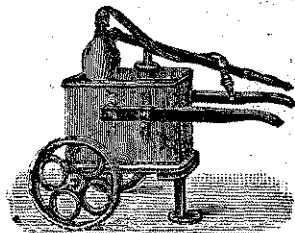

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

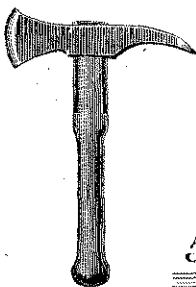
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb. nagyfalusi fecskendőt és 12. drb. targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt úgy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Konez Ármin s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk.
tűz. egyl. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

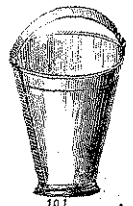
Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

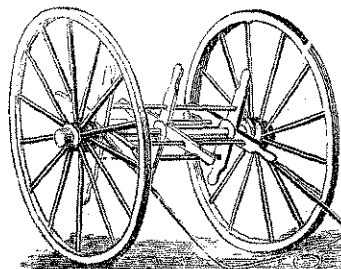
Szidanits Ferenc s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. I. sziv.
szak. parancsnoka.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:
Budapest, IV. kerület, Molnár-utca 26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben és vidéken egész évre 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 1 frt 20 kr.
Egyes példányok ára 20 kr.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK
a kiadóhivatal által legutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Titkár jelentése az elnökség működéséről. Kimutatások (I. II. III. IV.) Magy. orsz. tűzoltótestületek segélyező szövete. Alapszabály jóváhagyás. A sopronmegyei szöv. vál. jegyzőkönyve. — *Általános rész.* Tűzek helyszíni rajz felvételei Veszprémmegye tűzrendészeti szabályrendelete. — *Technikai rész.* A müncheni tűzoltószerkiállításról. Magirus forgatható tolólétrája. (7 ábrával.) Nád- és szalmatető tűzek. — *Testületek köréből.* Az orsz. központi választmány ülése. A bajai önk. tűzoltó-testület közgyűlése. — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar országos tűzoltó szövetség.

109. szám.

1894.

Titkár jelentése az elnökség működéséről.

Tisztelt választmány! A múlt évi augusztus hó 12-én tartott központi választmányi ülés, illetve az augusztus hó 14-én Szabadkán tartott XI. országos tűzoltó közgyűlés óta az elnökség által kifejtett ténykedésről van szerencsém jelentésemet a következőkben előterjeszteni:

Ismeretes tény, hogy a'apszabályainkat a szabadkai közgyűlésen beható változtatásoknak vetettük alá, oly változtatásoknak, melyeknek elfogadásával szövetségünk tevékenysége az eddiginél sokkalta nagyobb mértékben érvényesülhetne.

Az alapszabály-tervezetet az elnökség annak idején fel is terjesztette, azonban sajnálatunkra, a jóváhagyás késett. Napról-napra vártuk a nmélt. belügyminiszterium intézkedését s e várakozás, e bizonytalanság bizony-bizony bénítólag hatott működésünkre, mert oly nagymérvű átalakulások előtt, mint a milyeneknek az alapszabály-tervezet jóváhagyása esetén eléje nézünk, nem lett volna kívánatos semmilyen nagyobb aktióba belebocsátkozni, mert ezzel, ha pillanatnyi előnyököt el is érhattünk volna, a jövőre vonatkozólag valószínűleg csak zavarokra adhatott volna alkalmat. Nagy megütközéssel vettük híret annak, hogy a vasvármegyei szövetség egy a nmélt. belügyminiszteriumhoz intézett felterjesztésében alapszabály-tervezetünket megtámadta, tette pedig ezt úgy, hogy arról az orsz. szövetség előzőleg mit se tudott, a mi bizonyára felettes forumának még a jelenben is mellőzésére mutat.

Alapszabály-tervezetünket a nmélt. belügyminiszterium végre múlt hó 12-én leküldötte a czélból, hogy Budapest székes főváros tanácsa által tett észrevételekre, valamint a vasvármegyei szövetség felterjesztésére vonatkozólag ellen-észrevételeinket tegyünk meg. Pillanatnyilag sem késtünk e tekintetbeni kötelezettségünknek megfelelni, s elkészítvén a felterjesztést, azt a hivatalos úton való expedálás helyett

múlt hó 24-én egy az alelnök úr vezetése alatt dr. Óváry Ferencz és Ámon Ede orsz. képviselőkből álló küldöttség személyesen nyújtotta át a megfelelő felvilágosítások kíséretében az országházban Hieronymi Károly belügyminiszter ő nagyméltóságának, ki is a fölterjesztésben foglaltaknak lehető figyelembe vételét kilátásba helyezte.

Legmagasabb védnökünk, József főherczeg Ő Fensége az elmúlt év december havában ülte meg honvéd főparancsnokságának 25 éves fordulóját, mely alkalmából nem késtünk mi is a szövetség nevében hódolatteljes üdvözlötünket feliratilag nyilvánítani. Feliratunkra Ő Fensége imént előterjesztett kegyes leiratban válaszolt.

A lefolyt idő alatt tevékenységünk legnagyobb részét a nmélt. belügyminiszteriumtól leküldött ügyiratok véleményezésére vette igénybe.

A közgyűlés óta eddigelé 27 vélemény adatott be, melyeket rövid kivonatban a következőkben ismertetünk:

1. A veszprémmegyei tűzoltó-szövetség alapszabályai megjegyzés nélkül jóváhagyásra ajánlottak s azóta 81,378. sz. a. jóvá is hagyattak.

2. Zalavármegye felebbezésekkel megtámadott tűzrendészeti szabályrendeletére kénytelenek voltunk a felebbezésekben előadottak nagy részét figyelembe vétel végett ajánlani.

Maga az egész szabályrendelet felette rendszertelen és felületes, sőt a tűzrendészeti kormányrendelettel sok tekintetben ellenkező intézkedéseket tartalmazott. Így a tűzoltásra való kötelezettségeket a 20—50 évekre állapította meg, tűzoltó-kerületeket alakított, melyek községeiben a kormányrendeletben előírtaknál kisebb méretű fecskendőket kívánt beszereztetni. A kerületi tűzrendőri bizottságokban a tűzoltóparancsnoknak helyet nem adott stb. Ezekon kívül javaslatot tettünk a takarmányfélék beraktározásának korlátozása, a vizszállításnak biztosítása, a megváltási díjnak az adóalaphoz viszonyított megváltása, a köteles tűzoltók részére szolgáló szolgálati szabályzat megállapítása tárgyában stb., valamint az iránt, hogy a vármegyei szövetség elnöke a törvényhatósági bizottságnak, a testületek

főparancsnokai pedig a községi képviselőtestületeknek tagjai legyenek.

3. Fogarasvármegye tűzoltószerek beszerzése tárgyában készített árlejtési hirdetménytervezetre nézve javaslatot tettünk a szállítandó fecskendők és azok felszereléseinek pontos leírásával, valamint az iránt, hogy az ajánlatot tevő gyárosok mintáikat ne rajzban, hanem természetben tartozzanak bemutatni.

4. Ungvármegye törvényhatóságának kérelme a vármegyei tűzoltóparancsnokoknak államköltségen leendő kiképztetése tárgyában fontosságánál fogva a mai ülés napirendjére tűzetett ki.

5. A nyitra vármegyei tűzoltó-szövetség alapszabályai megjegyzés nélkül jóváhagyásra ajánlottak s 81,452. sz. a. jóvá is hagyattak.

6. Ungvár r. t. város tűzrendészeti szabályrendeletére javaslatba hoztuk, hogy a tűzoltói kötelezettség ne csak a 25—30, hanem a kormányrendelet értelmében is a 20—40 éves férfiakosokra nézve állapíttassék meg, csakis így lehetvén remény arra nézve, hogy megfelelő számú tűzoltócsapat mellett a tűzoltói alap is növekedni fog a befolyó megváltási díjakból.

7. Abauj-Tornavármegye tűzrendészeti szabályrendeletében a takarmányfélék czélszerűbb elhelyezésére nézve tettünk javaslatot.

8. Szilágyvármegyei szilágynagyfalusi lakosok felebbezése tárgyában a kényszertűzoltói szolgálat ellen, tekintettel arra, hogy a községi előljáróság intézkedései a kormányrendelet alapján állottak, a felebbezést elutasítandónak vélelmeztük.

9. Komárom sz. kir. város tűzrendészeti szabályrendeletében a takarmányfélék elhelyezésére szolgáló czélszerűbb intézkedések mellett javaslat tétetett a kapitányviznek és a kongatásnak megfelelőbb megállapítása iránt, a tűzoltásnak és vízfordításnak fogadott napszámok és fuvarosok helyett a tűzoltói kötelezettségnek általános kimondása, valamint az iránt, hogy a tűzoltóparancsnok a tűzoltásra vonatkozó intézkedéseiben teljesen független, de felelős legyen, s ne engedessék meg, hogy a rendőrkapitány a technikai vezetésbe beleavatkozzék, végül az iránt, hogy a tűzoltóparancsnok a tűzvizsgálatokhoz mindenkor meghívassék.

10. Pápa város tűzrendészeti szabályrendeletére javaslat tétetett a takarmányfélék elhelyezése, a kapitányviznek, az egyes házaknál szükségelt tűzoltószereknek, arányosabb megváltási díjaknak megállapítása iránt, valamint az iránt, hogy a rendőrkapitány a tűzoltás vezetésében ne avatkozhassék a tűzoltóparancsnok dolgaiba.

11. Nagy-Károly város tűzrendészeti szabályrendeletében kifogásoltatott a takarmányfélék tervezett elhelyezése. Javaslat tétetett a fogatosoknak vízfordításra való kötelezése, a kötelezettek összeírása, az őrszolgálatnak teljesítése, a váltásdíjaknak ne a használhatóság, hanem az adóalap szerinti kiszabása tárgyában, valamint az iránt, hogy a rendőrség és hatóság emberei ne avatkozhassanak az oltás technikai vezetésébe.

12. A bácsbodroghvármegyei tűzoltó-szövetség módosított alapszabályai megjegyzés nélkül jóváhagyásra ajánlottak.

13. Gyurkócsy István jászberényi lakos kőkádjára nézve azon vélemény terjesztetett elő, hogy azok felette nagy drágaságuknál (1 drb 200 literes teljes adómentesség mellett 60 frt), súlyos voltak, valamint a szállítási nehézségeknél fogva sem a kutakat nem pótolhatják, annál kevésbé, a hogy állítja, a fecskendőket.

(Folyt. köv.)

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

az 1894. márczius hó 16-ától, aprilis hó 16-ig terjedőleg.

I. Tagsági díjakat befizettek:

Az 1894. évre 6—6 frtot. Felső-Mindszent, Privigye, Kalocsa, Szarvas, Nyitra, Érsekújvár, Orosháza, Buziás, Brád, Franzdorf, Úszód, Gödöllő, Nagy-Enyed, Mohács, Ráczeke, Szeged, Soborsin és Heves. — Az 1893—1894. évekre 6—6, tehát összesen 12 frtot. Dombóvár, Dognácska, Temes-Rékás, Abaúj-Szántó, Szászvár, Szécsény, Mezőkövesd, Bajna, Pilis-Maróth, Marosvásárhely, Tállya, Brassó, Tolna, Magyar-Lápos, Tokaj és Pankota. — Az 1893. évre 6 frtot Radna. — Az 1892., 1893., 1894. évekre 6—6 frtot, összesen tehát 18 frtot. Salgótarjáni vasgyár, Budaörs, Soóvár és Orsova. — Veszprém az 1894. évre 3 frtot, Győr-Szent-Márton az 1891—1892. évekre 6 frtot. — Ezeket kivül a *sopronvármegyei szövetség* 42 testület után befizetett 126 frtot és pedig az 1894. évre 3—3 frtot a következő testületek után: Sopron, Ruszt, Kismarton, Büdöskút, Czinfalva, Oszlop, Lövő, Petőház és Felső-Pásztori; az 1893. évre 3—3 frtot a következők után: Medgyes, Pecsényéd, Savanyukút, Darázsfalva, Fehéregyház, Feketeváros, Lajta-Pordány, Lajta-Újfalu, Nagy-Höflány, Kis-Höflány, Okka, Szeleskút, Szent-Margit, Vimpác, Zarány, Szarvkő, Stoczing, Lorettó, Sércz, Szent-György, Szarazvám, Vulka-Pozdány, Chernelháza-Damonya, Csáford, első répczevidéki, Felső-Szopor, Loócs, Gógánfa-Egyházasfalu-Daszlifa, Felső-Álsó-Szakony-Gyalóka, Mihályi, Fertő-Szt.-Miklós, Veszvény és Szill-Sárkány.

A *fehértvármegyei szövetség* 56 testület után az 1894. évre 3—3, összesen 168 frtot a következő testületek után: Alcsúth, Ágnes-forrás, Adony, Alap, Aba, Bicske, Bakony-Sárkány, Baracska, Bodajk, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Csőszer, Csurgó, Czece, Diósd, Ercsi, Etyek, Felcsúth, Felmayer-gyár, Füle, Gánth, Gyúró, Kápolnás-Nyék, Kálóz, Kis-Keszi, Lovasberény, Martonvásár, Moór, Magyar-Almás, Nagy-Láng, Nagy-Perkáta, Nádasd-Ladány, Nadap, Pázmánd, Pátka, Pákoz, Polgárdi, Ráczeresztúr, Ráczalmas, Sárosd, Sárkeresztúr, Soponya, Sukoró, Sósokút, Székesfejérvár, Szabad-Battyán, Tordas, Tárnok, Tács, Vaál, Vereb, Velence, Vajta, Veleg és Zámoly.

A *zalavármegyei szövetség* 9 testület után összesen 42 frtot, és pedig az 1894. évre Csáktornya, Fityeháza, Nagy-Kanizsa, Zala-Istvánd, Galambók és Szöptök; az 1893. évre Mura-Csány és Kis-Komárom; az 1889—1894. évekre Tapolca után. = Összesen 148 testület befizetett 723 frtot, míg az év elejétől 185 testület után tagsági díjakból befolyt összesen 981 frt.

II. Új tagtestületként belépett:

Felső-Mindszent (Baranyam.). A sopronvármegyei szövetség útján az 1893. évtől kezdődőleg: Medgyes, Csáford, Gógánfa-Egyházasfalu-Dasztifalu, az 1894. évtől pedig Felső-Pásztori.

A zalavármegyei szövetség útján újból felvétetett Tapolca. = Összesen 6.

Az év elejétől eddig belépett összesen 12 testület.

III. Gyakorló szabályzatot vettek:

Németh Ferencz, Hosszuszeg I, Komárom II, Magyar-Óvár 6 drbot = 18 drb.

Az év elejétől eladatott összesen: 331 drb.

IV. Szolgálati érmet kaptak:

Moson-Szt.-Péter: V éves érmet: Hautzinger Pál, Hautzinger József, Böhm Pál, Schmiecht József, I. Winkler József, Wachtler József, Sobotka Rudolf, Pöltzer István, Jakovitsch János, Wutzinger József, Wennes Márton, Pöltzer Pál, Weiss András, II. Winkler József, Maier József, Lang Mihály, Hutflesz Pál, Roth István, Láng József, Knotz József, Kaltneker János, Bacher József, Nyerges Lőrincz, Gspangl Pál, Kranner János, Róth József, Harrer János és Knotz Mihály.

Nagy-Sóos: V éves érmet: Kámán Mihály, Mikó István, Horváth Mihály, Szilvássy István, Ferkis Sándor, Sulyok József, Rug József, Bezzay János, Hódossy István, Horváth Sándor, Szalai Torma János, Kálló Sándor, Ferkis József, Párizs István, Bognár István, Ifj. Nagy József, Torma Ferencz, Torma János, Kardos József, Mayer Lajos, Deák Sándor, ifj. Farkas József, Tóth József, Deák Antal, Rogács József, Deák József, Németh Peti József, Beödy Ferencz, Németh Lajos, Farkas József, Szijjártó István József, Mikó Kardos Pál, Tóth István, Pócza József, Farkas József, Solyomossy Ödön és Balogh István.

Brád: X éves érmet: id. Hergesheimer Lajos, Irodenka László, Hosszu Ferencz, German Miklós, Seres Árpád, ifj. Hergesheimer Lajos, Csófflika Péter, Komáromy Ödön. — V éves érmet: Strasser Ede, Bartha János és László Antal.

Farád: X éves érmet: Farkas Dénes, Kovács Zsigmond, Bán József, Szabó József, Bán László, Szilvássy Sándor, László István, Németh István, Nagy Pál és Kózel Lipót. — V éves érmet: Németh Gyula, Székely Imre, Eöry Gábor, Német János, Horváth Gábor, Nagy Gábor asztalos, Babos László, Gere József és Nagy Gábor csizmadia.

Bács: V éves érmet: Pavlicsek Imre, Menrath Antal, Schwager József, Bader Ferencz és Hehn Lőrincz.

Sárkeresztúr: V éves érmet: Bodri János, Nagy Gusztáv, László Ferencz, Nagy Rudolf, Boda János, Kohn Mór, Horváth Mihály, Szinger Mór, Kalló János, Nagy Mihály és Báté István.

Hat testületnek kiadatott: 18 drb X és 93 drb V éves szolgálati érem. Az év elejétől 16 testületnek kiadatott összesen: 7 drb XV, 55 drb X és 127 drb V éves szolgálati érem.

Magyarországi tűzoltó-testületek segélyező szövetsége.

Az 1894. évre folytatólagosan beléptek és tagsági díjajukat befizették:

Kalocsa	81 tag után befizetett	24.30
Lajtafalu	25 « « «	7.50
Léva	50 « « «	15.—
Trencsén	97 « « «	29.10
Heves	55 « « «	16.50
Mándok (utólag)	1 « « «	—30

Összesen 6 testület 309 tag után befizetett . . . 92.70
Az év elejétől belépett 31 testület, 1910 tag után befizetett összesen 573. frtot.

A nagymélt. m. kir. belügyi miniszterium.

a *viszlói* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 21218, a *gánt-közmaiét* 21624, a *bakiét* 21539, a *rétyiét* 23179, végül a *kustánszegiét* 28293. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

Jegyzőkönyv

fölvétetett a Sopronvármegye és városa tűzoltó-testületi szövetség választmányának 1894. évi február hó 18-ik napján tartott üléséről.

Jelen voltak: Rösch Frigyes elnök, Szabó Gyula al-elnök, Hillebrand János pénztáros, Démy Sándor, dr. Rátz Ottó, Feichtinger György, Szép Gáspár, Wacha Antal, Schwertner János, Kokas Ferencz és Ajkay Béla választmányi tagok.

Elmaradásukat igazolták: Kund Frigyes, Bauer Kristóf, Fűzy István, Solmossy Ödön.

Elnök az ülést megnyitván, bemutatja dr. Gaár Vilmos titkár levelét, melyben, hivatkozással sokoldalú elfoglaltságára, hivatalos állásáról leköszön.

A választmány sajnálattal, bár mindazonáltal méltányolva a levélben előhozott nyomós okokat, a lemondást tudomásul veszi.

Az ilyképen megüresedett titkári állás betöltésére vonatkozólag a választmány, tekintve, hogy szövetségünk körében a titkári teendőknél pontos ellátása oly tetemes munkásságot igényel, a minőt csakis úgy biztosíthatunk, ha az állást rendszeres díjazással költjük össze, legközelebbi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy jövőre a szövetségi titkár részére rendes évi díjazást állapítson meg.

Hogy pedig a legközelebbi közgyűlésig a titkári teendők ellátása fennakadást ne szenvedjen, a választmány megbizta szövetségi elnök urat, hogy e teendők elvégzésére, valamely arra alkalmas egyént alkalmazzon, a kinek részére a választmány a közgyűlés jóváhagyásának reményében 25 forintot megszavaz.

Jelen ülés jegyzőkönyvének vezetésére a választmány Ajkay Béla választmányi tagot kéri fel.

Elnök hivatalos jelentését következőkben terjeszti a választmány elé:

Sopronvármegyének érdemekben gazdag alispánja, nagyságos Simon Ödön kir. tanácsos úr e hó folyamán ünnepli 25 éves szolgálati jubileumát.

Azon jóakaratu támogatás, melyben az ünnepezt tűzoltó-szövetségünket mindenkor részesítette, azt hiszem kötelességévé teszi a választmánynak, hogy iránta érzett hálójának és tiszteletének méltó kifejezést adjon.

A választmány elnök előterjesztését közhelyesléssel fogadja s fölkéri Szabó Gyula urat, hogy egy megfelelő átiratot csináljon, melyben az ünnepezt előtt szövetségünk legmélyebb hódolatát és őszinte szerencsekívánatait nyilvánítja.

Elnök jelenti, hogy a járási tűzrendészeti felügyelő kötelességéről szóló szabályzat alispán úr által jóváhagyatott, alispán úr rendelete folytán kinyomatott, a főszolgabírók útján a községeknek megküldetett s a mai ülésben a járási felügyelő és választmányi tag urak közt szét fog osztatni.

Jelenti továbbá elnök, hogy a múlt választmányi ülés határozatához képest a statisztikai kimutatásokra szolgáló táblázatok kinyomattak és a járási felügyelő uraknak megküldettek.

A választmány ezen elnöki jelentéseket helyeslő tudomással veszi.

Elnök jelenti, hogy múlt évi november hó 19-én hat járási felügyelő úrral együtt tisztelgett alispán úrnál, a ki a küldöttséget kiváló szívellyességgel fogadta és biztosította leghathatósabb támogatásáról.

A választmány a jelentést örvendetes tudomásul veszi.

Elnök jelenti, hogy Bauer Kristóf, nagymártoni járási tűzrendészeti felügyelő úr a legutóbbi választmányi ülés által a pecsenyédi önk. tűzoltó-testület működő tagjai közt történt szolgálati érem-kiosztás szabályszerűsége ellen emelt

kifogás megvizsgálásával megbízván eme megbízásában eljárás és a helyszínén foganatosított tüzetes vizsgálat folytán meggyőződött, hogy az érvek kiosztása egészen szabályszerűen történt. Ugyanezt megerősíti a pecsenyédi önk. tűzoltó-testület parancsnokságának hivatalos jelentése.

A választmány a jelentést tudomásul veszi.

Elnök fölhozza, hogy miként a vasvármegyei tűzrendészeti közlönyből kiténik, a vasvármegyei önk. tűzoltó-szövetségnek legutóbbi közgyűlése elhatározta, miszerint kérvényt intéz a Vasvármegye területén működő tűzbiztosító társaságokhoz aziránt, hogy bruttó-bevételeiknek néhány százalékát a szövetséghez tartozó tűzoltó-testületek közt leendő kiosztás céljából évenként a szövetségi elnökhöz juttatni sziveskedjenek.

A mint általában ismeretes, vármegyék területén a biztosító-társaságok hol egyik, hol másik tűzoltó-testületet se-

gélyezik bizonyos összeggel. Minhogy pedig e mellett azon tapasztalatra kell jutnunk, hogy rendszerint azon testületek kérvényei vétetnek leginkább tekintetbe, melyek a koldulást legjobban értik, vagy az illető helyi ügynöktől a legelőnyösebb ajánlatot nyerik, azt hiszi, sokkal czélszerűbb volna, ha a biztosító-társaságok évenként bizonyos általános összeget bocsátanának a szövetség rendelkezésére, a melyet azután a választmány az egyes arra szoruló testületek közt saját legjobb belátása szerint szétosztana. Azért is azon indítványt terjeszti a választmány elé: intézzen a vasvármegyei szövetségéhez hasonló értelmű kérvényt a Sopronvármegye területén működő biztosító-társaságokhoz.

A választmány elnök indítványát egyértelműleg magáévá teszi és a biztosító-társaságokhoz ily értelmű kérelem intézését elhatározza.

(Folytatása következik.)

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Tüzek helyszíni rajz-felvételei.

Kiváló érdeklődéssel tanulmányoztam a «Tűzoltó-Közlöny» 2-ik számában a salgótarjáni önkéntes tűzoltó-testület által vezetett tüzesetek könyvének illusztrált kivonatát.

A tanulmányozásnak eredménye az, hogy ezen kérdéssel foglalkozni kívánok, mint olyannal, mely kell, hogy mindazon tűzoltóságoknak, illetve azok vezetőségének, a melyek az ügyvel a megérdemelt komoly gondossággal kívánnak foglalkozni, figyelmét felkeltse s arra ösztönözze, hogy ha még nem tették, igyekezzenek azon, hogy ezen példa szerint a tüzesetekről könyvet vezessenek, az esetekre vonatkozó minden adatot feljegyezve, lehetőleg azokat helyszíni vázlatrajzban is megörökítsék.

A salgótarjáni önkéntes tűzoltó-testület vezetése bizonyára helyes kezébe van letéve, s a vezető fő komolyan foglalkozik az ügyvel, a miről a hivatolt kivonat is fényes tanúságot tesz.

Nem kétlem, sőt tudom, hogy sok tűzoltó-testület vezet naplót a tüzesetekről, de azt hiszem, hogy az inkább csak a statisztika kedvéért történik, nagyon kevés azonban azoknak száma, a hol a tüzesetek feljegyzése mellett egyúttal a tüzek helyszíni rajza is megörökítették; pedig az ilyen jegyzetek- és rajzoknak eltevése nagyon czélszerű, nemcsak azért, mert a visszaemlékezés a mult időkre elmosódik, vagy más esetekkel összekeverve zavart idéz elő, míg a helyszínén, az esemény megtörténte után felvett rajzok a hozzájuk fűzött jegyzetekkel mindenkor világos képet nyújtanak a dologról a később érdeklődőnek.

De más irányban fontosnak vélem én a tüzeseteknek vázlatrajzban való megörökítését. Lehetnek ugyanis esetek, például, a mikor a törvényhatóság bizonyos körülményeknél fogva felmerült kétség folytán visszahatólag, illetve visszamenőleg kíván intézkedni valamely tüzesetre vagy abból kifolyólag támadt ügyben, ilyenkor, nézetem szerint, csakis az ilyen vagy ehhez hasonló eljárás tüntethet fel biztos, hogy ugy mondjam, csalhatatlan bizonyítékot, melynek alapján dönthet és állapíthat meg helyesen.

Az ily rajzok közlése azon kívül tanulmányképen is szolgál, a mennyiben az illető vezénylőnek a támadást illetőleg helyes vagy kevésbé helyes felfogásáról is hű képet ad, a melyből a szakavatott egyén képet alkothat magának a követendő eljárásra.

A mi a tüzesetek feljegyzéséhez való jelmagyarázatokat illeti, erre vonatkozólag véleményemet nem nyilvánítom, mert tudtommal az első ilyenmű nyilvánosságra hozott és mintegy javasolt jelzési mód, mely mint ilyen teljesen elfogadható. Kívánatos volna azonban, hogy ez megvitatás tárgyát képezze s a salgótarjániak által használt jelek, a

mennyiben hiányosak volnának, kiegészítették, vagy a mennyiben nem felelnek meg egészen azon fogalomnak, melyet kifejezni akarnak, czélszerűbbel helyettesítették, hogy így aztán e téren is, a mint az már a gyakorlati szabályzatnál és a kürtjelzéseknél történt egységes közhasználati jelek állapíttassanak meg.

Ohajtandó volna, hogy addig is, míg ez tisztázva lesz, a tűzoltó-testületek a salgótarjániak által használt jelek alkalmazásával nevezetesebb tüzeseteiket ily módon ismeretessék. *)

V.

Veszprém vármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

II. FEJEZET.

Tűzjelzés.

23. §.

Minden község rendes éjjeli őrököt tartani köteles, ezenkívül köteles szintén a lakosság arányához képest tűz-őrököt is kirendelni, kik egymást felváltva, az utcákon fel és alá járva őrködnek, és ha gyanus világosságot vesznek észre, annak okát kipuhatolják, tűzvész esetében pedig a lakosságot a harang félreverése és a tűzhelyének kikiáltása által figyelmeztetik, és egyúttal minden kihágás, véttség, vagy büntény elkövetését lehetőleg meggátolják, s minden egyes esetről jelentést tesznek.

24. §.

Aki a kitört tüzet, vagy tűzveszélyt észreveszi, azt azonnal köztudomására hozni köteles. A keletkező tüzet eltírtkolni nem szabad. A köztudomásra hozás a községben szokásos módon: tűzi lárma, harangjelzés által történik, és arról a községi előljárásnak azonnal jelentés teendő; ki is — ha még az intézkedés megtéve nem volna — a harangok rögtöni félreverését elrendelni s nagyobb helyeken a tűz tájéknak megjelelését nappal a toronyból kitűzendő zászló, éjjel pedig ugyan a toronyból kitűzendő lámpa által köztudomásra juttatni köteles.

25. §.

Más községben észrevett tüzet az észrevevő tartózkodási helye birájának, vagy a csendőrségnek é: tűzoltóságnak haladéktalanul jelenteni köteles.

*) Az ügy érdekében szives készséggel teszszük közzé. Szerk

26. §.

A községi bíró egyáltalán köteles minden rendelkezést és intézkedést megtenni, hogy a tűzvész kitörésének hire ugy helyben, mint — ha az szükséges — a szomszéd községekben lehető gyorsan elterjedjen; utóbbi esetben lehetőség szerint lovas tűzjelzők által.

A főszolgabíró is azonnal értesítendő, ki, ha lehetséges, a tűzveszély színhelyén megjelenni köteles.

27. §.

A tűzriadó, a szakszerű díjazott, önkéntes és községi (köteles) tűzoltóság számára, a helyi viszonyokhoz képest megállapítandó.

III. FEJEZET.

Tűzoltás.

28. §.

A keletkezésben levő, vagy már kiűtött tűzvész elfojtása végett, a községi lakosság utasítás szerint való segédkezése mellett, az erre megalakult községi tűzoltóság egész erélyvel működni köteles.

A tűzoltóság:

1. vagy rendszeres, szakszerű, díjazott tűzoltóság, melyet a község saját költségére, mint községi intézményt e célra tart, s rendszeres vezénylet alatt minden szükségességekkel ellát;

2. vagy önkéntes tűzoltóság, mely egyleti alapon önkéntesen szervezkedik, s alapszabályai szerint ugyanazon szolgálatot teljesíti, mint a díjazott tűzoltóság, végre:

3. községi (köteles) tűzoltóság, melyet oly községek, melyek az 1. és 2. pontokban említett tűzoltóságot felállítani nem képesek, saját tűzrendészeti szabályuk, illetve a jelen szabályrendelet értelmében létesíteni kötelesek.

Az ilyenmü községi (köteles) tűzoltóságnak mindegyik, bármily kis községben is, jelen szabályrendelet életbe léptétől számított egy év alatt létesítenie kell, és vezetésével, — ha erre alkalmas, — a községi előljárási egy tagja, vagy pedig egy erre vállalkozó más értelmes egyén bízandó meg.

29. §.

Díjazott tűzoltóságot az azzal járó tetemes költség-nél fogva, rendszerint csak rendezett tanácsú városok állíthatnak fel, a szükséges költségekről saját háztartásukban költségvetésileg gondoskodhatnak, felhasználtatván az esetleg rendelkezésükre álló egyéb forrásokat is.

30. §.

A tűzoltóság legkönnyebben alkalmazható s a községre nézve a legkevesebb költséggel járó neme az önkéntes tűzoltói intézmény, miért is a község képviselőtestületének és előljárási köteleessége oda hatni, hogy ezen intézmény minden községben lehetőleg létesüljön.

Mindenütt, a hol legalább 25 alkalmas férfi egyén ajánlkozik, az önkéntes tűzoltó-egylet alapszabályok szerint megalakítható.

Az önkéntes tűzoltóság rendszerint alapszabályszerű járulékaiból önmagát tartja fenn. Ott azonban, hol ezzel, illetve segély nélkül önkéntes tűzoltó-egylet nem alakulhatna, a községekben a község is hozzájárulni köteles, sőt a szükséghez képest, az e célra fordítandó összeg a házáradó arányában kivethető, s a községi költségvetésben évről-évre előre is megállapítható.

31. §.

Önkéntes tűzoltó-egyletek könnyebb létesíthetése céljából ott, ahol ez célszerűnek mutatkozik, hol a községek aránylag elég közel vannak egymáshoz arra, hogy tűzveszély esetén a segély mindenkor gyorsan érkezhessen a törvényhatóság engedelmével két vagy több község közösen alkothat önkéntes tűzoltóságot. Ilyenkor az egylet segélyezése, szükség esetén a 30. §. értelmében, aránylagosan az egylet községek által történik.

32. §.

Mindazon községekben, melyekben sem szakszerű díjazott, sem önkéntes tűzoltóság fel nem állítható, jelen szabályrendelet életbe léptétől számított egy év alatt a község 20—40 éves férfi lakosaiból a községi (köteles) tűzoltóság szervezendő és életbe léptetendő. Ezen tűzoltóság ugy a tüzeseteknél, valamint az évenként legalább kétszer tartandó gyakorlatokon személyesen részt venni és beosztásukhoz képest tényleg közreműködni köteles.

33. §.

A személyes kötelezettség alól felmentetnek:

a) oly egyének, a kiknek testalkatuk a tűznél való segédkezést meg nem engedí.

b) orvosok, gyógyszerészek, tényleges szolgálatban levő katonák, rendőrök, lelkészek, szerzetesek, közhivatalban álló egyének és mindazok, kik ezen személyes kötelezettség alól magukat megváltották, s a váltásdíjat tényleg be is fizetik.

34. §.

Ha valamely községi köteles tűzoltósági tagra rábizonyul, hogy köteleességét nem teljesítette, mulasztását tartozik 3 nap alatt a parancsnoknál igazolni, ellenesetben a főszolgabíró által 50 krtól 5 frtig terjedő pénzbüntetéssel vagy megfelelő elzárással büntethető; mely összeg a 39. §-ban meghatározott célra fordítandó.

35. §.

Azok, kik magukat a tűzoltásnál, s a gyakorlatokon való részvétel kötelezettsége alól felmentetni kívánják, a község képviselőtestülete által 2—5 frt között megállapítandó váltásdíjat évenként előre január hó 1-ig a községi pénztárba befizetni kötelesek.

36. §.

A községi tűzoltásra kötelezetteknek s magukat a személyes kötelezettség alól megváltani szándékozóknak névjegyzékét, a község előljárási évenként legkésőbb november hó 1-ig a következő évre összeállítani, észrevételek megtétele végett november hó 15-ig közszemlére kitenni, és azt a községben szokott módon kihirdetni köteles.

37. §.

A beadott észrevételek felett a község előljárási határoz, s határozatához képest a névjegyzéket helyesbíti. Az előljárási határozatával meg nem elégedő félnek joga van, 8 nap alatt a járási főszolgabíróhoz, annak elutasító határozata ellen pedig ugyanennyi határidő alatt az alispánhoz felelkezni.

Az alispán ezen végzések felett végérvényesen határoz.

38. §.

A községi (köteles) tűzoltóság tisztviselőit, főparancsnokát és ezt helyettesítő alparancsnokot a községi képviselő-

testület választja, a többi szakaszparancsnokokat és szolgálatvezetőket pedig a főparancsnok nevezi ki.

39 §.

A váltságdíjából, vagy egyébként a községi tűzoltó-intézmény javára befolyt összegekből, külön tűzoltó-alap létesítendő s ebből első sorban a tűz alkalmával megsérült, vagy egyébként károsult tűzoltóknak segély vagy a tűz alkalmával magát kitüntetőnek jutalom adható; másodsorban pedig tűzoltószeres és eszközök beszerzésére fordítható. A felesleges pénzkészlet mindig takarékpénztárban gyümölcsözőleg kezelendő.

A segélyt, jutalmazást, a költség mennyiségét és minőségét, a körülmények figyelembe vételével, az előjáróság és a tűzoltó főparancsnok javaslatára, esetről-esetre a képviselőtestület állapítja meg.

40. §.

A községi tűzoltóság bevételeiről és kiadásairól szerkesztett és a községi bíró illetve pénztárnok által vezetett számadást a község képviselőtestülete a községi számadásokkal együtt megvizsgálja és jóváhagyás végett a törvényhatósághoz felterjeszti.

41. §.

Minden szakszerű díjazott, önkéntes, vagy községi (köteles) tűzoltó jogosult, szolgálatban pedig köteles ebbeli minőségét kitüntető tűzoltói jelvényt viselni, melyet másnak mint tűzoltónak hordani, 10 frtig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tilos.

42. §.

A szolgálatban levő díjazott, önkéntes, vagy községi (köteles) tűzoltó közhatósági személynek tekintendő.

TECHNIKAI RÉSZ.

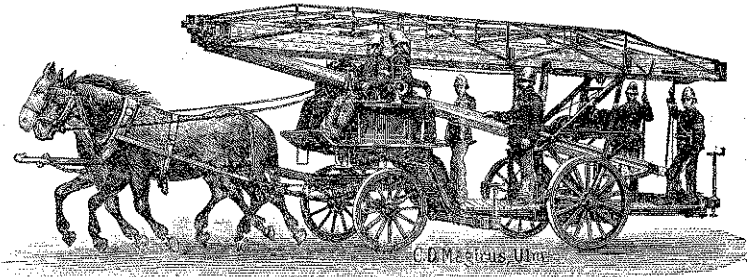
A müncheni tűzoltószer-kiállításról.

II.

A Margirus forgatható tolólétrája.

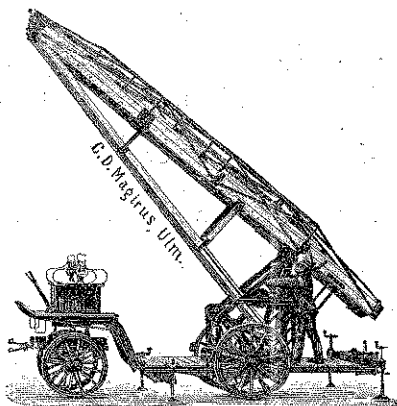
(7 ábrával.)

Mult számunkban ismertettük a müncheni tűzoltószer-kiállításnak egyik kiváló érdekes újdonságát, a petroleum-motor-fecskendőt, most ugyancsak ezen kiállításnak másik,

1. ábra.

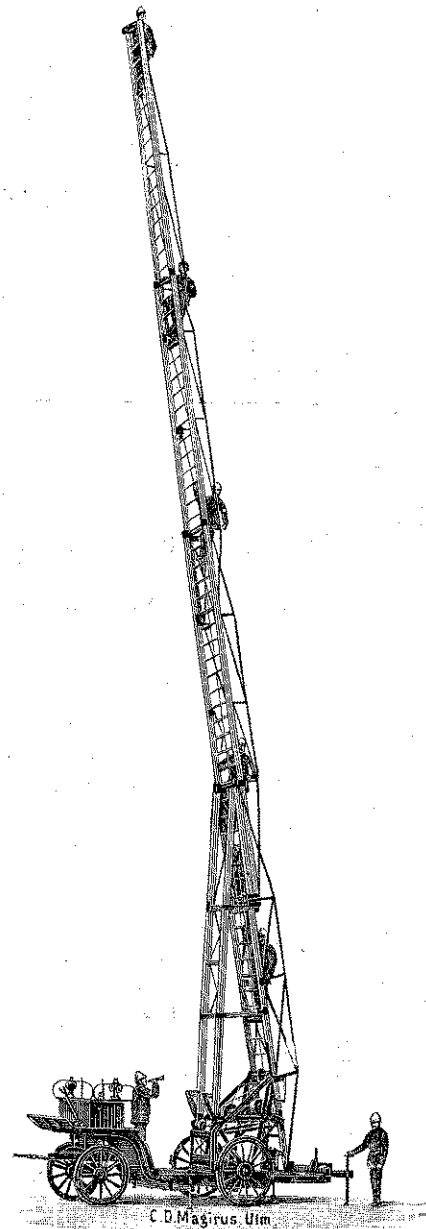
még nagyobb érdekességű újdonságát van alkalmunk olvasóinknak bemutatni, a mely ugyan alapjában nem mint új eszme áll előttünk, mert ilyenmő forgatható tolólétrák

2. ábra.

készítésével már tétettek kísérletek, a melyek a kivitelben többé-kevésbbé sikerültek ugyan, de még mindig sok kívánni valót hagytak fenn.

Margirus C. D. ulmi gyárosnak sikerült egy oly létrát előállítani, a melynél a többi ilyenmő gyártmányok-

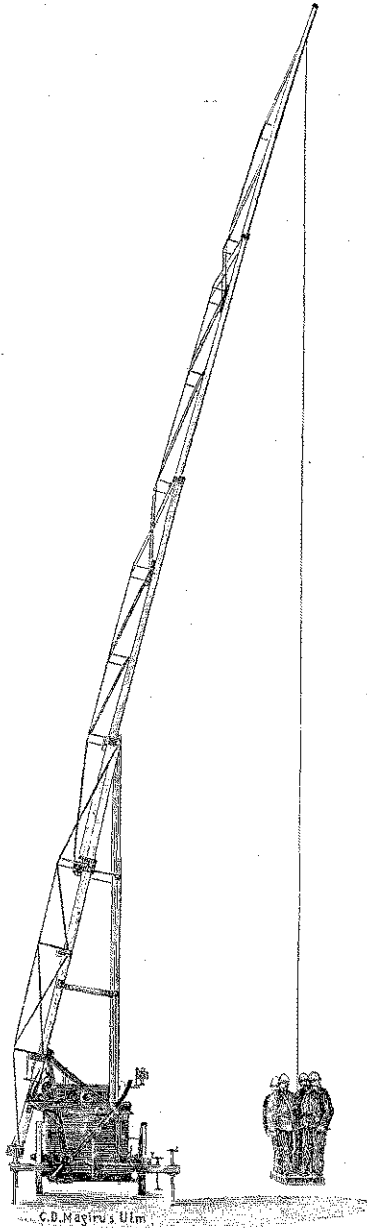

3. ábra.

nál mutatkozó hiányok pótolva lettek, s a mely ennél fogva, a legtágabb igényeket is kielégíteni képes, nemcsak a szállítás és kezelhetőség, hanem az ugy állékonyság, a

meghajlíthatóság és biztosság tekintetében is. A létrának már a szállítás tekintetében meg van azon előnye, hogy arányosan van elhelyezve a kocsi szerkezet felett, azaz sem előre, sem hátra nem nyulik tulságosan ki és hogy a fősúly a hátsó kocsi tengelyen nyugszik leginkább és hogy a szerelő legénység számára, a mely a létrával mehet, bőven van hely.

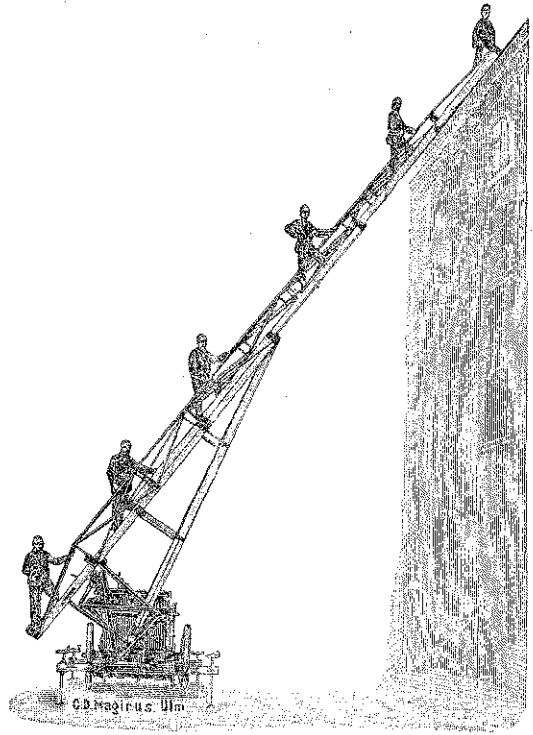
A vész helyére való megérkezéskor a létra mindjárt úgy állítható, hogy azzal többé mozdulni nem szükséges, minthogy a kocsira felszerelt létraszerkezet minden irányba

4. ábra.

könnyen forgatható. Ennélfogva tehát keskeny utcákban az közvetlen az égő vagy ezzel szemben fekvő oldalon lévő házhoz állítható, úgy, hogy a közlekedést elne zárja, mivel ezen állásból is úgy az ablakok, mint a tetők, bármelyik oldalán az utcának könnyen elérhetők, éppen forgatható és hajlítható volta miatt. A hajlíthatósága például oly nagy, hogy a kocsi felett a teljesen kihuzott létra vége 100 kg. megterhelés mellett 8.50 m. távolra kihajlíthat veszély nélkül.

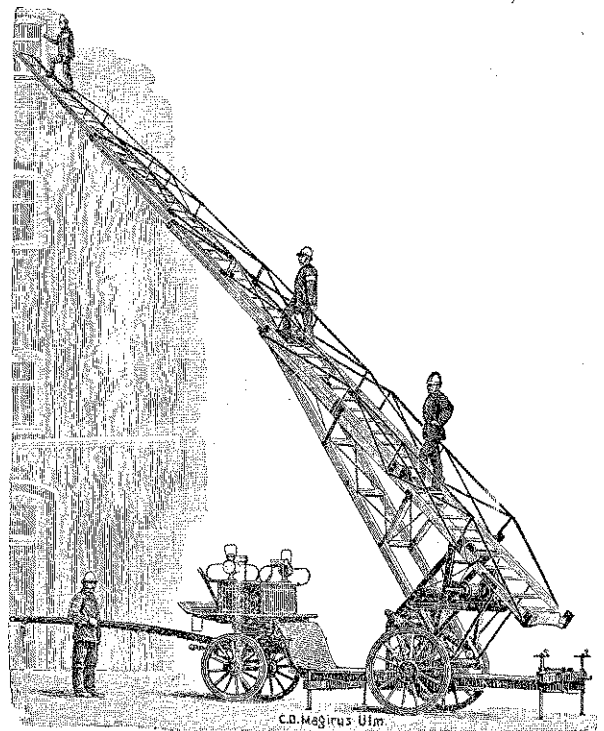
Különben maga az egész szerkezet igen szilárd, bár könnyű modorban van építve. A kocsiszerkezet teljesen vasból van készítve, a szegletvaskeret a hátsó tengelyen

5. ábra.

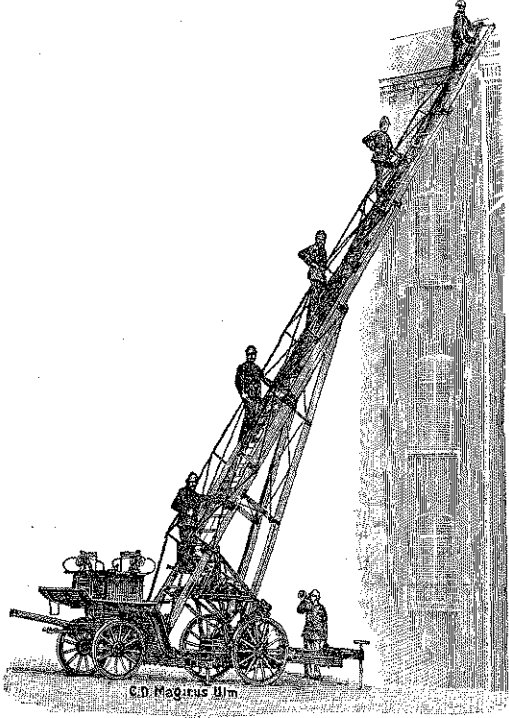
fekszik fel, míg az első kerekek teljesen aláfordíthatók. Az első kerekek felett szerszámládául is szolgáló bak-ülés van, négy egyén számára, azonkívül támaszul szolgál a nyugvó létrának. A bakülés megetti része a kocsinak egy hidat képez, melyre van megerősítve a szegletvasakból készült létra-állvány, a mely azonkívül a vele szállítandó szerelő-legénység részére állóhelyül szolgál. A kerekek vas agyakkal bírnak. Az első kerekeknél rugózárakkal elzárható rugók vannak, míg a hátsó kerekek kerék-fékkal bírnak, mely a bakról kezelhető.

A kocsi közepén és hátsó végén kihúzható gerendák a végeiken alkalmazott földcsavarokkal, míg egyrészt a létra alapjának növelését célozzák, másrészt a terep szabályozására szolgálnak.

6. ábra.

A hátsó kocsitengely felett levő létra-állvány, a kocsi hátuljánál alkalmazott forgantyú segítségével teljesen körbe forgatható, a körülforgatás eszközésére egy ember elég-séges, a ki azt mintegy félpercz alatt eszközölheti még azon esetben is, ha a létra teljesen kihúzva, a normális állásnál nagyobb elhajlással bír. A létra négyrétű és teljesen kihúzva 22 m. magas. A létra az állvánnyal négy helyen van összekötve. A létrák egymással, a már ismeretes mód szerint, a felsőbb létrák csigakerekeken futnak és mindenik létra aczél- és vasfeszítővel van ellátva, azonkívül önműködő csapponó-zárral a visszacsuszás ellen. A létrák teljes kihúzását csengő-jelzés tudatja, míg a leeresztés az önműködő zárok visszahajtása után, az erre a célra szolgáló dörzsfékkal igen gyorsan és egyenletesen eszközölhető.

7. ábra.

A létra felállítására szolgáló aczélhevederekkel és önműködő biztonsági fékkel ellátott szerkezet; nemkülömben a létra kihúzására szolgáló sodronykötél-dob, a létra-állványon van megerősítve.

A kocsinak vízszintes állásba való beigazítására, ugy-szintén a kihúzott létra megengedhető legnagyobb hajlásának jelzésére függőmérők vannak alkalmazva. A létra végén horgok vannak megerősítve, melyek arra szolgálnak, hogy általuk a lárában elhelyezett kötelek segítségével a létra-csúcs a kocsi felé feszíthető, a teljesen kihúzott létra pedig széles időben az ingás és eldőlés ellen biztosítható legyen.

Az ábrák közül 1-ső a létrát menet közben, a 2-ik felállítás közben, a 3-ik teljesen kihúzva normal állásban, a 4-ik teljesen kihúzva, normal állás oldalt fordítva és 4 emberrel megterhelve, az 5-ik oldalt, a 6-ik előre, a 7-ik pedig hátrahajlítva mutatja. (K.)

Nád- és szalmatető-tüzek.

Hazánkban a tűzoltóügy, bár mintegy 25 éves multtal bír, még mindig küzködik a kezdet nehézségeivel. A

védekezés a tűz ellen nem képez általános kívánalmat, az örökölt hagyományos felfogás nehezen vetkeződik le, a közérdekű dolgok között talán ez részesült a legkevesebb figyelemben és a legmostohább elbánásban.

Az ezzel szoros kapcsolatban levő építkezési szabályok vagy nem voltak, vagy ha voltak is, nem alkalmaztattak, így történhetik aztán, hogy a tűz kedvező körülmények közt óriási károkat okoz, kiváltképen ott, a hol — mint községeink legnagyobb részében, sőt városokban is — nem a tűzbiztonság, hanem az olcsóság vettetik a mérlegbe az épületek emelésénél.

Tudvalevő dolog, hogy a legtöbb község lakóháza, míg egyrészt minden rendszer nélkül vannak összeépítve, másrészt leginkább náddal és zsuppal vannak fedve, pedig tudvalevő dolog, hogy ez a két fedő anyag a legtűzveszélyesebb s az oltási művelet ezekkel szemben igen nehéz, mivel ezeken a tűz nemcsak hihetetlen gyorsasággal terjed, hanem a belőlök már maga a tűz folytán előidézt, még inkább a szél által keltett röptüzek a tűztől távolabb helyeken is tüzet gyújtanak.

Ily tüzek oltása és ily esetekben a közlekedés biztonságának fentartása nagy elővigyázatot és körültekintést igényel, kiváltképen ott, a hol a község háza a legnagyobb részben náddal, szalmával vannak fedve.

Ha egy ily anyaggal fedett épület kigyul, a tűz hihetetlen gyorsasággal terjed tova, lángba borítván az egész épületet. A szalma- és nádkévek, lekötő szalma vagy fűzfavessző kötelek elége után meglazul az egész fedő anyag és lecsuszik a ház köré s egy tűzgát zárja el a kijárásokat és ablaknyílásokat, s lehetetlenné teszi az esetleg bensorult emberek vagy állatok menekülését vagy mentését.

Azért is, ha egy ily szalma vagy náddal fedett épület ég, első sorban arról kell meggyőződést szerezni, hogy az épületben nincs-e valami élő lény veszélyeztetve, nemkülömben arra, hogy a szükség esetén mentést eszközölő tűzoltó a bekövetkező veszély ellen kellőleg védve legyen, azaz részére a menekülés útja fentartassék.

Az ily épületek megmentése alig lehetséges, azért a fő figyelem első sorban ne az égő objectum oltására, hanem az a körül levő veszélyeztetett szomszédos épületek megvédésére fordítandó. Ha elegendő szer és víz áll rendelkezésre, ugy a szél irányában eső épületek tetőzetét jól át kell locsozni és gondoskodni kell arról, miszerint az többször ismételtessék, azon kívül intézkedni kell, hogy szikracsapóval ellátott egyének szállják meg a házak tetejét, a kik a lehulló szikrákat azonnal elnyomják, így a kigyulást megakadályozzák. A röptüzek ellen jó védelmi eszközképen alkalmazhatók a vízbe áztatott ponyvák, melyek a tetőkre terítettnek, önként értetvén, hogy az ily leterített épületekre is kellő számú figyelő őr rendelendő, a kik a takarót folytonosan nedvesen tartásák s az esetleg a tetőkön levő nyílásokat elzárják.

Hasonló eljárás és intézkedés áll fenn a tűzhely közelében levő és veszélyben forgó széna, szalma stb. kazlakra, sőt a zsindelelyel fedett épületekre is.

A tetőknek fecskendővel való locsolására száz sugár alkalmazandó, hogy a vízzel való beborítás gyorsabban történjék.

Szükség esetén, ha a tűz tovaterjedését más módon meggátolni nem volna lehetséges, ugy nem kell idegenkedni egy-két nem égő tetőnek lehordásától sem.

Magának az égő tetőnek lehuzása, a mennyiben az még nem csuszott le, ugy hajtandó végre, hogy ha nem több, legalább egy fecskendőszugár álljon rendelkezésre, a melylyel a lehuzott égő fedőanyag azonnal át legyen locsolva.

F. R.

Az

márcz
házán
zókbetitkár
Bárán
Pál v
Mihál
Károlhogy
delém
szabá
pedig
vetség
vissza
vétele
Amon
alapsz
letkez
jóváha
remél
hagyy
folyta
Az ü

nem

könyv

hogy
jegyző

jövői

egyed
ki, ho
Gyula
szerze
válaszcsutbc
vetség
kalmá
domás(A jel
tetik.hogy
dióhéj
Ez a
lesz a
tek el
mintho
kellettdése i
nek ta

az als.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

Az országos szövetség központi választmányának ülése.

A szabadkai közgyűlésen megválasztott választmány márczius hó 4-én tartotta első ülését a főváros régi városházának tanácstermében, melynek lefolyásáról a következőkben számolunk be.

Jelen voltak: *dr. Kék Lajos* elnök, *dr. Szily József* titkár, *dr. Ováry Ferencz*, *Szabó Gyula*, *Sándor Miklós*, *Bárány N. Ernő*, *Ormossy Károly*, *Kozmári Dezső*, *Vida Pál* választmányi tagok. A szövetségek részéről: *Mezey Mihály*, *dr. Pásztor Bertalan*, *Lukáts Gyula* és *Vopaléczy Károly* és *Tomcsányi Béla* pénztárnok.

Elnök üdvözlő a választmányt, egyuttal elnézését kéri, hogy olyan későn hívta egybe az első ülést. Oka a késedelemnek az, hogy a miniszteriumhoz felterjesztett alapszabályok időközben két oldalról is meg lettek támadva és pedig a főváros törvényhatósága és a vasvármegyei szövetség részéről. Ezek észrevételeivel kerültek azok ismét vissza az elnökséghez nyilatkozattétel céljából. Az észrevételek megtétele után Ő és *dr. Ováry* választmányi tag, *Amon Ede* orsz. képviselő, személyesen nyújtották az alapszabályokat át a miniszter urnak, rámutatván a keletkezett visszás helyzetre, kérték annak mielőbb leendő jóváhagyását. Önagyméltósága kedvező ígéretet tett s így remélhető, hogy az alapszabályok rövid időn jóvá lesznek hagyva, melynek alapján a szövetség fokozottabb mérvben folytathatja az ügy fejlesztésére irányzott tevékenységét. Az ülést megnyitottnak nyilvánítja.

Dr. Szily titkár jelenti, hogy *Rösch Frigyes*, *Martinengó Nándor* és *Putsch Tóbiás* elmaradásukat igazolták.

Titkár felolvastván a mult választmányi ülés jegyzőkönyvét, az észrevétel nélkül hitelesítettett.

Vida a jegyzőkönyv kapcsán kérde, mi annak az oka, hogy a szabadkai kiállítás bíráló-bizottsága által felvett jegyzőkönyv még nem érkezett ő hozzá aláírás végett.

Dr. Pásztor előadván a késedelemnek okát, annak a jövő ülésre való betérjesztését igéri.

Elnök szintén észrevette a jegyzőkönyv hiányát, de egyelőre nem sürgette. Most azonban határozatilag mondja ki, hogy ugy a bíráló-bizottság jegyzőkönyve, mint *Lukáts Gyula* választmányi tagnak az országos tüzoltó tanfolyamon szerzett tapasztalatokról szóló véleményes jelentése a jövő választmányi ülésre benyújtandó.

Titkár felolvassa *József* főherczeg ő fenségének Alcsutbon 1894. január 10-én kelt leiratát, melyben a szövetség által honvéd-főparancsnoki 25 éves jubileuma alkalmából hozzá intézett üdvözlésre válaszol. Eljenzéssel tudomásul vétetett.

Titkár előterjeszti jelentését az elnökség működéséről. (A jelentés a hivatalos részben egész terjedelmében közöltetik. Szerk.)

Elnök, a jelentésből meggyőződhetett a választmány, hogy azon kívánságnak, miszerint az elintézés mikéntje dióhéjban közöltessék az elnökség igyekezett eleget tenni. Ez a munka halmazát még inkább növeli, azért is kívánatosá lesz az új rendszer behozatala. Bár az ügyek gyorsan lettek elintézve, két ügyet mégis megsürgetett a miniszter, minthogy az elnökségnek pótlás végett az illető érdekeltekhez kellett az ügyiratokat megküldeni.

Dr. Ováry bár elismeréssel van az elnökség működése iránt, kijelenti, hogy az akták kiadását veszedelmesnek tartja, azért azt jövőben lehetőleg mellőzni kéri.

Dr. Pásztor az aktákat jövőben is kiadhatóknak véli az alszövetségek elnökei kezéhez, mint a kik a közvetítő

kapcsot képezik a szövetkezet és az egyes érdekeltek közt.

Lukáts azt látja, hogy az elnökség sok oly fontos szakügyet intézett el, a melyeket a választmány meghallgatása nélkül nem lett volna joga intézkedni. Kéri az elnököt, hogy addig is, míg az új alapszabályok életbe lépnek az egyes fontos szakdolgozókba vágó ügyeket terjessze a választmány elé.

Elnök azt hiszi, hogy az elintézett ügydarabok közül egy sincs, a mely feltétlenül a választmány plenuma elé lett volna terjesztendő, hacsak nem a jászberényi viztartó kőkád. A szabályrendeletekre, mint sablonszerű dolgokra, a hol nagy eltérés nem igen van, nagyon fontos a gyors elintézés.

Lukáts kijelenti, hogy felszólalása a kormányrendelet 8. §-ában körülírt szerek beszerzésére vonatkozott.

Titkár megjegyzi, hogy az ezen szakaszt érintő tárgy nem a szerbeszerzésre, hanem az árlejtési hirdetmény tervezetére vonatkozik, a mivel nem lehet soká várni.

Dr. Pásztor tekintettel a titkári jelentésből kivilágó működésére az elnökségnek, mely a nagy munkahalmaz feldolgozásában nyilvánul, javasolja, hogy a jelentés örvendetes tudomásul vétele mellett alelnöknek és titkárnak köszönet szavazzassék. Általános helyesléssel elfogadtatott.

Pénztárnok jelentést tesz a pénztár állásáról, egy-szersmind betérjeszti az 1893. augusztus 13-tól 1894. márczius 3 ig terjedő időről a pénztárkimutatást. (Lapunk 3-ik számának hivatalos részében közölve lett. Szerk.) Tudomásul szolgál.

Pénztárnok az eddigi szokásra való utalással a tisztviselők szabadkai költségeinek kiutalványozását kéri. Kiutalványoztatik.

Elnök azt hiszi, hogy most volna ideje a tagtestületeket felszólítani a tagdíjak befizetésére, nehogy a hátralékok nagyon felszaporodjanak. Ezzel kapcsolatban felhívandók volnának a testületek a segélyalapba való belépésre is, mely, mivel még a segélyek az első magy. bizt. társaság jubileáris alapja — és a Kaiser-Jubileum-Stiftung rendelkezésre álló kamataiból fedeztetek — igen szépen növekszik — annak kilátásba helyezésével, hogy a tagdíjak 10 krra fognak leszállíttatni.

Sándor csatlakozik elnök indítványához, melynek ha a tagdíj 10 krra leszállíttatik, eredménye remélhető, mint-hogy így a testületek saját segélypénztárak kamataiból képesek lesznek a tagok után járó díjat megfizetni.

Dr. Pásztor, *Kozmári* és *Vida* hozzászólása után elnök javaslata elfogadtatik.

Elnök jelenti, hogy a milleniumi orsz. kiállítás rendező bizottsága felhívta a szövetséget a kiállításon való részvételre, minthogy a szabadkai nagygyűlés e tekintetben már határozott, most a budapesti szövetségnek ezzel kapcsolatos indítványa volna tárgyalandó.

Titkár felolvassa a budapesti szöv. előterjesztését az iránt, hogy az elnökség hasson oda, hogy a kiállításon a tervezett mintafalu tervébe egy falusi minta tüzoltói be rendezés is felvettessék.

Lukáts az indítványt szűkebb körü bizottságnak javasolja kiadni.

Dr. Pásztor hozzájárul *Lukáts* javaslatához s elvileg elfogadhatónak tartja a közp. vál. által a budapesti szöv. előterjesztését.

Elnök szerint itt két kérdés van a választmány előtt. Első az, hogy valaki megbizassék, a ki a rendezésbe a szövetség nevében befolyjon. E megbízás egy szűkebb körü bizottságra is lenne ruházható. De e bizottság okvetlen megválasztandó és független intézkedési joggal ruhá-

zandó fel, mivel a kiállítás rendező bizottságának elnöke bármely napon meghívhatja, s kell, hogy az első felhívásra is résztvehessenek az ülésen. Czélszerűnek vélné, ha ezen bizottságban a budapestiekből egy-két tag szerepeljen.

Dr. Pásztor hozzájárul az elnök javaslatához, de utasítandónak tartja e bizottságot, hogy a budapesti szövetség előterjesztése alapján javaslatot dolgozzon ki és azt a jövő választmányi ülés elé terjessze.

Elnök azt nem tartja kivihetőnek, mivel választmányi ülés nem tartható mindig.

Mezey szerint az elnök mindent magában foglaló indítványát maga részéről elfogadja, s elfogadásra ajánlja.

Lukács javasolja, hogy elnök alatt 4 választmányi tag küldessék ki, mint bizottság, mely magát a budapestiekből kiegészítse s mely bizottságnak jegyzője a titkár legyen.

Kiküldettek *dr. Kék* elnöklete alatt *dr. Ováry*, *dr. Pásztor*, *Lukács* és *Vida*.

Elnök aztán határozatilag kimondja, hogy a vál. a a budapesti szövetség előterjesztéséhez elvben hozzájárul, a kiküldendő bizottságot független hatáskörrel ruhazza fel. A megválasztott bizottság magát a budapesti szövetségből 2 taggal kiegészíti, működéséről és eljárásáról annak idején a választmánynak jelentést tesz a bizottság jegyzője, a szövetség titkárja.

(Folytatása következik)

A bajai önk. tűzoltó-testület tisztújító közgyűlése.

A bajai önk. tűzoltó-testület f. évi február hó 14-én tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlését a városháza nagytermében.

Scheibner Gyula elnök a közgyűlést az alapszabályok értelmében határozatképesnek nyilvánítja. Üdvözlí a nagy számban megjelenteket. Általános figyelmet és érdeklődést keltett megnyitó beszédével. Örömeinek adván kifejezést a felett, hogy a tűzoltó-intézmény iránt mindinkább nagyobbodik az érdeklődés; hangsúlyozza, hogy a tűzoltó-testületnek nagy missziója van e városban s meg van győződve, hogy azok, a kik eddig komolyan résztvettek a tűzoltóság érdekében támadt mozgalmakban, az állapotok javulását észlelték. A haladás tehát bár lassan, de biztosan és öntudatosan történik s azon reményének ad kifejezést, hogy a pártoló és rendes tagok buzgóságának még nagyobb fokozásával a tűzoltó-intézmény azon szerencsés helyzetbe jutand, hogy rövid idő múlva teljesen fel fog virágozni, amint az minden tűzoltó tiszta szívből kívánja is.

Bráde József jegyző felolvasta ezután a testület 1893-ik évi működését feltüntető jelentést.

A jelentés részletesen ismerteti azon sajnós állapotot, mely az egylet szűk anyagi helyzetére vonatkozik, különösen fel van említve, hogy a város közönségének oly irányú anyagi támogatásával, minővel más városokban találkozni — testületünknek osztályrészülnem jutott. Ámbár ez nem a testület iránti közönyben leli magyarázatát, hanem mindinkább az ipar- és kereskedelem pangására vezethető vissza.

A miként a múlt évben, úgy ezúttal is kötelességének tartotta a testület oda törekedni, miszerint azon abnormis állapotot, — mely főleg abból áll, hogy a városi fizetéses tűzoltókat a testület látja el ruházattal — megszüntetessék és a város közönségénél újra és ismételve kérvényeztessék, hogy ezeknek ruházattal való ellátásáért saját költségvetése keretébe vegye át; minthogy ellenesetben a csekély támogatás közepette a kívánt lépésekben — amiként ez más városokban tapasztalható, — tűzoltó-intézményünk előbbrevitelében fennakadást szenvedhetne.

A jelentésben továbbá köszönetét fejezi ki az elnökség azon nemes készséggel párosult támogatásáért, melyben a testület, a városi hatóság és a bajai takarékpénztár részeltetni kegyeskedett.

A testületnek van 205 pártoló és 51 működő tagja, mely utóbbiakat a testület látja el ruházattal.

1893. évben egy közgyűlés és 8 igazgató választmányi ülés tartatott meg. Volt a csapat részéről 18 gyakorlat, Tűzeset 11-szer fordult elő és pedig 5 tető-, 2 padlás-, 2 bolti-, 1 kémény- és 1 szalma-tűz.

A testület szerelvénye, ruházata, hangszere és egyéb ingóságaiiban 6000 frt értéket képvisel.

A zárszámadások, a számvizsgálók által megvizsgáltattak, a mit azok teljesen rendben találtak. Ezen számadások szerint rendes pénztári bevétel volt a megelőző évi 172 frt 79 kr. pénztári maradvánnyal együtt 800 frt 79 kr. kiadatott 530 frt 70 kr. Ebből 200 frt egy vész-vonat beszerzésére félretétett s így 77 frt 9 kr. pénztári maradvány volt. Betegsegélyző pénztár 197 frt 58 kr., ebből kiadatott 10 frt, e szerint pénztári maradvány 187 frt 58 kr. Jutalmi-pénztár 510 frt 93 kr., ebből kiadatott 167 frt 55 kr., maradt tehát pénztári készlet 343 frt 84 kr.

A közgyűlés az évi jelentést tudomásul vette.

Olvastatott a számvizsgáló-bizottság jelentése a m. évi számadások megvizsgálásáról; a jelentés szerint a számadás helyesen vezetett, a mi az elnöki jelentésben is méltó elismerésre talált, a tételek okmányilag vannak igazolva, a pénzkészlet hiánytalanul meg van, ennek alapján javasolják *Prigl Károly* pénztárnoknak a felmentvény megadását.

Olvastatott a f. é. költség-előirányzat s minthogy ez a viszonyokhoz mértén helyesen felvettnek találtatott, az egész terjedelmében jóváhagyólag elfogadtatott.

Következett az igazgató-választmánynak 1893. évi decz. 17-én tartott üléséből az alapszabályok módosítására vonatkozó határozati javaslata, mely szerint a 17-ik § akként módosíttassék: hogy az elnök, alelnök, főparancsnok és alparancsnok már a mostani tisztújításnál ne egy évi, hanem három évi időtartamra választassanak meg. Beható hozzászólás és részletes ismertetés után a választmány javaslatának részbeni módosításával határozatba ment, hogy ne csupán az elnök, alelnök, főparancsnok és alparancsnok, hanem az igazgató-választmányhoz tartozó összes tisztviselők — ne egy, hanem három évi időtartamra — választassanak meg és ez is csak akkor, ha a kérdéses 17-ik § már kormányhatóságilag jóváhagyást nyerend; mindaddig tehát e tisztviselők jelenben csak egy évi időtartamra választassanak.

Olvastatott végül *Prigl Károly* pénztárnoknak állásáról történt lemondása. A közgyűlés — tekintettel a pénztárnok úrnak sokoldalú elfoglaltságára — a lemondást elfogadja, egyúttal a testület érdekében odaadó buzgósággal fáradozó pénztárnoknak jegyzőkönyvileg hálás köszönetet szavazott.

Ezután *Scheibner Gyula* elnök maga és tisztársai, valamint a választmány nevében is megköszönvén a beléjük helyezett bizalmat, állásáról lemond s felkéri a közgyűlést e választás megejtése végett. Erre a közgyűlés zajos éljenzés és általános lelkesedés között újból *Scheibner Gyula* rendőrkapitány urat választotta meg elnökül, a ki szívélyes köszönetet mondott az újból feléje irányult bizalomért.

Következett a főparancsnoki állás betöltése. Bárha a közgyűlés tagjai közül voltak egyesek, a kik a volt főparancsnokot — személyes oknál fogva — elejteni szándékoztak, a nagy többség azonban meg volt győződve arról, hogy id. *Frankenberger Ferencz* főparancsnok, azok közé tartozik, a ki mindig lankadatlan erővel lát a tűzoltó-intézmény céljának megvalósításához; egész élete a közhasznu tevékenység láncolatából áll, bűn volna olyan férfiu iránt bizalmatlan lenni, a ki 23 év óta — tehát a kezdettől fogva — lelke és büszkessége a tűzoltóságnak: nagy lelkesedés közepette egyhangulag újból id. *Frankenberger Ferencz* választatott meg főparancsnokká.

Folytatólag egyhangulag közfelkiáltással: *Somogyi*

Emil alelnökké, Lengyel Andor alparancsnokká: Bajai Péter szertárnokká, Fejes István pénztárnokká, dr. Nikolausz Béla ügyésszé, dr. Juray Károly orvossá, ifj. Frankenberg Ferencz osztály- és mászó-parancsnokká, Pfeifer Ferencz szivattyú-szakasz-parancsnokká, Brade József szivattyú-parancsnokká, Mayer József szivattyú-mesterré, Moder Dezső segédtisztá, Buday István jegyzővé, míg Gardulits Lajos szótöbbséggel titkárrá választották meg.

Választmányi tagoknak:

Drescher Ede, Pollermann Bertalan, Szutrély Lipót,

Weisz Nándor, Gyorgyevits Miklós, Pintér Ferencz, Merkó László, dr. Hegedüs Aladár, Erdélyi Gyula, Tury Mátyás, Drescher Gyula, dr. Gál Ernő; számvizsgálókká pedig: Lernér Antal, Sziklai Zsigmond és dr. Bérczi Albert választották meg.

A jegyzőkönyv hitelesítésével: Meskó László és Pollermann Bertalan urak kérték fel.

Végül a közgyűlés, úgy az elnöknek, valamint a tisztikar és választmánynak a lefolyt évben tanúsított szives fáradozásáért köszönetét fejezte ki. Budapesti.

H I R E K.

Királyi adományok. Ő cs. és apostoli kir. Felsége a csásfordi, továbbá a lipóteplá-madocsáni önkéntes tűzoltó-testületeknek, valamint Szent Jakab községnek tűzoltói czélokra egyenkint 80 frtot, míg a köhalmi önkéntes tűzoltótestületnek 50 frtot méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni.

Személyi hír. Mihálik Béla, a kassai önk. tűzoltó-testület főparancsnoka, egészsége helyreállítása végett hat heti szabadságra Karlsbadba utazott.

Breuer Szilárd fővárosi tűzoltó segédtiszt, a ki a pozsonyi önk. tűzoltó-testület elnöksége által meghivatott, a testületnek új alapokra való reorganizálása és egy állandó fizetett őrség szervezése végett, folyó hó 16 án Pozsonyba utazott.

Gyászhir. A balassa-gyarmati önk. tűzoltó-testületet súlyos veszteség érte, Kövy Tivadar a testület megalapítója, 1-ső főparancsnoka és elnöke f. é. április hó 4-én elhunyt. Béke poraira.

A „Kaiser Jubiläums-Stiftung“ az osztrák és magyar biztosító-társaságok által szerencsétlenül járt tűzoltók és azok hátramaradottjai segélyezésére alakult intézmény elnöksége a következő jelentéssel számol be: Az 1893. évben 34, 50 frtos segély tüzetett ki, melyre 67 kérvény érkezett, melyhez az 1892-ből visszamaradt 10 kérvényt számítva, összesen 77 kérvény lett tárgyalva. Ezekből 56 kérvényre 29 segély és 27 segélyezés lett kifizetve, 9 kérvény 1894 évre lett átutalva, 12 pedig az alapszabályok értelmében elutasított. Az intézmény 20 éves fennállása óta 582 esetben 26,817 frt 8 kr. fizettetett ki. Az alapítvány vagyona 1893. év december 31-én 62,684 frt 62 kr.

A segélyezetttek közt négy magyarországi volt, u. m. Gräbner Felix Pinkaföldről, Takács György Budapestről, Molnár Carolina Veszprémből és Schwarz József Karánsebesről.

Az 1894. évre 34, 50 frtos segélydíj iratott ki, megemlítendőnek tartjuk, hogy a kérvények bélyegmentesek, s felszerelendők: 1. az illető tűzoltó-testület parancsnokság bizonyítványával arról, hogy az illető szerencsétlenül járt tűzoltó a testület tagja; 2. Orvosi bizonyítvánnyal arról, hogy az illető tűzoltói szolgálatban járt szerencsétlenül; 3. Községi erkölcsi bizonyítvány.

Kossuth Lajos, hazánk halhatatlan emlékü nagy fiának temetési szertartása alkalmával kiváló szerep jutott a tűzoltóságnak a rend fentartásánál. A rendezőbizottság ugyanis, tartva a bekövetkehető rendzavarástól, szükségesnek látta a tűzoltóság bevonását is. Bárány N. Ernő budapesti önkéntes főparancsnok, mint a bizottság tagja, felhívást bocsátott e czélból a helybeli és környéki vidéki testületekhez, hogy a rend fentartása érdekében minél többen és nagyobb számban csatlakozzanak a budapestiekhez. A felhívásnak meg lett az eredménye, a mennyiben a temetés napján, április 1-én, mintegy 1150 tűzoltó gyűlt össze a Dunaparton. a hol századokba beosztva vonultak a muzeumkörútra, elzárva azt a Kossuth Lajos-utcától a Kálvin térig a menet rendezése idejére, míg a menet alatt mozgókordont képezett kifeszített kötelek mentén, melynek elejét

a számfeletti tiszték csapata nyitotta meg. A rend fentartása czéljából kivonult: a budapesti önkéntes testület 70, a városi 46, hajógyár 40, Ganz-vaggongyár 49, Ganzvasgyár 16, Ganz-villamos 6, vasuti főműhely 20, vasuti műhely 40, Goldberger gyár 20, Ehrlich gyár 12, Spitzer gyár 10, Grünwald gyár 11, parketta-gyár 18, jutta-gyár 28, Gizella-malom 20, budapesti malom 16, hengermalom 11, Lujza-malom 11, részvény-serfőződe 16, Victoria-malom 8, Erzsébet-malom 7, Tarnóczy r. társ. 40, Saxlehner 16, Schlick 18. Vidékről jöttek: Salgó-Tarján 40, Kóka 30, Eger 30, Gödöllő 20, Aszód 20, Győr 27, Szent-Endre 15, Rákospalota 20, Soroksár 35, Komárom 20, Tápió-Szele 12, Gyermely 10, Györsziget 11, Duna-Földvár 31, Kun-Szt. Márton 11, Kispest 15, Szt.-Lőrincz 13, Vác 35, Ujpest 16, Mauther-gyár 13, pamut-gyár 10, Erzsébetfalva 13, Letenye 6, Vereb 6, Kassa 4, Gyula 11, Moór 6, Paks 10, Heves 2, Nagybjom 12, Pápa 12, Török-Szent-Miklós 10, Arad 5, Szeged 11, Bicske 10, Mezőtúr 6, Ráczkeve 6, Báltaszék 4, Pozsony 2, Mezőkövesd, Békés, Gyanafalva, Uj-Arad, Alberti-Irsa, Temesvár 1-1 tiszttel.

Tűzoltó-ünnepély. Szép kis ünnepély színhelye volt Szent-Endre városa mult hó 4-én, azon alkalomból, hogy a tűzoltó-testület arra jogosított tagjainak az 5 éves szolgálati érem kiosztatott. Az ünnepély a testület által a város ház tanácstermében tartott diszkozyüléssel vette kezdetét, melynek egyedüli tárgya az országos tűzoltó-szövetség által adományozott 5 éves szolgálati érmeknek és Dumtsa Jenő polgármester és tiszteletbeli elnök által szorgalmas tűzoltók jutalmazására adott 100 koronának kiosztása. A diszülést d. u. 1/2 órakor nyitotta meg Piatek Camilló városi tanácsnok, a testület elnöke jelezvén, hogy a diszülés tárgyai a szövetségi szolgálati érmek és a polgármester által adott jutalmak kiosztása. Az elnök lelkes beszéd kíséretében tüzte fel az érmeket, az arra jogosult Petrovits János parancsnok, Leitner Samu és Weisz Gusztáv szakparancsnokok, Unger György segédtiszt, Mihajlovics Mihály őrparancsnok, Mihajlovits István szivattyú-felügyelő és Timpauer István csövezetőnek. Majd Dumtsa Jenő polgármester tartott beszédet a tűzoltókhoz, kiemelvén a humanus intézmény hasznos voltát, úgy a maga, mint a város közönsége nevében elismerését, háláját és köszönetét fejezi ki a testületnek önzetlen működéséért, melyet a közjó érdekében tesz, megígérte, hogy e hasznos emberbaráti intézményt jövőben is támogatni fogja, kívánja, hogy ne legyen rája szükség, de azért fejlődjék és virágozzék. Petrovits parancsnok köszönő szavai után a 20—20 korona jutalmat osztotta ki az elnök. A diszülés után istentisztelet volt. Este 1/2 órakor a polgárság a tűzoltó-testülettel élén, a polgármester tiszteletére zenés fáklyásmenetet rendezett. A fáklyásmenet után diszvacsora volt, melyen a polgármesterrel élén nagyszámu polgárság és a tűzoltók vettek részt. A bankettet táncmulatság követte, melynek a beköszöntő reggel vetett véget.

A székely-udvarhelyi önkéntes tűzoltó-testület ez évi rendes közgyűlését márcz. hó 11-dikén tartotta meg rend-

kivül nagy érdeklődés mellett. Működő tagok létszáma 106 és 4 tiszteletbeli főparancsnok. Költségvetése 1242 frt. Kötelezett tűzoltó van 22. Fizetéses van kettő. Városnak a segélyért köszönet szavaztatott. Tiszteletbeli főparancsnoknak, a tűzoltó-testületeket a megye községeiben megalakító ábrahámfalvi *Ugron János* alispán urat választották meg. Főparancsnoknak nagy-solymosi *Koncz Ármán*. Alparancsnoknak *Csillag József*. Titkárnak *Pintér Sándor*. Pénztárnoknak *Perszián János*. Szertárnoknak *Szibian György*. Szivattyusmesternek *Budik László* és *Riemer Ede*. Segéd-tisztnek *B. Nagy Ferencz* és *Kassay Dezső*. Mérnöknek *Wánky Kálmán*. Építésznek *Kelemen György*. Orvosoknak dr. *Gérich Károly*, dr. *Kassay Albert*, dr. *Lengyel József* és dr. *Rätzkövy Sámuel* választották meg.

A pozsonyi önkéntes tűzoltó-testület mult hó 1-én tartotta évi rendes közgyűlését Palugyay József alelnök elnöklete alatt. A közgyűlés által megejtett választások nagy személyi változásokat mutatnak. Ugyanis a gyakorlati mesteri állás betöltése folytán felmerült ellentétek következtében leköszönt Szalay Ödön elnök és Martinengó Nándor főparancsnok tiszteletbeli tagoknak választották meg. Az egyéb állások következőleg lettek betöltve. Elnök: *Taller Pál* alpolgármester. Alelnökök: *Sprinzl Mór* és *Mihályi T. E.* Főparancsnok: *Sendlein János* főmérnök. Titkár: *Báró Clauer Sándor*. Pénztárnok: *Weinstabl Mór*. Ügyész: *Richter E.* Szertárnok: *Feitzelmayer*. Választmányi tagok a pártolók sorából: *Palugyay I., Hubert, Reidner* és *Sandtner*; a működők sorából: *Bode F., Durvay A., Greiner H., Schüssler S. Groidl Gy. és Lederer K.*

Tűz Kassán. E hó 10-én délután 1/21 órakor a harangok félreverése nagy izgalomba ejtette a várost, míg telefon utján a tűzörségnek azt jelentették, hogy a József-utczában Madarovich Berta tulajdonát képező 37-ik számú ház teteje lángban áll, a nyomban kivonult fizetett és önkéntesekből álló tűzoltó csapat Mihallik Béla főparancsnok vezetése alatt,

mire oda ért, a heves északi szélben a zszindelyfedelű ház tetőzetén könnyen elharapódzott a tűz és átsapott a szomszédos 38-ik számú Tagulya János tulajdonát képező házra, innét a tűz a szomszédos Kukoricza-utczára terjedt, hol a 9-ik számú ház gyuladt ki legelőször, majd a Kutlik István háza, mely közvetlen tőzsomszédságban volt az előbbinek. Igy néhány perc alatt négy ház és egy melléképület állott lángban. Nagyon megnehezítették a működést azon körülmények is, hogy a csekély létszám daczára két utczára kellett a tűz ellen megküzdeni, másodsor a víz hiánya miatt minden hat és tíz perczben más és más udvarban kellett szerelni, mert egy kút több ideig nem volt képes a szivattyút vízzel táplálni, így a József-utczán 8 kút lett kiszivattyúzva, míg a Kukoricza-utczán három kút. Négy órai nagy és fáradalmas munka után sikerült csak a tüzet eloltani, a házak mind földszintesek voltak, egy beégett négynek csak a fedele égett le, emberben és állatban kár nem esett, mert azt idejekorán kimentették. A tűz úgy keletkezett, hogy gyufával játszó gyerekek meggyújtották a szemetet és onnét terjedt a házakra.

Szerkesztői üzenetek.

H..... F..... Mező-Kövesd. Nagy hazánkfiának, Kossuth Lajosnak temetése alkalmával itt létéről bizonyítványt senki sem kap, így ön sem. Fel vagyunk hatalmazva constatalni, hogy ön itt volt és a rend fentartásában a helybeliekkel együtt közreműködött. A városi képviselőtestület elé terjesztett, vagy terjesztendő indítványa, a mely az ön kiváló munkásságáról és helyes gondolkozásáról tesz tanubizonyosságot, nagyon is helyi érdekű s így a közre nem bir különös érdekel. Az ön kimeríthetetlen tollából általános érdekű dolgokat várunk. **B..... M..... Kassa.** Közleményeit mindig szívesen vesszük s felhasználjuk, mint ez esetben is. **S..... M..... Gy.-Szent-Márton,** jövő számunkban helyet keritünk.

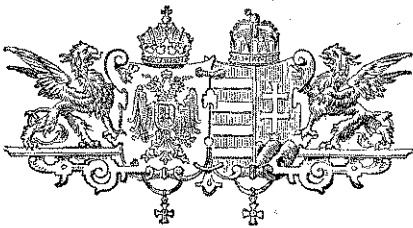
Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felolós szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

Alapított 1816-ban.

Hazánk legrégebb tűzoltószers-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

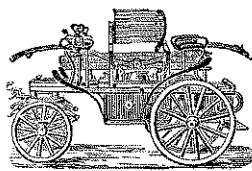
es. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kitűnő hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

Tűzoltó egyenruhákna való

kiváló minőségű

posztó-, darócz- és háromnyüstös

vászon-szövetet

nemkülönb

kész egyenruhákat

ajánl versenynt kizáró áron

D. Wassertrilling,

posztókereskedő

Boskovitzban, (Brünn mellett).

Minta kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Számos elismerés minden ország tűzoltóságaitól.

Kérelem! Megkeresés lehetőleg németül kéretik intézteni.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, díszsisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kesztyűket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivő-eszközök, érmek és rendjelek.

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyczim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószerszám-gyár,

harang- és ércöntöde

részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít:

Tüzi fecskendőket gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket,

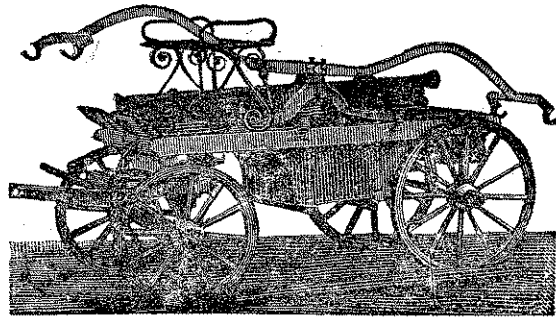
községi egységes vészvonatokat,

továbbá községek s a szerezendő tűzorségek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízfordókocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és kötelek tűzorségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utczaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, peczegődör és esatornatisztító gépeket légszivattyúval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.

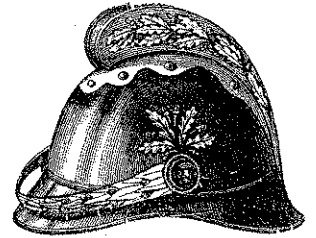
A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkben hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlisták és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

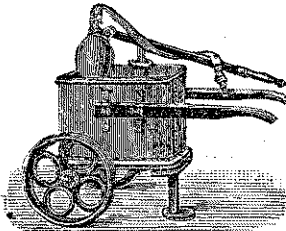

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

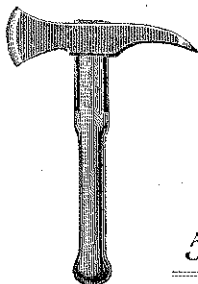
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 db. nagyfalusi fecskendőt és 12. drb. targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket jóval felülmúlták és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Konez Ármin s. k.

mint a sz.-udvarhelyi önk. tűz. egyl. alparancsnoka, biz. tag.

Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Szidanits Ferenc s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

Bárány N. Ernő s. k.

a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka. Udvarhelymegye alispánja.

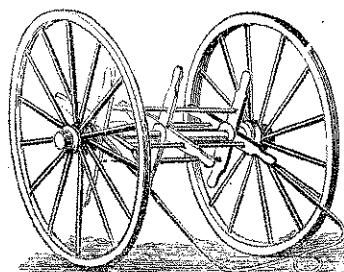
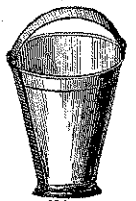
Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. I. szív. szak. parancsnoka.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

KIADÁSOK.

Harminczhatodik évi zárszámja 1893. január hó 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

VAGYON.

Mérleg-számla 1893. évi december hó 31-én.

TEHER.

Table with 4 main columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, VAGYON, TEHER. Section: I. Tűzbiztosítás. Sub-section: I. Tűzbiztosítás. It lists various expenses and income items with their respective monetary values.

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Harminczgyedik évi zárszámja 1893. január hó 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

VAGYON.

Mérleg-számla 1893. évi december hó 31-én.

TEHER.

Table with 4 main columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, VAGYON, TEHER. Section: II. Életbiztosítási üzlet. It provides a detailed breakdown of costs, revenues, assets, and liabilities for the life insurance business.

Budapest, 1893. december 31-én.

Agoston József vezérlikár, mint az életbizt. osztály főnöke.

Szende Károly, a központi könyvezés főnöke.

Az igazgatóság: Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Levay Henrik, Ormody Vilmos, báró Schosberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor

Budapest, 1894. márczius hó 29-én.

A fenti zárszámokat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott évek szerinti közzétételükre és azok egyes tételükre a fő- és számkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság: Graf Batthyány Geza, Csiczy Samu, Jekelfalussy Lajos, Laszlo Zsigmond, Szitanyi Izidor. Kaczvinsky János, életbizt. könyvvivő

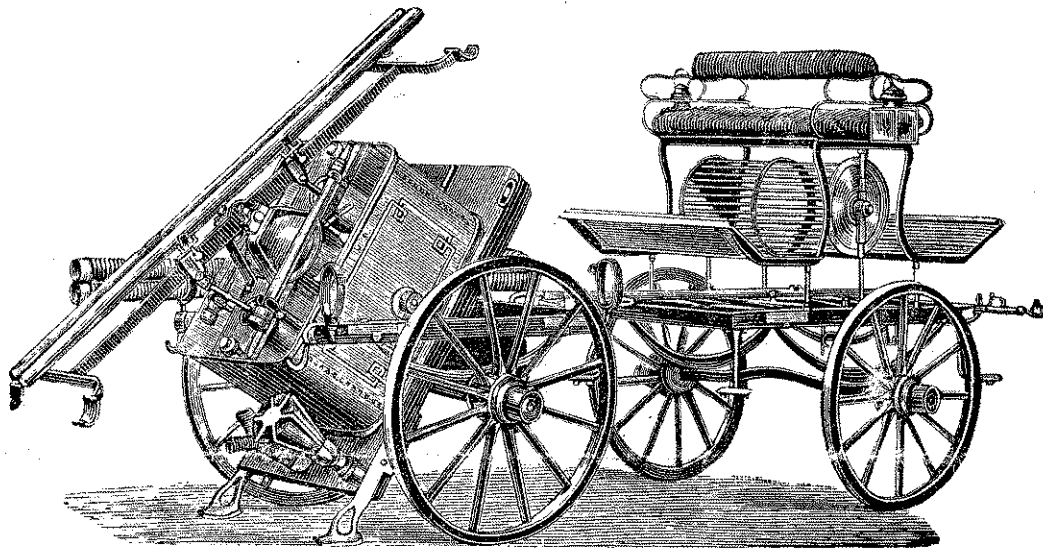
Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű
érmekkel kitüntetve.

GEITTNER ÉS RAUSCH

Központi üzlet: **Budapest, Andrásy-út 8.** Tűzoltószergyár: **Budapest, Nádor-utca 46.**

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által
52,971/1873. és 6840/II. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőkínknél csak ércszelepek a be-
csiszolt ércdugattyúk alkalmazatnak.

Fecskendőkínken, saját új találmányainkon
fontos és célszerű javításokat eszközöltünk.

Állandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányu szivattyuknak, ugymint:
tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsí, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű
mézga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mézgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkínken, saját új találmányainkon, fontos és célszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab.
tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle
kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

**Mászó- és mentőszerek, tolólétrák, mindennemű mászó-
és párkánylétrák a legkitünőbb fanemekből:**

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlő-
szállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tisztak és legénység számára
sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetű, még befecskendezésre is alkalmas **kutakat**
kiválóan szilárdan készítünk.

*A t. cz. egyleteknek, előljáráóságoknak, községeknek, gyáraknak, szin-
házaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan
felszerelésére.*

**A budapesti országos kiállításon kitünő munkáért, kivitelképességért,
versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.**

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁSI

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 frt 20 kr.
Egyes példányok ára 20 kr.
Előfizetések és reklamatíók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Titkár jelentése az elnökség működéséről (folytatás). Kimutatások (I. II. III. IV.) Alapszabály jóváhagyás. A sopron-
megyei szöv. vál. ülés jegyzőkönyve (folytatás). A fehérmegyei tűzoltó szöv. elnökségétől. — *Általános rész.* Szervezés és rang-
jelzés. Veszprémmegyei tűzrendészeti szabályrendelete (folytatás). — *Technikai rész.* Villamos-motor-fecskendő (1 képpel)
Figyelő szolgálat a tűzhelyen. — *Testületek köréből.* Az orsz. központi választmány ülése. A csurgói tűzoltó-testület közgyűlése
Az egri önk. tűzoltó-test. közgyűlése. A győri szt.-mártoni önk. tűzoltószövetség főszer. évi jelentése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

109. szám.
1894.

Titkár jelentése az elnökség működéséről.

(Folytatás).

14. Csongrádvármegye tűzrendészeti szabályrendeletében kifogásoltatott, hogy a takarmányfélék a város belterületén helyzetnek el, hogy a váltságdíjak általában 1 frtban állapítottak meg, hogy a tűzvizsgálatoknál a tűzoltóparancsnok mellőzve van s véleménye egyes tűzrendőri dolgokban meg nem hallgattatik, hogy a vízfordási kötelezettség nem mondatik ki általában, hanem minden megjelenő fogatos az egész oltási működés alatt 2 frt jutalmat kap, a mi nem csekély kiadásokat okozna, hogy a községek mind-egyikére kampóslétrák és 2 szerkocsinak beszerzését írja elő.

15. Arad sz. kir. város módosított tűzrendészeti szabályrendelete csekély módosítással jóváhagyásra ajánlatott.

16. A Hevesvármegyei tűzoltó-szövetség alapszabályaira vonatkozólag az önkéntes csatlakozás helyett a kötelező csatlakozást hoztuk javaslatba. Kifogásoltuk, hogy a tagdíj fölemelhető legyen; egyben javasoltuk, hogy a választmányban a tervezett 8 vál. tag száma 12-re emeltessek, ellenben a választott tagokon kívül az egyes testületek külön képvisellete megszűnjék. Felette örvendetesnek tartjuk, hogy a nmélt. belügyminiszterium a csatlakozás kötelezettsége iránt tett javaslatunkat magáévá tette, miként azt 94.261. sz. a. Hevesvármegye alispánjához intézett rendelete mutatja.

17. A dalmát-horvát-szlavon országos kormányznál a horvát szövetség engedélyt kért V., X. és XV. éves szolgálati érmek alapítása iránt. Leküldetvén véleményezés végett, azt pártolólág terjesztettük föl.

18. Liptóvármegye tűzrendészeti szabályrendeletében a tűzoltásra kötelezettek összeírása és nyilvántartása, valamint a vízfordás-kötelező volta iránt tettünk javaslatot.

19. Békés-Gyula r. t. város felebbezéssel megtámadott tűzrendészeti szabályrendeletében javaslat tétetett a takarmány elhelyezésére, a kapitányviznek, valamint a vízfordásnak általában kötelezővé tétele, az egyes házaknál előírt tűzoltószereknek felsorolására, a cséplésnek a városon kívül végzésére, külön szérűskertnek kijelölésére, egyttal arra, hogy az évi rendes tűzvizsgálatok ne a ló- és közmunkaerő összeírásával kapcsolatban, hanem külön eszközöltessenek s azokon ne csak egy városi köztűzoltó, hanem a rendőrkapitány vagy helyettese és a tűzoltóparancsnok is részt vegyen.

20. Nyitra vármegye alispánjának határozata ellen két község felebbezett, mert már korábban beszerzett s a járási felügyelő hivatalos vizsgálata szerint is kifogástalan állapotban levő fecskendők helyett más gyárostól kívánt újabban beszereztetni, azon kikötéssel, hogy csak az utóbbi gyárostól beszerzendő gépeket használhatják tűzoltásra, ellenben a másik gyáros fecskendőt adják vissza, mert különben csak segédgépeknek használhatják. Véleményünkben a községek felebbezésének helyt adni javasoltunk, annál is inkább, mert a csatolt ügyiratokból nem világott ki az, hogy az alispán a községeket csak egy bizonyos gyáros fecskendőinek megvételére utasította volna.

21. A felső-csallóközi, galánthai és bazin-szempczi járási szövetségek alapszabályait jóváhagyásra ajánlottuk azon javaslatunk kíséretében, hogy mivel tagjaikat általában kötelezik az ő eddig még nem levő segélyalapjukhoz való csatlakozásra, e helyett az országos segélyző szövetséghez való csatlakozás tétessék kötelezővé. Viszont a bazin-szempczi járási szövetség alapszabályaiban kifogásoltuk, hogy míg a belépést kötelezővé teszi, a kilépést megengedi.

22. Vinga r. t. város tűzrendészeti szabályrendelete és szabályrendelete a tűzrendészetről érthetetlen módon két külön szabályrendeletben van megállapítva. A második semmi újat nem tartalmazván, azt elvetendőnek véleményeztük. Egyébként javaslatot tettünk a vízfordás, kapitány-

viz, tűzoltószer, takarmány elhelyezést illetőleg, valamint a büntető határozatok felvétele iránt

23. Székelyudvarhely r. t. város tűzrendészeti szabályrendelete és a tűzrendőri kihágásokról alkotott szabályrendelete is inkább egybe lett volna foglalható. A takarmányfélék, vízkészlet, vízfordás, a készenléti fogatnak ne ott-hon, hanem az őrtanyán elhelyezése, a tűzoltószer, a tűzoltási kötelezettség életbeléptetésére részletesebb intézkedések megtétele és a váltásdíjnak arányosabb megállapítása iránt, valamint az iránt, hogy a gyárak és faterületajdonosok ne köteleztesseken általában nagy szivónyomó szerkezetű fecskendők beszerzésére, hanem a tűzoltóparancsnok véleménye alapján külön-külön állapítsanak meg.

24. Vasvármegyének tűzrendőri kerületekre beosztásával alkotott szabályrendelete jóváhagyásra ajánlatot azon kikötéssel, hogy a járási hatósági személyek ne avatkozhassanak a tűzoltóparancsnok dolgaiba.

25. Jászberény r. t. város tűzrendészeti szabályrendeletében javaslat tétel a takarmányfélék elhelyezése, a vízkészlet, vízfordás, a tűzoltószer, a tűzoltási kötelezettség életbeléptetésére részletesebb intézkedések megtétele és a váltásdíjnak arányosabb megállapítása iránt, valamint az iránt, hogy a gyárak és faterületajdonosok ne köteleztesseken általában nagy szivónyomó szerkezetű fecskendők beszerzésére, hanem a tűzoltóparancsnok véleménye alapján külön-külön állapítsanak meg.

A folyó évben érkezett s még elintézendő véleményezések a következők: 1. A békésvármegyei szövetség alapszabályai. 2. Brassóvármegye t. r. sz. r. 3. Alsó-Székelyország községek fecskendő beszerzés kötelezettsége elleni felelőssége. 4. Nagy-Salló község t. r. sz. r. elleni felelősség. 5. Ujvidék sz. kir. város t. r. sz. r.

Az 1893. évben iktatott összesen: 785 ügydarab, míg a folyó évben eddigéig összesen: 110 ügydarab.

Az 1893. évben eszközölt véleményezések száma összesen: 46 volt.

Szolgálati érem az 1893. évben kiadott 88 testületnek 625 drb V., 547 drb X. és 182 drb XV. éves érem, míg a folyó évben 6 testületnek 29 drb V., 8 drb X. és 5 drb XV. éves érem.

A gyakorló szabályokból raktáron van még 240 drb, úgy hogy egy második kiadásnak szüksége fog némsokára fölmerülni, különösen ha a többi vármegyei szövetség is utánozni akarná a veszprémmegyei szövetséget, mely egymaga 200 példányt rendelt meg nem régen.

Pel kell említenem, hogy a választmánynak azon határozatai, hogy Follmann Alajos volt alelnökünk és Putsch Tóbiás vál. tag felsőbb helyen való kitüntetés végett előterjesztessenek, valamint hogy felterjesztés intéztessék illetékes helyre egy XXV. éves tűzoltói érem alapítása iránt, — kellőképen fogantatosítottak.

Végül van szerencsém jelenteni, hogy dr. Kék Lajos alelnök úr a szövetség tulajdonát képező összes pénzeket és értékeket a volt alelnöktől jegyzőkönyv felvétele mellett a szükséges tanuk jelenlétében hivatalosan átvette, a melyről szóló jegyzőkönyv egyik példánya az irattárban őriztetik.

Ezekben volt szerencsém előterjeszteni a t. választmánynak jelentésemet, kérve annak szives tudomásul vételét. Budapesten, 1894. márczius hó 4-én.

Dr. Szily József,
titkár.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

az 1894. április hó 16-ától május hó 20-áig terjedőleg.

I. Tagsági díjakat befizettek:

Az 1894. évre a veszprémmegyei szövetség útján 3-3 frtot: Devecser, Takácsi, Siófok, Pápa, Kádárta, Ke-

nese, Kis-Pirit és Ősi. Közvetlenül az 1894. évre 6-6 frtot: Likér-Nyustya, Turán, Deés, Resicza. Földeák, Dicső-Szt.-Márton, Arad-waggongyár, Rutka, Bavaniste, Vinga, Vác Toroczkó és Uj-Arad-Zsigmondháza; az 1893. évre Zirc 6 frtot, az 1893-1894. évekre 6-6 frtot Dunaszekcső, Szigetvár, Kassa, Terezovác; 9 frtot Vágújhely; az 1892-93-94. évekre 18 frtot Esztergom. Összesen 28 testület befizetett 183 frtot, míg az év elejétől 213 testület után tagsági díjából befolyt összesen 1166 frt

II. Uj tagtestületként belépett:

A veszprémmegyei szövetség útján. Devecser, Takácsi, Kádárta, Kenese és Kis-Pirit.

Közvetlenül: Dicső-Szt.-Márton (Kisküküllöm.) és Arad-waggongyár. Összesen 7.

Az év elejétől belépett összesen 19 testület.

III. Gyakorló szabályzatot vettek:

Csurgó 4, Vágújhely 10, Német-Próna 1, Soroksár 5, Toroczkó 3, Lampel Róbert Budapest és Abonyi I. Budapest 1-1 drbot. Összesen 25 drb.

Az év elejétől eladatott összesen: 356 drb.

IV. Szolgálati érmeket kaptak:

Székes-Fejérvár: XV éves érmeket: Seidel Lajos; X éves érmeket: Horváth Gyula; V éves érmeket: Muzslay Ferencz, Aschenbrenner Ferencz, Radits Antal, Eizer György, Varga László, Kotresz Pál, Geugler János, Vakker József, Heisz Alajos és Vida Ferencz.

Farád: V éves érmeket: Takáts István.

Esztergom-városi: XV éves érmeket: Cziglányi Lajos, Roth Ferencz, Rauch József és Schuller Pál; X éves érmeket: Rottár Márk, Tierrichter Vincze, Miedler Gusztáv, Kitzinger József, Tóth Ferencz, Wanitsek Rezső, Hajnaly Gyula, Krechnyák Ferencz, Porubszky József, Dukath Kálmán, Popp Alajos és Merényi Gyula; V éves érmeket: Magyary László, Róthnagel László, Weichszler Vilmos, Herczog Ármin, Gábel Gyula, Szapory Márton, Szinger Henrik, Henczi Gábor, Liptay István, Pócs Mihály, Szimhart Károly, Süveges Ede, Fülöp Manó, Schwarz Dezső, Till István, Scherhauser Béla és Biró Pongrácz.

Apatin: XV éves érmeket: Grüner Adalbert, Hlavatsch Vincze, Inglicshoffer József, Schuhmacher János, Müller János, Hauck János, Hell Károly, Schmutzer Antal, Hauck Tamás, Hesz József, Paczér János, Schreiber József, Csermák Károly, Baudl Antal, Andrész Ferencz, Bischof János, Scheich György, Turner Antal, Schwager Lajos, Lippert János, Gillich József, Buxbaum József, Gráf Jakab, Kleiner Antal, Hauck Ádám és Rajkovits László; X éves érmeket: Bogner Ignác, Podolszky József, Heiszler Péter, dr. Kék Lajos, Riedlbauer Antal, Vodopia Ferencz, Gábel Antal és Rank Antal; V éves érmeket: Borkovits János, László Márton és Schächtili József.

Duna-Szekcső: X éves érmeket: Ifj. Fischer József és Löb András; V éves érmeket: Droppa Gyula és Gombos János.

Moson-Szolnok: X éves érmeket: Forstner Alajos, Kasztler Ferencz, Straub Lajos, Obinger András, Weisz András, Neuberger András és Marovitz József; V éves érmeket: Posch Ferencz, Unger Mihály, Zsigmondi Pál, Pummer József, Schneider János és Weisz József.

Siófok: X éves érmeket: Szmátóna József.

Vác: X éves érmeket: Oszátszky Pál, Tokodi Lajos, dr. Csányi János, Cserny Lajos, Együd Lajos és Nikitits Sándor; V éves érmeket: Müller Ignác, Millmann Géza, ifj. Máróki János, Velsér Lajos, Kraucz Ferencz, Rassóvszky Mihály, Miklosovits Sándor, Horváth Sándor, Csányi István,

Kremmer József, Sárosi Pál, Schenk Ferencz, Csizmarik József, Prohászka Ágoston és ifj. Gáspár Pál.

Sajó-Szt.-Péter: V éves érmet: Karla Ferencz, Bródy Mór, Cserny Károly, Zöldy Elek, Kun Géza, Baricska Antal, Rolla Károly és Stark Gedeon.

Ujpest-Jutegvár: V éves érmet: Stiber Károly, Op-latek József, Hoppenstedt Henrik, Derer György, Karger János és Kollár Pál.

Tíz testületnek kiadott: 31 drb XV, 37 drb X és 68 drb V éves szolgálati érem.

Az év elejétől 26 testületnek kiadott összesen: 38 drb XV, 92 drb X és 195 drb V éves szolgálati érem.

V. A magyarországi tűzoltó-testületek segélyező szö- vetségébe az 1894. évre folytatólagosan belép- tek és tagsági díjaikat befizették:

Magyar-Óvár	59 tag után befizetett . . .	17.70
Győr-Szt.-Márton	42 » » » . . .	12.60
Kis-Lévárd	26 » » » . . .	7.80
Összesen 3 testület 127 tag után befizetett. . .		38.10
Az év elejétől belépett 34 testület, 2037 tag után be- fizetett összesen 611 frt 10 krt.		

A nagymélt. m. kir. belügyministerium

a dráwapolkonyai önk. tűzoltó-testület alapszabályait 30.907, a magyarlakiét 37.078, a ludadiét 38666, végül a lipótvar-megyei tűzoltó-szövetség alapszabályait 38.869. sz. a. a bemutatási záradékkal ellátta.

Jegyzőkönyv

Sopron vármegye és városi tűzoltó szöv. vál. 1894. évi február hó 19-iki üléséről.

(Folytatás).

Elnök kiindulva abból, miszerint igen kívánatos, sőt szükséges is, hogy tűzoltóink működésében egyöntetűség létesüljön és az országos választmány által megalapított egységes szabályzat, az egyenruházat úgy, mint vezényszó és gyakorlatok tekintetében általában érvényre emeltessek, fölveti azon eszmét, hogy igen czélszerű lenne valamely előre kitűzendő napon itt a központban, Sopronban, a helybeli önkéntes tűzoltó-testület gyakorló-mesterének közreműködésével és műszereinek felhasználásával gyakorlati oktatást tartani, melyen a vidéki tűzoltó-testületek működő csapatainak vezetői résztvehetnének, hogy maguknak a szükséges ismereteket elsajátíthassák.

Ezzel kapcsolatban elnök igen kívánatosnak jelzi azt is, hogy a járási felügyelők az általuk hivatalos szemléiknél követni szándékolt eljárást kölcsönös megbeszélés és eszmecsere tárgyává tegyék, hogy így e tekintetben is egyöntetű eljárás létesíthessék.

Elnök a maga részéről, mennyiben a választmány az általa megpendített eszmét helyesli, szívesen késznek nyilatkozik a dolgot kezébe venni, ugyszintén már előre is biztosítva van a soproni önkéntes tűzoltó-testület gyakorló mesterének közreműködése s azonkívül Szabó Gyula úr is felajánlotta szívélyes segítségét.

A választmány, szövetségünk buzgó elnökének szíves készségét, a melylyel tűzoltóink gyakorlati kiképzéséről gondoskodni óhajt, hálás köszönettel fogadja; az általa fölvetett eszmét teljesen magáévá teszi s a következő április hó 15-én tartandó választmányi gyűlésen azon vasárnapok fognak meghatározatni, melyiken a fentebb jelzett czélből tartassanak gyakorlatok. Főlkéri továbbá a választmány a

járás felügyelő urakat, hogy ugyanazon alkalommal a tűzrendészeti szemlék körül követendő eljárás tüzetes megbeszélése czéljából április 14-én, szombat délután, Sopronban értekezletre összejönni szíveskedjenek.

Elnök jelenti, hogy a járási tűzrendészeti felügyelők számára hivatalos utazásaik alkalmára kért vasúti viteldíj-kedvezmény ügyében ez ideig semmi sem történt. A választmány elhatározza, hogy egyelőre csak a győr-sopron-ebenfurti vasút igazgatóságához fordul, azon kérelemmel, hogy a megyei felügyelő és a járási felügyelőknél hivatalos szemle-utazásaikra ingyen jegyeket kiszolgáltasson szíveskedjék. A mennyiben ezen lépésünket siker követné, azután fordul hasonló kérelemmel a déli vasút igazgatóságához és az állami vasút igazgatóságához.

Elnök jelenti, hogy Szabó Gyula alelnök a statisztikai táblázatok a tűzrendészeti vizsgálatokról szóló jelentésekkel együtt már január hóban benyújtotta. A választmány Szabó Gyula alelnök úrnak buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Elnök jelenti, hogy a múlt választmányi ülés azon határozatának, hogy megkeresés intéztessék alispán úrhoz az iránt, hogy a tüzesetekről hozzá beérkező jelentéseket a szövetség elnökének rendelkezésére bocsátani szíveskedjék, mindezideig eleget nem tehetett, mert a kérvény fogalmazványát dr. Gaár Vilmos titkár úrtól bár megkapta, de elnök véleményével nem egyesülve, az iratot dr. Gaár Vilmos úrnak visszaadta, hogy azt helyesítse, de ismételt sürgetés daczára meg nem kaphatta.

A választmány főlkéri elnök urat, szíveskedjék felszólítani dr. Gaár Vilmos urat, hogy a megkeresést záros határidő alatt benyújtsa, ha pedig a felszólításnak foganatja nem lenne, a mai gyűlés határozatából kifolyólag intézzünk kérvényt alispán úrhoz.

Elnök előadja, hogy mivel a leltárokat ezentul a járási felügyelők a helyszínen fölveszik, illetve felülvizsgálják, azoknak beküldése a jövőben fölöslegessé vált.

A választmány elnök előterjesztéséhez hozzájárulván határozatilag kimondja, hogy a leltárok beküldése ezentul, nem szükséges.

Elnök jelenti, hogy alispán úr Sailer Pált a nagyhöflányi önkéntes tűzoltó-testület főparancsnokát, a miért az a főszolgabíró hivatalos értesítésének kézhez vétele daczára a tűzoltócsapatot a járási felügyelő előtt ki nem vonultatta s a hivatalos tűzrendészeti szemle foganatosításának ellenszegült, ugyszintén Szarvkő község előljáróságát — a miért az tévútra akarta vezetni a község lakosságát azzal, hogy Szarvkő község nem köteles tűzoltóságot fentartani — szóbeli megróvásában részesítette és figyelmeztette őket, hogy ismétlés esetén jelentékeny büntetésben fognak részesülni. — A választmány elnök jelentését tudomásul veszi.

Schwertner János választmányi tag felszólalására elhatározza a választmány, hogy megkeresi az alispáni hivatalt, miszerint utasítsa szigoruan a községeket tüzesetek alkalmával előfogad adására.

Hillebrandt János pénztáros jelenti, hogy a szövetségi pénztárkészlete ezidőszerint 391 frt 93 krt tesz, ebből levonotván az országos szövetség részére eső 108 frt o. é. járulék marad 283 frt 93 kr., hatralék 276 frt.

A választmány pénztáros jelentését tudomásul veszi.

A folyó évi rendes szövetségi közgyűlés június hó 24-ére Csornára kitűzetik. A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés tartatik.

Végül kimondja a választmány, hogy az április hó 14-ére kitűzött gyakorlati oktatást és értekezletet követő napon ugymint április hó 15-én délelőtt ülést tart.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettvén, elnök az ülést bezárja.

Rösch Frigyes,
elnök.

dr. Ajkay Béla,
h. jegyző.

*A fejérvármegyei tűzoltó-szövetség elnökségétől.***Az önkéntes vagy köteles tűzoltó-testület T. Parancsnokságának.**

Vármegyénk alispánja f. évi ápril 17-én kelt 6184 k. i. 94. sz. rendeletével oda utasította a járási főszolgabírákat, hogy azok járásaik községeiben a megyehatósági tűzrendészeti szabályrendelet 14. §-ában körülírt eljárás szerint a tavasz folyamán tűzszemlét foganatosítsanak és ez alkalommal a községben levő tűzoltóság gyakorlottsága iránt is kísérletet tegyenek s az e részben észlelteket iránt a felveendő s további eljárás végett a főszolgabírákhoz betérjesztendő jegyzőkönyvben szintén nyilatkozzanak.

Ezen körülményt előleges tájékozás végett oly felhívással közöljük a kebelbeli tűzoltótestületek T. Parancsnokságaival, miszerint úgy az általános tűzbiztonság, mint saját testületük érdekében gyakorlataikat — a mennyiben még nem tették volna — haladék nélkül megkezdeni sziveskedjenek, főfigyelmet fordítván a fecskendő szerelésére, azzal s egyéb mentőeszközökkel való gyors kivonulásra és a rendelkezésre álló vagy előteremtendő vízkészlet czélszerű

felhasználására, mely utóbbi czélból a szivó-mű és tömlői, úgy anyomó-tömlő segítségével való vízszállítás is gyakorlandó. Felhívjuk egyszersmind a T. Parancsnokság figyelmét a rendes éjjeli tűzorségi szolgálat szervezésére is, mint nagyobb tűzveszély megakadályozásának leghatályosabb eszközére. Nemkülönben figyelmébe ajánljuk a soros-fecskendő, lajt, v. szerkocsi-szállító igák rendszeres beosztását, és szigorú világlatban tartását.

Felkéretnek egyuttal azon tagtestületek, melyek a tűzbiztosítási adatok gyűjteményét és az ellenőrzési szemle-jegyzőkönyvet még a múlt évről be nem terjesztették, miszerint azokat az elnökséghez betérjeszteni sziveskedjenek.

Tudatjuk egyszersmind az érdeklődő tagtestületekkel, miszerint a tavaszi gyűlést az elnökség másodalu elfoglaltsága miatt eddig megtartani nem lehetett, és azt; mihelyt lehetséges, a sárbogárdi járásban — hol eddig még ülés nem volt — fogjuk megtartani.

Székesfehérvár, 1894. ápril. 26.

Verebi Végh István,

alelnök.

Vida Pál,

titkár.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.**Szervezés és rangjelzés.**

Egy magát megnevezni nem kívánó bajtárs foglalkozott a czímmel, a *Tűzrendészeti Lapokban* időszerűnek tartván a kérdést szellőztetni azért is, mivel a választmány munkarendjében ezen kérdés is fel van véve, mint legközelebb megoldandó feladat.

Figyelemmel olvastam a cikket, s minthogy a dolog engemet is érdekel, hozzá kívánok szólni a tárgyhöz.

Mindenekelőtt azonban kell, hogy pár szóban összefoglalva rekapituláljam névtelen bajtársam cikkének eszmemenetét, hogy így a saját fel fogásom s az övét érintő megjegyzéseim az övével egymás mellé állítva, jobban összehasonlítható, és így mindaz, a mi az ügynek javára válik, jobban kivehető legyen.

Névtelen bajtársamnak eszmemenete következő: Nem szereti a katonai formákat és cifraságot, ezért a most szőnyegen levő tervezetek közül egyiket sem fogadja el, mert ezek katonai szervezet-utánszatok ugyan, de nem annak praktikumával, minthogy tulságos sok arany-zsinóros állást állapítanak meg, minek folytán nem kvalifikált egyén is nyer tiszti állást, miért is ezen kizárólag önkéntes testületek részére fundált szervezet *hivatalos* szervezeti alapul nem fogadható el.

Tisztekké csak kvalifikált és képesített egyének volnának hatóságilag kinevezendők. A legénység úgy képezendő ki, hogy minden szerrel tudjon bänni.

A szervezeti beosztásra, miután azt a kérdést veti fel, 1. a mászók, szivattyusok, rendfentartók stb. külön képezzenek-e szakaszt, vagy 2. ezekből vegyesen képezessék a szakaszt.

Gyakorlati szempontból a második mellett foglalást, s fecskendő szám szerint a szakaszokat minimális számban, 25 főben tartja megállapítandóknak.

Önálló szakasz élén, ha képesített intelligens egyén akad szakaszparancsnoki állásra, ha ilyen nem volna, a szomszédos ilyenemű egyén viselne a felügyeletet. A tisztikar volna a parancsnok, ennek helyettese és a segéd tiszt. Szer tárnok, orvos, mérnök, elnök, alelnök, tiszteletbeli tag stb. egyenruhát nem kap, még kevésbé tiszti rangot.

Végül kijelenti, hogy a tűzrendészet felvirágozását csakis kötelező alapon látja megvalósíthatónak, és ezért elengedhetlennek tartja a tűzfelügyelői intézmény mielőbbi létesítését.

A cikk írója egyáltalán nem barátja az önkéntes tűzoltó-intézménynek, a miért is mindazon mellékokokat, melyek ezen intézmény fennállásához hozzájárulnak, megszüntetni óhajtja s bár, mint mondja, nem utánzója a katonai formáknak, a legridegebb alakban kívánja a katonai szervezetet keresztülvinni.

Nézetem szerint ez nem egy hamar fog valósulhatni, s az, amit Sárosvármegye a maga viszonyai közt létesített, nem lesz applikálható minden, hol ezért számolni kell a már létező állapotokkal is.

Az egyszer gyakorlatba vett rangjelzést eltörölni vagy a nélkül, hogy ez kiváltképpen az önkéntes intézményre, — a mely végre is ma még domináló helyzetben van, s minden fogyatékosága mellett is kitünő szolgálatokat teljesít a közjó érdekében — visszahatással ne lenne, megcsönkítani sem lehet.

Mert hiszen az önkéntes tisztnek, értem azokat, a kik érdeklődnek az ügyért és foglalkoznak is azzal, nem igen van más elismerése, mint az a maga által beszerzett arany-zsinóros uniformis, amit ha elveszünk tőle, bizonyára nem fogjuk az amugy is sok kellemetlenséggel megspékelte munkakedvét fokozni és igyekezetét erősíteni.

Elismerem ugyan, hogy a tisztek létszáma sok, de ha ezt csökkenti akarjuk, úgy ne menjünk neki a szer tárnok és más tevékeny, valódi buzgó olyan tisztek rangjának, kik a provincián a testületet éltetik és képezik a mindenségét annak.

Ha a tiszti létszám, mennyiségére nézve igen soknak is bizonyul be, mégis ha szorossan vesszük, és számot vetünk a szakértő szolgálattevő tiszti erővel, úgy egyremásra a testületnél 2—3 megfelelő ügybuzgó tisztnél több nincsen, a többiek mint gazdálkodók és hivatalnokok, bár egész héten nem érnek reá foglalkozni a testülettel, nek is sokszor lehetnek hasznára az ügynek, az ügynek épen az egyenruháért.

Igazat adok abban irónak, hogy elnök, alelnök testü-

leteinknél ne viseljenek egyenruhát, mert ezek a technikai-szervezetekben nem lévén, nem működnek. Provincián, ha a testület századot nem tesz ki, az alparancsnok sem szükséges, a század- vagy osztályparancsnok sem kell, úgy az alszertárnok és szivattyú-felügyelő sem, nemkülönben több al- és mellékczimmel felruházott tiszt és altiszt, hanem minden szakaszhoz egy szakasz-parancsnok, egy őrparancsnok, 1 csövezető és egy segéd-csővezető, 4—6 mázó, 10 szivattyús legény és 8 felváltó-szivattyús, 1 kürtös, minden egyletnél pedig egy szakvizsgázott értelmes szertárnok legyen, a ki egyszersmind a szivattyú-mesteri állást is töltsé be egy személyben. A mi a provincián a vízszerezést illeti, úgy a szivattyú-mester mellett a lakosság végezze a vízszerezést kötelezően, ezek legjobban ismerik a vízszerező helyek alkalmasságát és holléttét, s a szivattyúba is ezek töltsék a vizet, a rendfentartók pedig polgáraink lehetnek civiliben karszalaggal, kik szívesen végezik ezt, épp úgy orvos, ügyész egyenruhát nem viselnének. Ha pedig elhatároztatik, hogy sikeres beható vizsga nélkül tiszt rangjelvényt nem viselhet, biztosra vehető, hogy azok, a kik nem áldoznak időt a tanulásra s a gyakorlati képesség szerzése nehezükre válnék, abba hagyják a dicsőséget, ekként a felesleges tiszt létszám a valódi számra fog leapadni.

A beosztási módra nézve cikkirónak 2-dik beosztási módjához csatlakozom, t. i. ahhoz, hogy mászó, szivattyúsok együtt együvé működő egységes szakaszt képezzenek, mert ez másként célhoz nem vezethet.

A mi a tűzrendészet és tűzoltás felvirágzását illeti, azt csakugyan legjobb volna kötelező alapon szervezni, de épp úgy, a mint az önkéntest nem lehet kötelezni vagy erőszakolni semmire, a polgárt sem lehet kötelezni vagy erőszakolni, hogy ellenszolgálmány nélkül adófizetője, de egyuttal lekötelezett szolgálja is legyen községének, polgári foglalkozását elhagyja és magát mint családját fentartani képes ne legyen.

Földműves osztályunk, de vidéken az iparos-osztály is tavasztól késő ősziig külső munkával van elfoglalva, évi kenyereért summáskodik vagy cselédkedik a gazdánál, itt-hon vagy a távolban, a földműves gazda minden háznépével együtt gazdasága körül dolgozik szünet nélkül ugyan említett időn át, kereskedők üzleteiket nem hagyhatják, iparosok egész héten fáradhatlanul dolgoznak és vasárnapokon kész munkáikkal a vásárra mennek, hogy megélhetésük és adójuk terheit legyőzhessék, a hivatalnokok egész idejükön át el vannak foglalva, ugyan hogy is lehetne olyan rendeletet vagy törvényt szabni, a mely hivatva lenne a szabad adó-fizető polgárt elvonni polgári élete és megélhetésétől? Szerintem szolgát csak fizetésért lehet kapni, vagy csak úgy, ha valaki nemes érzésből önként vállalkozik erre. De kényszeríteni! Hisz nem vagyunk Afrikában.

A tapasztalat arra vezetett, hogy ha egyenruhával ellátnók önkéntes tűzoltóinkat és az érdemes, buzgó, szorgalmas, szakértő tűzoltókat kitüntetnék a maga érdeme szerint, úgy a nép szívesen gyűlne a nemes czélu zászló alá és fáradozna mindenki magát méltóvá tenni az értékkel bíró érdemre, így nem volna szükség a kényszerítésre és kötelezésre. A mi pedig a megyei és járási tűzfelügyelőket illeti, ezekre égető szükségünk van. Ezen állásokkal elismert intelligens polgárokat kellene megbízni, a kik nemcsak imponálni tudnak, hanem szakjártasak a tűzoltás és annak mechanika terén, ha kell oktatni, gyakorolni is tudjon és a tűzrendészet terén komolyan eljárni képes legyen.

Ezek szerény egyéni nézeteim.

Egy tűzoltó.

Veszprémvármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

(Folytatás).

IV. FEJEZET.

A tűzvész tartamára vonatkozó egyéb intézkedések.

43. §.

Az előljárásság tűz esetén a vész színhelyén azonnal megjelenni, a rend fentartására felügyelni, a tűzoltóság elégtelensége esetén a megjelent lakosságot az oltáshoz, vízfordáshoz, szivattyúhoz, a háziszerek megmentésére, vagy a megmentettek őrzésére beosztani, a meg nem jelent lakosságot a megjelenésre felszólítani és a tűz után az engedetleneket az I-ső foku rendőrhatóságnak följelenteni köteles.

A gyanus, bámész és munkaképtelen személyek az előljárásság által a tűz színhelyéről eltávolítandók.

Hol a községben hatósági orvos van, ennek is kötelessége a tűznél szükséges orvosi műeszközzel ellátva, megjelenni, hogy a netán sérelmet szenvedetteknek azonnal orvosi segíly nyujtassék.

44. §.

Az igás és hámos marhák tulajdosai a tűzi láрма hallatára, a fecskendőknek és lajtoknak a tűz színhelyére vitele végett, fogataikkal a fecskendőháznál, ha csak alapos okok miatt akadályozva nincsenek, haladéktalanul megjelenni, mellőztetésük esetén pedig lajtokban és kádakban vizet hordani kötelesek. Arra, hogy a vízfordásra kötelezettek ez alól magukat ki ne vonják, hogy a rendellenes lajtás által a vízfordás ne akadályoztassék, a rendre felügyelni és a lehető összeütközéseket meggátolni az előljárásság kötelessége. A vízmerésnél, vízfordásnál minden, testalkatilag képes férfiegyén részt venni köteles, kivéve azokat, kik a kihordott tárgyak őrzésére, a rendre és a lopások elhárítására felügyelni az előljárásság által kirendeltettek, és kik a tűz közelléte miatt saját vagyonuk biztosításával is elfoglalva vannak.

45. §.

Azok, kik a megmentett állatok vagy tárgyak felügyeletével megbizattak, azokra pontosan felügyelni s a tűzvész lecsillapultával azokat a tulajdonosoknak, vagy az előljárásságnak számszerint visszaszolgáltani kötelesek.

46. §.

Rendkívüli szükség esetében, vagy midőn a lakosság a tűzvész elfojtásánál való közreműködést nyíltan megtagadja, vagy ettől tömegesen vonakodik, a lakosság az oltásban való részvételre karhatalommal is kényszeríthető.

47. §.

A vész színhelyén az oltási technika, az oltás vezetése tekintetében a tűzoltó-parancsnok intézkedik; intézkedéseiről azonban felelős. A mentés körül való intézkedéseknél a szakszerű díjazott, önkéntes vagy községi (köteles) tűzoltóság tagjainak mindenki engedelmeskedni köteles.

48. §.

Akkor a midőn a vész színhelyén több tűzoltóság van jelen, a műszaki vezérlet mindig a helybeli szakszerű díjazott, önkéntes vagy községi (köteles) tűzoltóság parancsnokát illeti meg. Ott hol tűzoltóság nem volna, a műszaki vezérést a segílyre elsőnek érkezett tűzoltóság parancsnoka, egyébként azt előljárásság eszközli.

49. §.

A községi tűzoltóság a községi előljárásság meghagyása folytán köteles a szomszédos községben kiűtött tűz színhelyére sietve, ott az oltásban a legjobb igyekezettel részt venni.

Az, a ki minden felszólítás bevárása nélkül a fecskendőt lehető gyorsan a tűzzel megtámadott szomszédos községbe viszi, a fecskendőtulajdonos község pénztárából 5 frtnyi jutalomban részesítendő; ha pedig a fecskendő átvitelére önként senki sem vállalkozik, úgy az erre alkalmas fogattal bírók sorából egy községi lakost a községi bíró jelöl ki, ki a bíró ezen meghagyásának, minden késedelmezés nélkül, 5 frtnyi büntetés terhe alatt, engedelmessé köteles.

50. §.

Tűzoltó eszközeikkel más községből megjelent, akár szervezett, akár alapszabályokkal nem bíró tűzoltók fuvarbérét azon község, melyben azok oltás céljából megjelentek, megtéríteni köteles.

51. §.

A tűzoltás befejezte után mindaddig, míg a parancsnok, vagy az előjáróság szükségesnek látja, az égés helyéről elmenni s a tűzoltó-eszközöket elvinni nem szabad. Az égés megszűntével gondosan felügyelni kell, nehogy a hamu alatt lappangó szén és pernyéből újra tűz gerjedjen. E végre az égés helyét mindaddig őrizni kell, míg az teljesen ki nem hült, s a tűz újból támadhatásának lehetősége kizárva nincs. Teljes biztonság esetén a tűzoltó eszközök egy helyre hordandók s mindenkinek tulajdona visszaadandó. Miért is tanácsos, hogy a létrák, csákyák és vedrek a tulajdonosok bélyegével ellátva legyenek; a megromlottak azonnal kijavítandók, vagy a szükséghez képest ujjakkal pótlandók.

(Vége köv.)

TECHNIKAI RÉSZ.

Villanyos motor fecskendő.

(1 képpel.)

A villanyosságának felhasználása különböző czélokra óriási lépéseket tett előre; minden lépten-nyomon találunk újításokat, melyek a villanyos erő felhasználásával szolgálják az emberiség céljait.

Azon sokoldalú alkalmazhatóság, a melyet a villanyos motor idáig talált, nem régen ismét szaporodott egygyel és pedig bennünket, tűzoltókat érdeklőleg az által, hogy azt tűzfecskendők hajtására alkalmazzák. Igaz ugyan, hogy ezen berendezés csak ott értékesíthető, a hol már megvan hozzá az alap a felhasználáshoz, azaz ott, a hol ipari czélok-ból már vezetékek fektetve vannak.

Tekintve azt, hogy hazánkban is, mind inkább terjed a villamosságának ipari czélokra való felhasználása, s kiváltképpen villanyos világitásra való alkalmazása, nem látjuk czélszerűtlennek egy ily villanyos motorral hajtott tűzfecskendőt megismertetni, bár hiszszük és tudjuk, hogy ugy városaink, mint tűzoltóságaink, még soká fogják magukat arra elhátározni, a már meglevő alap feltétel mellett is, hogy ily villanyos motor-fecskendőt szer ezzenek be, amikor azt látjuk, hogy a kénysernek engednek akkor is, mikor egyikét tűzvédelmi czélra szolgáló eszközt szereznek be.

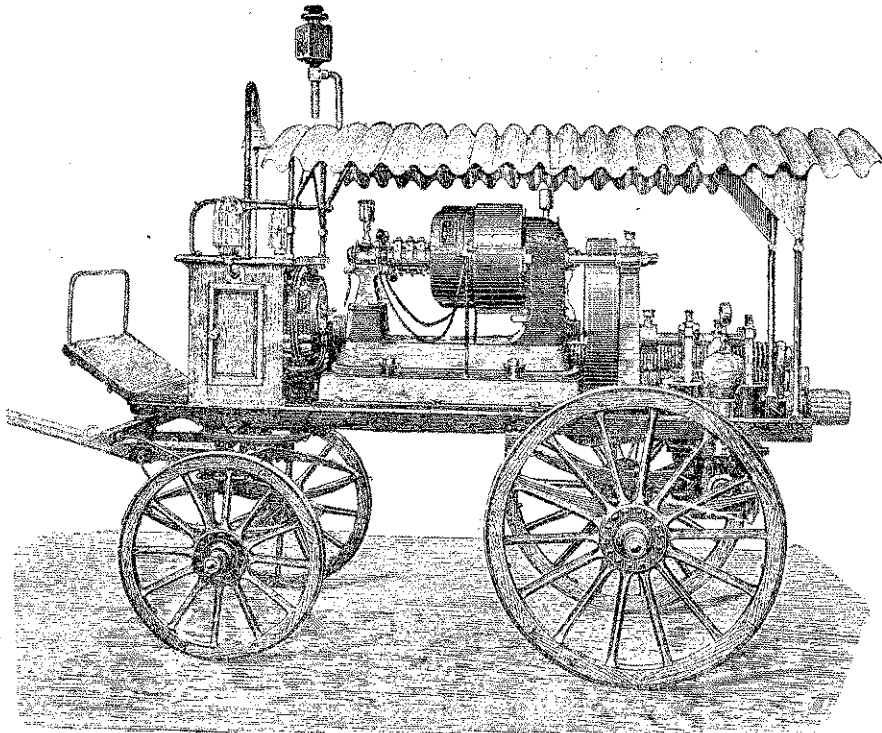
Ha, mint már említettük, az alapfeltétel vagyis a vezetékek megvan, ugy a motorfecskendő igen egyszerűen a rajta elhelyezett két izolált kapcsoló zsinór segítségével a vezetékekkel összekötendő, melynek megtörténtével azonnal működőképessé állapotban van.

Hogy azonban az összeköttetés azonnal és könnyen is létesíthető legyen, e czélra a vonal egyes pontjain alkalmas, e czélra szolgáló készülék iktatandó be.

Egy ilyen villanyos fecskendőt — melyet mellékelt ábránk tüntet elő — készítettek együttesen a *Kummer L.*

és *Ta.* és a *lausitzi gépgyár*, az előbbi a villanyos motort az utóbbi pedig a kocsiszerkezetét és szivattyút készíttvén s a kettőt összeszerelte.

A motor a mellékkapcsolási rendszer szerint köttetik össze, s a kapcsoló rúd és a delejfejlesztő gombolyag ellentállása egymáshoz olyképpen van megállapítva, hogy akkor is, ha a motor üresen szalad, a fordulatszám jelentéktelenül emelkedik csak. A motor tengelye biztos és erős ágyazatban mozog és a szilárd szerkezetből kifolyólag, nemkülönbön a gyűjtőnek, szikrázás nélkül való működése a

fecskendő villanyos szerkezete használhatóság illetve megbízhatóság tekintetében a legnagyobb biztonságot nyújtja. A villanyos motor fogaskerék áttétellel hajtja a kétszer hajlított tengelyt, a mely a hajtó, illetve dugattyu-rúdk által a dugattyúkat mozgatja. A két szivattyúhengerben becsiszolt dugattyúk vannak. A hengerek mindegyike kettős működésű, és egyik teljesen független a másiktól, ami azért is lényeges, hogy ha az egyik henger esetleg felmondaná a szolgálatot, a másik még mindig teljes erővel működtethető, nemkülönbön czélszerű azért is, hogy ha kevesebb víz

áll rendelkezésre az oltásnál, ugy csak az egyik szivattyú alkalmazható.

A szivattyútest, mely teljesen bronzból készül, és a villanyos motor állványával csavarokkal van összekötve — két fő- és két mellékkamrával bir, azonkívül belsejében egy szabályozó szelep van, a mely által a nyomótér a szivóterrel összeköttetésbe hozható.

A motornak állandó gyorsasága mellett a szabályozó szelep megfelelő beállítása folytán, minden tetszőleges nyomásnak bizonyos határáig lehet a visszallítást szabályozni.

A szivattyútest belsejében négy szívó és négy nyomó szelep van elhelyezve, ezekből mindig egy közös tengelyre egy szívó és egy nyomó van szerelve. A szelepek gummi

ból vannak és úgynevezett bordás szelepszéken fekszenek és határolóval vannak ellátva. A nyomótér fedelének eltávolítása után az összes szelepek mind hozzáférhetők és kivethetők.

Ugy a motor, mint a szivattyú egy vasrámára van szerelve, mely a tengelyeken rugókon nyugszik. A kerek az úgynevezett ágyu (vagy mint nálunk hívjuk, Uchatius) kerek.

A bakülés alatt van elhelyezve a kapcsolási és szabályozó készülék, melyek segítségével a motor működési feszülte 65 volt-ról 120-ra emelhető. Oldalt a bakon vannak elhelyezve a kapcsolási zárok, melyekbe a két kapcsolóvezeték megerősíthető. A géprészeknek, kiváltképpen pedig a villanyos résznek a nedvességtől való megvédése céljából az egész kocsit felett hullámos pléhből készült fedél van alkalmazva. A gép mellett a kocsit oldalán nyerne elhelyezést a szívó tömlők, míg a kapcsoló vezeték a tető alatt egy motolára van ráhajtva.

Látható a fentiekből, hogy a villanyos motor-fecskendő mindazon segédeszközökkel van felszerelve, melyek szükségesek ahhoz, hogy mindenütt, ott, ahol villanyosság van, kiűtött tűz esetén, mint első támadási eszköz azonnal működésbe helyezhető.

A villanyos fecskendő összes súlya 1300 kg., a villanyos-motor részére szükséges hajtóerő 5500 Voltampére a percenkénti vízszállító képesség 500 l. K.

Figyelő-szolgálat a tűzhelyen.

A különböző évszakokban, amikor a száraz időjárás mellett gyakoriak a szeles napok és éjkek, sőt a rendes időjárásnál is, ha erős szél fú, kétségtelen, hogy a kitoró tűzoltási művelete az ily körülmény közreműködése mellett létrejövő röptűzek következtében igen meg van nehezítve.

A röptűz tüzek ismeretes módon ugyanis akként keletkeznek, hogy az erős szél vagy még inkább ily szélrohamok az égő tárgyból: fa, szalma, nád, takarmány, papír vagy vászondarabokat le, illetve elszakítanak, a mely égő részek a levegőn keresztül a szél által sodorva a tűzhelyhez közelebb vagy távolabb eső helyre vitetnek és ott leesnek. Ha az ily röptűz szalma- vagy nádtetőre, takarmány- és szalmakazaiokra vagy hasonló könnyen gyúló tárgyra esik, úgy az, ha még kellő gyújtóerővel bír, az ily könnyen gyúló tárgyakat azonnal lángra lobbantja, amelyhez maga a kör-lég is nagy mértékben hozzájárul s azt nagyban elősegíti.

De a röptűzek nemcsak kívülről gyújtanak, hanem, a mint az gyakran történik, a szél által tova hajtott szikrák a pajták ablakain, csűrők szelelő-nyílásain, nemkülönben a tetők nyílásain is a belső területre hatolnak be, ahol, ha száraz, gyúlékony anyagok vannak elhelyezve, a legtöbb esetben azokat is felgyújtják.

Azonban nemcsak az erős szél kapja ki és viszi a tűzhelyről tova a röptűzet, hanem még csendes időben is az égő tárgy által keltett hőség következtében beállott légáramlatok is elősegítik azt, ami annál inkább megfigyelendő, minthogy csendes időben kiűtött tűznél a közvetlen veszély érzete csekélyebb lévén, az elővigyázat is rendszeren kisebb.

A röptűz, akár a szél, akár a nagy hő által keletkezett légáram következtében idéztetik elő, ha könnyen gyúlásra alkalmas anyagot talál, gyújt, minek folytán a tűz-

oltóságnak ily esetekben két, három, sőt több egymással össze nem függő tűzhelyre kell erejét szétforgácsolni, ami a sikeres működésnek semmiképpen sincsen előnyére.

Az ilyen esetek bekövetkezésének meggátálása céljából a tűzoltóságnak jól felfogott érdeke megköveteli, miszerint mindjárt a tűz keletkezésekor szakszerű intézkedést tegyenek arra nézve, hogy a netalán keletkező röptűzek kellőleg megfigyelve legyenek és még mielőtt gyújtanának, elfojtásanak. Ezen intézkedés abban állana, hogy a röptűzek megfigyelésére és azok ártalmatlanná tételére kellő szervezettel és utasítással ellátott megfigyelő szolgálat rendeztessek.

Ezen, a tűzoltóságnak mintegy segédcsapata, nem tűzoltókból is állhatna, de tűzoltók vezetése alatt működnie, el volna látandó könnyű támasz-létrákkal, úgynevezett mankófecskendőkkel, szikracsapókkal, vízbemártható tetőtakaró-ponyvákkal, vízvedrekkkel és lámpákkal is; és feladata lenne, felszerelve az előbb felsorolt védőeszközökkel, a szél, illetve a légáramlat irányában a házakat és egyéb könnyen gyúlnak épületeket és tárgyakat (mint széna és szalmakazlak, boglyák, stb.) megszállva, a röptűzeket megfigyelni és az esetleg az illető helyre lehulló gyújtószikrákat a kis kézi-fecskendőkkel elloccsolni, vagy a hosszúnnyelű vízbemártott csapóval jól irányzott ütessel eloltani. Ha az egyik ily ór az ő körébe lehulló röptűzszikrát nem venné észre, a másiknak kötelessége őt ezen körülményre figyelmeztetni, s ilyként a veszély elhárítására közreműködni.

Az összes megfigyelő csapat csakis a fel- és leszálló röptűzre fordítsa figyelmét s egész igyekezete és kitartása oda irányuljon, meggátolni azt, hogy a tűzvész a röptűzek által tovább ne terjedhessen.

A röptűzek általi gyúlasok elhárítására szolgáló másik intézkedés volna az, ha a tűzoltóparancsnok a rend- vagy csendőrség, avagy a községi előljáróság közbenjöttével intézkedik, miszerint a lakosság a házak fedelének szelelőnyílásait, a csűrők, granoriumok nyílásait, ablakait és ajtóit bezárják, illetve azokat vízbe áztatott ponyvával, stb. bedugják s azonkívül, hogy udvarukban különböző, de hozzáférhető helyeken kellő mennyiségű vizet tartsanak, illetve készítsenek elő, hogy a veszély pillanatában a megfigyelő csapat azonnal használatba vehesse. Egyébként a szélirányba eső nyitott felszerek, szalma-, szénaboglyák, stb. átloccsolandók, hogy a lehulló szikrák ne kapjanak egyszerre tápot.

Időközönként a parancsnoknak jelentés teendő tájékozás végett a röptűz ellen tett intézkedések mibenlétéről; mert ha a röptűz gyújtott és nem sikerült elnyomni, más intézkedést kell foganatosítani annak elfojtására, ami nem más, mint egy fecskendőnek rögtön a helyszínre való dirigálása, melynek erős sugarával talán sikerül a tűz továbbterjedésének meggátálása, ha azonban egyszerre több helyen gyúl a röptűz által, melyek elfojtására tett oltási kísérletek sikernélküliek, úgy a vezénylő igyekezzék azonnal külső segítségért gondoskodni, amely, ha idejekorán érkezik, egy valószínű katasztrófának veszi elejét.

Azért igen ajánlatos, hogy tűzoltóságaink ezen irányban is figyelmüket fordítva, már előre tegyenek intézkedéseket, mert az előleges intézkedések sokszor többet érnek a vész elhárítása, illetve elfojtására, mint a legnagyobb erőfeszítés és segítség, ha a baj megvan. P. Ch.

TÉSTÜLETEK KÖRÉBŐL.

Az országos szövetség központi választmányának ülése.

1894. márczius 4-én.

(Polytatas.)

Titkár jelenti, hogy a tavaly Bécsben rendezni tervezett egészségügyi kongresszus, mely járványos-betegségek miatt elmaradt, f. évi szeptemberben Budapesten tartatik

meg, melynek keretében a tűzoltóságok számára is van hely fentartva. A budapesti rendezőség főtitkára, dr. Müller Kálmán fölkéri a szövetséget a kongresszuson való részvételre s arra, hogy az osztrák szövetséget is a magyar szöv. hívja meg. Ez értelemben az elnökség ki is küldte a meghívóját, de eddig csak egy válasz érkezett, ez is úgy szól, hogy nem vehet részt a kongresszuson.

Vida, minthogy a rendezőség meghívója nincs itt, a

maga részéről az intézkedés megtételét időelőttinek látja, ezért az ügy tárgyalását a napirendről levenni javasolja.

Elnök szerint a kongresszust tudósok rendelik, a kik a közélet gyakorlati eljárásában tájékozatlanok s így ennek tulajdonítja, hogy a főtitkár a szóbeli meghívást és személyes érintkezést jobbnak tartotta az írásbelinél. Tény, hogy meghívott a szövetség és hogy a bizottságban bevéleltatott. Ezért is történt a meghívók szétküldése az osztrákokhoz; ha nincs is írásos meghívó, hiba volna a netalán idejövő külföldi tűzoltókkal szemben a házigazdai teendőket visszautasítani. Kéri ezeket tudomásul venni és a továbbiakra nézve az elnökséget felhatalmazni.

Az elnökség jelentése és eljárása tudomásul vétetik és a szükséges intézkedések megtételére felhatalmaztatik.

Titkár jelenti, hogy a »Hivatalos Értesítő« tárgyában Lukáts Gyulának betérjesztett indítványa a június 29-iki ülés által a közgyűlés utáni első választmányi ülésre tüzetett ki, azért van a napirenden.

Mezei még mindig korainak tartja e tárgyban határozni. Indítványozza a napirendről levételt.

Vida szintén a levétel mellett van.

Elnök elismeri, hogy a referálók ismertetése s általában a részleteknek egész terjedelmükben való közlése elejét venné a tájékozatlanságnak, így bár helyesli Lukáts indítványát, mégis kénytelen Mezey javaslatát elfogadni, mert az *Értesítő* megjelenési módja, alakja s követendő iránya tekintetében való határozást, az új alapon szervezkedő választmányának kíváná fentartani. Addig azonban azt kell megállapítani, mennyire jönnek a szerkesztés és kiadás költségei, a nyomtatandó példányok terjedelme és száma.

Lukáts, bár nem látja indokolva az elodázás szükségességét, meghajlik az elnök által felhozott indokok előtt, de addig kéri, hogy az érdekes dolgok küldessenek meg a szaklapoknak.

Titkár nem lát akadályt ezen kívánság teljesítése előtt, csupán munkaszaporulatot, melyet az ügyek előkészítése okoz.

Dr. Pásztor szintén az elhalasztás mellett van, azonban a szerkesztéseket feljogosítani kívánja, hogy a központi irodában megjelenve, a közérdekű tárgyakat, ha teszük egész terjedelmükben kijegyezhessek, ezáltal elesik a munkaszaporulat is.

Elnök ezután határozatilag kimondja, hogy az *Értesítő* feletti határozat az új alapon alakuló elnökségi ülésnek tartatik fen.

Titkár felolvassa Lukáts Gyula lemondását a választmányi póttagságról.

Tudomásul vétetik.

Titkár előterjeszti Ungvármegyének a miniszteriumhoz intézett feljegyztését, a melyben az 1888-iki kormányrendeletnek végre nem hajtását azzal indokolja, hogy oly egyén, aki a kisközségi tűzoltókat betanítani képes volna, nem áll rendelkezésére, ezért kéri, hogy ily egyén államköltségen küldessék ki.

Vida Ungmegye kérelmét pártolandónak tartja s a mennyiben ez államköltségen nem volna kivihető, úgy a szöv. költségén is hajlandó volna gyakorló-mestert kiküldeni.

Elnök Ungvármegye felterjesztésében nem csupán a költségekre vonatkozó, hanem azon furcsa állítást is látja hangsúlyozva, hogy alkalmas szakértőt nem kap, fővárosit pedig nem kíván. Ez azt a benyomást teszi, mintha Ungmegye ily módon keresne kibuvót a kormányrendelet alól. Minthogy pedig a szövetség szubvencziója nem elégséges arra, hogy abból gyakorló-mesterek is javadalmaztassanak, de egyébként a választmányának nem is feladata gyakorló-mesterek kiküldése, azért azt javasolja, hogy a kért értelemben a szövetség ne nyújtson Ungmegyének segílyt, minthogy nem volna helyes ily megyére fordítani a többiek díjait, a mely jóformán még egy lépést sem tett előre.

Sándor a kérelmet, mint ilyent pártolásra valónak tartja. Ezzel azonban nem azt akarja dokumentálni, hogy a szövetség a kedvező véleményhez még a költségeket is adja. Nem képzeli, miután tudja, hogy Ungvárott régi tűzoltó-testület áll fenn, miszerint ennek tagjai közt egy sem találkoznék a feladat megoldására, vagyis a községekben a tűzoltóság szervezése és begyakorlására.

Elnök is tudja, hogy Ungvárott régi tűzoltó-testület van, melynek tagjai közt mindenesetre van alkalmas egyén, de úgy látszik, hogy a megye és a testület közt oly eltelent áll fenn, melyből következik aztán a megye állítása. Az eset élénken előtérbe tolja a tűzrendészeti felügyelők intézményének mielőbbi létesítését.

Lukáts a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet kívánja megbizni a gyakorló-mester kiküldésével, mely ugyanis e czimen szubvencziót huz. Azt, hogy fővárosi ne tudna falusi tűzoltókat begyakorolni, laikus állításnak tartja.

Titkár először szintén azon nézetben volt, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület legyen felhíva a gyakorló-mester kiküldésére, de aztán gondolta, hogy a vármegye volna felhívandó egy általa kiválasztott egyénnek kiképezés végett való felküldésére. Azonban, minthogy éppen a múlt évben volt Ungvárról egy tanfolyam-hallgató, aki kitünő képesítést nyert, azért most azt tartaná szükségesnek, hogy először mindezekről első sorban a miniszter legyen felvilágosítva.

Ehhez képest a belügyminiszterhez kellő felterjesztés intéztetik.

Titkár előterjeszti gróf Széchényi Ödön pasa azon kérelmét, miszerint még két tűzoltótiszt: Ali bey és Ismail bey részére adassék emlékérem, a kérelemnek hely adatik és annak folytán 3 érem készítettése határozatba megy. Egy érem a szövetségi irodában marad megörzés végett.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület kéri, hogy egyik tagja, Schwert Frigyes őrparancsnok részére a 10 éves szolgálati érem kiadassék. Az illető 1883. szeptember 1-től szolgál folytonosan, csak hogy 12 hónapot fizetéses minőségben.

Elnök nem látja akadályát az érem kiadásának, mint-hogy a tűzoltói szolgálat fizetésért is ugyanaz marad.

Dr. Pásztor szerint az, hogy az illető újra való belépésével némi jogot szerzett arra, hogy előbbi évei is számításba vétessenek, figyelembe veendő. Azonban a fizetéses szolgálatban töltött 12 hónapot levonásba venni kéri az összes szolgálati évből.

Titkár szerint valamint eddig, úgy ezután sem lesz fizetett tűzoltóknak szolgálati érem adható.

Lukáts szerint akkor, midőn minden tűzoltóságot egyformán kötelezni kívánunk a szövetségbe belépésre, akkor külömbiséget kívánunk tenni a szolgálat elismerésére. A szolgálati érmet kiadhatónak tartja, minthogy már ugyanis van praecedens eset.

Dr. Pásztor álláspontjához azért ragaszkodik, mivel a szabályzat értelmében ez idő szerint a szolgálati érem csak önkéntes tűzoltóknak adható.

Elnök végre kimondja, hogy az érem kiadatik.

Titkár előterjeszti a siófoki önkéntes tűzoltó-testület kérvényét az iránt, hogy egy volt, jelenleg tiszteletbeli parancsnoka részére a X éves érem adományoztassék.

Kozmári szerint az érem kiadható volna, minthogy tiszteletbeli tagok csak oly egyének lesznek, a kik érdemeket szereztek arra.

Dr. Pásztor nem tartja a szolgálati érmet tiszteletbeli tagok számára kiadhatóknak.

Elnök azt mondja, hogy gyakran nem kedvelt egyéneket azért választanak tiszteletbeli taggá, hogy tőle szabaduljanak, azért nem tartja helyesnek, hogy ily egyéneknek szolgálati érem adassék.

A vita berekesztetvén, elnök kimondja, hogy tiszteletbeli tagok szolgálati éremre nem tarthatnak igényt.

Titkár előterjeszti *Sáfrán János* kottéri főparancsnok panaszát, mely abban áll, hogy a testület panszláv érzelmi elnöke és jegyzője ellene esküdtek, mivel érzelmeik nem találkoznak. E végből az illetők a tagokat a gyakorlat nem látogatására stb. biztatták, majd egy korcsmába gyűlést hívtak össze és ott egyszerűen letették. Ő ezen szabálytalanul hozott határozatnak nem hajolt meg, s ekkor választmányi ülésen hoztak ugyanily értelmű határozatot, melynek szintén ellene szegült, minthogy a választmány egyáltalán nem illetékes ilyenü határozat hozatalára, kéri az alapszabályokat sértő testületnek a miniszterium utján való feloszlatását.

Sándor helyesli a kottéri főparancsnok magatartását és eljárását, s minthogy a választmány tényleg átlépte alapszabályszerű jogait, *Sáfrán* kérelmének helyt adni kíván.

Dr. Pásztor szintén támogatni kívánja a kottéri főparancsnok kérelmét. Javasolja, miszerint a miniszteriumhoz felterjesztés intéztesse, hogy az esetet a törvényhatóság utján vizsgálta s a bujtogatókat fenyíttesse meg.

Elnök nem kívánna mindjárt a miniszterhez menni, ohajtaná a közbeeső forumot, a megyei szövetséget meghallgatni s csak annak jelentése után kíván végleg határozni ez ügyben.

Kimondatott, hogy a további intézkedés a szövetség jelentésének beérkezése után fog megtörténi.

Titkár előterjeszti *Ekker Sándor* panaszát arról, hogy Csallóközben a csendőrök tagjai a tűzoltóságokat felülvizsgálják éjjel az őrtanyán. Kéri van-e erre joga a csendőrségnek, s hogyha nincs, intézkedést kér ezen állapot megszüntetésére.

Lukáts szerint a csendőrségnek — az 1887. évi csendőrségi utasítás 12. §-a értelmében — a tűzörök felügyelete hatáskörébe tartozik,

Elnök szerint az önkéntes tűzoltóságoknak a szövetség vagy a saját községi képviselője lehet ellenőre, de a csendőr nem. A felterjesztést helyesnek tartja már csak azért is, hogy meglehessen tudni, e tekintetben a miniszteriumokban mi a vélemény.

Lukáts elismeri, hogy a csendőrségi utasítás a tűzörök alatt a baktereket érti. De mivel meg nem felelő testületek feloszlathatók, az ezen jogot gyakorló főszolgabírónak az is jogában van, hogy a falusi tűzoltóságokat, csendőrökkel ellenőriztesse és felülvizsgálta.

Dr. Pásztor tagadásba veszi a *Lukáts* által mondottak helyességét. Mert valamint a községi pénztárakat nem vizsgálthatja meg, hanem csakis személyesen felülvizsgálhatja, ugy az önkéntes tűzoltó-testületek ellenőrzését sem bízhatja a csendőrré, más lévén a tűzör és bakter, mint a tűzoltó-testület. Ily értelmű felterjesztést kér intézni a miniszteriumokhoz.

Sándor osztja *Pásztor* nézetét, de a dolog érdemének elbírálása előtt kívánná tudni, vajjon a csendőrségi közegek nem-e hatósági utasításra jártak el?

Bárány azt tartja, hogy még ha joga volna is a csendőrségnek az ellenőrzésre, ennek nincs értelme, mivel nem lévén szakemberek, a hibát nem látják meg, s így a hiányok pótlására nem intézkedhetnének. Csatlakozik *Pásztor* indítványához.

Az indítvány azzal: hogy a csendőrség e jogtalan beavatkozása megszüntetendő, mivel félreértés és surlódásra ad okot, a mi hátrányos a tűzoltóságok alakítására is elfogadtatik.

Titkár jelenti, hogy a szabadkai rendező bizottság egy ki nem adott díjból visszamaradt 25 frtot visszaküld. Tudomásul vétetik.

Dr. Pásztor indítványozza, hogy a tagdíjak szállíttasának le s a kérdés tüzesség a jövő ülés napirendjére.

Elnök szerint az indítvány helyes, de az e tárgyban határozathozatalra a közgyűlés illetékes, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy a dolog tárgyalassék, czélszerűbb volna azonban nem a díjlesztést, hanem annak olyképpen való megosztása, hogy az országos szöv. 2 frtot, az alszövetség pedig 4 frtot kapna.

Dr. Óváry tekintettel arra, hogy sok alszövetségnél most folyik a testületek szervezése, kéri a jövő ülésre kitűzteni a szervezés és rangjelzés kérdését. Kitűzetik.

Lukáts tekintettel arra, hogy az első választmányi ülésen a tisztikar az alapszabály 13. §-a értelmében megválasztandó, javasolja, hogy az új alapszabályok leérkezéig a titkár és pénztárnok hagyassanak meg állásaikban.

Elfogadtatik.

Elnök jelenti, miszerint az osztrák szövetség választmánya küldöttségileg tisztelgett az osztrák minisztereknél *József főhercegnél* és *Ő Felsőségénél*. *József főherceg* oda nyilatkozott, hogy mint a magyar szövetség védnöke csak saját szövetsége utján tehet valamit; az osztrák miniszterek kijelentették, hogy a magyarok hasonszerü akciója nélkül nem lesz foganatja lépésüknek; ezért az osztrák választmány kéri a magyar szövetség közreműködését.

Dr. Pásztor és *Bárány* hozzászólása után határozatba megy, hogy orsz. képviselőkől, a kik tűzoltóparancsnokok is és *Bárány*-ból álló küldöttség járjon el a belügyi-, honvédelmi minisztereknek és a miniszterelnöknel. Továbbá kihallgatásra jelentkezék *József főherceg* ő fensége és végül *Ő Felsőge* a királynál.

Titkár indítványozza, hogy a kiállítás és fecskendőpróbaszabályzatok újra elővetessenek.

Az új alapszabályok jóváhagyása után megtörténi. Ezzel az ülés 12 órakor véget ért

A csurgói önk. tűzoltó testület közgyűlése.

A csurgói tűzoltó-egylet f. év február hó 21-én délután 2 órakor tartotta saját helyiségében XX-dik évi rendes közgyűlést, melyről a következőkben számolunk be.

Reményi Samu főparancsnok, mint elnök, üdvözlővén a szép számmal megjelent tagokat, (az intelligens tagok ez alkalommal is távollétükkel tündököltek,) az ülés megnyitása után megemlékezik a testület 20 évi történetéről, visszaillesztést vetve annak jó és rossz napjaira, küzdelmekkel gazdag múltjára és örömmel konstatalja, mint egyike a megalapítóknak, hogy a 20 év nem pergett le haszontalanul a testület fennállása óta, mert több mint 200 tüzesetnél sikeresen küzdött meg a pusztító elemmel olyan válságos pillanatokban, amikor a veszélyben forgó embertáron nem segíthet, más mint erős kar, bátor szív és testvéri szeretet.

Áttérve a szokásos jelentésre, előadja: hogy a múlt évben 2 közgyűlés és 5 parancsnoksági ülésen, nemkülönben az érkezett 57 ügydarabbal intéztettek el a testület belügyei. Létszám 1893. december 31-én: működő tag 45^t tiszteletbeli tag 3, alapító tag 8 és pártoló tag 59. Összesen 115.

Tartatott egy elméleti előadás és 8 gyakorlati oktatás, melyen összesen 110 jelenlét és 240 mulasztás jegyeztetett fel. (Sajnos, hogy nem megfordítva van a dolog. Szerk.)

Éjjeli őrszolgálatot tettek a tagok junius, julius és augusztus hónapokban éjjelenként 3—3 emberrel. Tüzeset és vaklárma volt összesen 6. Megkezdett a tanítóképző-intézet növendékeinek tűzoltói szakoktatása, de befejezést nem nyerhetvén az idő rövidsége miatt, azonban az év folyamán folytatást nyerend. Végül jelenti a főparancsnok, hogy a kerületben ujabban két tűzoltó-testület alakult *Iháros* és *Gyékényesben* csurgói minta szerint.

Rauch Lipót pénztárnok jelenti, hogy az összes bevétel 1265 frt és 30 kr., a kiadás 1140 frt és 47 krt tett ki és így a pénztári maradvány 124 frt és 83 kr.

A szertár gyarapodott: 2 drb kétkaru horgas-létrával és egy szabadon felállítható csövezető-létrával; ezekkel együtt a leltári vagyon 9012 frt és 6 krt teszen ki.

Számvizsgálókul megválasztottak: Konlechner Frigyes, Neuhaus Bencze és Vágó Gyula urak.

Az indítványok során elhatározott egy új kocsi-fecskendő beszerzése és egy mászó-torony építése; mindez még lehetőleg ez év folyamán keresztülvendő.

A beszerzendő testületi zászlóügy mikénti megoldása is tanulmányozás tárgyát képezi és evidenciában tartatik.

Az új választás teljesen simán folyt le, amennyiben az eddigi tisztviselők egyhangulag újból megválasztottak.

Jünker Gusztáv alapító-tag meleg szavakban mond elismerést a tagok és parancsnokságnak önzetlen fáradozásáért és további kitartásra és buzgóságra hívja fel a tagokat.

Végül a főparancsnok köszönetet mond mindazoknak, kik ezen humánus testület fentartásához bármily módon hozzájárultak; ugyanezt kérve a jövőre is, az ülést bezárta.

Az egri tűzoltó-testület közgyűlése.

Az egri önkéntes tűzoltó-testület május 3-án délelőtt 10 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a város közháza nagytermében, Dusárdy József testületi alelnök elnöklete alatt, a nagyszámban egybegyűlt tagok jelenlétében.

Az elnöki megnyitó után, melyben az elnöklő alelnök bejelenté, hogy Kovách Kálmán, a testület elnöke, haláleset olytán a városból távozni kénytelenített s így a közgyűlés vezetésével őt bízta meg. Főgel Ágoston testületi pénztáros olvasta fel jelentését a testület 1893. évi vagyoni állapotáról, mely szerint bevétele volt a testületnek a lefolyt évben: 2984 frt 27 kr., kiadása pedig: 2768 frt 41 kr. s így a jelenlegi pénztár-maradvány 215 frt 86 kr. A közgyűlés a pénztáros jelentését helyeslőleg tudomásul véve, pénztárnokot a számadás kötelezettsége alól felmentette s elrendelte, hogy a fölöslegről 35 frt a tartalék-alaphoz, 35 frt pedig a segélyalaphoz csatoltassék.

Ezután Schwarcz (Setét) Sándor dr. testületi titkár olvasta fel a választmány által elfogadott költségvetést a folyó 1894. évre, melyet a közgyűlés vita nélkül elfogadott.

Következett ezután a testület múlt évi működéséről szóló jelentés, melyet Kanitz Jenő testületi segédtiszt olvasott fel, s mely főbb pontjaiban a következőleg hangzott:

Tisztelt közgyűlés!

Testületünk a múlt esztendőben töltötte be életben létének 19-ik esztendejét; hosszu idő és különösen szép idő a humanitás oltárának szentelésére, úgy, hogy kiknek legcsekélyebb része is van benne, ha csak egy napi tényleges működés, avagy egy minimális anyagi áldozattal is, mindezek 19 éves multunk törzsfájának erősbitői, testületünk büszke fenntartói.

Testületünkben előfordult legszomorúbb eseményvel kezdjük meg jelentésünket s ez a közülünk elhunyt bajtársak fölötti megemlékezés. Testületünk megalapítása óta tagja, első alparancsnoka, később főparancsnoka s legutóbb elnöke, minden alkalommal és időben tűzoltóságunk buzgó hive, boldog emlékü Danilovits Pál drt ragadta ki a halál kebelünkéből. Ugyanily vesztés érte a testületet Jakubcso Imre működő bajtársunk elvesztésével, a kit a kérlelhetlen halál szintén kiragadott közülünk.

A mi a tüzek statisztikáját illeti, 1893. évben a következő volt: Kéménytűz volt 6, tetőtűz 6 és szobatűz 1. Kéményégetés 9 esetben volt és így összesen 13 tüzeset

és 9 kéményégetés, összesen 22, a melyből január havára 6, februárra 3, márcziusra 2, áprilisa 1, júliusra 1, augusztusra 1, októberre 1, novemberre 1 és decemberre 6 esett. A tüzesetek száma átlag nem mondható soknak, de a tűz kvalitása már inkább érdemel említést: így ezen 13 tüzeset közül kettő nagy tűz volt, mely közül az egyik, a Kohn Dávid-féle nyomda földig égése, a másik a Csecsey-ház orkászerű elhamvadása volt; e második, vagyis a Csecsey-féle tűz egy kiváló momentuma 19 éves működésünknek, mert a tűz oly viharban és szélben keletkezett, hogy annak kitörésekor egy roppant tűznek néztünk elébe: a tűzoltóságnak a katonasággal együttes működésének köszönhető, hogy az orkászerű tűz lokalizálható volt és az egész hatvani I. és II. negyed le nem égett. E tüzesetből kifolyólag a város képviselő-testülete egyhangulag hálás köszönetét fejezte ki testületünk iránt és 100 frtnyi összeget utalt át a parancsnoksághoz azon czélból, hogy ezen összeget jutalomként a testület szorgalmas tagjai között ossza ki.

Tűzvizsgálat tartatott a rendőrség közbejöttével valamennyi nagyobb ipar- és gyártelepen július 21-én.

A helybeli közös- és honvédparancsnokság részéről 48 közhadseregbeli és 16 honvéd katonának tűzoltókká leendő kiképzésére kérttünk fel, mit a parancsnokság készséggel teljesített.

Diszgyakorlatot június 29-én az Ó-Casinón tartottunk és ugyanaznap délután az érsek-kertben tűzoltó-mulatság volt, melynek tiszta jövedelme 470 frt 09 kr., azonkívül a télen egy igen sikerült tánczczal egybekötött estély tartatott, melynek tiszta jövedelme 336 frt 09 kr. volt.

Egy méltó momentuma testületünknek azon kezdei ményezés, melyből kifolyólag megalakult a »Hevesmegyei tűzoltó-szövetség«, melynek alapszabályai a miniszter által már jóvá is hagyattak s működését 1894. évi január 1-től meg is kezdte.

Közgyűlés tartatott 1, választmányi ülés 4. A testület szerekben egy új puttonyfecskendővel, szívó és nyomó tömlőkkel szaporult. Jelenleg van a testületnek 73 működő, 452 pártoló és 27 alapító tagja. Megemlítésre méltó még testületünknek a szabadkai országos tűzoltó-szövetségben való részvétele, mely alkalommal az ott látott gyakorlatok és tűzszerek kiállítások megtekintésével szereztek az otlévők tapasztalatokat.

Ezután a testület 10 tagjának az országos tűzoltó-szövetség érmei nyujtattak át. Kitüntetésben részesültek a következők: Szabó György és Szabó János, kik 15 éves, továbbá: ifj. Simonyi Károly, Loor Gyula, Perger Ignác, Csegezy József, Hagerer Károly, Tóth János, Wurm János és Fürjes György, kik 5 éves tagjai az egri önk. tűzoltó-testületnek.

Ezután megválasztották újra lelkes közfelkiáltással az egyesület tisztikarát, mely a következő tagokból áll: elnök: Kovách Kálmán, alelnök: Dusárdy József, titkár: Schwarcz (Setét) Sándor dr., pénztáros: Főgel Ágoston, ügyész: Liptay Gyula dr., orvos: Glósz Kálmán dr., építész: Majoros Béla; választmányi tagok: Samassa János, Petravich Bertalan, Buzáth Lajos, Grónay Sándor, Köszler József dr., Párvy Sándor dr., ifj. Simonyi Károly, Babics Aladár, Éliássy Ferencz, Neszvadba Gyula, Sebestyén István, Elek János és Salamon Antal; — tényleges szolgálatot tevő tisztok: főparancsnok: Pásztor Bertalan dr., helyettes főparancsnok: Perger Ignác, sz. osztályparancsnok: ifj. Simonyi Károly, mászó osztályparancsnok: Loor Gyula és szertáros: Huszár Mihály.

Ezzel az ülés tárgya kimerítettén, elnöklő alelnök az ülést berekeszté.

A gyórszentmártoni önkéntes tűzoltó-testület főparancsnokának évi jelentése az 1883. évről.

Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

Az elmúlt 1893. évben testületünk egy nevezetes eseményt élt át, melylyel azok iránt, a kik testületünket megalapították és fenntartották, kötelességszerű hálánkat róttuk le. Ezen esemény volt testületünk zászlójának felavatása, mely akkor történt, a midőn a testület fennállásának 10. évfordulóját ülte.

Volt a testületnek az elmúlt évben 45 működő tagja; működésüket, mint tűzoltókat, két ízben vették az események igénybe. Márczius 8-án testületünk jegyzőjének lakházánál keletkezében volt kéménytűz fojtatott el; október 17-én pedig Boros János szőlősgazda telkén kiütött tüzet nagy szélvészben sikerült lokalizálni.

A kegyelet adóját 6 esetben róttuk le, a testület pártolói és támogatóinak temetésein díszben vonulván ki.

Kilencz rendes és egy zárógyakorlat tartatott, a zászlóavatási ünnepély napján pedig délután díszgyakorlat volt, jelenlétében a szövetségi elnök urnak, mely alkalommal

bajtársaink a szövetségi elnök urnak teljes elismerését kiérdemelték.

A testületi működés keretéhez tartozik azon jelentékeny szolgálat is, a mit teljesítettünk a nyári évszak 3 haván keresztül, az éjjeli őrseget a tűzoltók vállalván magukra és teljesítvén is ezen kötelességüket éjjelenként tisztii ellenőrzés mellett.

Midőn ezekben rövid vázlatát nyújtottam a mult évi testületünket érdeklő eseményeknek, nem zárkozhatom el az elől, hogy elismerésemet és egyben hálás köszönetemet ne nyilvánítsam főtisztelendő dr. Wurdics Ignácznak, testületünk legbuzgóbb támogatójának, a ki önfeláldozó, ügyünket szeretettel magához ölelő, és csüggedést nem ismerő lelkesedésével élőképül szolgálván testületünk tagjainak, volt csak elérhető az, hogy testületünk a megpróbáltatás napjaiban a lét és nem lét feletti küzdelem tusáiban el nem bukott, hanem maig is fennáll.

Ezek után megköszönve az irányomban tanusított bizalmat, azon óhajjal zárom évi jelentéseimet:

Bárha a közönség, melynek szolgálatában állunk, de a melynek támogatását nagyon gyéren, az ellenkezőt pedig naponként tapasztaljuk, jó indulatával és rokonszenvével testületünket velünk és mellettünk harczolva a haladás lépcsőjén oda segiténé, a hol állania kell.

H I R E K.

Királyi adományok. Ő cs. és apostoli kir. Felsege a nagyrákosi és ivánczi önk. tűzoltó-testületnek egyenkint 80, Hahót község tűzkárosultjainak pedig 120 frtot méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni.

Kitüntetések. Ő Felsege a király Vörös Sándor kolozsmonostori gazdasági tanintézeti igazgatót és a tanintézeti. tűzoltóság főparancsnokát a királyi tanácsosi czimmal tüntette ki, egyuttal megengedte, hogy Flóris Áron, a budapesti önk. tűzoltó-testület őrparancsnoka a török Tahlissia-érmet viselhesse.

— **Betanítás.** Az oroszlamosi önkéntes tűzoltó-testület begyakorlására a budapesti önk. parancsnokság *Christe Loránd* szakaszparancsnokot küldte ki.

— **A hevesvármegyei tűzoltó-szövetség** e hó 14-én Egerben választmányi ülést tartott a következő tárgysorozattal: 1. A jóváhagyott alapszabályokra vonatkozó miniszteri leirat. 2. Az alapszabályok szétküldése iránti intézkedés. 3. A járási tűzfelügyelők választása és erről a hatóságok értesítése. 4. Kérelem a megyéhez a szövetség segélyezése iránt. 5. A megyei tűzrendészeti szabályrendelet módosítása iránti intézkedés. 6. Megkeresés a megyei alispánhoz ugy a létező, mint alakulandó tűzoltó-testületeknek a szövetségbe belépésrei utasítása s alapszabályaik megküldése tárgyában. 7. Tűzoltó-tanfolyam mikori tartásáról intézkedés. 8. A megyei községekben tűzoltóság felállítása iránti intézkedés. 9. Tagdíjak beszédese iránti intézkedés. 10. A gyakorlati szabályok és ruházat egyöntetűsége iránti intézkedés. 11. Indítványok. — Délután 5 órakor az őrta nyán a tekepálya ünnepélyes megnyitása s esti 8 órakor társasvacSORA volt.

Szabadka sz. kir. város hivatásos tűzoltósága, 2000-ik őrseget f. évi márczius hó 31-én tartotta meg. Tekintettel azonban az országos gyászra, a 2000-ik őrseg minden ünnepélyesség nélkül lett megtartva. Ez alkalomból közöljük a városi tűzoltóság működését feltűntető statisztikai adatokat. A tűzoltóság fennállása óta, azaz 1888. évi október 6-tól 1894. évi márczius hó 31-ig összesen volt 453 tüzeset; nevezetesen 1888. évi október 6-tól 1888. évi december hó 31-ig 14, 1889. évben 57, 1890. évben 94, 1891.

évben 91, 1892. évben 80, 1893. évben 92 és 1894. évi január 1-től 1894. évi márczius hó 31-ig 25 esetben volt tűz. A tüzesetek fajai szerint volt 159 tetőtűz, 152 kazaltűz, 61 kéménytűz, 39 gerendatűz, 17 szobatűz, 10 boltitűz, 9 pinczetűz, 2 erdőégés, 1 színházi tűz, 1 gyáritűz, 1 malomtűz és 1 szénraktár tűz. A legtöbb tüzeset 1890. évben (94), a legkevesebb 1889. évben (57) volt. A fenti tüzesetek folytán az összes kár kitett 141,264 frtot, ebből biztosítva volt 53,168 frtnyi érték, nem volt biztosítva 880,96 frtnyi érték. Ezenkívül a városi tűzörseg tartott összgyakorlatot 359 esetben, elméleti oktatás 274 ízben tartatott, és gyakorlatkép összesen 68 esetben lett riasztva. Vak tűzilárma folytán kivonult 69 esetben. Színházi és czirkusz-előadásoknál 856 esetben teljesített őrszolgálatot.

Az ujbpesti önkéntes tűzoltó-testület főparancsnokának évi jelentése az 1893. évről. Ujbpest községében 1893. január hó 1-től december 31-ig 21 tüzeset fordult elő, és pedig 4 kéménytűz, 4 tetőtűz, 3 szobatűz, 2 pinczetűz, 2 istálótűz, 1 börgyári tűz, 1 gőzfűrészes gyári tűz, 2 szárítótűz, 1 bolti tűz, 1 konyhatűz. Az ujbpesti önkéntes tűzoltók 32 rendes és 1 nagy gyakorlatot tartottak.

— **Jubiláló testület.** Az esztergomvárosi önk. tűzoltó-testület e hó 13. és 14-én ünnepelte fennállásának 25 éves jubileumát, mely alkalommal zászlószentelés is volt. Az ünnepélyen részt vett Vaszary Kolozs hercegprimás ő eminenciája is, a ki a testületnek 25 év előtti megalakításában tevékeny részt vett. Az ünnepélyre a környékből mintegy 500 tűzoltó gyűlt egybe. A zászlószentelés vasárnap 10 órakor vette kezdetét. Vaszary hercegprimás gyönyörű beszéd után felszentelte a zászlót s bevverte az első szeget. Délben 200 teritékü diszebed, délután 3 órakor pedig nagy gyakorlat volt. Az ünnepélyt népmulatság fejezte be.

— **Uj tűzoltólaktanya Győrött.** Győr város építőbizottsága elhatározta, hogy az uj tűzoltólaktanyát a hosszú híd mellé építteti s egyszersmind meghagyta a mérnöki hivatalnak, hogy a szükséges terveket készítse el.

Nagy tűzkatasztrófa. A genfi nagy szövőgyár, mialatt a munka javában folyt, teljesen leégett. A munkások közül

hetvenen még idejekorán megmenekültek, harminczat a romok maguk alá temettek, 9 munkás súlyosan megsebesült.

— **Gyűjtés Kossuth Lajos szobrára.** *Harangi Ferencz* bajtárs 7 frtot küldött be az önk. tűzoltó-testület parancsnokságához, mint az általa a Kossuth szobrára gyűjtött összeget, melyet a parancsnokság rendeltetési helyére juttatott, az adakozók névsora következő: *Harangi Ferencz* 1 frt 30 kr., *Spitz Dávid* 40 kr., özv. *Harangi Mórné* 30 kr., özv. *Klein Sámuelné*, *Goldmann Soma*, *Pap Sándor*, *Szokolóczy Mihályné*, *Sütő József*, *Szabó József*, *Bársony József*, *Stern Ignác*, *Kiss Imre*, *Szentpétery László*, *Farkas József*, *Duchon János*, *Kostánszky József*, *Sidláncz Herman*, *Morvay Pál*, *Nagy Sándor*, *Kaló Károly*, *Vismegh András*, *Mezey Ferencz*, *Braun Jenő*, *Deutsch Sándor* (Egerből), *Holstein Károly* 20 kr., végül *Pollák Fülöp*, *Árway József*, *Duchon József*, *Szemán Lajos*, *Stéger István*, *Pongrácz Pál* 10—10 kr. Összesen: 7 frt.

Nagy színházegés. Ruigpooban az előadás alatt egy színházban tűz ütött ki, melyben 300 ember, többnyire nők és gyermekek életüket veszítették.

— **A mezőtúri önkéntes tűzoltó-testület** f. hó 27-én saját pénztára javára gyakorlatlalt és tűzijátékkal egybekötött nyári táncmulatságot rendez.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 10-én tartott 62-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1893. évi mérlegek. A zárszámadási jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1893. évi december hó 31-én 39,757.609 frt 91 kr-ra emelkedett, míg kár- és nyereség-részesülési tartalékok címén 1,060.020 frt 07 kr. vezetettett új számlára elő. 1893. december 31-én az érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 162,807.927 frt 73 kr-ra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 6,715.576 frt 28 krt tettek. A tűz- és szállítmány-biztosítási ágak-

ban a díj- és illetékbevételek 10,388.780 frt 65 kr. volt, miből 2,729.195 frt 46 kr. mint díjtartalék és 996.191 frt 01 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve. Az 1893. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 29,399 787 frt 53 kr-ra emelkedett. Károkkért az 1893-ik évben 9,302.328 frt 93 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 262,401.706 frt 51 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 49,265 865 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 154.321 káresetben fizetett. Az értékpapírok árfolyam-ingadozása fedezetére alakított tartalék 1893. december 31-én 1,190.544 frt 33 krt tett ki, dacára annak, hogy a sorsolás alá eső és névértékükön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség-tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2,625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1,289.480 frt 92 krnyi összegben s végre a kétes követelések tartatéka 80.000 frttal fentartatott. A társaság biztosíték-alapjai az idei átutalások folytán 49,162.470 frt 81 krról 54,990.003 frt 34 kr-ra emelkedtek és követékképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog-követelések	8,747.260 frt 73 kr.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	3,909 500 » 96 »
3. Állampapírokra adott kölcsönök	36.170 » 92 »
4. Értékpapírok	34,450.046 » 52 »
5. Tárca-váltók	528.064 » 60 »
6. Folyó-számlák (Adósok a hitelezők követeléseinek levonásával)	1,214.319 » 82 »
7. Késpénz az intézeteknél és a bankoknál	2,429.629 » 79 »
8. A részvényeseknek biztosított adóslevelei	3,675.000 » — »

O. é. 54,990.003 frt 34 kr. Ezekből több mint 15 millió magyar értékre esik. Az elért 812.185 frt 13 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékkul részvényenkint 120 frtot aranyban, vagyis 300 frankot fizet.

Főszerkesztő:

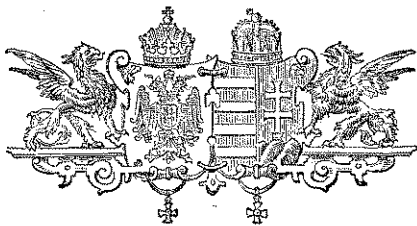
BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

H I R D E T É S E K.

Alapítottatott 1816-ban.

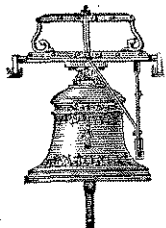
Hazánk legrégebbi tűzoltószer-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és ércöntödéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

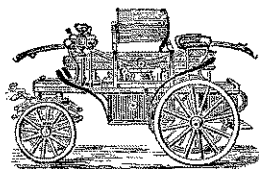
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kütünő hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

Tűzoltó egyenruháknek való

kiváló minőségű

posztó-, daróc- és háromnyüstös

vászon-szövetet

nemkülönb

kész egyenruhákat

ajánl versenynt kizáró áron

D. Wassertrilling,

posztókereskedő

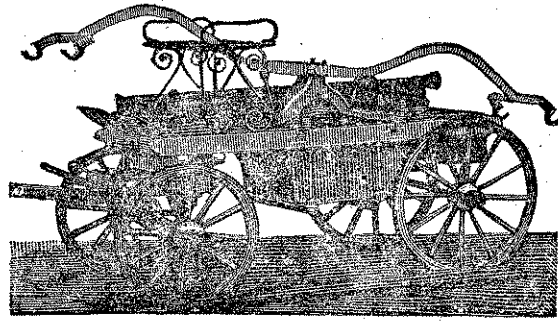
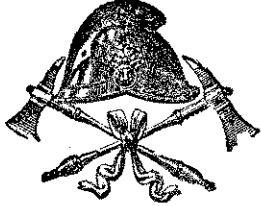
Boskovitzban, (Brünn mellett).

Miuta kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

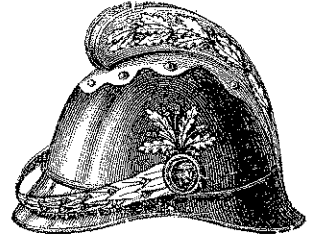
Számos elismerés minden ország tűzoltóságaitól.

Kérem! Megkeresés lehetőleg németül kéretik intézteni.

**5 évi
jótállás!**

**10 évi
részletfizetés mellett!**

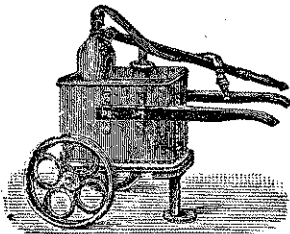
TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

**Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.**

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb. nagyfalusi fecskendőt és 12. drb. targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Kocz Ármin s. k.
mint a sz. udvarhelyi önk. tüz. egyl. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tüz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

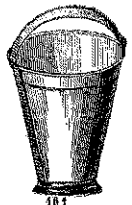
Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

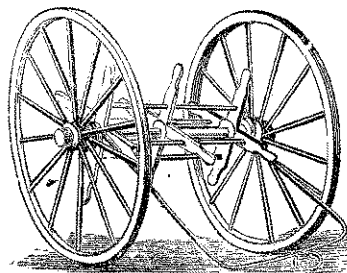
Szidanits Ferenc s. k.
budapesti önk. tüz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tüz. test. I. szív. szak. parancsnoka.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.

Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapestben, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, díszsisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kesztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

✱ Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivő-eszközök, érmek és rendjelek. ✱
Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyezim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer-gyár,
harang- és ércöntöde

részvénytársaság.

Budapestben, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít:

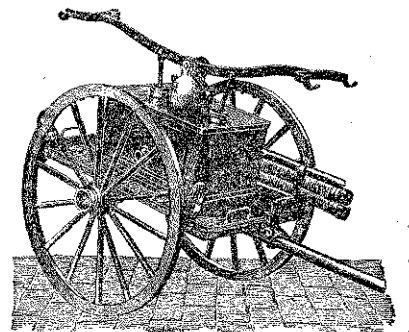
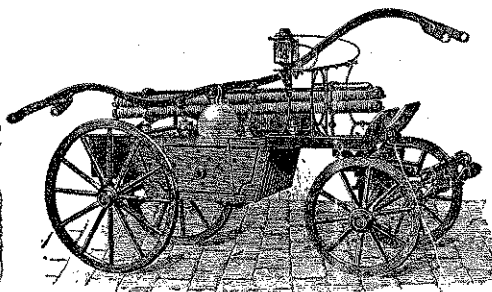
Tüzi fecskendőket gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket,

községi egységes vészvonatokat,

továbbá községek s a szerezendő tűzörségek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízfordókocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és kötelek tűzörségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utczaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, peczegődör és csatornatisztító gépeket légszivattyúval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomittatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendők közül hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

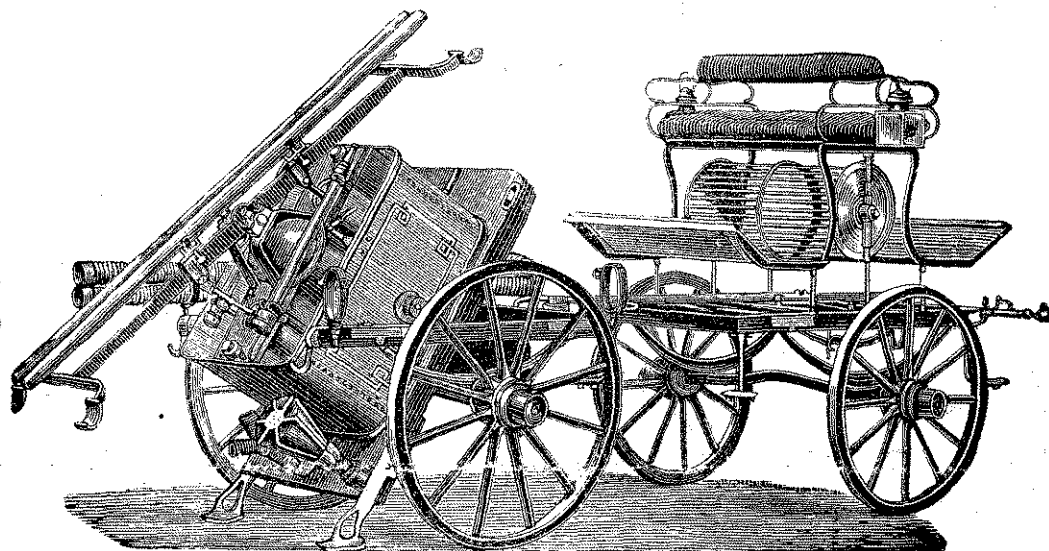
Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű érmeikkel kitüntetve.

GEITTNER ÉS RAUSCH

Központi üzlet: **Budapest, Andrásy-út 8.** Tűzoltószergyár: **Budapest, Nádor-utcza 46.**

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által 52,971/1873. és 6840/II. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőkinknél csak érszelepek s becsiszolt ércdugattyúk alkalmaztatnak.

Fecskendőkinken, saját új találmányainkon fontos s czélszerű javításokat eszközöltünk.

Állandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányú szivattyuknak, ugymint: tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsi, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű mézga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mézgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkinken, saját új találmányainkon, fontos és czélszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab. tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

Mászó- és mentőszerek, tolólétrák, mindennemű mászó- és párkánylétrák a legkitünőbb fanemekből:

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlőszállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tiszték és legénység számára sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetű, még befecskendezésre is alkalmas **kutakat** kiválóan szilárdan készítünk.

A t. cz. egyleteknek, előljáróságoknak, községeknek, gyáraknak, színházaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan felszerelésére.

A budapesti országos kiállításon kitünő munkáért, kivitelképességért, versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁS!

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca 26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 fnt 40 kr., félévre 1 fnt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 1 fnt 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz címzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. Értesítés. — *Általános rész.* Szervezés és rangjelzés. A falvak tűzvédelme érdekében. Fejérvármegye alispánjának évi jelentéséből. A hevesvármegyei tűzoltó szöv. alapszabályai. Veszprémvármegye tűzrendészeti alapszabály-rendelete. (Vége.) — *Technikai rész.* A gyakorlatokról. Házi állatok mentése. Színházépítészetünk. Tűzhely-szinrajz Veszprémből. — *Testületek köréből.* A fejérvármegyei szöv. gyűlése Sárbogárdon. Az aradi önk. tűzoltó-testület közgyűlése. A zalaegerszegi önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése. A kismártoni önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

„Budapesti önkéntes tűzoltó-testület.“

151. szám.
1894.

Értesítés.

Több oldalról hozzánk intézett megkeresések folytán indítatva érezzük magunkat, hogy az általunk újabban minden évben megtartatni szokott országos tűzoltó-tisztiszaktanfolyam iránt érdeklődőknek ez uton is tudomására hozzuk, miszerint tekintettel az eddigi mászóház helyén folyamatban levő tűzoltó-laktanya építésére, mely körülménynél fogva a tanfolyam tartására alkalmas gyakorló-térrel ez idő szerint nem rendelkezünk, valamint az eskütéri híd-

nak tervbe vett építése miatt a nyár folyamán fogantatosítandó nagyobb mérvű házbontásokra, minél fogva órszobánk, szertárunk és iroda-helyiségünknek, éppen a tanfolyam tartására legalkalmasabbnak bizonyult időben leendő áthelyeztetéséről kell gondoskodnunk: *A folyó évben országos tűzoltó-szaktanfolyam megtartásának szándékától el kellett állnunk.* Megjegyezzük azonban már ezuttal is, hogy a jövő 1895. év nyarán az V. országos tűzoltó-szaktanfolyamot mindenestre megtartjuk.

Kelt Budapesten az önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának 1894. évi június 13-án tartott rendes ülésében.

Bárány N. Ernő,
főparancsnok.

Tomcsányi Béla,
szakaszparancsnok, titkár.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Szervezés és rangjelzés.

Fenti címmel foglalkozik a »Tűzrendészeti Lapok« 9-ik számában egy ismeretlen és ugyan e lap 12-ik számában egy magát praktikusnak aláíró, szinte ismeretlen bajtárs. Midőn mindkét, egymásnak minden alapos indokolás nélkül igazat szavazó közleményt a Tűzoltó-Közlöny 5-ik számában *Egy tűzoltó* aláírásu közleménnyel hasonlítom össze, a cikkek beható áttanulmányozása és igazságos mérlegelése után az utóbbival, vagyis a Közlönyben hozottakkal osztom teljesen nézetemet, mert ha, mint a Közlöny cikkírója mondja, hogy a szakaszt a provincián, mászó-, szivattyusokból egységesíteni kell, ugy a rangjelzést az önkénteseknél megbénítani nem lehet. Ha akadnak is tisztetek, kik a működés terén gyengék, vagy túlelfoglaltságaik

miatt a működésben vagy gyakorlatban részt csak gyérebbe vehetnek, mégis ezek végett a buzgó működő tagnak rangját, de még inkább munkakedvét kisebbiteni nem szabad, és ha mégis, mint fenti cikkírók akarnak, hogy valami látni vélt *mesés* lebernyegért az önkéntes tisztetek magyaros zsinórozásu csinos ruhájukat letegyék, ugy nagyon is radikális változásnak kell történnie a tűzoltóügy körül, a mi pedig, azt hiszem, nem egyhamar fog létesülni. Addig mi megkivánjuk tartani eddigi rangunkat és zsinóros egyenruháinkat, sem nem civílesítjük, sem nem lebernyesítjük, hanem viseljük tovább, ugy a hogy van, mert az minket méltán megillet; hogy egyeseknek oly nagy az egyenruhánk iránti antipatikus gyengesége, arra nem adunk semmit se, a magyar önkéntes tűzoltót szórkanokba öltöztetni, vagy kozaká tenni nem lehet! és ha, a mint állítják, sokat

paradézunk, tegyük azt a mi zsinórozott gunyánkban, ne legyünk maskarák senkiének exaltált ideája szerint készült se czibil, se tűzoltó, se tengerész, szóval semmi jelleget magán nem viselő, ránk nézve idegen formájú excentrikus ruházatban.

A «Tűzrendészeti Lapok» cikkírójai, a mint tapasztalom, nem akarnának kevesebbet, mint az önkéntes intézményünket egy költséges kötelező intézménnyel felcserélni s minket érdem szerzett régi önkénteseket polgártársaink iránt tett önfeláldozó munkálkodásunk után elsőpreni a föld színéről csupán csak azért, hogy tán a fennuralom a szolgálta kezébe legyen letéve? A mint a Közlöny cikkírója mondja, ez szerintem sem fog elértetni egyhamar és egykönnyen! és így a Közlöny cikkírójának elősoroltjait méltányolom és megegyezek vele mindenben.

Ezek után azt hiszem, hogy nem tévedek következtetni, hogy a «Tűzrendészeti Lapoknak» «Szervezés és rangjelzés» című cikkei, ha nem is egy és ugyanazon kanállal kavartattak, de egy könyha heve alól kellett ezeknek kikerülniök, mert igen mostohául gondolkoznak régi és még mindig domináló intézményünkről.

A «Tűzrendészeti Lapok» fenti cikkírójai nem lehetnek valami vérmes önkéntesek, mert illetén támadások után róluk csak az ellenkezőt lehet feltételezmem, de mindegy, ha nem vértestvérek, csak rokonok vagyunk is, csak azt ajánlhatom, hogy hagyjunk fel az ilyen dolgokkal, foglalkozzunk szaklapjainkban azzal, hogy a dolgok inkább megkedveltessük, nem pedig hogy a még kedvvel bírókat is a folytonos támadásokkal idegenítsük el, hiszen másutt sem minden arany a mi fénylik, úgy mindkét részről áldásos lesz működésünk és maradunk jó rokonok mindörökké.

Ö. T.

A falvak tűzvédelme érdekében.

Ritka hét a tavasz óta, hogy 14.000-nyi lakos számú városunkban ne kapjunk valami kezdődő tüzet, noha kellő éberségünk és folytonos készenlétünk mellett még mindig sikerült csirájában elfojtani az ilyen kicsinyes, de végzettsé válható tüzeinket, mégis, ha a szegény — tűzoltókat még mindig nélkülöző — falvak tűzvédelmi sorsa jut eszembe, úgy öreg tűzoltó létemre nem mulaszthatom el ez alkalommal szavamat érvényre emelni.

A falvakon ugyan mindennel jobban törődnek, mint a tűzrenddel, tűzvédelmi beszerzésekkel és a tűzfecskendők jókarban tartásával, szegény falusi tűzfecskendők úgy hevernek szenyben, piszokban, rozsdásan, mintha a faluban talán már soha tűz sem keletkeznék!

S ha mégis tűz üt ki a faluban, úgy az elhagyatott korhadt szer rendszeren a szolgálatot megtagadja, s működni képtelen, ugrálás, kuruzsolás, tákolgatás már ilyenkor mit sem használ, mert puha fedőlékű házaik és szalmás rakományaink sorozatán gyorsan terjed és pusztít a romboló bős elem.

Ezelőtt valami 10—12 évvel történt, hogy valami felsőbb határozat folytán járásunk összes tűzfecskendői jegyzői és bíróival be voltak szemlére rendelve a központba, Mezőkövesdre, itt voltak kiállítva a piac téren a szerek valamennyije, melyek, hogy addig miként néztek ki, nem tudom, mert megelőzőleg nem láttam őket.

De ha azt kérdem, hogy a különböző idő viszontagságoknak a szabadban, nyílt lábasokban, fészerekben, vagy fojtott levegőjű kamrákban, rendszeres szakértői kezelés és gondozás nélkül lehetnek-e megbízható jó karban a szerek? úgy nem tévedek, ha véleményemmel egyezőleg azt a választ nyerem, hogy nem, annyi azonban bizonyos, hogy az egy szemle alkalmára ki volt puczolva minden szer.

Egy öreges őrparancsnok tartotta a szemlét, s ejtette meg a próbát, úgy, hogy a tenyerét a szívó nyílásra borítva, pár üres ramacs mozgás után konstataulta, hogy melyik szelep csacsog és melyik nem, a csacsogó szelepűeket tökéleteseknek nyilvánította, míg ellenben a nem csacsogókat hibásnak nyilvánította s jegezte fel.

Én és egy gépész bajtársam végig szem- és fültanui voltunk a meseszerű próbaaktusnak, noha azt hiszem, hogy a kiküldött szakértő költsébe került, de annyit magam is bizonyosan tudok, hogy az ilyen szervizvizsgálatok nem vezetnek célhoz, mert az ilyen kényes eljárással korántsem lehet csak megközelítő határozottsággal se konstataálni, hogy tökéletesen megbízható-e a szer, vagy sem? Egy kis utbaigazító formabeszéd után be volt fejezve a vizsgálat.

Azóta, bár hosszú idő folyt le, a szerek vizsgálatával senki sem foglalkozott, tehát még a régmulthoz hasonló se történt s valószínűleg ez másutt is történik így, vagyis tulajdonképpen nem történik semmi. A megyei központi hatóságoknak kellene intézkedni, hogy legalább kétszer évente minden tűzoltóságot nélkülöző faluban a meglepő helyszini szemle tartassék oly szakértő közbejöttével, a ki a próbákat nem csak alaposan megejteni képes, hanem a ki a szereken észlelt hiányokat ott a helyszínen kijavítani is tudja.

Harangi Ferencz,
t. ö. szertárnok.

Fejérvármegye alispánjának évi jelentéséből.

Tűzrendészetiünk illetőleg, ámbár még a korszerű és közgazdasági állapotaink kellő védelme érdekében sok a tennivaló vármegyénkben, mindazonáltal, amennyire a társadalmi és a községek helyi viszonya, valamint a vármegyei tűzoltó-szövetség körülményei azt előmozdítani engedik aránylag elég örvendetes mérvben halad a fokozatos fejlődés felé.

Jelezen az 1892. évről kimutatott védelmi eszközök s felszerelési tárgyak 1893. évfolyamán több községben ujjakkal szaporodtak és a vármegye majdnem minden községében az önkéntes vagy községi kötelező tűzoltóság szervezve lett, melyek alispáni rendelet alapján mindnyájan csatlakoztak a vármegyei tűzoltó-szövetséghez.

Ez utóbbi körülményre nézve jelenthetem: miszerint a vármegye 91 községében összesen 3441 tűzoltó működik és pedig a székesfejérvári járásban 1161, a moóriban 519, a sárbogárdiban 400, a vaáliban 922, az adonyi járásban pedig 439.

Míg a múlt 1892. évben csak 25 község volt ellátva megyehatóságilag megerősített helyi tűzrendészeti szabályrendelettel, addig a lefolyt 1893. évben a vármegye összes községe megalkotta s a törvényhatósági közgyűlés jóváhagyta ezen szabályrendeleteket, melyek alapján a községek jogosítvák helyi tűzrendészetüket a saját viszonyaik mérlegelésével kezelni s tűzoltóságaikat fegyelmileg is oly irányban szorítani, hogy a tűzrendészeti szolgálat bizonyos szigorított rendszerrel, tehát hatályosan láttassék el. — És ha a vármegye tűzoltó-szövetsége az egész vonalon képes lesz a reá ruházott törvényes hatáskörnél fogva a felügyeletet majdan teljesíteni, nem lesz messze az idő, midőn vármegyénk a romboló tüzelem ellen kielégítő véderővel rendelkezend, az évente még mindig nagy összegre terjedő közvagonbeli károsodás apasztására és a tűzveszély fékezésére.

A lefolyt 1893. évben felmerült tűzkárookra nézve jelentjük: miszerint a vármegyében volt összesen 86 tüzeset, a tüzesetek alkalmával felmerült 98,853 frt 16 kr. kárösszeg, melyből a biztosítási társaságok által megtérített 49,331 frt 83 kr. és így megtérítetlen kár maradt 49,521

frt 33 kr. E tüzek által okozott károkból minőség szerint volt szalmaégés 23, takarmány 16, gazdasági szerek 15, gabona 11, tetőtűz 9, élelmiszerek 8, ruhanemű 6, gazdasági állat 5, bútornemű 3, ólak 3 esetben.

A tüzek valószerű keletkezési oka legtöbb esetben vigyázatlanság, melyek után legnagyobb %-ot a serdületlen gyermekek dohányzása szolgáltatta.

Az egyes községekben felmerült tűzrendészeti ügyek elintézésénél a lefolyt 1893. évben 38 esetben hallgattam meg szövetségünket, megszerezvén ekként a közigazgatási ténykedésben ama biztosítékot, hogy az előfordult kérdések szakszerű elbánásban is részesüljenek.

A nyári időszakban előfordulni szokott nagyobb mérvű tüzesetek meggátlása szempontjából az összes községek falragaszban foglalt terjedelmes tanácsokkal lettek ellátva a vármegyei tűzoltó-szövetség részéről.

Hogy a tűz elleni védekezés egyik legfőbb tényezője szintén megszereztessek a vármegye közönsége számára, a vármegyei tűzoltó-szövetség előterjesztése alapján megtettem aziránti lépésemet, hogy egy megfelelő építészeti szabályrendelet alkottassék, mely által részint a jelen állapotoknál, főleg azonban a jövőre való tekintettel egyik legfontosabb tűzrendészeti óvrendszabály fog létesülni, melynek a tűzrendészet körén kívül eső előnyei is ismeretesek. E szabályrendelet tervezete a szöv. elnöksége által valamennyi község tűzoltó-testületének előzetesen felülbírálatra megküldtén, a felett külön ülésben hozott határozattal mondott szakvéleményt és tette meg hozzá pótjavaslatait, a vármegyei tűzoltó-szövetség s a szabályrendeleti tervezet most van tanulmányozás alatt.

Végül még megemlítem, miszerint a tűzrendészet ellenőrzéséről szóló megyehatósági szabályrendelet értelmében a vármegyei tűzoltó-szövetségünk küldöttei az előző évekhez képest a községek nagyrésztében hivatalos szemléket teljesítettek s az ez alkalommal észlelt hiányok részint szövetkezeti úton, részint a főszolgabírák közremunkálásával lehetőség szerint eloszlatva lettek a lefolyt évben is.

A hevesvármegyei tűzoltó-szövetség alapszabályai.

I. FEJEZET.

A szövetség címe.

1. §. A szövetség «Hevesvármegyei tűzoltó-szövetség» címet viseli.

A szövetség védnökei.

2. §. A szövetség élén védnökök állanak, kiket a közgyűlés a rendes tisztujtások alkalmával választ.

A szövetség székhelye.

3. §. A szövetség székhelye: Eger város. Hivatalos helyisége az egri önkéntes tűzoltó-egyleti őrtanyán van.

A szövetség pecsétje.

4. §. A szövetség pecsétje: «Hevesvármegyei tűzoltó-szövetség. Alakult 1893. évben» köriratot tünteti föl.

Hivatalos nyelv.

5. §. A szövetség hivatalos nyelve: magyar.

II. FEJEZET.

A szövetség célja.

6. §. A szövetség, Hevesvármegye törvényhatóságának felügyelete alatt állván, köteles a vármegye tűzrendészeti szabályrendelete s minden a tűzrendészet érdekében tett hatósági intézkedések, kormányrendeletek végrehajtása

körül közreműködni, illetőleg azokhoz szigorúan ragaszkodni, s ezek módosítására nézve fentartja magának a jogot, hogy indítványokat tehessen.

A szövetség célja a tűzoltó-ügy fejlesztése, tökélyesítése és egységes alapra való fektetése, szem előtt tartásával a helyi érdekeknek; továbbá az egész vármegye területén a tűzrendészeti szabályzat végrehajtása feletti örökös s egyszersmind az országos szövetség támogatása, a tűzoltó-irodalom pártolása és ápolása.

A tűzoltó-szövetségnek egyik legfontosabb feladatai közé tartozik: ugy a hatóságoknak, mint a magánosoknak tűzrendőri, tűzoltói és építkezési ügyekben szakvéleményt adni, vagy az egyes tűzoltóságok által adott szakvéleményeket kérelem folytán felülbírálni.

A szövetség célját eléri:

a) Évente a székhelyen, esetleg meghívás folytán más megyében, város- vagy községben tartandó nagy gyakorlatok, esetleg tűzoltógép- és szerkiállítások rendezése által.

b) Tűzoltói szaktanfolyamok rendezése, — így tűzoltó-egyletek létesítése, szervezése és kiképzése által.

c) Az összes tagegyletek szervezése, vezetése, felszerelése és kiképzésében lehető egyöntetűsége való törekvés által.

d) A politikai hatóságokkal való közvetlen összeköttetés fentartása által.

e) A tagegyesületekre gyakorlandó ellenőrzés által.

f) Tűzoltó-szaktanmunkákra pályadíjak kitűzése, felolvasások rendezése által.

g) Hivatásuk közben szerencsétlenül járt tűzoltók s azok hátramaradottjai segélyezése által.

III. FEJEZET.

A tagok.

7. §. A Hevesvármegye területén létező minden szervezett tűzoltó-testület köteles a tűzoltó-szövetség tagja lenni.

8. §. Minden tagegyesület saját kebeléből választandó egy képviselőt jogosult a működő tagok közül a szövetségi közgyűlésre küldeni, ki meg nem jelenése esetén szavazatát a szövetséghez tartozó más egyleti tagra ruházhatja át, ugy azonban, hogy egy egyén csak egy képviselő helyett szavazhat.

Ezen képviselők által jogában áll a tagegyleteknek a közgyűléseken indítványokat előterjeszteni, szavazati és választási jogot gyakorolni.

9. §. A tagegyesületek kötelessége a tűzoltó-szövetség közgyűlése vagy választmánya által bekívánt statisztikai adatokat, időszaki s egyéb jelentéseket beküldeni; s a működési területükön előfordult tüzesetekről havonként, amennyiben lehetséges rajzokkal megvilágított jelentést tenni, továbbá minden, az egyletükben előfordult fontosabb mozzanatokról a választmányt értesíteni.

A tagegyesületek a szövetség közgyűlése által hozott határozatoknak magukat alávetik.

A tagdíjak.

10. §. A vármegye területén létező minden szervezett tűzoltó-testület évente 5 frtot fizet tagdíj fejében.

A tagdíjak minden év január hó 15-ikéig fizetendők be a központi pénztárba.

Ha valamely tagegylet fizetési kötelezettségének a felhívás daczára sem tesz eleget, a tűzoltó-szövetségi választmány ezen követelését, a községre illetékes szolgabíró útján, közigazgatási úton behajtani jogosult; s amennyiben pedig ez meg nem történne, miután a tűzoltó-szövetségi díj Egerben fizetendő, a tagegyletek beleegyeznek abba, hogy a tagságdíjak az egri községi bíróság útján legyenek behajthatók.

Ezen tagdíjból 3 frt az országos tűzoltó-szövetség pénztárát illeti s így a megyei tűzoltó-szövetség tagegyletei, az országos tűzoltó-szövetségnek is minden külön díjfizetés nélkül tagjai lesznek.

(Folyt. köv.)

Veszprémvármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

(Vége.)

52. §.

Ha valaki tűzoltó szerszámot, vagy annak bármely részét szándékosan eltulajdonítja, vagy tudva eladná, avagy megvinné, úgy azok is, kik a veszélynek kitett, vagy attól megmentett tárgyakból legcsekélyebbet is eltulajdonítanak, vagy a reájuk bízott dolgokból valamit visszatartanak, avagy eltagadnának, az illető bünyenyítő hatóságnál teljelentendők.

53. §.

Ha a tűz eloltatott, a községi előljáró, ahol pedig rendőrség van jelen a rendőrtisztviselő, a jelen volt vezénylő parancsnok, nemkülönben a szükséges tanúk és szakértők közreműködésével azonnal a tűvész okaira nézve a legbehatóbb kutatást eszközölni, a tűvész okát a kellő erélylyei, alpossággal és minél gyorsabban kinyomozni kötelek. A vizsgálat arra is kiterjesztendő, nem történt-e oly cselekmény, vagy mulasztás, mely a törvénybe, vagy jelen szabályrendeletbe ütközik s kit terhel az? Végre a tűzoltó-és mentőintézkedések megfeleltek-e rendeltetésöknek? Ha valaki ellen alapos gyanu támad; a bünyenyítő törvény, vagy jelen szabályrendelet által tiltott cselekmény, vagy mulasztás miatt, a jelentés az illetékes bírósághoz, illetve a közigazgatási hatósághoz azonnal megteendő.

A tűz eredetének megállapítása iránt azonnal a jegyzőkönyv veendő fel, mely a vizsgálatot eszközölk által aláírandó.

Ezen jegyzőkönyv szigoruan azon minta szerint veendő fel, mely az 1870. évi augusztus 24-én 3339. B. M. szám alatt kelt körrendelettel, s az 1879. évi október 22-én 47281. szám alatt kelt körrendelettel megállapított. Ezen jegyzőkönyv, további intézkedés végett, rögtön a fölöttes hatóság elé terjesztendő. Megjegyeztetik, hogy ezen minták a hivatkozott rendelet értelmében, annak idején a községekkel közöltettek.

54. §.

Az ezen szabályrendeletbe ütköző kihágások, a meny nyiben nem az 1879: XL. t.-cz. 141. és 142. §§-ai alapján bünyenyendők, 2 frttól 50 frtig terjedhető bünyenybünyenyítéssel, behajthatlanság esetében 12 órától 5 napig terjedhető elzárással bünyenyítettnek.

Az idézett törvényszakaszok alapján kiszabott bünyenybünyenyítésekbe befolyt összegek az 1887: VIII. t.-cz. 2. §-ában jelzett czélokra, a szabályrendeletileg kiszabottak ellenben községi tűzoltási segély, illetve jutalomalap képzésére fordítandók.

55. §.

A jelen szabályrendelet ellen vétők tekintetében azon hatóságok illetékesek, melyek az 1880. évi augusztus 17-én 38547. szám alatt kelt bel- és igazságügyminiszteri rendelettel megállapítvák, vagyis mint elsőfoku hatóság eljár a főszolgabíró, mint másodfoku hatóság az alispán, és harmadfoku hatóságként a belügyminiszterium. Az eljárás módjára nézve a hivatkozott miniszteri rendelet szabályai irányadók.

TECHNIKAI RÉSZ.

A gyakorlatokról.

Egy régi közmondás azt tartja: „Gyakorlat tesz mesterré.“ A mondás régisége, csak még inkább bizonyosága a benne rejlő igazságnak, s semmit sem von le annak aktuális értékéből, mert általános ismert tény, miszerint az élet iskolájában egyik főalapját képezi az ember előhaladásának boldogulásának bármely téren.

Mert mindennél, a mit valaki a közönséges életben megtanul — bármi legyen különben élethivatása — kell egy bizonyos készséggel rendelkezni, ha helyét megállani kívánja, s célját annál jobban fogja elérni, minél több tapasztalata, minél nagyobb gyakorlata van.

Ha egy ifju valami mesterséget megtanul, úgy bizonyára nem tudja azt egyszerre elsajátítani, hanem lassankint, idők folytán, kellő magyarázat és a szükséges kézfogásoknak megmutatása után, próbálgatás és folytonos gyakorlat által teheti magáévá annyira, hogy az úgyszólván szokásává válik.

Az itt felállított tétel mindenre és mindenkire egyaránt alkalmazható, s kiválóan beválik a tűzoltóságoknál, ha nagy feladatuknak — sikerrel megküzdeni a vész ellen — kellőképpen megfelelni akarnak. Mert bár azok, a kik az ügy köré sorakoznak, tetterős férfiak, mindazonáltal, mint a tapasztalás mutatja, pusztán az úgyszeretettel és jó akarattal nincs elérve a cél, mivel a jó akaratnál magával még tüzet oltani nem lehet, s minden eszköz, ha még oly jó és czélszerű is, értéktelen, rossz azelőtt, a ki azt használni nem tudja.

A tűzoltóságok keletkezése előtt arról, hogy a tűzzel szemben rendszeresen is meg lehet küzdeni, kiváltképpen kisebb helységekben, igen keveset vagy éppen semmit sem tudtak, sőt tudnak még ma is, s ha keletkeztek is olyanok, s volt is utasítások, senki sem igyekezett annak érvényt szerezni, így senki sem tudta, mi tulajdonképpen a teendője.

Gyakorlatot tartani! arra senki sem gondolt, mint hogy azt feleslegesnek tartották s tartják ma is sokan. Elég volt, ha a meglevő fecskendőt egyszer vagy legfeljebb kétszer az esztendőben elővonszolták s vízzel megtöltve dolgoztak vele, míg a víz elfogyott s így hivatalosan konstatalva lett, hogy a *vízpuska* jó, mely után ismét visszakerült nyugvó helyére, a felszer alá várva az újabb i torturát!

Az önkéntes tűzoltóságok keletkezése után változtak a körülmények; ezeknek kellett gyakorolni, lépésről lépésre haladni a kiképzésben.

Bár, az igyekvő tűzoltóságok a fenti közmondás igazságát belátták, hogy csak gyakorlat által lehet előkészülni tűzzel való sikeres küzdelemre, még mindig vannak (még pedig nagyobb részben) olyanok, a kik a gyakorlatokra súlyt nem fektetnek. Ezek pedig nagy tévedésben élnek.

A tűzoltóságok katonai mintára vannak szervezve, az egyes testületek egyenlően ruházva és a tűznek e romboló ellenséges elemnek megfékezése és legyőzése céljából megfelelőleg felfegyverkezve és felszerelve, a vezénylet, nemkülönben a gyakorlatok és katonai vonatkozásuak kivitelökben.

De ha szigorúan hasonlítjuk össze a két intézményt, az összevetés nagyon nem kedvező a tűzoltóságokra; főképpen három dolog van, a mit sajnálattal nélkülözve látunk náluk, pedig a három dolog volna az, a mely bármily kis számú testületet is akcióképessé tenne, valamint hogy ezek nélkül, nagy tag számú, kellőleg dotált és felszerelt testületek is száználmas képet nyújtanak, akár egy nagy yakorlatot tartanak, akár komolyan állanak szemben az ellenséggel a tűzzel.

A katonaság, mely a tűzoltóságnak mintaképül szolgál, lépésről-lépésre folytonos iskolázás és gyakorlatozás mellett képezetik ki, hogy ha rákerül majd a sor, minden egysége a nagy hadseregnek megállhassa helyét az ellenség előtt. A fegyverfogások úgyszólván a véribé mennek át a katonának, ismeri a fegyverének legkisebb és legeldugottabb részét is, szoktatva van a reá bizottaknak önállóan elintézésére stb., mind oly dolgok, melyek okvetlen szükségesek, hogy a sereg az ellenséggel a győzelem reményével állhasson szemben.

Azonban az ily alapos kiképezés nem egy-két gyakorlat, hanem hónapok, sőt éveken át ugyanazon dolgoknak következetesen ismételt előadása és végrehajtásának eredménye.

Mit látunk ezzel szemben a tűzoltóságoknál? a tapasztalat nagyon szomorú, még azon esetben is, ha enyhítő körülményként beszámítjuk azt, hogy a tűzoltók (a fizetéssel alkalmazottak kivételével) polgárok csoportozata, a kiknek saját megélhetésükről és családjuk eltartásáról is gondoskodni kell.

A megalakulás után a dolognak magának és az egyenruha újdonságának hatása alatt még csak megy a dolog valahogy, két-három gyakorlatra összegyűl a csapat, a továbbiakra mind gyéribben, míg végre minden tag konstatálja, miszerint gyakorlatok további tartása felesleges, mert mindenki annyit tud, hogy fele is elégséges.

Ha azonban komoly munkára kerül a sor, akkor tűnik ki a valóság, napfényre kerül a tudatlanság, gyakorlatlanság; a tűzhöz kivonult tűzoltók valahogy nagy kinnal felszerelik a fecskendőket, az ördögös masina azonban nem akarja szolgálatát teljesíteni, hiába huzzák-nyomják, nincs a csapatban senki, a ki megtalálhassa a baj okát, aztán szidják a fecskendőt, szidják a gyárost, a ki olyan gépet szállított, a mely nem megy magától — csak magokat nem okolják — hogy nem fordítottak több időt a géppel annak részeivel való megismerkedésre — pedig ha volna köztük valaki, a ki ismerné a dolgot, mindjárt megmondhatná, miszerint az egész dolognak nyitja az, hogy a szívótömlő a nyomó, a nyomó-tömlő pedig a szívó-nyílásra van szerelve.

Az ilyen s ehhez hasonló számos más apró kalamitás nyilvánvalóvá teszi, hogy az a 5—6, sőt sokszor kevesebb gyakorlat, melyre legfeljebb 10—12 óra számítható, egy évben egyenlő a semmivel, mert ez még arra sem elegendő, hogy a szereket s azok tartozékait megismerni lehessen, hol marad aztán azok kezelés-módjának megtanulása, csak nem követelhetvén meg csak valamire való kivitel is. Mégis vannak és nem kevesen, a kik állítják, hogy a tűzoltónak nincs mit tanulnia, mert az egyes szerelési fogásokat egy-két megmutatásra is el lehet sajátítani, a többi erre fordított idő felesleges játékszámba megy és haszontalan megterhelése a tagoknak.

Majdnem bizonyosra vehető, hogy azok, a kik ilyen véleménynyel vannak, nagyon nélkülözik azon tudást magok, a mely ma már minden tűzoltónak szükséges.

A gyakorlatok ne gyötrelmére legyenek a tűzoltóknak, hanem a tanulmány mellett egy jó ügy érdeke és szeretetből kifolyó kedves szórakoztató foglalkozás. Azonkívül ne csak az legyen tanuló és gyakorló, a minek tudása

szükségesnek mutatkozik, hanem figyelembe kell venni azt is, hogy az ember könnyebben felejt, mint tanul és ennél fogva mindig van ismétlődő és kijavítandó dolog; de magában a létszámban előforduló folytonos változás, vagyis az újonnan belépőknek kiképzése megköveteli az együttes működést annyival is inkább, mivel az egyeseknek felfogása, ügyessége nagyon is különböző.

A tűzoltó csak folytonos gyakorlat által lesz tulajdonképpen az, a minek lennie kell, t. i. az élet és vagyonnak valódi védője. Mint minden másnál, úgy itt is fennáll az az igazság, hogy: «A tétlenség visszafelé menés», mert a gyakorlatlanság talán sehol sem boszulhatja úgy magát, mint éppen a tűzoltóságnál.

A különböző fogásokat minden egyes tűzoltónak nemcsak ismerni, hanem meg is kell tudni csinálni, ezt elérni pedig csak folytonos gyakorlat által s csak akként lehet, ha minden tűzoltó, minden egyes dologra úgy a fecskendő-szerelés, mint más teendőknél is ki legyen oktatva, hogy a teendők mintegy szokásává váljanak, s szükség esetében egymaga is képes legyen minden gondolkodás nélkül kettőnek teendőjét is elvégezni, a mi kiváltképpen tűzvész alkalmával, a hol — sok egyes tűzoltó lesz magára hagyva, s még a leggyakorlottabb tűzoltóknál is jönnek elő hibák — nagyon figyelemreméltó körülmény.

Ily csekélynek látszó, de mégis nagy zavart előidézni kész dolog a csavarok kezelésében való járatlanság, mert számtalan magyarázat és megmutatás után is, hogy minden csavar jobbra forgatva szorít, balra forgatva pedig enged, mily gyakran történik és éppen többnyire tudákosnak látszóknál, hogy a csavar anyát rendszeren balra forgatják, ilyen továbbá az apa és anyarész felcserélése stb.

Az ilyeneknek kellő ismerete csakis ismételt gyakorlat által sajátítható el, miközben a tűzoltó megtanulja ismerni szereinek és tartozékainak nemcsak kezelését, hanem annak szerkezetét is úgy, hogy a veszély percében gyorsan áll készen a védősereg az elementáris ellenséggel.

A gyakorlatok alkalmával minden egyes szokik a leggyorsabb és legrövidebb uton-módon való vízszerezéshez, az egyéb szereknél gyors és helyes kezeléséhez, a vezénylők kiadott parancsainak és utasításainak a leggyorsabb felfogással a lehető legrövidebb idő alatt való kivételéhez, egy szóval mind ahhoz, a mely szükséges arra, hogy úgy minden egyes tűzoltó, mint az egész testület sikerrel álljon szembe és legyen képes a fékét vesztett pusztító elemmel megküzdeni.

A. V. K.

Háziállatok mentése tűz esetén.

Igen sok tüzesetnél, kiváltképen vidéken, az építkezési viszonyok folytán az építkezéshez, kiváltképen a tetőhöz használt anyag következtében igen sok háziállat megy tönkre, nem ritkán az anyagi tönk szélére juttatva azon gazdát, a kinél a vörös kakas látogatását tette, s az anyagi veszteséget, a melyet rövid félóra alatt szenvedett, nem ritkán hosszú időn, gyakran éveken át sem pótolhatja. Hogy nagyobb tüzesetek alkalmával oly sok háziállat vész el, annak többnyire az istálló-helyiségek célszerűtlen építése az oka, mihez rendszeren az emberek gondatlansága és eszélytelensége is hozzájárul, a mennyiben felgerjedésekben nem képesek a saját állatjaik mentését sem eszközölni, sőt még inkább az iszonyatos elpusztulásnak teszik ki a helyett, hogy attól megvédnék.

Ilyen esetekben az ijedtség és félelem nagy szerepet játszik; oly egyén, a kinek a háza ég, ritka esetben tartja meg hidegvérét s így önuralmát annyira, hogy még a háziállatok mentésére is nyugodtan ne csak gondoljon, hanem azt eredménynyel keresztül is vigye. A tűzoltóságnak főképpen, de más kevéssé, illetőleg nem érdekelteknek válik te-

hát feladatává — mert csak nyugodt és bátor egyének járhatnak el ily esetekben higgadtan — hogy a vész helyén gyorsan megjelenvén, a legnagyobb hidegvérrel és határozottsággal lássanak a veszélybe jutott állatok kimentéséhez, így a nagyobb kárnak elhárításához.

Középünk házainál rendszeren még a nagyobb méretű istállók is csak egy — és pedig keskeny ajtóval bírnak — azonkívül még takarmány elhelyezésére is gyakran szolgálnak, miért is ezekből az állatok mentése nem könnyű feladat, de a legtöbb esetben veszélyes is, de ha tudjuk, hogy ily esetekben miként kell az állatokkal bánni, úgy mégis siker koronázhatja a megmentésre irányzott törekvéseket, mindazonáltal kétségtelen, hogy a vállalkozónak bátorságra és nagy higgadságra van szüksége műve kivitelénél.

Megfigyelték azt a jelenséget, hogy az istállóból kihozott állatok megvadulva visszarahantak és ott veszték el; a tűz világa, a füst és tűz által okozott recsegés, patogás megvadítja az állatot, mely aztán vakon rohan a veszedelmbe. Megfigyelték azt is, hogy az istállóban szabadon eresztett állatokat nem lehetett kihozni, minthogy nem voltak semmi módon az istálló elhagyására rábirhatók, hanem egy csomóba verődtek össze, a honnan nem lehetett őket eltávolítani. A tűznek sajátságos fénye és jelensége megzavarja az állatokat, melyek aztán félelemből bujnak össze — kiváltképen a lovak és juhok — önkéntelenül az istálló sötétebb szegletébe akarva menekülni a szokatlan fényes tünemény elől.

Ilyen esetben, a mennyre az kivihető, a tüzzel szembeni oldalon a fal kibontása által is oly nyílást kell készíteni, a melyen az állatokat ki lehessen vezetni. Általában a lovak és szarvasmarhák szemét be kell kötni, hogy ne lássanak; így engedelmesebb lesz az állat és könnyebben hagyja magát vezetni. Ha egy istállóban több állat van, úgy azokat nem szabad egyszerre elereszteni, hanem csoportonként feloldva kell őket a szabadba vezetni. Az állatoknak egyszerre szabadon eresztése veszélyes, minthogy a megijedt és a tüzfény által megvakított állatok makranczosok lesznek; egy csomóba bujnak s megvadulva a mentő életét veszélyeztetik. Nem kell figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy sok állat természeténél fogva csökönyös.

Ha a tűz már nagyobb mérvet öltött, úgy igyekezni kell a szarvasmarhát ütlegetéssel kényszeríteni az istálló elhagyására; legtöbb esetben, ha egyet sikerül kihajtani, a többiek rendszerint nagyobb ellenállás nélkül követik az elsőt.

A lovakat — minthogy tapasztalat szerint ezek nem követik egymást — egyenként és pedig kivétel nélkül jól bekötött szemmel kell kivezetni, mivel így nem fejtenek ki ellenállást, nem makranczoskodnak és hagyják magukat bárhova vezetetni.

A juhok oly határtalanul félénkek, hogy ezek akluk elhagyására semmikép rá nem bírhatók, néha azonban sikerrel jár a vezető kolompos kosnak kivitele, minthogy ezt a többiek rendszeren követni szokták, azonban ez sem vezet célhoz akkor, ha az ajtó előtt nagy a világosság, minthogy a bentlevő nyáj az ajtónál a fénytől megriadva visszafordul.

A legnehezebb ugyyszólván a disznók mentése, ezeket egyenként kell előhuzni és kihordani ólujkból.

Szárnysállatok zsákokba szedendők össze és úgy viendők ki, azonban nem szabad őket a zsákokból kiereszteni, minthogy visszarepülnek a tűzbe.

A méhkasok röpnyilásait mentés közben be kell dugni, melyek azonban azonnal kinyitandók, ha a kasok már biztos helyen vannak, ne hogy a méhek megfuldjanak.

A mentési munkálatoknál általában kerülni kell minden lármát, kiabálást, nehogy a már különben is nyugtalan állatok még inkább megijesztessenek. A mentést leg-

jobban és gyorsabban intézheti 3–4 ember, kik között, ha az állatoknak gondozói is vannak, a munkát nagyon megkönnyíti, mivel az állatok ezek hangját ismerve, nyugdtabak lesznek és könnyebben hagyják magukat vezetetni.

Istállókézéseknél a legtöbb állat az istálló rossz építése, illetve a kijáratok czélszerűtlen és elégtelen volta miatt vész el. Az ajtóknak mindig kifelé nyílnak és oly széleseeknek kellene lenni, hogy azokon egyszerre két állat is kiferjen, azonkívül nagyobb istállónál több és pedig ellenkező fekvésű ajtó legyen alkalmazva. Magában az istállóban takarmány ne legyen felhalmozva, minthogy az a tűz terjedését elősegíti, a mentési munkálatot pedig hátráltatja.

R. F. Z.

Színházépítészetünk. *)

Az az izléstelenség és tervnélküliség, mely általán jellemzi a múlt század két utolsó évtizedéből eredő épületeinket, kirívó alakban tűnik elénk a kassai színház épületében, melynek alapját 1781-ben tették le *Klestinszky József* abaujmezei főszolgabíró szorgalmazása folytán, s 1840-ben alakították ujja *Wirkner* főpolgármester felügyelete alatt. Igen természetesnek találjuk, ismerve az azon korbéli építészeti hátramaradottságot, hogy a kassai színház épületét nem tervezte önállóvá építtetni, az akkori szüklátkörű városi hatóság. Összeépítették egy nagy kávéházzal és vendéglő helyiséggel, a mely terjedt arányaival túlszárnyalta a színházi részt, s fokozott mérvben tűzveszélyessé tette azt. Az egész épület a város egyik szép terét foglalja, illetve csufítja el. Kiterjedt négyszögű épület a színház és vendéglő, mintegy másfélelemeznyi homlokzattal. Külsőjének grotesk kinézését növeli azon körülmény, hogy a színház földszintjén való bejáratok s üzlethelyiségek dísztelen kapuzatai csaknem a földre vannak sülyedve, s hogy a leglátványosabb faszerkezetű lépcsőfolyó dísztelenkedik faczölöpökre támasztva, a följáratot képezve s növelve a tűzveszélyességet. Hogy e falépcsőzet tűzvész esetén legelső sorban esik a tűz martalékául, az bizonyos, mégis megtűretik, mivel néhány száz forintnyi kiadást igényelne vaslépcsővel való helyettesítése.

A tulajdonképpeni színháznak két lépcsőfőjárata van. Egy alig használható meredek csigalépcső s egy ölnyi széles rendes lépcsőzet, melynek aljából és oldalából nyílnak a férfi és női tagok öltöző szobái s a színterem bejáratai. Oldalt a tiz-tizenkét emberre szánt lépcsőházi tértől nyílik egy arkade-folyosó, mely azonban oly szűk, hogy alig képes 25–30 embert befogadni, s közönségesen más helyiség hiányában a gyűlékony színházi kellékek beraktározására használtatik. A színterem szűk és alacsony volta daczára rendkívül légvonatos. Tűzveszélyességét növeli azon tény, hogy faszerkezettel bír kizárólag, s hogy rendszerint túlszufolva van; a kassai közönség lévén az ország egyik legbuzgóbb színház-látogatója. A színházépítés eme száztíz éves monstrumának tűzbiztonsági felszerelése a semmivel határos. Felügyelete annyira elhanyagolt, hogy noha a színházi épületrész felügyeletet nélkülöző lomtára telve van tűzveszélyes kellékekkel, noha a véle egy földel alatt létező két vendéglői helyiség tűzhelyei éjjelnappal használatlan vannak, mégis a felügyelettel megbízott házfelügyelő a színházról több órányira fekvő tanyáján lakik, sőt a színházépület kulcsait is oda viszi ki, egy-két hetenként tekintvén csak be a színházba, melynek fölépcsője a kávéházi mulatózók vigyázatlanságának, tehát állandó tűzveszélynek van kitéve. Nem is részletezve azon körülményt, hogy a színházi kelléktárt egy oly üvegajtó

*) Részlet dr. Váli Bélának ily című közleményéből.

választja el a főlépcsőtől, melyet valamely rosszakaratu, vagy részeg individuum egy ujnnyomással zajtalanul betörhet.

A múlt század utolsó évtizedében és e század első évtizedében színházépítési tervszel csak Fiume és Zágráb hatósága foglalkozott tényleg, azonban ezek nem tudtak eljutni az építkezés stádiumába. Debreczenben, Szegeden, Miskolcon a csizmadiaszinben vagy vendéglői kocsiszin alatt játszottak színészeink az illuzió és kényelem rovására. Csak Erdély fővárosában indult meg mozgalom e század első évtizedében, mely végre másfélévtizednyi vajudás után 1821-ben átadhatta a színházi épületet a közhasználatnak. Ez volt a tulajdonképpen első magyar színházi épület. Építésze voltaképpen egy izléstelen nagy házat épített színházul, melynek csaknem egész terjedelmét lefoglalta a színterem és színpad részére. E két rész tultengése okozza azt, hogy ez épületnél a színház nélkülözhetlen mellékhelyiségeiről szó sincsen, feljáratai tekervényesek, kijáratai tul-szükek s tűzbiztonsága kritikán alóli állapotban van.

Ezeknél a magyar korona területén csak két színházépület létezik izléstelenségre és tűzveszélyességre nézve még kihívóbb állapotban és pedig a brassói és zágrábi színházak. Építtetésük egybeesik 1830–1835. közti években még pedig oly kisvárosi észjárásu építészek által, a kiknek a színházépítéset alaptörvényei felől semminemű ismeretük nem volt.

Míthogy e két színház csak mint tűzveszélyes kuriozum vehető figyelembe, ezuttal csak annyit kívánok felőlük megemlíteni, hogy a brassói három oldalról házfalak közzé van szorítva s egyetlen kijáráttal rendelkezik csak, noha tűzveszélyessége határtalan. A zágrábi színház szintén két oldalról körül van építve. Színpada korhadt gerendákból van összetákolva s reá az utcáról másznak be a díszítők. A színpadról egy rozszant falépcső vezet a szomszédos épület emeletébe, a hol egy konyhában van a férfis egy kicsiny szobában a női öltöző-terem. Tűzbiztonsági intézkedésnek avagy menedék-kijárásoknak sem hire, sem nyoma. Foyerja kisebbszerű kamranagyságát s díszességét meg nem haladja. Feljáratai pedig oly rozszantak és primitivek, hogy valóban csodálatraméltó, miszerint a nyugodtan kiözönlő közönség közt nem esik gyakran baleset.

J e l e n t é s

Veszprémben, a László-utczában (Temető-hegy) volt tüzesetről, tervrajzzal.

Tűzkitörés 1894. április hó 25 én este 6 és ¼ óra.

Tűz befejezése 1894. április hó 25-én este 8 óra.

A tűzoltásnál résztvett a testület dr. Óváry Ferencz főparancsnok vezetése alatt. (Hány ember? Szerk.)

Tűzoltáshoz kivonult szerek: 2 kocsisfecskendő, 1 mozdonyfecskendő, 1 szerkocsi és vizes-lajtok.

Vízszerezés hordókkal.

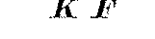

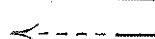

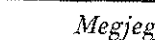
Tűz helye László-utca (Temető-hegy.)

Háztulajdonos: Tóth Lajos.

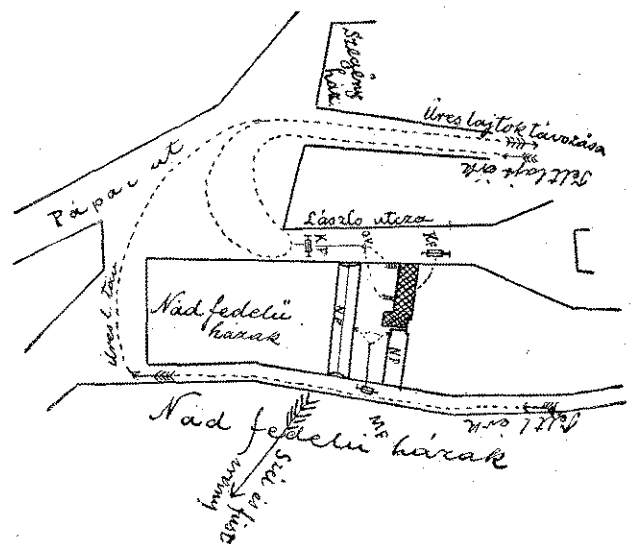
Biztosítás 200 frt.

Káreset 400 frt.

Jelmagyarázat:

	== Tűz (égőház).
	== Nádfedelű házak.
	== Kocsisfecskendő.
	== Mozdony-fecskendő.
	== Osztó-villa.
	== Tömlő.
	== Vízszugár.
	== Létra.

Megjegyzés: Az idő meglehetősen csendes volt és a tetők az előző napon volt esőtől nedvesek voltak.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A fehérvármegyei tűzoltó szövetség gyűlése Sárbogárdon.

A fehérvármegyei tűzoltó szövetség szokásos tavaszi gyűlését — melyet felváltva, lehetőleg más-más községben szoktak tartani — ezuttal Sárbogárdon vasárnap, június 27-én tartotta, mely járás területén eddig egyáltalán nem volt ülés. A délelőtti 10 órára kitzött gyűlésen résztvettek: Aba, Sárosd, Alap, Alsó-Szt.-Iván, Czece, Sárbogárd, Soponya, Káloz, Moha, Herczegfalva, Seregélyes, Pátka, Vereb és Sóskut községek, részint tűzoltó parancsnokaik, részint községi biráik által képviselve. A közigazgatási hatóság képviselőjében Huszár Dezső szolgabíró. A szövetség elnöksége részéről Végh István alelnök és Vida Pál titkár. Az

ülés megnyitása után alelnök ismertette mindazon ügyeket, melyek az 1893. évi október 13-án tartott ülés óta előfordultak s melyeket az elnökség ülésen kívül intézett el. Egyebek között jelentette, hogy mely ügyekben, minő véleményeket adott a központ a vármegye alispánjának s minő előterjesztéseket tett hivatalból a közigazgatási hatóságoknak, mely testületek begyakorlásáról intézkedett, hogy az elnök betegeskedése miatt ideiglenesen átvette az elnökséget stb. stb. Ezek után a tárgysorozat több tárgyai vétettek elintézés alá. Ezek között kiemelendőnek találjuk mindenekelőtt azt, hogy olvastatott József főherczeg válasza ama üdvözlő felíratra, melyet a szövetség elnöksége annak idején hozzá honvéd főparancsnoki jubileuma alkalmával intézett. E köszönő levelet a választmány lelkes

éljenzéssel és hódoló tisztelettel tudomásul vette. A pénztári számadás megvizsgálására Huszár Ágost elnöklete alatt Lorberer György és Rábel Ferencz tagokból álló bizottság küldetett ki, mely bizottság tisztében a helyszínen eljárván, a számadást rendben találta és jelentése alapján a felmentvény kiadatott. E pénztári jelentésből kitűnt, hogy a szövetségnek 1893. év december 31-ig terjedő időre 958 frt 70 kr. bevétellel szemben 651 frt 71 kr. kiadása és így 306 frt 99 kr. készpénzmaradványa van. Van ezenkívül a szövetségnek 1200 frtot tevő gyümölcsöző vagyona értékpapirokban. Az ily szép vagyoni eredmény csakis úgy volt elérhető, hogy az ingyenes szolgáltatások miatt személyi kiadás semmi és dologi kiadás is a legtakarékosabban eszközöltetik, hogy ekként a későbbi nagyobb terjedelmű működéshez biztos jövedelmi forrás teremtsék. Kimondta továbbá a választmány, hogy az országos tűzoltói segélyalaphoz leendő tömegesebb csatlakozásra buzdítja a tagtestületeket, mert ekként elérhetővé válhatik azon kedvező állapot, hogy 10 kr. évi díjért minden tűzoltó baleset ellen biztosítható és adandó esetben mégis nagy összeggel segélyezhető lesz. Megszavazott a választmány Kossuth Lajos emlékére 10 frtot, valamint elhatározta, hogy 1894. évi eddigi készpénz készletéből 300 frtot koronajáradék vételére fordít s ennek eszközlése az elnökséget utasítja. Végül örvendetesen vette tudomásul a választmány, hogy a tagtestületek közreműködésével eszközölt tűzbiztosítási adatok eddigi gyűjteményéből a szövetségi pénztár 100 frtival gyarapodott, egyhangu határozattal kimondotta egyszersmind azt is, hogy ez összeg gyümölcsözőtleni fog mindaddig, míg nagyobb ily természetű jövedelem nem lesz és akkor a közreműködő testületeket megfelelőleg részeltetni fogja belőle. Több folyó ügy elintézése után következett az ülésnek rendszerint kiegészítő részét képező gyakorlat. S mivel Sárbogárdon tűzoltó-testület nincs, az elnökség felhívása folytán a kálozi testület tartott egy raj tűzoltóval és egy szívó kocsifecskendővel gyakorlatot Jeges Antal alparancsnok vezetése alatt, melyből a jelen voltak utbaigazítást szerezhettek. A gyakorlat végeztével az ülés befejeztetett s rövid közös étkezés után a résztvevők szétoszlottak falukba azon óhajattal, hogy a hasonló tanulságos gyülekezés jövőre Czeczén tartassék, hogy így a nagyterjedelmű, de szétszórt községekből álló sárbogárdi járásban is mindinkább meghonosodjék az üdvös szervezett tűzoltó intézmény.

Az aradi önkéntes tűzoltókar parancsnokságának évi jelentése 1893-ról.

Tisztelt közgyűlés!

A karnak a lefolyt 1893. évi működéséről a következőkben számolunk be:

11 egyes és összgyakorlat tartatott az elmúlt évben, melyen a tényleg működő 68 tag közül átlag egy gyakorlaton 33 tag vett részt.

A működők által a gyakorlatokon teljesített szolgálatok összes száma: 335.

Az elmúlt évben a város területén 47 tüzeset fordult elő, melyek közül működünk 6 tetőtűz, 1 kéménytűz, 2 pinczetűz, 2 fészertűz, 1 gerendaégés, 2 menyezettűz, 1 csöszlak és 1 jégverem égésnél, tehát 16 tüzesetnél működtek közre az oltásban. Az oltást minden esetben sikeresnek kell jelezni, mert a tűz továbbterjedése mindenkor meg lett gátolva.

Meg kell említenünk, hogy a város területén kívül is működött karunk, nevezetesen a szomszédos R.-Pécska nagyközségben 1893. április hó 7-én dühöngött nagy tűzvész alkalmával.

A segélynyújtásra Aradvármegye alispáni hivatala által lettünk felszólítva. A vezetés részéről megtétettek a kellő intézkedések a kivonulásra. Kivezényeltetett Millig Mátyás szertárnokhelyettes oszt. par. vezetése alatt egy 8 főből álló csapat, szivattyúval és két vízfordóval. A segélycsapat 14 órán át — a szerelvényekkel folyton működve — foglalkozott a vész helyén. A segélycsapat céltudatos vezetése és kitartó munkásságáért kiváló elismerését fejezte ki Aradvármegye alispánja Arad sz. kir. város főkapitánya által a parancsnokságnak 7109. sz. a. kelet átiratában.

Ennek kapcsán még két kiválóbb tüzesetről kell megemlékeznünk, egyike az Arena-épület telkén előfordult veremtűz, másika az államvasutak aradi indulóházában előfordult tüzeset. Mindkét esetben köszönetet szavaztak a tulajdonosok a karnak tűzoltói tevékenységéért s a kar pénztára javára egyenkint 50—50 forintot adományoztak.

Tüzesetknél összesen 163 szolgálat teljesített.

A működő csapat a lefolyt évben kirendeltsége által az aradvárosi színházban 221, az Aradon működött lovardában és bábszínházban 12, összesen 233 órszolgálatot teljesített.

A teljesített órszolgálatok összes száma 872.

A fentebb megjelölt szolgálati eseteken kívül kivonult a kar testületileg 12 esetben és p.: 11 temetéshez és május 7-én a Flórián-kápolnában megtartott tűzoltó-misére.

A teljesített szolgálatok száma 219, illetve 39; összesen 258.

Ezek szerint a karnak tényleg működő 68 tagja a lefolyt évben 1628 szolgálatot teljesített.

A kar tagjai közül elhaltak 1893. évben: Urbányi János, volt örökös tiszteletbeli főparancsnok, Soborsinban, kinek végtisztességtételén Schór Albert tbeli főparancsnok vezetése alatt egy 7 tagból álló küldöttség által képviseltette magát, továbbá: Duka Demeter, a kar évtizedeken át volt sebésze, Ágoston Antal küttös, Schrodtt Károly kiérdemelt tag; Andrányi Károly, Balázs Pál, Fischl Pál, Kún Imre, Kristyóry Zsigmond, Redl János, Szencz Antal és Winkler János pártoló tagok. Utóbbiak temetésére minden esetben kivonult a szabályoknak megfelelő alakban a kar testületileg.

A folyó év augusztus 12—16-án tartott meg Szabadka szab. kir. város vendégszerető falai között a XI-ik magy. országos tűzoltó-szövetségi közgyűlés, melyen karunk, mint szövetségi tag, magát Stankovics Milos Mihály szolgálatvezető I. oszt. parancsnok által képviseltette. Képviselve volt karunk továbbá ugyancsak Szabadkán az ottani tűzoltókarnek a szövetségi közgyűlés alkalmából rendezett zászlófelavatási ünnepélyen a szövetségi közgyűlésre átrándult kartagok által.

A kar ügyei a rendes évi közgyűlésen kívül parancsnoksági üléseken, részben pedig elnökiileg nyertek elintéztést. Az elintéztést nyert ügyek száma: 118.

A működő csapat kebelében az elmúlt évben 3 lett tiszteletbeli parancsnokká megválasztva, 4 pedig előléptetve.

A parancsnoksági ülés mint fegyelmi bíróság 23 esetben gyakorolta ebbeli jogát és pedig 20 esetben megintéssel, 2 esetben szolgálati hanyagság miatt egyszerű förléssel, 1 esetben pedig kizárással. Egyebekben a működő tagok szolgálati maguktartását kielégítőnek kell jelezni.

A nagymlt. magy. kir. vallás- és közoktatási miniszterium a tűzoltó-szövetség központi választmánya útján az iránt kereste meg karunkat, hogy a tűzoltás általánosítása céljából rendezzen tűzoltó-tanfolyamot az aradi állami tanítóképző intézet III. és IV. éves növendékei számára, közölvén egyúttal a karral a foglalkozási tervet is. Örömmel vállalkozott karunk a tanfolyam rendezésére, mert azon meggyőződésben volt, hogy a tűzoltás általánosítására hatalmasabb tényezőt alig lehetett volna kiszemelni, mint az állami tanítóképző intézet buzgó és intelligens ifjuságát, kik különben állásuknál fogva is legbuzgóbb terjesztői lehetnek majdan a tűzoltó-ügynek.

A tanintézet igazgatóságával megállapítván a fog-

alkozási órák, az előadások megkezdettek s május 18-án a tanfolyam egy bizottság által megtartott vizsgálatot befejeztetett. Eredmény tekintetében jelezniük kell, hogy tekintve a rendelkezésre álló rövid időt, az kielégítő volt s ilyen értelemben történt felterjesztés a tűzoltó-szövetség központi választmányának útján a n. m. magy. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumnak is. A tanfolyamot látogató ifjúság mindenike részére bizonyítvány állított ki.

A tanfolyam buzgó vezetője, Stankovits Milos Mihály I. oszt. parancsnokunk volt, kinek e téren kifejtett tevékenységeért a parancsnokság elismerését és köszönetét fejezte ki.

Ő csász. és kir. fenségének, József főhercegnek, a magy. orsz. tűzoltók fővédnökének Aradon tartózkodása alkalmával a főparancsnokhelyettes és a titkár a kar nevében annak hódolatát fejezték ki személyesen a nyert kihallgatás alkalmával. Ezen kihallgatásról jelenthetjük, hogy ő fensége érdeklődéssel viseltetik karunk iránt s teljesen tájékozva van ügyei felől s hogy a kar hódolatát kegyesen fogadta.

Az aradi önk. tűzoltókarnak 1893. évi december 31-ikén volt:

44 alapító, 16 tiszteletbeli, 26 kiérdemesült, 75 működő, 195 pártoló és 8 volt, polg. díszőrséghez tartozott 9, összesen 364 tagja.

A működő tagok létszámát illetőleg még a következőket említjük meg.

A működők létszáma 1892. év végén 85 volt, felvételt az év folyamán 26, ellenben töröltetett a tiszteletbeli, illetve a kiérdemesült és pártoló tagok sorába lett áthelyezés folytán 3, elhalálozás folytán 2, szolgálati hanyagság miatt fegyelmi úton 3, önkényes kilépés folytán 28 s így 1893. év végén volt a karnak 75 főből álló működő csapatja.

Ezek volnának a kar működésének főbb mozzanatai. Jelentésünknek méltányos és jóindulatu elbírálását és a kar tagjainak támogatását kérjük intézményünk számára.

Dr. Mülek Lajos,
főparancsnok.

Zöldy Jenő,
titkár.

A zalaegerszegi önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

A zalaegerszegi önk. tűzoltó-testület évi rendes közgyűlést Boschán Gyula testületi elnök elnöklése alatt f. hó 8-án tartotta.

Elnök üdvözlőlvén a megjelent tagokat, felolvastatott a lefolyt évről egybeállított elnöki jelentés, amely részletesen előadja a szertárépítés ügyében a választmány eljárását a lefolyt 1893-ik évben, s mely ügy jelenleg sincs végleg elintézve, amennyiben a szombathelyi megyés püspökségtől a Major-utczában kért telekre nézve — 14 frt évi bér fizetése mellett — a kijelölés függőben hagyatott az ideig, míg a főgymnázium építésére szükséges telekátengedés ügye végeldöntést nyer. — A választmány feliratilag megkereste a belügyminisztériumot az iránt, hogy a városi hatóságot úgy a szertárépítésre, valamint a tűzrendészeti szabályrendelet megalkotására utasítsa. Ez intézkedésre ama körülmény kényszerítette a választmányt, mivel a testületnek a városi hatósághoz intézett iratai egészen figyelmen kívül hagyattak. — A lefolyt évben Geitner és Rausch budapesti gyárostól egy kocsifecskendő vásároltatott. Az új szivattyú könnyen leszerelhető és 8 m. mély szívóképesseggel bír. — A lefolyt évben tartatott 1 közgyűlés, 6 választmányi gyűlés, volt 3 kivonulás; a gyakorlatok tartását a szertár és gyakorlóter hiánya lehetetlenné tette. — A 4 tüzészet mindegyikéhez a csapat kivonult s a tűz oltása és lokalizálásában segédkezett. — A testületnek volt 63 működő, 157 pártoló, 10 segélyző és 7 alapító tagja. — A csapat tagjai közül Tornyos Mátyás X., dr. Isoó János, Pintér Károly, Öry József, Tóth Imre, Ribalits István, Precs Ferdinánd V.-öd éves szolgálati érmet nyer-

tek. — A testület évi bevétele 1689 frt 22 kr., kiadása 773 frt 63 kr., és így pénzmaradványa 915 frt 58 krt tett. — A betegsegélyző alap 2001 frt 92 kr., a Hanthy Ferenczalap 191 frt 85 kr., és 1 drb 200 frt névértékű takarékpénztári részvény, a zene alap 40 frt 25 kr., a szertár alap 1358 frt 38 kr., a lóbeszerzési alap 228 frt 19 kr. vagyonnal rendelkezik. — Végül a jelentés felhívja a közgyűlést intézkedéstételre a Hanthy-féle alap, valamint a tűzoltók családtagjai részére gyógyszersegélyt nyújtó alap ügyében.

A közgyűlés az elnöki jelentésnek helyeslőleg tudomásul vétele mellett az ebben foglalt ügyekben hozott első sorban határozatot és pedig a testület által adott egyenruhákra vonatkozólag határozatilag kimondotta, hogy a kabát hat évi, a nadrág három évi használat után lesz az illető tűzoltó tulajdona; továbbá mivel a működő tagok családtagjai részére gyógyszersegélyt nyújtó magánalap tagsági díj bevételei a folyó kiadásokat nem fedezik, annak felosztatását a közgyűlés azzal mondotta ki, hogy ezen alap terhére eddig kiszolgált gyógyszerek ára a testület pénztárából kiutalandó; végül a Hanthy-féle alapra vonatkozólag jóváhagyta a közgyűlés a választmány azon intézkedését, hogy az új részvény 300 frt kibocsátási ára az alapból, amennyiben nem fedezhető, a testület részéről nyújtandó kölcsönből fizetendő ki, amely kölcsön az új részvény kamatja és osztalékából fog törlesztetui.

Gombos István testületi pénztárnok által beterjesztett s a választmány kebeléből kiküldött bizottság által megvizsgált 1893. évi számadásokat a közgyűlés Homor János, Fischer László és Weisz Tivadar számvizsgáló bizottsági tagoknak azzal adja ki, hogy a vizsgálat eredményéhez képest a közgyűlés nevében a felmentvényt adja meg.

Ezek után Boschán Gyula elnök maga és tisztársai nevében a bizalmat megköszönve, állásáról lemond és felkéri a közgyűlést a választás megejtésére. A közgyűlés méltányolva elnöknek az egylet vezetése körül éveken keresztül tanúsított fáradhatlan tevékenységét, őt újból, nagy lelkesedéssel, egyhangulag elnöknek megválasztotta.

A folytatólagos választás Boschán Gyula elnök elnöklése alatt következőleg folyt le:

Udvardy Ignác alelnök, Nagy Antal jegyző, Gombás István pénztárnok, Hajik István ügyész, dr. Isoó János orvos, Graner Géza szertárnok, Mayer István főparancsnok, Stefanecz József alparancsnok, Grünvald József csapatparancsnok, Horváth Gyula zászlótartó, Hollósy János mászó osztályparancsnok, Tornyos Mátyás mászó szakaszvezető, Horváth József bontó mentő orsz. parancsnok, Vizlendvay József bontó mentő szakaszvezető, Vas Ferencz szivattyus osztályparancsnok, Bita Lajos I., Németh Ferencz II., Steiner Zsigmond III. szivattyus szakaszvezető. Választmányi tagok: a) pártoló tagok közül Csértán Károly, Balaton József, dr. Czinder István, Németh Elek, Fangler Mihály, Breisach Sámuel; b) működő tagok közül Horváth Gyula, Mórocz József, Sipos Antal. Számvizsgálók: Homor János, Fischer László, Weisz Tivadar.

Az 1894. évi költségvetés az 1893. évi 915 frt 58 kr. pénzmaradvánnyal együtt 1845 frt 68 kr. bevétellel, 960 frt kiadással és így 885 frt 68 kr. remélhető pénztári maradvánnyal elfogadtatott s a testületi orvos tiszteletdíja 50 frtban megállapított.

Tett indítványra elhatározatott, hogy f. é. június havában a testület husz éves fennállása tavaszi táncmulatsággal kapcsolatban megtartatik.

Végül a közgyűlés Czukelter Józsefnek, a tűzoltó-testület számvizsgáló bizottsága elnökének elhunyt felett mély sajnálatát fejezte ki, egyuttal a testület érdekében éveken keresztül tanúsított buzgó és közhasznú működésének jegyzőkönyvileg megörökítését elhatározta.

A kismartoni önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése.

A kismartoni önkéntes tűzoltó-testület f. évi május 3-án tartotta meg XXI-ik évi rendes közgyűlését, Grüssner Antal elnök előlétele alatt, ki a gyűlést megnyitván, Jaeger Lajos titkár terjesztette elő a választmány jelentését, melyből kiemeljük a következőket:

Az 1891. évnél a testületi életre kiható fontosabb mozzanatai a következők:

Az 1889. év márcz. havában a „kismartoni önként. tűzoltó-testület“ 160 tagjával a „Magyarországi tűzoltó-segélyalapba“ belépett oly célból, hogy azon tűzoltó-bajtársakat, kiket akár szolgálat közben, akár tűzoltásnál baleset ért, segíyezhesse. A sérülés fokához mérten 120 napig naponkint 1 koronától 2 koronáig terjedő összeg utalványoztatik; 120 napnál több ideig betegeskedőnek pedig 1000 koronáig terjedő végkielégítés is járhat. Ez alapba befizetendő évi tagdíjat a segélyalap tőkekamatjainak egyharmadával törlesztjük.

1891. év május hó 30-án a magas hercegi ház az igazgatóság útján 120 méter nyomó-tömlőnek beszerzését engedélyezte és adományozta.

A tűzoltó-testületünk fokozottabb szükségleteinek beszerzése tekintetében fontos volt a tűzrendészeti kormány azon rendelete, melylyel Kismarton szab. kir. városának és társközségeinek köteleességévé tette a testület fenntartási költségeihez bizonyos összeggel hozzájárulni. E rendelet értelmében Kismarton városa és társasközségei megkerestettek, mire Kismarton évi 200 koronát, Felső-Kismarton-hegy évi 40 koronát, Alsó-Kismarton-hegy évi 20 koronát szavazott meg.

Testületünk erkölcsi tekintélyét ez évben ama körülmény is nagyban emelte, hogy az 1891. év augusztus hó 16-án Sopronban megtartott X. országos kongresszuson a jelentést tevő főparancsnokunk az országos tűzoltó-szövetség központi választmányának tagjává választatott meg és még mai napig is tagja.

Az 1892. évben a testületi felszerelés kibővítését célzó törekvéseinkben úgy Kismarton szab. kir. városa, valamint egyesek áldozatkészsége nagyban támogattak. Kismarton szab. kir. város költségén egy teljes mászó-felszerelés szerzetett be. Himmler Lajos, a herceg Esterházy uradalom számvizsgáló tisztjének történt elhalálozásával a testület végrendeletileg 804.70 koronának jutott a birtokába.

A választmány a múlt évben több ülést tartott, melyeken az administrationalis ügyek elintéztettek; a miről is szíves betekintés végett a rendelkezésre álló jegyzőkönyvek tanuskodnak. A pénztári kezelést és a pártoló tagok számát illető kimutatás a közkézen forgó, nyomtatott jelentésünkben fellelhető.

Köszönettel tartozunk a magas hercegi háznak, mely két régi elavult szerkezetű tűzfecskendő helyett egy 2540 korona értékű új tűzfecskendőt és 220 korona értékű tömlő-orsót bocsátott az egylet rendelkezésére. — Továbbá azon nemesszivű adakozóknak, kiknek adományozott összegei, kiegészítve a Himmler-féle összeggel, lehetővé tették, egy új nyomó- és szívó-szerkezetű 2280 korona értékű fecskendőnek, egy 2 kerekű tömlőorsónak és 300 méter tömlőnek a beszerzését.

Testületi beléletünk számos oly kiváló eseményt mutat fel, melyekről megemlékezni hazafiai kötelességünk. Derék tiszti karunkat és annak élén álló főparancsnokot illeti a dicséret és elismerés azon már a lefolyt évben hozott határozatukért, melynek alapján az eddig használt német vezérzó helyébe a magyar vezérzót vették használatba. A

magyar vezérzó sikeresebb keresztülvitelére fáradhatatlan Főparancsnokunk, egy a tisztok és altisztek, valamint a járási tűzoltó-testületek számára magyar vezérzóval, de német szöveggel, gyakorlati szabályzatot szerkesztett. Főparancsnokunkat ezen messzeható ténykedésében méltó elismerés érte, midőn Sopron vármegye és Sopron városának főispánja az 1893. évi július hó 10-én 160. sz. alatt kelt intézvényével a kismartoni járás és Kismarton város területére megyei járási tűzrendészeti felügyelőnek főparancsnoki ranggal élethossziglan kinevezte.

Főparancsnokunk a múlt év folyamán Kismartonban október hó 1-től december hó 10-ig járási tűzoltó tiszti tanfolyamot szervezett. E nehéz munkában Job Károly főparancsnokhelyettes és Grüssner Béla századparancsnok voltak szívesek neki segítségére lenni. A záró gyakorlaton, melyen a szolgabírói hivatalt Wolff Lajos szolgabíró képviselte, látogatási igazolványok osztattak ki.

Egyleti vagyunk egy újabban felvett becslés alapján 6 év lefolyása alatt 12,745.22 korona értékben megnövekedett.

A választmány jelentése után Szabó Gyula főparancsnok tette meg jelentését, melynek főpontjai ezek:

1. Az 1891. évre beiratkozott működő tagok száma 220 volt és pedig 33 tiszt, 39 mászó, 102 szivattyus és 46 rendfenntartó. Kilépett időközben 3 tiszt és 8 tűzoltó. Meghalt 1 tiszt és 3 tűzoltó. Előléptetett 3 tiszté; belépett 26 tűzoltó s így maradt az állomány 205.

1892. évben 205 működő tag volt és pedig 33 tiszt, 39 mászó, 102 szivattyus és 31 rendfenntartó. Kilépett időközben 2 tiszt, 1 mászó, 8 szivattyus és 4 rendfenntartó. Meghalt 3 tag. Előléptetett 3 tiszté; belépett 21 tűzoltó s így az állomány volt 208.

A múlt évben 208 működő tagja volt és pedig 33 tiszt, 30 altiszt, 27 mászó, 73 szivattyus, 8 kürtös és 37 rendfenntartó. Kilépett időközben 2 tiszt, 12 mászó, 16 szivattyus; meghalt 1 tag. Előlépett 2 tiszté, 30 altiszté; belépett 21 tűzoltó s így a jelenlegi állomány 198.

2. 1887—1893-ig szolgálati érmet kapott: XV. éves érmet: 35; X. éves érmet: 74. és V. éves érmet: 133 működő tag.

3. 1891—1893-ig tűzesetünk volt: helyben 7, vidéken 12. Ezek közül 10 tetőtűz, 4 kéménytűz, 2 erdőtűz, 3 szalmakazaltűz. Az összes kár 100,188 korona; biztosítva volt 88,152 korona; fedezetlen kár 12,030 korona.

4. 1891—1893-ig gyakorlat tartatott: 24 összegyakorlat; 20 osztálygyakorlat; 36 tiszti gyakorlat; 2 menetgyakorlat; továbbá a tél folyamán tiszti és kürtös iskolák heti egy órában, valamint a járási tűzoltó tiszti iskolák heti 2—3 órában tartattak; vásári tűzörsgolálat tartatott 16.

5. 1891—1893-ig tiszti ülés volt: 48; az iktatókönyvbe beiktatott 516 beadvány teljesen feldolgoztatott. Az országos, nemkülönb a megyei tűzoltó-szövetség és a járás különböző vidéken levő testületektől, valamint a politikai hatóságoktól érkezett átiratok is mindenkor pontosan s a lehető rövid idő alatt nyertek elintéztést.

6. A működő tagok elméleti ismereteinek gyarapítására a „Tűzoltó közlöny“, „Tűzrendészeti lapok“, „Feurwehr-Zeitung“ és a „Feurwehr-Signale“ szaklapok jártak.

7. Részt vettünk Nagymartonban, Lajta-Pordányban, Badenban, Csepregben, Sopronban, Pozsonyban, Német-Keresztúron és Szabadkán tartott tűzoltó-ünnepélyességeken.

8. Szépen sikerültek a tisztikar és legénység által rendezett táncestélyek is.

Mindkét jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

H I R E K.

Tűzoltói szakvizsgák. A budapesti állami tanítóképezdőben, a hol a tűzoltó-tanfolyamot az idén is dr. Szily József főpar. hely. és Szidanits Ferencz oszt. par. az önk. tűzoltó-testület tisztjei tartották meg; a vizsgák május hó 27-én lettek megtartva Bulyovszky Aladár miniszteri titkár, továbbá az intézet igazgatója és Bárány N. Ernő önk. főpar. és az előadók jelenlétében. A vizsgák eredménye kielégítő volt. Az intézetből kilépő hallgatók képesítési bizonyítványt kaptak.

Begyakorlás. A folyó évben alakult baranya-sásdi önkéntes tűzoltó-testület tagjait Kálmán Géza önk. szakasparancsnok gyakorolta be június hó első napjaiban. A topánfalvi (Erdély) önkéntes tűzoltó-testület kiképezésére Tomcsányi Béla szakasparancsnokot, míg a zala-szt.-gróthi önkéntes testület begyakorlására Szidanits Ferencz osztály-parancsnokot küldte ki az önk. parancsnokság.

Elhalasztott tanfolyam. A torontálvármegyei tűzoltó-szövetség a május hó első felében megtartani tervezett megyei tűzoltó-tanfolyamot augusztus hóra halasztotta el.

Mulatságok. A gyöngyösi önk. tűzoltó-testület f. hó 29-én saját pénztára, a mezőkövesdi önk. tűzoltó testület július 7-én, szintén saját pénztára javára táncvigalmat; a tordai önkéntes tűzoltó-testület pedig július 15-én (kedvezőtlen idő esetén 22-én) három feckendőjé-

nek ünnepélyes megkeresztelése alkalmára rendez ünnepélyt következő műsorral:

I. Délután 4 órakor az őrtanyáról a daloskörrel és zeneegylettel ünnepélyes levonulás a Széchenyi-ligetbe.

II. Délután 5 órakor nyitány a tordai zeneegylet által.

III. Hymnus, előadja a tordai daloskör.

IV. A szivattyuk megkeresztelése róm. kat. plebános, cz. kanonok mlts. Gergely Ignác ur által.

V. Zene, a zene-egylet által.

VI. Alkalmi beszéd, tartja tiszteletes Albert János unitárius lelkész ur.

VII. Ének, a daloskör által.

VIII. A szivattyuk átadása a tűzoltótestületnek, alkalmi beszéd kíséretében, tartja tiszteletes Füzi Sándor, ev. ref. lelkész ur.

IX. A szivattyuk átvétele, főparancsnok Dulló János alkalmi beszéde kíséretében.

X. Diszmenet a főparancsnok, keresztanyák és korszoruleányok előtt.

XI. Táncz, kivilágos virradtig.

Főszerkesztő:

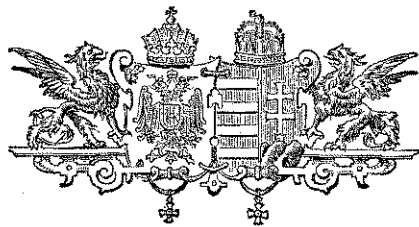
BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

H I R D E T É S E K.

← Alapított 1816-ban. →

Hazánk legrégibb tűzoltószers-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

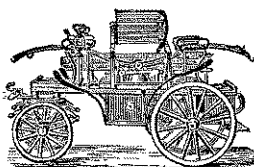
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **feckendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kitűnő hangú harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

→ Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség! ←

Tuch, Loden und Leinendrill

Specialsorten für

Feuerwehr-Uniformirung

auch fertige Uniformen

offerirt zu

concurenzlosen Preisen

D. Wassertrilling,

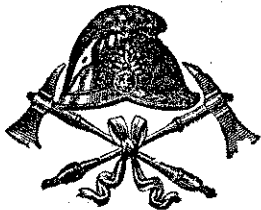
Tuchhändler

Boskovitz, (bei Brünn).

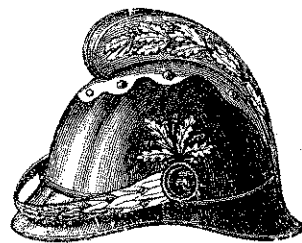
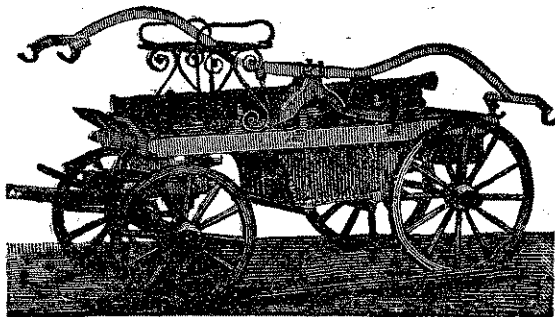
Muster bereitwilligst franco zu Diensten.

Unzählige Anerkennungen von Feuerwehren aller Länder.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

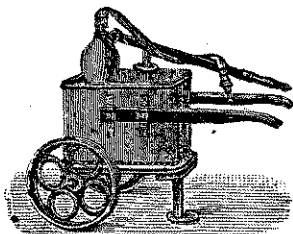

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

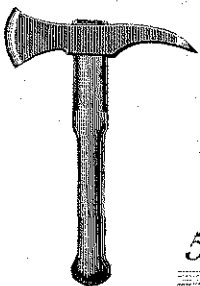
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 db. nagyfalusi fecskendőt és 12 db. targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Koncz Ármin s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk. tűz. egyt. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. I. szív. szak. parancsnoka.

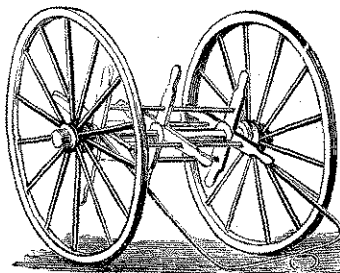

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruházathoz szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, díszsisakot minden kiállításban, rőzsekéceket, baltákat és sipokat, sapkákat posztból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztüket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

* Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivő-eszközök, érmek és rendjelek. *

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kivánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyezim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltó-szer-gyár,

harang- és ércöntöde

részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít:

Tüzi fecskendőket gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket,

közszégi egységes vészvonatokat,

továbbá községek s a szerezendő tűzörségek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízfordó-kocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és köteles tűzörségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utezaöntöző kocsikat, himbatargonezákat szeméthordásra s egyúttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, peczegődör és csatorna-tisztító gépeket légszivattyúval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkből hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

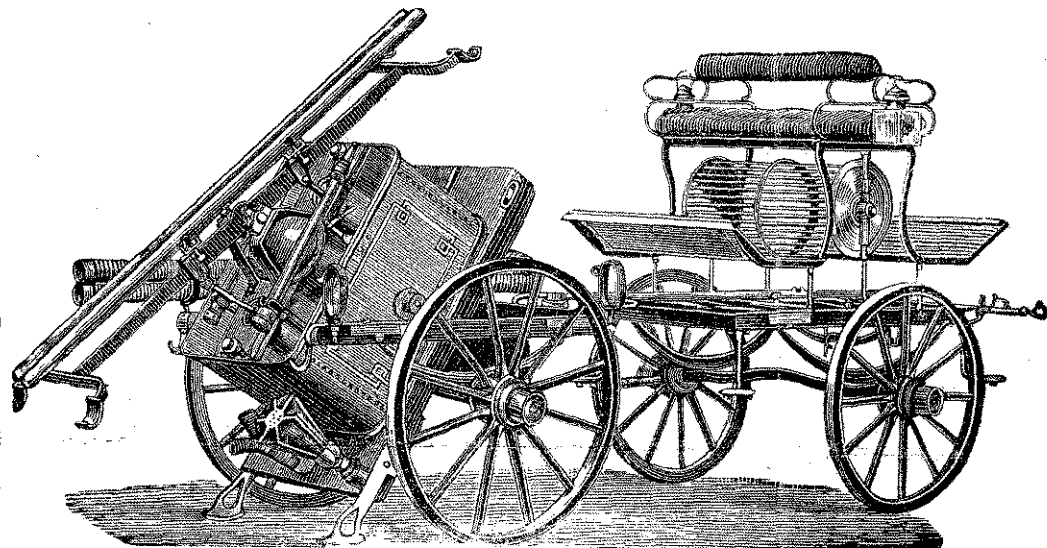
Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű
érmekkel kitüntetve.

GEITTNER ÉS RAUSCH

Központi üzlet: **Budapest, Andrásy-út 8.** Tűzoltószergyár: **Budapest, Nádor-utca 46.**

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által
52,971/1873. és 6840/II. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőkínél csak ércszerelemek s be-
csiszolt ércdugattyúk alkalmaztatnak.

Fecskendőkínél, saját új találmányainkon
fontos s czélszerű javításokat eszközöltünk.

Állandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányú szivattyuknak, ugymint:
tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsik, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű
mézga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mézgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkínél, saját új találmányainkon, fontos és czélszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab.
tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle
kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

**Mászó- és mentőszerek, tolólétrák, mindennemű mászó-
és párkánylétrák a legkitűnőbb fanemből:**

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlő-
szállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tiszték és legénység számára
sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetű, még befeoskendezésre is alkalmas **kutakat**
kiválóan szilárdan készítünk.

*A t. cz. egyleteknek, előljáróságoknak, községeknek, gyáraknak, szin-
házaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan
felszerelésére.*

**A budapesti országos kiállításon kitűnő munkáért, kivitelképességért,
versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.**

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁS!

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca 26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 1 frt 20 kr.
Egyes példányok ára 20 kr.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Ezredéves orsz. kiállítás országos bizottsága. Kimutatások: I. Tagdíjak. II. Új belépett testületek. III. Gyakorló szabályzat. IV. Szolgálati érem. V. Segélyező szövetség. Alapszabály jóváhagyások. — *Általános rész.* A versenygyakorlatokról. A vízszerezés kérdéséhez vidéken. A hevesmegyei tűzoltó szöv. alapszabályai. (Folyt.) — *Technikai rész.* A fecskendő és annak készletben tartása. A Wolfner-gyár égése Újpesten (ábrával). — *Testületek köréből.* Kivonat. A székelyhidi önkéntes tűzoltó test. par. évi jelentése. A nagy-bányai önkéntes tűzoltó 4000-ik órsége. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Ezredéves orsz. kiállítás. 1896. kiállítási orsz. bizottság.

1744. sz.

A magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmányának.

Budapesten.

Foglalkoztam a t. választmánynak 71. szám alatt kelt előterjesztésében ismertetett azon tervével, hogy a kiállítási faluban egy falusi minta tűzoltó-berendezés is bemutatassék és elhatározásomról a következőkben értesitem.

Czélszerűnek és tanulságosnak tartom a magam részéről is, hogy a kiállítási faluban és ugyan a faluházával kapcsolatban bemutatassék a falusi tűzoltó-szerek mintaszerű berendezése. Ez utóbbit azonban, — a kiállítási falu e helyezésére vonatkozólag már befejezett megállapodásokra való tekintetből, de azért is, mert a mintaszerű berendezést veszély idején sem kívánám igénybe vétetni, nem a dhatván a faluban a tűzörségnek megfelelő helyet, — a lig lehetne az állandó tűzörséggel kapcsolatba hozni.

Felkérem ezekután a t. választmányt, hogy a szóban levő berendezés kiállítására kívántatott terület nagyságára és alkalmas épület berendezésére vonatkozó javaslatait mielőbb tegye meg, megjegyezvén, hogy a tűzoltóberendezés ingyenes felajánlásának kieszközlésére minden esetre igénybe fogom venni a t. választmány felajánlott szolgálatait.

Budapesten, 1894 évi július hó 11-én.

Az 1896-iki ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke

Lukáts s. k.,

kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

az 1894. május 20-ától július 26-áig terjedő időszakról.

I. Tagsági díjakat befizettek:

A budapesti szövetség útján az 1894. évre 20 testület 3—3 frtot, összesen: 60 frtot. Önkéntes, m. á. v. északi főműhely, m. á. v. nyugoti főműhely, Ehrlich, Ganz és

társaság vasöntő, Ganz és társaság waggongyár, Ganz és társaság villamosgyár, Goldberger, Grünwald, Gschwindt, Spitzer, Saxlehner-forrás, Schlick, Tarnóczy, Dreher, ó-budai hajógyár, Hengermalom, Kis-Zugló, Margitsziget és új-pesti jutagyár.

A trencsénvármegyei szövetség útján 15 testület 3—3 frtot, összesen: 45 frtot; az 1893. évre Bellus, az 1894. évre Baán, Beczkó, Csacza, Dubnicz, Horócz, Illava, Felső-Motyész, Nagy-Bittse, Pruszká, Trencsén, Trencsén-Tep-litz, Pelyvás, Vágbesztercze és Zay-Ugrócz.

A tátravidéki szövetség útján az 1894. évre 3 frtot Káposztafalu, az 1884—1894. évekre 3—3 frtot, összesen: 33 frtot Kis-Szeben.

Közvetlenül az 1894. évre 6—6 frtot: Mohol, Csongrád, Zólyom, Páli, Székely-Udvarhely és Baglyasalja. Az 1893—1894. évekre 12 frtot: Ipolyság, Eperjes és Kisvárdá. Az 1893. évre 6 frtot: Tisza-Földvár. Az 1892—1894. évekre 18 frtot: Zólyom-Radvány és Besztercebánya. Az 1890—1892. évekre 18 frtot: Bánát-Komlós. Végül az 1893—1895. évekre 18 frtot: Sepsiszent-György. Összesen 51 testület befizetett 291 frtot, míg az év elejétől 264 testület után tagsági díjakból befolyt összesen 1455 frt.

II. Új tagtestületként belépett:

A budapesti szövetség útján: Dreher sörgyár. A tátravidéki szövetség útján újból felvétel: Kis-Szeben. Közvetlenül felvétel: Csongrád és Székely-Udvarhely. Összesen 4.

Az év elejétől belépett összesen 23 testület.

III. Gyakorló szabályzatot vettek:

Diósgyőr acélgyár 36, Pilis-Maróth és Bezdán 10—10, Papp János Nagy-Enyed és Gyalu 5—5, Révai testvérek 6, Losonc 4, Soroksár 3, Gschwindt-gyár és Báttaszék 2—2, míg 1—1 drbot: Bakony-Szombathely, Rupprecht testvérek Pécs, Szücs és társaság Budapest, Bezdán, Vistuk, Hidvég, Bács-Petrovácz, Franklin-társulat és Magyar-Czernya. Összesen 92 drb.

Az év elejétől eladatott összesen 448 drb.

Készlet még csak 60 drb.

IV. Szolgálati érmet kaptak:

Lőcse: XV. éves érmet: Kollinay Gusztáv, Ormóssy Károly, Slafkovszky Lajos, Czirják Nándor, Fröhlich András, Schmedt Gyula, Glock Károly, Jales György, Klein Sándor, Odusch Vilmos, Percián Vilmos, Poputh Mihály, Spengel Albert, Satak János, Tatár István, Tischler Konstant, Wentzl Rezső, Böhm János, Kmetz Károly, Schmidt Imre, Greisinger Sándor, Kugla János, Bartholy Samu, Bartsch Rezső, Kollár Gusztáv, Litschner Károly, Schimka József, Urbán András, Weber Jakab, Weidinger János, Wolf Gyula, Lorcutz Henrik, München Lajos, Petykó József, Zib-rinyi András, Novák János, Novák István és Krausz Hugó; X. éves érmet: Ormossy János, Reisz Tivadar, Werthmüller György, Kuncsics Ágost, Stern Károly, Gabos Gyula, Schreter Gyula, Klein Pál, Szenovitz Albert, Dvorszky János, Kopcsák István, Marcinko András és Novotny János; V. éves érmet: Roth Manó, Groch Rezső, Hovancsik István, Kahanecz János, Labuda Pál, Liszkay Márton, Labas István, Molcsán Mihály, Paczovszky János, Pauliny Károly, Pollag Mihály, Rusznyák József, Szmik Márton, Szmincsák József, Simkó József, Zvalényi András és dr. Alexy János.

Dicső-Szent-Márton: V. éves érmet: Schédelmajer Ferencz.

Cs.-Somorja: XV. éves érmet: Sándor Béla, Hakl Mihály, id. Nagy István, Wimmer Károly, Dénes Ferencz és Nagy Antal; X. éves érmet: Bánóczy András, ifj. Kocsis Imre, ifj. Méri Károly, ifj. Plutzer Mátyás, Plutzer András és Hakl Béla; V. éves érmet: ifj. Nagy József, Nagy János, Szalay Sándor, Domsicz József, id. Nagy József és Kansicz Sándor.

Lovasberény: XV. éves érmet: Krell János, Schieder Kálmán, Weisz Henrik, Krell György és Fülöp Mátyás; X. éves érmet: Horváth Bálint és Ascherl Antal; V. éves érmet: Gulyás István, Körmenyi Antal és Heissler Géza.

Ó-Becse: XV. éves érmet: Gyöngyösi László; X. éves érmet: Füleki Antal és Vondra Ferencz; V. éves érmet: Popovits Simon és Fetter János.

Sárkeresztur: V. éves érmet: Horváth György.

Poroszló: V. éves érmet: Gräefl Jenő, Horkay Zoltán, Kovács József, Schmitzer István, Stricz István, Haselbauer József, Suszter Alajos, Halász József és Tuzséri Imre.

Dévény: XV. éves érmet: Mithay János, Hruschka János, Pisčelka János, Tibenszky József, Binars Szaniszló, Fitz Ferencz, Nevida Alajos, Ellinger Károly, Albrechtsberger Ádám, Auer Márton, Randl Lőrincz, Szögner József, Fuchs Antal, Labacher János, Pracz Ferencz és Szabadini Milian; X. éves érmet: Neubauer József, Schlezinger Miksa, Tiefenbacher Ferencz, Wagner János, Openberger József, Mithay Márton, Schopf Vincze, Jankó Vincze, Lang János, Schindler Henrik és Hazlinger Károly; V. éves érmet: Taschek Ferencz, Misalia Alajos, Conte János, Holzapfel Viktor, Szabadini Sándor és Aringer József.

Zagyva-Róna-Inaszó: V. éves érmet: Au Ádám, Christel András, Dudás János, Dudás András, Földi Mihály, Földi András, Hausz Tamás, Horvát András, Jesze Károly, Jesze Lajos, Jarosch József, Klein Sámuel, Koczka Sándor, Kögler József, Krits Venczel, Lavács István, Lavács András, Lach Rudolf, Lakatos István, Lakatos Gábor, Mrázik Sámuel, Mrázik János, Majorek János, Makróczy Károly, Pászthi László, Rapi József, Rác Gábor, Ravasz István, Szabó Imre, Springer Ferencz, Strasz Ignác, Taisz Károly, Tarr József, Veszelka István és Wollner Pál.

Nagy-Enyed: XV. éves érmet: Dancs Mózes, Jakab Károly, Mátyás Lajos, Gánya János és Richard Mihály.

Légrad: X. éves érmet: Friedfeld Henrik, Goldschmidt József, Murkovits Ferencz, Goldschmidt Fülöp, Ficskó József, Dunhof Ferencz, Krányecz József, Puklavecz Ferencz,

Ferenczy Kázmér, Tassy Bálint, Sényi György, Ovnicz Mihály és Schwarz Ádám.

Ráczekezesztur: V. éves érmet: Kócsi Mayer Gyula, Somogyi János, Vaisz Márkus, Tóth Sándor, Herkli István, Novoth József, Novozánszki József, Zsigmond János, Venczkó Ferencz és Makács János.

Margitta: X. éves érmet: dr. Szántó Jakab, Tökés Vincze, Horváth István, Györy Károly, Szabó Lajos, Szecey Károly, Rabatin Mihály, Nagy Sámuel, Bódi János és Patala Antal; V. éves érmet: Henger Viktor, Marosi István, Naményi Lajos és Auer Lajos.

Vágújhely: XV. éves érmet: Gerzsó Pál, Lieszkovszky József, Mazenicz János, Chudik Antal, Kosnár János, Mikur József, Bosko József, Kostyál János, Miffek János és Szvoboda József; X. éves érmet: Jankovics János, Waller József, Urbanecz István, Kohanovszky György és Zsitnik Nándor; V. éves érmet: Albert István, Zsitnik István, Javorszky József, Pisny Károly, Bohlovics Sándor, Hornyák Mihály, Neubauer Sándor, Zsazsula István, Schittler József, Navrat József, Navrat János, Wavrincez Antal, Stander József, Hrehor István, Sztraka István és Koril András.

Török-Szt.-Miklós: X. éves érmet: Lukács József, Csillag Miksa és Molnár Ferencz; V. éves érmet: Lukács Lajos.

Martonvásár: V. éves érmet: Kreutziger Lőrincz, Lascygan József, Leitner Sándor, Gemmel Antal, Szaller János, Pammer Jakab, Haimbold János, Éger Mihály, Jankovits István, Brukker Géza, Szaller Ferencz, ifj. Szaller János, Klopfer János, Dégen Antal, Hüll János, Rottenberger János, Francz István, Szmilkó Péter, Muiarovics Vendel és Molnár Károly.

Mramorák: XV. éves érmet: Bender János; V. éves érmet: Stefanics Valentin, Rohland Dietrich, Rohland Henrik, Miergel András, Szohl Jakab, Stehle János és Hahn Fülöp.

Radvány-Királyfalva: XV. éves érmet: Menda Samu, Arnisz Miklós és Mojsch Ferencz.

Nagy-Zsám: V. éves érmet: Rummelfanger József, Mislung Henrik és Broslmann Péter.

Debreczen: V. éves érmet: Molnár Mathuzsalem, Hornung János és Czilli Mihály.

Tata-Tóváros: X. éves érmet: Guttmann Jenő.

Selmeczbánya: XV. éves érmet: Krausz W. G. és Zansolto Lajos; X. éves érmet: Seidel Ágoston, Bakker Alajos és Langenthal Ferencz; V. éves érmet: Czimra János és Hoschek János.

Sormás: V. éves érmet: Bokán József, Göllei István, ifj. Geczi István, Peti Tamás, Rác István, Major István, Monda Andor, Mihácsi György, Kele István, Szabó István és Szekeres József.

Bihar-Diószeg: XV. éves érmet: Vaday Ignác, E. Nagy Sándor, Teleky József és Hegedüs Sándor; X. éves érmet: Kovács Sándor, Teleky Lajos, K. Nagy Sándor, Kiss István és Törö Imre; V. éves érmet: Bodnár János, Bodnár Sándor, Böszörményi Sándor, Csordás Ferencz, Deák József, I. Diószegi Ferencz, Farkas Gábor, Farkas János, Fási József, Gönczy Lajos, Györfy Sándor, Kalmár Sándor, Kovács Mihály, Nagy András, Nagy József, Pallagi Sándor, Persi József, Pluszkál József, Pócsi Imre, Puskás József, Szabó Ferencz, Szilágyi Sándor, Szücs Ferencz, Szücs József, Szücs Sándor, Szük Antal, Tar Sándor, Tasi János, Varga István, II. Diószegi Ferencz és Kovács Sándor.

Székelyhid: XV. éves érmet: Bokor József, Fándly József, dr. Carán János, Garán Dániel, Imre János, Kulcsár József, B. Kovács József, Kopányi Imre, Lakatos Lajos, Moldvai István, Nagy György, Peukert Mihály, Pécsi Antal, Pataky Ferencz, Szécsényi Lajos, Vágó Sándor, Vekezdly Imre és Zsibovszky József; X. éves érmet: Ko-

vács Lajos, Lipták László, Széles János, Kovács Mihály és Bokor Ferencz; V éves érmet: Szőnyi István, Fodor Sándor, Balog János és Oláh Gábor.

Huszonöt testületnek kiadatott: 109 drb XV, 79 drb X és 192 drb V éves szolgálati érem.

Az év elejétől 51 testületnek kiadatott összesen: 147 drb XV, 171 drb X és 387 drb V éves szolgálati érem.

V. A magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetségébe az 1894. évre folytatólagosan beléptek és tagsági díjaikat befizették:

Soprony-Szt.-György	39 tag után befizetett	11.70
Salgótarján önk.	75 " " "	22.50
Alcsuth (pótlás)	8 " " "	2.40
Kis-Höflány	47 " " "	14.10
Okka	47 " " "	14.10
Loretom	22 " " "	6.60
Nagy-Zsám	56 " " "	16.80
Sopron-Széleskút	26 " " "	7.80
Baglyasalja	36 " " "	10.80
Fehéregyháza	42 " " "	12.60
Stotzing	28 " " "	8.40
Zalaegerszeg	58 " " "	17.40
Szeged (pótlás)	11 " " "	3.30

Moson-Szt.-Péter	41 tag után befizetett	12.30
Zárány	21 " " "	6.30
Oszlop	30 " " "	9.—
Czinfalva	47 " " "	14.10
Vulka-Pordány	38 " " "	11.40

Összesen 18 testület 672 tag után befizetett 201.60

Az év elejétől belépett 50 testület 2709 tag után befizetett összesen 812 frt 70 krt.

Ezzel szemben Kulik Károly lévai önk. tűzoltó segélyezésére az E. M. A. B. T. alapítványának igénybevételével kiutalványoztatott 100 frt.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium

a *saári* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 40,878, a *kiskunfélegyháziét* 40,877, a *rába-szt.-mihályiét* 41,286, a *bodmériét* 45,013, a *kis-rákosiét* 47,062, a *hódosiét* 47,065, a *sziget-csépiét* 48,414, a *bakony-sárkányiét* 48,415, a *tahitfalusiét* 48,416, a *márkusháziét* 48,417, a *vojtekiét* 49,884, a *szentjohanniét* 49,883, a *szász-kabányaiét* 52,251, az *új-moldovaiét* 53,172, a *bagácsiét* 53,173, a *nagy-halmágyriét* 53,171, az *eszteregnyeiét* 56,364, az *iváncsiét* 56,882, a *csendlakiét* 56,883, végül az *alsó-dombóióiét* 58,515. sz. a. a bemutatási záradékkal ellátta.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A versenygyakorlatokról.

Már a szabadkai közgyűlés s az ezzel kapcsolatos első versenygyakorlat alkalmával lett hangoztatva nemcsak egyesek által, hanem még a versenybíró bizottság tagjai által is azon vélemény, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó testület tagjainak a versenyekben való részvétele a vidék tűzoltóságával szemben nem volt egészen helyénvaló, mert hát állítólag előre lehetett látni, hogy a versenyben a budapestiek fogják maguknak az első helyet kivívni, s így a versenyekben résztvevő többi testület már eleve bizonyos hátrányban lesz, vagyis rövideget fog szenvedni.

Akkoriban ezen fölmerült véleményekre, legalább a nyilvánosság előtt nem reflektáltunk; most azonban, hogy a székelyhídi önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága a Tűzrendészeti Lapok f. é. 13-ik számában, sőt külön lenyomatban is megjelent évi jelentésében ezen tárgyra visszatér, s mint a szabadkai általános impressziókból folyó magánvéleményét a nagy nyilvánosság elé tárja, czélszerűnek látom, hogy ezen ekkép, nézetem szerint, nem helyes alakban felvetett kérdéshez hozzászóljak, nem pro domo, hanem az általános közérdek és a nézetek tisztázása szempontjából.

Mindenekelőtt előrebozsátom, hogy azon jó vélemény, melyet a budapesti önkéntesekről már eleve hangoztattak, továbbá az, hogy azoknak győzelme előrelátható volt és meglepetést egyáltalán nem okozott — a legnagyobb mértékben hízegő lehet reájuk; mindazonáltal ez csak egy előlegezett bizalom volt, melyre talán a budapestiek eddigi működésük folytán némileg rászolgáltak, de hogy ezen eddigi jó hírnevet a gyakorlottság terén méltán érdemelték-e ki maguknak, arról talán egyeseknek alkalmuk nyílt meggyőződést szerezni, a hazai tűzoltóság nagy egésze azonban csakis ezen egyesek nyilvánított véleménye alapján, de korántsem saját tapasztalatai nyomán ítéltethet.

Hogy a tapasztalatok által nem igazolt jó véleményben az ember mennyire megcsalatkozik, arra sok sajnós példát tudnék felhozni a hazai tűzoltóság életéből, melynek akárhányszor kitünő hírnévnek örvendő tagjairól kénytelnek

voltunk egyesek információi, de legtöbb esetben azok vezetőinek nagyhangú elbeszélései alapján megalkotott s a közvéleménnyel találkozó nézeteinket alkalomadtán alaposan megváltoztatni.

Eddig, valljuk be, az volt a szokás, sőt a székelyhídi nézete is igazolja ez állítást, hogy az egyes tűzoltóságokról előzetesen alkotott véleményünkben az illető városok nagysága ismert vagy kevésbé ismert volta, a testületek fennállási ideje, valamint azok vezetőinek a közgyűléseken kifejtett nagy hangú szereplése voltak irányadók.

Budapest, P., S., stb. szóval a nagy városok tűzoltóira, ugyis mint rég fennállókra a tapasztalatlan tűzoltó bámullattal tekintett, s el sem tudta volna képzelni, hogy ezen nagy városoknak tűzoltói talán nem egészen méltán tarthatnak igényt az ő bámulatára. Viszont az x i, y-i tűzoltóság kitünő voltáról körülarányos, tekintélyes külsejű, tősztozó, mindenütt elől járó főparancsnokáról ítélve, szintül meg volt győződve.

Igy volt ez eddig, mert mindig csak a külsőségeket, a névben és személyben a mutatósat néztük, de a dolog lényegére nem hatoltunk.

A hazai tűzoltó intézmény negyedszázados fennállása után most először nyílt alkalom a sok híres és nem híres tűzoltóság gyakorlottságának összehasonlító megbíráására, s ime már az első esetben előállnak egyesek, kik Budapesttől most utólagosan el akarják vitatni a jogot, hogy a versenyekben, szemben a vidék tűzoltóságával részt vegyen. S miért? Csak azért, mert eddigi híre folytán diadala előrelátható volt.

Mások, miként a székelyhídiak is, legalább koncedálták, hogy a versenyekben ugyan résztvehetett Budapest, de nem lett volna szabad versenydíjra pályázni a vidéki tűzoltó-testületekkel szemben. Hogy miért nem, azt Székelyhid nem mondja meg.

Azért-e, mert Budapest az ország fő- és legnagyobb városa? Azért-e, mert egyike az ország legrégebb tűzoltó-testületeinek, s ezen hosszú idő alatt a tűzoltó intézménynek az országban való terjesztésében és fejlesztésében nem kis

mértékben közreműködött s e működésével sikerült magának jó hírnevet biztosítani?

Ugyan mily alapon lehetett volna elvitatni Budapesttől a jogot a versenyekben való részvételre?

Vajjon van-e csak egy passus a közp. választmány által approbált versenyszabályokban, melyből arra lehetne következtetni, hogy ezekben a versenyekben csakis vidéki tűzoltóság vehet részt és pályázhat a kitűzött díjakra?

Vagy vajjon Budapestnek több alkalmá nyílt már az ő híres voltát az ország színe előtt dokumentálni, mint Topolya, Szeged, Mezőtúr, Baja és Zombornak és annak a sok-sok testületnek, mely ezen az országban első ízben rendezett versenytől magát érthetetlen módon távol tartotta?

Hol mutatta be már Budapest az ő győzhetetlen voltát, hogy neki a szerénytelenség vádja nélkül ne lehessen belemenni a legelső tusába?

Nem-e lett volna a vidék tűzoltóságára vériséértő eljárás, ha Budapest győzelme biztos tudatában a vidék tűzoltóságával érdemesnek se tartotta volna sikra szállni?

Vagy talán olyan versenyen fölül álló testületnek van-e Budapest elismerve, hogy azzal egy kalap alatt a vidék tűzoltóságát megemlíteni sem lehetne, s ennek folytán annak már az első ízben rendezett versenyen le kell mondania arról a lehetőségéről, hogy valaha ő is a versenydíjazott testületek közt foglalhasson helyet, csak azért, mert székhelye véletlenül az ország fővárosában van?

Hiszen ha Budapest távol tartotta volna magát a versenyeiktől, avagy abban résztvéve már előre lemondott volna a remélhető díjról, joggal lehetett volna az elbizakodottság, vagy pedig a gyengeség érzetének vádjával illetni, s e vádat, ismerve az irányában mindig és minden alkalmal nyilvánuló hangulatot, sohse mosta volna le róla senki.

Székhelyhid különben maga-magát czáfolja évi jelentésében, midőn azt mondja a versenyző testületekről, hogy »oly tökéletes bevezetett képzettséget tanúsítottak, hogy alig lehetett igazságosan ítélni, melyik volt jobb.« Hát kérdem: ily körülmények közt nem-e állt Budapest érdekében, hogy ezen méltó versenytársakkal fölvegye a harcot, s az eddigelé neki előlegezett elismerést jogosan érdemelje ki magának? S nem állott-e a tűzoltó ügy érdekében, hogy a versenyző testületekben Budapestnek a versenyekben részvétele az ambíciót hatványozott mértékben fokozta, s azokat minél praecizebb kiképzésre sarkalta, mert hisz mindegyikben égett a vágy az országban eddig versenyek nélkül elsőnek elismert testületet lefőzni.

És épp e szempontból, t. i. az ambíció fokozása szempontjából a jövőben tartandó versenyeken is kívánatosnak tartanám a budapestiek részvételét, habár ezen testület a jövőben versenyeken igen könnyen juthat már oly körülmények közé, hogy díszes polczáról leveretik.

Vagy talán Székelyhid véleménye szerint ez a lehetlenségek közé tartozik? Hiszen minden testület egyforma körülmények között veszi fel a harcot, s egyforma kilátásokkal megy neki a győzelemnek, föltéve természetesen, hogy a kiképzésre, a gyakorlottságra megfelelő súlyt fektetett.

Fölhozott az is, sőt a versenybíró bizottság jegyzőkönyvében, tehát hivatalos jelleggel utalás is történik arra, mintha a »vidéki viszonyokkal járó küzdelmek« folytán a vidéki tűzoltóság hátrányban volna a budapestiekkel szemben, a kiknek állítólag több alkalmuk nyílik a kiképzésre.

Hát bizony ezzel a bíráló bizottság, mely megjegyzendő csupa vidéki, tehát a fővárosi viszonyokkal nem ismerős egyénekből állott, kissé elvetette a súlykot, mert éppen a fővárosi tűzoltóság van hátrányban a vidékkel szemben.

Hogy csak pár esetet említsek föl hamarjában, míg

pl. azt tapasztaljuk, hogy a vidék tűzoltósága nagyrészt önálló, tehát idejével szabadon rendelkező olyan polgárokból áll, kik községüknek állandó lakói, s így huzamos éveken át megszakítás nélkül szolgálhatják és szolgálják is a tűzoltó-ügyet, — a minék a szolgálati érmek törskönyve fényes tanubizonyságát adja, — addig éppen a budapesti önkéntes tűzoltó-testület létszáma kevés kivétellel a nem önálló, idejével szabadon nem rendelkező, a fővárosban nem állandóan tartózkodó iparos ifjúságból telik ki, mely lakóhelyét munkájához mértén változtatja, s gyakran már pár heti, vagy hónapi tűzoltóskodás után munkaadójának kivánságára, vagy pedig vidékre távozása miatt kénytelen a testületből kilépni.

Látható ebből is, hogy az emberanyag a vidéken sokkal állandóbb, mint a fővárosban, hol a létszám nagy zöme évenként kétszer is megújul. Ez pedig csak kétszer kettő, hogy nem szolgálhat a kiképzés előnyével.

De fáradtságosabb is a szolgálat Budapesten, mert eltekintve a gyakori éjjeli őrsképtől, a gyakorlatok látogatása meglehetősen bajjal jár. Így, ha Budapesten valaki gyakorlatra akar menni, úgy kénytelen néha mértföldnyi utat gyalog, vagy pedig saját erszényének igénybevételével más alkalmatossággal megtenni, s ugyanezen utat visszamenet is nagy fáradtsággal és idővesztéssel megjárni, holott kisebb városban vagy községben a gyakorlótér látogatása sem fáradtsággal, sem idővesztéssel egybekötte nincs.

Kérdem már most: vajjon a kiképzés könnyebbé tekintetében a főváros előnyben van-e a vidék fölött, s nem-e fordítva áll a dolog?

Hogy bizonyos tekintetben a főváros mégis előnyben van a vidék többsége fölött, azt magam is elismerem, s ez abban áll, hogy a budapesti önkéntesek megszokták már azt, hogy a kiképzésre és fegyelmezettségre a kellő súlyt fektessék, holott mint Baja, Zombor példája mutatja, vidéken sok helyütt ezt mellékes dolognak tartják.

Vagy ha Budapest megtudja tenni azt, hogy minden vasárnap 3—4 óra hosszat gyakoroljon, ha megtehetette azt, hogy a versenyeket megelőzőleg két hétig a versenyben résztvevő s esetleg maguknak időt vehető tagjaival, fáradtságos napi munka után nap-nap mellett az esti órákban gyakorlatot tartson, s ha Topolya feladata tudatában megtudta tenni ugyanezt, sőt ennél többet is, hogy t. i. tagjaival még Szabadkára a helyszínére is többszörösen átutazott a megfelelő gyakorlottság elsajátítása végett, úgy kérdem, miért ne tehetné volna meg ugyanezt az általam fönt említett két testület is Szegeddel és Mezőtúrral, valamint azzal a sok más tűzoltó-testülettel egyetemben, mely a versenyre kiállani nem akart?

Nem is abban rejlik tehát a hiba, hogy a vidéken nagyobbak volnának a viszonyokkal való küzdelmek és rosszabbak a kiképzés föltételei, hanem igenis abban, hogy nem mindenütt veszik a testületek vezetői feladatukat komolyan.

Az ítéletben egy kis igazságosságot, és a lelkiismeretes, gondos kiképzést melegen ajánlom vidéki bajtársaim figyelmébe, s akkor, míg egyrészt nem lesznek kénytelenek a budapestieknek, csak azért, mert fővárosiak, egy privilegiált értelmetlen dicsőhelyet biztosítani, másrészt nem is fogják azoknak a versenyekben való részvételét kifogásolhatni, amint hogy nem kifogásolta egy szóval sem Topolya, mely pedig a versenyző testületek közt, mint legérdekeltőbb, talán a legilletékesebb is lett volna erre.

És most, mielőtt befejezném a tervezetnél hosszabbra nyúlt soraimat, megragadom az alkalmat, hogy a Székelyhid által Topolyának adott bajtársi elismeréshez a nyilvánosság előtt magam is hozzájáruljak, amit annál szívesebben teszek, mert a természetvények szépségében gyönyörködő kertész büszke elégedettségét éreztem akkor, amidőn

úgy a budapestieknek, valamint a topolyaiaknak győzelmével jól eső örömmel mondhattam: »Ezt vártam, nem csaldódtam!«

A vizszerzés kérdéséhez vidéken.

A vidéken a vizszerzés tűzoltói célra többnyire nagy nehézségbe ütközik. A csekély mocsarak, pocsolyák, posványok és tócsákon kívül a kútak képezik a tűzfecskendő oltó anyagu táplálékát, mert vitzartányok és épített vízmedenczék hiányában, ha szükségből ki is használjuk a pocsolyaféle, sárhabarékos és idegen részecskékkel telt vizet, mégis mindezek nemcsak hogy nem szolgáltatnak a tűzoltásnak elegendő vizet, hanem a mellett, hogy gyakori fecskendő-zavart okoznak, azonkívül ki is száradhatnak és így a tűzoltóknak hozzájuk bizmu számolni nem lehet, és ha megtörténik is, hogy helylyel-helylyel ha van is patak, forrás, vagy folyó, de ha tekintetbe vesszük, hogy puha házfedeleink, rengeteg takarmányaink mily gyorsan égnek, és tüzeink perczek alatt is mily rohamosan terjednek, mily nagy mérveket öltenek!? nem találjuk ám eme jó vizszerzési helyeket szükségünkhöz mérten közvetlen közel, míg kútaink házainknál és utcáinkon vannak, ezeket kéznél találjuk, ezektől, ha megfelelőek, ügyesen kezelhetjük oltási műveletünket s így nekünk számítani csakis a kútra lehet.

Fájdalom, azonban a mellett, hogy a provincia-községek még mindig csekély számú kútak felett rendelkeznek, a meglévőeknek nagy része a viznek szivattyú általi felszívására túlmélységük miatt alkalmatlanok, és úgy a 8 méternyi mélyek, mint a túlmélyek is vízfogyatékosak és annyira be vannak sárral rakodva és iszaposodva, hogy immár ezek is nemcsak hogy a tűzoltásnak, de a gazdaközönség házi céljaira sem adnak elegendő vizet.

A mellett kútainkban változik a mélységméréttel azoknak köbtartalma, s miután azoknak köbtartalma nem határozzatik meg még oly helyeken sem, a hol tűzoltóság már létezik, s a méret adatai, a kút minőségei és egyéb a tűzoltásnál tudni szükséges adatok annak közvetlen közelében könnyen látható helyen nem jelöltetnek meg, úgy a tűzoltó a vész kitörésekor csak bizonytalanul helyezi mellé szerét, mert az elősorolt adatok hiányában még az igen praktikus tűzoltó is csak gondolomra bírálhatja el, hogy melyik kútból lehet sikeres a vizszerzés.

A provinciában sokféle különböző fajtájú és méretű kútakat találunk, melyeknek vízfelszíne 5 métertől 15—20 méterig változik, s míg a *gyéren* létező praktikus s szakavatott tűzoltó a kút mélységét nappal szemmérelegéssel is képes megbírálni, addig a legnagyobb számmal levő bajtársak eztet nemcsak meghatározni nem tudják, de ilyen műveletről mit sem tudva, szerencsétlenül szerelnék egyik kúttól a másikkhoz, avagy a szer hibáján kívül is abban gyanítják a nem létező és nem található hibát, míg éjnek idején a kút mélysége kivétel nélkül minden tűzoltót félrevezethet, ilyenekből származó vízhiány és késedelem által a végső veszély és katasztrófa is könnyen következhetik be.

Sok vidéken főképen egészségügyi szempontból mind nagyobb elterjedést nyernek az ugynevezett Northon-féle kútak, melyek abból állanak, hogy 3—4 darabból álló vascső, mely egy aczélhegyben végződik s mely egyuttal a szűrőt is képezi, 7—8 méter mélyig leveretik a földbe a vízréteggig.

Természetes és könnyen belátható dolog, hogy az ily kútak fontos szolgálatokat tehetnek az egészségügy tekintetében, de gazdasági és tűzoltói szempontból alig jöhetnek számításba, mint hogy vízszolgáltatásuk korlátolt, a meny nyiben nagyon függők a talajviszonyoktól ott, a hol egyáltalában alkalmazhatók.

Azért tehát a köz érdekében, a hol egyesek nem képesek kútát építeni, közösen kell azt létesíteni és pedig

a lakosság arányához képest többet, s ezek olyanok legyenek, hogy ne csak gazdasági és egészségügyi, hanem tűzoltói szempontból is megüssék a mértéket.

E célból tehát, hogy mind a három követelménynek elég tetséssék, következőket vélném szükségesnek megszivlelésre:

1. A Northon kútak mellőzendők.
2. A Northon kútak helyébe széles átmérőjű, épített fedett kútak volnának elrendelendők.
3. Olyan épített kútnál, hol 8 méternél mélyebben van a víz felszíne, ott egy a kútban szabadon álló fagymentesítő csappal is ellátott szűrő és talpszelepes, és a hengerfenék száján, valamint a dugatyuban ércszeleppel bíró bő henger átmérőjű szélkazános, könnyen kezelhető mély kútszivattyú is volna alkalmazandó.
4. Minden község tartozik legalább minden 2 évben összes kútait kiszivattyuztatniés ás és, tisztítás által azoknak tartalmát gazdagítani, úgy hogy bő forrású kútnál legalább 80 cm., míg lassu forrásuaknál azokban legalább 2 méter mély viz legyen.

5. Tisztítás után minden kútnak köbtartalma azonnal kimérendő és az egyéb tűzoltói szempontból szükséges kútdatokkal jól láthatóan kifüggesztendő.

6. Szükséges a kútakat minden évben legalább kétszer utánmérni és a méret- vagy más adatváltozásokat a jeltáblán kijavítani.

A tisztítás pedig akként volna legjobban eszközölhető, ha minden járás, lakos számához képest vásárolna e célhoz 3—4 db 159 mm. hengerbőségű építészeti szivattyút közköltésen, úgy ezen szivattyúk szerény díjak mellett kifizetik önmagukat, a gépek a járás tulajdonáivá válnak, ki lesznek fizetve s a kútak is tiszták lesznek.

Mező-Kövesden úgy cselekedtünk, hogy az ilyen építési szivattyút egy mesterrel 4 frtért adtuk egy kút-tisztításhoz, a mester 1 frtot kapott minden kúttól, a gép jókarban tartása napontai 1 frtba került, naponta tisztított a gép három kútát 12 frtért, ebből lement a mesternek és jókarban tartásra 4 frt, maradt a szivattyú-alapra 8 frt naponta. Minden egyes kútát 50—60 fogyasztó vesz igénybe, minden fogyasztó fizetett 5 vagy $6\frac{7}{10}$ krt, így a lakosság sem sajnálja a csekély költséget s szivattyunk is kifizetve lesz, a szivattyúzást pedig a fogyasztó közönség végezte. Ilyen módon a kerületi szivattyúk is létesíthetők volnának, a nép meg lenne elégedve, tűzoltásunk biztosítva s az egészségügyi követelményeknek is elég téve.

Harangi Ferencz,
ö. t. szertárnok.

A hevesmegyei tűzoltó-szöv. alapszabályai.

(Folytatás.)

IV. FEJEZET.

I. Rész.

Ügyvitel.

11. §. A szövetség ügyeit vezetik:

1. A közgyűlés.
2. A választmány.
3. Az elnökök.

Kögyűlés.

12. §. A közgyűlés áll:

1. A védnökök és az összes tisztviselőkből.
2. minden tagesyesület által saját kebeléből a működő tagok közül választandó egy-egy képviselőből.

13. §. Az egyleti képviselők az egylet részéről igazolvánnyal, helyesebben megbízó levéllel látandók el; mely megbízó levél a közgyűlések alkalmával a szövetség elnökének felmutatandó.

Megbízó levél felmutatása és a tagsági díj előzetes kifizetése nélkül, szavazati jogot egy egyesület, illetve képviselő sem gyakorolhat.

14. §. A tűzoltó-szövetség minden évben és pedig rendszerint május vagy június hó első felében egy rendes közgyűlést tart a székhelyen, vagy valamely tagegyesület székhelyén, ha erre szabályszerű meghívást kap.

A tisztviselők 3 évre választatnak.

15. §. Rendkívüli közgyűlést sürgős esetekben az elnök bármikor hívhat össze, a tűzoltó-szövetségi tagegyesületek $\frac{1}{4}$ részének kívánatára pedig illető összehívni köteles.

16. §. Ugy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlések határnapja és ideje a tagegyesületekkel 15 nappal előbb közzelendő, mely alkalommal a tárgysorozat is megküldendő.

17. §. A szövetségi közgyűlés nyilvános, azon minden tűzoltó megjelenhetik, és a tanácskozásban részt vehet; indítványokat tehet, szavazati joggal azonban csak az egyesületek képviselői és a szövetségi tisztviselők bírnak.

18. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

1. A szövetség alapszabályainak megváltoztatása.
 2. A védnökök, egy elnök, titkár, pénztárnok, orvos, mérnök és 8 választmányi tag megválasztása.
 3. Az évi költségvetés megállapítása.
 4. Az elmúlt évi számadások felülvizsgálása; s a felmentvény megadása.
 5. A tagdíjfelemelés, vagy a már felemelt tagdíjnak a 10. §-ban kitett minimumra való leszállítása.
 6. Az évi jelentések elfogadása s illetékes helyre leendő felterjesztése iránti intézkedés.
 7. A választmány határozatai ellen beadott fellebbezések végső fokon leendő elbírálása.
 8. A választmány által javaslatba hozott előterjesztések tárgyalása.
 9. Mindazon intézkedések megtétele, mik a tűzoltó-ügy érdekében kívánatosak.
 10. Indítványok tárgyalása, melyek az elnöknel a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal bejelentettek.
19. §. A közgyűlés szótöbbséggel, személyes ügyekben feltétlenül, más ügyekben pedig 5 tag kívánatára titkos szavazással hozza határozatait.

Érvényes határozat hozatalához szükséges, hogy a közgyűlésen a tagegyesületek $\frac{1}{4}$ része képviselve legyen. Szavazatok egyenlősége esetén az elnök dönt.

Feloszlás esetében a 20. §. azon intézkedése, hogy a másodízben összehívott közgyűlés, tekintet nélkül a jelenlevők számára határozatképes, nem alkalmazható.

20. §. Ha a közgyűlés, a megjelent tagok csekély számánál fogva határozatképtelen, legkésőbb négy hét alatt új közgyűlés hívandó össze, mely tekintet nélkül a jelenlevők számára, határozatképes.

21. §. Alapszabályok megváltoztatását vagy a szövetség feloszlását célzó indítványok csak az esetben vehetők tárgyalás alá, ha ezen indítványok vagy előterjesztések a rendes tárgyjegyzékben benn foglalvák, illetve oly időben

jelentetnek be az elnökségnél, hogy a tárgyjegyzékbe felvehetők.

22. §. A közgyűlés jegyzőkönyvét s ugy a határozatokat az elnök és titkár írják alá.

A közgyűlési jegyzőkönyvet az elnök által felkért két képviselő hitelesíti. A közgyűlés jegyzőkönyve másolatban a tagegyesületeknek az elnök által elküldendő.

II. Rész.

A szövetség választmánya.

23. §. A szövetség választmánya áll:

1. A védnökökből.
2. A szövetség 2 elnökéből.
3. 12 választmányi tagból.
4. A titkárból.
5. A pénztárnokból.
6. A szövetségi orvusból.
7. A szövetségi mérnökből.

24. §. A választmány teendője:

1. A közgyűlés határozatainak végrehajtása.
2. Tűzoltói szaktanfolyamok rendezése.
3. A tagegyesületek, közgyűlései, választmányai vagy parancsnokságai által hozott azon határozatok felülbírlása, mely ügyekben másodfokon leendő bírászkodás, illetve határozathozatal a tagegyesületek alapszabályaiban a szövetség választmányának jogkörébe utaltatik.
4. Hatóságok, tűzoltó-egyletek s magánosok megkeresésére, illetve kérelmére szakvéleményt, felvilágosítást, utasításokat adni.
5. A folyó ügyek elintézése a legközelebbi közgyűlésig, továbbá a szövetségi vagyon kezelése a számodásoknak és költségelőirányzatnak véleményes jelentés mellett a közgyűlés elé leendő terjesztése.
6. Évenként jelentést tesz a közgyűlésnek a megyei tűzoltó-ügy- és tűzrendészet állásáról, az észlelt hiányokról, s egyuttal javaslatot terjeszt elő az észlelt hiányok mikénti orvoslására.
7. Közvetíti a tagegyesületek egymásközi, valamint az országos tűzoltó-szövetséggel való érintkezését, s hatóságoknak, egyleteknek, magánosoknak kérelmére tűzoltó-gépeket, eszközöket megbízott közgei által felülvizsgál, kipróbál.
8. Évenként az előfordult tüzesetekről és tűzkárokról kimutást készít, s azt jelentés mellett a közgyűlésnek bemutatja.
9. A megye azon községeiben, hol önkéntes tűzoltóság nincs, igyekszik a tűzoltói intézményt megkedveltetni s ily községekben az egyletet létesíteni.
10. A járási tűzfelügyelők által, minden egyes járás tűzrendőri és tűzoltó ügyet közvetlenül ellenőriztetni, s ezek jelentései alapján a szükséges intézkedéseket megteszi, s erről a közgyűlésnek jelentést tesz.
11. A tagegyesületek jelentése folytán azok sérelmeit a hatóság, vagy másokkal szemben megvédelmezi.

(Folyt. köv.)

TECHNIKAI RÉSZ.

A fecskendő és annak készenlétben tartása.

A mindenféle előforduló tüzesetek, a melyek véletlenség, gyakrabban vigyázatlanság és rosszakaratból erednek fokozottabb tevékenységre kell, hogy serkentsék a tűzoltóságokat, kiváltképen a készenlétet és a gyors kivonulhatást illetőleg. — Tudvalevő dolog, hogy nem minden tűzoltó-testület rendelkezik az azonnal való kivonuláshoz szükséges előfogatokkal, kell annál fogva, miszerint az előfogat előállításáig eltelt időköz másképpen hozassék be,

nevezetesen azáltal, hogy a tűzhöz kivonuló szerek oly rendben és felszereléssel ellátva induljanak a vészhelyre, hogy odaérkezve, a támadás, a védelemre és oltásra minden késedelem nélkül foganatosítható legyen.

Ez pedig csak a szerek és felszerelési tárgyainak mondhatni a pedánságig vitt tisztán, rendben és jókarban való tartásával érhető el.

Mert ha a fecskendő a szertárban úgy kívül mint belől mindig tiszta fényes, és a kivonuláshoz szükséges összes szerelésekkel készen áll, úgy vészjel esetében a

lehető leggyorsabban szállítható a vész helyére, más még annak kezeléséhez nem értő egyének által is, s állítható azonnal működésbe.

Mi másképpen áll a dolog, ha a fecskendő nincs rendben vagyis ha a kellő elővigyázati intézkedések nem hajthatnak végre.

Gyakran megtörténik, miszerint a nem elegendő mennyiségű tömlő miatt egy előbbi tüzeset vagy gyakorlat folytán használt tömlők még tovább is a szárító helyen függenek, dacára annak, hogy már száradtak, a helyett, hogy a kellő eljárás mellett visszatétnének helyükre, annyival is inkább mivel nincs is más, a melyekkel helyettesíthetők volnának. Az azzal megbizottak elmulasztották a már száradt tömlőket szabályszerűen kitisztítva tekercesekbe rakni és fecskendőn elhelyezni, kézi vagy kerek motolákra felgombolyítani, a mi annál inkább nagyobb vétség, mert a tömlőket, tartalék hiányában pótolni sem lehet. Ha ily esetben a tűzoltóság a vész helyére hivatik, kell, hogy a fecskendő gyorsan legyen a tűznél.

A szertárhoz legelőbb érkező emberek kiviszik a fecskendőt a tűz helyre, s csak itt veszik aztán észre, hogy a legszükségesebb tárgyak, a tömlők nincsenek, sőt gyakran még a szívó-tömlők is hiányoznak, a melyek hasonlóképpen tisztítás végett lettek helyökről leszedve, misem természetesebb, minthogy a kedvező pillanat az első támadás intézésére, illetve a tűz lokalizálására ez által el van veszve, a mit később kettőzött erővel intézett aktióval sem lehet jóvá tenni, s a még néhány percczel előbb gyorsan lokalizálható és eloltható tűz gyorsan terjedve károsítja azokat, a kik még megvédhetők lettek volna, s háromszoros munkát kíván azoktól, a kik könnyelműen, gondatlanságból elmulasztották megtenni kötelességüket. Ezen példa felhozása mellett nem ajánlható eléggé a legtöbb tűzoltóságnak, miszerint tömlő készletét olyképen egészítse ki, hogy helyi viszonyaihoz mérten minden fecskendőhöz annyi tömlő álljon rendelkezésükre, a mennyivel szűk körülmények közt legkevesebb egy leváltást eszközölhetnek, vagyis ha egy rendbeli tömlőkészletük el lett használva, egy másik rendbeli rendelkezésre álljon, s az a megfelelő helyén a kitisztított fecskendőn vagy motolán nyerjen elhelyezést, hogy így a fecskendő egy újabb ki vonulásra ismét készen álljon.

Azon esetben, ha a tömlők egy tüzeset vagy vízzel megejtett gyakorlatnál felhasználva lettek, szükséges intézkedni — feltéve az esetet, hogy nincs több — miszerint azok gyorsan megtisztítva minél előbb kiszárittassanak, aztán helyökre legyenek ismét téve, hogy szükség esetén kéznél legyenek, ugyanez áll a szívó-tömlőkre és a többi kiegészítő részeire a fecskendőnek.

Igen szükséges, miszerint mindig, mikor a fecskendő kivonul, előbb megvizsgáltassék vajjon minden kellékkal el van-e látva, s ha valami hiányzik róla, az azonnal pótlandó. E célból ajánlatos, hogy a gyakorlatokon minden egyes tűzoltó, meg tanítva legyen arra, mi minden tartozik valamely szerhez, mi van és hol rajta elhelyezve, hol keresse ezt vagy ama tárgyat s ezt ne csak magyarázatból hallja az illető, hanem gyakorlatilag és szükséghez képest többször is sajátkezűleg szedje ki és rakja vissza az egyes tárgyakat, hogy így jobban megmaradjon emlékezetében, s ha bármikor aztán megtekinti a szereket azonnal észre fogja venni a hiányt.

Ha a szer kivonul, úgy mindig oly út választandó, a mely jobb, mivel a kivonulás ezen legjobban és leggyorsabban történhetik. Ezen esetben a szeren annyi ember foglaljon helyet, a hány ülőhely van rá alkalmazva, szigoruan eltöltendő útközben a szerekre való felugrás.

Minden szer ugyanis bizonyos megterhelést bír el, miért az azon túl való terhelés semmi esetre sem válik előnyére a szernek, sőt inkább hátrányára, de megtörtén-

hetik is — a mint már meg is történt, — hogy az ily módnélkül való megterhelés végzetes szerencsétlenségnek lett szülő anyja.

Ha a fecskendő a tűz helyére érkezik, úgy a vezénylő gondoskodjék annak felállításáról, a helyi viszonyok és körülmények figyelembe vételével. A fecskendőt nem szabad soha szél alá állítani, vagyis oly helyre, a merre előreláthatólag a tűz terjedhet, vagy a szél a füstöt és szikrákat hajtja, nem szabad a fecskendővel szűk helyen foglalni állást, a hol a hozzáférhetés neheztve van, de a honnan a kijutás, de egyéb mozgás is neheztve, lehetőleg bő víztartalma vízforráshoz állítandó, hogy ne kelljen a vízhiány miatt gyakran állást foglalni, illetve változtatni, szükséges figyelemmel lenni arra is a felállításnál, minél kevesebb tömlő legyen elhasználva a nélkül, hogy ez a működésre hátránnyal lenne, minél rövidebb tömlő-vezeték lesz fektetve, annál gyorsabban történik a szerelés, úgy a támadás is. A rövidebb szívó- és nyomó tömlő-vezeték alkalmazása mellett a fecskendő működő képessége növekszik.

Ha a fecskendő a működésre készen áll, a szivattyu-mesternek kötelessége meggyőződést szerezni arról, vajjon az teljes rendben van-e? E célból megvizsgálja, hogy a mozgó és surlódó részek, az emeltyű tengelye, a dugattyu rudcsuklói, s a dugattyuk megvannak-e már olajozva, a tömlők úgy egymással össze, mint a fecskendőre jól vannak-e csavarva. A kerekék jól alá vannak-e támasztva, úgy a fecskendő előre-hátra való mozgása nem állhat be, hogy a mozdony-fecskendő jól fekszik-e földön. Továbbá, hogy a szivattyúzó az emeltyű-kart lenyomják-e az ütközőkre, a dugattyúk jól zárnak-e s a szelepek jól működnek-e, mind oly apró dolgok, melyek lényegteleneknek tünnek ugyan elő, mindazonáltal nagyon is befolyással vannak a fecskendő helyes működésére. Ajánlatos működés közben, ha a szívótömlőkön át történik, hogy a vízszekrény tiszta vízzel legyen megtöltve, ezáltal 1-ször a fecskendő stabilitása növekszik, 2-szor az esetleg légátható részek légáthatlanok lesznek, a mennyiben a laza helyeken vizet szíznak fel, 3-szor piszkos iszapos víz használatánál a szerkezet időközönként kimosható.

Ha működés közben tömlőhosszabbítás válik szükségessé, úgy az mindig lehetőleg közel a csövezetőhöz történjék, hogy így a tömlő-vezetékben levő víz megtartható legyen. A tömlő-vezetékét folyton felügyelet alatt kell tartani, nehogy tudatlanságból, rosszakaratból vagy véletlenségből az sérülést szenvedjen, ez által a működés esetleg huzamosabb ideig szünetelni legyen kénytelen kisebb lényegtelen hiányok miatt, a működést nem kell megszakítani, ellenben az előálló nagyobb hiányok lehetőleg azonnal elhárítandók. K

A Wolfner-gyár égése.

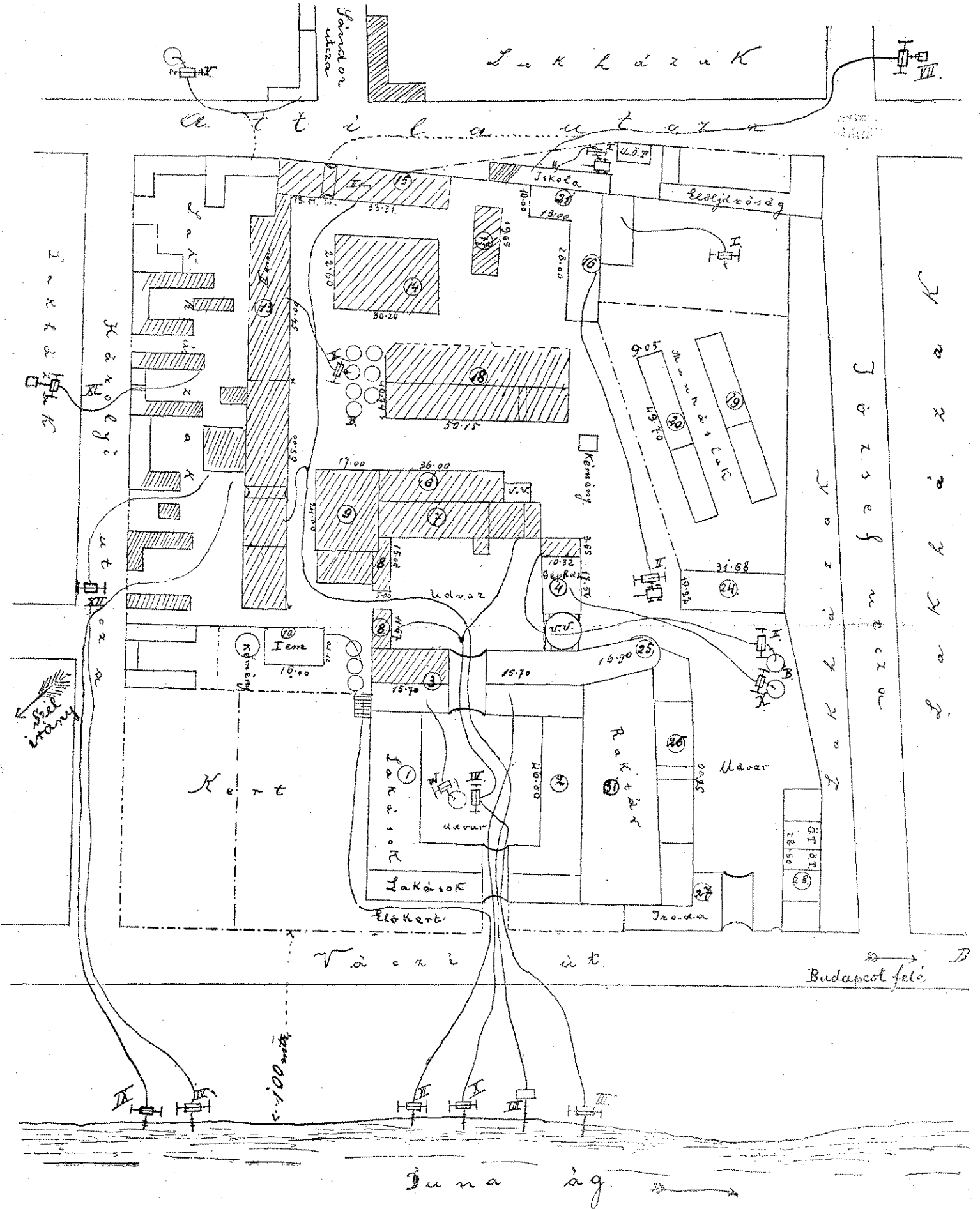
— Egy ábrával. —

A nagy tüzesetek száma a székes főváros közelében levő Ujpest nagyközségben levő Wolfner-féle bőrgyár és gyapjamosó telep, valamint a szomszédos lakházaknak leégésével szaporodott.

A Wolfner-féle bőrgyár, mely 4 utca által van határolva, körülbelül 15.000 négyszög méter területű beépített gyárépületekkel bír, melyek egymáshoz közel építve, sőt nagyobb részben összefüggésben állanak. A gyár tűzveszélyességét csak növelte még a könnyen gyúlékony s nem izoláltan elhelyezett nagymennyiségű gyapju, nemkülönben a bőrkészlet és a nagyobb számú nyitott légszárítók.

Az óriási kiterjedésű gyárban 1800 munkás nyert állandó alkalmazást, kik nagyobb részben a közel multban épült hadfelszerelési gyárban voltak elfoglalva.

A gyár helyiségei villanyvilágításra voltak berendezve, az egyes gyárépületek számozva s tűjelző készülékekkel

ellátva, saját gyári vízvezetékekkel bírt s az épületcsoportok udvarain vízvezeteki hydránsok voltak alkalmazva.

A víz a gépházban ezen célra elhelyezett stabil gőzszivattyú által a 2 emeletnyi magasságban elhelyezett víztartányokba szivattyúztatott, miáltal is a gyár állandóan s bő vízmennyiséggel rendelkezett.

A gyár egy jól kiképzett, de terjedelméhez képest igen csekély, 18 számú tűzoltócsapat fölött rendelkezik, s felszerelése sem felelt meg a gyár nagy kiterjedéséhez, a mennyiben a mászószereken kívül csak egy használható szivattyúval bír, — végül pedig munkaszüneti napokban, mikor a segítségre lehető munkásokat nélkülözi — csak 2 főnyi tűzország látja el a szolgálatot.

A tűz július hó 1-én vasárnap d. u. 12 óra 35 perczkor vétett észre s a nagy gőzsíp vészjelei hirdették a nagy veszedelmet.

A vészjelek elhangzása, valamint a telefon utjáni jelzésekre az újpesti önkéntes, a közeli gyárak tűzoltói, valamint a fővárosi tűzoltók szerekkel megjelentek a vész helyén, de ugyszólván tehetetlenül állottak, mert a nagy szélvihar által egy rövid negyed óra alatt az épületek csoportja lángtengerré változott. Direkt támadásra gondolni sem lehetett s minden érkező tűzoltócsapat legjobb belátása szerint a még nem égő épületek védelmére szorított.

A tűz, mikor észrevétetett, már a 7. és 8. sz. emeletes malomépület ablakaiból csapott ki a láng, s az erős vihar által élesztve, csakhamar a 6. és 9. számú épületek állottak lángban, s a szél által széjjel hordott sziporkák és hőség következtében 10 percz alatt már az Attila-utczai 13. és 15. számú hadfelszerelési gyár is kigyuladt; — a tűz terjedése oly rohamos volt, hogy a gyári tűzoltóparancsnok, ki intézkedéstétel végett a még sértetlen 13. számú II. emeletes gyári épületbe hatolt, már csak kötél segítségével tudott a Károlyi-utca felől menekülni.

A tűzoltóknak 3 ponton sikerült a tüzet feltartóztatniok, miáltal a gyár alsó része és a lakházak megmentettek. A támadás a 10. számú emeletes szárító a 3. számú lakház, valamint a 4. számú kazánháznál történt, a hol koncentráltattak a sugarak, mi eredménnyel is járt.

A tüznek megtámadtatása sok időt vett igénybe, mivel a fővezényletet nem gyakorolta senki s az erre hivatott újpesti főparancsnok nem szakismereti meggyőződése, de elég helytelenül Újpest község bírájának pressiója alatt a községház és iskola védelmére szorított kis csapatjával, s személyes közreműködésével oly ponton foglalt állást, a hol akkortájt sugárra szükség nem volt, még kevésbé a fővezénylőnek jelenléte.

Ez okozta ezután, hogy az érkező tűzoltócsapatoknak aránytalan elosztása folytán a Károly-utczai lakóházak védelmére egy szál tűzoltó sem volt, miért is 8 lakóház melléképületeivel s sok ingóság eset a tüznek áldozatul Ezen tűzvész sajnos szerencsétlenségnek színhelye is volt, s számos sérüléseken kívül 2 áldozatot követelt. A mint az eljárás bizottság megállapította, a meg nem engedhető vékony falak alkalmazásának tulajdonítható az Attila-utca felőli 15. sz. 2 emeletes gyárépület utczai oldalfalának körülbelül 20 m. hosszában történt kidülése, mivel a nagy hőség s lángnak 3 órán át kitett fal, mely a tetőnek s belső faszerkezetnek leégése folytán támaszát veszítve szilárdságából engedett, a mit az erős szél nagyon elősegített.

A közbiztonság s rend fentartására hivatott közegek az újpesti m. kir. államrendőrség 2 tisztje s egy alkalmazottja, kik nagy buzgalommal teljesítették nehéz feladatukat, áldozatul estek.

Véletlenségnek kell mondani, hogy ezen falnak kidülése folytán több emberélet nem esett áldozatul, mert

csak a beállott vízhiány s tömlőhosszabbítás következtében a 15. számú raktár bejáratánál állást foglalt II. ker. őrség Breuer Sz. főv. segédtsízt s e sorok írója abban a pillanatban vonult vissza, mikor az emeletes fal nagy robajjal dőlt ki, — s így a tűzoltók közül csak a tömlőt meghosszabbítani szándékozó városi tűzoltó sérült meg fején. — A szinte közel álló főkapitány-helyettes, valamint dr. Kovács mentő főparancsnok sértetlenül maradtak.

A törmelékből kiszabadított rendőri közegek közül Konkoly kézbesítő már halott volt, Ambrus Camil újpesti rendőrkapitány és Bobojcsik Péter rendőrrnök számos s nehéz sérülésekkel, melyekbe a közszeretben s tiszteletben élő Ambrus Camil kapitány még az nap este belehalt.

A tűz oltásánál igen érezhető volt a vízhiány, mivel a nem tűzbiztosan épített gépház a tűz kitörése után rövid időre beszakadás következtében hasznavehetetlenné vált, s így az oltásra alkalmas s hivatott vízvezeték, a gépnek nem működése folytán vizet nem szolgáltatott. A vízszerezés a 300—400 m. távoli dunaágból történt — részint a lóvasuti állomásfőnökség által kirendelt vízfordók segítségével — de a nagy távolságból csak 2 szivattyú adott egy megfelelő erős sugarat.

Kútak csak az Attila-utca felőli részen működött szivattyúk által vétettek igénybe, de azokban hamar elfogyván a víz, gyakori helyváltozás vált szükségessé.

A tűz helyére kivonultak az újpesti önk. tűzoltók 2 szivattyúval, a Mauthner börgyári 1, az újpesti Magyar pamut-gyár 1, az osztr. jute-gyári Stieber parancsnokkal s 2 szivattyúval, a rákospalotai önk. tűzoltók egy szakasza Wagner M. főparancsnokkal s 1 szivattyúval; Grossmann S. parancsnokkal a Tarnóczy gyári tűzoltók 3 szivattyúval; a fővárosi önk. tűzoltók Hevesi és Christe szakaszparancsnokkal 29 ember s 3 szerrel, a főv. hivatásos tűzoltóság-tól Breuer Sz. segédtsízt 1 gőzfecskendő, továbbá az V. ker. őrség Matics őrp. és II. ker. őrség Belovics őrp. parancsnok 4 szerrel, az ó-budai hajógyári tűzoltók Ruh parancsnokkal s végül a zuglói önk. tűzoltók 1 szivattyúval. Délután 5 órakor a tűz lokalizálnak volt mondható a tűzoltócsapatok legtöbbje bevonult, kiket este 9 órakor követett a főv. hivatásos s a többi őrségek is, — míg az éj folyamán a főv. önkéntesek és a jute-gyári tűzoltók látták el a szolgálatot reggelig, s hétfőn reggeltől este 9-ig a Szidanits őrp. parancsnokkal visszahagyott főv. önk. őrség fáradozott a tűz végleges oltásán.

Mikor ezen tüzeseteknek támadása s oltására vonatkozólag a történeteket reprodukáltam, nem mulaszthatom el azokra a hiányokra, melyek a tüznek ilyenképeni terjedését lehetővé tették, az illetékes körök figyelmét ez uton is felhívni.

Tűzrendészetünk rendezetlenségét kell első sorban felemlítenem, értvén alatta a megelőző tűzrendészetet vagyis odahatni a tüzek keletkezésüket akadályozni s már kiütött tüznek a lehető legkisebb terjedhetésére szorítani, tűzbiztos szilárd építkezés által.

Pestvármegye tudtommal tűzrendészeti szabályrendelettel, de sőt építkezési szabályrendelettel sem bír, s ilyen minden község magának alkot s azt jóváhagyás végett felsőbb hatóságához beterjeszti (!)

Ipartelepek engedélyezésnél a járási főszolgabíró közbejötté mellett szakkörök bevonása nélkül adatik ki az engedély s csak egynehány eset kivételével felszólított az illetékes államépítészeti hivatal, miszerint ugy tűzrendőri, mint építkezési szempontból véleményét nyilvánítsa.

Az iparnak fejlesztethetése címén háttérbe szorul a szilárd és tűzbiztos építkezés, s megtörtént az az eset, mikor a bizottság egy tagja az építkezés meg nem felelősége miatt szót emelt, az volt a válasz, hogy nem lehet ezen szabályok betartására kötelezni az építetést s az által

az építési költségeket felemelni, mert ilyformán az építettök elijesztetnek.

Az újpesti tűzvész is visszavezethető ezen hiányokra, első sorban a sűrű építkezés és a gépháznak nem elkülönített s tűzbiztos építkezésére, — a falnak bedőlése pedig a meg nem engedett vékony falak alkalmazásában rejlik.

Bevezetésemben érintettem a gyár tűzoltóságának viszonyait is, s nagy terjedelme, könnyen gyulékony anyaga nagyobb számú s kellően felszerelt tűzoltóságot kíván az esetben, ha a tűzoltóság tényleg a gyár tűzbiztonsága fölött örködni hivatva van.

A gyári tűzoltóságnak csak egy szivattyúja áll rendelkezésére mi a vízvezetéknek használhatósága mellett elegendőnek sem mondható még kevésbé az ellenkező esetben.

A gyárban levő vízvezeték nyílásai megjelölve nincsenek, s azonfelül felette kívánatos ily kiterjedésű telepeken a vízvezeteki csapok közelében, a falon elhelyezett faszekrényben egy megfelelő hosszú tömlőt, sugárcsövet s vízvezeteki kulcsot elhelyezni.

A munkaszüneti napokban s időkben nagyobb számú tűzország által volna a szolgálat ellátandó.

Ezeket ajánlanám figyelmébe a gyár tulajdonosainak, kik gyáruk tűzbiztonsága s munkásainak keresetforrásának biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni elmulasztani nem fogják.

Szomorubb kép tárul elénk, ha Újpest nagyközség tűzbiztonsága fölött örökös s hivatott önkéntes tűzoltó-testülettel foglalkozunk.

Újpest nagyközség 30,000 lakossal bir, számos s nagy kiterjedésű gyárak s ipartelepekkel van környezve, s dacára nagy kiterjedésének egy kis község, tűzoltó-testülettel sem versenyezhet, nemcsak szervezetlensége s csekély létszáma, de felszerelésére nézve is.

A testületnek létszáma 26 s tisztikarra csak a főparancsnok személyéből áll, — szerékben rendelkezésére áll egy 80 mm-es Jauk-féle, egy 85 mm-es Walsler-féle két-kerekű mozdonyszivattyúból, és egy talán a múlt század-

ból való nehézkes nagy kocsifecskendőből, azonkívül 3 vízfordó kocsiból dugólétrákkal ellátva.

Ezen szerek egy szertárnak nevezett deszkabódében vannak elhelyezve s sem őrszobával, sem állandó előfogattal nem bir.

Megjegyzem még, hogy a kútak szívásra nagy mélységüknél fogva nem alkalmasak, s így 3 vízfordó-kocsi volna hivatva a használható 2 szivattyút vízzel táplálni.

Hogy ily viszonyok mellett a testületet alig lehet akcióképesnek mondani, tagadhatlan, miért is a lakosság mint az előjáróság bizalommal nem viseltetik az egylet irányában.

A község évenként csak kisebb szubvenzióval járul a testület fentartásához, de annak mikénti felhasználása sem mondható czélszerűnek.

A testület tagjainak száma is folytonos apadást mutat, s azt a testületnek belviszonya okozza, — mert nem képzelhető, hogy rendezett viszonyokban levő s nemes hivatásának megfelelő testület ily nagy lakosságú városban ne részesülne nagyobb pártfogásban.

És épen a testületnek szervezetlensége s a testület iránti bizalomhiány legjobban magaslott ki ezen tűzvész alkalmával, mikor a fővezényletre hivatott újpesti főparancsnok oly helyen foglalt állást, hol annak szüksége nem volt, a fővezényletet nem gyakorolta, sőt a tűznek terjedéséről még tudomással sem bírt, mert az iskolaépületnél működő szivattyútól a tűz eloltásáig nem is mozdult el.

Annál inkább volt tapasztalható a nem hivatottaknak beavatkozása és rendelkezése a tűznek mikénti oltásában, s ezen helyen is figyelmébe ajánlom az érdemes előjáróság azon tagjainak, kik sok összeütközést az egyes tűzoltóságok vezetőivel provokáltak, jövőre a fenálló kormányrendeletekben foglaltakhoz alkalmazkodni.

Újpest község főparancsnokától pedig megkövetelendő, hogy a rendeletileg biztosított jogait mindenkivel s így hatóságával szemben is jövőre érvényesítse.

Christe Loránd,

a budapesti önk. tűzoltó-testület szakaszparancsnoka

Jelmagyarázat: I. Újpesti önk. t. t.
II. Osztr. Jutefonó-gyár ö. t. t.
III. Mauthner-gyár ö. t. t.
IV. Budapesti ö. t. t.
V. Rákospalota ö. t. t.
VI. Főv. V. ker. őrség

VII. Főv. II. ker. őrség
VIII. Gőzszivattyú
IX. Ó-buda hajógyári ö. t. t.
X. Tarnóczy gyári ö. t. t.
XI. Zuglói ö. t. t.
W. Wolfner-gyár ö. t. t.

XII. Magyar-pamut-ipar ö. t. t.
B. Bórástatók bő víztartalommal
Ó. T. Wolfner-gyári t. szertár és őrszoba.
U. Ö. T. Újpesti tűzoltó-szertár
V. V. Vízartány
1, 2, 3. A gyári épületek.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

7. szám.

1894.

Kivonat

az oroszslamosi »Önkéntes tűzoltó-testület« 1894. évi június hó 24-én tartott rendkívüli gyűléséből.

Elnöklő főparancsnok annak konstatálása után, hogy a tagok szabályszerűen egybehiva lettek s a közgyűlés határozatképes, a gyűlést megnyitja, üdvözlő az egybegyűlteket, s előterjeszti a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által a testület működő tagjainak szakszerű kiképzése céljából kiküldött tekintetes Christe Loránd szakasz-parancsnok, gyakorló-tanár úr működése feletti jelentését; az előterjesztés tudomásul vétele után egyhangulag határozatott:

Tekintetes Christe Loránd szakasz-parancsnok úr oly lelkiismeretes és tapintatos s általános érdeklődést keltő szorgalom és buzgósággal járt el, hogy eredményes, buzgó működéséért irányában a közgyűlés egyhangulag elismerő, hálás köszönetét nyilvánítja; mit jegyzőkönyvileg kifejez az országos tűzoltó-szövetség szaklapjában közétetni, s ezt nevezett parancsnok urral is kivonatilag közölni határozza.

Kmft.

A kivonat hitelül.

Bartha Ödön,
titkár.

Faix Károly,
főparancsnok.

A székelyhidi önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságának 1893. évi jelentése.

Tekintetes közgyűlés! Múlt 1893. évi tevékenységünkről és életünket érintő eseményekről van szerencsénk a következőkben beszámolni:

Parancsnoksági gyűlés mindössze három volt.

A 3-ik számú végzéssel elhatározatott, hogy tekintettel az akkor uralgott szeles, száraz időre, s az ország számos vidékein kitört tüzesetekre, április 21-től május 1-ig, mint a tűzország megkezdése napjáig, éjjelenként napdíjjal ellátott külön tűzorséggal erősített meg a fizetéses tűzoltók őrsége. Ezen határozat az egylet pénztára terhére végrehajtatott.

Az 5-ik számú végzéssel elhatározatott, hogy az 1893-iki szabadkai tűzoltó-szer-kiállításán a mozgósítható kapitányvizes hordók rendszeréhez tartozó gyűjtőkocsit, mint saját találmányát kiállítja.

A 6-ik szám alatt Fándy József alparancsnok megbízott, hogy a szabadkai országos tűzoltó közgyűlésen az egyesületet képviselje.

A parancsnokság többi határozatai a folyó ügyekre vonatkoznak, s kivétel nélkül végrehajtottak.

* * *

1893. évben tartott 12 gyakorlat és pedig 5 iskolai, 7 külső, kivonulás volt 1. márczius 15-én. Tűzeset volt 4.

Julius 12-én, éjjeli 12 $\frac{1}{2}$ óraker, Ruszt Györgyné Margitta-utcza 170. számú nádas háza ismeretlen okból ki-
gyuladt. — A tűz rohamosan terjedt az avult nádfödelen
ugyannyira, hogy a házban lakó Várszeghy Lajosné nőta-
nitó, valamint édes anyja, kis gyermeke és cselédje pusztá
életüket csak súlyos égési sebek árán menthették meg. —
A szomszédos tűzfal bedőlén, meggyuladt a 180. számú
cserepes, és az udvaron levő nádas ház, valamint a má-
sik szomszéd Zsibovszky József 178. számú alsó háza.

Reggel 7 óráig tartott az oltás. Az oltásban résztvett
tiszt 6, mászó 8, szivattyus 21, fuszakasz 5, vagyonőr 10
taggal, összesen 50 tűzoltó. Kivonult 4 szivattyu, 1 szerko-
csi 2 gyűjtőkocsi; hozott 132 hordó vizet, mely mind fel-
használtatott; végre kivonult a 3 régi rendszerű vizes hordó.
A kár hivatalos becslés szerint 5847 frt. Az idő csendes volt.

Október 9-én, éjjeli 11 óraker, ismeretlen okból meg-
gyuladt a margitta-utcza 93. számú ház. Alig egy órai
működés után nyoma sem volt a tűznek s a mozgósítható
kapitányvizes hordók szállítását még az oltási művelet
derekán be kellett szüntetni, oly nagy volt a vízbőség,
holott ez utcán a 10—12 öles kutakból egy veder víz
se vétetett igénybe. Az oltási működésben résztvett tiszt
6, mászó 5, szivattyus 16, fuszakasz 5, vagyonőr 10, ös-
szesen 42 tűzoltó. Kivonult 2 szivattyu, 3 gyűjtőkocsi, 1
szerkocsi. Krizsán Sándor pedig saját fogatán hordott vizes
hordókat.

December 15-én, éjjeli 1 óraker, a szomszédos Kis-
kágán égett le egy ház. Kivonult a 3-ik számú szivattyu
egy szakasz tűzoltóval.

December 16-án, hajnali 4 óraker, a Kossuth-utcza a
493. számú beltelken gyuladt ki az olajmalom mag szárító
kamrája. Az éghető tárgyak közvetlen szomszédságában tá-
madt tűz nagy rémületet okozott, sikerült azonban tűzoltó-
ságunknak a tüzet megfékezni, úgy, hogy a kigyuladt
kamarán kívül semmi egyéb el nem égett. A zsiros mag-
tömeg tüze csak hosszú, fárasztó működés után volt el-
oltható.

* * *

Örömlétekre szolgál megemlézése annak, hogy egyesü-
letünk a lefolyt évben is több rendű megkeresést kapott.
Nevezetesen:

a bagaméri önk. tűzoltó-egyesület egyenruha színes
mintája, mint alapszabálymelléklet küldése,
a szentjobbi ö. t. t. begyakorlás iránt,
a gyöngyösi ö. t. t. a mozgósítható kapitányvizes
hordók rendszerének leírása iránt,
a trencsényi önk. tűzoltó-egyesület ugyanezen cél-
ból intézett hozzánk megkeresést, mely minden esetben
pontosan teljesített.

* * *

Magyarország jelenlegi belügyminisztere: nagymélt
Hieronymi Károly úr a múlt év tavaszán anketet hívott ös-
sze annak megvitatására, hogy mi az oka a Magyarorszá-
gon oly gyakori tűzeseteknek? mi az oka, hogy nálunk
sokkal nagyobb mérvű pusztítást okoz, mint külföldön?
végre miként volna ez országos baj korlátozható?

A tárgyalások során szönyegre jött a tűzoltás orszá-
gos kalamitása, a vízhiány is. Az itt elhangzott vélemények,
tett javaslatok aztán megérelték bennünk azon elhatáro-
zást, hogy a székelyhidi önkéntes tűzoltó-egylet vízser-
zési rendszerét emlékiratban a belügyminiszter úr elé ter-
jeszti, és felkéri, hogy azt a helyszínén Székelyhiden
szakértői által vizsgálta meg, és az eredményhez képest

határozzon országos alkalmazása fölött. Ezen emlékirat
1893. május 18-án terjesztetett föl, azonban válasz eddig
nem érkezett.

* * *

Az országos tűzoltó-szövetség 1893. évi közgyűlését
Szabadkán tartotta.

A közgyűléssel kapcsolatos tűzoltó-szerkiállítás
önkéntes tűzoltó egyesületünk mint kiállító szerepelt. A
mozgósítható kapitányvizes hordók rendszeréhez tartozó
teljesen fölszerelt gyűjtőkocsit állított ki, mely Lakatos
Lajos és Nagy György bajtársaink műhelyében készült.

A kiállított tárgyon helyzetük el néhány száz példány-
ban vizsállítási rendszerünk leírását. Küldöttségünknek
volt alkalma látni a bíráló bizottság véleményét, melylyel
vizsállítási rendszerünk czélszerűnek volt elismerve. E bi-
zottsági jegyzőkönyv maig sem látott napvilágot, legalább
mi értesülve arról nem vagyunk, a mit annyival is inkább
sajnálunk, mert az ily vélemények okulásra, tapasztalat-
szerzésre, valamely találmány iránti helyes véleményalko-
tásra fölülte alkalmasak.

Egy újítást is láttunk az ünnepélyek programjában:
a tűzoltóságok versenyét. Ez igen gyakorlati eszme s a
tűzoltás ügyének nagy hasznára fog lenni. A tűzoltóságok
versenye valóságos gyönyörrel töltött el bennünket; oly
tökéletes bevezetett képzettséget tanúsítottak, hogy alig
lehetett igazságosan itélni, melyik volt jobb; azért csakis
magánvéleményünket fejezzük ki, midőn Topolyának adjuk
bajtársi elismerésünket. Azt hisszük, nem sértjük ezzel a
budapesti önk. tűzoltó-testületet, mely kitűnő volt; s ha
egyszerűen csak azért szállott volna sorompóra, hogy
igazolja az ország tűzoltói előtt, miszerint valóban méltó
a vezérségre, szívesen üdvözlőnk azonban, midőn vidéki
testületekkel szemben versenydíjra pályázott, győzelméhez
nem gratulálhatunk és elhatározását éppen nem mondhat-
juk szerencsésnek. Hogy a budapesti bajtársak törődnek a
mi véleményünkkel, az reánk nézve mellékes; mi e véle-
mény-nyilvánítással a szabadkai általános impressiónak
adunk kifejezést.

* * *

A lefolyt 1893. évben egyesületünk pénztárába be-
folyt adományokból 32 frt 20 kr. Székelyhid város állandó
évi segélye 100 frt. Tánczvigalomból: 10 frt 85 kr.
Vegyesekből 30 frt 79 kr. Összesen 173 frt 84 kr.

* * *

Vagyonunk állása a következő:

Szerelvényekben	—	—	5146 frt 97 kr.
Segélyalap	—	—	381 » 83 »
Pénztári maradvány	—	—	169 » 29 »
			<u>Összesen 5698 frt 09 kr.</u>

1892. évben vagyonunk értéke volt 4968 frt 47 kr.
és így szaporodott 729 frt 62 krral.

* * *

Egyesületünk tagjainak statisztikáját következőkben
adjuk:

1892. december 31-én volt:

Alapító tag	—	—	6.
Pártoló »	—	—	32.
Működő »	—	—	130.

1893. évi december 31-én pedig volt:

Alapító tag	—	—	6.
Pártoló »	—	—	30.
Működő »	—	—	112.

Tehát az alapító tagok száma nem változott, a
pártolóké kevesebb kettővel, a működőké kevesebb 18-al.
Székelyhid, 1894. ápril 28.

Fándly József,
alparancsnok.

Penkert Mihály,
főparancsnok.

A nagybányai önkéntesek 4000-ik őrsege.

A nagybányai önkéntes tűzoltó-testület újabb szervezése s begyakorlása óta örvendetes haladást mutat a lakosság is, mely eddig nem igen rokonszenvezett e humánus intézménnyel, nagy érdeklődést tanusít, pártolva a derék testületet.

A 4000 őrseget július 1-én díszgyakorlattal, este 120 terítékű társas vacsorával ülte meg, július 3-án a tisztikar díszőrségre vonult fel.

A díszgyakorlat a főtéren tartatott meg, rendgyakorlat s iskolaszereléssel kezdődött meg.

Ennek bemutatása után a tűzoltók visszavonultak az őrtanyára s egy adott jelre onnan rohantak ki szereikkel Ember Elek tűzoltó-alparancsnok vezetése alatt. A Rózsa-fecskendő parancsnoka volt Alexy Kornél, a Nagybánya nevű Pethe Endre, s a József főherczeg nevéől elkeresztelt fecskendő Szász János. E 3 fecskendőn kívül létrák, hordók, tolólétra stb. mind a tűz színhelyéhez kerültek. Égett a Rosenfeld-féle ház, veszélyeztetve volt a Zambó, Bay ház, kincstárépület és városháza emeletes épületei.

A támadás csak a szomszédos épületek védelmére szorítkozott s az utolsó sugár, melyet a tolólétrával elért, háztetőre bocsátatása az érkezés 4. percében történt, míg a többi sugarak már rövidebb idő alatt működtek.

A sikerült támadást s bemutatott élet- és vagyonmentések a 3000—4000-re menő közönség hangos elismerése és tetszése kísérte.

Az este tartott társas vacsorán, melyen a városi hatóság a polgármester élén megjelent, részt vett a város összes intelligenciája.

A felköszöntők sorát Palmer Andor főparancsnok nyitotta meg, éltetve fenséges védnökünket, József főherczeg ő cs. és kir. fenségét.

A július 3-án a tisztikar által tartott díszőrségnek kellemes együttlétét, éjjel 1/2 órakor a vészharang kongása zavarta meg.

Az őrseget teljesítő tisztikar azonnal kivonult Ember Elek alparancsnok vezénylete alatt a Rózsa-fecskendővel a vész színhelyére, az Erdő-utcai Szarka András-féle házhoz, mely ismeretlen okból kigyulván, teljesen lángokban állott. Lovak hiányában a fecskendőt kénytelenek voltak a tisztiek, u. m. Thurzó Ferencz, Gálffy Pál, Nagy János és Kerekes János a vész helyére szállítani, a szerkocsit meg a legénység húzta. — A támadás igen gyorsan megkezdődött, s oly sikeres volt, hogy a leégett ház mellett 5 méter távolban levő zsindeyes nyílt oldalú istálló, mely telve volt szénával, meg nem gyuladt s maga a szalmával fedett ház, melynek fedele a lángok martaléka lett, be nem égett, úgy, hogy a butorok épen maradtak benne. A ház melletti kút 1/4 órai szivattyúzás után kiürült s a vizet vedrekkel kellett hordani, a mi szerfelett hosszú és nehéz munka volt. E közben megjelent egy kincstári mozdony-fecskendő is, melyet Bittsánszky min. tanácsos lovai hoztak a külső fogadóig, midőn a lovak megijedtek s tovább menni velök nem lehetett, így a legénység volt kénytelen ezt szivattyút is a vész helyére húzni.

Szirty Vilmos tk. pénztárnok lovai a József-fecskendőt és a nagy vizes hordót hozták a vész helyére. Ezenkívül azonban némely magánosok, kik pedig kötelesek a szabályrendelet értelmében lovaikkal jelentkezni, vész esetén az őrtanyán, még felszólításra sem voltak hajlandók szolgálatot tenni. Elvárjuk a rendőrségtől, hogy a szabályrendeletet végrehajtja s legalább azokat megbünteti, kik fel is voltak szólítva s még sem teljesítették szigorú kötelességüket. — A tűzoltók nagyon kifáradtak s teljesen ki volt merülve úgy a tisztikar, mint a legénység, mikor a szivattyút és a szerkocsit reggel 3 órakor haza szállította. Valóban ez már sok is, egész kezét követelni annak, a ki egy ujját mutatja. Nem tudom, hány ember fog tűzoltónak beállani, ha ez így megy, mikor t. i. a tűzoltó tisztnek a ló szerepét is el kell végeznie, a magáét is. Itt az ideje, hogy a város valahára külön fogatot tartson.

A 4000-ik őrseg emlékére megérdemelné a derék testület, hogy őket az iga alól felszabadítanának.

H I R E K.

— **Királyi adományok.** Ő cs. és apostoli kir. Felsége az *dtányi, hradisti és kondorfai* önk. tűzoltó-testületeknek, valamint *Lutisa* községnek leégett iskolája felépítésére egyenkint 100, *Illava* község tűzkárosultjainak 500, *Felső-Rámóc* község tűzkárosultjainak 400, az *egeresi, krisztányi és toronyi* önk. tűzoltó-testületeknek egyenkint 80, végül a *böhönyei, grimádi, fazekas-varsándi, pókafai, sásdi és nagy-abonyi* önk. tűzoltó-testületeknek egyenkint 50 frtot méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni.

— **A nmélt. belügyminiszterium** a törvényhozás által az 1894. évré megszavazott 2000 frt segélyt a magyar országos tűzoltó-szövetség részére kiutalványozta.

— **Ambrus Camil** upesti rendőrkapitány, az upesti tűzvétségnek egyik áldozatának temetése e hó 4-én ment végbe az üllői-uti klinikából a fővárosi és upesti közönség mély részvéte mellett. — A temetésen, a melyen a m. kir. államrendőrség tisztikara teljes számban vett részt, dr. Sélley főkapitánynak élén, megjelent Hieronymi Károly m. kir. belügyi miniszter, Lobkovitz herczeg hadtestparancsnok, Rohonczy térparancsnok, továbbá a tűzoltóság részéről képviselve volt a főv. hivatásos, a főv. önkéntes, az Ehrlich-gyári, az upesti és rákospalotai önk. tűzoltó-testület. — A korán s hivatása teljesítésében elhunyt kapitány sirjánál, dr. Sélley főkapitány tartott megható búcsuszedet.

— **9000-ik őrseg.** A budapesti önkéntes tűzoltó-testület

augusztus hó 30-án tartja meg 9000-ik őrsegét, mely alkalommal, szokás szerint, a parancsnokság összes tagjai látják el az éjjeli őrsegiszolgálatot. Az előzetes megállapodás szerint, ez alkalomból egy díszbankettet is rendez a testület parancsnoksága és pedig szeptember 8-án a demografiai kongresszus-alkalmából rendezendő nagy gyakorlat után.

— **A szabadkai városi tűzoltó-parancsnokság** félévi jelentése szerint, az elmúlt félévben 47 tüzeset és 7 vaklárma fordult elő és pedig januárban 9, februárban 12, márcziusban 7, áprilisban 4, májusban 8 és júniusban 7 tüzeset. Nappal keletkezett 31, éjjel 16 tüzeset; keletkezési oka volt: gondatlanság 9, vigyázatlanság 5, hibás építkezés 7, gyújtogatás 1, hanyagság 10 esetben, még 15 esetben ismeretlen. Minőség szerint volt 13 tető, 1 padlás, 4 szoba, 1 bolti, 14 kazal, 1 gabona, 6 kéményegés, 1 pincze és 6 gerendatűz. Működésben állott a hivatásos tűzoltóság 33 esetben, az önk. testület 16 esetben; a többi esetekben a tűz a lakók által oltatott el. Káreset volt 41; bennégett 2 drb. ló és 1 drb. borjú. A tűzoltó-parancsnokság eljárta 51 tűzrendőri vizsgálaton; elintézt 457 ügyiratot. A hivatásos tűzoltóság tartott 25 öszgyakorlatot, elméleti oktatás 5 esetben tartatott; riasztás volt 3 esetben, temetéshez kivonult (egy-egy szakasz) 2 esetben. Színházi, czirkusz s egyéb őrseget teljesített 125 esetben. Géppróbánál segédkezett 9, kéményégetéshez ki lett vezényelve 38 esetben.

Az oroszlamosi önkéntes tűzoltó-testületnek szakszerű oktatása s begyakorlása f. évi május hó 30-án a budapesti önk. tűzoltó-testület által kiküldött Christe Loránd szakasparancsnok által megkezdett s június 12-én nyilvános vizsgával fejeződött be. — A testület mely 2 év óta áll fenn, 44 működő tagot számlál, kik közül 4 tisz, 2 őrpáncsnok, 4 csővezető, 10 mászó, 24 szivattyús és azonkívül csak karkötővel ellátott 10 rendfentartó.

Szereken rendelkezésre áll e testületnek két 4 kerekű kocsiszivattyú, 2 vízfordó kocsi, mászó-, tető- és dugólétrák, nemkülömben a működő tagok budapesti minta szerint teljesen felszerelve, a szivattyúsok azonban sisak nélkül. — A tanfolyam elméleti s gyakorlati részből állott, az elméleti külön a tisztikarnak s külön a legénységnek. — A tiszti tanfolyamon az oroszlamosi testület tagjain kívül résztvettek a jospovai, t. kanizsai és szőregyi tűzoltó-testület több tisztjei, kik azonban valamennyi előadáson részt nem vehettek, vizsgára sem jelentkeztek.

Az elméleti előadások az orsz. tűzoltó szaktanfolyam tanterve szerint végeztek, a gyakorlati oktatás pedig, a helyi viszonyokhoz képest, de főleg a szivattyú kezelése és szerelése, valamint támadások, a tűzoltó tisztek által felváltva vezényelve, a tényleges vízforrások s vízfordók felhasználásával.

A vizsgánál való közreműködésére a szegedi városi tűzoltóság főparancsnoka, valamint az önk. testület parancsnoksága hivatott meg, azonban csak utóbbi 2 tisztje által volt képviselve.

A vizsga külön a legénységgel ejtetett, a mi a szivattyú ütem szerinti és gyors szereléséből, a mászókkal egykarú létra-mászás-ütemben s életmentés egyes és kettős kötelén, végül a tisztek által felváltva s különböző támadásokból állott, — azonkívül a legszükségesebb és fontosabb tudnivalókról a legénység is szóbeli vizsgát tett.

A 4 tisztnek elméleti vizsgája a megjelent szegedi bajtársak részvétele, valamint az előbb említett tisztek jelenlétében közel 3 órán át ejtetett meg, s általában igen kielégítőnek mondható az elért eredmény,

A vizsgát, — melyről megfelelő igazolvány állítottott ki, — sikeresen letette:

Faix Károly főparancsnok, Dobránszky Imre osztályparancsnok, Bartha Ödön szakasparancsnok és Dunczen-dorfer József szakasparancsnok és szivattyúmester.

A vizsgán sem a szolgabírói hivatal, sem az előjáróság — a mely igen mostohán bánik a testülettel — képviselve nem volt, mi újabb bizonyíték, hogy hatóságaink mennyire viselik szívükön nemes intézményünk fejlődését.

C.
— **Kimutatás.** A mező-kövesdi önkéntes tűzoltó-egylet által f. hó 7-én megtartott táncmulatság alkalmával felülfizettek: 4 frt 50 krral Rosenfeld Pál M.-Csáth, 2 frt 70 krral Morvay János, 2 frt 50 krral dr. Róth Dezső, 1 frt 50 krral Strelinger Vil, 1 frttal: Kalo Jenő, Harangi Ferencz, dr. Tarnay Gyula, Tarbay Lajos, Ligethy Gyula, Kutsera Ferencz, Juhász Alajos, Holló Kálmán, Husz Bertalan, Fekete László, Szemán Lajos, Petrik Antalné F.-Abony, Spitz Dávid, Neumann Jakab, Schwarcz Izsák, Horváthy Imre, Losonczy Nagy Károly, 50 krral: B. G., dr. Herczeg Frigyes, Barna Albert Eger, Venzlovsky Lajos Eger, Lang Nándor Eger, Vanyek Alajos Eger, Csizik Elek, Duhon János, Dienes József, Herkely Agoston, Szécsi Lajos, Czetka Pál, Kálmán Jenő, Rácz Gyula, Koncz Lajos, dr. Katona József, Steiner Lőrincz, Ehrlinger N., Adler Farkas, Kövesdi Ferencz F.-Abony, Fridel József, Schwarcz Fábán, Schwarcz Adolf, Balogh Béla Miskolcz, Grosz Viktor Miskolcz, Bacsinszky Vladimir Miskolcz, Schwarcz Mór, Nagy József, Pap Sándor, László Károly. 70 krral: Kovács István, Szendrey János, Zságer Jakab, 40 krral: Ninity Péter, 20 krral. Nóga János, Szép Lajos, Mezei Ferenczné, Ráth József és Kardos Sándor.

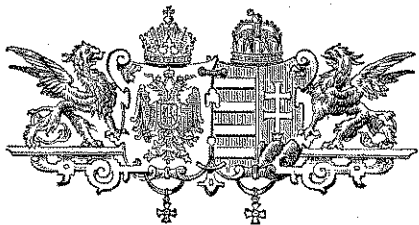
Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

Alapított 1816-ban.

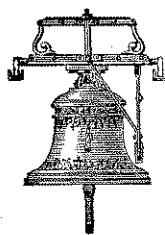
Hazánk legrégebbi tűzoltó-szer-, szivattyú- és kút-gyára, harang- és érczöntője.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

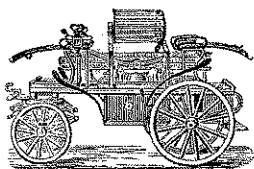
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőket** és **tűzoltó szerkezeteket**, valamint kitűnő hangú harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * 50 évi kezesség!

Tuch, Loden und Leinendrill

Specialsorten für

Feuerwehr-Uniformierung

auch fertige Uniformen

offerirt zu

concuereuzlosen Preisen

D. Wassertrilling,

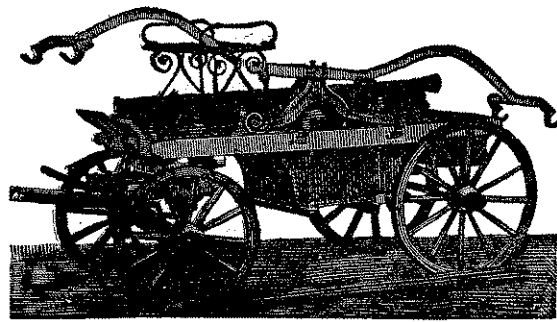
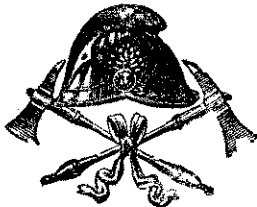
Tuchhändler

Boskovitz, (bei Brünn).

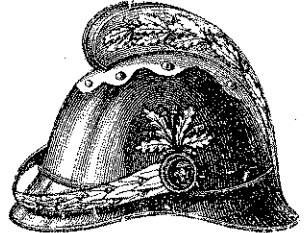
Muster bereitwilligst franco zu Diensten.

Unzählige Anerkennungen von Feuerwehren aller Länder.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

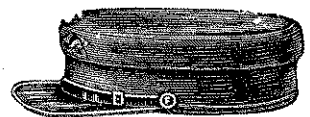
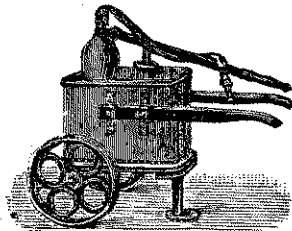

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

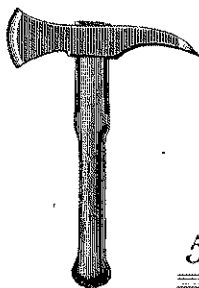
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb nagyfalusi fecskendőt és 12 drb targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kiprobáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt úgy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Konez Ármin s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk. tisz. egyt. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a fõv. önk. tisz. test. fõparancsnoka. Udvarhelymegye alispánja.

Ugron János s. k.

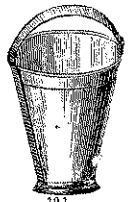
Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Szó Gáspár s. k.
biz. tag.

Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tisz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tisz. test. 1. oszt. szak. parancsnoka.

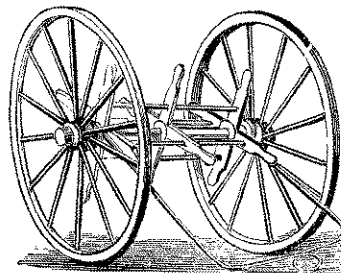

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, dísz sisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztüüket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

* Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivó-eszközök, érmek és rendjelek. *

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyezim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer-gyár,
harang- és érczöntöde
részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyárttelepének első osztálya szállít:

Tüzi fecskendőket, gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket☛ **községi egységes vészvonatokat,**

továbbá községek s a szerezendő tűzörségek részére koci- és mozdonyfecskendőket, vízfordó-kocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és kötelek tűzörségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utczaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utczák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, poczegődör és csatorna-tisztító gépeket légszivattyuval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendők közül hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlisták és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Minden általunk látogatott kiállításon csak elsőrendű
érmekkel kitüntetve.

GEITTNER ÉS RAUSCH

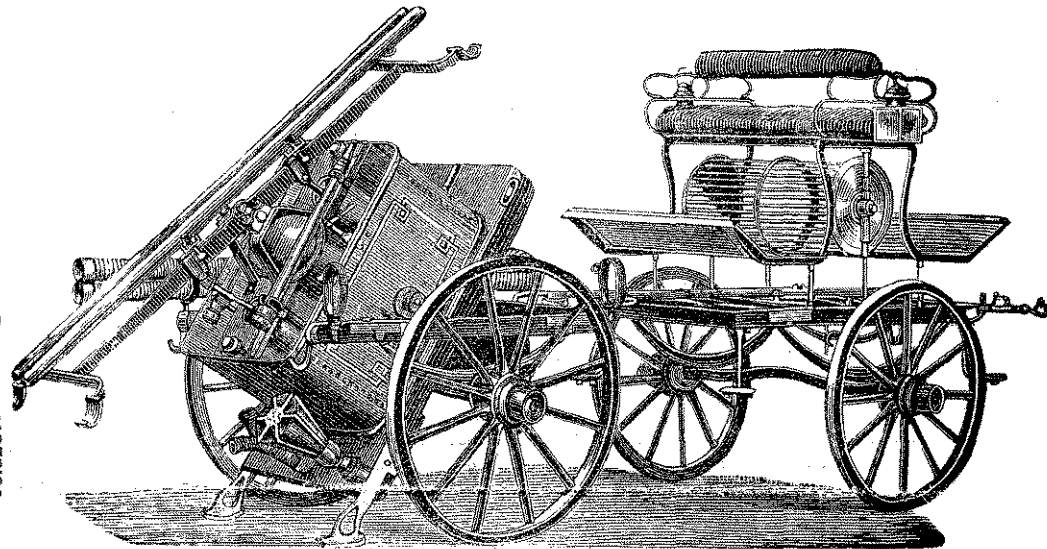
Központi üzlet:

Tűzoltószergyár:

Budapest, Andrassy-út 8. Budapest, Nádor-utca 46.

A volt országos központi tűzoltó-iroda tulajdonosai, a magy. kir. belügyminiszterium által
52,971/1873. és 68401. 1889. sz. a. ajánlva.

Fecskendőkínknél csak ércszelepek s be-
csiszolt érczdugattyúk alkalmazatának.

Fecskendőkínken, saját új találmányainkon
fontos s czélszerű javításokat eszközöltünk.

Állandó kiállítása és legnagyobb raktára saját gyártmányu szivattyúknak, ugymint:
tűzoltósági mozdony, személyszállító kocsik, taliga- és bakfecskendőknek; — legjobb minőségű
mészga- (gummi) és kender-tömlőknek, kádak, vedrek, belől mészgázott kender-tömlőknek.

Fecskendőkínken, saját új találmányainkon, fontos és czélszerű javításokat alkalmaztunk.

Grether-féle szab. horgos tömlőkapcsok szivótömlőkre is; Grether-Witte-féle szab.
tömlőkapcsok mozgó horoggyűrűvel avagy fix horgokkal, az állítólagos Roth-féle
kapocscsal teljesen azonos, sőt annál még előnyösebb, mert sokkal rövidebb.

**Mászó- és mentőszerek, tololétrák, mindennemű mászó-
és párkánylétrák a legkitünőbb fanembekből:**

Szerkocsik, személyszállító-kocsik, vízfordó-kocsik, tömlő-
szállító targonczák.

Közönséges és díszfelszerelések, tiszték és legénység számára
sisakok, balták, övek, jelző-eszközök.

Minden szerkezetü, még befecskendezésre is alkalmas **kutakat**
kiválóan szilárdan készítünk.

*A t. cz. egyleteknek, előjáróságoknak, községeknek, gyáraknak, szin-
házaknak ajánlkozunk teljes tűzoltóságok szervezésére és kifogástalan
felszerelésére.*

**A budapesti országos kiállításon kitünő munkáért, kivitelképességért,
versenyképességért és nagyban termelésért kitüntetve.**

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

ÖT ÉVI JÓTÁLLÁSI

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ.

HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 fnt 40 kr., félévre 1 fnt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 fnt 20 kr.
Egyes példányok ára 20 kr.
Előfizetések és reclamatók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Meghívó. Jegyzőkönyv a sopronm. szöv. vál. üléséről. Jegyzőkönyv a sopronm. szöv. közgyűléséről. — *Általános rész.* A Tűzrendészeti törvény. A hevesmegyei tűzoltó szöv. alapszabályai (Polyt. és vége). — *Technikai rész.* Tarlóégés vasuti mozdony által. A tömlő kezelése és javítása. — *Testületek köréből.* A fiumei önk. tűzoltótestület közgyűlése. A margitai önkéntes tűzoltótestület évi jelentése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Jegyzőkönyv.

500. sz.
1894.

M e g h í v ó.

A magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmánya a VIII. nemzetközi közegészségi és demografiai kongresszus alkalmából Budapesten 1894. évi szeptember 8-án, szombaton (kisasszony napján) délelőtt 9 órakor a régi városháza 1. emeleti tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tag urat a napirend közzlése, mellett tisztelettel meghívjuk.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Bejelentések.
3. Az 1894. évi márczius hó 4-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
4. A nagyméltóságú belügyi miniszterium leirata a 2000 fnt államszegély kiutalványozása tárgyában.
5. Az elnökség jelentése az ügyforgalomról és az utolsó választmányi ülés óta tett intézkedésekről.
6. Pénztáros jelentése.
7. Intézkedés az alapszabályok módosítása tárgyában a f. év márcz. 6-án 19,052/V—B. sz. alatt kelt és 123/94. szöv. sz. a. f. év márcz 12-én a választmány tagjaival is közölt belügyminiszteri rendelet értelmében.
8. Határozathozatal az orsz. tűzoltó-szövetségnek a millenniumban való részvétele tárgyában.
9. Markusovszky Béla, a budapesti szövetség titkárjának kérvénye »Megelőző Tűzrendészet« című sajtó alatt levő művének a szövetség tagtestületei részére megrendelése tárgyában.
10. Netaláni egyéb indítványok és előterjesztések. Kelt Budapesten, 1894. évi augusztus hó 31-én.

Dr. Kék Lajos,
alelnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Fölvétetett a sopronvármegyei szövetség Csornán, június 30-án megtartott választmányi gyűlésén.

Jelen voltak: Rösch Frigyes szövet. elnök, Szabó Gyula szövet. alelnök, Hillebrandt János szövet. pénztárnok, Feuchtinger György csornai j. felügy. h. titkár, Rupprecht Olivér vál. tag, Ajkay Béla vál. tag, Schvertner János vál. tag, Kokas Ferencz vál. tag.

Elnök üdvözli a megjelenteket s a gyűlést megnyitja. Felolvastatott Solymosy Ödönnek a választmányi tagságról szóló lemondása, továbbá Bauer Kristóf nagy-martoni, Mersich István pulyai járási tűzrendészeti felügyelők, ugyszinte Erneszt József, Schummel N. és Kund Frigyes választmányi tagok elmaradásának igazolása, mit a gyűlés tudomásul vesz.

Felolvastatott továbbá dr. Rátz Ottó kapuvári járási tűzrendészeti felügyelőnek ezen tisztségről történt lemondása, a mit a választmány sajnálattal tudomásul vesz, egyuttal a választmány dr. Rátz Ottónak tett szolgálati elismeréséért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz. Egyuttal elnök kijelenti, hogy a míg a kapuvári járás tűzrendészeti felügyelői állás betöltve lesz, a helyettesítést végezni fogja.

A választmány elhatározta a közgyűlés elé terjeszteni, miszerint a leköszönés folytán megüresedett titkári állás betöltésére dr. Ajkay Béla választmányi tagot megválasztani ajánlja.

A választmányi gyűlésre Sugár Sándor úr, mint vendég bevezettetett.

A szövetkezeti pénztárnok előterjeszti az 1893. évről szóló számadását, melyből kitűnik, hogy a pénztári maradvány kitesz 18 forintot, sajnos azonban, hogy hátralék címén 636 forint szerepel, mire nézve a választmány indítványozza, hogy ezen hátralék lehetőleg behajtsassék.

Indítványozza továbbá a választmány, miszerint a közgyűlés által Sugár Sándor csornai nagybérő és Kriz Rezső petőházi cukorgyári igazgató a tűzoltóság iránt tanusított ügybuzgóságuk elismeréséért a sopronmegyei és

Sopron sz. kir. városi tűzoltó-testületek szövetkezeteinek tiszteletbeli tagjaivá megválasztassanak.

Felolvastattak Seligmann Kelemen vezekényi urad. intéző és főparancsnok, Mersich István pulyai járási tűzrendészeti felügyelő átiratai, továbbá Feuchtinger György csornai járási tűzrendészeti felügyelő jelentése, melyeket a választmányi gyűlés tudomásul vesz.

A győr-sopron-ebenfurti vasut igazgatóságához a járási tűzrendészeti felügyelők hivatalos utazásaik érdemében benyújtott folyamodásra még ez ideig válasz nem érkezett, azonban a július 1-én Csornán megtartandó zászlószentelési ünnepélyre utazó tűzoltóságokat 50% leengedésben részesítette.

A július 1-én megtartandó közgyűlés igazolóbizottságának tagjaivá dr. Ajkay Béla választmányi tag és Németh Gyula főparancsnok választattak meg.

Végül felolvastattott a szövetkezeti elnök évi jelentése, melynek összeállításáért a választmány elnöknek jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.
Kmf.

Rösch Frigyes,
elnök.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett a sopronvármegyei szövetség Csornán, július 1-én megtartott évi közgyűlésén.

Jelen voltak: Rösch Frigyes elnök, Szabó Gyula alelnök, Hillebrandt János pénztárnok, Feuchtinger György felügy. h. titkár, Ajkay Béla vál. tag, Schvertner János vál. tag, Baditz Lajos kapuvári elnök, Németh Gyula farádi főparancsnok, Schneider Frigyes Sopron, Gats György kiskaludi alparancsnok, Mesterházy István büki alparancsnok, Horváth József lövői sz.-par., Seligmann Kelemen Vezekény, Lutsch Antal nagy-czenki főp. h., Simon Elemér csáfordi

főp., Simon György sági alp., Pongráz Aladár petőház alp., Kokas Ferencz csornai h.-főp., Rehman József szanyi főp., Kováts Dávid sz.-sárkányi főp., Zehetner Károly rusti alp., Markó István fertő-szt.-miklósi alp., Király János bogoyoszlói főp., Pethő Pál pásztori főp., Csörgits Márton tamási főp., Bugedits János szili főp.

Elnök üdvözlí a megjelenteket s megnyitja a közgyűlést.

Felolvastattott elnöknek a szövetség állásáról szóló évi jelentése, melynek összeállításáért a közgyűlés elnöknek köszönetet szavaz.

Pénztáros által előterjesztett számadás megvizsgálásával a közgyűlés Horváth József lövői sz.-parancsnokot és Zehetner Károly rusti alparancsnokot bizza meg, mely felülvizsgálás megejtetvén, a számadás a közgyűlés által egész terjedelmében jóváhagyatik.

Az 1894-ik évben megtartandó szövetségi közgyűlés helyéül elnök Lajta-Sz.-Miklóst ajánlja, a mit a közgyűlés egyhangulag elfogad.

Következett dr. Gaár Vilmos szövetségi titkár leköszönése folytán megüresedett titkári állás betöltése, mely állásra a választmány előterjesztése folytán dr. Ajkay Béla választmányi tag a közgyűlés által egyhangulag megválasztott.

Előterjeszti továbbá a választmány Sugár Sándor csornai nagybérő és Kriz Rezső petőházi czukorgyári igazgató uraknak a szövetség tiszteletbeli tagjaivá leendő megválasztására vonatkozó ajánlatát, a mit a közgyűlés örömmel egyhangulag elfogad s a közgyűlés Sugár Sándor és Kriz Rezső urakat a szövetség tiszteletbeli tagjaivá választja.

A jegyzőkönyv hitelesítésével a közgyűlés Baditz Lajos kir. közjegyzőt, mint a kapuvári önk. tűzoltó-testület elnökét és Seligmann Kelemen urad. intézőt, mint a tűzoltó-testület főparancsnokát bizza meg.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést bezárja.
Felolvastatván, jóváhagyva aláíratott.

Kmf.

Rösch Frigyes,
elnök.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A tűzrendészeti törvény.

Végre tehát ha előbb nem is, de remélhetőleg egy év leforgása alatt meglesz az e lapok hasábjain is annyiszor óhajtott tűzrendészeti törvény, mely hivatva leendő a tűzrendészetnek és a tűzoltóságoknak országosan és egyöntetűleg leendő szervezése által a tűzvészek által okozott csapásokat korlátozni.

Hieronimi Károly belügyminiszter úr ő nagyméltósága komoly elhatározással vette kezébe az ügyet, s nincs ok arra, hogy ezen elhatározás meg ne testesíttessék. A mult évben általa egybehívott anket csak bevezetése volt a dolognak, mely szerintem csak arra szolgált, hogy tájékozást nyújtson a további teendőkre nézve.

Ugy látszik, hogy a már előbb hozzá beterjesztett két tűzrendészeti törvényjavaslat nem egészen felelt meg azon általános követelményeknek, a melyek alapján egy egészséges tűzrendészet megállapítható lett volna, ezért még egy tűzrendészeti törvényjavaslat készíttetett, a mely a napokban nyújtatott át ő nagyméltóságának.

A legifjabb javaslatot Breuer Szilárd fővárosi tűzoltó segéd-tiszt készítette, a kit a belügyminiszter úr előzőleg magához hivatván, körvonalozta előtte azon elveket, melyek szerint vélné az ügyet alaposan, tehát sikeresen rendezhetőnek.

A végrehajtás tekintetében első sorban miniszteri tűzrendészeti felügyelők volnának kinevezendők, a kik vármegyéről-vármegyére járván, a kis- és nagyközségekben szerveznék és felszerelnék a tűzoltóságot, kiképeznék a vezetőket és a fizetett vármegyei felügyelőt teendőjébe beavatnák. Így pár év alatt szervezve volna nemcsak a vármegyei tűzfelügyelői intézmény, hanem minden községben a tűzoltóság is.

Második volna a tűzoltóságoknak hatósági alapra való fektetése vagy azzal szorosabb kapcsolatba hozása, s erre az szolgálna alapul, hogy minden 10—20,000 lélekkel bíró község vagy város 6, 20—40,000 12, 40—60,000 20, 60—80,000 lélekszámu város 30 tagból álló fizetett tűzoltócsapatot tartoznék utóbbi két esetben tiszttel együtt rendszeresíteni, mely mellé még a körülményekhez képest önkéntes vagy kényszerített csapat szervez-

tetnék. A 10,000-nél kisebb lélekszámú községek pedig a már esetleg létező önkéntes testület mellett is kényszer csapatot tartoznák szervezni és az önkénteseket a hatósággal összeköttetésbe hozni és ellenőrzés keretébe bevonni, a hol pedig önkéntes testület nem létezik, ott csupán kötelezett tűzoltóság létesítendő.

A tűzoltói szolgálat alól magát mindenki megváltani tartozik, figyelembevételével annak, hogy a helyi viszonyoknak megfelelő csapatlétszám megmaradjon. Megváltási díj 30%-ából vármegyei tűzrendészeti alap, 70%-ból pedig községi tűzrendészeti alap létesítenék, az előbbiből fedeztetnének a felügyelő illetményei, míg az utóbbiból a községek tűzrendészete fejlesztetnék.

Az elkészített és benyújtott javaslatok ismeretlenek lévén, azokhoz és azok alapján az ügyhöz hozzászólni alig lehetséges vagy csakis akkor, ha azon említett javaslatok az előbb elsoroltak alapján lettek kidolgozva, mert ez esetben nem egy helyes tűzrendészeti törvényjavaslattal állunk szemben, hanem egy szervezeti törvényjavaslattal, mely megállapítja, hogy hány tűzrendészeti felügyelő legyen, mennyi legyen ezeknek fizetése és egyéb illetményei, hány fizetett tűzoltó legyen, hányan lesznek azok, a kik természetben, hányan, a kik pénzben fogják leszolgálni tűzoltói kötelezettségüket stb. Szerintem a törvénynek első sorban azon módokat kell megállapítani és előírni, a melyek arra szolgálnak, hogy a tűz kitörése meggátoltassék, vagy ha az már kitört, annak továbbterjedése, még rendkívüli esetekben is gátolva legyen.

Ezért a törvénynek magában kell foglalnia az építkezésre vonatkozó tűzrendőri szabályokat, meg kell állapítani a beépíthető terület mennyiségét, a fedőanyag milyenségét, a szomszédos házak egymástól való távolságát, a belsősegeken tartható szálak termény vagy takarmány mennyiségét, fel kell venni a belsősegeken tűzrendészeti szempontból is fontos fásítás kérdését, meg kell határozni a vízszerezés mikéntjét, elő kell írni az állandó vízszerező helyek mennyiségét, a szerek számát, a lélekszám, illetőleg a házsámok arányában a létesítendő csapat nagyságához képest, az előfogat-kérdést stb., egyszóval a törvénynek minden legkisebb részletre ki kell terjeszkedni, hogy az önkényes elmagyarázásnak eleje vétessék.

Nézetem szerint ez a része a törvénynek lesz az, a melylyel biztos eredményt lehet elérni, az előbb vázolt beosztásra vonatkozó része csak ennek folyamánya lehet, mert ha a fősúly csak tűzoltó-csapatok szervezésére fordítatik, — legyenek azok bármi nagyszámúak, — de nem adják meg annak azokat az eszközöket, melyekkel sikerrel állhasson meg rendeltetése helyén, úgy haszontalan munkát végeztünk, azaz amellet, hogy egy nagy költséggel járó intézmény létesítése mellett, minden marad a

régiben, a tüzek a felügyelők korszakában is csak úgy ki fogják venni részüket a pusztításban, mint ahogy kivesszik most felügyelők nélkül, ha csak nem Mózesként vizet fakasztanak ott, a hol a szükség, a veszély megköveteli.

Mert hiszen ha a tüzesetek naponként közölt statisztikáját figyelemmel kísérik, azt látjuk, hogy eltekintve azon helyektől, a hol tűzoltóság egyáltalában nincs, a vész megakadályozása oly helyeken sem volt feltartható és elnyomható, a hol elég szer, elég ember állott rendelkezésre, s miért? — mert nem volt víz, enélkül pedig tüzet oltani nagyon nehéz. — Tehát a víz-kérdés szabályozása egyik legfontosabb részét kell hogy tegye a törvénynek, mert ha a kormányrendelet ez iránybani intézkedésének jó formán sehol sem lett foganatja, ha törvényen kívül marad, aligha fog lényegesebb javulás beállani.

M. J.

A hevesmegyei tűzoltó-szöv. alapszabályai.

(Folyt. és vége.)

25. §. A választmányt az elnök hívja össze, ha annak szükségét látja, vagy ha a választmányi gyűlés összehívását öt választmányi tag írásban kérelmezi.

26. §. A választmányi gyűlés határideje, s ugy a gyűlés tárgysorozata a gyűlést megelőzőleg 8 nappal a választmányi tagokkal közlendő.

27. §. Ha valamely választmányi tag, vagy tisztviselő akadályozva van a választmányi gyűlésen megjelenni, az tartozik elmaradását az elnökségnél 8 nap alatt igazolni.

28. §. A választmányon a jelenlevők szótöbbséggel határoznak. Szavazatok egyenlősége esetén az elnök szava dönt.

A szavazás rendszeresen nyílt.

Öt tag írásbeli kívánatára azonban titkos szavazásnak van helye.

III. Rész.

Járásai tűzfelügyelők.

29. §. A választmány saját kebeléből a tisztújító közgyűlést követő első választmányi ülésen, minden közigazgatási járás területére egy, vagy több járási tűzfelügyelőt választ.

30. §. A járási tűzfelügyelő kötelessége öröködni, hogy a megyei és községi tűzrendőri szabályok, nemkülömben a tűzrendészetre vonatkozó törvények, kormányrendeletek, szabályok a járása (Eger és Gyöngyös városban a város) területén pontosan betartassanak; kötelessége továbbá a járáshoz tartozó községek és önkéntes tűzoltóságok szereit, gépeit minden évben legalább egyszer megvizsgálni; a tapasztaltokról, sürgős esetekben azonnal, egyébként pedig a legközelebbi ülésen, a választmányynak írásbeli jelentést tenni; kötelessége továbbá a járáshoz tartozó egyletek s köteles tűzoltóságok működését minden tekintetben figyelemmel kíséreni, s végre az elnök és választmány megfigyelésének eleget tenni.

IV. Rész.

Elnök.

31. §. A tűzoltó-szövetségnek két elnöke van; egyik a közgyűlés által választatik, a másik pedig mint ügyvivő elnök, mindenkor az egeri önkéntes tűzoltó-testület főparancsnoka, s így ez választás alá nem esik.

A választott elnök elnököl a köz- és választmányi gyűléseken, ezeket összehívja; az ügyvivő elnök kül- és belügyekben képviseli a szövetséget, vezeti a szövetség ügyeit, a költségvetés keretén belül utalványoz és a pénztár kezelésére felügyel, a pénztárt tetszés szerinti időben a titkárral együtt megvizsgálja és a választott elnök akadályoztatása esetén a köz- és választmányi gyűléseken elnököl.

Halasztást nem tűrő ügyekben személyes felelősség terhe alatt intézkedik, az ily intézkedések azonban a legközelebbi választmányi ülésen bejelentendők.

Végre bekívánja a szükséges jelentéseket, kimutatásokat a taggyesületektől.

Az ügyvivő elnök hatásköréhez tartozik a járási tűzfelügyelők ellenőrzése, működésük felülvizsgálása és elbírálása.

32. §. Ha az elnökök akadályozvák a megjelenésben, akkor a közgyűlésen és a választmányban a rang szerint a legidősb főparancsnok elnököl.

Titkár.

33. §. A titkár a köz- és választmányi gyűlések jegyzőkönyveit vezeti, az érkező ügydarabokat, beérkezésük sorrendje szerint, beiktatja, köz- és választmányi gyűléseken az előadói teendőket végzi, az összes irodai teendőket teljesíti és a levéltárt őrzi.

Titkárt a közgyűlés az egri önkéntes tűzoltó-egylet kebeléből választ, három év tartamára.

34. §. Határozatok, értesítések, hirdetések és egyéb hivatalos iratok érvényességéhez az egyik elnök és titkár aláírása szükséges.

Pénztárnok.

35. §. A pénztárnokot a közgyűlés három év tartamára választja.

A pénztárnok kezeli a pénztárt, a bevételekről és kiadásokról rendes könyvet vezet, teljesíti a kifizetéseket az elnök utalványozása folytán, a taggyesületektől az évi járulékot beszedi és a késedelmes fizetők megintése végett jelentést tesz az elnökségnél.

Az évi költségvetést és számadást elkészíti s a választmánynak bemutatja.

A pénztárnok minden választmányi ülésen írásbeli jelentést tesz a pénztár állásáról.

Orvos.

36. §. A mennyiben a szövetségnek, illetve a tűzoltó-egyleteknek egyik feladatai közé tartozik az emberi élet

mentése is, a szövetségnek e tekintetben szakközre van szüksége.

E tekintetben szakvéleményt a szövetségi orvos van hivatva adni.

A szövetségi orvost a közgyűlés három év tartamára választja a tisztujítás alkalmával.

A szövetségi orvos a közgyűlés, vagy választmány, vagy elnök felszólítására szakvéleményt adni köteles.

Mérnök.

37. §. Szakkérdésekben úgy a közgyűlésnek, mint a választmányi gyűlésnek és elnöknek felszólítására szakvéleményt adni köteles.

A szövetségi mérnököt a tisztujító közgyűlés választja három év tartamára.

V. RÉSZ.

A szövetség feloszlása.

38. §. A szövetség feloszlik; ha a felosztást az összes taggyuletek $\frac{3}{4}$ része a közgyűlésen határozatilag kimondja.

Feloszlás esetén, a szövetség vagyona egyenlő részekben, azon taggyuletek közt osztatik fel, mely egyletek a szövetség feloszlásához hozzá nem járultak.

Ha pedig a szövetség feloszlását minden taggyulettel kérelmezte, ez esetben a szövetség vagyona egyenlő részekben az összes taggyuletek között osztatik szét.

39. §. A vármegyei tűzoltó-szövetség alapszabályainak módosítására, a szövetség feloszlására és ez esetben a szövetségi vagyon hová fordítására vonatkozó közgyűlési határozatok foganatosítás előtt a m. kir. belügyminiszterhez felterjesztendők.

Záradék.

40. §. Az esetben, ha a szövetség az alapszabályokban meghatározott célt és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik s a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni feloszlás terhe alatt köteleztetik.

Kelt Egerben, 1893. évi december hó 27-én tartott közgyűlésben.

TECHNIKAI RÉSZ.

Tarlóéges vasuti mozdony által.

Folyó év július hó 8-án 12 óra 20 perczkor délután a m. állami vasutak II-ik számú mozdonya egy fűtetlen mozdonyt szállítva robotgott vasuti állomásunkon keresztül Budapest felé, mely alkalommal a Mezőkövesd vasuti állomástól számított 1-ső órházon túl a mozdony fűtője a tüzes szénszalakot a vonal mentén levő út árkába dobta, mire a száraz avar tüzet fogott s első sorban az árok szélén levő facsemetéket, majd reá azonnal a mellette fekvő szántóföldet borította lángba s az északi szél által hajtva, a sík tarlón meggyújtott még több kereszt búzát is.

Éber toronyőreink azonnal észrevették a határégest és így a tűzoltóságához rögtön jelezték a veszélyt, így hamar jöhettünk a tűz színhelyére, mi által nemcsak a magunk, de a szomszéd falvak határain is a még mind keresztben kint levő terményeket azonnali beavatkozásunk által a tüzet

lokalizálni és eloltani, s így a végzetes kimenetelű határégest megszüntetni sikerült.

Vezényiletem alatt néhány tűzoltóval megérkezvén a tűz színhelyén, míg a tarlón a porhanyós földet permeteztettem a szélirány ellen, ugyanez idő alatt vízkészlettemmel és földdel borítva oltottam el az égő kereszteteket s locsoltattam el az égő facsemetéket. Az árokban talált széndarabokból, valamint az összeolvadt szénszalakból nyilván konstálható volt a tűz keletkezése.

Nem állhattam meg, hogy az esetet nyilvánosságra ne hozzam, ily módon az illetékes körök figyelmét a nem egyszer ismétlődő ezen könnyelmű eljárásra ne irányítsam, azon reményben, hogy a dolog kellő orvoslásban részesülend.

A vasuti mozdonyok, illetve a kezelő személyek könnyelműsége által igen gyakran tör ki állami vagy magán vagyont pusztító tűzveszély és hányszor gyullanak le órhá-

zak, raktárak, állomási épületek, hányszor ég meg a szegény polgár vagyona hasonló okokból eredve, s kérdezzük meg, hogy mindez mi oknál fogva, vagy miért!?

Hát nem egyébert, mint a mozdonyvezetők és fűtők könnyelmű eljárása folytán.

Valóban itt volna már az ideje, hogy a magy. államasutak üzletvezetősége a mélyen tisztelt okiratos mozdonyvezetőket egy kicsit rendre utasítaná, a közigazgatási hatóság pedig bebizonyított esetekben szigorúan járna el velük szemben, mert ezek kenyerét esetleg így elpusztítani engedni mégsem járja, s maga az eset könnyelműség és gondatlanságból eredő gyujtogatásnak is minősíthető.

Harangi Ferencz,
ö. t. szertárnok.

A tömlő kezelése és javítása.

A vízszerezésen kívül egyik nagy feladatát képezi a tűzoltóságok legnagyobb részének a tömlő beszerzése, annak helyes módon való kezelése és jó karban tartása. A legtöbb tűzoltóság, nemkülönben a községek is, ahol tűzoltóság nem létezik, a tömlő kérdését nagyon is másodrendű dolognak tartják s nagyon elégenek vélig, ha tűzrendészeti kormányrendeletnek megfelelőleg, az ott — minimálisnak — előírt 60 méter tömlőt beszerzik, úgy okoskodván, hogy kár ily könnyen romló tárgyat nagyobb mennyiségben beszerezni.

Ha szigorúan vesszük a dolgot, van a megokolásban némi igazság, mert mint általánosan tudva van, a tűzoltóságok dotációjára a községekben, sőt még a városokban is a legtöbb esetben a neveltségességig csekély, úgy, hogy költségvetéseiknek nyomatékossabb tételeit csakis az általok rendezett multságoknak tiszta jövedelme képezi, a melynek megosztása után, az egyéb elkerülhetetlen kiadási tételek beállítása után a tömlőkészlet fokozatos és czélszerű növelésére edes kevés marad.

Pedig a dolog érdeme nagyon is megkívánja a legnagyobb gondoskodással és figyelemmel lenni a tömlőkészlet fokozatos fejlesztésére, azonkívül czélszerű kezelése és eltartására, mert hiszen a tömlőnek tartóssága jó formán ettől függ.

Sajnos tapasztalati tény, hogy a tömlő beszerzési nehézségével nincs arányban az annak jókarban tartására irányzott jó akarat és felügyelet, minek folytán hamarabb pusztul el, s így akarva, nem akarva eltérbe tolikodik a beszerzés kérdése, a mi éppen elkerülendő volt.

A tömlőnek első sorban veszedelme rendes, mondhatni szakavatott kezelés hiánya, a mit nagyrészt a tömlőnek elegendő mennyiségben való nemléte is okoz.

Legnagyobb veszedelme a tömlőknek a hanyag száritásból ered, ha t. i. azok, bár kívül száraznak tetsző, de belől valójában még nedves állapotban lesznek, tekercsekbe vagy motolákra csavarva, s hozzá még nem szellős, sőt alig felűnően nyirkos helyen lesznek tartva. Ez által a kender megpenészedik, megrothad, rugékonyságát és szívósságát veszti s a nyomásnak nem tud ellenállani és felreped. Ezen eset a vastagabb minőségű tömlőnél hamarabb áll be, miért is az ilyennek száritása még nagyobb figyelmet érdemel, mivel vastagságánál fogva még nehezebben szárad, mint a vékonyabb minőségű.

A tömlő megrothadása mellett leggyakrabban a „kitorés” általi megsérülése áll elő. Ezen kellemetlen eset a tömlőnek nedves, tehát ugyszólván kemény állapotban való éles megtörése által idéztetik. Ugyanis a vízzel telített kenderszálak már ez által elérik feszültségük legnagyobb fokát, s ha így éles szögben megtöretnek, a máris feszült szálak elszakadnak s a szakadás helyén előáll a lyuk. A „kitorést” nagyban elősegíti az is, ha a tömlő külseje nem lesz tisztára lemosva. Ismeretes dolog, hogy a sár

mennyire kiszáritja azon testek felületeit, a melyekkel érintkezik; ezen tulajdonságnak a kender sem áll ellen, miért is, ha a tömlő sáros volt és nem lett attól kellően megmosva, letisztítva, szálai elvesztik hajlékonyságukat és már kisebb hajlításra is kitornek, s a törés helyén természetes következményképpen lyuk támad, mely aztán rohamosan tágul s így a tömlő idő előtt elpusztul.

A nem helyes kezelésből eredő sérülésekhez járulnak véletlenségből előálló sérülések, melyek nem csekély mértékben járulnak ahhoz, hogy a tömlőmennyiség még szűkebb határok közé szoríttassék.

A tömlőkészlet apasztására nem csekély mértékben szolgálnak az esetleges sérülések is, melyek úgy a gyakorlatoknál, valamint főképen a tüzesetek alkalmával állanak elő. A gyakorlatoknál a tömlőknek elkerülhetetlenül szükséges gyakori használata, annak helytelenül történt kigurítása és ennek következtében a földön nem ritkán éles kövecseken ide s tova huzgálása vagy a motolákról való legombolyítás közben a földön tova vonszolása, éles szögben való megtörése, egyesek roszakaratu eljárása. Elővigyázat nélkül kerítéseken, növényeken és éles párkányokon való átfektetése, közlekedési úton átfektetett vezetéknek őrizet nélkül való hagyása folytán bekövetkezett sérülései rendkívüli módon apasztólag hatnak a használható tömlőkészletre, miért is nem eléggé ajánlható, hogy a tömlőkészlet jó karban tartására, nemkülönben a sérült tömlőknek miként lehető javítására nagyobb figyelem fordíttassék.

Első sorban a nedves és sáros tömlőnek miképen való kezelésével kell megismerkedni, minthogy tapasztalás szerint e tekintetben való eljárás nem a keillő figyelemmel szokott foganatosíttatni. Ha tüzeset vagy gyakorlat után a tömlő sáros, piszkos lett, úgy azt a ráragadt sár és piszoktól meg kell tisztítani. E czélból a használt tömlőt tiszta vízzel telt edénybe kell betenni, hogy a ráragadt sár és piszok leázzék, aztán a leázott piszok eltávolítására a lazatekercsbe hajtott tömlő a vízbe többször bemártandó, azután czélszerűen a tömlőt le kell fejteni egy más, tiszta vízzel telt edénybe s lefejtés közben nem éles, de nem is puha sertekefével le kell dörzsölni, s a tiszta vízben újra többször bemártogatni s így a legcsekélyebb mennyiségű piszkot és sárt eltávolítani.

Ha ekként a tömlő meglett mosva, következik a száritása. A száritandó tömlőt okvetetlenül felfüggeszteni és pedig akként, hogy a csavaros végei okvetetlenül lecsüngjenek és így a tömlőben levő viz abból kifolyhasson, illetőleg kiszivároghasson. Ha nem lehet függőlegesen felfüggeszteni a tömlőt, akkor is figyelemmel kell lenni arra, hogy a középrész legmagasabb helyen nyugodjék, nemkülönben arra is, hogy az így felfüggesztett tömlőnek oly behajlásai, a hol a viz összegyűlhet, de le nem folyhat, ne képződjenek. Kívánatos, hogy a tömlő árnyas, de széljárta helyen függesztessék fel, ha pedig ilyen nincs, lehet a tömlőt magasabb épület tetején átvette megszáritani, ez esetben azonban az többször átfogatandó, hogy mindkét oldalán egyenletesen kiszáradjon, a kiszáradt tömlő aztán még egyszer lekefélve, csavarható tekercsekbe vagy gombolyítható fel a motolóra. Hogy a tömlő teljesen ki van száradva, arról annak minden helyen puha, ugyszólván selymes tapintása tesz tanuságot.

Második figyelembe veendő dolog a már sérült tömlőnek a használatban való minél tovább megtartása. Erre nézve már sok mindenfélét megkísérlettek, de a sok közül részint impraktikus, részint költséges voltuknál fogva nagyon kevés vált be.

A tömlő kisebb sérülései abban nyilvánulnak, hogy egyes helyein a viz sugár alakban kilövel, jepezve azt, hogy ezen helyein a tömlőnek kisebb-nagyobb lyukak vannak. Ezen lyukaknak elkötésére sokféle tömlőfoltozót hoztak már nyilvánosságra, milyenek a különféleképen zárható

gummi-lemezzel bélelt bádoglemezből készült felnyíló hengerek, de ezek, a mint feltűntek, úgy el is tűntek a gyakorlati alkalmazás teréről, részint mivel czélszerűeknek nem találtattak, főképen pedig drága voltaknál fogva, a menyében szükséghez képest való beszerzésük oly összeget képviselne, a mely a nyújtandó haszonnal sehogy sem állott arányban.

Ily kisebb sérülés, illetve lyuk elkötésére egészen jól megfelelnek a tömlőkötő-vásznak, a melyek nagyobb mennyiségben való beszerzés mellett is elég olcsók és a szükségletnek is jól megfelelnek. Ezek 20 cm. széles és 30 cm. hosszú vízhatlan vászondarabok, melyeknek két szemben fekvő szegletére körülbelül 50—50 cm. hosszú kötőszalag van varrva. Ha a tömlőn egy lyuk mutatkozik, akkor azon helyen egy ily tömlőkötő lesz körülcsavarva és a két szembevető szalaggal jól beszorítva s ezáltal a víz kiömlése megakadályozva. Ezen kötőszalag azonban csak működés közben, ha a tömlő feszítve van, alkalmazható Állandó

ilyen tömlőfoltosító igen czélszerűen létesíthető a már használaton kívül helyezett tömlők felhasználásával és pedig akként, hogy ezen tömlőknek még ép részeiből 20—25 cm. hosszúságú darabokat kivágunk és azokat a használatban levő tömlőkre — azok hosszúsága szerint 3—4—5 darabot — felhuzunk. Ha a tömlőn egy hibás hely előtűnik, úgy nem kell egyebet tenni, mint egy ilyen tömlőhüvelyt a hibás helyre hozni, miáltal a baj némileg orvosolva van. Ha pedig a tömlőn a repedés oly nagy, hogy azt elkötöni nem lehet, úgy nem marad más hátra, mint azon helyen azt ketté vágni. Ha a levágott rész nagyon rövid, úgy az, az előbb leirt módon apróbb darabokra szétvágható és más tömlőre, mint tömlőfolt alkalmazandó, de ha a szétvágott darabok egyenlők és elég hosszúak, úgy csavarok bekötése által kell a tömlőt használhatóvá tenni, csavar nem létében czélszerű 2—3 db vörösrézről készült rovátkás csőrészt készletben tartani és ezt bekötöni az elvágás helyén a tömlőbe. K.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A fumei önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

A fumei önkéntes tűzoltó-testület f. évi június 10-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melynek lefolyása következő volt:

A közgyűlést az említett napon fél 11 órakor lendületes beszéddel nyitotta meg Marussig Biaggio főparancsnok, vázolván a működő tagoknak önfeláldozó működését, a kik fáradhatlanul működtek a lefolyt 1893-ik évben is a polgártársak élet- és vagyónbiztonsága érdekében, nem ritkán téve ki életüket a veszélynek, mi által is nagy mértékben járultak ahhoz, hogy úgy a hatóság, mint az összes polgárság érdeklődését és elismerését a magok részére megnyerjék; fájdalommal emlékezett meg azokról, a kiket a kérlelhetetlen halál kiszőlított a tagok sorából, Zaccoria és Verzenani alapító és Lenaz működő tagról, ki még magas életkora daczára is kitartóan szolgálta a testület ügyeit. Továbbra is kitartásra hívta fel a működő tagokat, beszédét ő felsége a király és József főherczeg éltetésével fejezte be.

A beszéd után Marussig Vilmos testületi titkár terjesztette elő jelentését, mely szerint a lefolyt 1893-ik évben tartatott 15 parancsnoksági ülés, melyeken 130 ügy nyert elintéztést. Az év folyamán iktatva lett 283 ügydarab, melyhez az 1892. évről maradt 19 ügyet véve, 302 ügy várt elintézésre, ebből tényleg végleges elintéztést nyert 292, míg 10 a folyó évre vitetett át.

Gyakorlat tartatott 17, elméleti oktatás 10, összesen 27 és pedig márcziusban 2, áprilisban 4, májusban 3, júniusban 2, júliusban 2, augusztusban 2, szeptemberben 3, októberben 3, novemberben 3 és decemberben 3.

Örség tartatott a főörségen 365 esetben 4745 emberrel; 100 esetben a városi színházban 840 emberrel; 100 esetben a nyári szinkörben 300 emberrel; 80 esetben bálokon, magán mulatságokon stb. 120 emberrel, összesen 6005 emberrel.

1892. év végével volt a testületnek 24 tiszteletbeli, 38 alapító és 61 működő tagja. Az év folyamán választatott 1 tiszteletbeli tag, és belépett 11 működő tag, ezek közül ismét kilépett 12, meghalt 3, töröltetett 4, kizáratott 3, úgy, hogy a tagok létszáma volt 1893. év végén 25 tiszteletbeli, 36 alapító és 52 működő, összesen 113 tag.

Az év folyamán a tűzoltóság riasztva lett 26-szor és pedig 25 esetben tüzeset alkalmával, 1 esetben vihar alkalmával. A 25 tüzeset közül volt 1 tetőtűz, 1 bolti tűz, 1 műhelytűz, 7 szobátűz, 11 kéménytűz, 1 gőzhajó- és 1 vitorlás hajóéges, 2 esetben tűz nem találtatott.

Az egészségügyi csapat 48 esetben hivatott segítségül.

A titkár után Burgstaller Károly pénztárnok tett jelentést a pénztár forgalma és állásáról. Bevétel volt: Maradvány 1892-ről 115 frt 30 kr, a várostól a fizetett tűzoltók bére 4800 frt, oltási működés után 688 frt 19 kr, színházi őrszolgálatért 121 frt 60 kr, különböző bevételek 104 frt 50 kr, a segélypénztárból 345 frt. A bál tiszta jövedelme 531 frt 58 kr, rendes segély a várostól 2500 frt, rendkívüli segély a várostól 2200 frt, összesen 11.446 frt 16 kr.

Kiadás: A fizetéses tűzoltók bére 4783 frt 34 kr, új szerekért 2542 frt 65 kr, javításokra 504 frt 38 krajczár, egyenruhára 1814 frt 08 kr, különböző szolgálatokra 200 frt 10 kr, irodai kiadások 174 frt 86 kr, világítás 228 frt 55 kr, különböző kiadások 735 frt 70 kr, testületi szolgálat 129 frt 15 kr. Pénztármaradvány mint egyenleg 1893. év végén 333 frt 35 kr, összesen 11.446 frt 16 kr.

A segélyező-alap 5236 frt 43 kr.

Majd Ronchi Alajos terjesztette elő a leltári kimutatást, e szerint az oltószerek értéke 9966 frt 90 kr, a mentőszereké 2210 frt, egyenruhák 2715 frt 80 kr, egyéni felszerelés 844 frt 20 kr. Irodai és őrtanyai felszerelés 1024 frt 75 kr, ágyruha stb. 704 frt 20 kr, mászóház és tornaszerek 1157 frt, műhelyfelszerelés 120 frt, különböző tárgyak 1223 frt 70 kr, így az összes leltári vagyon értéke 19.966 frt 60 kr.

A közgyűlés mind a három jelentést egyhangulag tudomásul vette s úgy a pénz- és szertárnoknak, valamint a választmányoknak a felmentvényt megadta.

Ezután az elhalt Zaccaria Ádám helyébe a választmányba dr. Dall' Atta Szaniszló ügyvéd és városi képviselő választatott be. Végül még a számvizsgáló bizottság tagjaivá megválasztattak: Corossac János, Ghezzi-Bellen Ernő és Benussi Mihály. — Ezzel a napirend kimerítettén, az elnök a gyűlést bezárta. Adriatico.

A margitai önkéntes tűzoltó-testületnek 1893. évi jelentéséből.

Tekintetes közgyűlés!

Midőn a margitai önkéntes tűzoltó-testület 1893. évi működéséről a tekintetes közgyűlés előtt beszámolunk, jelentésünk meghallgatásához szíves türelmüket kérjük.

Testületünk az elmúlt 1893-ik évben rendkívüli közgyűlést egyet tartott. Ezen rendkívüli közgyűlés azért hivattott egybe, mert testületünk volt alparancsnoka, Böttger Gyula úr, ezen állásáról lemondván, az ekként megürült egyik alparancsnoki állás betöltése vált szükségessé, mely

testületünknek egykori volt segédtszije, Horváth István úrral tölthetett be.

Parancsnoksági és illetve választmányi ülésünk 11 volt; fontosabb határozmányait a következőkben vagyunk bátrak előadni:

Az 1893. évi február hó 20-án tartott gyűlés 3. szám alatt hozott határozatával — az 1892. évi számadás megvizsgálásával megbízott 5 tagu bizottság meghallgatása után — Fruzsinszky János pénztárnoknak elismerése jeléül köszönetet szavaz.

4. szám alatt a kis-utcza 171. és 210. számú házaknál tűzrendészeti szempontból leendő megvizsgálására és a szükséges óvintézkedések sürgős foganatosítására Morvay Tihamér főszolgabíró urat átiratilag megkeresi.

5. szám alatt a gyakorlatok megkezdését április hó 9-ének reggeli 6 órájára tűzi ki, ugyanakkor a csapatparancsnokoknak az egyes tűzoltószerkekhez való beosztását is eszközli, egy alkalommal indítványozza, hogy a heti felügyeletes tiszték lehetőleg egyenruhában járjanak.

11. szám alatt pedig kimondja, hogy a testület 1000-ik őrsgét megünnepli.

12. szám alatt a pártoló tagsági díjak beszédével Henger Viktor segédtszjt urat bizza meg.

14. szám alatt 4 pár nyomó tömlőcsavart, 10 drb fehér vászonvedert, 1 főparancsnoki jelző és a tűzoltó őrtanyabeli kűrthöz egy szájdaráb meghozatalát rendeli el.

15. szám alatt Seres István és Oláh Mihály fizetéses tűzoltók kérelmére — tekintve szorult anyagi helyzetüket — a testület pénztárából kifizetendő 1—1 pár nyári egyenruhát rendel.

16. szám alatt Glück Károly 6 frt 23 kr. követelését a testület pénztárából kiutalja.

21. szám alatt a nyári táncmulatság alkalmával összesen befolyt 148 frt 50 kr. összegből a 89 frt 93 krt tevő s elfogadott kiadás levonásával a testület pénztárába tiszta jövedelemként 58 frt 57 krt utalványoz be.

22. szám alatt az 1000 ik őrsg megünneplésére a költségek fedezése szempontjából a testületi pénztárból 20 frtot utal ki.

28. szám alatt Szilágyi József buzgó tűzoltó és századkürtös részére fáradozásának megjutalmazására 5 frtot ajándékoz.

30. szám alatt elhatározza, hogy az 1894. évre eső 10 éves jubileumot — zászlószenteléssel egybekötve — fogja megünnepelni.

33. szám alatt a város területéről eltávozott Friedmann Sámuel szivattyús csapatparancsnoknak ezen állásáról történt lemondását tudomásul veszi.

34. szám alatt Oláh Mihály és Seres István fizetéses tűzoltók téli egyenruhájuk árának a felét a testület kifizetni elhatározza.

A folyó évi január hó 18-án tartott gyűlésen pedig a f. évi január hó 14-én megtartott testületi bál alkalmával befolyt jövedelem elszámolása ejtetett meg. Nevezetesen befolyt összesen 117 frt 29 kr., kiadatott 72 frt 89 kr., s ekként a pénztárba beutaltatott 44 frt 40 kr.

Ezen gyűlésen Horváth Lajos testületi alparancsnok — közbejött akadályok folytán — ezen állásáról lemondását a parancsnoksággal írásban közölte. Mindenki sajnálattal vette az ügyek iránt legbuzgóbb tűzoltó, emberbarát és tisztárs ezen lemondását s fáradozásai elismerésül a testület jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

De szabadjon áttérnünk a testületet érintő más igen fontos és megemlítésre méltó körülményekre.

Ilyenek voltak például a tüzesetek. Városunkban az elmúlt évben összesen 7 tüzeset fordult elő. Az első tűz jelentéktelen volt ugyan, azonban mégis szerencsétlen kimenetelű. Kiss Péter asztalos polgártársunk lakkot készítve, a firneisz kiömlött a tűzhelyre s ekként szobátűz támadt,

mely a háziak által eloltatott ugyan, de nevezett polgártársunk s neje súlyos égési sebeket kaptak. Következett majd a városon kívül eső s ifj. Micskey Antal tulajdonát képező földre hordott trágyadomb égése, mely állítólag a közlekedő gőzmozdonyból kieső szikra által támadt.

Városunkat a nagyobb vézsszel fenyegető tűz volt az 1893. év április hó 5-én este félkilenczkor támadt nagypiaczi sátoztűz. Az oltás eleinte sikertelenül ment, mivel a kut, honnan a víz meritendő, illetve kiszivattyúzandó volt, míg egyrészt az égő sátraktól nagy távolságra esett, másrészt olyan mély volt, hogy annak vizét a tömlő nem érte el mindaddig, míg a tömlők meg nem hosszabbítottak s illetve míg az egyik géphez a másik is nem csatoltatott. (A margitaiak nem applikálják a szomszéd székelyhidiak praktikus vizszerzési módját? Szerk.)

A városon kívüli tüzesetekhez is vonult ki testületünk, így a Monos-Petriben történt tüzesethez, hol csakis annak lehet köszönni, hogy a tűz — habár erős küzdelem után is — de mégis lokalizálva lett.

Testületünket az elmúlt esztendőben gyászcsapások is érték: így elhaltak Horváth István alapító, Varga Sándor és Szilágyi Tihamér működő tagok.

Az elmúlt esztendőben testületünket megajándékozták: a margitai takarékpénztár 50 frttal, az orvosok és gyógyszerészek ittléte alkalmával rendezett nyári táncmulatságot rendező bizottság a báli jövedelemből 10 frttal és Marossy István mászó csapatparancsnok úr egy általa megrendelt s a sajátjából kifizetett főparancsnoki segédtsziti válszalaggal.

Hogy tűzoltóink jóltevéikhez, felebbvalóikhoz és emberbarátaikhoz mennyire ragaszkodnak, bizonyítja azon körülmény, hogy egyesek tiszteletére, így a Praelatus ő méltóságának Margitán létele, testületi szeretett elnökünk Hirschmann Konrád úr névnapja és kedvelt főparancsnokunk Tökés Vincze úr névünnepe alkalmából zeneszó kíséretében impozáns fáklyásmeneteket rendeztek. Díszesen és majdnem teljes számban vonultak ki még tűzoltóink szent István király névnapján a helybeli róm. kath. templomban tartott istenitiszteletre, az orvosok és gyógyszerészeknek Margitára jövelele és a mult évi július hó 9-én díszgyakorlattal kapcsolatosan megtartott 1000-ik őrsg megünneplése alkalmából.

Tökés Vincze főparancsnok az említett nap délutánján 3 órakor riadót fuvatott, mire a városháza udvarára összegyűlt működő csapat az összes tűzoltói szerelvényekkel futó lépésekben kivonult az ugynevezett «Sárándi» korcsma-épülethez s ott a díszgyakorlat kezdetét vette. Ennek befejezte után díszelvonulás tartatott.

Miután a szerek s egyéb szerelvények az őrtanyán illetve szertárban elhelyeztettek, az ugynevezett nagy erdőben mulatság lett megtartva.

Az 1000-ik őrsg éjjelén Tökés Vincze főparancsnok, Horváth István és Horváth Lajos alparancsnokok, továbbá Alb János főparancsnoki segédtszjt teljesítették az éjjeli őrszolgálatot.

Az őrsgégek az elmúlt esztendőben egyesek részéről igen pontosan, míg mások részéről elég pontatlanul, sőt mondhatni hanyagul teljesítették.

A gyakorlatokon is többen tűzoltóink közül vagy nagyon ritkán, vagy egyáltalán nem vettek részt.

Mindezen körülmények arra indították a parancsnokságot, hogy a működő összes tagokhoz erre vonatkozólag felhívást bocsásson ki.

S mi volt ezen felhívásnak a következménye? Sajnálatl szegyenkezve kell elmondanunk, hogy a majdnem 80 tag közül csak alig 30-an maradtak meg a testület kötelekében, a többiek kiléptek abból.

Felemlítjük még, hogy a testület az elmúlt évben két zászlószentelési ünnepélyre hivatott meg, ugymint a békés-

gyulai és a szabadkai zászlószentelési ünnepélyekre, azonban ezen meghívásokra a küldött zászlószegek visszajuttatása és a jelige megválasztása mellett csak írásbeli átiratot küldhettünk.

Testületünknek van 87 pártoló, 10 választmányi és 37 működő tagja (2 tiszti állás üres) és 2 fizetéses tűzoltója; az alapító tagok száma 14.

Testületünknek a múlt 1893-ik évben bevétele volt 375 frt 86 $\frac{1}{2}$ kr., kiadása 357 frt 60 kr. és így a margitai

takarékpénztárban gyümölcsöztetés végett elhelyezett III frt 4 krral együtt bevétele volt 120 frt 30 $\frac{1}{2}$ kr.

Végezetre tisztelettel kérjük, hogy ezen jelentésünket elfogadni méltóztassék.

Margitán, 1894. február 18-án.

Hirschmann Konrád,
elnök.

Tökés Vincze,
főparancsnok.

Alb János,
főparancsnoki segédtsizt.

H I R E K.

Személyi hir. József főherczeg ő fensége meghülés következtében megbetegedett. Orvosai mell- és tüdőgyuladást konstatáltak.

Tűzoltók felolvasása a kongresszuson. A demografiai kongresszus XIX. szakosztályának ülésén két tűzoltó is tart felolvasást. Egyiket *Czermák Reginald*, az osztrák tűzoltó szövetség elnöke, a másikat *dr. Major Gyula* székesfehérvári tiszti főorvos tartja. Mindkettő a mentőcsapatok tervezéséről a tűzoltóság keretében szól.

Tűzoltó-közgyűlés. A kaposvári önkéntes tűzoltó-testület m. hó 21-én tartott rendkívüli tiszti ülésén ez évi rendes közgyűlésnek folyó évi szeptember hó 20-ik napján leendő megtartását határozta el, ennek foganatosítása céljából az elnökséget megkeresni rendelte. A közgyűlés tárgya többek között a tisztujtás lesz.

A demografiai kongresszus alkalmából Budapesten tartandó tűzoltói gyakorlat szeptember 8-án fog tartatni az Újépület nevű laktanya nagy udvarán, melynek egyik felében a közönség részére korláttal lesz elválasztva, míg másik fele a tűzoltóság részére lesz fenntartva. A gyakorlat délután 3 órakor tartatik, a midőn a katonaság az udvarról el fog tiltatni. Ezen gyakorlatra a hazai tűzoltóságok is meg fognak hivatni, és az országos szövetség is tartandó a napon választmányi ülést, melynek főtárgya a kiállítási mintafalu tűzoltói berendezésének megállapítása lesz. A budapesti önk. testület ugyanezen napon ünnepli 9000-ik éjjeli őrségét, (mely augusztus 30-án van) bankettel. A gyakorlatra csak korlátozott számú jegy fog a közönségnek kiadni. A gyakorlat programja a következőképen lett megállapítva: 1. az összes csapatok felvonulása a csapatok után menő szerekkel; 2. az egyes testületek fecskendő gyorsszerelése saját vezénylői alatt önállóan, de egyszerre; 3. a hivatásos tűzoltóság összes őrseinek fecskendőszerelése; 4. az egyes csapatok mászó- és mentőgyakorlatai; füstkészülék bemutatása és a mentők iskola-gyakorlata; 5. az összes csapatok támadása, tömeges mentés a mentők által (egy falbedőlés folytán); 6. a csapatok díszelvonulása (a szerek előre küldetnek ki). Ezen gyakorlatot illetőleg, a budapesti szövetség tisztjei és a városi tűzoltó-parancsnok augusztus 10-én parancsnoki ülést tartott, melyen elhatározottat, hogy a csapatok betűrendben a városháztéren fognak gyülekezni d. u. 2 órakor, ahonnan zenekarral az élén 2 $\frac{1}{2}$ órakor indulnak az Újépületbe oly sorrendben, hogy elől a mentők, azután az önk. testület és a gyári tűzoltóságok, végül a hivatásos csapat vonulnak. A kivonulás sisakban és csapatonként egyforma egyenruhában történik. Részvételüket bejelentették: az önk. testület 70 ember, hajógyár 20 fő, Ganz-waggongyár 40 fő, Ganz-vasgyár és villamos-gyár 24 fő, Spitzer-gyár 10 fő, Dunagőzhajózási társ. 24 fő, Schlick-gyár 14 fő, vasúti főműhely 16 fő, vasúti műhely 35 fő, Ehrlich-gyár 10 fő, Tarnóczygyár 42 fő, Goldberger-gyár 14 fő. A fővárosi hivatásos tűzoltóság 100 fő és valószínűleg még 2—3 gyári csapat, továbbá 40 önk. mentő 8 szerre fog csatlakozni.

Temetés. *Rajkó János*, az alsuthi önk. szakasz rajparancsnoka hosszas betegség után Budapesten elhalálván,

temetése augusztus 9-én ment végbe. A temetésen József főherczeg ő fensége parancsára az alsuthi szakasz Dorner Béla parancsnok vezénylete alatt jelent meg, továbbá a fővárosi hivatásos és önkéntes csapatok is küldöttségileg vettek részt.

Tanfolyam Szilágymegyében. Augusztus hó végén fogják Zilahon tartani a II. vármegyei tanfolyamot, melyet Matolcsy Károly, zilahi főparancsnok vezet.

A kassai önk. tűzoltó-testület parancsnoksága azon kérest intézte a kassai cs. és kir. hadtestparancsnoksághoz, hogy mivel a tűzoltói szakban képzett katonák már mind szabadságra mentek, bocsátana ismét egy bizonyos számból álló katonai csapatot tűzoltói kiképzetés céljából a testület rendelkezésére, mely csapatnak az a feladata lenne, hogy a tűznél a testületnek segítségére legyen. A hadtestparancsnokság a fenti kérésnek helyt adott és május hó 10-ikétől kezdve egy tiszttel élén, 52 közöshadseregbeli katonát bocsátott a testület parancsnokságának kiképzetés végett rendelkezésére, azon kikötéssel, hogy a katonai tűzoltókkal a mászás egyáltalában ne gyakoroltassék, hanem csak csupán a szivattyúk kezelésére oktattassanak be. A katonák kiképzetésével a parancsnokság Balla Mihály önk. mászó szakaszparancsnokot bizta meg, a ki május hó 10-étől kezdve mindennap délután fél 6 órától kezdve két órán át tartott gyakorlatot. A képzetésnél legfőbb súlyt fektetett arra, hogy az oktatásban lévő katonasággal mindenféle szerkezeti szivattyút megismertessen, a melyek a szertárban nem lévén, egyes gyárakból a fenti célra kikölcsönöztek. A zárgyakorlat és egyszersmind vizsga június hó 1-én délután 5 órakor a kassai helyőrség parancsnoksága, a kassai önk. tűzoltó-testület választmányja és nagy közönség előtt tartatott meg. A vizsgálat két részre volt osztva: az elméleti vizsga, a szerek ismertetése és annak gondozása, a vizszerzés, tűzoltás és védelem (taktika), gyakorlati vizsga, mozdony- és kocsifecskendővel, iskolaszerelés, gyors szerelés és támadásból állott feladat az volt, hogy a vámtucza ég és egy erős déli szél miatt a mászóház közelébe jutott a tűz, úgy, hogy az nagyon veszélyeztetve van, ennek alapján a mászóház megvédésére két szivattyú vezényeltetett. A támadást a katonaság olyan gyorsan és pontosan vitte keresztül, hogy 240 másodperc alatt a mászóház megvédéséhez minden hozzávalók teljesen elkészültek, a támadásokat, a mászást a városi tűzoltók végezték. Megjegyzendő, hogy az oktatásban levő katonákkal négyféle nyelven, ugymint magyar, orosz, oláh és tótul kellett az oktatóknak a magyarázatokat megadni, a mely körülmény igen megnehezíték az előrehaladást, daczára annak három heti oktatás után igen szép eredményt ért el. A helyőrségi parancsnok és Benzer Géza testületi elnök elismerésüket fejezték ki az oktatóknak.

A zalaegerszegi önkéntes tűzoltó-testület augusztus 5-én 20 éves fennállásának emlékünnepére díszgyakorlattal, tekeversenyyel és tűzijátékkal egybekötött táncmulatságot rendezett.

A párisi tűzoltóság évi jelentéséből. 1893-ban a tűzoltóság létszáma 1751 főnyi volt és pedig: 51 tiszt, 156

altiszt, 290 káplár és 1254 tűzoltó, külön irodai személyzet 45. A jelentés szerint következő szerek állottak a tűzoltóság rendelkezésére: 33 kézi, — 56 mozdony, — 18 gőzfecskendő és szeres kocsi; 179 horgas, — 50 dugó és 22 tololétra; 700 méter levegő és 84,360 méter vízszállító tömlő, 126 fűstkészülék, 30 légszivattyú, 14 ventilátor, 24 mentőzsák, 102 mentőtömlő, 83 villanyos lámpa. A csapat 13 laktanyában van elosztva, melyekből 74 őrség lesz ellátva 1—8 embernyi létszámmal. Szolgálatban áll naponként a laktanyákban 12 tiszt és 401 ember, ellenőrzőszolgálatban van 13 tiszt. A vízvezetéken 5241 hydrans áll rendelkezésre. 1 tűzoltóság használatában van 269 telefon, 206 tűzjelző gép és 26 táviró. Előfordult 14 nagy, 313 közép, 930 kis és 1210 kéményégés. A tűz által okozott kár 9,553,299 frankot tett. Tűzesetek alkalmával bent égett 4, — megmentve lett 75 egyén.

— **Begyakorlás.** A budapesti önkéntes tűzoltó-testület a topánfalvi tűzoltó-testület begyakorlására *Tomcsányi Béla* szakaszparancsnokot küldötte ki, a begyakorlást két heti időn át eszközölte, a gyakorlatok naponként reggel 6—8. és este 6—8-ig tartottak. A topánfalvi tűzoltó-testület *Zarandy Lipót* főszolgabíró parancsnoksága alatt áll. A tagok létszáma 30, rendelkeznek 2 targonczafecskendővel és kellő számú mászó- és mentőszerekkel.

A csallóköz-somorjai önk. tűzoltó-század augusztus 18-án tartotta 2000 dik éjjeli őrségét, mely alkalmából másnap, augusztus 19-én, reggeli 7 órakor a tűzoltó gyakorló-téren nagy gyakorlat tartatott, délután 2 órakor pedig a szolgálati érmek és jutalmak osztattak ki az arra jogosultaknak, ennek befejezte után pedig sikerült nyári multság volt.

Jubileum és zászlószentelés. A csurgói önkéntes tűzoltó-testület szept. 8. és 9-én üli meg 20 éves fennállá-

sának jubileumát, mely alkalommal szenteli fel zászlóját is a csapat. Az ünnepély sorrendje következő: Szept. 8-án 1. Az érkező vendégek fogadása és elszállásolása. 2. Ismerkedési estély a »Korona« szállóban. 3. Fáklyásmenet a zászlóanya tiszteletére. 9-én 1. reggel 6 órakor ébresztő. 2. 7 órakor gyülekezés a György-téren, ott a szolgálati érmek kiosztása, ezután díszfelvonulás és üdvözlés a város részéről. 3. 9 órakor istentisztelet, azután a zászló felszentelése és a szegek beverése. 4. 1 órakor díszebéd a »Korona« szállóban. 5. 3 órakor díszgyakorlat a gyakorlótéren. 6. 1/2 9 órakor táncvigalom a »Korona«-szálló nagytermében. A koszorús leányokat már felkérték. Budapestről gyulafalvi *Bulyovszky Aladár* belügyminiszeri titkár és *Ráth Károly*, az orsz. iparegyesület igazgatója biztos megjelenésüket megígérték. Eddig 30 vidéki testület jelentette be megjelenését.

Új gyári tűzoltóság. A Fischer és Heidelberg czég vegyészeti gyárában tűzoltóságot létesít.

Württembergben a tűzoltói központi pénztár 25 éves fennállása alatt az állami kötelező biztosító intézettől 1.100.231 márkát, a magánigót biztosító társulatoktól 455.142 márkát vett be. Ebből 1447 szerencsétlenül járt tűzoltó kapott 202.757 márkát, 40 özvegy és gyermekeik 164.792 márkát, 2582 esetben pedig 1.014.743 márkát osztottak ki községek és tűzoltóságok segélyezésére.

Baden német tartományban 414 tűzoltóság létezik, melyek közül 388 önkéntes és 33,749 taggal bír. A szövetségnek 366 tagtestülete van; közgyűlését július 29-én tartotta 164 testület és 5000 tűzoltó jelenlétében.

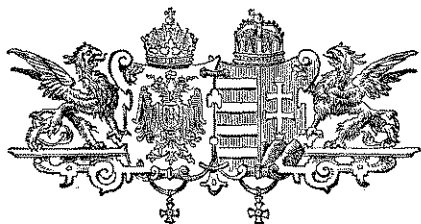
Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

Alapított 1816-ban.

Hazánk legrégebb tűzoltószér-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és ércöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

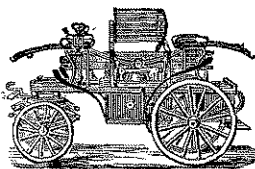
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű fecskendőiket és tűzoltó szereiket, valamint kitűnő hangú harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

Tuch, Loden und Leinendrill

Specialsorten für

Feuerwehr-Uniformirung

auch fertige Uniformen

offerirt zu

concurenzlosen Preisen

D. Wassertrilling,

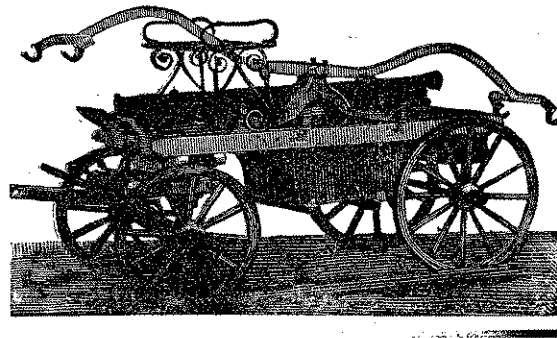
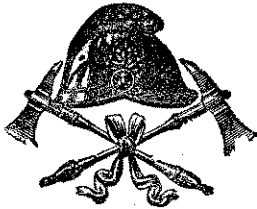
Tuchhändler

Boskovitz, (bei Brünn).

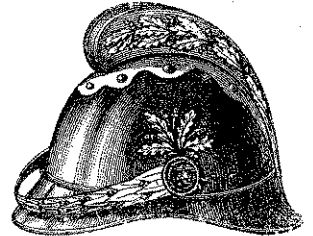
Muster bereitwilligst franco zu Diensten.

Unzählige Anerkennungen von Feuerwehren aller Länder.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

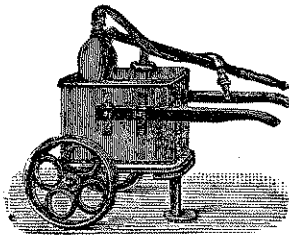
TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

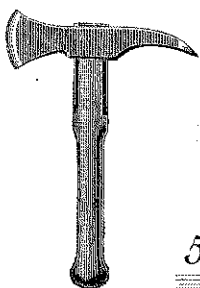
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb nagyfalusi fecskendőt és 12 drb targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Konez Ármán s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk. tűz. egyt. alparancsnoka, bír. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
bír. tag.

Soó Gáspár s. k.
bír. tag.

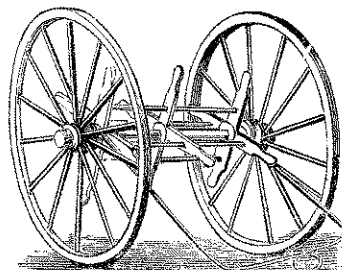
Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. I. sziv. szak.-parancsnoka.

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, dísz sisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kezyüket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

* Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivó-eszközök, érmek és rendjelek. *

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kivánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnycím: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer-gyár,
harang- és ércöntöde

részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít

Tüzi fecskendőket, gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket

közsegi egységes vészvonatokat,

továbbá községek s a szerezendő tűzorségek részére kocsi- és mozdonyfecskendőket, vízfordó-kocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és köteles tűzorségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utezaöntöző kocsikat, himbatargonezákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, pöczegődör és csatornatisztító gépeket légszivattyuval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkből hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlisták és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Tűzoltó-felszerelések.

- * Gözfecskendők
- Mozdony-fecskendők.
- Kocsi-fecskendők.
- Talyiga-fecskendők.
- Puttony-fecskendők.
- Extincteurök.
- Szer- és személyszállító kocsik.
- Tolólétrák.
- Dugólétrák.
- Horoglétrák.

- * Vízfordó kocsik.
- Tömlőmotolák.
- Gummi- és kender-tömlő.
- Füst-álarczok.
- Vászon víztartó-kádak.
- Vízfordó-vedrek.
- Fáklyák.
- Mentőeszközök.
- Vészvonatok.
- Bontó eszközök.

* Alapított 1865.

A magyar királyi belügyminiszterium által
52,971/1873 és 6840/1889. szám alatt ajánlva!

Kedvező részletfizetési
feltételek.

Öt évi jótállás munka-
és anyagért.

GEITNER ÉS RAUSCH
BUDAPEST.

Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

Szakkérdésekre felvilá-
gosítással szolgálunk.

Szivattyu-, fecskendő- és gépgyár érczöntődével

V., Nádor-uteza 46/48. sz.

Műszaki üzlet: VI. ker., Andrássy-út 9. szám.

Egyéni felszerelések.

- * Sisakok.
- Mászóövek.
- Szivattyu-
övek.
- Sapkák.
- Mászó-csáká-
nyok.
- Szivattyu-bal-
ták.
- Tiszti-övek.
- Rözsekések.
- Kéthangu jel-
zők.
- Jelzősipok.
- * Kürtök.
- Mászólámpák.
- Mentőkötelek.
- Cső- és tömlő-
kötelek.
- Tömlőkötők.
- Füstszivacsok.
- Kürt- és jelző-
zsinórok.
- Rangjelző
rosetták.
- Vállzsinórok.
- Füst-szemüve-
gek.

* Számos kitüntetés.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

**SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-
HIVATAL:**

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 fnt 40 kr., félévre 1 fnt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 fnt 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamatíók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* A magyar országos tűzoltó-szövetség tisztelt választmányának Jegyzőkönyv a márcz. 4-én tartott vál. üléséről. Kimutatások (I., II., III., IV.) Kimutatás a pénztárállásról. — *Általános rész.* A VIII. közegészségügyi kongresszus. — *Technikai rész.* Egy új oltóvonat. (2 ábrával) — *Testületek köréből.* A központi vál. ülése szept. 8-án. 25 éves jubileum. — *Hírek.* — *Hirdetések*

HIVATALOS RÉSZ.

A magyar országos tűzoltó-szövetség tisztelt választmányának.

Budapesten.

Haza térve Magyarország gyönyörű fővárosából, ösztönözve érzem magam, hogy érzelmeimnek kifejezést adva, néhány szóban köszönetet mondjak Magyarországi tűzoltóinak.

Elvitázhatatlan tény, hogy a VIII. egészségügyi kongresszusnak összes tagjai teljesen megvoltak elégedve a Budapesten tapasztaltak és látottakkal, s teljes szívvel csatlakozom a szeptember hó 9-én volt bezáró ülésen a világ minden művelt nyelvén elhangzott köszönet nyilvánításokhoz.

Kiváltképen pedig köszönettel adózom dr. Kék Lajos országgyűlési képviselő úrnak, a magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmánya alelnökének, azon kiváló vendégszeretetéért és előzékenységéért, a melylyel személyemben nemcsak az osztrák tűzoltó-szövetség választmányának elnökét, hanem a német tűzoltó-szövetség választmányának teljhatalmu megbízottját is lekötelezte.

Hasonlóképen köszönetet mondok az országos szövetség választmányi tagjainak, a szeptember 7-én este, a magyar tűzoltó tisztek összejövele alkalmával kifejezett barátságos fogadtatásért és szívélyes üdvözlétért, valamint a budapesti tűzoltó-szövetség tagjainak szeptember 8-án rendezett nagy gyakorlat alkalmából.

Köszönetemet nyilvánítom a fővárosi hiv. tűzoltóságnak illetőleg Scserbowski főparancsnok és Markusovszky segédtsízt uraknak barátságos fogadtatásukért és szeretetreméltó figyelmességükért.

A pozsonyi önkéntes tűzoltó-testületnek köszönetet mondok szívélyes meghívásukért, szeptember 9-iki barátságos fogadtatásukért és szeptember 9—10-én tanusított figyelmességükért.

Mind az, a miben Magyarországon részem volt, felejtethetlen lesz előttem és bizonyosságául szolgál annak, hogy a magyar tűzoltóság, az általam képviselt osztrák és német tűzoltóságok iránt, őszinte bajtársi és baráti érülettel viseltetik.

Kivánatos, hogy ezen most kötött szép bajtársias viszony, mindkét részről tovább fejlődjék és a budapesti kongresszusi napok, alapul szolgáljanak mindkét részről a legjobb egyetértés és baráti viszony fenntartásához.

Ma már a messze távolból mondok még egy köszönetet a derek magyar tűzoltó bajtársaknak, igaz bajtársi üdvözléssel.

Teplitz, i/B. 1894. évi szeptember hó 11-én.

Czermák Reginald,

cs. kir. kereskedelmi tanácsos, az osztrák tűzoltó-szövetség elnöke, a német tűzoltó-szövetség választmányának kongresszusi megbízottja.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmányának 1894. évi márczius hó 4-én délelőtt 1/2 10 órakor a régi városháza tanácstermében tartott üléséről.

Elnök: Dr. Kék Lajos szöv. alelnök.

Jegyző: Dr. Szily József szöv. titkár.

Jelen voltak: Bárány N. Ernő, Kozmáry Dezső, Ormóssy Károly, dr. Óváry Ferencz, Sándor Miklós, Szabó Gyula és Vida Pál közp. vál. rendes tagok; továbbá Lukáts Gyula a barsvármegyei, Mezey Mihály a biharvármegyei, dr. Pásztor Bertalan a hevesvármegyei és Wopaleczky Károly a budapesti szövetségek képviselőiben; végül Tomcsányi Béla szöv. pénztáros.

1. Elnök üdvözlőlvén a választmány megjelent tagjait, az alapszabályok jóváhagyása elé gördült akadályokról tesz jelentést, s ugyanezzel indokolja a választmányi ily késői egybehívását, mire az ülést megnyitottnak nyilvánítja.

2. Titkár azon bejelentését, hogy Martinengo Nándor és Rösch Frigyes elmaradásukat betegségükkel, Putsch Tóbiás pedig hivatalos elfoglaltságával igazolta, a választmány tudomásul veszi.

3. Az 1893. évi augusztus hó 12-én Szabadkán tartott választmányi ülés jegyzőkönyvét a választmány hitelesíti.

4. A jegyzőkönyvvel kapcsolatban Vida Pál felszólására kimondja a választmány, hogy úgy a Szabadkán tartott kiállítás bíráló bizottságának jelentését, illetve az eljárásáról szóló jegyzőkönyvet, valamint Lukács Gyulának az 1893. évi IV. orsz. tűzoltó-szaktanfolyamról szóló jelentését a legközelebbi ülésre elvárja.

5. József főherceg ő Fenségeinek a választmányhoz intézett leiratát, melyben huszonöt éves honvédfőparancsnoki jubileumára küldött üdvözlő feliratért köszönetet mond, a választmány éljenzéssel vette tudomásul.

6. Titkár jelentését az elnökségnek a szabadkai közgyűlés óta teljesített működéséről a választmány tudomásul veszi, egyúttal pedig dr. Pásztor Bertalan indítványára úgy az alelnöknek, valamint a titkárnak ügybuzgalommal kifejtett tevékenységükért jegyzőkönyvileg köszönetet mond.

7. A pénztáros jelentése szerint:

az 1893. aug. 13-án pénztári maradvány volt 8260 frt 23 kr.,
az 1894. márczius 3-ig volt bevétel 1103 frt 90 kr.,
összesen 9364 frt 13 kr.,
az 1894. márczius 3-ig volt kiadás 994 frt 90 kr.

Pénztári maradvány mint egyenleg 8369 frt 23 kr.

A jelentést a választmány tudomásul veszi.

8. Pénztáros, hivatkozással az eddigi szokásra, kéri a tisztviselők közgyűlési költségeinek kiutalványozását, mit is a választmány a titkár és pénztáros részére kiutalványoz.

9. Elnök javaslatára a választmány többek felszólalása után elhatározza, hogy a tagtestületekhez hátralékos tagsági díjaik befizetése iránt felhívásokat küld szét, s ugyanekkor felszólítja őket a segélyző szövetséghez való csatlakozásra is.

10. Elnök jelenti, hogy a kereskedelmi miniszter felhívta a szövetséget az ezredéves kiállításban való részvételre, de e leiratot megelőzőleg a szabadkai közgyűlés határozatából kifolyólag már előbb is lett felterjesztés intézve az elnökség által.

Ezzel kapcsolatban titkár felolvassa a budapesti tűzoltó-szövetség előterjesztését, melynek lényege az, hogy a kiállításon tervezett mintafalu tervébe egy falusi mintatűzoltói berendezés is felvétessék.

Hosszabb vita után, melyben az elnökön kívül Lukács, dr. Pásztor és Mezey vál. tagok vettek részt, elnök indítványára elhatározza a választmány, hogy a budapesti szövetség előterjesztésében foglaltakhoz elvileg hozzájárulván, a keresk. miniszterhez teendő javaslatok kidolgozására egy az elnök vezetése alatt dr. Óváry, Lukács, dr. Pásztor és Vida választmányi tagokból, valamint a titkárból álló bizottságot küldi ki teljesen független hatáskörrel és azon joggal, hogy az indítványozó budapesti szövetség két megnevezendő tagjával magát kiegészíthesse. E bizottság eljárásáról a jelentést annak idején elvárja.

11. Titkár jelenti, hogy a VIII. nemzetközi közegészségügyi és demographiai kongresszus folyó évi szeptember első napjaiban Budapesten fog megtartatni s e kongresszusnak 20 szakosztályakép a múlt évben Bécsbe tervezett, de a kolera miatt elhalasztott szamaritánus kongresszus is beleillesztetett. E szakosztály sikeres működésének biztosítása érdekében a kongresszus főtitkárnak fölkérése folytán a külföld, de különösen az osztrák és német tűzoltó-szövetségek elnökségeihez a rendező-bizottság meghívója mellett a szövetség részéről is intéztetett meghívás.

Vida Pál, valamint az elnök felszólalása után a választmány az elnökségnek eddigi eljárását tudomásul veszi, egyúttal pedig felhatalmazza a további szükséges lépések megtételére.

12. Lukács Gyulának az 1893. évi június hó 29-iki választmányi ülésen beterjesztett, s a közgyűlés utáni vá-

lasztmányi ülés napirendjére tűzött indítványát egy hivatalos értesítő kiadása tárgyában a választmány, mint az új alapszabályok jóvá nem hagyása folytán még mindig korait, a napirendről ezuttal újból leveszi s ez ügyben a döntést az új alapszabályok nyomán megalakulandó elnökségre bizza, addig is azonban megengedhetőnek tartja, hogy a szaklapok szerkesztősegei a központi irodában az iktató nyomán az általános érdekű dolgokat közlés végett kijegyezhessek.

13. Lukács Gyulának választmányi póttagságáról történt lemondását a választmány tudomásul veszi.

14. Ungvármegye törvényhatóságának a belügyminiszteriumhoz intézett fölterjesztését, melyben arra való hivatkozással, hogy oly szakképzett egyén, ki a kisközségi tűzoltó testületeket betanítani képes volna, rendelkezésére nem áll, s ezért ilyeneknek államköltségen leendő kiküldetését kéri, — a választmány oly utasítással adja ki az elnökségnek, hogy fölterjesztésében a szakképzés eddigi módszereiről hű képet adjon, egyúttal pedig hívja föl a miniszterium figyelmét arra, hogy Ungvárott is található olyan szakember, ki a vármegye községeiben a begyakorást foganatosíthatná.

15. Gr. Széchenyi Ödön basa kérelmére a választmány Aly bey és Ismail bey török tűzoltótisztek részére pótlólag két emlékérmét engedélyez, egy példánynak pedig a szövetségi irodában való megőrzését határozza el.

16. A budapesti önk. tűzoltó-testület kérelmére Schwert Frigyes működő tagjának, ki önkéntes tűzoltói szolgálatának megszakításával 12 hónapot a fővárosi hivatásos tűzoltóság szolgálatában töltött, — a választmány a 10 éves szolgálati érmet engedélyezi.

17. A síófoki testület kérvényére, melyben egy volt működő, jelenleg tiszteletbeli tagja részére szolgálati érmet kér, — általános érvénnyel kimondja a választmány, hogy a tiszteletbeli tagok, mint nem működők, szolgálati éremre igényt nem tarthatnak.

18. Sáfrán Jánoskori főparancsnok panaszt emel az ottani alelnök és jegyző ellen az alapszabályok megsértése miatt. A választmány a panaszt a további lépések megtétele előtt vizsgálat és jelentéstétel végett kiadja a zalavármegyei tűzoltó-szövetség elnökének.

19. Ecker Sándor panaszt emel, hogy a Csallóközben a csendőrség felülvizsgálja az önkéntes tűzoltó testületeket. A választmány a csendőrség ezen nem jogos beavatkozásának megszüntetése végett fölterjesztést intéz a belügyminiszteriumhoz.

20. Titkár azon jelentését, hogy a szabadkai közgyűlés rendező-bizottsága a ki nem adott versenydíj fejében 25 forintot a szövetség által rendelkezésére bocsátott összegből visszaszámraztatott, a választmány tudomásul vette.

21. Dr. Pásztor kívánatosnak tartja a szövetségi tagdíjnak leszállítását; ezzel szemben elnök, valamint a választmány többsége nem ugyan a leszállítást, mint inkább a 6 frt évi tagsági díjnak olyatén elosztását vélné helyesnek, hogy abból az országos szövetséget 2 frt, az illetékes alszövetséget pedig 4 frt illessen meg, azonban tekintettel arra, hogy a tagsági díjak mennyiségének, valamint a részesülés arányának megállapítása a közgyűlés hatáskörébe tartozik, a fölvetett kérdést a választmány ezuttal a napirendről leveszi.

22. A szervezés és rangjelzés ügyét dr. Óváry Ferenc indítványára a választmány újból napirendre tűzi.

23. A titkár és pénztáros a közgyűlést követő első választmányi ülésen lévén megválasztandók, a választmány a jelenlegi titkárt és pénztárost az új alapszabályok leérkezéig állásaikban meghagyja.

24. Elnök jelenti, hogy az osztrák tűzoltó-szövetség a 25 éves tűzoltói szolgálati érmek érdekében kihallgatáson

volt az osztrák minisztereknél, sőt József főherceg ö Fenségénél, a kik mind oda nyilatkoztak, hogy az ügy érdekében a magyar országos tűzoltó-szövetséggel együttes eljárás volna alkalmazásba veendő. Ennek kieszközlése végett Czermák Reginald, az osztr. szöv. elnöke már több ízben fordult hozzá levél útján.

A választmány elhatározta, hogy egy az elnök vezetése alatt a tűzoltó intézménnyel kapcsolatban álló országgyűlési képviselőkből, valamint Bárány N. Ernő választmányi tagból álló küldöttség járjon el ez ügyben a miniszterelnök, belügy- és honvédelmi minisztereknél s ugyan ezen küldöttség jelentkezzék József főherceg ö Fenségénél, esetleg pedig magánál ö Felsege a királynál is kihallgatásra.

25. A szabadkai közgyűlésen napirendről levett kiállítási, fecskendő-próba stb. szabályzatok megalkotása tárgyában szükséges munkálatok újból megkezdését az alapszabályok leérkezése utánra halasztja a választmány.

Ezzel a napirend kimerítettén, elnök az ülést déli 12 órakor berekesztette.

K. m. f.

Dr. Kék Lajos,
elnök

Jegyzette:
Dr. Szily József,
szövetségi titkár.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

az 1894. július 26-ától szeptember 30-ig terjedő időszakról.

I. Tagsági díjakat befizettek:

A zalavármegyei szövetség útján: 14 testület összesen 54 frtot, és pedig: 1892—1894-re Alsó-Lendva; 1893—1894-re Zala-Szt.-Gróth, Baksa; 1894-re Sormás, Zalaegerszeg, Véged, Légrad, Kiskomárom, Perlak, Alsó-Domboru, Belső-Türje, Csesztreg, Bottornya és Kapolcs.

A sopronvármegyei szövetség útján: 33 testület összesen 108 frtot, és pedig: 1893-ra Farád, Vepperd, Kapuvár-Gartha; 1893—1894-re Kisfalud, Bükk, Csepreg; 1894-re Klimpa, Bánfalva, Nagymarton, Darufalva, Feketeváros, Lajtafalu, Kis-Höflány, Nagy-Höflány, Okka, Szent-Margit, Vimpác, Szarvkő, Szent-György, Szarazvám, Vulka-Pordány, Zarány, Széleskut, Fehéregyház, Stotzing, Völgyfalu, Sércz, Csorna, Szany, Szill, Szil-Sárkány, Veszvény és Nagy-Barom.

A mosonvármegyei szövetség útján: 15 testület összesen 60 frtot, és pedig: 1891—1893-ra Püski-Kisbodak-Remete; 1892—1894-re Párndorf; 1893—1894-re Moson-Ujfalu; 1894-re Zurány, Gáta, Köpcsény, Oroszvár, Nezsider, Magyar-Óvár, Moson, Hegyeshalom, Miklósfalu, Moson-Szt.-Péter, Moson-Szt.-János és Vásony.

A bács-bodrogvármegyei szövetség útján 25 testület összesen 75 frtot, és pedig: 1894-re Apatin, Baja, Bács, Bresztovác, Déronya, Hódságh, Kolluth, Kula, Karavukova, Német-Palánka, Ó-Becse, Ó-Kanizsa, Petrovác, Szabadka önk., Szabadka hiv., Titel, Topolya, Zombor, Zenta, Zsablya, Temerin, Ó-Futtak, Szonta, Martonos és Mohol.

Közzetellenül: 1884—1894-re Temesvár gyárváros 66 frt; 1890—1894-re Nyiregyháza 30 frt; 1893-ra Siófok 6 frt; 1893—1894-re Losonc 12 frt, Győr-Szt.-Márton 6 frt; 1894-re Csurgó és Stájerlak-Anina 6—6 frtot.

Összesen 94 testület befizetett 429 frtot, míg az év elejétől 358 testület után tagsági díjából befolyt összesen 1884 frt.

II. Új tagtestületként belépett:

A zalavármegyei szövetség útján: Véged, Belső-Türje, Csesztreg. A sopronvármegyei szövetség útján: Csáford,

ujból Szany és Szill A bácsbodrogvármegyei szövetség útján: Martonos.

Közzetellenül: Stájerlak-Anina és újból Temesvár gyárváros.

Összesen 9. Az év elejétől belépett összesen 32 testület.

III. Gyakorló szabályzatot vettek:

Kolozsvár 2, Hidveg 3, Székelyudvarhely 5, Beltér 1, Karánsebes 1, Ifj. Nagel Ottó 1, Zilah 3, Muraszombat 1, Pécs 2, Privigye 2, Révai testvérek 1, Weisz G. A. Késmárk 2, Vitos János, Mindszent 1, Geitner és Rausch 6, összesen 31 drb.

Az év elejétől eladatott összesen 479 db.

IV. Szolgálati érdmet kaptak:

Resicza: XV éves érdmet: Wachlinger János, Schüzler Károly, Leschnofsky Mihály, Dewald Ágost, Charvat Ferencz, Mentzner Jakab, Stencz Lajos, Villoch Márton, Zaborszky András, Adamek János, Bayer János, Bowaschenetz János, Fiala Ferencz, Fuchs Károly, Fedor András, Haberkorn Antal, Kral Ágost, Kucsera József, Lammel József, Matuschka István, Notny Péter, Nevlacsek Ferencz, Pasternitzky János, Schienle József, Wavrik Márton, Werlein József, Apostoleszko György, Wepelszky József, Weideck Mátyás, Bocsa János és Herglotz Fridolin; X éves érdmet: Kurt Péter és Polk György; V éves érdmet: Bäuml Ferencz, Bálint Floridon, Bodyvin János, Fischer Lajos, Grünberger Ferencz, Kehl József, Kotran Károly, Paun József és Stumpf Károly.

Salgótarján vasgyár: XV éves érdmet: Unger Gusztáv, Lépes Miksa, Bernard János, Kilvady János, Gruber Márton, Fehér Lajos, Orbka János, Otepka Antal, János Nándor, Cselár Ignác, Richter János és Szojka József; X éves érdmet: Koczúr János és Mravetz János; V éves érdmet: Lázár Zoltán, Szomor Károly, Maukhen József, Brziák János, Géczy József, Barcs István, Gracza Ferencz, Elsner Lőrincz, Wattmann Nándor, Kracs Már Nándor, Livon János, Haray Kálmán és Tamásy József.

Zalaegerszeg: XV éves érdmet: Bita Lajos; V éves érdmet: Bertalan Pál, Puskás István, Brukner József és Trestyén István.

Győr-Szt.-Márton: X éves érdmet: Stollér Márton, Szkók Gáspár, Veér József, Skók Géza, Wachtler József, Makk Adolf, Füredi Nándor, Mednyánszky Zsiga, Pap János, Csillag József, Bagó Márton, Tóth Gyula, ifj. Veér Pál, Stefanitz József, Énekes Kálmán és Ress István; V éves érdmet: Szili István, Bagó István, hegyi Szabó István, Ress Márton, Horváth, József, Sárovi Pál, Kovács János, Varró Sándor, Pálfi Ferencz, Józsa György és Tatarek Károly.

Bács: V éves érdmet: Világos Dániel, Polereczky János, Mattanovits Károly és Berger János.

Zala-Szt.-Gróth: X éves érdmet: Dr. Misner Antal, Hallek Radó és Seffer Károly; V éves érdmet: Cséri Gábor, Gedeon János, Györke József, Godár Ferencz, Godár József, Gulyás József, Heinrich József, Hermán István, Kovács Mihály, Krakonyi István, Kis Károly, Kis József, Leffler Lajos, Locsmándi Ferencz, Márkus Károly, Török György és Venczli József.

Bátaszék: X éves érdmet: Martina János, Horváth István, Keinath János és Kleiszner György.

Tokaj: V éves érdmet: Kudász Kálmán és Pásztor Menyhért.

Ujarad-Zsigmondháza: XV éves érdmet: Teruajgó Caesár, Buzáky Gyula, Leichin János, Kovács Antal, Heinzl András, Heinzl János, Kriegleder Ferencz, Weincz Pál, Martini Mátyás, Zaha Jakab, Weil József, Scheidl Ferencz, Schneider József, J. Nágel János, Kropp János, Britt Ferencz, Hey Gusztáv, Schorschmidt Ferencz és Wirth Péter; X éves érdmet: Galm József, Zenner Rezső, Schmidt Antal,

Wilverth Mihály, Grosz János, Grosz Ferencz, Varga Márk, Wenczler János, Schmidt Miklós, Klencz Antal, Blázits Ferencz, Török Ferencz, Jochum János, Frank József, Zenner Ágoston, Grosz János, Leuz Antal, Berthe Ferencz, Hartmann Miklós és Nágel Lőrincz; V éves érmet: Takáts Géza, Hohn Mihály, Blesz József, ifj. Heinczl András, Schragner Ferencz, Müller József, Hum Ferencz és Szmolenszky Antal.

Somogy-Csurgó: XV éves érmet: Domonkovits János, Kurcz Károly, Pálfi János, Reményi Samu és Mézes István; X éves érmet: Herdi József, Bazsán Venczel, Búss Mátyás, Jakab József, Márek Tamás, Neuvirth János, Sőregi Sándor és Fördös Ferencz; V éves érmet: Hegedüs György, Brichta Antal, Miserák István, Sindler István, Vári János, dr. Nagy Sándor, Márek József, Eisler Arnold, Horváth Antal és Schreier György.

Mándok: V éves érmet: Patássy Sándor, Elefánt Márton, Reichardt Emil, Szabó József, Kovács József, Kázmér László, Takács Antal, Galambos Lajos, Szaniszló István, Vesszős József, Spitzer Emil, Lóresz Sándor, Takács Mihály, Ignátkó Károly, Valkóczy József, Roth Sándor és Smotzer György.

Buziás: X éves érmet: Mikosovits György; V éves érmet: Pohlen János, Djebó Bertalan, Hinger Alajos, Keller János, Keller Mihály, Keszler Jakab, Klein János, Köhl György, Lienert Keresztély, Riegler Miklós, Róth János, Tóth Károly és Zámbo István.

Dunaföldvár: XV éves érmet: Pánek József, Ughi András és Bekker Antal; X éves érmet: Bencze Sándor, Pollon János, Funták Sándor, Schön József, Udvary József

és Kusthár Mihály; V éves érmet: Kováts József, Bognár István, Jendrolovits Lajos, Berky Ignác és dr. Schützenberger Endre.

Csall.-Somorja: X éves érmet: Teizli Mihály; V éves érmet: Ecker Sándor és Kocsis Béla.

Dévény: X éves érmet: Szegner József; V éves érmet: Hruschka Gusztáv.

Hajduböszörmény: V éves érmet: Cs. Szabó Sándor.

Miklósfa: V éves érmet: Falb András, Unger Mihály, Falb Lőrincz, Hutflesz Mátyás, Horváth György, Ziegler Mátyás, Welleschütz Mihály, Meixner János, Meixner Mihály, I. Weisz János, Schmidt Mátyás, Schmidt János, Hauptmann Márton, I. Gstettner András, Weisz Pál, Edlinger Mátyás, Számek Mátyás, Weintritt János, II. Weisz János, Wutsch József, Káplán Albert, Szucz Ferencz, Weintritt Ferencz, Ziegler János, Finster Ferencz, Paar Mihály, II. Gstettner András és Wurm Mihály.

Temesvár-gyárvaros: XV éves érmet: Papp Donatus, Lukacsevits János, Varga Lőrincz, Guszmecker Nándor, Schneider Ferencz, Schmahlbach Miklós, Adamy József, Romanov Ferencz, Kánya József, Fischer Euge, Kárger János, Paral Miksa, Bittermann Ferencz, Rosenberg Bernát, Menczer Ede, Drexler Adolf, Menyhárt Gáspár, Podcsepka Pál, Ankaczán János, Ungurián György, Vay József és Demeter Sándor; X éves érmet: Eckert János, Riesz Jakab, Pinkusz Dávid, Neumann György, Popovits István, Rankó Döme, Reichel József, Herber József és Gehl Ferencz; V éves érmet: Hauszner János, Greisz Miklós, Just Pál, Kovács Lajos, Breit Rezső és Glász Mihály.

(Folyt. köv.)

KIMUTATÁS

a magyar országos tűzoltó-szövetkezet pénztára állásáról 1894. márczius 4-étől 1894. szeptember 7-ig.

Folyó szám	Bevétel:	ft	kr.	Folyó szám	Kiadás:	ft	kr.
1	Pénztári maradvány	8369	23	1	Irodai, ügykezelési stb. kiadások	43	73
2	Államsegély	2000	—	2	Tiszteletdíjak	446	65
3	Tagsági díjak	1407	—	3	Lakbér	140	—
4	Egyéb	1	50	4	Utiköltségek	25	40
				5	Demografiai congressusra	20	—
				6	Könyvnyomdai számlák	120	50
				7	Hivatalos lapra	10	—
				8	Emlék-érmek	8	—
				9	Pénztári maradvány mint egyenleg	10,963	45
	Összesen	11,777	73		Összesen	11,777	73

Budapest, 1894. szeptember 7-én.

Tomcsányi Béla, pénztáros.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A VIII. közegészségügyi és néprajzi kongresszusról.

A szeptember 1—8-án Budapesten lefolyt közegészségügyi és néprajzi nemzetközi nagygyűlés XIX-ik mentési és egészségügyi osztályának dr. Löw Antal elnöklete alatt tartott ülésén *Czermák Reginald* cs. k. kereskedelmi tanácsos, az osztrák tűzoltó-szövetség elnöke és a német tűzoltó-szövetség választmányának kongresszusi meghatalmazottja

érdekes előadást tartott «Tűzoltóságok mint mentőcsapatok» címmel.

A felolvasó vázolta a tervezett bécsi Samaritanus-kongresszus céljait, megemlékezett dr. Billroth tanárról, Prix polgármesterről és dr. Löwről, mint a kongresszus összehívóiról, kik közül csak utolsó van még életben, sajnálkozását fejezte ki, hogy a kongresszus elmaradt, amelyre pedig egész Európa tűzoltóságai biztosan részt vettek volna, mint azt a számos jelentkezés bizonyítja. A

szamaritanus-ügyért nemcsak az osztrák tűzoltó-szövetség választmánya, hanem a müncheni nagy tűzoltó-gyűlés is állást foglalt, hogy azt a tűzoltóságoknál meghonosítsák. Statisztikai adatokkal illusztrálta, hogy a tűzoltóság a tűzoltáson kívül is mindinkább nyújtanak mentősegítséget bal eseteknél; erre vonatkozólag megemlíti a dr. Riesswetter, dr. Musil, dr. Horner, dr. Lorinter stb. által ir: »Tűzoltók segélynyújtása« című s tűzoltók számára irt tankönyveket, s kifejti, hogy mily módon lehet és kell a tűzoltóságoknak tulajdonképeni hivatásuk mellett a segélynyújtás nemes feladatát a szó igaz értelmében gyakorolni.

Ennek elismeréséül mondotta ki 1892. az osztrák szövetség választmánya, hogy minden jól szervezett tűzoltóságnak, egy egészségügyi illetve mentőcsapat kiegészítő részét képezi, s ennek megfelelőleg azon felhívásnak, melyet előadó 1890. novemberben Európa összes szakközlönyeiben közzé tett rövid idő alatt oly kedvező eredménye lett, a mit ő maga sem remélt.

Igaz, hogy sokkal még a bécsi mentő egyesület alapítása előtt teljesítettek már szervezett tűzoltóságok mentőszolgálatokat vagyis mint mentő-egyesületek is működtek. Megemlékezik szülő azon jeles szolgálatokról, melyeket a tűzoltóságok 1866-ban Klagenfurtban, 1868-ban Triesztben, 1869-ben Kummauban, 1879-ben Trieszt-Innsbruck-B.-Leipa és Trautenauban teljesítettek. Vázolta azon kiváló szolgálatokat, melyeket Tirol és Karinthia tűzoltói 1882. év őszén teljesítettek, aztán tömörré vonásokban mutatja a mentőcsapatok felállítására illetve létesítésének szükséges voltát az első segély megadása céljából.

Attérve Németországra, megemlékezett a legtöbb száz

tűzoltóság és szövetségnek a mentőcsapatok létesítésére irányított működéséről, s kapcsolatban jelentette a bajor tűzoltóságoknál elért kedvező eredményt, a midőn a bajor országos tűzoltó-választmány legutóbbi kimutatása szerint Bajorországban, míg 1876-ban 3081 tűzoltóságnál csak 207 mentőcsapat volt, addig 1894-ben 6011 tűzoltóságnál már 3242 mentőcsapat létezik vagyis 54%.

Szükségesnek vázolta, hogy nagyvárosok állandó mentő-egyesületeket létesítsenek, mivel ezekben a tűzoltóság a maga tűzoltói szolgálatában eléggé el van foglalva. Oly berendezés azonban, mint Bécsben és Budapesten van, kisebb városokban nem szükséges, mert ezen helyeken a tűzoltóság mentő-csapatja teljesen megfelel a követelményeknek a mint azt már számtalan eset bizonyítja. Miután még kiemelte a tűzoltóságoknak mindennemű mentési és segélynyújtásra kiválóan alkalmas voltát, értekezését befejezte.

A felolvasás befejeztét magas színvonalu megbeszélés követte, melyben kiválképen az elnöklő dr. Löw fényesen emelte ki a tűzoltóságoknak a mentés és segélynyújtás körül teljesített kiváló szolgálatait. Végül a szakosztály következő határozatot hozta:

A VIII. nemzetközi közegészségügyi és néprajzi kongresszus elismerését nyilvánítja a tűzoltóságnak a mentésre és segítségre szorult emberiség szolgálatában teljesített eddigi szolgálataiért és azon kivánságának és várakozásának ad kifejezést, hogy a megkezdett módon a tűzoltóságok mindennemű szerencsétlenségeknél mentő és segítő szolgálataikat mint első segély tovább fejlesszék s így az emberiség javára működjenek.

—g

TECHNIKAI RÉSZ.

Egy új oltó-vonat.

(Két ábrával)

A tűzoltóság, hogy nemes feladatának a tűzveszély megakadályozásában — sikerrel megfelelhesen, mulhatatlanul szükséges, miszerint első sorban birtokában legyen amaz eszközöknek, melyekkel képesítve van nemcsak a gyors megjelenésre, hanem egyuttal az azonnali oltó beavatkozásra is, másodsorban kell gondoskodni oly helyzet teremtésére, hogy a már megkezdett munka megszakítás nélkül legyen tovább folytatható.

E cél elérésére való törekvés nyilvánul az első támadáshoz való szereknek — olyképen való összeállításban, hogy a tűzoltóság fennakadás nélkül megkezdhesse aktióját.

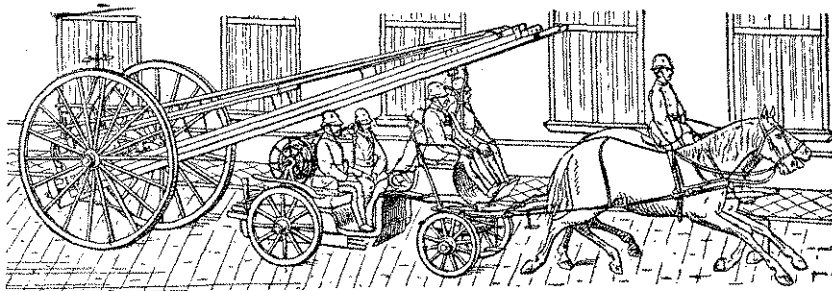
Az ily szerek a különféle igényeknek és helyviszonyoknak megfelelőleg kombinált és szerkesztett vész- vagy oltó-vonatok, melyekből már többet bemutatunk úgy a hazai mint a külföldi termékekből.

Az eddig ismertett szerek azonban inkább oly jellegűek voltak, melyek vidéki illetőleg oly viszonyokhoz lettek szerkesztve, a mint ott az építkezés, és vízszerezés szükséglik, vagy is ahol magasabb épületek, sem vízvezeték nincs; míg a most bemutatott oly viszonyokhoz lett összeállítva a hol éppen az ellenkező áll t. i. magas épületek és jó, nagy nyomású vízvezeték.

Ily viszonynak megfelelő oltó-vonat a Gregor-Weinhardt-féle — melyet 2 ábrában mutatunk be — melyből a müncheni tűzoltóság részére 3 lett egyszerre szállítva a város kijebb fekvő részein felállított 3 fiók-örség részére.

A Continensen ugyanis talán München azaz egy város, a hol a lakosság lélek-számához képest, a legkevesebb fizetett tűzoltó van, így szükségét érezték annak, hogy a központtól távolabb eső részek kapjanak örséget az első támadáshoz, addig is, míg az állandó örségek és a tűzoltóság zömét képező önkéntes századok megérkeznek.

Ezen célból 1890-től évenként 1 — 1 örség lett összesen felállítva, melyek mindegyike áll 1 örsvezetőből, 5 tűzoltóból, 1 kocsiból, 1 pár lóval és a képen látható oltó-vonatból.

Az oltó vonat áll egy 4 kerekű rugóra épített kerék-fékkal ellátott vasszerkezetű kocsiból, melyen elől egy bakülés 2, belől egymással szemben szintén 2 ülés van, 4 összesen 6 ember számára, míg a kocsis nyeregből hajt. A bakülés közepéből, mely egyuttal szerszámládát is képez egy erős vasrud nyúlik ki, melyre a jelző-harang van alkalmazva, s mely keresztbe végződve tulajdonképen támpontját képezi a kocsinhoz akasztott 19 m. magas Weinhardt-féle balanz-tolólétrának.

A kocsiban levő hátsó ülés közepén egy putton-fecskendő van elhelyezve. Az ülés mögött és a hajtott tengely

feletti rész egy nagy szerládát képez, melyben elhelyezést nyer 1 mentő tömlő, 2 Stolz-féle füst-álarcz 20—20 m. légvezető tömlővel (a füst álarczokhoz fuvóul a puttony-fecskendőt alkalmazzák) — 4 drb angoldugó létra 2 méteres darabokban, 1 összehajtható csuklós horoglétra, 1 tüzi-csákja összecsavarható nyéllal, több darab fáklya és lámpa, 1 gyógyszerláda, 1 menet ellenőrző készülék és több szükséges eszköz (villa feszítő-vas stb.) A láda felett egy tömlő motola van felerősítve 200 m. tömlővel, ugyan itt van elhelyezve 1 vízvezetési hydrans állványcső a vízvezetési kulcs és sugárcső.

A mint a leírásból is látható ezen oltó-vonaton minden meg van a mi az első támadáshoz szükséges, természetesen figyelembe vételével annak miszerint a müncheni vízvezeték oly nagy nyomású, hogy több hydransból alkalmazott sugár mellett is biztosan lehet működni a legmagasabb épület tetején is.

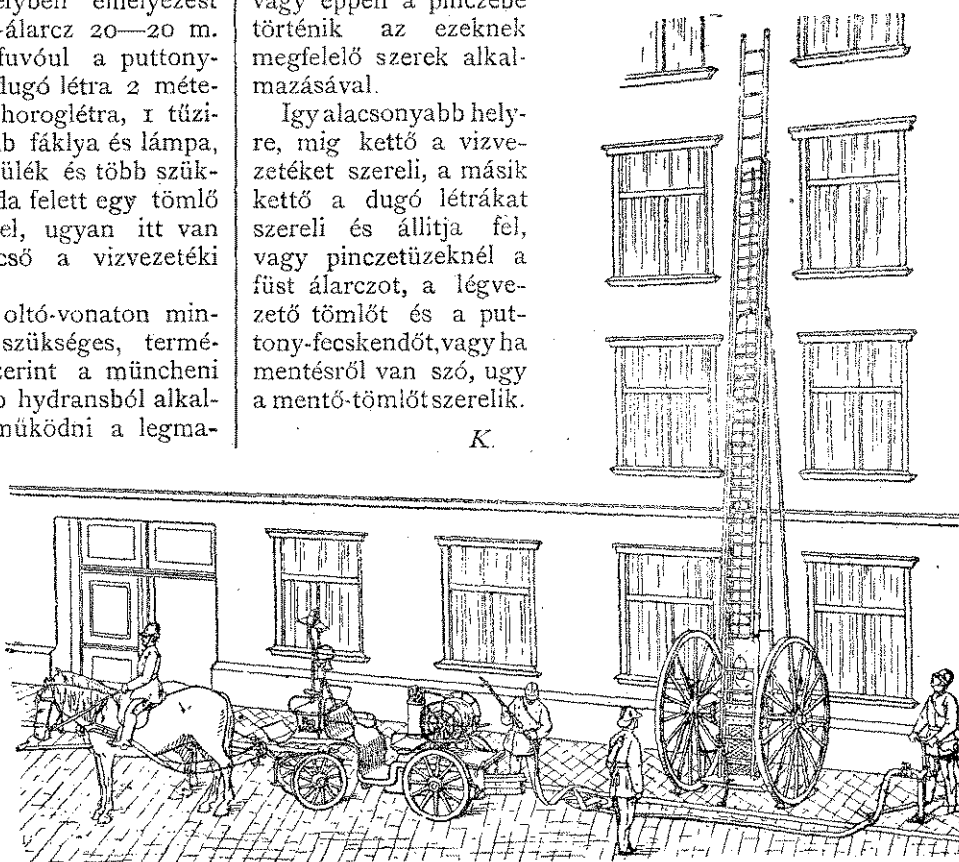
Ha tüzet jeleznek kivonul az őrző és 4 ember míg a 6-ik, aki éppen figyelő-őrségen áll, ott marad az őrségen.

A támadásnál a 4 tűzoltó először is elkapcsolja a létrát s azon helyre állítja, a hol a támadás intézendő; azután míg 2 a létrakihúzását végzi a másik kettő a hydrant és a tömlővezeték szerelést úgy, hogy a támadás alig 2—3 perc alatt megtörténhetik. Hasonló beosztással történik a szerelés, ha a támadás nem a tetőre, hanem alacsonyabb helyre

vagy éppen a pinczébe történik az ezeknek megfelelő szerek alkalmazásával.

Igy alacsonyabb helyre, míg kettő a vízvezeték szerelést, a másik kettő a dugó létrákat szerelést és állítja fel, vagy pinczetüzeknél a füst álarczot, a légvezető tömlőt és a puttony-fecskendőt, vagy ha mentésről van szó, úgy a mentő-tömlőt szerelik.

K.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A központi választmány ülése.

Az országos tűzoltó-szövetség központi választmánya szeptember hó 8-án a régi városház tanácstermében, Dr. Kék Lajos szöv. alelnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Szabó Gyula, Dr. Csányi János, Bárány N. Ernő, Dr. Pásztor Bertalan, Dr. Hadzsy János, Kozmáry Dezső, Lukács Gyula, Wopaleczky Károly, Dr. Szily József titkár és Tomcsányi Béla pénztárnok.

Elnök jelezvén az ülés összehívásának szükséges voltát, a megjelenteket üdvözlőlvén, az ülést megnyitja.

Titkár bejelenti, hogy Rösch, Mezey, Putsch, Dr. Óváry, Ormóssy, Sándor és Vida elmaradásukat bejelentették, mi tudomásul vétetik.

Ugyanaz felolvassa a f. évi márczius hó 4-én tartott ülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül hitelesítettik.

Ugyanaz felolvassa a 2000 frt állami segély kiutalványozására vonatkozó m. kir. belügyminiszteri leiratot; tudomásul vétetik.

Titkár előterjeszti jelentését az ügyforgalomról — mely szerint 1894. márcz. 4-ke óta iktatva lett 412 ügydarab, melyek mind elintéztést nyertek, — és (jövő számban közöljük kivonatilag) ez elnökség működéséről; tudomásul vétetik.

Elnök a jegyzőkönyv kapcsán jelenti, hogy a VIII-ik nemzetközi közegészségi és demografiai kongresszus rendezőbizottságávali érintkezés és a szükséges intézkedések megtételével a választmány az elnökséget bizta meg. Az elnök az ülésen való képvisellel a titkárt bizta meg, a ki e megbízatásnak eleget tett. A kongresszus bizottsága azonkívül érintkezésbe lépett az elnökséggel az iránt, hogy a szövetség nem venné át a szamaritánus kongresszus rendezését, illetve annak a tiszteletére nem volna-e hajlandó egy

bankettet rendezni, minthogy itt nagyobb mérvű kiadásról lett volna szó, az elnökség a rendezésre nem vállalkozhatott. Tudomásul vétetik.

Titkár jelentést tesz Kossuth Lajos nagy hazánkfia temetése alkalmával történekről. Ez ügyben elnök jelenti, hogy Dr. Pásztor sürgős indítványt terjesztett be az elnökséghez a vidéki testületeknek a temetésre való meghívása tárgyában; az elnökség azonban az indítványt csak tudomásul vette és a meghívókat már nem látta szükségesnek kibocsátani, mivel előzőleg és egyidejűleg már a budapesti önkéntes testület parancsnoksága, a budapesti szövetség elnöksége és a fővárosi tűzoltó-parancsnokság is küldöttek meghívókat, melyekre a vidéki testületek szép számmal jelentek meg, hogy a rend fentartásában segédkezzenek, a mi elismerésre méltó módon sikerült is. Kéri Pásztort, miszerint a jelentést beadványára is vegye tudomásul.

Wopaleczky, tekintettel arra, hogy a tűzoltóságnak a temetésen való szolgálataiért, illetve a rend fentartása körül teljesített működéseért a temetést rendező nagybizottság köszönetét nem nyilvánította, a szövetség választmánya részéről kívánna a résztvetteknek jegyzőkönyvi elismerést juttatni.

Elnök nem tartaná helyesnek, hogy akkor, midőn a nagybizottság feledésből vagy elfoglaltság folytán köszönetét nem nyilvánította, akkor a szövetség választmánya mondjon köszönetet. Minthogy a ténykedés hazafiai érzület kifolyása volt s a résztvevők csak hazafias kötelességet teljesítettek, azért az indítványt mellőzni és a jelentést tudomásul venni kéri. Tudomásul vétetik.

Titkár jelentést tesz az angol tűzoltók budapesti látogatásáról, jelezvén, miszerint az elnökség bár teljesen tájékozatlan volt, mégis intézkedni kívánt és körlevelet

intéztet a választmányi tagokhoz, hogy május 27-én lehetőleg minél nagyobb számmal legyenek jelen az angolok fogadtatásánál, továbbá, hogy a főváros tanácsához sürgős kérvényt adott be azon czélból, hogy az ünnepi költségek fedezésére bizonyos összeg utalványoztassék.

Elnök bővebben kíván e tárgyban nyilatkozni a tett intézkedésekről és magáról az egész ügyről. Mikor a hírlapokból értesült az angolok szándékolt jöveteléről, információszerzés végett személyesen megkereste a tűzoltó-parancsnokságot, azonban a tiszt urakat állig begombolkozva találta; ott semmi felvilágosítást nem nyerhetett. Az önkéntesek maguk sem tudtak semmit, így saját iniciativajából küldötte szét a meghívókat a választmány tagjainak, egyuttal intézte a kérvényt a fővárosához, a fogadási költségekre egy bizonyos összeg kiutalványozásáért. A kérvény mikénti elintézéséről csak *magánúton* értesült, hogy az fővárosi főparancsnoknak adatott ki véleményezésre és az ő véleménye alapján a tanács ki is utalványozott 200 frtot.

Tekintettel arra, miszerint az angoloknak Bécsben való tartózkodása alkalmával történt felmenetele félre-magyarázásokra ad alkalmat, kijelenti, miszerint az a véletlen műve. Ő ugyanis már huzamosabb idő óta áll levelezésben Czermák Regináld osztrák szöv. elnökkel, tűzoltói és pedig szövetségi ügyekben, milyen a 25 éves szolgálati érem ügye is, és találkozót is tűztek ki előbb Pozsonyban, most pedig Bécsben, a hol csak a díszgyakorlaton vett részt, s előbb is távozott Bécsből, mint az angolok. Hogy itthon sem vett részt az angoloknak — akik pedig majdnem mind önkéntes tűzoltók voltak — fogadtatásában oly módon, a mint az óhajtott lett volna, annak oka azon feltűnően mutatott mellőzésben van, melyet a fogadást kizárólag magának fentartó fővárosi főparancsnok tanusított, ezért maradt el a bankettől is, melyre meghívások úgy sem eszközöltettek, a minthogy egyáltalában semminemű program megállapítva és közölve nem volt. Ily körülmények között csak egyszerűen udvarias látogatást tett az angoloknál.

Lukács szintén kifogásolja a fővárosi tűzoltó-parancsnoknak ez ügyben tanusított eljárását.

Wopaleczky röviden körvonalozván az előzményeket, szintén szégyenletesnek mondja azon szerepet, mely a fogadtatásnál neki és a budapesti szövetség képviselőiben megjelenteknek jutott, melynek ő ez idő szerint alelnöke, a hol még arra sem érdemesítették, hogy bemutatattak volna.

Dr. Csányi az elnökség által intézett felhívás folytán csatlakozott Vácznál az angolokhoz s azokkal együtt érkezve meg, jelen volt a fogadásnál is. Miután a továbbiakra tájékozva nem volt, megkérdezte, mi a program, melyre azon feleletet kapván, hogy nincs, a legelső vonattal visszautazott.

Bárány mindannyiszor, valahányszor az önkéntes tűzoltó-intézménynek oly mérvben való mellőzését látja, mint jelen esetben is, kénytelenítve érzi magát felszólalni. Nagy mértékben látja itt sértve nemcsak a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet, a budapesti szövetséget, hanem még magát az országos tűzoltó-szövetséget is, a mely pedig az egész ország tűzoltóságát képviseli; sajnálja, hogy az angol bajtársak nem láthatták mindazt, a mit látniok lehetett volna és nem fogadtattak azon melegséggel, a melylyel kellett volna fogadni azokat, a kik nem tartották érdemtelennek hozzánk is elnézni.

Különben nem akarja a dolgot tovább feszegetni, a durva sértéssel szemben nem akar határozatot hozatni, hanem az ügy felett véleményt mondani, a bajtársak megítélésére bizza s ő a maga részéről a napirendre térést indítványozza. Az elnök jelentését ő is tudomásul veszi. Elnök kijelentéseinek tudomásul vételével az ülés napirendre tér.

Titkár jelenti, miszerint a múlt ülés határozatához

képezt a hátralékos tagsági díjak befizetése iránt a tag-testületekhez a felhívás szétküldetett, melynek kapcsán a testületek az országos segélyező szövetségbe való belépésre is felhívtak. A befizetésekre való felhívásnak lett eredménye, a mennyiben tömegesebb befizetések történtek, de egyes megyei szövetségek a hátralékos ügyeket nem rendezték. A segélyező szövetséghez való csatlakozás iránti felhívásra csupán *Szabó Gyula* kismártoni járási tűzfelügyelő is csatlakozott a járásában levő 21 testülettel. A hátralékban levő megyék a rendezésre felhívandók; egyébként a jelentés tudomásul vétetik.

Titkár jelenti, hogy az időközben megalakult temesmegyei szövetség szintén csatlakozott az országos szövetséghez, azonban az alapszabályok még nem lettek felterjesztve. Az alakuló közgyűlésen jelen volt titkár már ott tett javaslatokat a szabályzat egyes pontjaira vonatkozólag, melyek elfogadtattak; remélhető, hogy az alapszabályokat mielőbb fel fogják terjeszteni. Tudomásul vétetik.

Elnök jelenti, miszerint a szövetségi iroda, hogy a tisztviselők ahhoz közelebb lakjanak, további intézkedésig IV., Molnár-utca 10. sz. alá helyezik át november 1-én. Tudomásul vétetik.

Titkár jelenti, hogy *Sáfrán János* kottorai főpar. panaszos ügye, mely a múlt ülés határozatához képezt megvizsgálás végett a zalamegyei tűzoltó-szövetség elnökségének lett leküldve, kedvezően és békés uton elintézve lett, a mennyiben a beavatkozásnak sikerült a differentiákat kiegyenlíteni, így további eljárásnak szüksége fenn nem forog. Tudomásul vétetik.

Tomcsányi pénztárnok, beterjeszti a pénztár állásáról 1894. márczius 4. — szeptember 7-ik szőlő kimutatást. Tudomásul vétetik. (Lásd hiv. részt.)

Elnök a módosított alapszabályok tárgyában illetőleg a jóváhagyás mikénti állásáról jelentést nem tétetett, mint-hogy az ügyben változás nem állott be. Az alapszabályok a miniszterium által kívánt módosításokkal felterjesztetett, azonban nem lehetetlen, miszerint a most kidolgozás alatt levő tűzrendészeti törvény gátlólag fog hatni a jóváhagyásra. De feltéve azon esetet, hogy az alapszabályok jóváhagyatnak rövid időn, össze hívassék-e a rendkívüli közgyűlés, hogy azon új alapszabályok értelmében az új állapotok létrehozzassanak, vagy pedig a rendes közgyűlésen történjék az átalakulás.

Szabó, minthogy nem bizonyos az, hogy az alapszabályok rövid idő alatt jóváhagyva leküldetnek, pár hóval a rendes közgyűlés előtt nem tartja czélszerűnek egy rendkívüli közgyűlés egybehívását.

Lukács nincs egy véleményen az előtte szólóval, a szabadkai közgyűlés e tekintetben határozott és ő nem tartaná helyesnek, ha a választmány azon határozatot figyelmen kívül hagyná.

Dr. Csányi szerint a dologban érdemlegesen nem lehet határozatot hozni, míg a miniszteriumból a jóváhagyott alapszabályok le nem küldetnek.

Elnök azon sejtelmének ad kifejezést, hogy Kolozsvárt a közgyűlés nem lesz megtartva, mert tudomása szerint ott ez ügyben még semmiféle intézkedés nem tétetett, de meg a jövő évben a vízvezeteki építkezések miatt a város fel lesz forgatva.

Dr. Pásztor tekintettel, hogy az alapszabályok jóváhagyása elé oly akadályok gördültek, melyek nem tudhatni mikor szűnnek meg, indítványozza, hogy a tisztújítás ezen t. i. a kolozsvári rendes közgyűlésen történjék illetve az új szervezet akkor lépjen életbe. Elfogadtatik.

Elnök jelenti, hogy milleniumon való részvétel tárgyában illetve a mintafalu tűzoltói berendezésére vonatkozólag már történt intézkedés, most tehát nem ez volna tárgyalandó, hanem magának a szövetségnek részvétele a kiállításán. Ez irányban ugyan konkrét javaslat nem

tétetett, de szükséges, hogy ez megbeszélés tárgyát képezze. Egyik ilyen módja volna a részvételnek a hazai tűzoltóság és tűzrendészet fejlődésének megíratva egy új teljesebb statisztika összeállításra és a tűzoltóeszközök fejlődését elő tüntető kollektiv kiállítás, mely a tűzoltóságok közreműködésével volna rendezendő.

A megindult hosszabb eszmecsere után abban történt megállapodás, hogy a választmány 1000 korona pályadíjat tűz ki „*A magyar tűzoltóság története*” című mű megírására, s erre vonatkozólag a belügyminiszteriumhoz felterjesztés intéztetik erkölcsi támogatásért, a kereskedelmi miniszterhez pedig jelentést. A pályadíjat nyert mű a szövetség tulajdonává válik. A feltételek a megállapítása a kiküldendő bizottság dolga lesz, mely azt a választmány elé terjeszti. Elvben elfogadjatik egy új teljes statisztika összeállítása is, a kérdő ívnek összeállítását ugyan azon bizottság fogja végezni, nemkülönben a történeti tűzoltószer kiállításra vonatkozólag ezen bizottság fog előterjesztést tenni. A bizottságba kiküldettek dr. Kék alelnök, Bárány, Lukács, dr. Csányi és dr. Szily azzal, hogy magukat szükséghez képest kiegészítsék.

Titkár felolvassa Markusovszky Béla kérvényét, melyben „*Megelőző tűzrendészeti*” című munkájának anyagi támogatását kéri.

Elnök szerint a szövetségnek feladta lévén a tűzrendészet fejlesztése nem zárkozhatik el a kérvény előtt, bár maga a munka még nem ismeretes, de hiszi hogy meg fog felelni a kívánalmaknak ezért ajánlja, hogy megjelenése lehetővé tétessék, miszerint 1000 példány után 50 krral 500 frt bocsáttassék szerzőnek rendelkezésére.

Bárány nem kívánja a dolgot elejteni, de nem szeretné ha a választmány ismét elhamarkodná a dolgot. Nem kéli hogy a munka minden tekintetben meg fog felelni a hozzá fűzött reményeknek, de mégis mielőtt az összeget a kérvényező rendelkezésére bocsátanák, óhajtaná megismerni a mű tartalmát, azért kívánna, hogy az előzőleg megbiráltassék.

Lukács elfogadja az elnök indítványát.

Elnök a két indítvány egyesítésének nem mond ellene, ezért a munka kívántassék be, bíraltassék meg és a beérkező jelentés alapján történjék intézkedés.

Dr. Pásztor az irányban is megbízni véli a kiküldendő bizottságot, miszerint arról is jelentsen, vajjon a mű önálló befejezett munka-e vagy pedig — mint a lapokból értesült — egy nagyobb műnek részlete.

A bizottságba Bárány, dr. Csányi és dr. Szily küldetnek ki.

Dr. Pásztor betérjeszti a szabadkai kiállítás bíráló-bizottságának jegyzőkönyvét, mely a bizottság tagjai által még nincs aláírva. A jegyzőkönyv a volt tagoknak aláírás végett beküldendő.

Titkár jelenti, miszerint a gyakorlati szabályzat elfogyott, a mennyiben még mintegy 40 drb van csak készletben. Intézkedést kér a szabályzat újból való kinyomatása iránt.

Lukács az újból való kinyomatást csak akkor kívánja eszközöltetni, ha a lényeges hibákkal bíró szabályzatot egy kiküldendő bizottság átdolgozza, és azt az önkéntes tűzoltó-testület bevonásával gyakorlatilag is próbálja ki.

Elnök szintén átdolgozandónak tartja a szabályzatot, de a bizottság a szerzővel tegye magát érintkezésbe, mert tudomása van róla, hogy annak az egyes hiányára vonatkozólag jegyzetei meg vannak.

A bizottságba dr. Kék, Bárány, dr. Csányi, Lukács és dr. Szily küldetnek ki.

A napirendben letárgyaltatván elnök az ülést fél 1 órakor bezárja.

K.

25 éves jubileum.

A *temesvári gyárvárosi* önkéntes tűzoltóság augusztus hó 19. és 20-án tartotta fennállásának 25-ik évfordulóját. A gyárvárosi testület 1869-ben alakult és öt szakaszban: törzs, mászók, mentők, örök, szivattyusok és vízszállítók volt osztva, míg 1873-ban az öt szakasz 3-ra redukáltatott mászók, szivattyusok és örök, majd 1874-ben egyesült az időközben alakult józsefvárosi és belvárosi testületekkel az addig volt „*Temesvári gyárvárosi polgári önkéntes tűzoltókar*” temesvári önkéntes tűzoltó-testületté lett, az egyesített tűzoltóság azonban ennek dacára is *három* különparancsnokság alatt áll és működik, melyek közül a gyárvárosi az I-ső; a józsefvárosi a II-ik; a belvárosi, mint legfiatalabb (alakult 1874.) a III-ik parancsnokság címet viseli, s egymással nem a legjobb bajtársi viszonyban állanak, mit bizonyít az is, hogy az I-ső ünnepélyén a II-ik és III-ik nem vett részt.

Az ünnepélyen a jubilans testületen kívül következő testületek voltak képviselve: Arad; önkéntes, városi és vaggongyár. *Budapest*: önkéntes, városi, államvasut, Tarnóczygyár. *Bavamjeste*, Bártfa, Buziás, Csákova, Csene, Datta, Tobronya, Facséh, Folya, Fehértemplom, Gizellafalva, Grabósz, Hidegkút, Janova, Karánsebes, Kis és Nagy-Becskekerek, Kurtics, Lippa, Lugos, Mátyásfalva, Mehala, Mitrovicza, Nagylak, Nagy-Zsám, Orsova, Ó-becse, Pancsova, Perjámos, Pepak, Pozsony, Selmeczbánya, Szabadka: önkéntes és városi, Szapáryfalva, Buttyin, Gyarmatha, F.-Moravicza, Új-Arad, Új-Moldova, Versecz, Végvár, Vinga, Zólyom és Zsombolya.

Az ünnepély melynek programjába a Temesmegyei tűzoltó szövetség megalakítása is fel volt véve augusztus 19-én az e célból megtartott alakuló közgyűléssel kezdődött, a melyen képviselve voltak: *Csákova*: Várady Ferencz és Chorlé Miklós, *Temesvár*: Varga Lőrincz, *Gyarmatha*: Liebligh János, *Bavamjeste*: Miskovics György, *Versecz*: Bernácsky Alfréd, *Gizellafalva*: Stumper Mátyás, *Végvár*: Molitórisz Károly, *Datta*: Jäger József és Buziás Chvallibog Gyula, *Fehértemplom*: Fassel János, *Lippa*: Grimm Lajos, *Vinga*: Veress Lajos, *Kis-Becskekerek*: Bene Géza, *Mehala*: Pavlovits János, *Új-Arad*: Willwerth Vilmos, *Moravicza*: Schnettbach János, *Janova*: Heyer Miklós, *Hidegkút*: Remholz Győző küldöttek által és mint az országos szövetség képviselője dr. Szily József szöv. titkár.

Az ülést *Varga Lőrincz* nyitotta meg vázolván a szövetség célját és szükségét, ajánlotta, hogy a közgyűlés elnökévé főtisztelendő Várady Ferencz pápai kamarást válasza, mely egyhangulag elfogadtatván, Várady elfoglalta az elnöki széket és miután a szövetséget megalakultnak jelentette ki, javasolta hogy a szövetség elnökévé rétháti *Kovacsics Gyula* árvaszéki elnök választassék meg. Míg a megválasztott elnökért öttagu meghívó-bizottság küldetett ki, mely idő alatt dr. Kék Lajos országos szöv. alelnök üdvözlő sürgönyét olvasták fel és Bernatzky Alfrédet és Miskovits Györgyöt jegyzőkönyv hitelesítőknak választották meg.

Az ezalatt a küldöttség élén megérkezett Kovacsics Gyula az elnöki tisztség elfogadására hajlandónak nyilatkozván folytatólagosan tárgyalás alá vették az alapszabály-tervezetet s azt a dr. Szily által javasolt módzatokkal elfogadván, annak felterjesztése elrendeltetett.

A tárgyalás folyamán az alapszabály-tervezet egyes pontján következőleg módosítottak.

A tagtestületek szavazattal nem bíró tagjai a hozzászóllás jogával bírnak.

A tagsági díjaknak 4 frtra leszállítása nem fogadtott el. A szab. kir. városok képviselői mindenkor csak tűzoltóparancsnok lehet.

Tíz szavazattal bíró képviselő titkos szavazás elrendelését kérheti.

A határozat hozatal érvényességéhez a tagtestületek negyedrésznének jelenléte szükséges.

A választmányi ülés tekintet nélkül a megjelentek számára mindig határozatképes.

A számvizsgálók száma háromban lett megállapítva.

A feloszlás csak oly ülésén mondható ki, a hol tagtestületeknek fele van képviselve és ezen ülés megtartásáról valamennyi testület írásban értesítendő.

A járási felügyelő csak vizsgázott parancsnok lehet.

Az alapsz. letárgyalása után a központi tisztviselőket választották meg és pedig, alelnökké: *dr. Várady Ferencz*; titkárrá: *Lászlóffy István*; pénztárnokká: *Neumann György*; megyei tüzfelügyelővé *Varga Lőrincz*.

A szövetség védnökevé *Deschán Achill* vármegyei alispán választatott.

A járási tüzfelügyelők megválasztása az alapszabály jóváhagyása után fog megtörténni.

József főherceghez hódolatteljes táviratot küldtek, végül a legközelebbi gyűlés helyéül *Fehértemplomot* jelölték.

Az ülés után díszbéd volt.

Délután 4 órakor vette kezdetét melyben a jelentkező Vinga, Fehértemplom, Mehala, Kis-Becskerek, Gyarmatha

és Folya közül csak Mehala és Gyarmatha vett részt, az előbbi kétkerekű mozdony-fecskendővel és 30 emberrel, az utóbbi négykerekű községi fecskendővel és 36 emberrel. A bíráló-bizottságba dr. Szily József orsz. szöv. titkár, budapesti önk. főpar. Hermann Ödön, budapesti önk. oszt. par. Breuer Szilárd, főv. segédtsz. Seossa Zoltán szabadkai és Stankovits Milos aradi tűzoltó parancsnokok választottak, illetve kérték fel. A verseny befejeztével a verseny-bizottság az I-ső díjat Mehalaiknak a II-ik díjat a Gyarmatiaknak ítélte oda, a III-ik díj versenyző hiányában nem volt kiadható.

A verseny után a jubiláns testület rendezett egy támadást a mehalaiak részvétele mellett, mely általában igen jó volt. A visszaszerelés után a csapat szereivel együtt díszmenetben vonult el a zászlóánya előtt.

20-án reggel 7 órakor a temesváriak iskola-gyakorlata tartatott meg a mászóháznál, mely után a gyakorlótéren „Te Deum” volt, majd a betürendben felállított testületek a városházához vonultak a jubiláló testület dísz közgyűlésére, melyet Varga Lőrincz főparancsnok nyitott meg. Pendl Rudolf városi főkapitány, mely után a XV., X. és V. éves szolgálati érdemeket osztották ki.

A közgyűlés után ismét díszbéd volt, míg délután különböző mulatságok voltak.

H I R E K.

— **Királyi adományok.** Ő cs. és ap. kir. Felseje *Kajáta*, valamint *Felső-Galla* községek tűzkárosult lakosainak egyenkint 300, *Bogdány* községnek 200, *Miszlóka* község tűzkárosultjainak pedig 500 frtot méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni

— **A pesti hazai első takarékpénztár egyesület a lövétei** tűzkárosultknak a belügyminiszter utján 200 frtot adományozott.

— **Ifj. Herpka Károly** tanár a szolgálati érdemek tisztítása után felmerült költségekből az orsz. segélyző-szövetség részére 10 frtot adományozott, melyért az elnökség ez uton is köszönetét nyilvánítja.

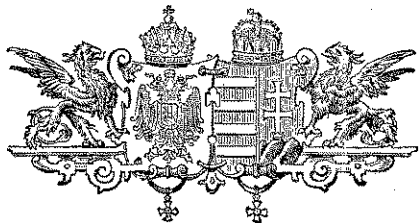
Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felolós szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

Alapított 1816-ban.

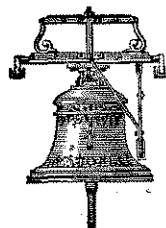
Hazánk legrégibb tűzoltószer-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődeje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

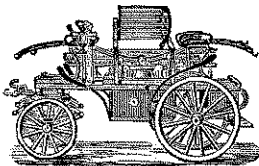
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kitűnő hangú harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

SZAKKÖNYVEK

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kiadványai:

A szivattyú és annak kezelése.

Vezérfonal tűzoltók számára.

A parancsnokság megbízásából kidolgozta:

Breuer Szilárd,

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület II. szivattyús szakas-parancsnoka.

Ára 1 frt 50 kr.

A tűz és annak oltása.

CSÖVEZETÉS.

Pályanyertes mű.

Írta:

Dr. Szily József,

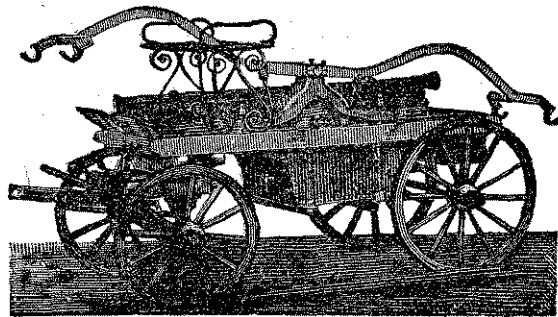
a budapesti önkéntes tűzoltó-testület főparancsnoki helyettese.

Ára 30 kr.

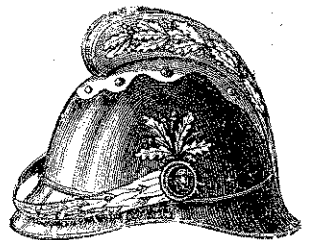
Megrendelhetők a budapesti önkéntes tűzoltó-testület titkári hivatalánál.

Budapest, VIII. ker., Gyöngygyűk-u. 3. sz.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

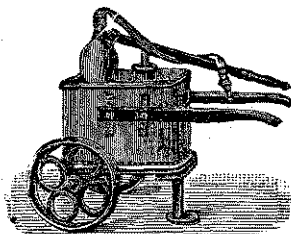

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

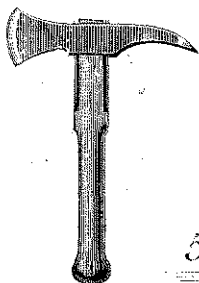
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb nagyfalusi fecskendőt és 12 drb targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Koncz Ármán s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk.
tűz. egyt. alparancsnoka, bír. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka. Udvarhelymegye alispánja.

Ugron János s. k.

Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
bír. tag.

Soó Gáspár s. k.
bír. tag.

Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. I. szöv.
szak. parancsnoka.

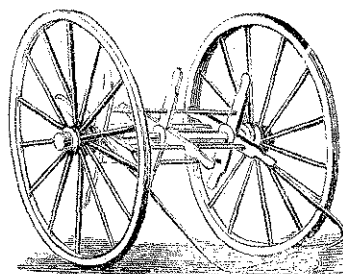

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, dísz sisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

✱ Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivő-eszközök, érmek és rendjelek. ✱

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyczim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószerszám-gyár,
harang- és ércöntöde
részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít

Tűzi fecskendőket, gőz vagy
kézhajtásra kerít fecskendőket☛ **községi egységes vészvonatokat,**továbbá **községek** s a **szerezendő tűzorségek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízfordó-kocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és kötelek tűzorségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utcaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, pöczegödör és csatorna-tisztító gépeket légszivattyúval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.**

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkben hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlisták és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Tűzoltó-felszerelések.

*
Gőzfecskendők

Mozdony-fecskendők.

Kocsi-fecskendők.

Talyiga-fecskendők.

Puttony-fecskendők.

Extincteurök.

Szer- és személyszállító kocsik.

Tolólétrák.

Dugólétrák.

Horoglétrák. *

*
Vízfordó kocsik.

Tömlőmotolák.

Gummi- és kender-tömlő.

Füst-álarczok.

Vászon víztartó-kádak.

Vízfordó-vedrek.

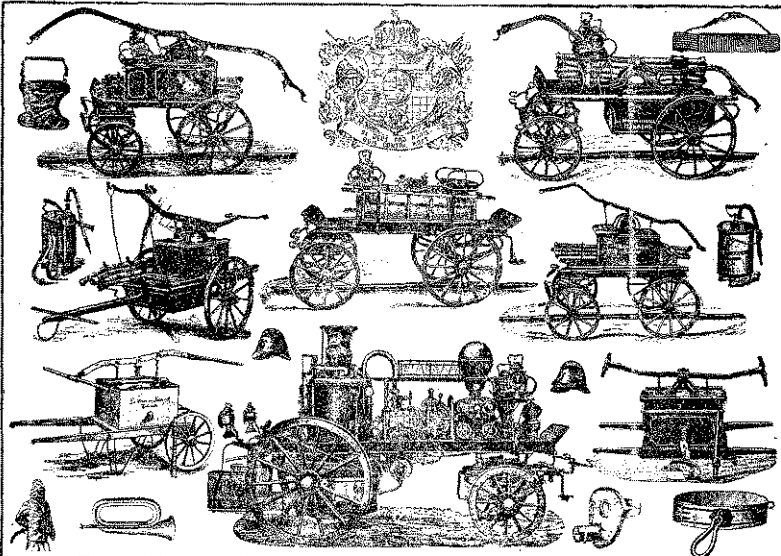
Fáklyák.

Mentőeszközök.

Vészvonatok.

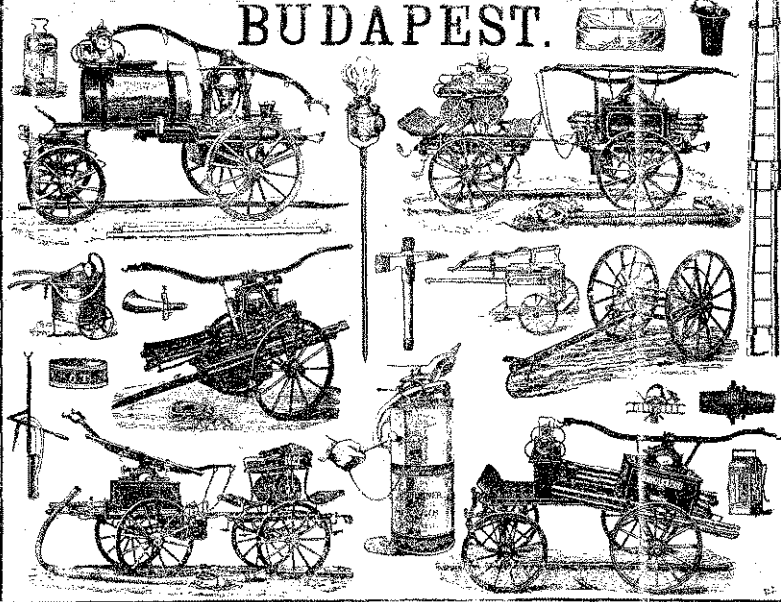
Bontó eszközök. *

Alapított 1865.

A magyar királyi belügyminiszterium által
52,971/1873 és 6840/1889. szám alatt ajánlva!Kedvező részletfizetési
feltételek.Öt évi jótállás munka-
és anyagért.

GEITNER ÉS RAUSCH

BUDAPEST.

Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.Szakkérdésekre felvilá-
gosítással szolgálunk.

Szivattyu-, fecskendő- és gépgyár érczöntődével

V., Nádor-uteza 46/48. sz.

Műszaki üzlet: VI. ker., Andrássy-út B. szám.

Egyéni felszerelések.

*
Sisakok.

Mászóövek.

Szivattyu-
övek.

Sapkák.

Mászó-csáká-
nyok.Szivattyu-bal-
ták.

Tiszti-övek.

Rőzsekések.

Kéthangu jel-
zők.

Jelzősípok. *

*
Kürtök.

Mászólámpák.

Mentőkötelek.

Cső- és tömlő-
kötelek.

Tömlőkötők.

Füstszivacsok.

Kürt- és jelző-
szinórok.Rangjelző
rosetták.

Vállszinórok.

Füst-szemüve-
gek. *

Számos kitüntetés.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és Iaptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 frt 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak
mellett vétetnek fel.

Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Titkár jelentése az elnökség működéséről. Kimutatások IV. (folytatás): V. Alapszabály jóváhagyások. Meghívó. — *Általános rész.* Az életmentés ügyének megoldása a tűzoltó-szövetség által. — *Technikai rész.* Az égési sebekről. Önmentő készülék (3 áb.). Egyctemes szoporka (1 áb.). — *Testületek köréből.* Zala vármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése — *Hírek. Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Titkár jelentése az elnökség működéséről.

A f. évi márczius 4-én tartott választmányi ülés óta a nmlt. belügyminiszteriumtól leküldött ügyiratokra tiz esetben adatott vélemény, melyek kivonatosan következők:

1. A békésvármegyei szövetség alapszabályaira, — melyek különben teljesen azonosok a hevesmegyei szöv. alapszabályaival azon különbséggel, hogy mindazon pontok, melyek az orsz. szövetséggel való kapcsolatra vonatkoznak, tervszerűen ki lettek hagyva, vagyis ezen szövetség kívül állani kívánt az országos szövetség keretén — adott véleményben hangsúlyozva lett az országos szövetséghez való tartozás szüksége, nemkülönben a vármegye területén levő tűzoltó-testületeknek a teyeki szövetséghez való csatlakozás kötelezettsége; továbbá tekintettel arra, hogy a megyei szöv. választmányának 8 választott tagja van, a tag-testületeknek meg ezen felül külön-külön képviselote feleslegesnek mondatott.

2. Brassóvármegye tűzrendészeti szabályrendeletében javasoltatott: a takarmányféléknek a községek belterületén való elhelyezésének korlátozása; ugyanott gőzgéppel való cséplés eltiltása; a községeknek tűzjelzés szempontjából alkerületekre osztása; az egyes házak tűzoltószerzeinek meghatározása; a megváltási díjaknak az adóalaphoz viszonyított arányos megosztása 1—5 forintig; a lófogattal bírónak tűz esetén vízfordásra kötelezése, mindaddig, míg a tűzoltó-parancsnok annak abbanhagyását el nem rendeli; hogy a tűzoltó-parancsnok a tűzoltás tekintetében felelősség mellett önállóan intézkedjék; hogy a vármegyei tűzrendészeti felügyelő ne feltétlenül a szövetség elnöke legyen, s hogy ezt körütyjában ne kelljen mindig egy, tűzoltó-parancsnoknak kísérni, nehogy a községek terhei ezáltal is szaporodjanak.

3. Alsó- és Felső-Székelyország és Verbócz községek felebbezése, fecskendő-beszerzés kötelezettsége ellen. Tekintettel arra, hogy a három községnek csak egy fecskendője van, a tűzrendészeti kormány-rendelet 8. §-ára hivatkozással még két fecskendő beszerzése javasoltatott.

4. Nagy-Salló községnek a tűzrendészeti szabályrendeletét hatályon kívül helyező vármegye törvényhatósági bizottsági határozat ellen beadott felebbezése, mint a vár-

megye tűzrendészeti szabályrendelettel ellenkező, elutasitan dónak véleményeztetett.

5. Ujvidék város tűzrendészeti szabályrendelete könnyebb eligazodás végett fejezetekre osztandó. Szalma- és takarmányfélék a város belterületén nyílt helyen a legközelebbi épületektől csak 40 méternyire legyenek elhelyezhetők. Tiltassék el a város belterületén a gőzgéppel való cséplés, a szérüs kertekben a dohányzás is. A város belterületén új faraktárak ne engedélyeztessenek s a régiiek záros határidő alatt kitelepíttessenek. Meghatározattak az egyes házak tűzoltószerzei, végül a vízfordásnak vész esetén általánosan kötelező volta javasoltatott.

6. A lipótvármegyei szövetség alapszabályai, miután előzőleg már az orsz. szövetség intencziói szerint alakítottak át, jóváhagyatni javasoltatott.

7. Zenta város már jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendeletének a takarmányfélék elhelyezésére vonatkozó szakaszát ismét a régi kifogásolt állapotba óhajtáná elhelyezni. A jóváhagyott §. meghagyandónak véleményeztetett.

8. A torontálvármegyei szövetség alapszabályainak módosítása által a vármegye összes testületeinek kötelező csatlakozását kívánta. Jóváhagyásra felterjesztetett.

9. Székvármegye Roszcsür község felebbezése a tűzrendészeti szabályrendelet módosítását jóvá nem hagyó vármegyei törvényhatósági bizottsági határozat ellen, mivel a takarmányféléknek a város belterületén elhelyezése tűzrendészeti szempontból kifogásolható, elutasítandónak véleményeztetett.

10. Ugocsa vármegyének a szomszéd községeknek tűz esetén egymásnak segédkezése tárgyában alkotott szabályrendelete nem kifogásoltatott, hogy az a tűzoltói kötelezettségeket a tűzrendőri kormányrendelet 20—40 éve helyett, 18—50 évben állapítja meg. Javasoltatott, hogy oly községekben, hol tűzoltóság nincsen, ilyennek haladéktalanul szervezése elrendeltesék, végül, hogy a befolyó pénzbüntetés ne a szegény-, hanem a tűzoltói alapra fordíttassék.

A tegnapi napon érkezett Vinga város tűzrendészeti szabályrendelete és a felső csallóközi járási szövetség módosított alapszabályai még elintézendők.

Magyar országos tűzoltó-szövetség.

Kimutatások

az 1894. július 26-ától szeptember 30-ig terjedő időszakról.

IV. Szolgálati érmet kaptak:

(Folytatás.)

Nagy-Láng: V éves érmet: Hessky Imre, ifj. gróf Zichy János, Maróthy Károly, Kardos Ferencz, Müller János, Németh György, Csonkás István, Csomó János, Onódy György, Mester István, Kalauz József, Halász József, Németh József, Takács István, Csörgő Pál, Varga Ferencz, Sziládi János, Gergő József, Gergő István, Pintér István, Páll Mihály, ifj. Boka György, Csillag János, Borda Mihály és Páll István.

Nezsider: X éves érmet: Schmidt Domonkos és Eschberger József; V éves érmet: Schwarz János, Néher József, Treppó Alajos, Seitz Pál, Böhm Sebestyén és Hergg Ferencz.

Ganz és társa vasöntőde Budapest: X éves érmet: Bart Mátyás és Kolombini Antal.

Igló: XV éves érmet: Thern Albert, Lechnitzky Zsigmond és Sztrelkó Károly; X éves érmet: Kovalcsik Ferencz; V éves érmet: Háuszler Albert, Antal Samu, Bartholy István, Boldrinyi József, Csetényi Emil, Kellner Károly, Fábrián László, Maralán Pál, Ficker Károly, Kazsmir János, Knieszner Kálmán, Kuzma József, Lesch János, Lukács Mihály, Lux János, Mihelkó András, Onofrey Ti-vadar, Oszifcsin Mihály, Páczai András, Sommer Gusztáv, Sommer János, Schelle János, Schubert József, Riczinger Vincze, Soltész Károly, Lohnert Lajos, Hudak János, Trunkó Mihály és Ebergényi Miksa.

Pankota: XV éves érmet: Schmidt Antal, Nagy Antal és Stolcz József; X éves érmet: Balogh Sándor, Toht Ferencz, Csiki Géza, Apponyi Gyula, Bartha Mihály, Heller Gyula, Brummer János, Fehér Lajos, Kováts Ferencz és Müller Ferencz; V éves érmet: Toht Károly, Harcsa János és Szabó István.

Kassa: XV éves érmet: Bárkay Nándor.

Gánth: V éves érmet: Pártényi Béla.

Nyiregyháza: X éves érmet: Sztárek Ferencz, Czapkay Géza, Oláh Géza, Heuter Antal, Nyiri József, Pivnyik András, Farkas Péter, Szeidl Ede, Soltész Elek, Csizsák Antal, Palicz István, Kálnay Sándor, Eles Lajos, Vojtovits Bertalan, Sesztay Pál, id. Soltész Gyula, Klinczkó Pál, Ripper András, Maroztányi József, Sztavkievics Román, Karner Kálmán, Csizsák József és Bene József. V éves érmet: Andráscsik István, Rajtik Miklós, Thaisz Károly, Antal János, Barzó Mihály, Izsóff János, Juhász Etel, Neubauer Lajos, Zieger Pál, Kurucz András, Varga Mihály, ifj. Szamuely Lajos, Takács Lajos és Simkovicz József.

Ó-Kanizsa: V éves érmet: ifj. Tóth József, Szilágyi György, Grüner Ádám, Popovits György, Singlédi János, Cservenitz János, Csuka Sándor, dr. Roxer Gyula, dr. Schuller Gábor, Vinczer József, Vinczer Ferencz, Sik Ferencz, Sándorov György, Varga Béla, Horváth István, Csóvits Orszev, Berecz István, Szremácz Vlávó, Miator Mláven, Muhi Ferencz, Letits Demeter, Raics Gáspár és Laczkó József.

Kismárton: XV éves érmet: Mollay Antal; X éves érmet: Wolf Lipót, Mayer János, Machlup Gyula, Austerlitz Adolf, Hess Dávid és Wagner József; V éves érmet: Osterreicher Adolf, ifj. Handler Mátyás és Wolf Sándor.

Budapest önkéntes: X éves érmet: Peck István; V éves érmet: Endler Emánuel és Bundschuh Pál.

Deés: XV éves érmet: Verner Antal, Magyar Henrik, Képiró József, Erdei Sándor és Szász Lajos; X éves érmet: Bándy György, Dániel Zsigmond, Bernád József,

Molnár Lajos András, Orbán András, Sütt Endre, Szeszermán László, Szabó Lajos és Gecse Sándor.

M. á. v. gépgyár Budapest: XV éves érmet: id. Wimmi György és Katpar János; X éves érmet: Kürmesz Károly, Zahár Pál, Weidl János, Sebela Tamás, Farkas Béla, Jeznek János, Petrikovics Gyula, Porsche Adolf, Lőrinczy Gábor, Orday Péter, Neuzal Vincze és Petrik Ferencz; V éves érmet: Vajancz Árpád és Kránig József.

Ujpest: X éves érmet: Janák Pál és Bucsek József; V éves érmet: Srany József.

Pozsony-Szent-György: X éves érmet: Bernhardt Gottfried, Hornyacsek János, Hüttl Mátyás és Reingraber János; V éves érmet: Schay János, Fialla István, Hupka Mátyás, Steberl András és Fischera Antal.

Berettyó-Ujfalú: V éves érmet: Tardy György, Tóth Mihály, Hannó István, Jeney Ferencz, Kolb Herman, Barkóczy Mihály, Szathmáry István, Veres József, Kecskeméti Mihály, Jenei Mihály és Tamásy Géza.

Dombóvár: XV éves érmet: Degovics István, Götzinger József, Kasztner Mihály és Káldi Mór; X éves érmet: Dravetz István, Dobó Mátyás, Martasek János, Molnár Lajos, Skóza József, Schneider György, Szinger Mihály, Tamás Imre és Mészáros János; V éves érmet: Fricker János, Fuchs Ferencz, Lexa Zénó, Lehőcz Péter, Schmidt József, Timár János és Zoru József.

Nagy-Szombat: XV éves érmet: Frinta Ágoston, Kovacsovics Lajos, Martiny Hugó és Molló Mihály; X éves érmet: Mandelik József, Balázs Adolf, Rozsmák József, Mihók Lajos, Schramm Károly, Gasselseder Miklós, Holczmüller Lipót, Kucsera János, Frisch Antal és Bilcsik László; V éves érmet: Gamma József, Horacsek Vincze, Markovits Lipót, Ozogán József, Huszár Géza, Takáts Gyula és Blahó Ferencz.

Stajerlak-Anina X éves érmet: Brandtstädter Ferdinánd, Rahner Alajos, Stocker Fülöp, Instock János, Manó Károly, Maldet Ede, Wollner Ferencz, Krompasky István és Krippner János; V éves érmet: Schreiber János, Schwager Károly és Spinner Edmund.

Pozsony: XV éves érmet: Berlin Lajos, Dax János, Grunner Ferencz, Hadwiger Ferencz, Kaberle Ferencz, Kopp Ferencz, Morgenstern József, Obst Ferencz, Plachota József, Portschy Sámuel, Rucker György, Schiffler Károly, Schwanzler György és Stelczler Henrik; X éves érmet: Bendl Mihály, Gregorovits Ferencz, Gschweng Ede, Kleiner Jakab, Koch József és Thier Ferencz; V éves érmet: Keck János, Lederer Károly, Macher Nándor, Martin Kajetán, Raab Mihály, Rohn Adalbert, Schawlik Jakab, Schlager János, Siska István, Speter Antal, Strobl Nándor, Tauchert Antal, Varga István és Zajata Ferencz.

Harmincznyolcz testületnek kiadatott: 130 drb. XV, 179 drb. X, és 307 drb. V éves szolgálati érem.

Az év elejétől 89 testületnek kiadatott összesen: 277 drb. XV, 350 drb. X, és 694 drb. V éves szolgálati érem.

V. A magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetségébe az 1894. évre folytatólagosan beléptek és tagsági díjajukat befizették:

Pankota	40 tag után befizetett	12.—
Szent-Margit	42 " " "	12.60
Darázsfalva	24 " " "	7.20
Lajta-Ujfalú	21 " " "	6.30
Lajta-Pordány	26 " " "	7.80
Vimpác	24 " " "	7.20
Büdöskút	26 " " "	7.80
Stajerlak-Anina	38 " " "	11.40
Nezsider	64 " " "	19.20
Völgyfalva	24 " " "	7.20
Összesen 10 testület	329 " " "	98.70.

Az év elejétől belépett 60 testület 3038 tag után befizetett összesen 911 frt 40 krt.

Ezzel szemben a mult kimutatásban jelzett 100 frton felül kiadott segélyképen Dukovits János szegedi önk. tűzoltó részére 14 frt. A folyó évben segélyképen kiadott tehát 114 frt.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium a nagy- és kis-póssi önk. tűzoltó-testület alapszabályait 61.439, a kőszeg-szerdahelyiét 62.904, a mezőtelegiét 63.193, a daroszlaiét 63.130, a szent-iránfiát 63.191, a velemiét 63.192, a jezviniét 63.525, az eöcsiét 65.027, a padragiét 66.091, a csékutiét 66.131, a nagy-kállóiét 66.394, a viszokiét 67.261, a halimbaiét 67.942, a torockó-szent-györgyiét 69.206, végül a deáki önk. tűzoltó-testület alapszabályait 78.178 sz. a. a bemutatási záradékkal ellátta.

Bács-Bodrogh vármegye és e megye szab. kir. és rendezett tanácsu városai területén levő tűzoltó-testületeinek szövetsége.

40. sz.

szövetségi.

Meghívó.

Bács-Bodrogh vármegye és e megye szabad királyi és rendezett tanácsu városai területén levő tűzoltó-testületeinek szövetsége 1894. évi október 22-én reggeli 9 órakor Zentán az „Eugen“ szálló dísztermében évi rendes közgyűlését tartja, melyhez ezimzett önkéntes tűzoltó-testület, mint e szövetség tagja, ezennel tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. Titkári jelentés.
2. Az 1893. évi szövetségi pénztári számadásra vonatkozó számvizsgáló bizottsági jelentés.
3. Tűzoltói szaktanfolyam rendezése.
4. Járási tűzfelügyelők ügyrendje.
5. Esetleges indítványok — melyek a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnökségnek bejelentendők — és folyó ügyek.

6. A jövő évi rendes közgyűlés helyének meghatározása.

7. Általános tisztujtás.

Kelt Zomborban, 1894. évi október hó 5-én.

Schmausz,
szövetségi elnök.

Tudnivalók.

1. A szövetségi alapszabályok 19 §-a szerint, az alapszabályok megváltoztatására vagy pedig a szövetség feloszlatására célzó netáni indítványok a szövetkezeti elnöknel legalább 30 nappal előbb bejelentendők.
2. Az alapszabályok 15 §-a értelmében a szövetséghez tartozó minden tagtest (tűzoltó-testület) 50 működő tag után 1=egy szavazattal és azon felüli létszám 2=két szavazattal bir, melyet az e célra — parancsnoksági, illetve választmányi ülés határozatából kifolyólag — irásilag meghatalmazottak gyakorolnak. Az ebbeli meghatalmazás a közgyűlés előtt az elnöknek adandó át.
3. A tanácskozáson minden a szövetséghez tartozó tűzoltó részt vehet.
4. A közgyűlésre megjelenő szövetségi tagok kéretnek egyenruhában megjelenni.
5. A zentai önkéntes tűzoltó-testület — a közgyűlés alkalmából — a következő programot állapította meg:
 - a) érkezés és fogadtatás október hó 21-én délután 4 és 1/2 5 órakor érkező vonatnál, a hol a közgyűlésre érkező bajtársak lakásjegyeiket is átveendik;
 - b) ugyanaz nap az „Eugen“ vendéglő üvegtermében estebéd;
 - c) Október 22-én délelőtt 8 órakor gyülekezés az őrtanya helyiségében és 9 órakor felvonulás a közgyűlés termébe.
 - d) A közgyűlés befejezte után az alapszabályszerű tűzoltó gyakorlat tartatik meg és ennek végeztével az „Eugen“ szálló üvegtermében társas ebéd lesz.

K. m. f.

Tápay János,
titkár.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Az életmentés ügyének megoldása a tűzoltó-testületek által.

Irta és a budapesti orvosi és demografiai kongresszus 19-ik osztályának szept hó 5-én tartott ülésén felolvasta:

Dr. Major Ferencz, székesfejérvári tisztü főorvos.

Az emberiség fejlődése és működése főleg a XIX. század második felében rohamos léptekkel haladt előre, úgy, hogy egy-egy évtized századok mulasztását igyekezett pótolni. Mindazonáltal az általános műveltség egyik feltétlen követelményét, mindnyájunk fizikai ismeretét, szervezetünk okszerű ápolását s támogatását, midőn azt baleset éri, a szakembereken kívül mások alig méltatták. Ki nem hallja naponta, mily gyermekded felfogással beszélnek különben művelt emberek is azon dolgokról, melyek a közegészség, szervezetünk ismerete vagy az első segélynyújtás körébe tartoznak? Nem ritka eset, hogy olyanok, kiknek bölcsesége világra szóló, e téren teljesen avatatlanok, teljesen tehetetlenek, úgy, hogy összefont karokkal kénytelenek nézni, ha embertársaikat véletlen baleset éri, holott egy parányi megfelelő ismerettel életet menthetnének, vagy legalább is nagyban megkönnyithetnék a szakemberek további ténykedését. — Követelőleg int már bennünket a valódi műveltség szava: Ismerd meg tenmagadat s tanuld meg, mikép kell eljárnod, ha segítő kezrede embertársadnak, vagy talán éppen saját magadnak szüksége van.

Feltétlenül megkívánja a valódi műveltség, hogy a természettudományok, közegészségtan, a rögtönös segélynyújtás bizonyos foku ismerete általánossá váljék. Meg kell szünni e téren az egyeduralomnak, melyet a szakemberek számára eddigelé a nem szakemberek közömbössége tartott fenn. Váljék a mentésügy azzá, a mivé válnia kell: az emberiség közkincsévé, mely szakember vagy nem szakember kezében egyaránt kamatozzon a szenvedők javára!

Ezen nézet képezi kiindulási pontomat, midőn a mentési kérdés tárgyalásába bocsájtkozom.

Egy üdvös emberbaráti intézmény működik áldásosan az egész művelt világon: és ez a tűzoltóság, melynek ténykedésében alig lehet megvonni a határt arra nézve, vajjon mennyiben irányul az a vagyon s mennyiben az élet megmentésére?

Ezen intézmény kidomborítása által vélem én megoldhatónak a mentési ügy általánosítását. A tűzoltó intézmény, ugyanis mint törvényesen szabályozott, életre való szervezet, már azon rokonságnál fogva, mely működése és a szoros értelemben vett mentés között fenn áll, legalkalmasabb arra, hogy a mentési ügyet működési körébe felöljelje s a kívánatos színvonalra emelje. Teheti ezt azért is, mert éppen azon elemeket szokta magában foglalni, melyek úgy fizikailag, mint erkölcsileg a mentési munkálatokra rátermettséggel birnak; de teheti másrészt azért is, mert azáltal nemcsak hogy rövidséget nem szenved, hanem még maga-

sabb fejlettségre jut, s teheti végül és leginkább azért, mert legaláltalánosabban el van terjedve.

Hazánkban — sajnos — egyes községek oly távol esnek az orvos lakóhelyétől, hogy mulasztást nem tűrő esetekben is megtörténhetik, hogy az orvosi segély csak órák, sőt napok múlva érkezik meg. Ha tűzoltó-mentőink volnának, ez nem történhetné meg, mert tűzoltó-egyesületek ma már a legkisebb községekben is létezők, mindig idejekorán érkeznek a baleset színhelyére oly egyén, ki legalább annyit tud, miként kell nem ártani s legalább annyit kieszközöl, hogy a meglevő bajt avatatlanok nagyobb bajjal ne tetőzzék.

Hazánkban az 1893. évben tartott országos tűzoltó-kongresszus indítványomra egyhangulag elfogadta volt, hogy a mentési ügyet a tűzoltóság keretében fokozatosan ország-szerte szervezni fogja. A megoldás mikéntjét illetőleg röviden a következő pontokban foglalom össze véleményemet:

1. Egy mentő-csapat képezhető ki minden tűzoltó-egyesületben, oly célból, hogy a tűz-eseteken kívül egyébkor is rendelkezésre álljon mindenütt, hol rögtönös segélynyújtás szüksége forog fenn.

2. Minden tűzoltó-állomás felszereltesse a rögtönös segélynyújtáshoz szükséges eszközökkel.

3. Ugy a kiképzés, mint a felszerelés legyen egyöntetű.

4. Minden megye vagy nagyobb kör központjában — azaz nagyobb városokban — szereztessenek be a betegek szállítására szükséges járművek, melyek a rögtön baleseteken kívül a betegeknek kórházba vagy közellévő üdülő helyekre való szállítására szolgálnak.

Később tűzoltó-csapatoknál, hol a létszámból a tűzoltás hátránya nélkül az örök tisztán mentési célokra el nem vonhatók, a mentő-csapat egyuttal tűzoltói szolgálatot is teljesítsen.

6. Kell, hogy a tűzörsséggel kapcsolatosan a mentő-csapat is tartson órségeket, valamint az is szükséges, hogy a mentők lakása is jelzéssel legyen ellátva, a közönség pedig e jelzésre külön figyelmessé teendő.

7. A tűzoltó-gyakorlatokkal kapcsolatosan mentő-gyakorlatok is tartandók.

A mi a tűzoltó-mentő-csapat belső szervezetét illeti, azt csak jelezni kívánom a következőkben:

A mentő-csapat tagjainak számára nézve a tűzoltó-testület nagysága mérvadó. Kívánatos azonban, hogy a mentő-csapat ötnél kevesebből ne álljon. A csapat kikép-

zése a tűzoltó orvos feladata. Ugyanőt illeti meg a csapat vezetése is. Hol orvos nincs, ott a csapat vezényletét egy e célra megválasztott mentő teljesíti.

A tűzoltó-főparancsnok fővezényleti jogköre teljes mérvben kiterjed a mentő-csapatra is. Az ügykezelés, valamint a szolgálati szabályzat oly értelemben dolgozandó át, kívánatos az is, hogy a mentő-csapat a kiképzetés befejezése után nyilvános vizsgálatnak vettessék alá, melynek sikeres kiállása után megnyeri a működéséhez szükséges képesítést. Kívánatos továbbá, hogy a hatóság, különösen a rendőrség, a mentőket támogatásban részesítse.

A mi áll a városok- és falvakra, ugyanaz áll a magányos telepekre is, melyeken szintén mentőcsapat alakítandó. Ez a szükséges felszereléssel ellátva a legközelebb eső tűzoltó-mentő-egyesület alosztályát képezheti.

Legyen szabad a rögtönös segélynyújtásnál még egy kissé megállapodnom, hogy reá mutathassak egyéb terekre is, melyeket ezen nemes cél közintézményeinktől joggal kívánhat magának, hogy reá mutathassak egyéb helyekre is, hol ezen üdvös ismeretek tanítása termő földre találja.

Nézetem szerint kívánatos volna, hogy a rögtönös segélynyújtás a közép-iskolák felső osztályaiban, tanítóképződékekben, papnöveldékekben és katonai intézetekben a közegészségügyi ismeretekkel egyetemben adassék elő. Épp ugy hasznos dolog volna, ha ez irányban a rendőrség is oktatást nyerne s a szolgálattételnél a tölténytaskához hasonló tartályt viselne, melyben kötőszerek és egyéb, az első segélynyújtáshoz a leggyakrabban szükségeltetni szokott dolgok foglaltatnak. A katonaság a hosszú téli napok alatt szintén általában képesíthető volna enemű szolgálatokra, s ez által a harctéren sokkal kiadóbbá válhatnék a mentői tevékenység és sokkal kevesebb lenne azon szerencsétlenek száma, kik miután vérüket ontották hazájukért, mindenkitől elhagyva, nyomorultul elvesznek. Még intenzívebb lenne a mentőmunkásság hadjárat idején, ha a tűzoltó-mentő egyesületek képességeikkel és felszereléseikkel a városokban, falvakban összehalmozott sebesültek szállítását s azokkal való elbánást megkönnyítenék.

Mindezekből önként következik, hogy többé-kevésbbé minden embernek szüksége van mentőismeretekre, de különösen és első sorban a tűzoltók, vagy kiknek e tekintetben a főfeladat jut osztályrészül, ők azok, kik e téren kiszámíthatlan eredménnyel működhetnek a szenvedő emberiség javára, hazájuk üdvére s önmaguk dicsőségére.

TECHNIKAI RÉSZ.

Az égési sebekről.

A tűzoltó nemes működésének teljesítése közben leginkább ki van téve olynemű megsérüléseknek, melyek a hő, illetve a tűz vagyis az égés következtében állanak elő. Nem felesleges munkavégzés tehát az égés által okozott sebek mineműségével és azok kezelésével megismerkedni.

Megégés alatt magasabb hőfok által okozott megsebesülés értetik; minden test, mely magából meleget, nagyobb hőt lead vagy kisugároz, képes égési sebesülést okozni, ezen testek lehetnek szilárdak, cseppfolyósok vagy gázalakúak.

Erősebb hőbehatás által, kivált ha a forróság határa hosszabb időn át tart, hólyagsebek keletkeznek, melyek belül vagy nyulós sárgás vagy folyékony pirosas folyadékkal telvék.

Még magasabb hőfok által az érintkező test szövetének elhalása következik be és égési var keletkezik.

Ezen megkülönböztetés alkalmat szolgáltat a különböző fokú megégés- illetve megsebesülésről szólhatni és

pedig annak háromféle fokozatáról, melyek a veresedés, a hólyagképződés és a varképződés.

Az égési sebek okaiul szolgálnak — eltekintve a kisugárzó hő behatásától (az erős naphő vagy mesterségesen előállított hő) — a láng hatása, a meggyuladt ruházat vagy tárgy, nemkülönben a robbanás (gáz) folytán előálló hő. Továbbá a megsebesülés okai lehetnek a közvetlen érintkezés folytán a forró tárgyak, gázok, gőzök, forró folyadékok és forró szilárd testek. Cseppfolyós anyagok igen nagy számban okoznak égési sérüléseket, melyek rendszeren súlyosabb természetűek, mint a hő által okozottak, mivel a cseppfolyós anyag rá tapad a test felületére, ennél fogva huzamosabb ideig hat arra. Tömény folyadékok jobban tapadván, erősebben hatnak, mivel nehezebben távolíthatók el.

Kemény izzó testekkel való érintkezés varas sebesülést okoz, a mely annál kevésbbé mély, minél nagyobb felületen fekszik.

Maró folyadékok által, mint kénsav, sósav első- és másodfoku sérülés következhet be. Súlyos égési sebet okozhat a frissen oltott mész is.

A jelenség nagysága a testen és a sebek folytán az életveszély, függ az égett részek terjedelmétől. A veszély a vérkeringés nagymérvű fennakadása, a belső szervezet gyuladása, a láb és genyesezés által okozott elerőtlenedés folytán áll be.

Égési sebeket szenvedettek segítségére és kezelésére nézve mindig szem előtt tartván azt, hogy csakis az első segélynyújtásról van szó, míg vagy orvos hívható vagy a sebesült orvoshoz szállítatik, következők veendő figyelembe:

Egyszerű veresedésnél elégséges hideg borogatást vagy csak száraz vattakötést alkalmazni.

A bőr pöffedtsége hólyagképződésről tanuskodik, ez esetben is hideg borogatás vagy olaj borogatás alkalmazható, hogy az égés helye a levegő izgató hatásától elzárva legyen, a mi a fájdalmat csillapítja. Hólyagképződés esetén, ha az nem nagyon feszült s ezáltal fájdalmat nem okoz, a hólyag érintetlenül hagyandó, ha azonban a felnyitás szükségessé válik, akkor az egy tűszúrással vagy kis metszéssel mindig a hólyag legalsó részén történjék, e mellett azonban vigyázni kell arra, hogy a hólyagburok egyéb helyen sértetlenül megmaradjon, természetes takarót képezni a sérült helyen.

Tekintet nélkül azonban arra, hogy a burok sértetlen állapotban van-e, vagy már egyéb külső hatás folytán felfakadva és a sebről lehúzva is van, az égett helyet boranyos olajba áztatott vászonnal kell borítani, melyre salyciles vatta jön s elébb salyciles gázzal, azután 3-szegletű vászonkendővel kell bekötöni.

Maró folyadékok által okozott égési sérüléseknél első figyelem arra fordítandó, hogy a testre rátapadt folyadék a lehető leggyorsabban és teljesebben eltávolíttassék, a mi az illető testrészeknek — ha lehetséges — vízbe áztatása vagy sok vízzel való lemosása által érhető el. A további kezelés hasonló az egyéb égési sebek kezelésével.

A sérült elhelyezése és vitele ugy eszközöltessék, hogy a sérült tag, kéz, vagy láb, ne csüngő hanem vízszintes helyzetben legyen, minthogy a csüngő helyzetben a fájdalom érzése sokkal nagyobb.

Hogy azonban akár égési akár másnemű sérülés esetére az első segély azonnal megadható legyen, elmulaszt-hatatlan volna, hogy minden tűzoltóságnál az ily első segélyhez szükséges kellékek mindig kéznél legyenek, e czélból kell egy kis ugynevezett gyógyszerládáról gondoskodva legyen. E gyógyszerládában legyen 1 üveg (200 gram.) aether, 2 üveg (200 gr.) 2% carbolviz, 1 üveg (200 gr.) 2% boranyosolaj, 1 csomag carbolosvatta, 1 csomag Listergáz, 4—5 csomag gázpólya, 2 csomag vászonpólya (fásli) és legkevesebb 2 darab háromszegletű kendő.

— k —

Önmentő-készülék.

(3 ábrával.)

Az önmentő-készülékek számát ismét szaporította Müller H. & Co. gyáros Offenbachban, azon mentő-készülék elkészítésével, a melyet tervezője után *Bauer fésűs dörzsfé-készüléke* czímmel bocsátott forgalomba. Főrészei 1 öv, a kötél és a fék.

Természetes dolog, hogy ha a készülék feladatának meg akar felelni, birnia kell azon tulajdonságokkal, a melyek ily készülékektől joggal megkövetelhetők.

A kötél legyen a szállítható, legnagyobb súly többszörösének megfelelő hordképességű, és azonkívül elegendő hosszúságú.

A fék ugy legyen szerkesztve, hogy a megterhelésnek s ennek folytán az esési gyorsulásnak megfelelő és mérsékli surlódást létesitse s e mellett a kötelét ne sértse.

Az öv olyképpen legyen készítve, miszerint különböző nagyságu testnek legyen megfelelő vagyis ahhoz alakítható.

Általában az ilyenmü mentő-készüléknek nemcsak biztosnak, egyszerűen, könnyen kezelhetőnek kell lenni, hanem hogy általa a gyors mentést és menekülést még kedvezőtlen helyi viszonyok mellett is lehetővé tegye. Szükséges azonban az is, hogy ugy a mentő, mint a mentendő a bátorságnak és lélekjelenlétnek bizonyos fokával bírjon.

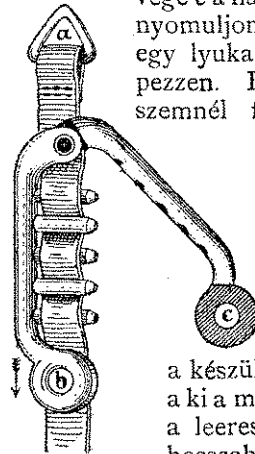
A Bauer-féle készülék, mint az az 1-ső és 3-ik ábrán látható egy 5 fogu fésű alakjával bir, melynek egyik végén egy hasított lyukas szem van, a másik végén pedig egy a fogaknak megfelelő mélyedésekkel ellátott, csuklóban mozgó oldalrész van megerősítve melynek szabad vége olyképp idomított, hogy az előbbinek hasított lyukas szemébe teljesen beillik, mi által egy a fogak által beosztott zárt tér áll elő.

1-ső ábra.

3—4 vagy 5 fogba. A készítő a megejtett kísérletek után 40—50 kgrhoz 3, 80—100 kgrhoz 4, ezen felül levő sulyok leeresztésére mind az 5 fog befornását javasolja.

Mihelyt a heveder a fogak közzé lett illesztve, a készülék mozgó oldala be lesz nyomva, ugy hogy annak szabad vége *c* a hasított *b* részbe nyomuljon s a két vég egy lyukas szemet képezzen. Ezen lyukas szemnél fogva lesz a

3. ábra.

készülék vagy valami horogra akasztva, vagy ebbe akasztható a karabinnal ellátott körülbelül 3 méter hosszú 7—800 kgr. hordképességű kötélhurok, a melynek segítségével nagyobb tárgyak, butordarabok is menthetők.

Használat alkalmával, miután a készülék már fel lett függesztve, azon egyén, a ki a mentést eszközi, a leeresztést megfigyeli, a leeresztő és már ledobott mentő-szalagnak hosszabb végét kezébe veszi s a mentendő egyénre csatolt övön levő karabint a mentőszalagon levő gyűrű- vagy háromszögbe akasztja, melynek megtörténte után segíti azt a kiszállásnál és felügyl az ereszkedésre.

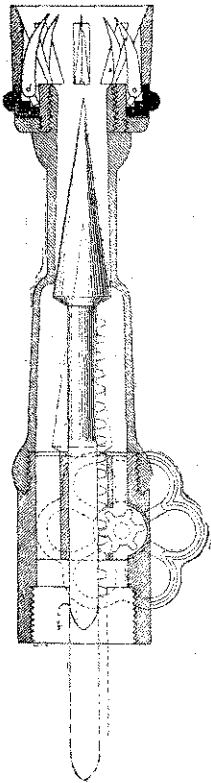
Ha az illető egyén földet ért, ezáltal a szalagnak másik vége jött a fékhez, s a következő mentendő ezen végére akasztva menthető, és így tovább, míg végre, ha mentendő nincsen, a mentést eszközlő egyén eresztheti le magát.

B. — K.

Egytetemes szoporoka.

(1 ábrával.)

Azon igyekezet, oly sugárcsövet létrehozni, hogy azzal a csővezető, a változó körülményekhez képest, mindig megfelelő sugárral rendelkezék és a szükségnek megfelelőleg teljes erős, gyenge vagy szórt sugárral működhessek —

melyben a fogazattal bíró szárral centrikusan beillesztett kúp mozog s a mely a kézi kerékkel összekötve levő, és az alsó

a. nélkül, hogy a működést megszakítani kelljen a szoporkának kicserélése végett — régen képezi tárgyát a tűzoltóságok e hő vágya kielégítésének, sokak részéről, a kik részint a tűzoltók körében élnek, részint maguk is szeretettel foglalkoznak mint tűzoltók az ügyvel, annyiival is inkább, minthogy közvetlen közelből kapnak rá útmutatást és eszmét. Kétségtelen dolog, hogy a feladat megvalósítása sok nehézségbe ütközik vagyis jobban mondva a megoldás csak megközelítőleg vihető keresztül, minthogy a kivitelnél mindig fognak oly mellék-körülmények előtérbe tolnak, a melyeket mellőzni nem lehet.

Egy ilyen egytetemes szoporkának, — a melyet [Stein E., a szövészek-gyár tűzoltóságának parancsnoka Chemnitzben, construált, igen sikerült megoldását látjuk az itt metszetben bemutatott rajzban.

A szoporka három részből van összeállítva és pedig alsó, közép és felső részből.

Az alsó részben — mely a sugárcsőre lesz csavarva — keresztmegegyesítéssel egy rovátkával ellátott cső van, a

rész belsejében elhelyezett hat foggal ellátott kerék által fel és letolva különböző állásba hozható.

A közép rész, mely az alsóra csavarral van ráerősítve, a tulajdonképeni szoporkát képezi, ebben van azon nyílás, mely a vizsugárnak az alakot adja meg, s ebben jár a kerékkel állítható kúp, a melynek segítségével a kiömlő víz mennyisége, így hatályossága szabályozható, egészen a teljes elzárásáig a nyílásnak, mely esetben a kúp hegye csaknem egészen a szoporka nyílásáig előjön.

A leglényegesebb a szoporka szerkezetében az, hogy a belső kiszökő vizsugár a kúp és a szoporka szelvényének választott alakja következtében, a kúp bármely állása mellett, zárt, illetve kötött. A henger alakú nyíláson át haladó viz ugyanis a kúpon végig vezetve, annak végénél egyesül egy kerek teljes sugárrá, mely a szoporka nyílását egészen betölti. Ezen körülmény azonban csak akkor következik be, ha mind a kúp, mind a szoporka hengeres része legnagyobb pontossággal vannak kidolgozva.

A felső rész a középrészre szintén csavarmenet által erősítettik, ezen felső rész képezi a sugár szóró készülékét. Ezen készülék a csavaros részzel mozoghatóság van összekötöttségben, és áll egy kívül hengeres részből, melynek belső része kifelé kúpos, ezen rész 8 bevágással bír, melyekben van elhelyezve 8 sarlóalaku kés, melyek olyképen vannak megerősítve, hogy a hengernek $\frac{1}{4}$ balra fordítása következtében a kések hegyei a központban össze-összejönnek és okot szolgáltatnak a kifutó vizsugár szétterésére, míg a visszafordítás által a kések megfelelő rovátkáikba visszahúzódnak s szabadon hagyják a sugár útját.

D. F.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

Zalavármegye önk. tűzoltószövetségének közgyűlése.

Augusztus 19-e szokatlan élénkséget hozott Szt.-Gróthra. Ekkor tartá ugyanis a zalamegyei tűzoltószövetség közgyűlését s ez városunkba gyűjté a megyei önk. tűzoltó egyesületek küldötteit. Ez alkalommal díszbe öltözött a város. A házakat lobogók díszíték s a különböző útirányból érkezőket három csinos diadalkapu fogadta. Már 18-án este sok vidéki tűzoltó érkezett, kiket a vendéglátó szt.-gróthi tűzoltóság ismerkedési estélyre gyűjtött a Horváth-féle vendéglőbe, hol a jó kedv a késő éji órákig tartá együtt a jelenvoltakat. Vasárnap délelőtt nagyobb csapatokban érkeztek a szomszédos egyesületek s a szertár előtt gyülekeztek, honnét 11 órakor a vonattal érkezők elé vonultak. Fél tizenkettőkor megérkezett a vonat s a „generalmarsch“ és a cigányzene hangjai közt emelték le a vonatról az egerszegi zászlóját, Kohány József szent-gróthi főparancsnok üdvözlő beszéde után, az egerszegiek zászlójának elővitele mellett díszmenetben vonultak be a szövetségi tagegyesületek a városháztérre, hol Glazer Gyula, a szt.-gróthi tűzoltó testület alelnöke, a város közönsége nevében fogadta őket üdvözlő beszéddel. A fogadtatás után választmányi ülés, utána közgyűlés volt a „Társaskör“ helyiségében, melynek lefolyását következőkben adjuk:

Képviselve voltak a következő testületek: A.-Lendva: Alszeghy József, Baksa: Tóth Sándor, B.-Füred: Varga József, Csáktornya: Szeiwerth Antal, Csesztreg: dr. Stanovszky Nándor, Fityeháza: Sükösd András, Galambok: Starzsinszky György, Keszthely: Pölcz Pál, Kis-Komárom: Hajdu György, Légrad: Friedfeld Heinrich, Nagy-Kanizsa: Knorczer György, Perlak: Tóth Sándor, Sümeg: dr. Székely Albert, Szepetk: Halászi Péter, Túrje: Hefler Ferencz, Végéd: Pozsgógar Gyula,

Zalabér: Közány Aurél, Zala-Egerszeg: Mayer István, Zala-Szt.-Gróth: Kohány József által.

Kohány József alelnök a közgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg: Tisztelt közgyűlés! Midőn most a Zalavármegye önk. tűzoltószövetségének IV-ik közgyűlését megnyitandó e helyet elfoglalom, el nem mulaszthatom legelső sorban is megemlékezni azon férfuról, a kit jelenleg helyettesitek, azon férfuról, a kihez ezen szövetség születése, gyermekkora fűződik, azon férfuról, ki nem csak meggyenkben, de mondhatom ez országban azon elsők közé tartozott, kik a tűzoltás eszmééért élve, a tűzoltás ügyeit fejlesztette. Ezen férfu általunk tisztelt s szeretett Kovács Károly úr, szövetségünk elnöke, a ki legnagyobb sajnálatunkra betegsége folytán huzamos idő óta gátolva van az elnöki teendőik végzésében s így nekem jutott az osztályrészül, hogy Zalamegye önk. tűzoltószövetségének IV-ik közgyűlésén elnökölve azt vezessem. — Tisztelt uraim! Mi, kik egy és ugyanazon ügynek szolgálatában állunk, örömmel várjuk azon időt, mely minket időközönként egy-egy helyre összehoz, összehoz azon cézből, hogy gondolatainkat, tapasztalásainkat kicserélve, azon ügyet, a melyet szolgálunk és a melyért harcolunk, fejleszthessük. Ily alkalom a mai is, midőn Zalavármegye minden vidékéről összejöttünk, hogy kicseréljük hazafias és humánus érzéseinket és egymást jobban megismerve vállvetve segítségük szilárdabbá tenni azt a kapcsot, a mely bennünket egy is mint tűzoltókat, egy is mint testületi tagokat, de egy is mint polgárokat egymáshoz fűz, és ha ezen kapocs állandó, egy annak üdv- és áldásthözónak kell maradnia. Tisztelt közgyűlés! Alapszabályaink 20. §-a értelmében a közgyűlés megtarthatásához a t. tagtestületek kellő számban megjelenvén, midőn a t. tagtestületek képviselőit, az ez alkalommal egybejött bajtársakat, egy a tűzoltás ügye iránt

érdeklődő vendég urakat üdvözlöm, a közgyűlést megnyitottam és határozatképesnek nyilvánítom.

Felolvastattam a szövetség elnökségének és választmányának munkásságáról szóló elnöki jelentés, a melyet tudomásul vettek.

A szövetségnek 1896-ban megtartandó gyűlése székhelyül A.-Lendvát, annak meghívása folytán jelelték ki.

Elnök jelenti, hogy a zárszámadásokat a választmány kiküldöttei már felülvizsgálták. A felülvizsgálattal megbízottak nevében Knorczer György jelenti, hogy azok rendben vannak s így a pénztárnok részére a felmentvény kiadását indítványozza. Az indítványt a közgyűlés magaévátéve a felmentvényt megadja oly hozzáadással, hogy a hátralékban levő tagtestületek hátralékos tagdíjaik befizetésére felszólíttassanak.

Elnöki megbízásból titkár előterjeszti, hogy a Csáktornyan megtartott közgyűlésnek a tűzrendészeti szabályrendeletre vonatkozó határozatait a megye mellőzte. A megye által alkotott tűzrendészeti szabályrendeletet a miniszterium véleményadás végett az országos szövetségnek küldötte le, viszont ez a megyei szövetséghez tette át. Az elnökség pedig véleménynyilvánításával a Csáktornyan megtartott közgyűlés határozatai szerint javaslatait betervezte. Itt hosszabb eszmecsere fejlődött ki, végre is ez ügyre való javaslatok megtételével a választmányt bizták meg.

Elnöklő Koháry József alelnök, ugy maga, valamint választmányi és tisztársai nevében megköszönve a bizalmat, a viselt állásokról lemond.

Erre Knorczer n.-kanizsai főparancsnok hivatkozik arra, hogy Z.-Egerszeg megyei székhely lévén, kívánatos volna, hogy a szövetség elnöke is z.-egerszegi lakos legyen. A z.-egerszegi tűzoltóságnak tetterős főparancsnoka van, a ki társadalmi állásánál is alkalmas arra, hogy a szövetség ügyeit vezesse, indítványozza, hogy a közgyűlés bizalmának kifejezésül egyhangulag Mayer István z.-egerszegi főparancsnokot válasza meg. A közgyűlést Mayer Istvánt nagy éljenzéssel egyhangulag szövetségi elnökké választja.

Mayer István a bizalmat megköszönve, az elnöki tisztet elfogadja s indítványozza, hogy elődje, Kovács Károly úr, e szövetség tiszteletbeli elnökévé választassék. Indítványozza továbbá, hogy az elnöklő Koháry József úrnak, ki a szövetség ügyeit hosszabb idő óta vezette, jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék, a mit a közgyűlés zajos éljenzéssel határozattá emelt. Alelnök, alapszabályok értelmében, az a.-lendvai főparancsnok, Hájós Mihály, titkár Nagy Antal, pénztáros Stefancz József lett. Ezekon kívül a választmányba bevasztattott 7 rendes és 7 póttag. Rendes tagokká: Koháry József, Knorczer György,

Szeiwert Antal, Pöltz Pál, Kovács Gyula, Kovács Sándor, dr. Kelemen Károly. Póttagokká: Alszegehy József, dr. Stanovszky Nándor, Hajdu György, Tóth Sándor, Pozsogár Gyula, Starzsinszky György és Kozány Aurél.

Következett a tárgysorozat utolsó pontja: az indítványok tárgyalása. Több rendbeli indítvány közt határozatba ment, hogy a tűzoltók, ha mint ilyenek valahol megjelennek, mindég egyenruhában jelenjenek meg. Továbbá az alapszabályokat a választmány újból dolgozza ki és azokat 1895. év elején egy Nagy-Kanizsán tartandó rendkívüli közgyűlés elé terjeszse. Végül a „Tűzrendészeti Lapok“ című szaklapot e szövetség hivatalos közlönyéül fogadták el s így a szaklapot Zalavármegye önk. tűzoltó szövetség tagtestületei évi 2 frtnyi leszállított árban kaphatják meg.

A közgyűlés után a „Korona“ nagytermében bankettre gyűltek a vendégek.

Öt óraker a minduntalan megeredő eső daczára megtartotta a szt.-gróthi tűzoltó-egyesület díszgyakorlatát, a vendégek s nagy közönség érdeklődése mellett. Előbb iskolai- és gyorszerelés, Németh-féle ház ellen. Az ügyesen végzett gyakorlatokat, az érdeklődők osztatlan elismerése jutalmazta. Gyakorlat után Pék János székes-fejérvári kereskedelmi akadémiai tanár, kinek a szt.-gróthi tűzoltó-testület szervezésében nagy része volt, szép beszédet tartott, melyben megemlékezett a szt.-gróthi tűzoltó-testület alakulásáról s 12 éves történetéről. Utána Koháry József főparancsnok kiosztotta a szolgálati érdemeket.

10 éves szolgálati érdem nyertek: dr. Mizner Antal orvos, Halek Radó és Schäffer Károly.

5 éves szolgálati érdem kaptak: Cséri Gábor, Lefler Lajos, Török György, Venczel József, Krakonyi István, Gedeon János, Godár József, Godár Ferencz, Gulyás József, Henrik József, Kovács Mihály, Márkus Károly, Locsmándy Ferencz, Botka Imre, Hermann István, Kiss Károly és Kiss József.

A kitüntettek nevében dr. Mizner Antal mondott köszönetet.

Este Lohonya László kerti helyiségében tűzijátékkal egybekötött táncmulatság volt, melyen daczára a hűvös időnek rendkívül sokan jelentek meg. De nagy tömeg sétált az utcákon is, hogy gyönyörködjék a fejröppenő rakéták, az örvénylő napok s szökőkutak szípkáibán. A mulatságnak csak a reggeli órák vetettek véget s a közönség egy kellemesen töltött nap emlékével távozott.

Zala-Szt.-Gróth, 1894. évi szeptember 3-án.

Koháry József,
főparancsnok.

H I R E K.

9000-ik őrseg. A budapesti önkéntes tűzoltó-testület f. évi augusztus hó 30-án tartotta a 9000-ik őrsegét. Ez alkalomból tervbe vett díszbéd közbejött akadályok miatt szeptember 15-én lett megtartva a Mozeszkó vendéglőjében. Sajnálatos, hogy a bajtársi viszony ápolásában a budapesti bajtársak nem igen igyekeznek közreműködni, mert a budapesti szövetség tagtestületei közül csakis az *Ehrlich-gyári* volt képviselve főparancsnoka által; a fővárosi tűzoltó-parancsnokság is távolléte által tűnt fel. A környék tűzoltóságai közül képviselve volt Rákospalota *Wagner Manó* főparancsnok, Ujpest *Schober Károly* főparancsnok és Erzsébetfalva *Spitz Imre* szakaszparancsnok által. A lakoma különben jó hangulatban, kedélyesen folyt le. A felköszöntők sorát Bárány N. Ernő főparancsnok nyitotta meg, éltetvén *József* kir. herczeg ő fenségét, mint a legelső

magyar tűzoltót. A felköszöntőre elhangzott háromszoros éljen után ugyancsak Bárány a Széchenyi-billikommal gróf Széchenyi Ödön pasát köszöntötte fel, méltatván a tűzoltó-ügy körül szerzett érdemeit. Dr. *Szily* az országos szövetségnek volt elnökét, gróf Cziráky Bélát, és alelnökét Follmann Alajost éltette. *Wagner Manó* a budapesti önkéntes testületre üritette a serleget, *Bárány* Dr. Kék Lajost, az országos szövetség jelenlegi alelnökét köszöntötte fel. *Jobbágy Károly* Bárányra, *Floris Áron* *Wagner Manóra*, *Jobbágy Károly* pedig *Kajlinger Mihály* fővárosi és testületi mérnökre köszöntötte, a ki tűzvész esetén a tűzoltóságnak a vizet szállítja. *Kajlinger* a napi őrsegét éltette, mely mindenkor teljesíti kötelességét. Végül *Tomcsányi* a nőkre üritett poharat. A lakoma ekkor a magyar leszámítoló bank hajógyára égésének hírére félbeszakadt s az ünneplő baj-

társak valódi tűzoltók módjára siettek a vész helyére kötelességüket teljesíteni.

— **Hagyomány tűzoltó céljára.** Néhai Zeemann született Fetter Borbála asszony budai polgárnő 1872. év áprilisban kelt végrendeletében a budai tűzvédségnek 5 frtot hagyományozott, mely összeg a budai tűzvédségnek a budapesti önkéntes tűzoltó-testületbe történt beolvadása folytán most ezen testületnek jutott. A végrendelet végrehajtója felhívása folytán a hagyományozott összeget Bárány főparancsnok a testület részére felvette.

— **A szabadkai pyrotechnikus gyár égése.** Folyó évi október hó 9-én d. u. 3 órakor a toronyőr tüzet jelzett a vasuti állomás mögött levő szegedi szőlőkben. — A városi tűzoltóság Scossa Zoltán parancsnok vezetése alatt kivonult 6 szerrel és 26 emberrel, az önk. tűzoltóság részéről Kammerer Mihály segédtsízt egy fecskendővel és 5 emberrel jelent meg a vész helyén. — A tűz a szegedi szőlőkben 104. sz. a. levő gyártelepen ütött ki, — eleinte a tűzoltóság nem bírta megközelíteni az égő pyrotechnikus gyártelepet, mert a műhelyben és a padláson elhelyezve volt robbanó anyagok, bombák és rakéták, melyek száma meghaladta a tízezeret, egyre veszélyeztették a tűzoltókat, de nagy bajt okozott a vízhiány is. — *Mindazonáltal sikerült a gyár laboratóriumát, a benne volt összes anyagokkal megmenteni, a mi nem csekély fáradságba került, de így is a kár 6—7000 frtra rug.* Majdnem 3 óráig tartó erős munkába került, míg a tűzoltóság teljesen elnyomta a tüzet s az utolsó szikrákat is eloltotta. — A tűz, a mint értesülünk, gondatlanság folytán keletkezett, mert a tulajdonos „Flaschl és Bezzegh“ pyrotechnikus czég kis gyermekeket alkalmazott a rakéták és bombák gyártásához és a robbanást is az egyik gyermekmunkás, Gubics József okozta, a ki cigarett-rakétákat készített, a mi munkák közben felrobbant, a gyermek erre a kezében levő égő anyagot eldobta, de olyan szerencsétlenül, hogy épp a műhelyben volt robbanó anyag közé dobta s ő azután kiszaladt. Rajta kívül a műhelyben még bent volt Bezzegh, a pyrotechnikus gyár egyik tulajdonosa, Jászi István gyermekmunkás és Babianovics Czili leánymunkás. — A robbanás folytán keletkezett légnomás földhöz vágta a bennmaradtakat s azok csak erős égési sebekkel bírtak menekülni. Mindhármukat azonnal beszállították a városi kórházba és Bezzegh pyrotechnikus, továbbá Jászi István élethalál közt lebegnek, mert égési sebeik életveszélyesek; a kis gyermekmunkás Gubics József azonban, a ki az egész katasztrófát okozta, ép bőrrel menekült, míg ellenben Babianovics Czili leánymunkás már másnap belehalt égési sebeibe.

— **Zászlószentelés Csurgón.** Szép ünnepély volt Csurgón f. hó 9-én, az önk. tűzoltótestület 20 éves fennállásának jubileuma és zászlószentelési ünnepélye, melyen a csurgóiakon kívül számos idegen testület, közel 120 vidéki tűzoltó jelent meg, Szombaton este a Csurgóiak lampionokkal, zenével a zászlóanya Szaák Lujza dr. Horváth Józsefné lakása elé vonultak. Reményi Samu főparancsnok az ablaknál megjelent zászlóanyához beszédet intézett. Beszéde végén díszes érmet nyújtott át az ünnep emlékére. A zászlóanya nevében Nagy Ferkó válaszolt sikerülten. Ismét Reményi szolt, üdvözlőlvén a zászlóanya egyik vendégét Bulyovszky Aladár miniszteri titkárt, ki ezen ünnepélyre utazott le Budapestről. Bulyovszky válaszában a tűzoltók iránt érzett vonzalmát és szeretetét tolmácsolta. Ezután a menet megindult, magával vivén dr. Horváth Józsefné remek szép zászlóját, a nehéz vörös selyem lobogót, melyen vastag arany himzéssel a tűzoltó jelvények voltak kivarrva, körülötte e felírás: „Istennek dicsőség, egymásnak segítség.“ Másik oldalán az ajándékozó neve és a dátum: „Szaák Lujza a csurgói önk. tűzoltóknak 1894. márczius 24.“ Este a zászlóanya bankettet adott a Korona szállóban, melyen Csurgó intelligenciájának nagy része, tanárok,

ügyvédek, számos vidéki notabilitás, igen sok szép asszony és leány vett részt. Vasárnap reggel már korán hangzott a tűzoltóság ébresztője, az egész lakosság talpon volt. Nyolcz órakor mindenki a főtérre vonult, hol dr. Horváth József Reményi főparancsnok mellére az érmet feltűzte, lelkes beszédében a főparancsnok 20 éves érdemeit méltatva. Innen a menet fehérbe öltözött aranyos leánykakkal élén s közel 160 díszbe öltözött tűzoltóval, számos fogat által bezárva, a róm. kath. templomba vonult. Az istentisztelet végeztével Szijártó Károly csurgói plebános felszentelte a zászlót. Felszentelés után az első szeptet ő verte be a zászlóba e szavakkal: „Az Isten szelleme, mely felülmul minden érzést, és a szeretet szálljon szivetekbe.“ Ezután beszédet mondott a tűzoltókhöz s igazán a szívhez tudott szólni. A felszentelés után a Korona szálló nagyszobájában az ünnepélyes szegbeverés következett. Az egyletek, testületek és magánosok összesen 54 szeptet vertek a zászlóba, köztük három horvát egylet is. Délután 3 órakor díszes lakoma volt több mint 200 terítékre, felkőszöntőkben és virágos jókedvben nem volt hiány. Este ismét táncz volt, melynek csak a másnap reggel vetette végét.

— **Halálozások.** A somogy-berzencei önkéntes tűzoltótestület alparancsnoka és mentő-osztály parancsnoka Csánk János hosszas szenvedése után elhunyt, temetése e hó 15-én ment végbe. A síófoki önkéntes tűzoltó-testületet súlyos veszteség érte, főparancsnoka *Karlberger Gyula*, e hó 20-án saját kezével vetett véget életének. Az illető nemcsak testületének szeretetét bírta, de azon bajtársakét is megnyerte, a kik vele ismeretségre léptek. Öngyilkossága annál inkább feltűnő és meglepő, mivel gazdag ember volt és rendezett viszonyok között élt. Temetése 22-én ment végbe nagy részvétellel. Béke poraikra.

— **A világ legnagyobb gőzfecskendőjének** birtokosa Hartford városa, melyet annak egyik gazdag polgára ajándékozott. A gép magassága 10 láb, hossza 17 láb, vizszállító képessége percenkint 6200 liter. Az első próba alkalmával vízszintes irányban vagy is 45° alatt torzított sugárerővel 50 méter tömlőn és 90 mm. nyílású szopokán át 348 láb vagyis 105 méter sugarat adott. A gép nem lovak által szállítatik, hanem a saját kazánjából táplált gőz hajtó szerkezete által és pedig nagy gyorsasággal. A gép, daczára méretének és súlyának, menet közben könnyen kormányozható.

— **Irodalom.** A tűzoltókat érdeklő két munka is van készülőben. Az egyik *dr. Major Ferencz* székesfejérvári tisztii és kórházi főorvostól: »Tűzoltó-mentők könyve« czimmal, a tűzoltóságok kebelében szervezendő mentő-csapatok szervezését, a mentési munkálatokra vonatkozó utasításokat tárgyalja, melynek alapján minden tűzoltó-testület a legnagyobb könnyűséggel létesíthet kebelében egy egészségügyi csapatot. A másik szakmunka *Markusovszky Bélától* »Megelőző Tűzrendészet« czimmal fog megjelenni.

— **Begyakorlás.** A ráczkevei önk. tűzoltó-testület újból való begyakorlására a budapesti önk. testület parancsnoksága *Szidanits Ferencz* oszt. parancsnokot küldötte ki, míg a Dunabogdányban alakult községi tűzoltóságot *Christe Loránd* szakaszparancsnok gyakorolta be.

— **Jubileum és zászlószentelés.** A nyíregyházi önkéntes tűzoltó-testület szeptember 23-án ünnepelte tíz éves jubileumát, zászlószenteléssel egybekötve. 22-én este hangverseny volt és ismerkedési estély. 23-án istentisztelet, azután a zászló felszentelése és a szegek beverése következett, majd a 10 és 5 éves szolgálati érmek kiosztása után díszmenet. Délután 4 órakor vette kezdetét a verseny és díszgyakorlat, mely 6 óra után ért véget. Este 8 órakor bankett volt, melyet táncmulatság követett és fejezte be az ünnepélyt. Ez alkalommal a városi tanács a testületnek 1500 frtot adományozott.

— **Gyermekek és a tűz.** A szászországi állami tűzbizto-

sító hivatal igazgatósága által közzétett kimutatás szerint ott az 1891. és 1892. években a gyermekek által okozott tüzesetek száma növekedett az előző évekhez képest; ugyanis az ilyképen keletkezett tüzek 180-ról 244-re emelkedtek, melyekből 164 esetben gyufával való játszás volt oka a tűz keletkezésének.

— **Erdő- és mezőégés Amerikában.** Óriási erdő- és mezőégések pusztítottak Amerika *Minnesota* és *Wisconsin* államaiban augusztus 24-én és következő napjain. A tűz egyszerre több helyen támadt és nagy szárazságban a szél által élesztve és hajtva, hihetetlen gyorsasággal terjedve, rengeteg területet tett semmivé, és azonkívül több mint 20 város és 1500 emberélet és meg sem állapítható számu állat esett áldozatul a romboló elemnek, 26-án már Barrothette, Gramt Lake, Cumberland, Pinneville, Cormstocke, Forest City, Spooner, Cadott, Hinckley, Shellake, Pokagama, Sandtone-Junction, Cromwell, Sandstone-Miller városok, továbbá Kennebec és Carlton kerületek városai hamuban heverték.

— **Külföldi tűzoltóságokról.** *Hannover* tartományban 250 önkéntes tűzoltó-testület van 13,800 működő taggal, a melyek négy kivételével a tartományi tűzoltó-szövetségnek tagjai. E tűzoltóságok összesen 385 fecskendővel 71,100 tömlővel és 3471 vízvezetéki hydranssal rendelkeznek. Segítő alapjuk vagyona 37,305 márka. — *A müncheni tűzoltóság*, a legutóbb közzétett jelentés szerint, 931 önkéntes és 111 fizetett tűzoltóból áll, összesen 1032 ember. Az önkéntesek 10 órságra vannak beosztva, míg a fizetett legénység 1 fő- és 3 mellékörségre (a negyedik órség felállítására most van folyamában). Tűzjelzésre rendelkezésre áll 1 központi állomás, 25 telefon-, 146 jelző- és 251 riasztó-

állomás. A vízszerezésre a tűzoltóságnak rendelkezésére áll 1886 utcai vízvezetéki és 128 magán hydrans. A tűzoltóság a múlt évben 140-szer lett riasztva, melyből 12 téves jelzésnek bizonyult, volt 9 nagy, 78 kis, 18 kéménytűz, 17 fűgés, míg a szomszédságba 6 izben vonult ki a tűzoltóság segélynyújtásra. A tűzoltóság összes költségei 241,398 márkát tettek, melyből mint a tűzoltóság bevétele 35,200 márka megtérült, így a kiadás tényleg 206,198 márkát tett. — *A stuttgarti tűzoltóság* a múlt évi jelentés szerint állott 1 parancsnokból, 5 őrparancsnokból, 1 őrparancsnoki helyettesből és 23 tűzoltóból, 4 kocsis és 4 pár lóval. E létszámból naponként szolgálatot teljesített a parancsnok, 3 őrparancsnok (1 sürgöny-szolgálatnál), 14 tűzoltó, 3 kocsis 3 pár lóval. A tűzoltóság kivonult 1 nagy, 5 közép, 50 kis tűzhöz és két izben téves jelzésre. — *Wiesbadenben* 544 önkéntes, 83 fizetett és 370 kötelezett, tehát 997 főnyi tűzoltóság van. Az önkéntesek 5 századot képeznek, melyek mindegyike 5—5 szakaszba van osztva egy parancsnok vezénylete alatt. Az önkéntesekből naponként 38 ember van őrségre vezényelve, melyből 1 távirász, 8 ember, 1 kocsi és 2 ló áll készenlétben. Egyébként a tűzoltóságnak következő szerek állanak rendelkezésre: 4 gépezetes és 5 hordozható tolólétra, 68 egyéb létra, 6 fecskendő, 4 hydrofor, 10 kézifecskendő, 5 hydranskocsi, 1 ugróponyva, 4 mentőtömlő, 9 mentő-zsák, 2400 m. tömlő és 700 vízvezetéki hydrans. A vízvezeték nyomása 7.5 légkörnyi.

Főszerkesztő:

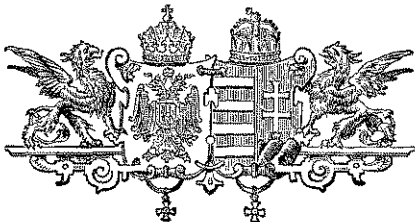
BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

HIRDETÉSEK.

Alapított 1816-ban.

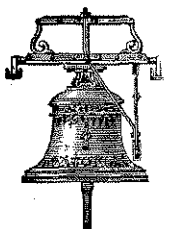
Hazánk legrégibb tűzoltó-szer-, szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

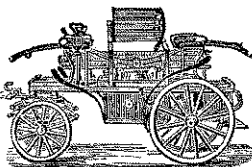
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kitiűnő hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

SZAKKÖNYVEK

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kiadványai:

A szivattyú és annak kezelése.

Vezérfonal tűzoltók számára.

A parancsnokság megbízásából kidolgozta:

Breuer Szilárd,

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület II. szivattyús szakaszparancsnoka.

Ára 1 frt 50 kr.

A tűz és annak oltása.

CSÖVEZETÉS.

Pályanyertes mű.

Írta:

Dr. Szily József,

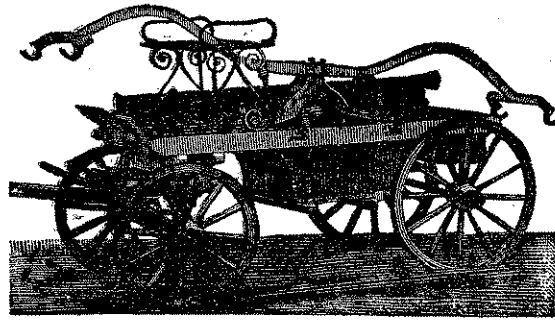
a budapesti önkéntes tűzoltó-testület főparancsnoki helyettese.

Ára 30 kr.

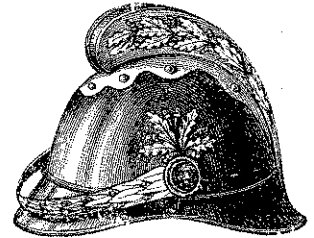
Megrendelhetők a budapesti önkéntes tűzoltó-testület titkári hivatalánál.

Budapest, VIII. ker., Gyöngyútyúk-u. 3. sz.

**5 évi
jótállás!**

**10 évi
részletfizetés mellett!**

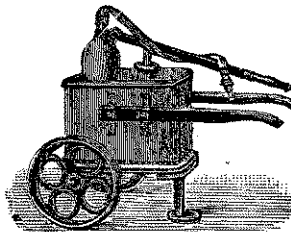
TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

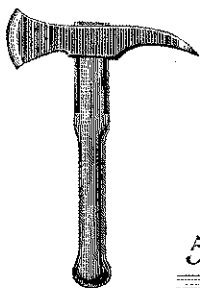
**Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.**

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb nagyfalusi fecskendőt és 12 drb targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt úgy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Koncz Ármin s. k.

mint a sz.-udvarhelyi önk. tűz. egyl. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.

a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka. Udvarhelymegye alispánja.

Ugron János s. k.

Csillag József s. k.

mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.

biz. tag.

Szó Gáspár s. k.

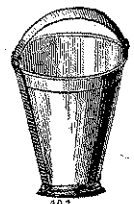
biz. tag.

Szidanits Ferenc s. k.

budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

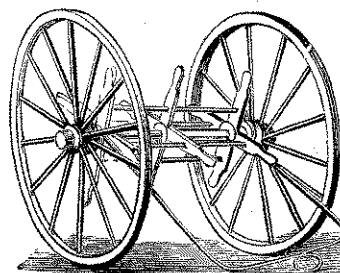
Christe Loránd s. k.

a budapesti önk. tűz. test. I. sziv. szak-parancsnoka.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levo

EGYENRUHA-KÉSZITŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, dísz sisakot minden kiállításban, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivó-eszközök, érmek és rendjelek.

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kivánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyezim: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer-gyár,
harang- és ércöntöde
részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít

Tüzi fecskendőket, gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket

községi egységes vészvonatokat,

továbbá községek s a szerezendő tűzörsegek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízfordókocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és köteles tűzörsegek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. Utczaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, póczegödör és csatorna-tisztító gépeket légszivattyuval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átídomíttatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkből hazánkban 12000 darabnál több van használatban.

Árlisták és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Tüzoltó-felszerelések.

*
Gőzfecskendők
Mozdony-fecskendők.

Kocsi-fecskendők.

Talyiga-fecskendők.

Puttony-fecskendők.

Extincteurök.

Szer- és személyszállító kocsik.

Tolólétrák.

Dugólétrák.

Horoglétrák.

*
Vizhordó kocsik.

Tömlőmotolák.

Gummi- és kender-tömlő.

Füst-álarczok.

Vászon víztartó-kádak.

Vizhordó-vedrek.

Fáklyák.

Mentőeszközök.

Vészvonatok.

Bontó eszközök.

*
Alapított 1865.A magyar királyi belügyminiszterium által
52,971/1873 és 6840/1889. szám alatt ajánlva!Kedvező részletfizetési
feltételek.Öt évi jótállás munka-
és anyagért.Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.Szakkérdésekre felvilá-
gosítással szolgálunk.

Szivattyu-, fecskendő- és gépgyár érczöntődével

V., Nádor-utca 46/48. sz.

Műszaki üzlet: VI. ker., Andrásy-út 8. szám.

Egyéni felszerelések.

*
Sisakok.

Mászóövek.

Szivattyu-
övek.

Sapkák.

Mászó-csáká-
nyok.Szivattyu-bal-
ták.

Tiszti-övek.

Rőzsekések.

Kéthangu jel-
zők.

Jelzősípok.

*
Kürtök.

Mászólámpák.

Mentőkötélek.

Cső- és tömlő-
kötélek.

Tömlőkötők.

Füstszivacsok.

Kürt- és jelző-
zsinórok.Rangjelző
rosetták.

Vállzsinórok.

Füst-szemüve-
gek.*
Számos kitüntetés.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 frt 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Hivatalos rész.* Zala vármegyei tűzoltó szöv. jegyzőkönyve. Sopron vármegyei tűzoltó szöv. jegyzőkönyve. — *Általános rész.* A tűzrendészet a parlamentben. — *Technikai rész.* Téli feladatok. — *Testületek köréből.* A bács-bodrogh vármegyei szövetség. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvételett Szent-Gróthon 1894. évi augusztus hó 19-én a
várzalamegyei önk. tűzoltó-szövetség 4-ik rendes
közgyűléséről.

Jelenvoltak: Koháry József szövetségi alelnök, Nagy
Antal szövetségi titkár, Stefanecz József szövetségi pénz-
tárnok.

A tagegyletek részéről, mint képviselők:

1. A keszthelyi	ö. t. t. részéről	Pöltz Pál
2. A zala-egerszegi	" " "	Mayer István
3. A türjei	" " "	Heffler Ferencz
4. A lendvai	" " "	Alszegehy József
5. A csesztregi	" " "	Stanovszky Nándor
6. A baksai	" " "	Kovács Sándor
7. A perlaki	" " "	Tóth Sándor
8. A légrádi	" " "	Friedfeld Henrik
9. A csáktornyai	" " "	Szeiverth Antal
10. A kis-komáromi	" " "	Hajdu György
11. A végedi	" " "	Pozsgogár Gyula
12. A zala-istvándi	" " "	Döklén István
13. A n.-kanizsai	" " "	Knorczer György
14. A szepetki	" " "	Halász Péter
15. A zala-szt.-gróthi	" " "	Koháry József
16. A zalabéri	" " "	Kozáry Aurél
17. A galamboki	" " "	Starzsinszky György
18. A fityeházi	" " "	Sükkösd András
19. A b.-füredi	" " "	Varga József
20. A sümegi	" " "	Dr. Székely Albert.

15.
1894.

Koháry József szövetségi alelnök üdvözölvén a meg-
jelent bajtársakat, tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy
Kovács Károly szövetségi elnök úr betegsége miatt a köz-
gyűlésen meg nem jelenhetett, az elnöki tisztséget a mai
közgyűlésen ő teljesíteni, s miután a közgyűlésen 20 tag-
egylet képviseltetik, és a szövetségnek ez idő szerint 34

tagegylete van, a közgyűlés határozatképesnek konstatálta-
tott s az megnyitottnak nyilvánítottak.

16.
1894.

Olvastatván az elnöki jelentés a szövetség műkö-
déséről.

Végzés.

Tudomásul vétetik s felkéretik az elnökség, hogy a
jelentésben érintett nagymennyiségű tagsági díjhátralékok
befizetésére a tagegyleteket felhívni sziveskedjék.

17.
1894.

A szövetségi választmány betérjeszti Stefanecz József
pénztárnok által 1892. és 1893. évről vezetett számadást.

Végzés.

A szövetség bevétele és kiadásairól 1892. és 1893.
évről vezetett és választmány által felülvizsgált számadás
helyesnek találva helybenhagyatik, s számadó a további
felelősség terhe alól feimentetik.

18.
1894.

Mult közgyűlésünkön határozat hozatott a vármegyei
tűzrendészeti szabályrendelet megváltoztatása érdekében
teendő előterjesztésre vonatkozólag, mert a szabályrendelet
megalkotásánál az önkéntes testületek érdekei teljesen figyel-
men kívül hagytak, sőt azok vagyoni súlyedését eredmé-
nyezte, miért is előterjesztés tétetett a megyei hatósághoz
a következő módosítás iránt:

Ugyanis a szabályrendelet 34. §-a kimondja, hogy a
ki magát a tűzoltói szolgálat alól f lmenteni óhajtja, 2 frt
megváltási díjat köteles fizetni. Ezen váltásdíj nem a tűz-
oltó-testületek segélyezésére, hanem segély-alap létesítésére
fordítatik, mely az országos segély-alap létezése folytán
teljesen felesleges.

A 2 frt tagsági díj fizetés által elvonatnak a tűzoltó-

testületektől a pártoló tagok, kik befizetéseikkel tartották fenn a testületet.

A 34. §-ban érintett váltságdíj szedése oly községekben, hol a követelményeknek megfelelő önk. tűzoltó-testület van, mellőzendő, hanem az önk. tűzoltó-testület költségvetésében felvett szükséges kiadások fedezése községi pótdadó kivetése által történjék, mely pótdadó fizetés alól az önkéntes tűzoltók felmentendők.

A 38. §. pedig akként lenne módosítandó, hogy ha valamely községben oly önkéntes tűzoltó-testület létezik, vagy alakul, mely a vármegyei tűzoltó szövetség tagja, ezen községben nem szervezendő a községi köteles tűzoltóság.

Kérelmettetett továbbá, hogy a tűzoltó-testületeket és a vármegyei tűzrendészeti viszonyokat érintő ügyekben a szövetség véleménye kikéressék. Kiküldöttei hatósági közegnek tekintendők, rendelkezése szigoruan végrehajtsák.

A megyei tűzrendészeti bizottság fele részben a szövetségi elnök ajánlatára tűzoltói tagokból volna alakítandó.

Továbbá felveendő volna még a tűzrendészeti szabályrendeletbe, hogy a községi képviselőtestület szépészeti és építészeti bizottságának a tűzoltóparancsnok tagja legyen.

Ily értelmű előterjesztést tettünk a szabályrendelet módosítása iránt. Azonban eme jogos kérelmünk nagy része figyelembe nem vétetett, de a jóváhagyás végett felterjesztett szabályrendelet a belügyminiszteriumtól az országos szövetség útján hozzánk leküldetett véleményadás végett. Ez alkalommal ismét határozottan kértük fenti jogos kérelmünk teljesítését.

Végzés.

Ezen ügyben tett intézkedés jóváhagyólag tudomásul vétetik s az elnökség megbizatik, hogy az esetre, ha ezen ügyben a szövetség véleménye kikéretnék, a már meglevő közgyűlési határozatok szellemében előterjesztést tegyen. Ezzel kapcsolatban elhatározott, hogy a vármegyei törvényhatóság megkerestessék, miszerint a községek belterületén az épületfa- és deszkaraktárak, továbbá minden gyúlékony anyag felhalmozása szigoruan tiltassék el.

19.
1894.

A szövetség tisztviselőinek újbóli megválasztása következtében, Kovács Károly szövetségi elnök úr nevében a lemondás bejelentetett azzal, hogy legnagyobb sajnálatára betegsége miatt ezen humanus intézmény vezetését továbbra el nem fogadhatja. Koháry József szövetségi alelnök úr pedig a maga és tisztársai nevében megköszönvén a beléjük helyezett bizalmat, állásukról lemondván, a közgyűlés a választmány újbóli megválasztására kéretett fel.

Végzés.

A közgyűlés által a választás vezetésére Szeiverth Antal korelnökül megválasztatván, elnöklete alatt Mayer István úr szövetségi alelnökké és Kovács Károly úr tisztületbeli alelnökké egyhangulag és közlekedéssel megválasztattak, mire Mayer István úr az elnöki széket elfoglalta, igérvén, hogy a szövetség ügyeit teljes odaadással s legnagyobb készséggel fogja vezetni

A megejtett tisztujítás további eredménye a következő:

Megválasztottak :

Alelnökké:	<i>Hajós Mihály</i> , a-lendvai
Titkárrá:	<i>Nagy Antal</i> , z.-egerszegi
Pénztárnokká:	<i>Stefanecz József</i> , z.-egerszegi
Választmányi tagokká:	1. <i>Koháry József</i> , szt.-gróthi
	2. <i>Knorczér György</i> , n.-kanizsai
	3. <i>Szeiverth Antal</i> , csáktornyai
	4. <i>Pöltz Pál</i> , keszthelyi
	5. <i>Kovács Gyula</i> , légrádi
	6. <i>Kovács Sándor</i> , baksai
	7. <i>dr. Kelemen Károly</i> , sümegi
Választmányi póttagokká:	1. <i>Alszegei József</i> , a-lendvai
	2. <i>Stanovszky Nándor</i> , csesztregi
	3. <i>Hajdu György</i> , kis-komáromi
	4. <i>Tóth Sándor</i> , perlaki
	5. <i>Pozsgóvár Gyula</i> , végedi
	6. <i>Starzsinszky György</i> , galamboki
	7. <i>Kozáry Aurél</i> , zalabéri

működő tűzoltók.

Kovács Károly szövetségi volt elnök úrnak, ki a szövetség ügyeit szeretetteljes odaadással párosult ügybuzgalommal teljesítette, a közgyűlés jegyzőkönyvileg halás köszönetét fejezi ki, s öt ismeri el intézményünk legbuzgóbb megeremtőjéül.

Hasonlólag elismerését fejezi ki Koháry József alelnök úrnak, ki az elnöki tisztséget huzamos idő óta teljesítette.

20.
1894.

Pöltz Pál keszthelyi önk. tűzoltó főparancsnok a következő interpellációt teszi:

Zala-Bessenyőn folyó évi július hó 24-én kiűtött tűzről azon sajnos körülmény bocsáttatott világgá, hogy Mayer István szolgabíró a segélyre jött boczföldi tűzoltók közül hetet, mert rendelkezéseinek nem engedelmességek, csendőri fedezet alatt Z.-Egerszegre bekisértetett.

Miután ezen eljárásban a tűzoltóság, közvetve pedig a tűzoltó-szövetség van megsértve, azon kérdést intézi a tek. elnökséghez:

Van-e tudomása ezen ügy mibenlétéről, s ha megtörtént, tett-e abban intézkedést?

Végzés.

A közgyűlésen jelen levő s a tűz színhelyén is megjelent Nagy Antal z.-egerszegi önk. tűzoltó s szövetségi titkár előadása, továbbá az ugyancsak jelen levő Mayer István szolgabíró, z.-egerszegi önk. tűzoltó főparancsnok nyilatkozata szerint a fenti hírlapi közlemény alaptalan hírlapi koholmánynak bizonyult, mert Boczföld községben önk. tűzoltóság nem is létezik, a tűz színhelyén egyedül a zala-egerszegi önk. tűzoltó-testület jelent meg.

Megjelent ugyan több boczföldi lakos is a községi tűzi fecskendővel, kik a zala-egerszegi tűzoltókat inzultálták s oltási munkájukban több esetben zavarták.

Ily rakoncátlanok vízfordó boczföldi kocsi Mayer István szolgabíró szigoruan rendre utasított, s az összes boczföldi lakosokat, mint rakoncátlanok zavargó elemet hazatávozásra utasította. Nevezettek azonban nemcsak hogy a szolgabíró rendelkezésének nem engedelmességek, hanem a zala-egerszegi önk. tűzoltók és az ezeket pártoló szolgabíró ellen ütlegetek ragadtak.

A nyomban oda érkező csendőrök által, az ütlegekkel felfegyverkezett és verekedésre készen álló boczföldiek közül nevezett szolgabíró kötelességszerűen hetet elfogatott.

Ezekből kifolyólag a közgyűlés Mayer István úr, mint rendőri közeg, eljárásának korrektségéről meggyőződván, miért is részére bizalmat szavaz, s a fenti hírlapi közlemény megczáfolására a szövetségi titkár felkéretik.

21.

1894.

A tűzrendészeti lapok megrendelése és hivatalos közlönyül leendő elfogadása elhatározottat.

22.

1894.

Pöltz Pál keszthelyi főparancsnok úr felkéretik, hogy az ottani gazdasági tanintézetben a tűzoltóság szervezése iránt az igazgatósággal érintkezésbe lépjen.

23.

1894.

Indítvány folytán elhatározottat, hogy az alapszabályok módosítása iránt Nagy-Kanizsára rendkívüli közgyűlés hívassék össze.

24.

1894.

Szükségesnek tapasztaltatott a járási tűzfelügyelők ki rendelése, mi végből a választmány megbizatik, hogy ezen ügyben intézkedjék.

25.

1894.

Indítvány folytán elhatározottat, hogy jövőben ugy köz-, mint választmányi üléseken és összejöveteleken a tűzoltók egyenruhában jelenjenek meg.

26.

1894.

A jövő 1896. évben megtartandó V-ik rendes közgyűlés székhelyül Alsó-Lendva városa határozottat el. Kelt mint fent.

Jegyezte:

Nagy Antal s. k.,
szövetségi titkár.

Mayer István s. k.,
szövetségi elnök.

J e g y z ő k ö n y v .

Fölvétetett a sopronmegyei és városi önk. tűzoltószövetség választmányának 1894. évi november hó 4-én Sopronban tartott üléséről.

Jelen voltak: Rösch Frigyes szövetségi elnök, Szabó Gyula alelnök, dr. Ajkay Béla titkár, Hillebránd János pénztáros, Démy Sándor, Kund Frigyes, Mersich István, Bauer Kristóf, Kokas Ferencz és Sámuel Sándor választmányi tagok.

Távolmaradásukat igazolták: Rupprecht Olivér, Feuchtinger György, Wacha Antal és Füzy István választmányi tagok.

Elnök szívélyesen üdvözlőlvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitja.

A napirend előtt szomorú kötelezettségének ismeri elnök a választmánynak tudomására hozni, hogy Szép Gáspár úr, a csepregi járás tűzrendészeti felügyelője, a ki egyuttal a választmánynak buzgó tagja volt, legközelebb elhalálozott és indítványozza, hogy a választmány elhunyt felett érzett mély fájdalmának jegyzőkönyvileg kifejezést adjon (és az elhunyt volt tagtárs özvegyéhez részvétiratot intézzen).

A választmány elnök indítványát egyértelműleg magáévá teszi.

Ezek után elnök a következő jelentést terjeszté a választmány elé:

a) Az 1893. évi november 5-én tartott választmányi ülés azon kérelmet intézte az alispáni hivatalhoz, miszerint

a tüzesetekről szóló hivatalos jelentéseket szövetségünkkel közölni sziveskedjék, hogy ennek alapján a tűzkerületek beosztása megtörténhessék és a tüzesetekről kimerítő statisztika készíthető legyen.

Ugyanezen kérvényben szövetségünk azon óhajását is, hogy az 1888. miniszteri rendelet értelmében kiküldött azon bizottságba, melynek feladata a tűz keletkezésének okát kifürkészni, a helybeli parancsnok bevonassék.

A megkeresés ez ideig nem nyert elintézt.

A választmány elnök jelentését tudomásul veszi és tekintve azon kiváló fontosságot, melylyel a kérdés a tűzoltóügyre nézve bir — kérelmét fentartja.

b) A biztosító társaságokhoz intézett azon kérelmére, hogy azon összeget, melyet évenként segély czimén a vármegyénk területén létező tűzoltó-testületek között kiosztani szoktak, ezentúl a választmánynak adják át, hogy az a felosztást keresztül vigye, csak a bécsi kölcsönös-biztosító társaság adott — habár elutasító választ, — a többi biztosító társaságok nem is feleltek.

A jelentés tudomásul szolgál.

c) A választmánynak a tűzrendészeti felügyelők részére hivatalos szemleútjaira szabadjegyek engedélyezése iránti kérvényét a győr-sopron-ebenfurti vasut üzletigazgatósága elutasította.

A jelentés tudomásul vétetik.

d) Elnök f. évi julius hóban az alispáni hivatalhoz kimerítő jelentést terjesztett szövetségünk ügyeinek állásáról, — különösen kiemelve szövetségünknek a tagsági díjhátralékok tetemes felszaporodása folytán beállott sanyaru pénzügyi helyzetét és azon körülményt, hogy sok község máig sem szerezte be az 1888. miniszteri rendeletben előirt szerkezetű tüzi fecskendőt.

Az akkori alispán úrnak kívánatára elnök betérjesztette a tűzoltóügy körül tapasztalt összes hiányoknak tüzetes összeállítását.

A választmány elnök jelentését helyeslő tudomásul veszi.

e) Elnök előadja, hogy a f. évi julius hó 1-én tartott szövetségi közgyűlés kimondotta a »gyakorlati szabályzat« árának leszállítását és kéri a választmányt, hogy most már a könyvecske árát meghatározni sziveskedjék.

A választmány a »gyakorlati szabályzat« árát 10 krban megállapítja és erről a tűzoltótestületeket körözvény útján értesíteni rendeli.

f) Elnök előterjeszti, hogy Sugár Sándor és Krič Rezső uraknak — kiket a legutóbbi közgyűlés szövetségünk tiszteletbeli tagjává választott — a díszoklevél f. évi szept. hó 14-én elküldetett.

Jelenti továbbá elnök, hogy Krič Rezső úr meleg-hangu levélben köszönte meg a szövetség figyelmét.

Sugár Sándor elnök úrhoz nejének gyászos elhunyt alkalmából a szövetség nevében részvétnyilatkozatot intézett, mire Sugár Sándor úr szívélyes köszönő levélben felelt.

A választmány elnöknek mindezen előterjesztéseit helyeslő tudomásul veszi és Szabó Gyula alelnök úrnak a díszokmányok kiállítása körül kifejtett szives fáradozásáért hálás köszönetét nyilvánítja.

Elnök bemutatja alispán úrnak hivatalos levelét, melyben arról értesíti szövetségünket, hogy a nagy-höflányi önk. tűzoltó-testület ellen hozzá intézett panaszos ügyben akként intézkedett, miszerint nevezett tűzoltó-testület arra köteleztetett, — hogy egy meghatározandó napon a tűzrendészeti felügyelő elé vonuljon ki és az összegyűlt tűzoltók előtt a főszolgabíró jelenlétében a főparancsnok a testület sajnálatát fejezze ki a tűzrendészeti szemle alkalmával történtek felett.

A választmány alispán úr intézkedését helyeslő tudomásul veszi.

Ugyanezen hivatalos levélben tudatja alispán úr, hogy

Szarvók községnek a tűzoltó-testület szervezésére f. évi augusztus hó 15-ike záros határidőül kitzetett azzal, hogy ha ez ideig az önk. tűzoltó-testület meg nem alakul, szept. hó 1-én köteles tűzoltóság fog szerveztetni.

Az intézkedés tudomásul szolgál.

Elnök bemutatja a pulyai járás főszolgabirójának hivatalos levelét, melyben a csávai önk. tűzoltó-testület további fentartására nézve a választmány véleményét kéri.

A választmány a járási tűzrendészet felügyelőnek, nemkülönbén nevezett tűzoltó-testület elnökének nyilatkozatából mély sajnálattal értesül a csávai önk. tűzoltó-testület körében előfordult rendetlenségekről. — mindazonáltal oda nyilatkozik, hogy — neki hivatása lévén az önkéntes tűzoltói intézmény fentartása és fejlesztése — az egyesület feloszlását nem javasolhatja.

Azonban késznek nyilatkozik a választmány teljes erőből oda hatni, hogy nevezett tűzoltó-testületnek ezen sajnálatos stagnációja megszűnjön — és tiszteletteljesen fölkéri a főszolgabiró urat, miszerint sziveskedjék hivatalos állásának egész tekintélyét latbavetve arra törekedni, hogy Csáva községben az önkéntes tűzoltói intézmény fennmaradjon, és fölkéri szövetségi elnököt és a pulyai járás tűzrendészeti felügyelőjét, hogy szükség esetén a helyszínen megjelenve, a tisztikart reorganizálják és az egyesületet az egyetértő működésre tőlük telhetőleg buzdítsák.

Szabó Gyula alelnök indítványozza, hogy a választmány készítse el a tűzkerületek (rayons) beosztását és állapítsa meg a tűzjelzés módjait.

A választmány alelnök indítványát magáévá teszi és a tűzkerületek beosztásai szervezetének, valamint a tűzjelzési szabályzatnak kidolgozásával Szabó Gyula szövets. alelnököt megbizza.

Hillebrand János szövets. pénztáros jelenti, hogy a pénztári maradvány 125 frt 71 kr. A tagsági díjhátralék 498 frtot tesz.

A választmány pénztáros jelentését tudomásul veszi és elhatározza, hogy felkéri a járási főszolgabirói hivatalokat, miszerint a tetemesen felszaporodott tagsági díjhátralékok behajtásánál segédkezet nyujtani sziveskedjenek.

Elnök fölhívja a választmány figyelmét arra, hogy a vármegye újonnan kinevezett főispánja f. évi november hó 22-én tartja ünnepélyes beiktatását, és tekintettel azon lelkes támogatásra, melyben az ünnepelt férfin a tűzoltó-ügyet általában és jelesen szövetségünket korábbi állásában — mint alispán — mindenkor részesíteni kegyeskedett, helyén valónak találja, hogy szövetségünk ez alkalommal rendezendő ünnepségekben részt vegyen és szerencsekívánatait az új főispán előtt küldöttségileg kifejezze.

A választmány, elnök indítványához egyhangu lelkesedéssel hozzájárulva, kimondja, hogy az ünnepelt kiváló férfinak tiszteletére az ünnepély előestéjén, f. november hó 21-én este rendezendő fáklyásmenetben való részvételre, az összes megyei tűzoltó-testületeket körösvény útján fölhívja, és küldöttségileg kívánja az új főispán előtt szövetségünk üdvkívánatait és hódolatteljes tiszteletét kifejezni.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettvén, elnök az ülést bezárja.

Kmf.

Jegyzette:

Rösch Frigyes,
elnök.

Dr. Ajkay Béla,
szövets. titkár.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A tűzrendészet a parlamentben.

A tűzrendészet kérdése még egyszer sem lett oly készütséggel, oly terjedelemben és irányban tárgyalva, mint történt az m. hó 23-án a képviselőházban a belügyminiszterium költségvetésének tárgyalásakor a tűzoltói 7000 forintos tétel tárgyalás alá vétele alkalmával.

Dr. Óvári Ferencz orsz. képviselő, a veszprémi önk. tűzoltó-testület főparancsnoka és a veszprémmegyei tűzoltó-szövetség elnöke, nagyobb és tartalmas beszédben vázolta a tűzrendészet állapotát hazánkban, összehasonlítván azt a külföldi állapotokkal; ismertette az okokat, melyek a tüzek keletkezését és terjedését elősegítik, vázolja, mi volna a teendő a községek, a törvényhatóságok és a kormány részéről, az ügy fejlesztése és kedvező eredmény elérése céljából, s végül erre vonatkozólag határozati javaslatot is terjesztett a ház elé.

A pártkülömbőség nélkül osztatlan érdekekkel és helyesléssel kísért beszéd különben a következő:

T. képviselőház! Mindnyájunk előtt ismeretesek azon katasztrófák, melyek az utolsó években különösen sűrűen érték hazánkat a napról-napra megújuló tüzesetek által.

A kezeim között levő országos statisztikai hivatal kimutatása szerint a szorosabb értelemben vett Magyarországon (Horvát-Szlavonországok nélkül) 1883. év elejé-

től 1894-ik év végéig 103,000 tüzeset fordult elő, évenként 13—14 millió forintnyi kárt okozván, melyből a biztosító-társulatok útján csakis 5—6 millió forint térített meg, évenként tehát megsemmisült 8 millió frtnyi nemzeti vagyon. Miután pedig a legutóbbi két esztendőben az arány határozottan rosszabbra fordult, igen természetes, hogy a tűzveszély károsítja az államot is s ez okból ezt minden tőle telhető eszközzel kevesbbiteni kötelessége.

Ha vizsgáljuk e gyakori tüzeknek keletkezési és terjedési okait, ha keressük orvosszereit, közel fekvő körülményekben igen könnyen megtalálhatjuk.

A t. ház engedelmevel leszek bátor ezzel a kérdéssel foglalkozni.

A gyakori tüzek keletkezési és terjedési okai a tűzrendészet teljes elhanyagoltsága; a hibás építkezések, a vízhiány, a tűzoltó-szerek hiánya, vagy alkalmatlan volta, a tűzoltóságok tökéletlensége.

Lássuk ezeket egyenként és mutassuk ki lehetőleg orvoslási módjukat is:

A tűzrendészet teljes elhanyagoltsága kitűnik onnan, hogy előirt tűzrendőr- és gyárszemlék nem ejtnek meg, és ha panasz folytán meg is lesz tartva, a meghozott rendelet nem hajtatik végre, mert nincs kellő ellenőrzés. Tűzrendőri eljáráshoz, tűzvizsgálathoz a tűzoltó-parancsokságot nem hívják meg.

A hatóságok közegei a tűzrendészethez nem értenek, tehát nem is foglalkoznak vele. Telepengedélyezéseknél tűzoltói véleményt, a tűzbiztonságot illetőleg nem kéri ki. Községekben a tüzelést, a vízkészlet tartását, a gépek felállítását szakszerűen senki sem ellenőrzi, házak között csépelnek, pajták mellett főznek, nyílt helyen tüzelnek és

dohányoznak, az udvarokon felhalmoznak szénát, szalmát, boglyát, rőzsét, kályhacsöveket kivezetnek az eresz alá, s több efféle — és mindezt nem látja senki!

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy mindenütt a hatóságok erélytelensége lenne ennek főoka, azonban nem egy esetről tudjuk, hogy a szakértő tanácsadó hiánya volt az, a mi őket az intézkedésben fentartotta, mert nemcsak, hogy nem értenek hozzá, de rá sem érnek a tűzrendészetnek annyi időt szentelni, mint a mennyit az megkíván.

Alkosson tehát minden törvényhatóság tűzrendészeti szabályrendeletet város határidő alatt (sok vármegyének csak a század elejéből eredő szabályrendelete van) és hajtsa azt azonnal végre. A kormány pedig ügyeljen, hogy ezek a szabályzatok lehetőleg egyöntetűek legyenek. E célból legbiztosabb, ha megalkotja a tűzrendőri törvényt.

Az építkezések hiányossága azonnal szembe ötlük, a mint egy község vagy város határát átlépjük. Igen kevés helyen van a kor és a hely igényeinek megfelelő építésrendőri szabályrendelet; pedig ha ebben benfoglaltatnék, hogy az utcákon a házak közé élő fák ültetendők; a házak egymástól tűzfalak által elválasztandók, új házak építésénél és nagyobb javításoknál kivétel nélkül a tűzbiztos fedések alkalmazandók; ha benfoglaltatnék, hogy minden lakostálynak szilárd kéménnyel kell bírnia, hogy a padlás az épület belsejétől tűzbiztosan elválasztandó; mindenesetre rendkívül megapasztatnék a tüzesetek száma.

Elodázhatatlan követelmény tehát, hogy minden törvényhatóság alkosson azonnal építésrendőri szabályrendeletet s gondoskodjék annak szigorú betartásáról, végrehajtásáról.

A vízhiány, az 1888-iki kormányrendelet idevágó szakasza sem lett végrehajtva, a legtöbb tűzvész azért nem volt lokalizálható, mert vízhiány uralkodott. Pedig ha a tűzrendészeti kormányrendeletnek idevonatkozó szakaszai keresztülvitetnének, azok az intézkedések, a melyek ott lerakva vannak, megtartatnának, ha meg volna a kellő ellenőrzés, mindenesetre erről kellően volna gondoskodva.

A tűzoltószerek elégtelenek és igen sok helyen a gépek rosszul vannak megválasztva s van eset arra is, hogy egy kis községben, a hol arra abszolúte szükség nincs, nagyon nagyok a gépek, másutt, a hol nagyra volna szükség, igen kis gépet választottak maguknak, mert ama községeknek, a melyek ezeket a gépeket beszerezték, szakértő tanácsadók nem állván a hátuk mögött, nem tudták magukat tájékoztatni, hogy milyen gépeket szerezzenek be. Van rá eset, hogy megelégedtek mult századbeli rossz fecskendővel, sőt látjuk, hogy a kormányrendelet már 1888-ban kötelezővé tette a községekre nézve a fecskendők s egyáltalában a tűzoltószereknek egy év alatt leendő beszerezését, igen sok község van ma is, a hol a tűzoltószerek hiányoznak.

A községek maguk sem gondoskodtak kellőleg arról, hogy ezen tűzoltószerek alkalmas helyen, pormentes szerelvényekben helyeztessenek el.

Tűzoltósága van ez idő szerint a papíron 12,000 község közül hazánkban 3000 községnek, de tényleg 1000 községnek sincsen. Hivatásos, illetve fizetett csapata van Budapest, Szabadka, Szeged és Aradnak; több városban van önkéntes csapat és néhány fizetett ember, a községek önk. és köteles csapatokkal bírnak. Azonban igen kevés csapat vehető komolyan számba. Mert az önkéntes csapatok a községekben rendszeresen néhány év alatt szétzülnek, nem gyakorolnak, nem tartanak rendszeres szolgálatot, szóval — tisztelet a kevés kivételeknek — a község tűzbiztonsága érdekében megkívánt fokon nem állanak.

A köteles tűzoltóságok nálunk még csak a keletkezés stádiumában vannak és ámbár itt az ember-anyag nagyobb figyelem alatt tartható, féltő, hogy ha a kellő felső nyomásnak nem lesz kitéve, községek belételeiben az ügy iránt mutatózó

indolencia behatása alatt elkallódnak, mint az önkéntes egyletekleg többjei. Ez utóbbiak 1—2 évig buzgón járnak el, lassan azonban a tagok száma lepad felényire, sőt annyira, hogy a községek nagyságához képest elégtelenné lesz. A tisztirangok nagyon felszaporodnak, csupa arany sallang — és munkás kar alig marad.

Ehhez járul, hogy gyakorlatokat nem tartanak, a tiszték maguk is a szakképzettségben elmaradnak; szakképzett tiszték hiányában néha laikusokat alkalmaznak, nincs kedv, nincs ambíció és sokszor fel is oszlik a csapat, vagy hallgatagon beszünteti működését. Így van ez még városokban is!

Vannak egész vármegyék, hol megfelelő tűzoltócsapat alig van. Mert a legtöbb törvényhatóság kevés pressziót gyakorol a községekre, viszont a községek nem képesek eligazodni, mert nem tudják, miként fogjanak a csapat szervezéséhez, mit tegyenek, vegyenek és végül mikép képezzék azt ki.

Beszereztettek a vármegyék útján drága szerek, de azok gondozásához, kezeléséhez nem ért senki a községben, és féltő, hogy mire hozzávénnének, nemcsak hogy még le sem törlesztették azoknak nem csekély árát, hanem hogy az már is hasznavehetetlenné lett a bíró színjében és a község újat venni lesz kénytelen, kivált, hogy ha az első egész amolyan szakszerű átvétel nélkül a nyakába küldött nagyhangu budapesti czégtől beszerezett piaci munka volt.

Mind e bajokon csakis a tűzrendőri törvény megalkotásával segíthetünk!

De minő legyen e törvény? Mielőtt véleményt nyilvánítanánk, vizsgáljuk meg néhány külföldi törvényhozás területén a tűzoltóságokat s az alkotott törvényeket.

Angliában a tűzoltóság fizetett, vagy önkéntes, de mindkét esetben a község és biztosító társaságok által javadalmazott. A felügyelői intézmény meg van honosítva.

Franciaországban a tűzoltást törvény szabályozza. A tűzoltóság katonai szervezetet nyert, fegyvert visel és rendőri, sőt katonai szolgálatot is teljesít. A község szervezi a lakosság számának megfelelő arányban; a tisztéket a prefektus előterjesztésére a köztársasági elnök nevezi ki. A legénységet képezik az önként jelentkezők és a hadsereg tartalékosai.

Minden departementbe a prefektus kinevez egy felügyelőt, több departement részére a belügyminiszter nevez ki főfelügyelőt.

Németország minden államában ki van mondva a kötelezett tűzoltóság ott, a hol önkéntes nem alakul megfelelő erőben. Mintaszerű e tekintetben Würtemberg, a hol az 1885. évi tűzrendészeti törvény előírja, hogy minden községben (az önkéntes egyletek mellett is) köteles tűzoltóságnak kell lenni; honnan vétessék azok fentartási költsége és mikép gyakorolja az állam országos és járási felügyelők által az ellenőrzést. Előírja továbbá, hány és milyen legyen a tűzoltószerek, milyen legyen a tűzoltóság szervezete és beosztása, hány tiszttel bírhjon különböző lakosságú városokban; végül, hogy a biztosító társulatok milyen támogatásban részesítsék a tűzoltói intézményt.

Ezen törvény eredménye az, hogy ma Würtemberg minden községe megfelelő tűzoltósággal bír, de meg az is, hogy az évenként befolyó összegekből több kisebb község közös vízvezetékekkel lett ellátva, vagyis a kellő vízkészletről is történik gondoskodás.

Ausztriában az önkéntes egyletek virágnak, kivált Csehországban, és a biztosító-társulatok tiszta nyereségük 2%-val járulnak hozzá. Felügyelői intézmény van Tirolban és Csehországban.

Csak e kevés felhozott külföldi példából is látszik, hogy a tűzrendészet költségeihez külföldön a tűzbiztosító társulatok mindenütt hozzájárulnak.

Nálunk azonban — bár a legjövedelmezőbb vállalatok

ezek — rendszeresen még sem járulnak hozzá a tűzoltás költségeihez. Pedig maguknak a biztosító-társulatoknak is érdekében áll, hogy jól szervezett, kellően felszerelt és begyakorolt tűzoltóságok legyenek, mert akkor a tűzkárok minden esetre csökkenni fognak.

Hozassék be tehát az állami köteles ingatlan tűzkár-biztosítás.

A földmivelésügyi kormány, ha jól tudom, elkészítette már a törvényjavaslatot a kötelező állatbiztosításra vonatkozólag; azonkívül most tettek meg az előintézkedések arra nézve, hogy ezek a biztosítások az összes mezőgazdák részéről szövetkezeti alapon létesíttessenek; én — mondom — a leghelyesebbnek tartanám, ha egyáltalán kimondatnék az összes ingatlanokra vonatkozólag a kötelező állami tűzkár-biztosítás.

A díj behajtandó az adóval; a díj olcsóbb lesz és még nyereség is marad, mely aztán tűzoltási célokra leendő fordítható. Így van ez Szászországban is, hol 1891-ik évben tűzoltói alapra 350,000 márka esett és 1892-ik évben ez alaphoz tényleg 250,000 márka fordított tűzoltói célokra.

Vagy ha a kötelező állami tűzbiztosítás túlságosan sok nehézségekbe ütköznék, köteleztessenek a társulatok évi nyereségük 2%-át állami tűzoltói pénztárba befizetni, mely azután azt az összeget szétosztja szükségük szerint az egyes községek és egyesületek között. Szükséges azonban, hogy a társulat köteleztessék arra is, miszerint az általa így fizetendő összeget a biztosítóktól tűzoltói czímen be ne szedhesse.

Így van ez Morvaországban, a hol e segély volt 1893-ban 36 községnek 7200 forint, 350 tűzoltóságnak 35,500 forint. Így van ez Bajorországban is, a hol ez alap vagyona 1,300,000 márka, melyből segély adatott tűzoltói célokra 230,000 márka, vízművekre 540,000 márka.

Ilyen összegekkel és intézkedésekkel lehet a tűzoltás ügyét elősegíteni, a tűzoltó-intézményt tökélesíteni.

Itt az ideje, hogy nálunk is a reformmozgalom e téren meginduljon.

Ma az állam tűzrendészeti kiadásai a tárgyalás alatt álló budgettétel szerint 7000 forintot tesznek ki. Vagyis, ha a tűzrendészet nemzetgazdasági fontosságát tekintjük, elenyésző csekélyesség.

Ebből esik 2000 frt az országos szövetségre, mint szakközre, és 5000 frt a budapesti önkéntes tűzoltó-egyletre a tűzoltók kiképzése fejében.

Az első 2000 frtos tétel, minthogy évről-évre több megyei szövetség alakul, s minden szövetségi egyesület 3 frttal a központ költségeihez évenként hozzájárul, megfelelő akkor, ha az országos szövetség megszűnik a kormány kizárólagos szakközege lenni, s ha a t. kormány azután alakulandó szövetségek alapszabályait is ez értelemben hagyja jóvá; a másik 5000 frtos tétel sem sok, sőt tán kevés is, ha a kiképzés valóságos, rendszeres szakiskolává fejlődnie ki.

Igaz, hogy ez a törvényhatóságok és községek feladatai közé van sorozva ma; ámde az államnak is kell okvetlenül valamit e tekintetben tennie.

Rendeztessenek megyei és járási tűzoltó-szaktanfolyamok, melyeknek kitünő hatása eltagadhatlan. Alakíttassanak meg a megyei tűzoltó-szövetségek s ezek részére biztosítások a portómentesség.

Alkottassék meg a tűzrendőri törvény, melyben kimondassék az általános tűzoltói kötelezettség; honosíttassék meg a tűzfelügyelői intézmény.

Utassítsa a kormány a törvényhatóságokat, tűzrendészeti és építészeti szabályrendeletek rögtöni alkotására és megfelelő módosítására; rendelje el, hogy minden törvényhatóság e szabályrendeleteket azonnal hajtsa végre, gondoskodjék megfelelő ellenőrzéséről, alkalmazzon fizetett vár-

megyei tűzrendőri felügyelőket és tiszteletdíjazott járási felügyelőket, a kik míg egyrészt a tűzrendészet fejlesztését, végrehajtását ellenőrzik, másrészt az alispánok és szolgabírák szakközegei lennének. Szükséges, hogy ezek díjazott emberek legyenek, mert a községek beutazása, a csapatok szervezése, felszerelése, kiképzése, ellenőrzése ezeket a hivatalnokokat teljesen leköti és tiszteletbeli állásuktól kiváló eredmény csak vajmi ritkán várható.

Legyen a megalkotandó tűzrendőri törvény olyan, amely a tűzoltást a közigazgatás keretébe kellő módon beleilleszse; olyan, amely a tűzoltóskodást szakhivatássá emelje és a sportszerű kapkodásnak, pompázásnak végre véget szakítson. Gondoskodjék a törvény úgy a tűzoltás szervezetéről, mint a tűzrendészet minden egyes ágáról.

Alkottassék a belügyminiszterium kebelében egy tűzrendészeti alosztály, melyben a megfelelő adminisztratív közegeken kívül alkalmaztassék 4—5 elismert tűzoltói szakember, mint országos tűzrendőri felügyelő, hogy egyrészt ezek által ellenőriztessenek a törvényhatóságok, községek tűzrendészete, a gyárak tűzbiztonsága, a biztosító-társulatok eljárása, szóval legyen mindenütt szakközeg, oly szakképzett erő, mely a közigazgatási közegeket útbaigazítani, szakvéleménnyel ellátni, a hol szükséges, fejlesztőleg, oktatólag fellépni képes, mert csakis így lenne a tűzrendészet terén haladás elérhető.

Szükség volna, hogy a tanítóképzők és középiskolák felsőbb osztályu tanulói tornatanítása közé a tűzoltás tanítása kötelezőleg felvétessék; szükség volna, hogy úgy a közös hadseregnél, mint a honvédségnél a katonaság a tűzoltásban is kellően kioktattassék, begyakoroltassék.

Ha másképp nem volna lehetséges, szerveztessék a gyakorlati általános kötelező tűzoltóság az államrendőri szervezettel kapcsolatosan. Mindezek megvalósításához azonban feltétlen szükség, hogy az előirányzott 7000 frton felül még legalább tízszer annyi vétessék fel a költségvetésbe a tűzrendészet tényleges fejlesztésére.

A tétel megszavazása mellett bátorodom a következő határozati javaslatot benyújtani s azt elfogadásra ajánlani:

»Határozati javaslat.

Utassítsa a ház a belügyminisztert a tűzrendőri törvényjavaslat mielőbbi megalkotására, s ezzel kapcsolatosan a t. belügyminiszterium kebelében tűzrendészeti alosztály felállítására, a tűzfelügyelői intézmény meghonosítására.

Mint hogy e tárgyalásban szólásra más nem jelentkezett, a beszédre *Hieronymi Károly* belügyminiszter következőleg válaszolt:

T. ház! Előttem szólt t. képviselőtársam fejtegetésére az a megjegyzésem van, hogy a t. képviselő úr azon intézkedések közül, melyekkel a gyakori tüzeseteket meggátolni törekszik, egy nagyon fontos intézkedést kifelejtett, és ez, hogy a tűzrendészet szigorubbán gyakoroltassék, hogy a tüzesetek felvételénél ne csak szándékos gyújtogatás, hanem a mulasztásból eredő tüzeset is büntetés alá essék. Addig, míg ez meg nem történik, a tüzesetek gyakori ismétlődését korlátozni nem lehet.

Ha összehasonlítjuk a mi tűzstatisztikánkat a külföldnek hasonló alapon vezetett tűzstatisztikájával, feltűnik, hogy az ismeretlen okokból származó tüzesetek száma nálunk hasonlíthatatlanul nagyobb a külföldön előforduló tüzesetek számánál. És ez onnan van, t. ház, hogy nálunk a vármegyékben a rendőri hatóság a szolgabíró és törvényeink értelmében a községi előjáróság rendőri hatóságot nem képez, nyomozási teendőkkal meg nem bízható. Már most lehetséges-e az, t. ház, hogy egy járásban, amely rendszerint 25—30,000 lakossal bír, s amelyben a községek száma rendszeren 25—30 között váltakozik, a szolgál-

biró mindig oly időben ejtse meg a tűzrendőri vizsgálatot, mikor még a tűz valódi okai kinyomozhatók, mert hiszen a valódi okot csak közvetlenül nyomban a tüzeset után lehet megállapítani. Míg ha a tüzeset és a rendőri vizsgálat közt pár napi idő eltelt, akkor már a tűzokok kinyomozása rendszerint lehetetlen.

Ennélfogva a gyakori tüzesetek meggátolásának egyik főfeltétele az, hogy a községi élet más alapokon szerveztessék. Akkor majd a tűzrendőri vizsgálatot is sokkal hatékonyabbá lehet tenni, mint a minő az ma.

Mindazon intézkedésekkel, melyeket az előttem szólott t. képviselő úr felhozott, elérhetjük talán a tüzek korláto-

zását, a tűzkárok méltányosabb alapon való kárpótoltatását; de a földolgot, t. i. hogy a tüzesetek számát csökkentjük, — mert ez kell, hogy főtőrekvésünk legyen — ez intézkedések által elérni képesek nem volnának.

Ugyanezért kérem a t. házat, hogy ez időszert a határozati javaslatot, mely egyébiránt még a budgetben foglalt tétel fölemelését is tartalmazza, mellőzni méltóztassék. Részemről legalább — úgy azért, mert a dolgot általa ki-merítettnek nem tartom; valamint azért is, mert a tétel fölemelését javasolja, a határozati javaslatot el nem fogadhatom és kérem a tétel változatlan megtartását.

TECHNIKAI RÉSZ.

Téli feladatok.

A tűzoltói szolgálat téli időben sok tekintetben több nehézséggel jár, mint nyáron és sokkal nagyobb figyelmet követel, kiváltképen a szerek jó karbantartása, nemkülönben azon készülékeknek kezelése, melyek tüzesetek alkalmával a fecskendőknek vízzel való ellátására szolgálnak.

Ezért most, midőn a tél ugyszólván küszöbön áll, nem czélszerűtlen dolog, erre vonatkozólag némelyeket figyelembe felidézni, mihez tartás végett.

Első sorban arról kell gondoskodni, hogy a gyors kivonulás akadályozva ne legyen. E célból gond legyen fordítva arra, miszerint a szertár előtti tér szabad legyen, vagyis havazáskor a hó azonnal eltisztíttassék, hogy a szertár ajtajai könnyen kinyithatók legyenek, s hogy a szereknek kiszállítása, befogása akadály nélkül eszközölhető legyen; ónos időben pedig ezen hely homok vagy hamu felszórása által legyen előkészítve, hogy a sikamlós talaj a szerek kiszállítását, illetve az ezt végzők működését ne hátráltassa, gátolja.

Hasonlóképen figyelem fordítandó a szertár belsejére is, s kiváló gond a szertárban elhelyezett szerekre. Feltételeztetik itt, miszerint a szertár olyan, mely a követelményeknek megfelel, vagyis olyan, melyben úgy nyáron a hőségtől és portól, mint télen a hideg behatásától, fagytól, hótól kellőleg megvédve vannak, s szükség esetében még fűthető is. Gondoskodva legyen kellő világításról, s arról, hogy a világító eszközök jó karban, használatra előkészítve, könnyen hozzáférhető helyeken legyenek elhelyezve.

A fecskendők kivétel nélkül tisztán legyenek tartva, belsejökben teljesen vízmentesek és szárazak legyenek, mint-hogy a legcsekélyebb vízmennyiség is könnyen a szelepeknek befagyását okozhatja, a mely körülmény kiváltképen oly szelepeknél, a melyek kevésbé hozzáférhetőek, — mint a csavaros fedéllel elzárható szelepházban levő, gummi és kup szelepek — zavarokra adhat alkalmat. Általában ajánlatos, hogy úgy fűtetlen, mint fűtött helyiségekben elhelyezett fecskendők dugattyúi is szárazon tartassanak. (Nagyon sok helyen szokás a fecskendők dugattyúit a megtisztítás és szertárban elhelyezés után jól megolajozni. Ez helytelen eljárás. Mert az olaj oly mennyiségben, a mint az éppen a dugattyuknál használva van, nyitott állapotban, néhány nap alatt megsűrűsödik, nyálkássá, illetve nyulóssá lesz és ha, a mi szintén óvhatatlan, porral vegyül, kemény sarat képez, beszárad). A fecskendőt legjobb a helyszínen közvetlenül a működés megkezdése előtt jól megolajozni.

Hogy a fecskendő szerkezetének befagyása elkerültesék, czélszerű a fecskendő vizszekrényébe kútvizet (mely a küllevegőhöz képest még mindig 6—9° meleg különbözettel bír) tölteni. Ha nagyon erős fagy van, úgy forró vízzel kell gondoskodni s azt időközönként a fecskendő szekrényébe tölteni, hasonló eljárás követendő akkor is, ha már a szer-

kezet befagyott. Ez utóbbi esetben lehet a felolvasztást benzín, spiritus vagy petroleum meggyújtása által is eszközölni, azonban vigyázni kell arra, hogy ne alkalmaztassék túlságos mennyiségben. A felmelegítés eszközölhető még melegítő lámpák által is. Ezen módok alkalmazásánál azonban a legnagyobb figyelemmel és elővigyázattal kell eljárni, hogy a beálló nagy hő következtében, sem a szekrény mázolósa fel ne égjen, sem a forrasztott helyek fel ne olvasztassanak. A fecskendő szerkezetének befagyását megakadályozó módszer még a fecskendőnek folytonos működésben való tartása, vagyis az emeltyűnek, dugattyuknak és szelepeknek szünetlen való mozgatása, s ezáltal a víznek a szerkezeten való áthajtása. A mozgó víz ugyanis, kivált ha az oly sebességgel halad, mint éppen a szivattyuzásnál, nem fagy meg. Ily esetben azonban gondoskodni kell arról, miszerint víz mindig rendelkezésre álljon, nehogy annak elfogytával a működés megszűnjék, mivel ezen esetben a befagyás elkerülhetetlen.

Ha a működés végleg beszüntetve lesz, akkor a víz egy a szekrényből, a gépszekrényből leeresztendő, a lehetőségig teljesen, s a szertárba visszatérés után a még bennmaradt és minden valószínűség szerint megfagyott vizet melegítő lámpával fel kell olvasztani, szivaccsal felitatni és aztán az egész szerkezetet kiszáritani.

Nagy figyelemmel kell eljárni a tömlők kezelésével is, mivel a hirtelenkedés nagy károknak lehet okozója; a fagyott tömlők ugyanis, a mint az nagyon elképzelhető, könnyen törnek, azért azokat fagyott állapotban nem szabad össze hajtogatni, mert rendszeren a hajlás helyén felrepednek. Ily esetben a fagyott tömlők, vagy eredeti fekvésökben darabonként szállítandók el, vagy pedig 3—4 vagy több helyen a tömlők hossza szerint — forró vízzel fel kell olvasztani és úgy összehajtogatva meleg helyre vinni, hogy teljesen felolvadjanak.

Szerencsétlenségek elkerülése végett kiváló gond fordítandó a szerek, főként a mászó szerek alkalmazásánál azok elhelyezésére. Egyes szereknek jeges talajon való (toló- és támaszletráknak) felállítási helyein nem czélszerűtlen homokot, hamut vagy törekszalmát szórni fel a kicsuszás megakadályozása céljából.

A vízszerezésre igen gyakran, kiváltképen a vidéken, a községekben igen kevés, vagy éppen semmi figyelem nem fordítatik, pedig ez éppen egyik legfontosabb tárgya kell hogy legyen a tűzoltóság gondoskodásának, mivel tűz esetén mutatkozik csak megbecsülhetetlen értéke az erre fordított gondoságnak.

Oly helyeken, a hol vízvezeték van, gondoskodni kell arról, hogy a felvezető cső víztelenítessék. Kell, hogy a földalatti hydrans szekrények hó és jégtől tisztán tartassanak. A jégképződést, illetve azok befagyását marhasó felhintésével kell elhárítani. Ha a hydrans szekrény fedele be volna fagyva, úgy azt petroleummal leönteni és azt meg-

gyujtva ezáltal kell a jeget felolvasztani, illetve a fedél kinyitását lehetővé tenni.

A hideg idő beálltával általában a kutak, melyek víz-szerzésre kiváltképen felhasználhatók, a befagyás megakadályozása céljából szalmával bekötendők. Földalatti víztartók, (ilyenek alig egy-két helyen, vagy talán egyáltalában nincsenek is még hazánkban) trágya, szalma vagy falevél takaróval látandók el.

A vízszerezésre felhasználható folyók, tavak és víztartókhoz vezető utak mindig tisztán tartandók, hó és fagytól szükség esetén homokkal, hamuval felhíntendők. Erős, tartós fagy mellett, a mikor a jégképződés vastag, czélszerű e vízforrásokon léket vágni s annak befagyását megakadályozni.

A gyakorlatilag teendő ezen intézkedések mellett nem kell elfeledkezni azon másik feladatról sem, a melynek a gyakorlattal karöltve kell járni. Ez nem más, mint a tűzoltók elméleti kiképzetése, melyre anyag elég található; az új tagoknak szükséges a tanulás, a régieknek pedig sohasem árt. Mert nem elég csak a gyakorlótéren elsajátított fogások ismerete, kívánatos a dolog belsejébe való behatolás is, ez pedig csak a szerzett tapasztalatok megbeszélése, előadások és felolvasások által érhető el, a melyek árgyai természetesen és szükségképen a tűzoltás és tűzoltói zolgálat köréből veendő.

Mert egy igazi tűzoltótól elvárhatni, miszerint a szereit és gépjét ne csak gépiesen tudja kezelni, hanem szükségképen kell, hogy azoknak ne csak szerkezetével, hanem egyes részeivel tökéletesen megismerkedjék, hogy minden darabnak, a melylyel a gyakorlaton dolgozik, tudja nevét, rendeltetését s szükség esetén tudjon azzal önállóan is eljárni. Ezenkívül ott van a vízszerezés fontos kérdése, a vízszerezési helyek és módok megismerése, a felszerelési tárgyak és különféle szerek azok használati módjának, kezelésének és jó karbantartásának ismerete, a tüzek minősége, azok oltásmódjai, a tüzek támadása, a szervezeti, szolgálati és működési utasítások, a tűzjelzés, a működésre vonatkozó jelzések, a támadásalap feltételei, az építkezési anyagok, az építkezési szerkezetek és berendezések, a tűzrendészetre vonatkozó szabályok, rendeletek és törvények mind egy-egy külön tárgyat szolgáltatnak a tűzoltó kiképzetéséhez, a melynek ideje a tél, a mikor a gyakorlati kiképezés szünetel.

Mert a tűzoltásnál is éppen úgy, mint minden más dolognál, csak úgy érhető el eredmény, ha a gyakorlati kiképezés az elméletivel karöltve halad; itt is érvényesül vonatkoztatott alakban az a közmondás, hogy „holtig tanul a jó pap.“

K.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A bács-bodroghvármegyei tűzoltó-szövetség.

A bács-bodroghvármegyei tűzoltó-szövetség október 22-én Zentán tartotta meg ez évi közgyűlését, melyet megelőzőleg 21-én választmányi ülés volt, s ezen a közgyűlési tárgyak lettek megvitatva.

A választmányi ülést Schmausz Endre alispán, szövetségi elnök nyitotta meg. Jelen voltak Várossy László alelnök, dr. Hadzsy János, Ertl István, Scossa Zoltán, Venczel Lajos, Matkovits József, Zányi József és Kónya József, a ki a titkár távollétében a jegyzőkönyv vezetésére is felkérte.

Várossy László alelnök a távollevő pénztárnok helyett bemutatja az 1893. évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését, melynek alapján a választmány kimondta, hogy a pénztárnok részére a felmentvény megadását javasolja.

Ugyancsak Várossy bemutatja az 1895. évben Szabadkán tartandó tanfolyam tanrendjét, azzal, hogy abba a tüzeknél és árvízveszélynél való mentés elmélete és fertőtlenítő-gépek kezelése is vétessék még fel. Kapcsolatban felolvassa dr. Kék Lajos orsz. követségi alelnök átirását, melyben tudatja, miszerint oda fog működni, hogy a tanfolyamon a belügyi miniszterium és az országos szövetség is képviselve legyen. Javasolja, hogy a választmány ily irányban kérjen a tanfolyam megtartására felhatalmazást a közgyűléstől. Egyben felhívja Scossát, miszerint, tekintettel az újabb tananyagra, tegyen előterjesztést a tanfolyam tartamára.

Scossa erre vonatkozólag 12 napot hoz javaslatba.

Matkovits József a tanfolyam tartamát 14 napban kéri megállapíttatni, úgy azonban, hogy a 2 utolsó napon vizsgák tartassanak.

Erre elnök kimondta, hogy a tanfolyam tartama 14 napban állapíttatik meg és így fog javaslatba hozatni a közgyűlésen.

Scossa kéri az elnököt oda hatni, hogy a tanfolyamra intelligens emberek küldessenek, mire elnök megígérte, hogy a tanfolyam sikerének érdekében megtesz minden lehetőt.

Ezután határozatba ment, hogy a tanfolyam 1895.

május 1—5-én kezdődik, kapcsolatban az új tanterv kidolgozására dr. Hadzsy János elnökte alatt Scossa Zoltán és Venczel Lajos kérettek fel és hogy Szabadka város tanácsának köszönő átiratot fognak küldeni közreműködéséért.

A járási tűzfelügyelők részére kiadandó utasítás kidolgozására az elnök javaslatára Várossy László, Scossa Zoltán, Zányi Bodog és Venczel Lajos küldettek ki. Elnök kérte, miszerint a tűzfelügyelők részére kidolgozandó ezen utasítás olyan legyen a megye részére készítendő tűzrendészeti szabályrendelet alapját képezze a tűzoltó-ügy további fejlődésének.

Ezután olvastatott az apatini önk. tűzoltó-testület meghívója, hogy a szövetség közgyűlése jövő évben Apatinban tartassék meg.

Végül elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Várossy Lászlót és Scossa Zoltánt kérve fel az ülést berekesztette.

A választmányi ülés után 8 órakor az „Eugen“ szalóban ismerkedési estély volt.

Következő napon, 22-én, d. e. tartatott meg a közgyűlés, melyet ugyancsak Schmausz Endre alispán, szöv. elnök nyitott meg.

A közgyűlésen megállapíttatott a járási tűzfelügyelők katáskörét szabályozó tervezet, a mely körvonalozza egyetemben a közigazgatási hatóságok és a tűzfelügyelők közötti viszonyt; elintéztetett az 1895. május hóban Szabadkán tartandó szaktanfolyam kérdése, egyben elhatározatott, hogy a közgyűlés meleg hangon köszönő átiratot intézzen Szabadka város tanácsához, a miért a városi tűzoltóság szereit és a fertőtlenítő-gépeket a tanfolyam tartamára felajánlotta.

Ezután a választmány mandátuma lejárván, az új választmány megválasztása ejtetett meg. Elnök lett: *Schmausz Endre*. Alelnök: *Várossy László*. Pénztárnok: *Bittermann Nándor*. Ügyész: *dr. Kék Lajos*. Titkár: *Halász Gyula*. Választmányi tagok: *Vermes Béla, dr. Hadzsy János, Ertl István, Scossa Zoltán, Zányi Bodog, dr. Tukács Ádám, Matkovits József, Rácz György, Rumbach Mihály, Cuhás Béla, Venczel Lajos, Scheibner Gyula*.

Z. K.

HIREK.

— **Személyi hir.** József főherczeg Ő csász. és kir. Fensége Vörishofenből, a hova a Kneip-kúra használatára végett utazott, december 15-én Alcsuthra érkezik és ott tölti a karácsonyi ünnepeket.

— **Tűzoltók a Mátyás-toronyban.** A budavári Mátyás-templom főtornya befejezéséhez közeleg. Mivel ezen torony a fővárosban a legkiemelkedőbb épület, a honnan a város egész területére kilátás nyílik, a fővárosi tanács a torony felső termében akarja elhelyezni a tűzörségi figyelő öröket, a kik eddig a régi városház tornyában voltak elszállásolva. Az új tűztoronyt a bécsi Szent-István-torony mintájára rendezik be, melynek tanulmányozására a tanács a tűzoltó-főparancsnokot küldte ki.

A debreczeni önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni önkéntes tűzoltó-testület újja szervezése alkalmából jövő 1895. év január hó 1-ső napjától kezdve úgy az önkéntesi, mint a hivatásos legénység kiképzése és folytatólagos elméleti és gyakorlati oktatás céljából egy

gyakorló mester mint laktanya parancsnok

alkalmaztatik a következő javadalmazás mellett :

1. Évi fizetés készpénzben 600 frt.
2. Évi ruha-általány 100 »
3. Természetben lakás az őrtanyán.
4. Fűtés és világítás.

Pályázati feltételek :

1. Hogy magyar honpolgár legyen.
2. Hogy tűzoltói tiszti ranggal bírjon.
4. Mint tűzoltó tűzoltói szakképzettségét igazolni tudja.
4. Hogy az országos tűzoltói szaktanfolyamon nyert tűzoltói tiszti minősítéssel bírjon.
5. Ha eddig még tűzoltói tanfolyamot nem végzett volna, kötelezze magát arra, hogy felvétele esetén egy év leforgása alatt a Budapesten tartandó országos tűzoltói szaktanfolyamot a saját költségén hallgatja és ott a tiszti minősítést megszerzi. Ugy a helybeli, mint más társ-testületi tűzoltó tisztek előnyben részesülnek.

A pályázatok kellő bizonyítványokkal felszerelve folyó évi december hó 20-ig a debreczeni tűzoltó-testület parancsnokságához czimezve adandók be, később érkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Pályázó közül a választást a parancsnokság eszközli, de a tekintetes városi tanács jóváhagyása után válik érvényessé.

Debreczen, 1894. november hó 20.

A parancsnokság nevében

Szükszay Gyula s. k.
főparancsnok.

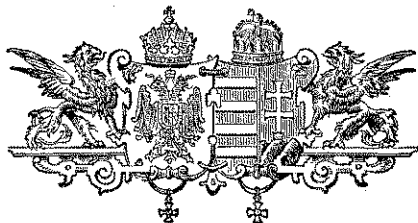
Főszerkesztő :

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő :

KÁLMÁN GÉZA.

Alapított 1816-ban.

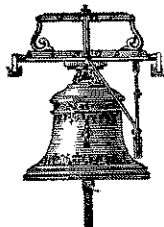
Hazánk legrégebb tűzoltószersz., szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődéje

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

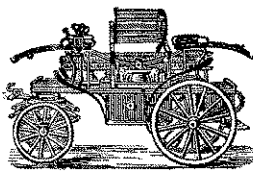
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőkötet** és **tűzoltó szerkezet**, valamint kitűnő hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

SZAKKÖNYVEK

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kiadványai:

A szivattyú és annak kezelése.

Vezérfonal tűzoltók számára.

A parancsnokság megbízásából kidolgozta :

Breuer Szilárd,

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület II. szivattyús szakas-parancsnoka.

— **Ára 1 frt 50 kr.** —

A tűz és annak oltása.

CSŐVEZETÉS.

Pályanyertes mű.

Irta :

Dr. Szily József,

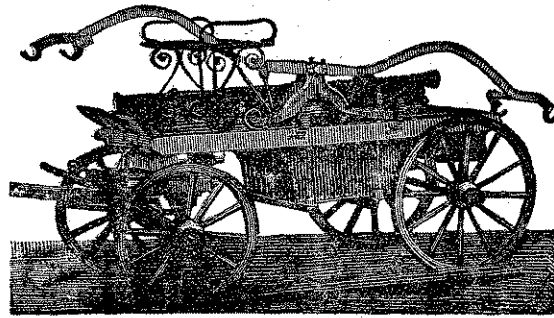
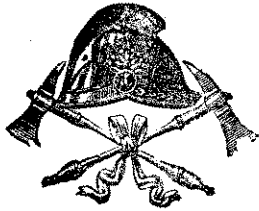
a budapesti önkéntes tűzoltó-testület főparancsnoki helyettese.

— **Ára 30 kr.** —

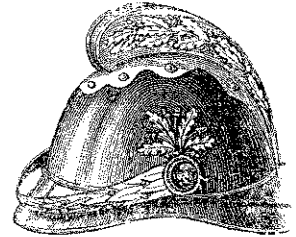
Megrendelhetők a budapesti önkéntes tűzoltó-testület titkári hivatalánál.

Budapest, VIII. ker., Gyöngytyúk-u. 3. sz.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

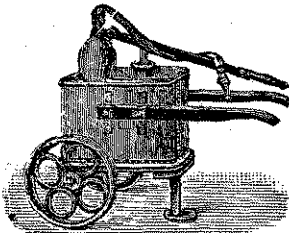

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

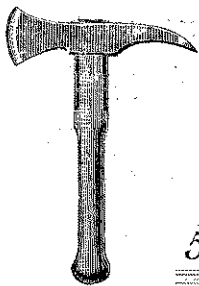
Gyár: Külső vácsi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb nagyfalusi fecskendőt és 12 drb targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kiprobáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Koncz Ármín s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk. tüz. egyl. alparancsnoka, biz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a föv. önk. tüz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
biz. tag.

Soó Gáspár s. k.
biz. tag.

Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tüz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tüz. test. I. sziv. szak. parancsnoka.

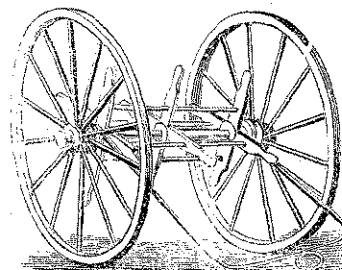

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levo

EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánlatik. Készít
teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint s jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, dlsz sisakot minden kiállításban, rözsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyüket, gallé-
rokat stb. a legdúsabb választékban.

✱ Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivó-eszközök, érmek és rendjelek. ✱
Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kívánatra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyczím: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer-gyár,
harang- és érczöntöde
részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít

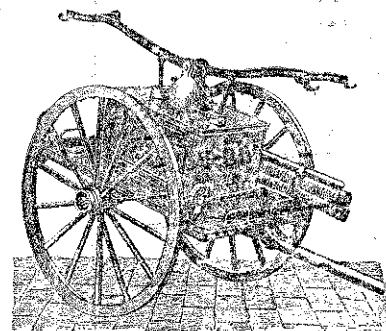
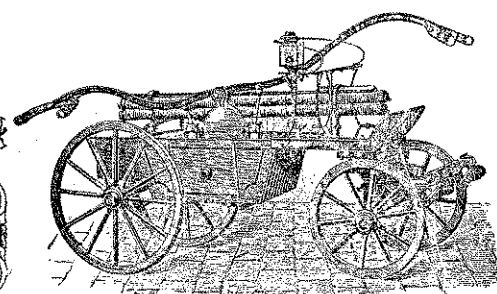
Tüzi fecskendőket, gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket

☛ **községi egységes vészvonatokat,**

továbbá **községek** s a szerezendő tűzorségek részére **kocsi- és mozdonyfecskendőket, vízfordó-
kocsikat, tűz- és mászólétrákat,** és minden egyéb mentőeszközöket, és **köteles tűzorségek és önkéntes tűz-
oltó-testületek** egyéni felszereléseit a legutolsó részletekig. **Utczaöntöző kocsikat, himbatargonczákat
szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, pöczegödör és csatorna-
tisztító gépeket légszivattyuval.** Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes
csavarra áti domittatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőkből hazánkban
12000 darabnál több van használatban.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Tűzoltó-felszerelések.

*
Gőzfecskendők

Mozdony-fecskendők.

Kocsi-fecskendők.

Talyiga-fecskendők.

Puttony-fecskendők.

Extincteurök.

Szer- és személyszállító kocsik.

Tolólétrák.

Dugólétrák.

Horoglétrák. *

*
Vizhordó kocsik.

Tömlőmotolák.

Gummi- és kender-tömlő.

Füst-álarczok.

Vászon viztartó-kádak.

Vizhordó-vedrek.

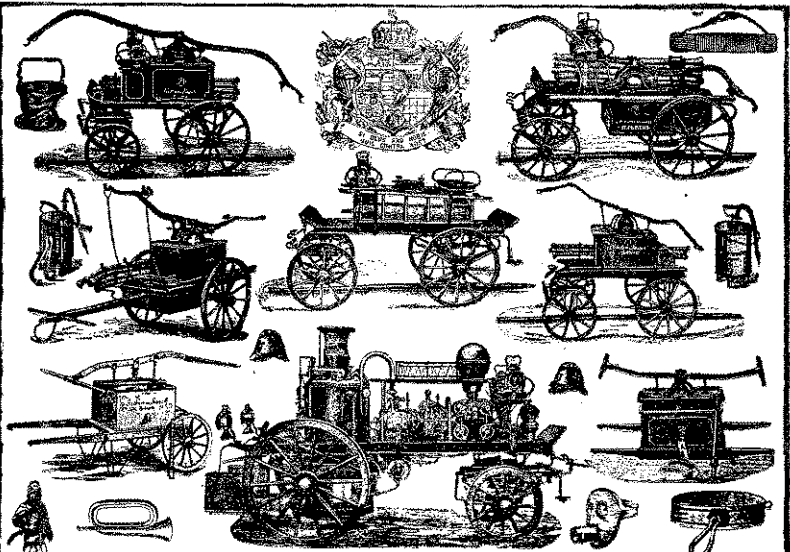
Fáklyák.

Mentőeszközök.

Vészvonatok.

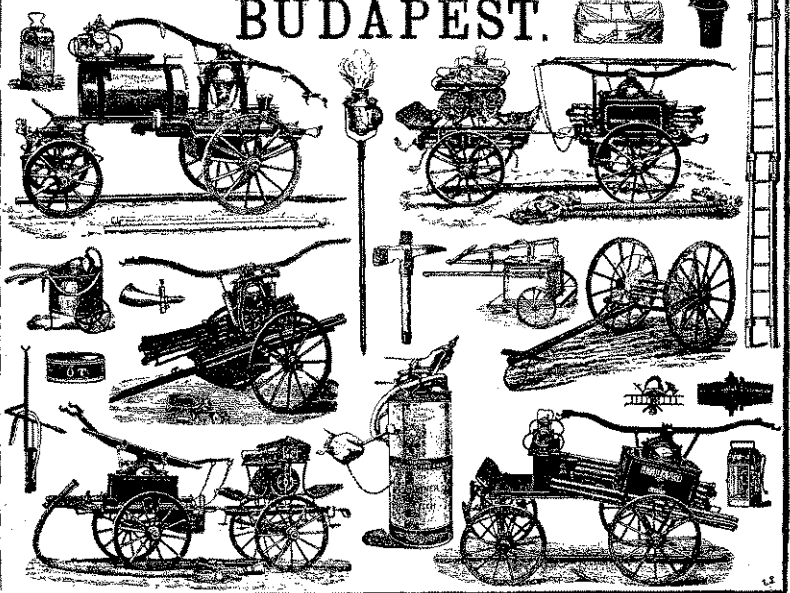
Bontó eszközök. *

Alapított 1865

A magyar királyi belügyminiszterium által
52,971/1873 és 6840/1889. szám alatt ajánlva!Kedvező részletfizetési
feltételek.Öt évi jótállás munka-
és anyagért.

GEITNER ÉS RAUSCH

BUDAPEST.

Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.Szakkérdésekre felvilá-
gosítással szolgálunk.

Szivattyu-, fecskendő- és gépgyár érczöntődével

V., Nádor-utca 46/48. sz.

Műszaki üzlet: VI. ker., Andrássy-út 8. szám.

Egyéni felszerelések.

*
Sisakok.

Mászóövek.

Szivattyu-
övek.

Sapkák.

Mászó-csáká-
nyok.Szivattyu-bal-
ták.

Tiszti-övek.

Rőzsekések.

Kéthangu jel-
zők.

Jelzősípok. *

*
Kürtök.

Mászólámpák.

Mentőkötélek.

Cső- és tömlő-
kötélek.

Tömlőkötők.

Füstszivacsok.

Kürt- és jelző-
zsinórok.Rangjelző
rosetták.

Vállzsinórok.

Füst-szemüve-
gek. *

Számos kitüntetés.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület.

**SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-
HIVATAL:**

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca
26-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 1 frt 20 kr.
Egyes példánynak ára 20 kr.
Előfizetések és reklamatiók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom. *Előfizetési felhívás.* — *Hivatalos rész.* A veszprémmegyei szöv. ülése. — *Általános rész.* Belügyminiszteri rendeletek. — *Technika.* rész. Az aicsuthi szakasz-mászó-tornya. (3 ábrával.) Vízgyűjtés. (2 ábrával.) — *Testületek köréből.* Bácsmegyei szöv. vál. ülése — *Hírek.* — *Hirdetések.*

Előfizetési felhívás

a „Tűzoltó-Közlöny“ 1895. évi XVII-ik évfolyamához.

A „Tűzoltó-Közlöny“ mint eddig, ugy ezután is feladatának fogja tekinteni a tűzoltóságok fejlődésére hatni. E célból lehető legtartalmasabb tudósításokat közöl a testületek beléletének mozgalmairól, e mellett szakcikkék és ujdonságok közlése által kívánja a szakszerű fejlődést elősegíteni.

A „Tűzoltó-Közlöny“ előfizetési ára:

Egész évre . . . 2 frt 40 kr.

Félévre . . . 1 frt 20 kr.

Szövetségi tagtestületek és azok tagjai a lapot egész évre 1 frt 20 krért rendelhetik meg.

Gyűjtőknek 6 előfizető után 1 tiszteletpéldány jár.

Előfizetések postautalvánnyal a kiadóhivatalhoz: **Budapest, IV., Molnár-utca 26. sz.** alá küldendők.

A „TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY“
kiadóhivatala.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Veszprémben, 1894. évi december hó 3-án d. u. 5 órakor a vármegye tűzoltó-szövetség választmányi üléséről.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz, ügyvezető elnök; Blázy Imre, főjegyző; Kukorelly Ferencz, veszprémi; Gerber Sándor, enyingi; Szikora Béla, devecseri járási tűzrendészeti felügyelők; Jenőfy Ferencz, pénztáros; Bolgár Mihály, Hegedűs János, Pongrácz Dániel, dr. Spitzer Mór, dr. Réthy Ede, Fischer Károly, választmányi tagok; Kovács Imre, veszprém város polgármestere; Benkő István, városi tanácsos és Reichmann Pál, siófoki önkéntes tűzoltó-testületi alapító tag.

Elnök üdvözlőlvén a megjelent választmányi tagokat, konstatálja, hogy a meghívás szabályszerűen történt, s miután a választmányi tagok száma a határozatképességhez elegendő volt, megnyitja a gyűlést s felhívja főjegyzőt, hogy olvassa fel az ügyforgalmi statisztikát:

Az ügyforgalmi statisztika felolvasatván, összes iktatói szám volt 298. Ezek közül:

Saját hivatalból kiadatott	25
Érkezett ügydarabok	273
Elintéztetett	230

Tudomásul vétel után }
irattárba helyeztetett. } 68.

Tudomásul vétetett.

2. Elnök jelenti, hogy Szabó Károly alelnök úr betegség miatt távolmaradását igazolta; felhívja a főjegyzőt a mult választmányi ülés jegyzőkönyvének felolvasására: — a mult ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesített.

3. Elnök jelenti, hogy a jegyzőkönyvben említett bajok orvosoltattak, a mennyiben a tűzrendészetbe vágó megyei rendeleteket a megyei alispán az összes községeknek megküldötte, felhíván őket arra, hogy minden község alkosson községi tűzrendészeti szabályrendeletet, s azt jóváhagyás végett a vármegye törvényhatósági bizottságához terjesszék fel; továbbá, hogy a kormány és a megyei tűzrendészeti szabályrendeletben előirt tűzoltó szereket szerezzék be s alakítsák meg a tűzoltóságokat. Megerősítette a járási tűzfelügyelők teendőit tárgyazó szabályzatot; a szövetség által megalkotott minta alap- és szolgálati szabályzatot 200 példányban szétküldötte az egyes községeknek: ennek eredménye az, hogy 110 községeknek már van jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendelete és 58 községnek meg vannak az előirt tűzoltó eszközei; végül jelenti, hogy sem a megye nagyságos alispánja, sem a törvényhatóság

bizottság a tűzoltó-szövetségnek véleménye nélkül, sem fecskendő vásárlásról szóló szerződéseket, sem fecskendő átalakítást, sem pedig tűzrendészeti szabályzatot nem hagy jóvá, s hogy tűzrendészetbe vágó összes rendeleteket a legnagyobb szigorral végrehajtja: örvendetes tudomásul vétetett.

4. Olvastattak a veszprémi, enyingi, devecseri és zirczi járási tűzrendészeti felügyelők jelentései, járásaik tűzrendészeti állapotáról, s ezek részletes tárgyalása után határozottatott: a vármegye törvényhatósági bizottságának megkeresése az iránt, hogy a tűzrendészeti szabályrendeletet végre nem hajtó községek előljáróságait; továbbá azon községek előljáróságait, a melyek még nem szerették be az összes tűzoltó szereket; valamint azokat is, melyek a községbeli háztulajdonosokat a házi tűzoltó szerek beszerzésére nem utasították, rendbirsággal sújtsa, és valamennyi községek a tűzr. szab. 7 §-ának legszigorubb betartására utasítani szíves legyen; és a melyekben még, csak kevés háztulajdonosa szerezte a szükséges házi tűzoltó szereket, figyelmeztetette azok beszerzésére és a tűzoltóság szervezésére. Végül határozottatott, hogy azon községek, melyek pontosan hajtották végre a tűzrendészeti szabályrendeletet, s a tűzoltóságok fegyelmezett és jól begyakorlottak, dicsértessenek meg, mi elismerő okiratban is lesz velök közlendő. Az egyes községekről külön-külön előterjesztések tétettek az alispáni hivatalhoz.

5. Olvastatott Szabó Károly alelnök úr panaszos levele és Szokoly Ignácznak ezen panaszra beadott nyilatkozata: a választmány úgy panaszt, valamint a nyilatkozatot tárgyalás alá vevén; azt mondja ki határozatképp, hogy Szokoly Ignác pápai járási tűzrendészeti felügyelőnek, úgy a veszprém vármegyei tűzoltó-szövetség alapszabaja 25. §-ának e) alatti bekezdése; valamint a megyei alispán úr ő nagysága által 9905—X—1894. sz. a. megerősített és a járási tűzfelügyelők teendőit és jogait tárgyazó szabályzat szerint joga volt a pápai önkéntes tűzoltó-testület dolgaiba is avatkozni, illetve azt felülvizsgálni, a mint joga van, sőt kötelessége a veszprémi járási tűzfelügyelőnek is a veszprémi önkéntes tűzoltó-testületet ellenőrizni, vagy vizsgálni.

A mi pedig a napidíjaknak a testületi pénztárból való kiutalását illeti, erre nézve kimondotta a választmány, hogy azon esetben, ha valamely tűzoltó-egyesület képviselőt küld, akár ünnepélyre, akár választmányi, akár közgyűlésre, annak útiköltségeit az őt kiküldő testület saját pénztárából tartozik fedezni; egyébként joga van a testületnek, az őt megbízás nélkül képviselő tagtól az útiköltség térítmenyt megtagadni.

Miről Szabó Károly elnök ur, valamint Szokoly Ignác tűzrendészeti felügyelő úr (miheztartás végett) jegyzőkönyvi kivonatban érsíttetni rendeltetik.

6. Elnök felhívja a mult ülésből kiküldött pénztárvizsgáló bizottságot, jelentésének megtételére. A bizottság a pénztárt rendben találván, miután az eredeti okmányokkal

felszerelt számadást a könyvekkel egyezőnek találta, Jenőfy Ferencz számoló pénztárosnak a szokásos óvások fentartásával a felmentvény megadatott.

7. Elnök előterjeszti a jövő évi költségvetési előirányzatot: a költségvetés 1895. évre következőképp állapítotott meg: bevétel a 150 testület évi tagdíjából 900 frt. Kiadás: országos tűzoltó-szövetség pénztára részére alapszabály szerint fizetendő 450 frt
Tűzfelügyelőknek úti átalánya 250 frt
Irodaátalány, nyomda- és postaköltség 100 »
Segélyezésekre és jutalmakra 100 »
összesen 900 frt

8. Szikora Béla tűzfelügyelő indítványozza, hogy a gyakorlatok és a kürtjelek egyöntetűvé tétele végett tartassék egy megyei tűzoltói szaktanfolyam: minthogy erre fedezet nincsen, minthogy a tűzfelügyelők és elnökei ugysis kijárnak a gyakorlatokra, határozottatott, hogy keressék meg a vármegye alispánja, hogy a Veszprém vármegyei tűzoltó-szövetség által megvásárolt egységes gyakorlati szabályzatot; melyekben kürtjelek is vannak, hivatalból küldje meg az összes községeknek, hol ilyet kérnek, vagy a hol tűzoltóságot szerveznek, s hogy a 30 krnyi árát hivatalból szedje be s juttassa a szövetség pénztárába.

9. Elnök a választmányhoz azon kérdést intézi, vajjon a jövő évi közgyűlés megtartási helyéül melyik község választassék, mire Gerber Sándor felszólalására:

Siófok jelöltetett ki!

10. Blázy Imre főjegyző azon ajánlatot terjeszti a választmány elé, miután a tűzrendészeti felügyelők jelentéseiből az tünt ki, hogy sok községben szükségeltetnének gyakorlómester, ő készségesen vállalkozik egyes tűzoltóságok ingyenes beoktatására, ha az illető község vagy tűzoltóság a fuvart természetben kiszolgáltatja; az ajánlat elfogadtatván, elnökség a főjegyző alkalmazására felkérte.

11. Hegedűs János választmányi tag indítványozza, hogy ügyvezető elnöknek az országgyűlésen a tűzrendészet érdekében mondott szakszerű és kimerítő beszédeért jegyzőkönyvi elismerés és köszönet szavazzassék: az indítvány elfogadtatott, s ügyvezető elnöknek a legnagyobb örömmel s egyhangulag megszavaztatott a jegyzőkönyvi elismerés.

12. Dr. Réthy Ede választmányi tag indítványozza, hogy Kukorelly Ferencz, Gerber Sándor és Szikora Béla tűzrendészeti felügyelőknek lelkiismeretesen és kimerítően összeállított jelentéseikért jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavazzassék: Kukorelly Ferencz, Gerber Sándor és Szikora Béla tűzfelügyelőknek ügybuzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek: Pongrácz Dániel és Hegedűs János választmányi tagok.

Kelt, mint fent.

Blázy Imre,
főjegyző.

Dr. Óváry Ferencz,
ügyvezető elnök.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Miniszteri rendeletek.

A magy. kir. belügyminiszter 81,693|V.—b. sz. körrendelete valamennyi törvényhatósághoz.

A petroleummotorok és jelesen a Ganz és társa budapesti gépgyári cég által ujabban gyártani kezdett petroleummotorok szélesebb körben való elterjedésének legfőbb akadályát értesülésem szerint az képezi, hogy a közönség és a községi előljáróságok ezen motorokat épp oly tűzveszélyes motoroknak tekintik, mint a loco-

mobilokat. Tudomás és a közönség, illetve a községi előljáróságok kellő felvilágosítása végett figyelmeztetni kívánom a törvényhatóságot, hogy a petroleummotorok, minthogy szikrát nem hánynak, miként a lokomobilok, — nem tekinthetők tűzveszélyes motoroknak, s így ezekre azon szabályrendeletek hatálya, melyek a lokomobilokra nézve fennállanak, — nem terjeszthető ki. Budapesten, 1894. október 4-én. A miniszter helyett:

Reiszig s. k. államtitkár.

A magy. kir. belügyminiszter 86,523/V.—b. sz. körrendelete valamennyi törvényhatósághoz.

A tűzkárbejelentések szerkesztésének s a tűzkár statisztikai adatok szolgáltatásának azon módja, mely az 1870. évi augusztus 24 én 3339. sz. a. innen kiadott körrendelettel léptetett életbe, s az 1888. évi augusztus hó 12. én 53,888. sz. a. kibocsátott tűzrendészeti kormányrendelet 26. §-ában továbbra is fentartatott, a gyakorlatban többé czélszerűnek nem mutatkozott és pedig nevezetesen azért, mivel a tűzvész ellen létező általános intézkedésekről az adatok a tűzkár jelentésekben lévén kitüntetendők, ezen adatokat, jóllehet azokban hosszabb időn át nem szokott változás beállani, minden egyes tüzeset alkalmával ismételni kellett, mi által a községi hatóságok feles munkával terheltettek; továbbá mivel mindazon községekből, a melyekben tüzeset nem fordult elő, jelentések nem érkezvén, ezen községekből a tűzvész ellen létező általános intézkedésekről, az ugynevezett megelőző tűzrendészet állapotáról, a tűzoltóságokról, a tűzoltószerkek számáról sem álltak adatok rendelkezésre s ennek következtében az országos eredmények is hézagosak voltak. Végül czélszerűtlen volt a tűzkárjelentéseknek addigi szerkezete abból is, hogy az egy tüzeset alkalmából valamennyi károsult által szenvedett kár egy jelentésben volt kitüntetendő s így az okozott kárnak statisztikai szempontból szükséges részletezése nagyobb tűzvészek alkalmával már technikai nehézségeknél fogva sem volt keresztülvihető. — Mind ezen hiányokon és bajokon segítendő, ezennel elrendelem, hogy az eddigi egyseges tűzkárjelentések helyett 1895. évi január 1-étől kezdve az idezárt minták szerint három külön felvétel eszközöltessék u. m. I) a tűzkárjelentés, II) a tűzkárszámolólapok és III) a kérdőív. A tűzkárjelentés, mely úgy mint eddig minden egyes tüzeset alkalmával lesz kiállítandó, ezentul csak a tűzvészre általában vonatkozó kérdéseket tartalmazza, azaz mindazt, a mi a tüzesetre egészben (a tűzvész támadása, oka, lefolyása stb.) vonatkozik; az egyes károsultak kárának részletes feltüntetésére azonban számlálólapok fognak szolgálni, a tűzvész ellen létező általános intézkedésekről pedig, a melyek az egyes tüzesetekkel külön-külön nincsenek is összefüggésben, mindegyik község minden év elején külön kérdőívet fog kiállítani. Ezen kérdőív az eddigi adatgyűjtésnek kiegészítésül a község területén az előző év folyamán történt új építkezésekről is tartalmaz rovatokat, a melyeknek pontos kitöltésére szintén nagy gond fordítandó.

A tűzkár felvételi minták kitöltésére és a felsőbb hatóságokhoz való beküldésére nézve az „I. Tűzkárjelentés“ hátlapján foglalt „Utasítás“ 1—6. pontjai szolgáljanak irányadóul.

A kérdőív (a III. számú minta) minden község által, tehát oly községekből is, a melyekben tüzeset nem fordult elő, minden év elején pontosan kitöltve, január hó 10-ig a főszolgabírószághoz betérjesztendő, a mely a bejegyzett adatokat megvizsgálja és hitelesíti.

A főszolgabíró, — sz. kir. és r. t. városokban a tanács — a kérdőívet január hó végéig az orsz. m. kir. statisztikai hivatalhoz küldik be.

Az összes felvételi nyomtatványokat az orsz. statisztikai hivatal fogja a hatóságoknak — és pedig a vármegyékben közvetlenül a főszolgabírószághoz illetve a r. t. városoknak megküldeni.

Végül — minthogy megbízható statisztika csak pontos és kimerítő adatok alapján szerkeszthető, felhívom a törvényhatóságot, hogy a felvételi ivateknek lelkiismeretes és pontos kitöltését, valamint azok felterjesztését szigorúan ellenőrizze. Együttal az említett mintákból . . . példányt előzetes tanulmányozás végett a törvényhatóságnak idezártan megküldök.

Budapesten, 1894. október 13-án.

Hieronymi s. k.

I. Tűzkárjelentés.

Vármegye Község.....
 Járás..... A nyilvántartási könyv
 folyószáma

1) Kinek a házában, vagy telkén és mikor történt a tüzeset (év, hó és nap)?

2) Hány óraker támadt a tűz és hány óraker ért véget?

3) A helyszíni szemle mikor tartatott meg, és kik voltak azon jelen, mint hivatalos egyének vagy mint érdekeltek?

4) A helynek, a hol a tűz támadt, részletes meghatározása (az utca és házsám kitüntetésével):

a) Benn a községben történt-e a tűzvész vagy künn a község határában?

b) Milyen volt a kigyuladt ház vagy gazdasági épület és általában a leégett tárgyak fekvése Magánosan álltak-e vagy egymáshoz építve? A község, mely részében álltak t. i. a közepén vagy a központtól nyugati, északi, keleti vagy déli irányban? Bőséges víz közelében vagy távol tőle?

c) A meggyulladt épület melyik részében támadt a tűz (pinczében, szobában, konyhában, kéményben, padlásán, istálló belsejében vagy padlásán, csürben stb.)?

5) A kigyulladt épület vagy egyéb tárgy biztosítva volt-e vagy nem?

6) Mi volt a tűz támadásának kétségtelenül bebizonyított vagy legalább nagy valószínűséggel feltehető oka (gyújtogatás, öngyújtás, villámcsapás, gyermekek játéka vagy pajkossága, gyufával, világító szerekkel való gondatlan bánás, vagy mely egyéb hanyagság vagy gondatlanság)? Azon körülmény, hogy a tűz oka kétségtelenül be van bizonyítva vagy csak valószínűséggel gyanított, szintén bejegyzendő. (Szorosan alkalmazkodni az „Utasítás“ 4. pontjához!)

7) Kik károsultak meg a tűzvész folytán (közvetlenül a tűzvész folytán vagy az oltási munkálatok következtében)?

8) A tűzvész által károsultak minő anyagi viszonyok közt élnek? Szorulnak-e közsegélyre vagy nem?

9) A tűzvész terjedésére kedvező vagy kedvezőtlen körülmények?

a) Általános viszonyok: t. i. szél vagy szélcsend, az emberek otthonléte vagy nem léte, szárazság, éjjeli idő, oltószerkek és oltási igyekezet hiánya stb.

b) a leégett épületek vagy épületrészek anyaga, sűrű állása egymás mellett, könnyen gyújtható anyagok összehalmozódása stb.

10) Emberélet esett-e áldozatul vagy szenvedett-e valaki a tűzvész alkalmával súlyosabb sérülést és pedig:

a) a tűzkárosultak közül: hányan égtek benn (férfi, nő, gyermek)? hányan szenvedtek más módon halálos kiemenetelű sérülést (férfi, nő, gyermek)? hányan szenvedtek nem halálos, de mégis súlyosabb sérülést (férfi, nő, gyermek)?

b) a mentő személyzet közül: (ugyanezen 3 kérdőpont):

11) Név és állás szerint megnevezendők azok, a kik az oltás, emberélet és a vagyon megmentés körül legtöbb bátorságot, önfeláldozást vagy kitartást stb. tanúsítottak.

12) Milyen volt a vagyombiztosság állapota az égés ideje alatt?

13) A szomszéd községek részvételtjes vagy közönyös vagy kárörvendő magaviseletet tanúsítottak-e?

14) Nincs-e a nép között elterjedve valamely babonás

az annak tulajdonában lévő tűzoltószereket nem valamennyi községben, hanem csak azon községben vagy községekben kell kimutatni, a hol a tűzoltószerek tényleg léteznek.

10) Hány villámhárító van a községben és pedig:
a) középületeken? b) magánépületeken?

B) Új építkezések.

Az elmúlt év folyamán a község egész területén (a belterületen és a község határában) hány új ház épült, milyen falazattal és tetőzettel?

Az épületek neve rendeltetésök szerint. (Utasítás 3. pontja.)	Cserép-, pala-, vagy bádog- tető alatt			Zsindely vagy deszkatető alatt			Nád- vagy zsuptető alatt		
	kő- vagy tégla- falú	vályog- vagy sárfalu	fa- vagy fával vegyes anyagú	kő- vagy tégla- falú	vályog- vagy sárfalu	fa- vagy fával vegyes anyagú	kő- vagy tégla- falú	vályog- vagy sárfalu	fa- vagy fával vegyes anyagú
Összesen:									

Kelt 18 n.

községi előljáró.

jegyző.

felülvizsgálta:
főszolgabíró.

Utasítás a kérdőív kitöltéséhez.

1) Ezen kérdőív minden év elején január hó 10-ig a főszolgabíróhoz betérjesztendő, a ki a bejegyzett adatokat megvizsgálja és hitelesíti. A főszolgabíró — sz. k. és r. t. városokban a tanács — a kérdőívet január hó végéig az orsz. m. kir. statisztikai hivatalhoz küldik be.

2) A kérdőív összes rovatainak kitöltésénél szorosan az év első napján létező állapot tekintendő irányadónak, az ezen nap óta történt bármilyen változások teljesen figyelmen kívül hagyandók; az új építkezések kimutatásába is csak azon épületeket kell felvenni, a melyeknek építése az elmúlt évben teljesen befejeztetett.

3) Az új épületeket rendeltetésük szerint egészen tüzetesen kell részletezni, minden összefoglalás vagy gyűjtő-név kerülésével; pl. lakóházak, istállók, ólak, aklok, csűrök, pajták, görék, prэшházak, üvegyári épületek, faraktári épületek, templomok, iskolák, kórházak, laktanyák, szállodák, fürdőépületek, vasuti indóházak, vasuti raktárépületek stb. Ha valamely épület — közös tető alatt — különböző jellegű részekből áll, ezen minőséget is fel kell tüntetni, pl. lakóház és istálló egy tető alatt, lakóház és prэшház egy tető alatt, lakóház és üvegyári műhelyek egy tető alatt, templom és iskola egy tető alatt stb.

TECHNIKAI RÉSZ.

Az alcsuthi vas-mászótorony.

(3 ábrával.)

A tűzoltóságok keletkezésénél rendszeren nehézségbe ütközik a szükséges szerek beszerzése. Rendszeren a meglévő összegyűjtögetett pénz annyira szűken van, hogy első sorban csak a személyes felszerelési tárgyak beszerzéséről lehet szó. Aztán jön a szerek beszerzésére a sor, egy újabb szerkezetű fecskendő stb., végre tehetősebb tűzoltóságok a tagok kellő kiképzése czéljából egy *mászó-falat*, vagy *mászó-tornyot* is készíttetnek, természetesen a helyi körülménynek és viszonyoknak megfelelően.

Tudjuk, miként idáig ezen mászó-tornyok fából és deszkából állítottak elő, melyek egyéb hátrányaik mellett az idők folyásában nagyon is megérik az éghajlati viszonyok romboló behatását.

Ugyan ezért ujabban mindinkább kedveltebbé lesz a vasszerkezetű mászó-tornyok építése, melyek kétségtelenül kevesebb gondozás mellett is jobban ellenállanak az időjárás viszontagságainak.

Az első szerkezetű mászó-tornyot Martin W. Martenben készítette az ottani tűzoltóságnak, mely után ma már Németországban és Ausztriában több mint 30 tű-

oltóság készíttetett vasmászó-tornyot a saját igényének megfelelően.

Az alemthi tűzoltó-szakasznak a megalakulás stádiumában sem kellett küzdeni a pénzbeli dolgokkal, hiszen a szakasz megteremtője és főparancsnoka *József* főherceg ő fensége bőkezűleg gondoskodott mind arról, a mi egy tűzoltó csapatnak úgy külső megjelenéséhez, valamint a tűzvészszel szemben való sikeres működéséhez és az előbbi okból megkívántató begyakorláshoz feltétlenül szükséges.

Igy magától érthető dolog, miszerint nem maradt el a mászó-torony sem, mely természetesen, — minthogy még akkor a vasszerkezetű készítményekről szó sem volt — fából készült. A torony együtt vénült a szakasszal, de míg a szakasz minden tekintetben fejlődött, erősödött, addig a tornyot az idő vasfoga és a ráirányzott számtalan roham meggyengítették, ugyannyira, hogy ő fensége elrendelte a mászó-torony lebontását, a mi ez év őszén a gyakorlatok befejeztével meg is történt. De egyuttal elrendelte egy új és pedig vasmászó-torony építését is.

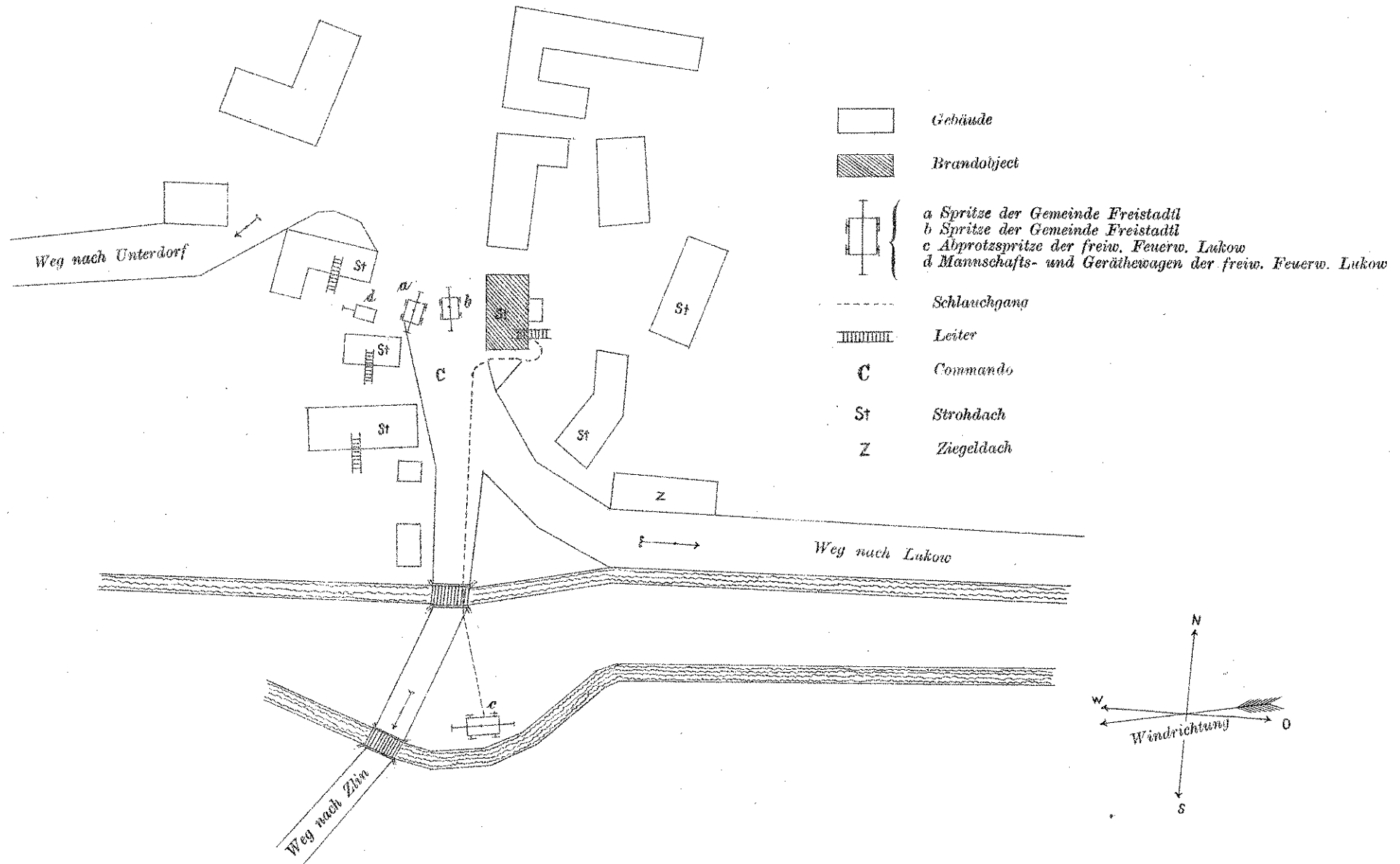
A torony megépítésével egy hazai és pedig a *Geitner és Rausch* féle tűzoltószergyár bizatott meg, mely a feladatnak meg is felelt, megépítvén a mellékelt 3 ábrában bemutatott mászó-tornyot.

Skizze zum Bericht über den Brand in Tazal bei Olmütz (Mähren)
am 9. September 1893.

Skizze zum Bericht über den Brand in Freistadt (Mähren)

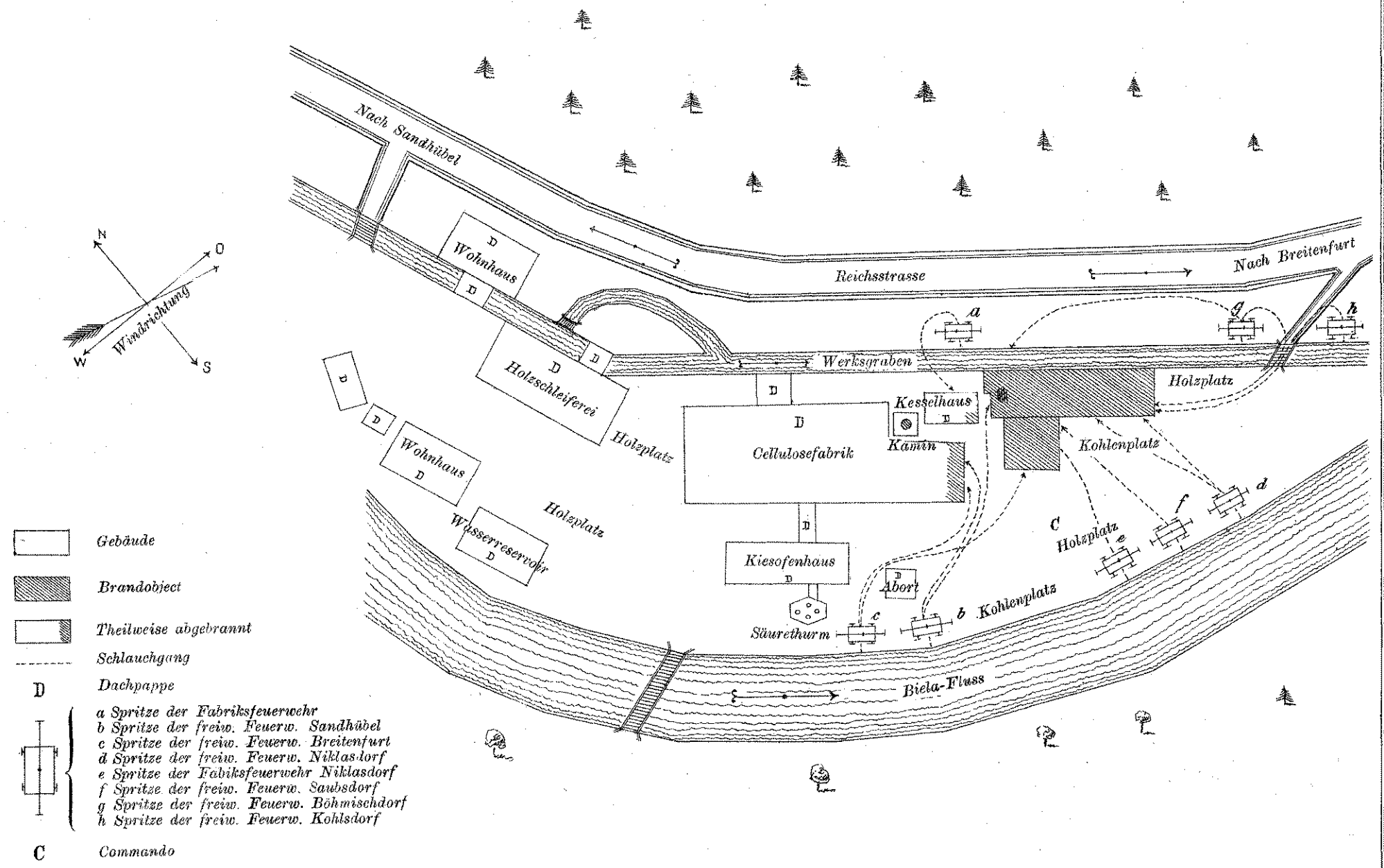
am 18. Mai 1894.

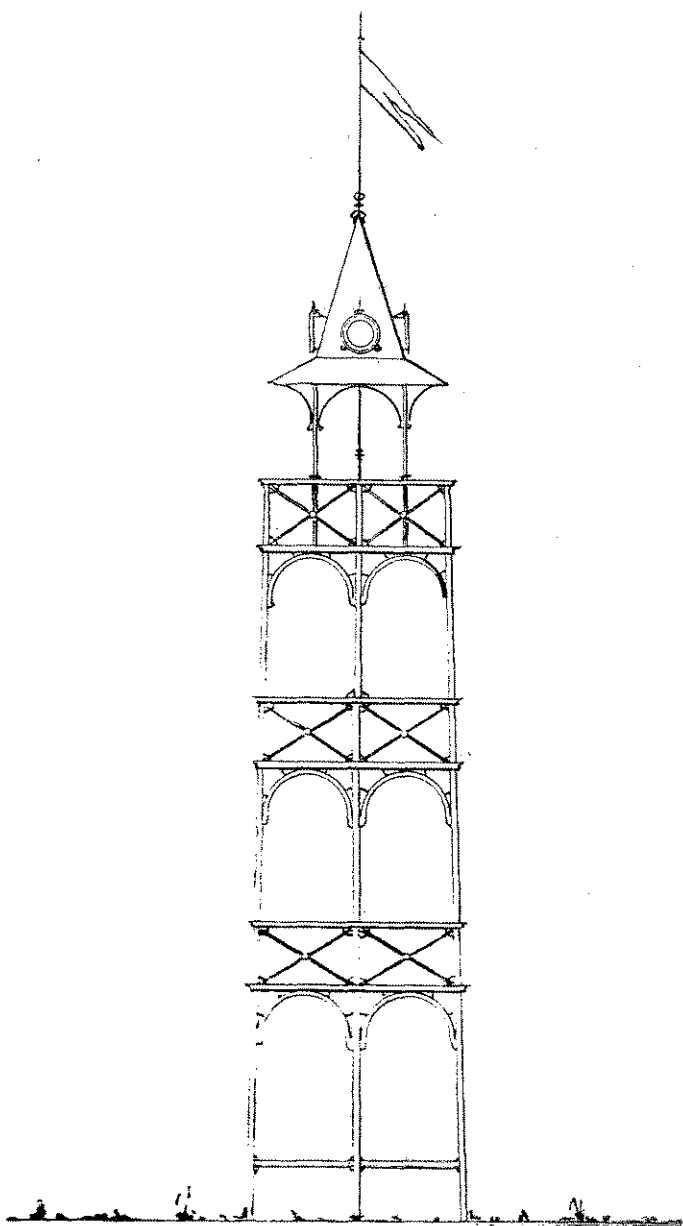

Skizze zum Bericht über den Brand in Sandhübel (Oesterr.-Schlesien)

am 5. Mai 1894.

Beilage zu Nr. 13 — Jahrgang 1894 — der „Oesterreichischen Verbands-Feuerwehr-Zeitung“.

1. ábra.

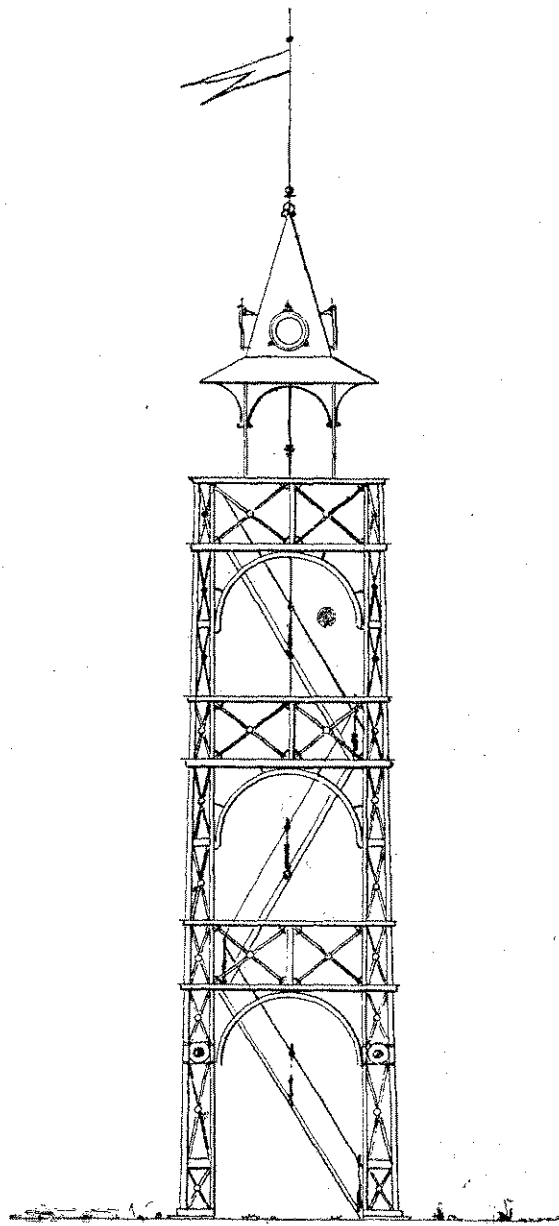
A mászótorony, miként azt 3-ik ábránk mutatja, 12 m. magas és 4 m. területen áll, mászható magassága 11 m. e magasság 3 emeletre oszlik, melyből az első 3 m. a második és harmadik pedig 3⁵⁰—3⁵⁰ m. magasságú.

Az emeletek egymástól padlózat által vannak elválasztva az odajuthatást állandó vaslétrák eszközlik. A torony minden oldalról megmászható, azonban a torony feljáróján az 1. ábrán látható kettős ablakkal bíró létránál a többi három oldalon a 2. ábrán láthatólag csak egyes ablakok vannak.

A torony felállítását f. hó 1-én vette kezdetét és 12-én már készen állott s ő fensége 14-én hazaérkezve megemlékezett a tűzoltóságának adott ezen karácsonyi ajánlata s teljes elismerését és megelégedését nyilvánította annak sikerült volta felett. A torony felszentelése a tavaszi első gyűlésünk egyikén lesz.

Az első ábra a toronynek előlnézetét, a 2-ik oldalról a jobbra annak látképét adja az alsóthi őrszoba és szomszédos részre. A harmadik ábra Unterauer főhercegi tüzoltóság felvétele után készült, a ki azt készséggel bocsátotta rendelkezésünkre.

—k.

2. ábra.

Esővíz gyűjtése tűzoltás céljából.

(2 ábrával.)

A mindenkor ismétlődő tüzeseteknél, mindig ugyanazon felkiáltást hallani az ország különböző vidékein, hogy nem volt elegendő vízmennyiség az oltásra. Ezen állapot megszüntetésére azonban vajmi kevés történik, s a hiány tulajdonképpen csak akkor tűnik fel, a midőn a »veres kakas« szárnycsattogtatva száll házról-házra, pusztítva vagyont, s gyakran állat és emberéletet.

Sajnos, hogy még tűzrendészeti törvényünk nincs, még sajnosabb, hogy az e hiány pótlására kibocsátott tűzrendészeti kormányrendelet vagy nincs, vagy csak egyes pontjaiban van úgy a hogy végrehajtva, azonban ezen végrehajtott rész, bizonyára nem foglalja magában a vízkészletnek szükség esetére való mikénti biztosítását.

Igaz u yan, miszerint a mindenféleképpen igénybe vett községek és városok, a mennyire csak lehet, igyekeznek kitérni minden oly dolog tudomásul vételétől, a melyről csak gyenge gyanujok van is, hogy az a pénztárt közelebbről érinti, még azon esetben is, ha az alkalomadtán javára válik az összességnek.

Egészen mások a viszonyok Németországban, a hol

a tűzrendészetet törvényileg szabályozva találjuk, s az állami általános kötelező tűzbiztosítás folytán, melyből az előforduló károk megtérítésén kívül még nagy összegek maradnak magára a tűzrendészet fejlesztésére, a mely a szerek beszerzése, nemkülönben a vízszerezés megkönnyítése, az egyes szegényebb és vízben szűkölködő helységeknek a körülményekhez képest vízzel való ellátásában is nyilvánul.

Addig tehát, míg (a távol jövőben) nálunk is a nemzeti vagyon védelme érdekében hasonló intézkedés létesítetik, illetve fogantatása végrehajtatik, kell hogy a tűzveszély alkalmával szükséges vízmennyiség előállítására készletben tartásának kérdésével, habár csak elméletben, foglalkozzunk, és azon módokat, melyekkel az elérhető, foglalkozzunk.

Mindazon helységekben, sőt városokban is, melyek vízszükségben szenvednek, tehát sem természetes bő vízfolyások, sem céltnak megfelelő vízvezetékek nem állanak rendelkezésre, a tűzoltásra szükséges vízmennyiség hiánya, tapasztalás szerint a tüzesetek kitörése és elnyomásánál a legnagyobb mértékben érezhető.

Az ily helyeknek a tűzoltó gépek táplálására szolgáló elégséges vízmennyiséggel való ellátása történhetne megfelelő vízművek létesítése által. Ezen mód kivitele azonban (bár a legjobb) igen nehéz és nagyon költséges, kiváltképen akkor, ha a helység magasabb fekvésű, vagy a víz, természetes és bő vízforrás hiánya folytán mély kutakból szerzendő és nagy távolra vezetendő.

Van azonban, a már ismert vízszerezési módozatokon kívül egy, a mely által az említett hiányt, különösebb nehézség nélkül megszüntetni, és mindenütt, s a viszonyokhoz mérten kevés költséggel létesíteni lehet.

A vízszerezésnek ezen módja pedig nem más, mint sikeres és céltnak megfelelően történő összegyűjtése a tetőkről lefolyó esőviznek, a melynek mennyisége tényleg minden várakozáson felüli és teljesen elegendő a szükségletnek tartós és teljes fedezésére. Ezen módszer Németországban már alkalmazásban van és nincs ok kételkedni abban, miszerint a céltnak teljesen megfelel.

Az általános elrendezésre vonatkozólag első sorban szükségesnek mutatkozik a víz gyűjtésére szolgáló víztartók czélszerű elosztása a község minden részében szükségletű víz teljes fedezése czéljából, és pedig figyelembe vételével a nyilvános épületeknek, a tűzveszélyes, gazdasági és ipari üzemmel bíró telepek és udvaroknak.

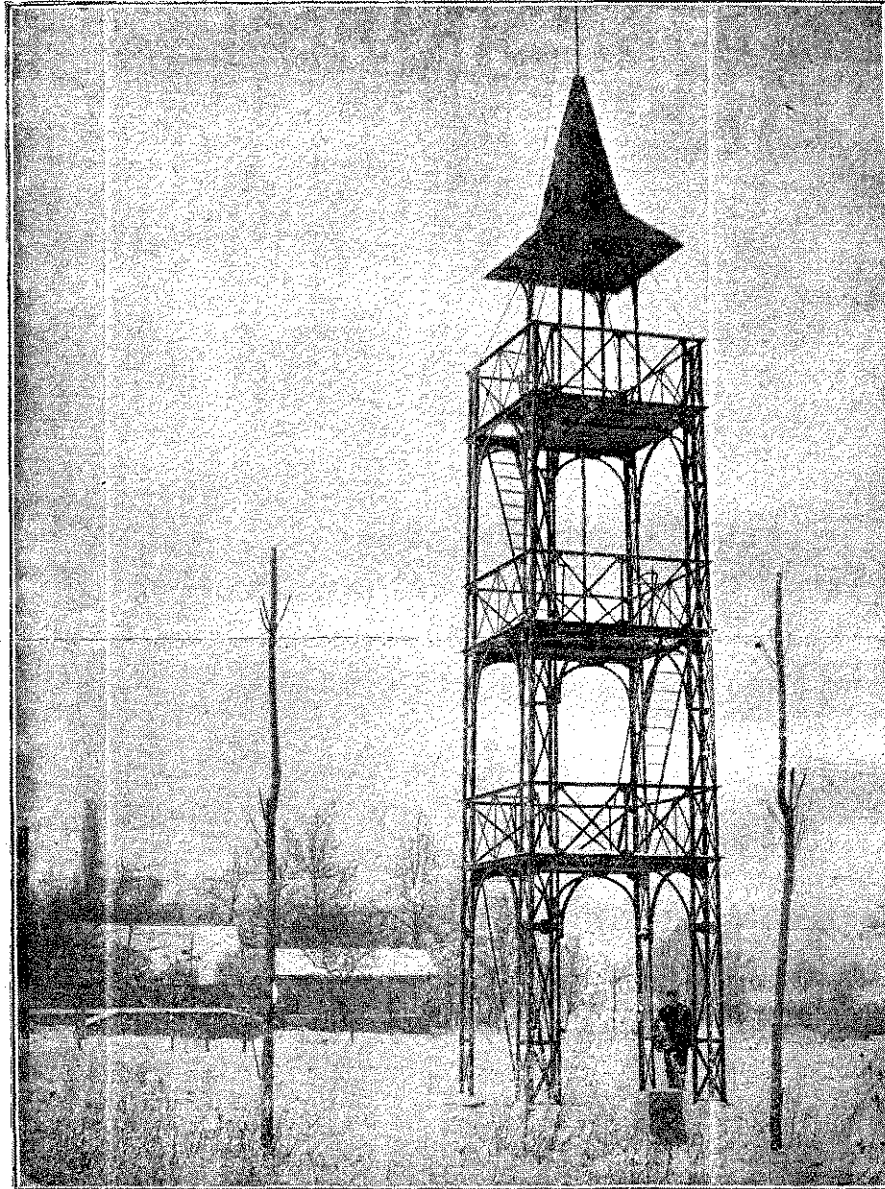
Másodsorban megkivántatik, hogy a víztartók elegendő nagyok legyenek, vagyis olyanok, melyek úgy a helység nagyságának megfelelő, nemkülönben a rendelkezésre álló szerek szükségletére szolgáló vízmennyiséget felfoghassák.

Mivel pedig ez előre alig határozható teljesen, egészen helyesen lehet alapul venni azt, hogy egy-egy víztartó ürtartalma oly nagy legyen, a melyből egy kéthengerű közép-nagyságú (tehát 90—100 ^m/_m) fecskendő legalább is egy óra hosszan át működtethető. Ha feltesszük hogy ily fecskendő az említett idő alatt 8—9 köbméter vizet használ el, hozzáadva még az elpárolgásra és a mulhatatlanul összegyűlő egy köbmétert, az egyes víztartók ürtartalma ne legyen kisebb 10 köbméternél.

Magától értetődik, hogy oly helyeken, a hol a körülmények engedik, előnyösebb a víztartókat még nagyobbra készíteni, miáltal az képes lesz — még huzamos ideig tartó száraz időjárás mellett is — annyi vizet tartani, a mely szükség esetén két fecskendő táplálására is elég.

Meteorológiai megfigyelések alapján történt statisztikai feljegyzések alapján állítható, hogy oly években, mikor a légsulymérő 392 és

537 ^m/_m középállást mutatott, egy 20 m. hosszú és 10 m. széles ház tetejéről, a melynek tehát 200 m. alapfelület felel meg, az alacsonyabb légsulymérő állásnál alkalmazott csatornákon keresztül gyűjtőbe felfogott víz mennyisége évi átlagban 80,000 litert tett, míg ugyan tetőn felfogott vízmennyiség a magasabb barometerállás mellett 100—110,000 literre emelkedett, úgy hogy ezen víztömegekkel egy 10 köbméter ürtartalmu víztartó 8—11-szer, vagy egy 15 köbtartalmu víztartó 5—7-szer lett volna megtölthető egy évben. A vízmennyiség tehát, mely ily módon nyerhető, a kellő intézkedések mellett, még a legkisebb községben is, teljesen kielégítőnek és bőnek mondható.

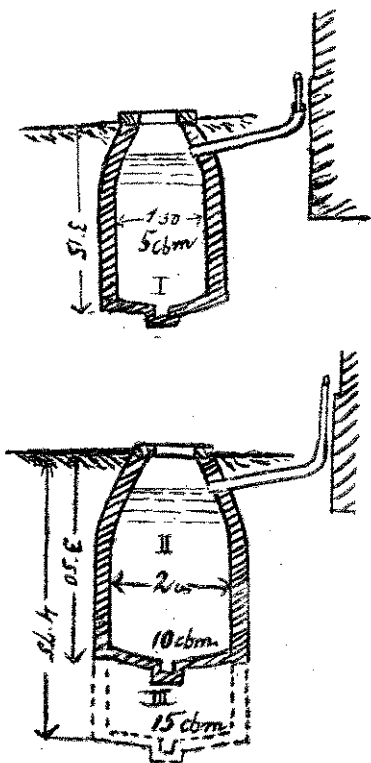
3 ábra. Az a'csuthi vas-mászótorony.

Az ily módon való vízgyűjtés céljára első sorban a nagyobb nyilvános épületek, mint templomok, iskolák, állások stb. szolgálhatnak; azonban oly esetekben, mikor ezen épületek nem eléggé megfelelőleg vannak a község különböző részein elhelyezve, úgy az oly magántulajdont képező épületek, csűrök stb., ha megfelelő helyen állanak, a tulajdonos beleegyezésével felhasználhatók a nyilvános víztartók megtöltésére.

Az ilyen víztartók földalatt fagymentes mélységben volnának elhelyezendőek, miáltal a gyűjtött víznek tiszta állapotban való eltartása, illetve a kellemetlen következmények elhárítása biztosítva van.

A víztartók elhelyezésére a helyi körülmények mérvadóak, általában azonban figyelembe veendőek a következők: a víztartók úgy legyenek elhelyezve, miszerint a mellett, hogy a közforgalmat ne akadályozzák könnyen és minden oldalról hozzáférhetőek legyenek s így a tűzoltó-szerek azokhoz a víz kihasználása végett közel jö-hessenek.

Legcélszerűbbnek mutatkoznak a zárt víztartók, minthogy ez esetben a víz gyors elpárolgása egyrészt, nagyobb mérvű bemoskolása kívülről behányat rothadó anyagokkal másrészt, nemkülönben a víznek, más mint tűzoltási célból való felhasználása a legbiztosabban elhárítható. Ennélfogva a víztartó csakis a legszükségesebb

nyílásokkal látandó el, ezek pedig a tetőről levezető eső-beömlési nyílása és a másik a víztartó tisztítására szolgáló buvólyuk nyílása, mely mindenesetre zárható legyen, melynek kulcsai megbízható és e célból erre kiszemelt egyéneknek álljon.

Az ilyen víztartó költségei függenek azok nagyságától és a kivitel minőségétől. A kivitelre teljesen megfelelő anyag az égetett téglá, a mely cementből készült habarccsal (malter) köttetik össze, aztán belseje hasonlóképen cementmalterrel gondosan vakolandó be, figyelem fordítván arra, hogy a vakolaton semminemű repedés ne lássék, mivel ez esetben megtörténhetik, miszerint a víz ezen repedésen át gyorsan elszivárog. A víztartó tetején legyen egy legkevesebb 50^m átmérőjű nyílás, a melyen által a víz kimeríthető, vagy tömlőkön át kiszivatható, s azonkívül itt történik a víztartó tisztítása is. Ezen nyílás egy szorosan beillő és jól záró vasajtóval látandó el, a mely aztán kulccsal elzárva legyen, mint már fentebb említve van. Ezenkívül van még a víztartón két nyílás, egyik a vízbevezető nyílása, mely célszerűen szűrővel látandó el, hogy a tetőről és csatornából lemosott piszkot felfogja, a másik pedig a levezető cső nyílása, mely arra szolgál, hogy a már megtelt víztartóból a víztöbbletet elvezesse.

Az itt mellékelt két ábrában I, II. és III-mal jelölt 3 nagyságú és pedig 5, 10 és 15 köbméter űrtartalmu víztartót mutatunk be. A környező föld nyomása ellen-súlyozására a falak (melynek elég, ha vastagsága egy téglahosszság) kifelé megengedett mértékben hajolt legyen, míg a fenekén célszerűen iszapgyűjtő legyen készítve.

Az ilyként készitendő víztartók a helyi viszonyokhoz képest valószínűleg a következő árakon lesz előállítható: 5 köbméteres 80—150 ft; 10 köbm. 100—180 ft; 15 köbm. 160—300 ft.

Ilyen víztartók létesítése a köz érdekében a községeknek magoknak volna érdekökben azonban a viszonyokat ismerve alig képzelhetni, hogy ez magától tért hódítson, azonban megszívelhető alapul szolgálhat ezen ismertetés a jövőre az intéző köröknek, a mikor a majdan meghozandó tűzrendészeti törvénynek a megelőző tűzrendészet vonatkozó szakaszainál a vízszerezés, illetve a vízzel való ellátás mi-kéntjének módozatai is megállapíthatnak. K.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A bácsbodroghmegyei tűzoltó-testületek szövetségének választmányi ülése.

A választmányi ülés Zomborban a megye és a szövetség székhelyén, a megyeháza tanácstermében 1894. évi december hó 22-én reggeli 9 órakor vette kezdetét.

Jelen voltak Schmausz Endre megyei alispán szövetségi elnök, Várossy László zombori önk. főparancsnok szöv. alelnök, Halász Gyula szöv. titkár, dr. Kék Lajos (az országos tűzoltó-szövetség elnöke) apatini önk. főparancsnok, Scossa Zoltán szabadkai városi tűzoltóparancsnok, dr. Hadzsy János topolyai önk. főparancsnok, Zányi Bódog bresztováci önk. főparancsnok és Rumbach Mihály karavukovai önk. főparancsnok, — választmányi tagok. — A tárgysorozat a következő volt: 1. A jövő évben Szabadkán tartandó tűzoltó-tanfolyam ügyei. 2. Az alapszabály-minta kidolgozására delegált bizottság munkálatának bemutatása. 3. Folyó ügyek.

Schmausz Endre szöv. elnök üdvözlőlvén a jelenvoltaikat, a választmányi ülést pont 9 órakor megnyitottak nyilvánította és felkéri az alelnököt, hogy a napirendre tűzött tárgyakat adja elő.

Várossy László szöv. alelnök mindenekelőtt meleg hangon üdvözli Halász Gyula újonnan megválasztott titkár s azon reményének ad kifejezést, hogy az ő hite szerint jobb kezekbe nem lehet a szövetség ügyeinek vezetése létevé, mint az új titkár kezeibe. (Éljenzés.)

Halász Gyula titkár megköszöni a behelyezett bizalmat s igéri, hogy teljes erejével azon fog iparkodni, hogy annak megfeleljen.

Várossy László szöv. alelnök ezután felszólítja Scossa Zoltán vál. tagot, hogy terjessze elő a jövő 1895. év május havában, Szabadkán tartandó tűzoltó-szaktanfolyam tantervét.

Scossa Zoltán mielőtt az általa készített tantervet részletesen ismertette volna, kiemeli, hogy különösen arra fordított gondot, miszerint a tanfolyam hallgatói fokozatosan vezetessenek be a tűzoltói dolgok ismeretébe és kéri a választmányt, hogy a tantervet változtatlanul fogadja el.

Schmausz Endre szöv. elnök ezután határozatilag kimondja, hogy a tanterv változtatlanul elfogadtatik s a magy. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozatuk azon kérelem kíséretében, hogy arra képviselőt küldjön ki, egyuttal tudomásvétel végett a magy. orsz. szöv. választ-

mányának is megküldetik azzal, hogy a tanfolyamon magát képviseltetni sziveskedjék.

Ezután *Várossy* László szöv. alelnök kérdést intéz *Scossa* Zoltán vál. taghoz a tanfolyam tanárai iránt s felkéri, hogy erre nézve tegye meg előterjesztését.

Scossa Zoltán vál. tag, miután előrebocsátotta, hogy ő, dr. *Hadzsy* János topolyai önk. főparancsnok ural, mint a tanterv készítő bizottság elnökével, ez ügyben Budapesten járt s érintkezésbe léptek a már előzőleg felkérni szándékolt tanerőkkel, a tanfolyam teljes sikere érdekében javasolja, hogy Budapestről *Breuer* Szilárd főv. hivatásos segédtsízt, *Köhler* István budapesti önk. szivattyumester és gyárigazgató és dr. *Kovács* Aladár a budapesti mentőegyesület főparancsnoka kéressenek fel, *Szabadkáról* pedig *Wenczel* Lajos önk. parancsnok szólíttassék fel.

Várossy László alelnök ezután felkéri *Scossa* Zoltán szabadkai hiv. parancsnokot, hogy a tanfolyam tanárságát elfogadni sziveskedjék.

Scossa Zoltán vál. tag megköszöni a bizalmat s a tanárságot elfogadja.

Schmausz Endre szöv. elnök erre határozatilag kimondja, hogy a tanfolyam tanáraikül *Breuer* Szilárd, *Köhler* István, dr. *Kovács* Aladár, *Scossa* Zoltán és *Wenczel* Lajos fognak felkérteni.

Nem hagyhatom felemlítés nélkül, hogy a tanárok megválasztása alkalmával hosszabb vita fejlődött; mert azzal kapcsolatosan lett tárgyalva a *Tarnóczy*-féle tűzoltó-szer gyár azon beadványa, a melyben a gyár igazgatósága kijelenti, hogy miután előzőleg ő már privat úton arról értesült, hogy a tanfolyam részére felkérendő tanárok között van egy, a ki egy velők versenyben álló gyárnak, a *Geitner*

é. *Rausch*-féle gyárnak az igazgatója, kész a tanfolyam részére egy szakembert ingyen leküldeni, a ki a tanári tisztet épp oly szakértelemmel végezné, mert az az ő üzleti érdekeit sérti, ha egy más tűzoltó-szer-gyár igazgatója lenne tanár a tanfolyamon.

A vita befejezése után *Schmausz* Endre szöv. alelnök határozatilag kimondá, hogy *Tarnóczy*-féle gyár beadványát, a megye tűzoltó-szövetségének választmánya figyelmen kívül hagyja, mert a jelen ügyben magán aggályok figyelembe nem vehetők, miután a rendezendő tűzoltó-tanfolyam teljes sikere a főczél, a mit a megye tűzoltó-szövetsége, azzal, hogy tanfolyamot rendez, — maga elé kitűzött.

Ezután a választmány megállapodott még a módokatokra, a melyekkel az illető tanárok felkérteni fognak s határozatilag kimondá, hogy a tanfolyam 1895. év május 5-én fog kezdődni a jelentkezéssel, a tulajdonképeni tanrend pedig 6-án veendő kezdetét. Együttal a választmány felhatalmazta az elnökséget arra, hogy a tanfolyam összes pénzügyi részét rendezze.

Következett a második tárgy, a bács-bodrogh vármegyei tűzoltó-testületek részére készített mintaalapszabály-tervezet kidolgozására kiküldött bizottság jelentése.

Scossa Zoltán vál. tag, mint a most említett bizottság előadója, ismertette röviden a készített mintaalapszabály-tervezetet. Ezután a tervezetet részletesen pontról, illetve szakaszról-szakaszra felolvasta, de csak 17. §. lett letárgyalva és elfogadva, miután az idő igen előre haladt.

Schmausz Endre szöv. elnök miután megköszönte a jelenvoltak érdeklődését a jegyzőkönyv hitelesítésére *Várossy* László szöv. alelnök és dr. *Kék* Lajos vál. tagot kéri fel és a választmányi ülést bezárta.

S. Z.

H I R E K.

— **Megjutalmazott tűzoltók.** Szöllösy Antal kir. tanácsos, a tűzoltó egyesület elnöke, mint minden évben, úgy az idén is 100 frtot adományozott a buzgóbb tűzoltók megjutalmazására. — Az idén jutalomban részesültek: *Kovács* Gyula, *Sarkady* Sándor, *Botta* Pál, *Tripok* János, *Bertalan* Mihály, *Kovács* Károly, *Alexovics* Sándor, *Skrobotovics* Vincze, *Satványi* Rudolf, *Gerster* Mihály, *Máté* Mihály, *Tiba* Gábor, *Sáfrány* György és *Demkó* László. *Kovács* Gyula 15 frtot kapott, a többiek közül négyen 10 frtot s a többi 5 frtot. A jutalmakat *Berthold* főparancsnok osztotta szét buzditó beszéd kíséretében, a nemes adakozó önmagát dicséző jótékonyágát is méltatván.

— **A kaposvári önk. tűzoltóság** e hó 13-án ünnepélyt rendezett a 2500-ik éjjeli őrszolgálat megtartása alkalmából. A működő csapat és tisztikar élén egy pártoló tagok közül számosan és a város tisztviselőiből is többen megjelentek. A főparancsnok röviden vázolta a testület nemes feladatát és a szolgálat humanitását, elismeréssel adózott a legénység tapasztalt készségére és tanusított buzgalmára s kérte és buzditotta őket kitartásra.

A beszéd végzetével, melyet harsány éljen zárt be, a csapat a városház előtti térig kürt és dobszó mellett mentett *Gyarmathy* János kezelő tiszt vezénylete alatt s onnét a *Tréder*-féle vendéglőbe vonult bankettre, egész éjen át egy tiszt és hat legényből álló csapat teljesítette eközben az őrszolgálatot, minden órában felváltván egymást.

A banketten mintegy nyolczvanan vettek részt számos felköszöntő esett, ezek közt kivált *Pataky* Andor, *Szabady* János toszlja a főparancsnokra és az egyetértés és összetartásra, majd *Gyarmathy* János úgy a légénységből többen tartottak rövid, talpraesett beszédet. A tűzoltóság választmányi tagjaiból részt vett az estélyen *Németh* Ignác alelnök, *Leposits* Ignác, *Szabady* János, *Pataky* Andor, *Lencz* György, *Kemény* Samu, *Papp* Mihály, *Golobits* Márton stb. választmányi tagok.

A társaság vig kedélyben késő éjig maradt együtt.

— **Mentő-egyesület Kassán.** Mihálik Béla kassai főkapitány-helyettes és tűzoltóparancsnok, létesítette a mentő-egyesületet. Mivel azonban a testület emberbaráti intencióját nem teljesíthet megfelelően szállító-eszközök nélkül és kellő anyagi alap sem áll rendelkezésre, hogy ilyeneket beszerezzenek, Mihálik Béla kérvényben fordult a vöröskereszt-egylet kassai fiókjához, hogy egy betegszállításra használandó kocsit engedjen át a nemes czélra. Az egylet méltányolva a kérvényben kifejtett okokat, leltári felelőség mellett átengedett egy teljesen felszerelt szállító-kocsit a mentés céljaira.

— **Tűzeset Veszprémben.** Decz. hó 27-én este 1/28 órakor *Köves-Boros* könyvkereskedő cég városháztér 225. számú házának padlásán felhalmozott papírnemű, eddig még ki nem derített okból meggyuladt s a tűz a kémény mögött a faszindelyes háztetőn kicsapott, mit a toronyőr észrevevén, nyomban jelzett. A tűzjelre a tűzoltóság 40 tagja *Jenőfy* Ferencz alparancsnok, a honvédség pedig *Brenner* Jaroszláv alezredes, állomásparancsnok vezénylete alatt teljes felszereléssel kivonult s hozzá fogott az oltás és mentéshez. *Lang* Ádám több tűzoltóval és honvéddel a *Bokrossy*-féle házat belülről védelmezte, *Szücs* Kálmán a II. számú gépet a *Kelemen* Imre-féle udvaron szereltette s

a háznak túloldalát pusztító tüzet oltotta, míg a nagy kocsifecskendőnek egyik sugarát, az időközben szerelt gráci nagy dugólétrán Lukácsy István gyakorlómester vezette. Ezen fecskendő másik sugarát Racskó József felváltva Babos Györggyel vezették a Köves-féle ház padlására. A régi városi (temetőhegyi) fecskendőt Fata János tűzoltótiszt kezelte, sugara részben a Köves-féle házra, részben az arról ledobott gerendák és égő papírneműek eloltására fordította. Az I. számú gép tartalékban volt, Kaiblinger János a szomszéd házat védelmezte. A tűzoltás este $\frac{3}{4}$ órakor fejeztetett be. A ház biztosítva volt az Assicurazioni Generalinál. Sajnos dolog az, hogy a testület majd mindig vízhiánnyal kénytelen küzdeni s így történt ez most is, a mennyiben a többször beállott vízhiány miatt a működés sokszor szünetelt, továbbá s a mi még sajnosabb, hogy a közönség között mindig akadnak lármázó és akadékoskodó egyének, kik a helyett, hogy segítenék a gépet működésben tartani, a működő tűzoltókat munkájokban lármájuk és illetéktelen beleavatkozásuk által visszatartják s késleltetik a tűz mielőbbi eloltásában. Ezen rendellenesség ellen hivatva lesz segíteni a vasárnap tartandó közgyűlésen szervezendő rendfentartó és mentő osztály. Végeredménykép mondható, hogy daczára a sok akadálnak, a tűzoltóság és honvédség dicséretre méltó sikerrel működött, mert a tüzet a meggyuladt háznál tovább terjedni nem engedte.

— **Tűz áldozata.** Andricza Márton beleznai lakos, november 10-én háznépével a mezőre ment dolgozni, csak 3 éves kis leánya s ennek nagyanyja, egy elaggott tehetetlen asszony maradt otthon. A 3 éves kis leány kiszökött a konyhába s az alig 2 láb magas tűzhelyhez ment melegedni. A lobogó tűz belekapott a kis leány ruhájába s egy pillanat alatt lángba borította a szerencsétlen gyermeket. A gyermek tehetetlen beteges öreganyja a sirásra figyelmessé téve, a konyhába tipeget, de már elkészt, a

szegény kis leány égési sebeitől elboritva eszméletlenül hevert a földön s rövid idő múlva meghalt. A gondatlan szülők ellen a vizsgálat folyik.

— **Záró gyakorlatok.** A *kassai* önkéntes tűzoltó-testület november hó 4-én tartotta ez évi nagy záró gyakorlatát. A gyakorlaton jelen volt *Péchy Zsigmond* főispán, *Münster Tivadar* polgármester, *Benczúr Géza* városi tisztü ügyész, testületi elnök, számosan a megyei és városi tisztikarból és nagy közönség. Délután $\frac{1}{2}$ órakor vonult *Mihalik Béla* főparancsnok vezetése alatt a 72 tagot számláló testület a gyakorlótérre 5 szivattyu, 2 szerkocsi, 2 vizes lajt és 1 tololétrával, a hol 3 órakor jelentéstétel után kezdetét vette a gyakorlat, mely a szivattyuk, iskola és gyors szereléséből, a horoglétrákkal való mászás, a mentőzsák és mentő-tömlő alkalmazásából, a tololétra mikénti kezelésének és füstkészülék használati módjakkal bemutatásából állott.

A gyakorlat minden egyes pontja kiváló precizitással vitetett keresztül, mely felett a főispán meleg elismerő szavakkal nyilvánította a látottak felett meglegedését s mondott a testület tisztikara és működő tagjainak önfeláldozó, fáradalmas működésükért köszönetet, egyszersmind a polgármesternek szíves figyelmébe ajánlotta az üdvös czélu intézmény hathatós támogatását az anyagiakban is. A gyakorlat sikerült volta Balla Mihálynak szer- és gyakorló-mester érdeme. A győri tűzoltó-testület pedig október 28 án tartotta záró-gyakorlatát, mely alkalommal *Hauser György* főparancsnok, az arra jogosultaknak a szolgálati érmeiket is kiosztotta.

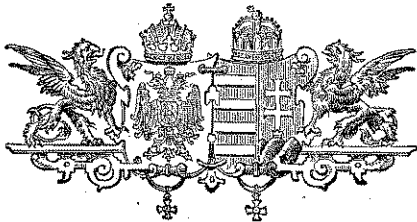
Főszerkesztő:

BÁRÁNY N. ERNŐ.

Felelős szerkesztő:

KÁLMÁN GÉZA.

Alapított 1816-ban.

Hazánk legrégibb tűzoltószersz., szivattyu- és kút-gyára, harang- és érczöntődjé

SELTENHOFER FRIGYES FIAI

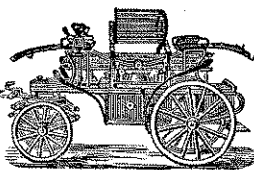
cs. és kir. udvari szállítók

SOPRONBAN

ajánlják legjobb szerkezetű **fecskendőiket** és **tűzoltó szereiket**, valamint kettős hangu harangokat s vasszerkezetű harangállványokat.

Képes árjegyzékekkel, költségvetéssel s bármily kérdésre a felvilágosítással ingyen és bérmentve azonnal szolgálunk.

Előnyös feltételek! * Öt évi kezesség!

SZAKKÖNYVEK

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kiadványai:

A szivattyú és annak kezelése.

Vezérfonal tűzoltók számára.

A parancsnokság megbízásából kidolgozta:

Breuer Szilárd,

a budapesti önkéntes tűzoltó-testület II. szivattyús szakasparancsnoka.

Ára 1 frt 50 kr.

A tűz és annak oltása.

CSÖVEZETÉS.

Pályanyertes mű.

Irta:

Dr. Szily József,

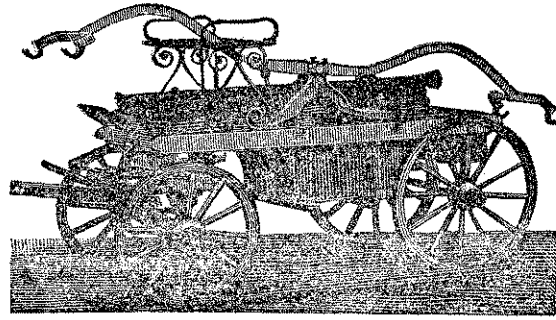
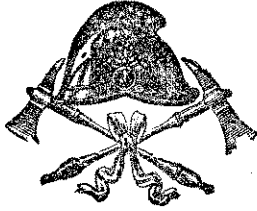
a budapesti önkéntes tűzoltó-testület főparancsnoki helyettese.

Ára 30 kr.

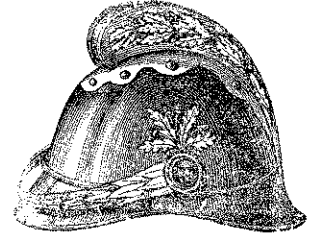
Megrendelhetők a budapesti önkéntes tűzoltó-testület titkári hivatalánál.

Budapest, VIII. ker., Gyöngytyúk-u. 3. sz.

5 évi
jótállás!

10 évi
részletfizetés mellett!

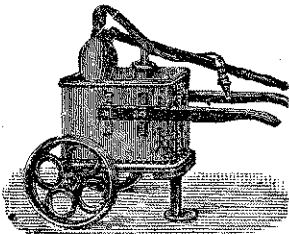

TARNÓCZY

tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság

BUDAPESTEN.

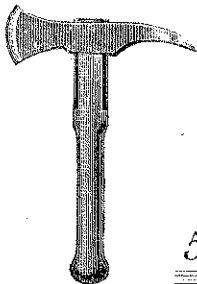
Gyár: Külső váczi-út 95.
Mintatelep: Teréz-körút 31.

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel bizonyítjuk, hogy a budapesti Tarnóczy-féle gép- és tűzoltószer-gyárban Udvarhely vármegye községei részére megrendelt 95 drb nagyfalusi fecskendőt és 12 drb targoncza-fecskendőt nevezett gyárnál kipróbáltuk és azok a bemutatott mintafecskendőknek és a megkötött adásvevési szerződés pontjainak nemcsak hogy teljesen és mindenben megfelelőknek bizonyultak, sőt ugy a kiállítás, mint működési képesség tekintetében a mintafecskendőket **jóval felülmúlták** és teljes elismerésünket érdemelték ki.

Budapest, 1892. augusztus 26-án.

N.-Solymosi Koncz Ármin s. k.
mint a sz.-udvarhelyi önk.
tűz. egyt. alparancsnoka, bíz. tag.

Bárány N. Ernő s. k.
a főv. önk. tűz. test. főparancsnoka.

Ugron János s. k.
Udvarhelymegye alispánja.

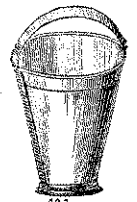
Csillag József s. k.
mászó oszt. parancsnok.

Ugron Gáspár s. k.
bíz. tag.

Soó Gáspár s. k.
bíz. tag.

Szidanits Ferencz s. k.
budapesti önk. tűz. oszt. parancsnok.

Christe Loránd s. k.
a budapesti önk. tűz. test. 1. sziv.
szak-parancsnoka.

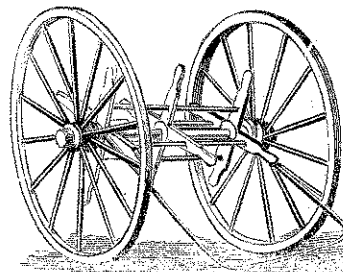

5 évi jótállás!

5 évi jótállás!

10 évi részletfizetés mellett.

10 évi részletfizetés mellett.

BUDAPEST * BÉCS * BELGRÁD.

Perzsa császári udvari és
hadsereg-szállítók.Szerb királyi udvari és
hadsereg-szállítók.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók

Budapesten, Károly-laktanyában levő

EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ-INTÉZET

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánltatik. Készít

teljes egyenruhákat, valamint az egyenruhához szükséges felszereléseket

mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerinti jutányos árak mellett. Ajánl továbbá tűzoltó-parancsnoki felszerelést, dísz sisakot minden kiállításban, rősekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból, valamint bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbottokat, keztyűket, gallérokot stb. a legdúsabb választékban.

* Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vivő-eszközök, érmék és rendjelek. *

Megrendelések lehető leggyorsabban elintéztetnek. Kiváratra árjegyzékek díj- és bérmentesen küldetnek.

Sürgőnyczím: Tiller udvari szállító, Budapest.

ALAPITTATOTT
1858.

WALSER FERENCZ-FÉLE

ALAPITTATOTT
1858.

első magyar

gép- és tűzoltószer-gyár,

harang- és ércöntöde

részvény-társaság.

Budapesten, VII. Rottenbiller-utca 66.

Gyártelepének első osztálya szállít

Tüzi fecskendőket, gőz vagy
kézhajtásra kerti fecskendőket

községi egységes vészvonatokat,

továbbá községek s a szerezendő tűzörségek részére kocsik- és mozdonyfecskendőket, vízfordókocsikat, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket, és kötelek tűzörségek és önkéntes tűzoltó-testületek egyéni felszerelésit a legutolsó részletekig. Utczaöntöző kocsikat, himbatargonczákat szeméthordásra s egyuttal utcák locsolására. Fertőtlenítési kocsikat, pöczegödőr és csatornatisztító gépeket légszivattyúval. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra áti domittatnak.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány, eddig készített tűzfecskendőköl hazánkban 2000 darabnál több van használatban.

Árlisták és költségtervezetek díj- és bérmentesen szolgáltatnak.

Tűzoltó-felszerelések.

- * Gözfecskendők
- Mozdony-fecskendők.
- Kocsi-fecskendők.
- Talyiga-fecskendők.
- Puttony-fecskendők.
- Extincteurök.
- Szer- és személyszállító kocsik.
- Tolólétrák.
- Dugólétrák.
- Horoglétrák.

*
Vizhordó kocsik.

*
Tömlőmotolák.

Gummi- és kender-tömlő.

Füst-álarczok.

Vászon vitzartó-kádak.

Vizhordó-vedrek.

Fáklyák.

Mentőeszközök.

Vészvonatok.

Bontó eszközök.

*

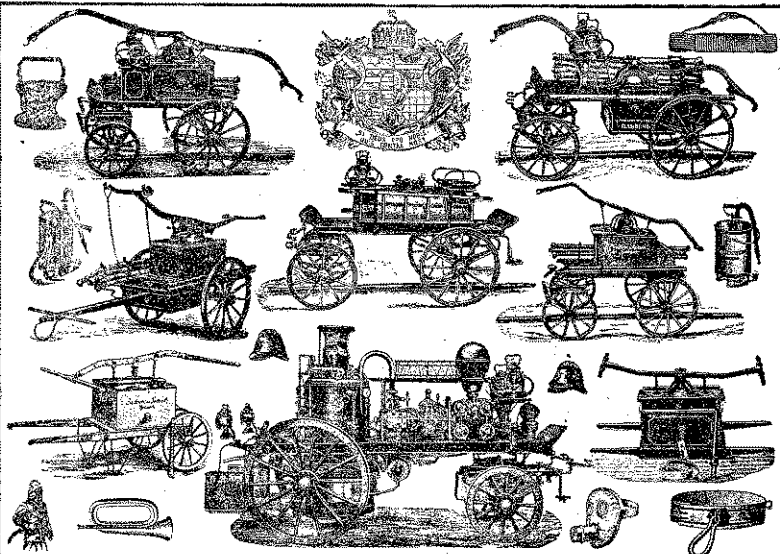
Alapított 1865.

A magyar királyi belügyminiszterium által

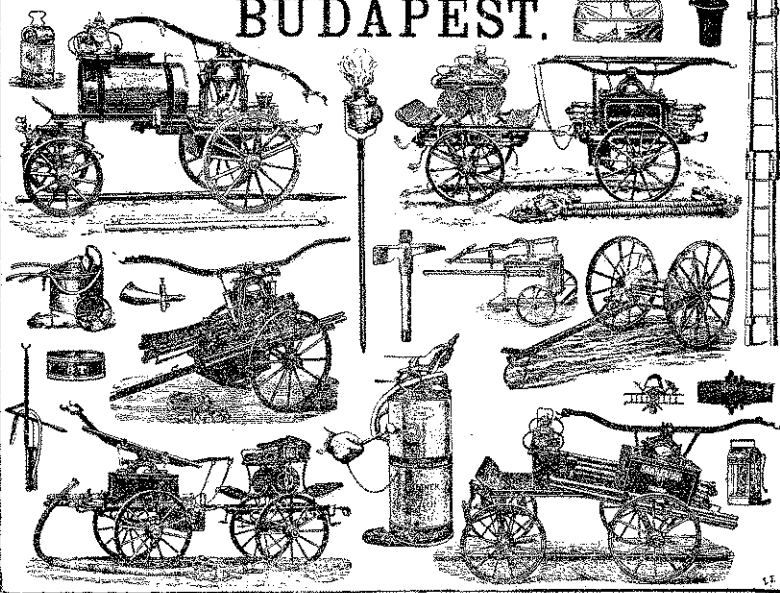
52,971/1873 és 6840/1889. szám alatt ajánlva!

Kedvező részletfizetési feltételek.

Öt évi jótállás munka- és anyagért.

GEITNER ÉS RAUSCH
BUDAPEST.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szakkérdésekre felvilágosítással szolgálunk.

Szivattyu-, fecskendő- és gépgyár érczöntődével

V., Nádor-utca 46/48. sz.

Műszaki üzlet: VI. ker., Andrásy-út 8. szám.

Egyéni felszerelések.

- * Sisakok.
- Mászóövek.
- Szivattyu-övek.
- Sapkák.
- Mászó-csakányok.
- Szivattyu-balták.
- Tiszti-övek.
- Rözsékések.
- Kéthangu jelzők.
- Jelzősípok.

*
Kürtök.

*
Mászólámpák.

Mentőkötélek.

Cső- és tömlő-kötélek.

Tömlőkötők.

Füstszivacsok.

Kürt- és jelző-zsinórok.

Rangjelző rosetták.

Vállzsinórok.

Füst-szemüvegek.

*

Számos kitüntetés.